

KALLELSE

Kommunstyrelsen kallas till sammanträde

Dag	Måndagen den 28 augusti 2017
Tid	Kl. 15.00
Plats	Nacka stadshus, sammanträdesrummet Orminge
Ordförande	Mats Gerdau
Nämndsekreterare	Görel Petersson
Gruppmöte	Kl. 14.00 Orminge M, L, C, KD
Gruppmöte	Kl. 14.00 Eknäs S, MP, V

Föredragningslista

Nr	Ärende	Noteringar
1.	Val av justerande	
2.	Anmälningar	
3.	Delegationsbeslut, anmälan	
	Förslag till kommunfullmäktige	
4.	Exploateringsavtal för Furuvägen, fastigheten Sicklaön 125:3, Finntorp KFKS 2017/641, KSSU § 143	
5.	Detaljplan för Furuvägen, fastigheten Sicklaön 125:3, Finntorp på västra Sicklaön KFKS 2014/905-214, MSN § 132, KSSU § 144	
6.	Ramavtal med Brf Betsövägen ("Röda längan") om området Sarvträsk/Ormingehus, fastigheten Orminge 46:4 KFKS 2015/828-251, KSSU § 133	
7.	Omreglering av tomträttsavgäld och erbjudande om friköp för radhus, Erstaviksvägen i Älta KFKS 2017/634, KSSU § 146	
8.	Omreglering av tomträttsavgäld för fastigheten Skarpnäs 5:5 – Kummelbergets industriområde, Gjutarvägen 2, Boo KFKS 2017/583, KSSU § 147	

Nr	Ärende	Noteringar
9.	Kundval musikskola utökas till kundval kulturskola KFKS 2017/555, KSAU § 103	
10.	Utveckling av musikskola till kulturskola <i>Motion den 10 november 2016 av Rolf Wasteson m fl (V)</i> KFKS 2016/986, KSAU § 104	
11.	Utvidgning av Nyckelvikens naturreservat <i>Motion den 20 juni 2016 av Eric Myrin (SD)</i> KFKS 2016/536, KSAU § 105	
12.	Två motioner om trähus Trähus i Nacka stad och andra utbyggnadsområden <i>Motion den 12 december 2016 av Christina Ståldal m fl (NL)</i> KFKS 2016/1135 Trähusstrategi för Nacka stad <i>Motion den 6 mars 2017 av Christina Ståldal m fl (NL)</i> KFKS 2017/229, KSSU § 139	
13.	Trygghetsboende <i>Motion den 2 februari 2017 av Gunnel Nyman Gräff (S) mfl</i> KFKS 2017/108, KSAU § 107	
	Egna beslutsärenden	
14.	Ändring av tidplan för byggnation av förskola inom fastigheten Sicklaön 38:10, Kvarnholmen KFKS 2014/417-256, KSSU § 145	
15.	Samling för skolan. Nationell strategi för kunskap och likvärdighet (del 2), SOU 2017:35 <i>Yttrande till regeringen</i> KFKS 2017/473, KSAU § 96	
16.	Kvalitet i välfärden - bättre upphandling och uppföljning, SOU 2017:38 <i>Yttrande till regeringen</i> KFKS 2017/493, KSAU § 97	
17.	Ds 2017:20; regionalt utvecklingsansvar i Stockholms, Kalmar och Blekinge län <i>Yttrande till regeringen</i> KFKS 2017/693, KSAU § 98	
18.	Överenskommelse vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län KFKS 2017/548, KSAU § 100	

Nr	Ärende	Noteringar
19.	Informationssäkerhet vid outsourcing <i>Information</i> KFKS 2017/692, KSAU § 101	
20.	Övriga frågor	

8 augusti 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott

§ 143

Dnr KFKS 2017/641

Exploateringsavtal för Furuvägen, fastigheten Sicklaön 125:3, Finntorp

Beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att kommunen skall ingå förslaget exploateringsavtal med Skandia Bostäder AB avseende detaljplan för Furuvägen, fastigheten Sicklaön 125:3, Finntorp på västra Sicklaön.

Ärendet

Syftet med projektet är att kunna komplettera kvarteret Furuvägen-Helgessons väg-Värmdövägen i Finntorp med nya bostäder i enlighet med översiktsplanens intentioner om en förtätning på västra Sicklaön. Exploateringsavtalet förutsätter att kommunfullmäktige antar förslaget till detaljplan för två nya flerbostadshus inom fastigheten Sicklaön 125:3.

Exploateringsavtalet innebär att kommunen åtar sig att ansöka om fastighetsbildning för mindre fastighetsregleringar samt projektera och bygga ut allmänna anläggningar i en mindre omfattning. Kommunen bevakar vidare att gestaltningen för byggnation och anläggningar på kvartersmark följs. Exploatören bekostar förrättningen och de allmänna anläggningarna, erlägger anslutningsavgift för VA och tunnelbanebidrag.

Handlingar i ärendet

Exploateringsenhetens tjänsteskrivelse den 11 juli 2017
Exploateringsavtal med Skandia Bostäder AB inklusive bilagor

Yrkanden

Cathrin Bergensträhle (M) yrkade bifall till exploateringsenhetens förslag.

Beslutsgång

Stadsutvecklingsutskottet beslutade i enlighet med Cathrin Bergensträhles yrkande.

Protokollsanteckningar

Khashayar Farmanbar (S) lät anteckna följande för Socialdemokraternas stadsutvecklingsutskottsgrupp.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

8 augusti 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott

”Centrala Nacka går mot ökat behov att hantera dagvatten som följd av förtätning och mer hårdgjorda ytor. Därför är det glädjande att se att vårt förslag, som vi motionerade om redan 2014, att använda genomsläppliga material på bl.a. parkeringsplatser för att få ökad hållbarhet i byggandet nu återfinns i detta avtal.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Kommunstyrelsen

Exploateringsavtal för Furuvägen, fastigheten Sicklaön 125:3, Finntorp

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att kommunen skall ingå föreslaget exploateringsavtal med Skandia Bostäder AB avseende detaljplan för Furuvägen, fastigheten Sicklaön 125:3, Finntorp på västra Sicklaön.

Sammanfattning

Syftet med projektet är att kunna komplettera kvarteret Furuvägen-Helgessons väg-Värmdövägen i Finntorp med nya bostäder i enlighet med översiktsplanens intentioner om en förtätning på västra Sicklaön. Exploateringsavtalet förutsätter att kommunfullmäktige antar förslaget till detaljplan för två nya flerbostadshus inom fastigheten Sicklaön 125:3.

Exploateringsavtalet innebär att kommunen åtar sig att ansöka om fastighetsbildning för mindre fastighetsregleringar samt projektera och bygga ut allmänna anläggningar i en mindre omfattning. Kommunen bevakar vidare att gestaltningen för byggnation och anläggningar på kvartersmark följs. Exploatören bekostar förrättningen och de allmänna anläggningarna, erlägger anslutningsavgift för VA och tunnelbanebidrag.

Ärendet

Syftet med projektet är att kunna komplettera kvarteret Furuvägen-Helgessons väg-Värmdövägen i Finntorp med nya bostäder i enlighet med översiktsplanens intentioner om en förtätning på västra Sicklaön. Exploateringsavtalet förutsätter att kommunfullmäktige antar förslaget till detaljplan för två nya flerbostadshus inom fastigheten Sicklaön 125:3.

Totalt innehåller detaljplanen cirka 2000 m² tillkommande ljus BTA. Vilket innebär cirka nya 22 lägenheter inom fastigheten Sicklaön 125:3 som ägs utav Exploatören.

Huvudsakligt innehåll i förslag till exploateringsavtal

Avtalet förutsätter att kommunfullmäktige antar förslaget till detaljplan för fastigheten Sicklaön 125:3 senast 2018-06-30.

Förutom sedvanliga avtalsvillkor innebär avtalet med Skandia Bostäder AB att

- Exploatören bekostar utbyggnaden av parkväg och gångbana längs Helgesons väg som ska smalnas av respektive anläggas.

- Exploatören erlägger tunnelbanebidrag.
- Exploatören betalar VA-anläggningsavgift enligt vid varje tidpunkt gällande VA-taxa till Nacka Vatten och Avfall AB.
- Markregleringar ansöks om hos Lantmäteriet i överensstämmelse med detaljplaneförslaget. Den del av Sicklaön 125:3 som är gata idag övergår till en av kommunens fastigheter. Fastighetsreglering sker även så att hela den stenmur som står intill Gamla Värmdövägen övergår från kommunens fastighet till Sicklaön 125:3.
- Exploatören ansvarar för och bekostar utbyggnad av tre nya uteplatser, renoverar lekplats samt stödmurar och planterar och anlägger vegetation inom Sicklaön 125:3.
- Exploatören åtar sig att följa det till avtalet hörande gestaltungsprogrammet och miljöredovisningen.
- Exploatören lämnar en säkerhet om 7 miljoner kronor för genomförandet av detta avtal senast vid dag för Kommunstyrelsens möte.

Ekonomiska konsekvenser

Exploatören äger all mark som avses bebyggas och Exploatören står således för alla kostnader hänförliga till exploateringen. De kostnader som passerar via kommunen är planläggningskostnader samt kommunens interna administrativa arbete. Dessa kostnader debiteras Exploatören.

Exploatören ersätter kommunen för den verkliga kostnaden för utbyggnad av allmänna anläggningar. För kommunens interna administrativa arbete ersätter Exploatören kommunen enligt vid varje tidpunkt gällande timpriser. Exploatören ska även erlägga va-anläggningsavgift enligt vid varje tidpunkt gällande va-taxa till Nacka Vatten och Avfall AB.

Exploatören ska vidta och finansiera för exploateringen nödvändiga infrastrukturarbeten utanför detaljplaneområdet till följd av exploateringen, vilket regleras i exploateringsavtalet. Därtill erlägger Exploatören tunnelbanebidrag till kommunen enligt tidigare politiskt beslut (KFKS 2014/1-201).

Bilagor

Exploateringsavtal med Skandia Bostäder AB inklusive bilagor.

Exploateringsenheten

Christina Gerremo
Bitr. Exploateringschef

Gunilla Stålfelt
Projektledare

Robert Moberg
Exploateringsingenjör

Mellan Nacka kommun (org. nr. 212000-0167), (**Kommunen**), och Skandia Bostäder AB (org.nr. 556065-4724), (**Bolaget**), har under de förutsättningar som anges nedan, träffats följande

EXPLOATERINGSAVTAL FÖR FURUVÄGEN, FASTIGHETEN SICKLAÖN 125:3, FINNTORP

nedan benämnt "Exploateringsavtalet" eller "detta avtal"

§ 1 MARKÄGANDE OCH DETALJPLAN

Bolaget är ägare till fastigheten Sicklaön 125:3 i Nacka kommun och avser att uppföra två nya flerbostadshus med totalt cirka 22 nya lägenheter. Exploateringsområdet är markerat med röd linje på bilagd detaljplanekarta, se bilaga 1.

Exploateringsområdet ingår i förslag till detaljplan för Furuvägen Sicklaön 125:3, Finntorp på västra Sicklaön, Nacka kommun, upprättad i februari 2017, justerad maj 2017, se bilaga 2. (**Detaljplanen**).

§ 2 AVTALSHANDLINGAR

Till avtalet hör följande handlingar:

Bilaga 1 Exploateringsområdet

Bilaga 2 Förslag till detaljplan med bestämmelser och beskrivningar (beskrivningarna biläggs ej avtalet)

Bilaga 3 Tidplan

Bilaga 4 Ansökan och överenskommelse om fastighetsreglering

Bilaga 5 Skiss, utförande allmänna anläggningar

Bilaga 6 Miljöredovisning

Bilaga 7 Dagvattenutredning

Bilaga 8 Gestaltningprogram

Bilaga 9 Rekommenderade parkeringstal för bostäder i Nacka

Bilaga 10 Överenskommelse avseende skydd av vegetation

Bilaga 11 Anvisningar för relationshandlingar och inmätning

§ 3 IKRAFTTRÄDANDE OCH GILTIGHET

Detta avtal gäller från och med dagen för båda parter undertecknande.

Detta avtal är till alla delar förfallet utan rätt till ersättning för någondera parten om inte Detaljplanen antas senast den 30 juni 2018 genom beslut som vinner laga kraft.

Bolaget är medveten om att beslut om att anta detaljplan fattas av kommunfullmäktige i Nacka kommun. Bolaget är även medveten om att sakägare har rätt att överklaga beslut att anta Detaljplanen.

§ 4 BOLAGETS GARANTIER

I och med undertecknandet av detta avtal garanterar Bolaget att:

- a) Bolaget har erforderlig befogenhet och behörighet för att ingå detta avtal och att detta avtal och alla andra tillhörande dokument som ingås av Bolaget, vid verkställande av desamma kommer att utgöra giltiga och bindande förpliktelser för Bolaget i enlighet med varje avtalsvillkor och bestämmelser,
- b) verkställandet av Exploateringsavtalet och fullgörandet av Bolagets förpliktelser under detta avtal inte kommer att strida mot Bolagets bolagsordning eller något annat för Bolaget grundläggande dokument,
- c) Bolaget har erforderligt kapital för att kunna genomföra exploateringen enligt detta avtal och
- d) Bolaget inte är medveten om några omständigheter eller faktorer som berättigar Bolaget att framställa anspråk på grund av kontraktsbrott enligt detta avtal mot Kommunen.

§ 5 SAMORDNING OCH TIDPLAN

Kommunen och Bolaget förbinder sig ömsesidigt att genomföra exploateringen inom Exploateringsområdet och intilliggande allmän plats i enlighet med Detaljplanen och denna överenskommelse.

Bolaget är skyldig att samordna sina entreprenader med kommunens olika entreprenörer, övriga byggherrar inom Finntorp och med de ledningsdragande bolagen.

Bebyggelse och anläggningar på kvartersmark byggs ut i den ordning som är uppställd i bilaga 3.

För att skapa en hållbar stadsdel i Nacka stad är parterna överens om att det behövs en ständigt aktuell dialog mellan berörda aktörer och kontinuerlig uppföljning under hela arbetsprocessen till och med det att Exploateringsområdet är färdigexploaterat i enlighet med Exploateringsavtalet.

§ 6 MEDFINANSIERING AV TUNNELBANAN I NACKA

Bakgrund

Utbyggnad av tunnelbana till Nacka Centrum möjliggör en kraftigt utökad bostadsbebyggelse på västra Sicklaön, vilket definieras som Sicklaön väster om Saltsjöbadsleden och Nyckelviken.

Exploatörer på västra Sicklaön kommer att ta del av de fördelar som utbyggnaden av tunnelbanan medför såsom förbättrade kommunikationer, möjlighet att förtäta och bygga stad, ökade resurser från Kommunen för mer effektiv detaljplaneläggning, ökade fastighetsvärden på västra Sicklaön och därtill ökade försäljningspriser av fastigheter. Samtliga exploatörer inom västra Sicklaön ska därför medfinansiera utbyggnaden av tunnelbanan.

Ersättning

Bolaget ska till kommunen erlægga 400 kronor per kvm BTA för nya byggrätter till Kommunen med rabatter enligt nedan.

Ovanstående belopp, 400 kronor per kvm BTA, är giltig ifall bolaget väljer att upplåta bostäderna med hyresrätt. Om bolaget före 2027-12-31 istället väljer att upplåta bostäderna med bostadsrätt eller äganderätt ska tunnelbanebidraget beräknas utifrån 800 kronor per kvm BTA.

Eftersom kommunens kostnader för tunnelbanebygget blir betydande först från och med år 2020 och nyttan för exploatörerna i huvudsak kommer ännu senare ska medfinansieringsbeloppen vara reducerade fram till 2020. För de detaljplaner som antas 2014 ska beloppen vara 70 % för att sedan öka med 5 % varje år fram till 2020 då de är 100%.

BTA beräknas enligt svensk standard SS 021054:2009. Garage räknas inte in i de ytor som genererar ersättning.

Indexuppräkning

Beloppen är angivna i 2013 års prisnivå januari månad. Vid erläggande av beloppet ska ovan angivna belopp justeras i förhållande till förändring i konsumentprisindex (KPI) från januari månad 2013.

Erläggande av ersättning

Tunnelbanebidraget ska erläggas till Kommunen 30 dagar efter det att detaljplanen vinner laga kraft.

Under förutsättning att tunnelbaneprojektet [Staten] återbetalar medfinansiering till Kommunen om tunnelbaneutbyggnaden av någon anledning inte skulle genomföras, kommer Kommunen i sin tur att fatta ett beslut om återbetalning till de exploatörer som har medfinansierat till utbyggnaden av tunnelbanan.

§ 7 MARKÖVERFÖRING OCH ANSVAR

Parterna är överens om att den del av Exploateringsområdet som enligt Detaljplanen utgör allmän platsmark, genom fastighetsreglering, ska tillföras Kommunens fastighet Sicklaön 40:11 utan ersättning.

Parterna är överens om att den del av Kommunens fastighet 40:11 som genom Detaljplanen kommer utgöra kvartersmark, genom fastighetsreglering, ska tillföras Bolagets fastighet Sicklaön 125:3 utan ersättning.

Markområdena ska inte innehålla högre halter av föroreningar än vad som är godtagbart med hänsyn till planerad användning.

Marköverlåtelseerna mellan Bolaget och Kommunen regleras vidare i Ansökan och överenskommelse om fastighetsreglering, se Bilaga 4.

§ 8 FASTIGHETSILDNING

Kommunen ansöker om den fastighetsbildning som erfordras för marköverföring enligt § 7. Bolaget svarar för samtliga med avtalets genomförande förenade förrättningskostnader.

§ 9 ALLMÄNNA ANLÄGGNINGAR

I samband med planens genomförande ska Kommunen projektera och utföra följande, se även bilaga 5.

- Parkvägen öster om planområdet (längs med Helgesons väg), inom kommunens fastighet Sicklaön 40:11, ska smalnas av så att den inte längre kan nyttjas som angöringsväg för fordon.
- Gångbanan ska förlängas norrifrån utmed Helgesons väg där tillfällig angöring då tillåts.

Arbetena ska utföras enligt kommunens, vid tidpunkt för genomförandet, gällande tekniska handbok.

§ 10 ANLÄGGNINGAR OCH BEBYGGELSE PÅ KVARTERSMARK

Bolaget ska projektera, utföra, utforma och bekosta all bebyggelse och alla anläggningar inom Exploateringsområdet.

Bolaget ska flytta befintligt sopskåp mot Helgesons väg till Gamla Värmdövägen. I samband med detta ska en lastplats med parkeringsförbud anordnas i anslutning till sopskåpets nya placering.

Bolaget utför och bekostar eventuell tryckstegring för vatten för den nya bebyggelsens behov inom kvartersmark.

I miljöredovisningen, bilaga 6, angivna åtgärder och därmed förknippade kontrollprogram ska följas. Bolaget är skyldig att redovisa hur krav enligt miljöredovisningen kommer att uppfyllas och har uppfyllts.

För att minska risken för ökade vattenflöden och förorening av dagvatten inom planområdet förbinder sig Bolaget att följa dagvattenutredningen, bilaga 7, samt de åtgärdsförslag som är specificerade i denna på sida 22 i kap. 5.1 och på sida 27 i kap. 5.6.

§ 11 GESTALTNINGSPROGRAM

Exploateringsområdet ingår i ett område med lokalt intresse för kulturmiljövården. Ett gestaltningsprogram har tagits fram för Exploateringsområdet vilket Bolaget ska förhålla sig till vid utformning och gestaltning av byggnader och anläggningar.

Anläggningar och bebyggelse på kvartersmark ska följa det gestaltningsprogram som tagits fram i samband med Detaljplanen, bilaga 8. Bolaget åtar sig att genomföra följande åtgärder som står beskrivna i gestaltningsprogrammet på sida 4 och 5 samt syns på illustrationsplanen på sida 9.

- Nya stödmurar anläggs som beskrivet på sida 4 och 9 i gestaltningsprogrammet.
- Vegetation, träd, växtskärmar, rabatter och spaljéer planteras och anläggs som beskrivet på sida 4 och 9 i gestaltningsprogrammet.
- Den befintliga lekplatsen ska renoveras i samband med nybyggnationen.
- Tre nya uteplatser anläggs enligt beskrivning på sida 5 och 9 i gestaltningsprogrammet.

När Bolaget påbörjar arbetet med sina bygglovshandlingar ska de på eget initiativ kalla till möte med representanter från kommunens exploateringsenhet. Syftet med mötet är att säkerställa att gestaltningen av planerad byggnation överensstämmer med gestaltningsprogrammet. Återkommande möten med kommunen kan bli aktuellt under framtagande av bygglovshandlingar.

För det fall bebyggelsen inte i huvudsak överensstämmer med det ovannämnda, och Kommunen inte skriftligen godkänt avvikelserna, ska vite utgå med 2 000 000 kronor.

§ 12 KULTURHISTORISK MILJÖ

Då området är utpekad som särskilt värdefullt ur ett kulturhistoriskt perspektiv innebär Detaljplanen att vissa skydds- och varsamhetsbestämmelser införs. Rivningsförbud införs för befintliga byggnader och stödmur. Kommunen och Bolaget är överens om att den ekonomiska skadan till följd av detta inte är betydande. Bolaget förbinder sig att inte begära ersättning med anledning av detaljplanens skydds- och varsamhetsbestämmelser.

§ 13 PARKERING

Parkeringsbehovet ska lösas på kvartersmark inom Exploateringsområdet och i enlighet med Detaljplanen och planbeskrivningen. Nacka kommuns Rekommenderade parkeringstal för bostäder i Nacka, Bilaga 9, ska tillämpas.

§ 14 UPPLAGSPLATS OCH VEGETATION

Bolaget äger inte rätt att utan tillstånd nyttja Kommunens mark för upplag eller annat ändamål i samband med Exploateringsområdets bebyggande. Sådan mark får inte heller utan tillstånd nyttjas som parkeringsplats av anställd hos Bolaget eller av denne anlitad entreprenör.

Vegetation som kan påverkas av exploateringen ska skyddas på det sätt som anges i bilaga 10.

De träd som avverkas i samband med exploateringen ska på Bolagets bekostnad placeras på en plats som anges av kommunen för att fungera som en faunadepå.

§ 15 ETABLERING

Etablering för Bolagets entreprenörer ska ske inom kvartersmark.

§ 16 ID06

Bolaget ska följa ID06.

§ 17 ERSÄTTNING

Ersättning för utbyggnad av allmänna anläggningar och yttre infrastruktur

Bolaget ska ersätta Kommunen ekonomiskt för Kommunens utförda åtgärder enligt § 9. Bolaget ska ersätta Kommunen för upphandling, projektering, byggledning, samordning, utbyggnad, besiktning samt Kommunens interna administrationskostnader i samband utbyggnaden av de allmänna anläggningarna förutom utbyggnad av VA-anläggningar. Bolaget ska ersätta Kommunen för den verkliga kostnaden. För Kommunens interna administrativa arbete, t ex projektledning, samordning och granskning ersätter Bolaget Kommunen enligt för varje tidpunkt gällande timpriser.

Ersättningens erläggande

Kommunen debiterar Bolaget enligt löpande räkning mot redovisade timlistor och enligt vid varje tidpunkt gällande taxa. Timpriserna är exklusive moms. Ersättningen ska erläggas efter fakturering från Kommunen.

§ 18 VA-ANLÄGGNINGSAVGIFT

Bolaget ska till Nacka Vatten och Avfall AB erlægga VA-anläggningsavgift enligt vid varje tidpunkt gällande VA-taxa. Bolaget ska träffa överenskommelse med Nacka Vatten och Avfall AB om befintliga och eventuella nya anslutningspunkter.

§ 19 GATUKOSTNADER

Har Bolaget fullgjort sina förpliktelser enligt detta avtal, avstår Kommunen från ytterligare ersättning för gatukostnad och bidrag till gemensamma anläggningar för detaljplaneområdet. Detta gäller inte ersättning för förbättring och nyanläggning av gata och annan allmän plats med tillhörande anordningar, som kan komma att krävas i framtiden.

§ 20 SÄKERHET

För det rätta fullgörandet av Bolagets skyldigheter enligt detta avtal ska Bolaget ställa säkerhet i form av moderbolagsgaranti eller likvärdiga säkerheter som Kommunen godkänner. Säkerheten ska uppgå till 7 000 000 kronor. Säkerheten ska överlämnas till Kommunen senast när Bolaget undertecknar detta avtal.

§ 21 KARTUNDERLAG ENSKILDA ANLÄGGNINGAR OCH BYGGNADER

Bolaget förbinder sig att senast två månader efter färdigställande av enskilda anläggningar och byggnader inom kvartersmark skicka in detaljmätning och lägeskontroller omfattande samtliga förekommande detaljer. Exempel på vad som ska redovisas är byggnader (utvändigt), gång- och cykelbanor, trappor, vägkanter, parkeringsplatser, vägräcken, markhöjder, väghöjder, lekplatser, planteringar, träd, parkbänkar, slänter, staket, murar, lyktstolpar, VA, el- eller andra kabelledningar.

Syftet med att leverera dessa inmätningar är att Kommunens primärkarta ska kunna uppdateras. Anvisningar för hur inmätningarna ska redovisas framgår av bilaga 11. Om detta inte sker har Kommunen rätt att utföra inmätningen på Bolagets bekostnad.

§ 22 STOMPUNKTER

I de fall som stompunkter förstörs eller måste tas bort i samband med exploateringen är Bolaget skyldig att omgående informera Kommunen. Kommunens samtliga kostnader för nya punkter ska ersättas av Bolaget.

§ 23 KONSTEN ATT BYGGA STAD

Kommunen driver "Konsten att skapa stad", ett arbete med konst, kultur, konstnärlig kompetens och medskapande som verktyg och resurser i stadsutvecklingens olika faser. Aktiviteter och insatser inom Konsten att skapa stad syftar till att skapa attraktiva och innovativa platser, uppmärksamma platser eller händelser, utveckla identitet, aktivera en byggnad eller erbjuda oaser i byggkaos. Konsten att skapa stad-aktiviteterna kompletterar andra dialogformer som behövs för att skapa medverkan och delaktighet.

Bolaget är införstådd med Kommunens arbete med "Konsten att skapa stad" och att levandegöra Nacka stad på ett nyskapande sätt och driva en utvecklingsprocess som inkluderar medborgare, konst, kultur och konstnärlig kompetens från början av utvecklingen av varje aktuellt område.

Bolaget åtar sig att driva och stötta insatser enligt "Konsten att skapa" stads fyra strategier: Ansvarsfullt och hållbart; Mod, kreativitet och innovation; Tillsammans i samspel; Välkomnande under tiden.

§ 24 KONTAKTORGAN

Bolaget ska kontinuerligt samråda med Kommunen under tiden från lagkraftvunnen detaljplan fram till färdigställd exploatering.

Kommunens kontaktorgan vad gäller detta avtal är i första hand Exploateringsenheten. För tolkning av gestaltningsprogrammet hänvisas till Kommunens planenhet och bygglövenhet.

För myndighetsfrågor hänvisas till respektive myndighet.

§ 25 ÖVERLÅTELSE FASTIGHET

Bolaget förbinder sig, vid äventyr av vite av 7 000 000 kronor i penningvärde 2017-07-01, att vid överlåtelse av äganderätten till Exploateringsområdet eller fastighet som avstyckats från Exploateringsområdet, tillse att de nya ägarna övertar samtliga förpliktelser avseende Exploateringsområdet eller fastighet som avstyckats från Exploateringsområdet enligt Exploateringsavtalet genom att i respektive avtal angående överlåtelse införa följande bestämmelse.

"Köparen förbinder sig att efterkomma utestående förpliktelser i mellan Nacka kommun och Skandia Bostäder AB träffat avtal om exploatering med överlåtelse av mark inom Furuvägen, Fastigheten Sicklaön 125:3, Finntorp, daterad [datum] ("Exploateringsavtalet".) Exploateringsavtalet bifogas i avskrift.

Köparen ska vid överlåtelse av äganderätten tillse att varje köpare som följer därefter binds vid utestående förpliktelser i Exploateringsavtalet, vilket ska fullgöras genom att denna bestämmelse, med i sak oförändrad text intas i överlåtelsehandlingen. Sker inte detta ska säljaren av fastigheten utge vite till Nacka kommun med 7 000 000 kronor i penningvärde [2017-07-01]. Motsvarande ansvar ska åvila varje ny köpare.

Efterföljs inte denna bestämmelse är vitet omedelbart förfallet till betalning. Vitet ska omräknas till penningvärdet vid den tidpunkt då vitet förfaller till betalning genom användning av konsumentprisindex eller det index som kan komma att ersätta det."

Om Exploateringsområdet vid tidpunkten för överlåtelsen har delats upp i flera fastigheter får vitesbeloppet fördelas i proportion till Bolagets totala byggrätt inom Exploateringsområdet enligt detta avtal. Vid överlåtelse av sådan avstyckad fastighet äger Bolaget rätt att i ovanstående bestämmelse i avtalet angående överlåtelsen ange sådant lägre vitesbelopp. Det lägre vitesbeloppet ska beräknas enligt formeln $LV = (TV/TB) * LB$, där LV utgör det lägre vitesbeloppet, TV utgör det totala vitesbeloppet, TB utgör den totala byggrätten inom Exploateringsområdet, och LB utgör byggrätten inom den avstyckade fastigheten som ska överlåtas. Bolaget ska samråda med Kommunen om fördelning av vitesbelopp enligt ovan.

Om Bolaget ska utge vite enligt denna punkt ska vitet omräknas till penningvärdet vid den tidpunkt då vitet förfaller till betalning genom användning av konsumentprisindex eller det index som kan komma att ersätta detta.

Bolaget är skyldig att informera Kommunen skriftligen senast 4 veckor innan överlåtelse av Exploateringsområdet eller fastighet som avstyckats från Exploateringsområdet sker. Om överlåtelse sker ska Bolaget snarast efter det att överlåtelsen skett till Kommunen översända en bestyrkt avskrift av överlåtelsehandling.

§ 26 DRÖJSMÅLSRÄNTA

Erlägger inte Bolaget ersättningar och viten enligt detta och tillhörande avtal i rätt tid utgår dröjsmålsränta motsvarande en räntesats som med åtta (8) procentenheter överstiger Sveriges Riksbanks vid varje tidpunkt gällande referensränta.

§ 27 ÄNDRINGAR OCH TILLÄGG

Ändringar och tillägg till detta avtal ska upprättas skriftligen och undertecknas av båda parter.

§ 28 ÖVERLÅTELSE AV AVTALET

Detta avtal eller rättigheter och skyldigheter enligt detta avtal får inte utan Kommunens skriftliga medgivande överlåtas.

Vid överlåtelse till helägt bolag inom samma koncern som Bolaget tillhör, ska medgivande enligt ovan lämnas om inte särskilda skäl föreligger emot ett sådant medgivande.

§ 29 TVIST

Tvist angående tolkning och tillämpning av detta avtal ska avgöras av allmän domstol enligt svensk rätt och på Kommunens hemort.

Detta avtal är upprättat i två likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

Nacka den
För Nacka kommun

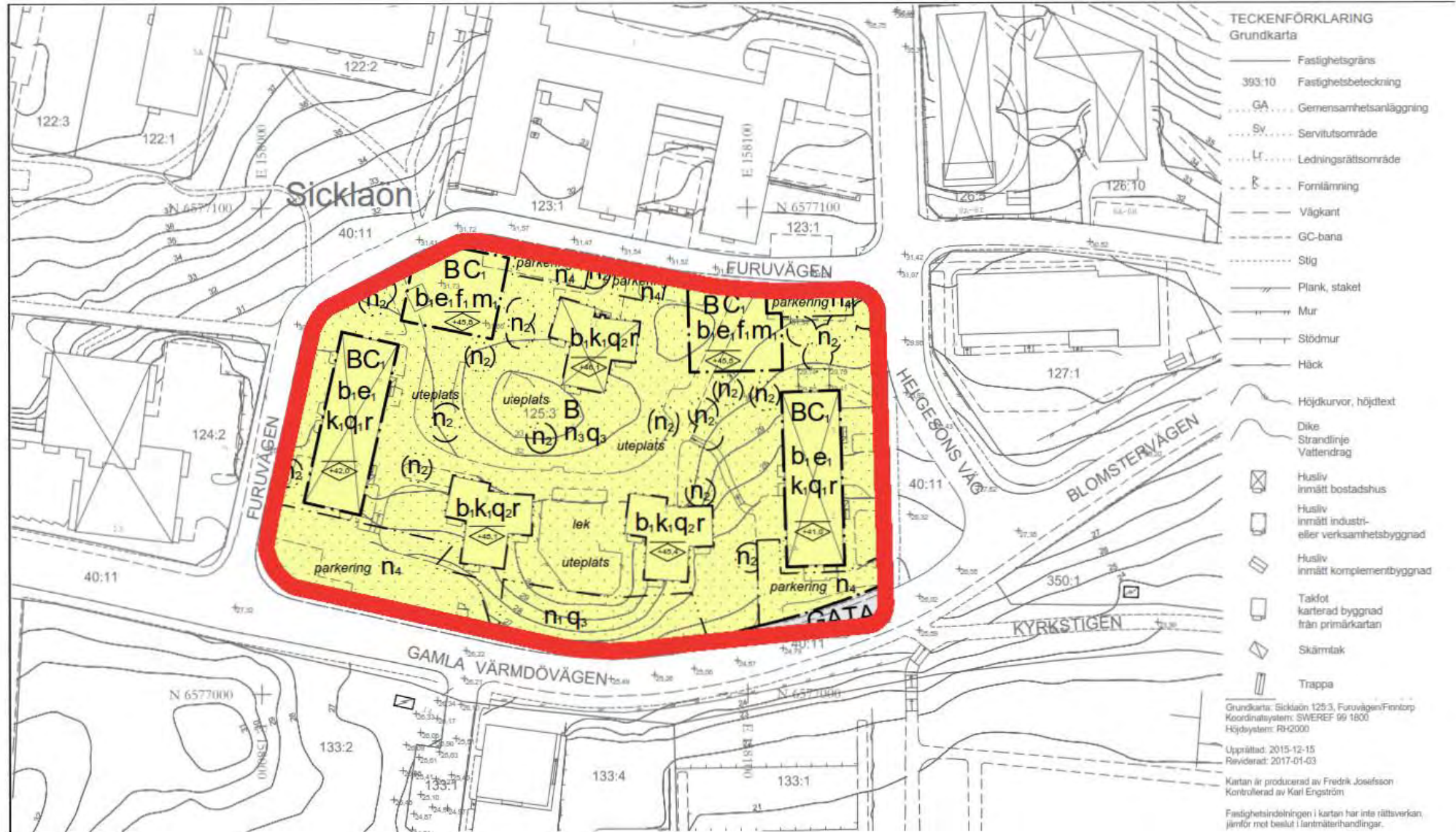
..... den
För *Skandia Bostäder AB*

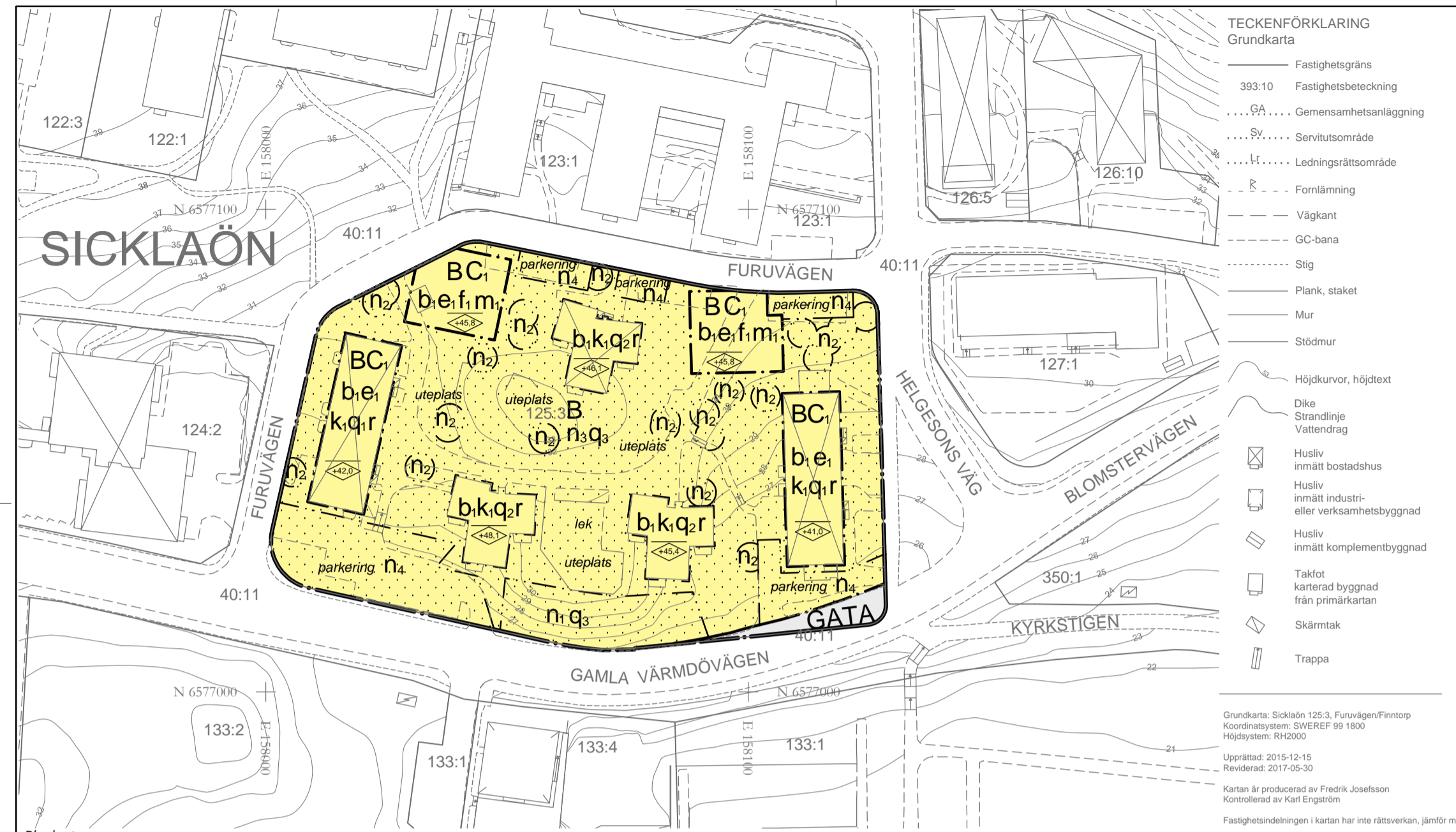
.....

.....

.....

.....

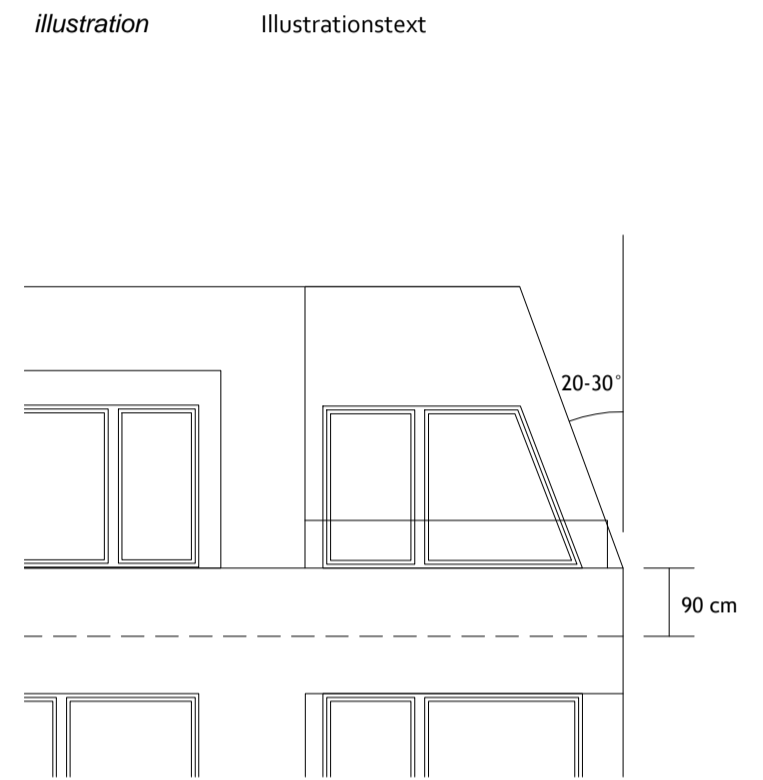
- TECKENFÖRKLARING**
Grundkarta
- Fastighetsgräns
 - 393:10 Fastighetsbeteckning
 - ... GA ... Gemensamhetsanläggning
 - ... Sv ... Servitutsområde
 - ... H ... Ledningsrättsområde
 - Förlämningsgräns
 - Vägkant
 - GC-bana
 - Stig
 - Plank, staket
 - Mur
 - Stödmur
 - Höjtkurvor, höjdtext
 - Dike
 - Strandlinje
 - Vattendrag
 - ☒ Husliv inmätt bostadshus
 - ☐ Husliv inmätt industri- eller verksamhetsbyggnad
 - ☐ Husliv inmätt komplementbyggnad
 - ☐ Takfot karterad byggnad från primärkartan
 - ☐ Skärmtak
 - ☐ Trappa

Grundkarta: Sicklaön 125:3, Furuvägen/Finntorp
Koordinatsystem: SWEREF 99 1800
Höjdsystem: RH2000
Upprättad: 2015-12-15
Reviderad: 2017-05-30
Kartan är producerad av Fredrik Josefsson
Kontrollerad av Karl Engström
Fastighetsindelningen i kartan har inte rättsverkan, jämför mot

Administrativa bestämmelser

Kommunen är huvudman för allmän plats (PBL 4 kap 7 §)
Genomförandetiden är 5 år från den dag planen vinner laga kraft (PBL 4 kap 21 §)
Inom område betecknat med n₁ krävs marklov för fällning av träd med en stamdiameter om 0,15 meter eller större, mätt 1,3 meter ovan mark. (PBL 4 kap 15 §)
Marklov krävs för fällning av träd betecknade med n₂. (PBL 4 kap 15 §)
Bebyggelsen ingår i en särskilt värdefull miljö och omfattas av PBL 8 kap 13 §. Bygglov krävs för omfattande underhåll så som avfärgning av fasad samt ommålning och byte av balkongfronter, fönster och tak för byggnader markerade med k₁. (PBL 4 kap 15 §)

ILLUSTRATION

Detaljbild, som tydliggör bestämmelsen f₁, visar föreslagen utformning av den översta våningen. Översta våningen ska i huvudsak utföras med inåtlutande fasad med 20-30 graders lutning från en bröstningshöjd på 90 centimeter.

ANTAGANDEHANDLING

UPPLYSNINGAR:
Planen är upprättad enligt plan- och bygglagen PBL (2010:900) enligt dess lydelse efter den 1 januari 2015.

Koordinatsystem: SWEREF 99 18 00
Höjdsystem: RH2000

För planområdet upphävs de bestämmelser enligt 4 kap 18 § plan- och bygglagen (fastighetsindelingsbestämmelser) som fastställdes 1953-10-23 och som är registrerade som tomtindelning Bisvärmen, akt 0182K-2384.

<p>Detaljplan för Furuvägen Sicklaön 125:3, Finntorp på västra Sicklaön, Nacka kommun Standardförfarande Planenheten Upprättad februari 2017, justerad maj 2017</p>			<p>Till planen hör: Plankarta Planbeskrivning Fastighetsförteckning Granskningsutlåtande Gestaltungsprogram</p>
<p>Angela Jonasson Biträdande planchef</p>	<p>Love Edenberg Planarkitekt</p>	<p>Emelie Resvik Planarkitekt</p>	
<p>Tillstyrkt av MSN _____ Antagen av KF _____ Laga kraft _____</p>			

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Bestämmelser utan beteckning gäller inom hela planområdet.

Gränser

- Planområdesgräns
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns

Användning av allmän platsmark med kommunalt huvudmannaskap (PBL 4 kap 5 § punkt 2)

GATA	Gata
------	------

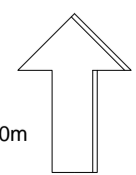
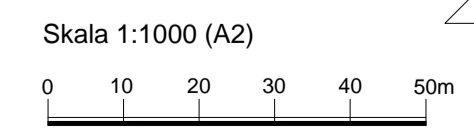
Användning av kvartersmark (PBL 4 kap 5 § punkt 3)

B	Bostäder
C ₁	Centrumändamål medges i bottenvåning

Egenskapsbestämmelser för kvartersmark

- e₁ Högsta tillåtna nyttjandegrad för centrumändamål i bottenvåning är 50 procent (PBL 4 kap 11 § punkt 1)
- +0,0 Högsta nockhöjd i meter över angivet nollplan (PBL 4 kap 11 § punkt 1 eller 16 § punkt 1)
- f₁ Hus ska utföras terränganpassat. Källare ska finnas. Husfasad ska utföras monokromt med avvikande kulör vid entréer och balkonger. Färgsättningen ska vara dov för att anpassas till den omgivande 50-tals bebyggelsen. Balkonger får endast placeras i husens hörn. Utskjutade balkonger eller burspråk medges ej. Sockel mot gård samt sockelfasad mot gata utförs i fasadsten. Sockelvåningar ska förses med fönster. Översta våningen ska i huvudsak utföras med inåtlutande fasad med 20-30 graders lutning från en bröstningshöjd på 90 cm, se detaljbild. Entréer ska vara vända mot gatan. (PBL 4 kap 16 § punkt 1)
- b₁ Takvatten ska infiltreras på tomten (PBL 4 kap 16 § punkt 1)
- n₁ Område med värdefulla träd som ska bevaras. Träd ska skyddas från skador i form av jordkompaktering samt skador på stam, rötter och grenverk. Efter lovprövning kan träd som utgör risk för liv, egendom eller spridning av epidemisk trädssjukdom få fällas. Nedtaget träd ska ersättas med likvärdigt träd inom fastigheten. Se även administrativ bestämmelse om ändrad lovplikt. (PBL 4 kap 10 § och 13 §)

- n₂ Värdefullt träd som ska bevaras. Träd ska skyddas från skador i form av jordkompaktering samt skador på stam, rötter och grenverk. Efter lovprövning kan träd som utgör risk för liv, egendom eller spridning av epidemisk trädssjukdom få fällas. Nedtaget träd ska ersättas med likvärdigt träd med stamomfång om minst 20 centimeter, inom fastigheten. Se även administrativ bestämmelse om ändrad lovplikt. (PBL 4 kap 10 § och 13 §)
- n₃ Karaktären av naturmark ska bevaras. Angöringsväg till bostadshusen får finnas. Parkering får ej anläggas (PBL 4 kap 10 § och 13 §)
- n₄ Markytan ska vara av genomsläppligt material (PBL 4 kap 10 § och 13 §)
- q₁ Ursprungliga entrédörrar av trä och utvändiga dörrromfattningar i sten ska bevaras. Ursprungliga yttre trappräcken av smide ska bevaras. Trapphusens golvmaterial, räcken och ledstänger ska bevaras. (PBL 4 kap 16 § punkt 3)
- q₂ Utvändiga dörrromfattningar i sten ska bevaras. Byggnadens karaktäristiska takutformning får inte ändras. (PBL 4 kap 16 § punkt 3)
- q₃ Stödmur får inte rivas (PBL 4 kap 16 § punkt 3)
- r Byggnaden får inte rivas (PBL 4 kap 16 § punkt 4)
- k₁ Byggnadens ursprungliga 1950-talskaraktär ska bibehållas och återskapas. Se vidare planbeskrivning sida 7 och 12. Se även administrativ bestämmelse om ändrad lovplikt. (PBL 4 kap 16 § punkt 2)
- m₁ Avseende trafikbuller ska bostäderna utformas så att: samtliga boningsrum i en bostad får högst 60 dBA dygnskvivalent ljudnivå (frifältsvärde) vid bostadsbyggnads fasad. Om så inte är möjligt ska minst hälften av bostadsrummen i varje bostad få högst 55 dBA dygnskvivalent ljudnivå vid fasad samt högst 70 dBA maximal ljudnivå vid fasad kl. 22-06 (frifältsvärde)
- bostäder upp till 35 kvadratmeter får högst 65 dBA dygnskvivalent ljudnivå vid fasad (frifältsvärde)
- ljudnivån på minst en uteplats i anslutning till bostad inte överskrider 50 dBA dygnskvivalent ljudnivå och 70 dBA maximal ljudnivå. Maximal ljudnivå får överskridas med högst 10 dBA fem gånger per timme kl. 06-22 (PBL 4 kap 12 § och 14 § punkt 4-5)
Marken får inte förses med byggnad, med undantag för väderskyddad cykelparkering (PBL 4 kap 11 § punkt 1 eller 16 § punkt 1)

Överenskommelse om fastighetsreglering

Denna överenskommelse om fastighetsreglering ("Överenskommelse") har ingåtts mellan

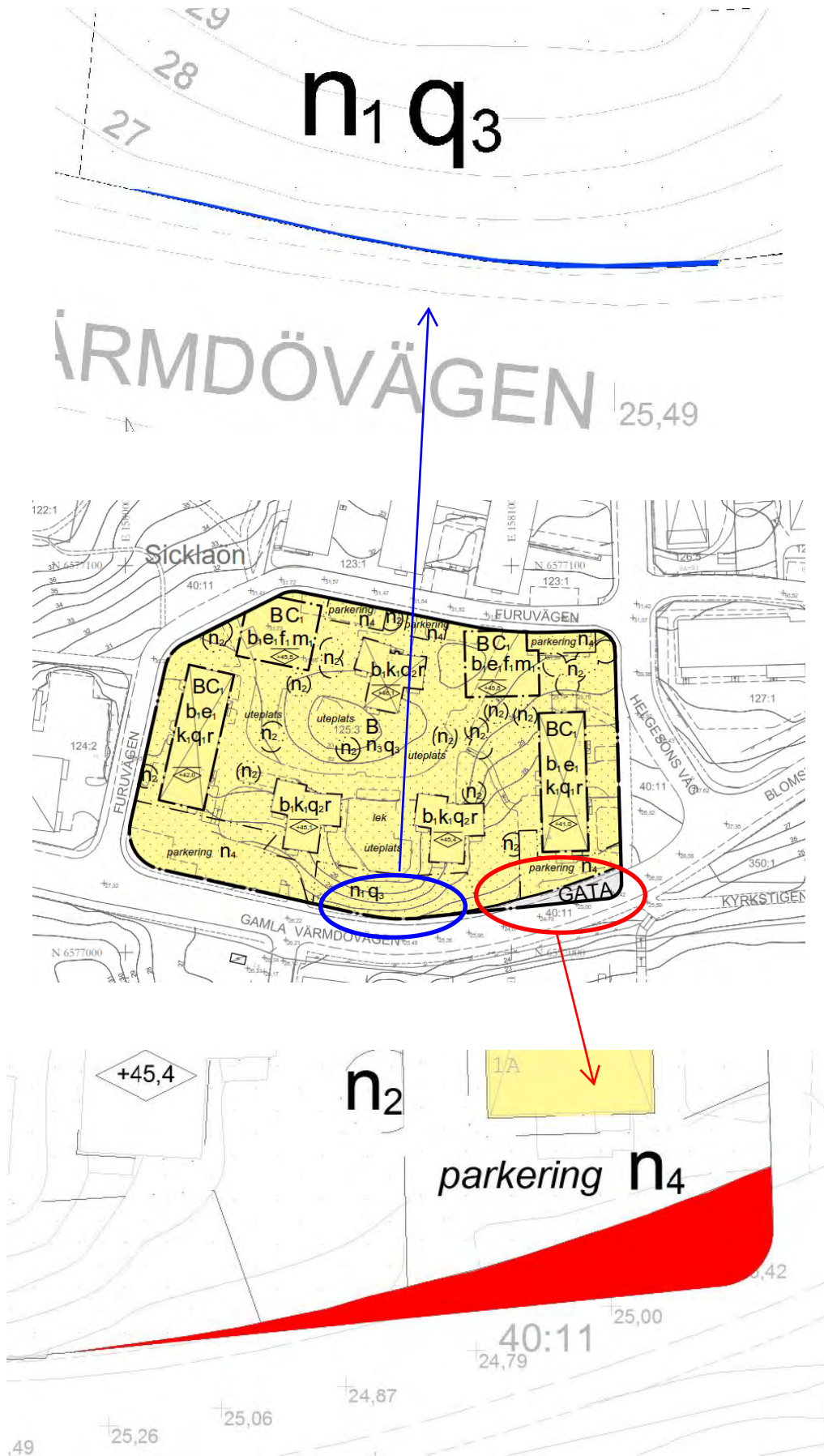
1. Nacka kommun (org. nr 212000-0167) ("Kommunen"), och
2. Skandia Bostäder AB (org. nr 556065-4724) ("Bolaget").

Kommunen och Bolaget benämns nedan var för sig "Part" och gemensamt "Parterna".

Fastighetsbeteckning	Överenskommelse om fastighetsreglering mellan fastigheterna Sicklaön 125:3 och Sicklaön 40:11.	
	Kommun: Nacka	Län: Stockholm
Ansökan	Denna överenskommelse utgör ansökan om fastighetsbildning.	
Kontaktuppgifter	<p>Kontaktperson i förrättningen för Nacka kommun är: Christina Gerremo tel. nr. 070-431 96 72 och e-post christina.gerremo@nacka.se</p> <p>Kontaktperson i förrättningen för Skandia Bostäder AB är: Andreas Flyborg, tel. nr. 08 573 655 62 och e-post andreas.flyborg@skandiafastigheter.se</p>	
Villkor	Denna Överenskommelse är till alla delar förfallen utan ersättningsrätt för någondera parten om inte detaljplan Furuvägen, Fastigheten Sicklaön 125:3, Finntorp ("Detaljplanen") antas av kommunfullmäktige i Nacka och därefter vinner laga kraft.	
Överenskommelse	Parterna är överens om följande.	
Fastighetsreglering	<p>Genom fastighetsreglering ska följande områden överföras enligt bifogad kartskiss.</p> <p>Gata (röd färg) ska överföras från Sicklaön 125:3 till Sicklaön 40:11.</p> <p>Kvartersmark (blå färg) ska överföras från Sicklaön 40:11 till Sicklaön 125:3.</p>	
Ersättning	Ingen ersättning ska betalas.	
Tillträde	Förvärvaren ska tillträda Området så snart fastighetsbildningsbeslut för reglering av Området vunnit laga kraft ("Tillträdesdagen")	
Fastighetsbildningsförrättning	<p>Parterna ska medverka till att fastighetsbildning enligt denna överenskommelse kan ske så snart som möjligt.</p> <p>Kommunen skall ansöka om fastighetsbildning i enlighet med denna överenskommelse.</p>	

	Skulle vid blivande fastighetsbildningsförrättning gränserna för det Området i mindre utsträckning ändras ska överenskommelsen med oförändrade villkor i stället avse vid förrättningen bestämt markområde	
Förrättningskostnader	Kostnaden för förrättningen skall betalas av Bolaget.	
Aktmottagare	Kopia av de slutliga förrättningshandlingarna (akten) skall skickas till: Kommunen och Bolaget.	
Områdets skick	<p>Området överlåtes evakuerat och avröjt och i övrigt i det skick det befinner sig i på tillträdesdagen. Kommunen förklarar sig godta Områdets skick och avstår med bindande verkan från varje anspråk på grund av föreliggande fel och brister.</p> <p>Bolaget ska från och med undertecknande av denna överenskommelse och fram till tillträdesdagen inte vidta – eller underlåta att vidta – åtgärder som kan medföra att Området minskar i värde.</p>	
Fakturareferens		
Bifogade handlingar	Skiss	
Ändring och tillägg	<p>Denna överenskommelse innehåller allt som avtalats mellan Kommunen och Bolaget angående överlåtelse och förvärv av Området.</p> <p>Ändring eller tillägg till denna Överenskommelse kräver för sin giltighet att skriftlig överenskommelse undertecknas av båda Parter.</p>	
Underskrifter	Datum För Sicklaön 40:11 <i>Namn</i>	Datum För Sicklaön 125:3 <i>Namn</i>

BILAGA FASTIGHETSREGLERING

2017-07-11

Bilaga 5
till exploateringsavtal för Furuvägen.

Skiss, utförande allmänna anläggningar

Parkvägen öster om planområdet (längs med Helgesons väg), inom kommunens fastighet Sicklaön 40:11, ska smalnas av så att den inte längre kan nyttjas som angöringsväg för fordon. Se blå markering nedan.

Gångbanan ska förlängas norrifrån utmed Helgesons väg där tillfällig angöring då tillåts. Se röd markering nedan.

Miljöredovisning – konsekvenser av planen Furuvägen, Finntorp

Detaljplan för Furuvägen, Sicklaön 125:3, Finntorp på västra Sicklaön, Nacka kommun.

Kartan visar områdets avgränsning. Den lilla kartan visar var i Nacka kommun området ligger.

Miljöredovisning – konsekvenser av planen Furuvägen, Finntorp.....	1
1. Sammanfattning	2
2. Bakgrund.....	2
3. Konsekvenser för miljö och förslag till åtgärder	3
3.1 Landskapsbild och kulturmiljö	3
3.2 Natur	5
3.3 Ytvatten - dagvatten.....	6
3.4 Förorenad mark.....	8
4. Konsekvenser för hälsan och förslag till åtgärder	8
4.1 Buller	8
4.2 Luft	11
4.3 Rekreation.....	11
4.4 Tillgänglighet och trygghet.....	12
4.5 Lokalklimat och solstudie.....	13
4.6 Klimatpåverkan.....	14

I. Sammanfattning

Miljöredovisningen syftar till att beskriva effekterna för miljö, hälsa och naturresurser till följd av ett **utbyggnadsförslag**.

Kommunens bedömning är att detaljplaneförslaget inte innebär en betydande miljöpåverkan.

2. Bakgrund

Enligt plan- och bygglagen och miljöbalken ska varje detaljplan miljöbedömas¹. Om en detaljplan antas medföra betydande miljöpåverkan² ska en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) upprättas.

En behovsbedömning av detaljplanen har utförts för att avgöra om genomförandet av planen kan anses utgöra en betydande miljöpåverkan. Kommunens bedömning är att

¹ Med anledning av EG-direktivet för miljöbedömningar av planer och program (2001/42/EG)

² EG-direktivet för miljöbedömningar av planer och program (2001/42/EG) bilaga II samt i PBL 5 kap.18 §.

detaljplaneförslaget inte innebär en betydande miljöpåverkan. Samråd har skett med länsstyrelsen.

När detaljplanen inte innebär en betydande miljöpåverkan tas en miljöredovisningen fram som ett underlag till planbeskrivningen. Miljöredovisningen ska belysa planens konsekvenser för miljön.

I miljöredovisningen lyfts endast de konsekvenser fram som är relevanta i detta fall. Arbetet med miljöredovisningen har pågått parallellt med framtagandet av detaljplanen.

Miljöredovisningen syftar till att beskriva effekterna för miljö, hälsa och naturresurser till följd av ett utbyggnadsförslag. Miljöredovisningen syftar även till att åstadkomma ett bättre beslutsunderlag.

Planering och byggande i Sverige skall ske utifrån ett hållbart perspektiv och detaljplaner ska prövas mot uppställda miljömål, miljö kvalitetsnormer och riktvärden; kommunala, regionala och nationella. De kommunala underlagen utgörs av Översiktsplanen från 2012 och kommunens övergripande mål. De mål som är aktuella i denna detaljplan är ”God livsmiljö och långsiktigt hållbar utveckling” samt ”Trygg och säker”.

Miljöredovisningen har tagits fram av Magnus Rothman (Miljöenheten), Maria Legars (Planenheten), och Elisabeth Rosell (Park och natur).

3. Konsekvenser för miljö och förslag till åtgärder

3.1 Landskapsbild och kulturmiljö

Kommunala mål – Översiktsplanen 2012

- De samlade kulturvärdena ska bevaras, förvaltas och utvecklas.
- Förändringar i den bebyggda miljön bör innebära förbättringar estetiskt, funktionellt och socialt samt leda till mer hälsosamma och trygga miljöer.
- En attraktiv och hållbar byggd miljö.

Fakta om området

Riksintresse: Området berörs inte av riksintressen enligt 3 och 4 kap Miljöbalken.

Nacka kommun; Kulturmiljöprogram 2011

Området är utpekade i kommunens kulturmiljöprogram. Kulturmiljöprogrammet slår fast att ytterligare bebyggelse bör undvikas inom området. Omgivande naturmark, grönytor

och träd ska behållas liksom ytterligare hårdgjord mark för parkering bör undvikas. Eventuella tillkommande komplementbyggnader ges en underordnad karaktär som i skala, material och proportioner anpassas till den befintliga bostadsbebyggelsen. Nya byggnader placeras med stor hänsyn till rumsbildning och naturmark

Kvalitetsprogram för Nackas norra kust 1999:

Landskap: Planområdet ligger inom bostadsområdet Talliden- Finntorp, som uppfördes under 1950-talet. Dåtidens stadsplanering karakteriseras av den terränganpassade planeringen, ett varsamt tillvaratagande av platsen naturliga förutsättningar och en omsorgsfullt utformad yttre miljö. Planområdet bevarar ännu idag en grundstruktur med terränganpassade hus i naturmark som ger en välavvägd balans mellan grönska och bebyggelse. Området utgör ett bra exempel på 1950-talets stadsplanering.

Bebyggelse: Bevarad bebyggelse är ett typiskt exempel på dåtidens bostadsarkitektur, som till stora delar kännetecknas av de funktionalistiska idealen med enkelt hållna fasader, i kombination med påkostade materialval och en detaljutformning med hög kvalitet och dekorativa element. Befintliga byggnader karaktäriseras av välbevarade putsade fasader, med taktäckning av tvåkupigt lertegel. Byggnadsdetaljer så som balkongfronter, entrépartier och räcken är mer dekorativt utformade och delvis bevarade.

Utbyggnadsförslaget

Utbyggnadsförslaget innebär att två nya byggnadskroppar placeras i områdets gröna terräng. Byggnaderna förläggs symmetriskt, och är utformade med flacka tak. Byggnaderna följer i det avseendet områdets grammatik. Föreslagna volymer, i form av punkthus, ger dock intryck av ett större omfång och en mer tung och kompakt gestaltning än befintliga volymer. Förslaget bedöms ge ett grövre intryck vilket tenderar att dominera. Utbyggnadsförslaget innebär att karaktärsskapande grönytor ianspråkats och fler hårdgjorda ytor skapas i och med att ett antal parkeringar tillkommer.

Utbyggnadsförslaget innebär ett avsteg från Kulturmiljöprogrammets rekommendationer om att ytterligare bebyggelse bör undvikas inom området. Kulturmiljöprogrammet framhåller att eventuellt tillkommande komplementbyggnader skall ges en underordnad karaktär i skala, material och proportioner. Utbyggnadsförslaget följer inte heller dessa rekommendationer avseende ny bebyggelse.

Förslaget syftar till att befintlig bebyggelse förvaltas och bevaras genom skyddsbestämmelser och varsamhetsbestämmelser.

Slutsatser och rekommendationer: Kulturmiljön i området bedöms att påverkas negativt av bebyggelsen enligt det kulturmiljöprogram som inkluderar planområdet. Ett genomförande av planen innebär en förtätning, ökad hårdgjord yta då naturmark tas i anspråk vilket kulturmiljöprogrammet avråder ifrån. Planförslaget innebär att den öppna 50-talsgården kommer att förändras och att flera träd kommer att tas bort. Befintlig bebyggelse skyddas med tillkommande skydds- och varsamhetsbestämmelser och kvarvarande naturmark skyddas med prick mark och n- bestämmelser.

3.2 Natur

Kommunala mål – Översiktsplanen 2012

- Värna natur och vatten för rekreation och biologisk mångfald.
- Naturligt förekommande växt- och djurarter ska kunna fortleva i livskraftiga bestånd.
- Ökad medvetenhet om naturmiljöers biologiska, sociala, kulturella, hälsofrämjande och estetiska värden.
- Stärk och utveckla gröna kilar och värdekärnor.

Utbyggnadsförslaget

Om förslaget genomförs kommer tidigare icke exploaterad mark att bebyggas/anläggas och uppvuxen vegetation och befintliga grönytor i ett centralt läge kommer att minska. Vegetationen i området har dock inget formellt skydd i gällande stadsplan. Planen säkerställer genom n-bestämmelser att ett antal bevaransvärda träd skyddas i planen.

Slutsatser och rekommendationer: Tidigare icke exploaterad mark bebyggs/anläggs och uppvuxen vegetation och befintliga grönytor i ett centralt läge kommer att minska. Planförslaget säkerställer genom n-bestämmelser ett antal bevaransvärda träd.

3.3 Ytvatten - dagvatten

Kommunala mål - Översiktsplanen 2012.

- God ekologisk och kemisk status på alla vatten till 2021, vilket innebär att föroreningsbelastningen inte får öka på recipienten.
- Dagvattnet ska vara en positiv resurs i stadsbyggandet.
- Vid bedömning av hur planer, tillstånd och yttranden påverkar naturmiljön ska bedömningen ske utifrån ett helhetsperspektiv (landskapsekologiskt perspektiv). Man ska ta hänsyn till hur vattenkvaliteten påverkas och vilket avrinningsområde och vilken havsbassäng som berörs.
- Kommunens dagvattenpolicy och anvisningar för dagvattenhantering ska följas.

Miljö kvalitetsnormer

Dagvatten från planområdet avrinner mot vattenförekomsten Järlasjön som sen rinner vidare till Sicklasjön, för att slutligen rinna ut i vattenförekomsten Strömmen.

Sicklasjöns statusklassificering är inte fastställd men vattenmyndigheterna (VISS) förslår som miljö kvalitetsnorm (MKN) en god kemisk ytvattenstatus och god ekologisk status till år 2027.

Den kemiska statusen för Strömmen är att den ej uppnår god kemisk ytvattenstatus och den ekologiska statusen är måttlig.

Miljö kvalitetsnormen för Strömmen är god kemisk status och god ekologisk potential till år 2021, med tidsundantag till 2027.

Utbyggnadsförslaget

Dagvatten som bildas inom detaljplaneområdet i dagsläget samlas nästan uteslutande upp på konventionellt sätt via dagvattenbrunnar till markförlagda ledningar som transporterar vattnet vidare till recipienten utan ytterligare rening. Förändringen i markanvändning i och med förtätningen av fastigheten medför en högre andel hårdgjorda ytor inom fastigheten.

Nacka kommun har klassat recipienten Järlasjön som känslig för påverkan av dagvatten i kommunens dagvattenstrategi. Järlasjön anses mycket känslig för närsalter och är idag recipient och brädd för avloppspumpstationer.

En förtätning av området enligt föreslagen planskiss medför minskade dagvattenflöden med cirka 31 % för ett dimensionerande 10-årsregn och cirka 12 % för årsmedelflöden. För att skapa en fungerande dagvattenhantering med en minskad belastning både på befintligt dagvattensystem och på recipienten efter föreslagna förändringar av

fastigheten föreslås följande åtgärder:

- Dagvatten från hårdgjorda ytor som tak och asfaltsytor i fastighetens norra del leds till ett infiltrationsstråk utmed Furuvägen för infiltration och fördröjning. Denna lösning leder även till en viss rening. Infiltrationsstråket behöver inte anslutas till det kommunala dagvattensystemet, då infiltrationsstråket bedöms klara av att hantera tillkommande dagvatten.
- Parkeringsytan i söder överstiger 20 parkeringsplatser, vilket medför att det enligt Nacka kommuns riktlinjer krävs oljeavskiljare. I detta fall kräver Nacka kommun inte oljeavskiljare *förutsatt* att parkeringsplatserna inte hårdgörs, utan består av genomsläppligt material, och att dagvattnet renas i andra dagvattenanläggningar i stället. Dagvattnet föreslås därför ledas till ett makadammagasin under parkeringsytan och sedan anslutas med ledning till befintligt dagvattensystem i sydöstra delen av fastigheten.
- Alla befintliga och tillkommande parkeringsytor förses med genomsläpplig asfalt.
- Dagvatten som bildas på lekområdet översilas i slänten, ner mot Gamla Värmdövägen, till ett makadamdike. Makadamdiket ansluts till dagvattenledningen som går i Gamla Värmdövägen.
- Övriga tillkommande asfaltsytor inom fastighet föreslås avrinna till omgivande grönytor där vattnet kan tas upp av träd och växter.
- Dagvatten som bildas på befintliga takytor leds med hjälp av stuprör och rännalar ut över gräsytor, med infiltrationsytor förstärkta med makadam.
- För att underlätta dagvattenhanteringen i området bör kantsten mellan gång- och cykelbanor och grönytor undvikas.
- För att området skall klara av att hantera extremregn, exempelvis 50- och 100-årsregn, bör området höjdsättas så att när infiltrationsstråket bräddar rinner överskottsvattnet ut på Furuvägen och Gamla Värmdövägen för vidare transport mot recipienten.

Slutsatser och rekommendationer: Genomförandet av denna detaljplan bedöms inte försvåra möjligheten att uppnå miljö kvalitetsnormerna i Järlasjöns ytvattenförekomst. En förutsättning för att inte någon påverkan ska ske är dock att de LOD-åtgärder som föreslås i dagvattenutredningen genomförs.

3.4 Förorenad mark

Naturvårdsverkets generella riktvärden

Riktvärdena gäller för hela Sverige och indelning har gjorts i kvalitetsklasser med hänsyn till markanvändning. Mark som ska användas för bland annat bostadsändamål, odling, parkmark och grönområden ska uppfylla kriterierna för känslig markanvändning (KM).

Utbyggnadsförslaget

Inga kända markföroreningar finns registrerade i Länsstyrelsens MIFO-databas över förorenad mark. Om markföroreningar skulle påfinnas ska sanering ske i samråd med tillsynsmyndighet.

Slutsatser och rekommendationer: Någon sanering bedöms ej vara nödvändigt. Om markföroreningar skulle påfinnas ska sanering ske i samråd med tillsynsmyndighet.

4. Konsekvenser för hälsan och förslag till åtgärder

4.1 Buller

1 januari 2015 kom en förordning om omgivningsbuller från spår-, väg- och flygtrafik. 2015 kom också Boverket ut med en ny vägledning om industri eller annat verksamhetsbuller vid planläggning och bygglovsprövning av bostäder. Dokumenten ersätter därmed de tidigare riktvärdena som ingick i Infrastrukturpropositionen 1996/97:53. Under våren 2017 har regeringen beslutat om ändringar i förordningen om buller vid bostadsbyggnader som träder i kraft 1 juli 2017. Dessa nya riktvärden har arbetats in i förslaget vilket medfört en justering av planbestämmelserna om störningsskydd. Bullerutredningen är framtagen utifrån lägre riktvärden än vad detaljplanen medger, men dess redovisade ljudnivåer är oförändrade.

Förordning om trafikbuller vid bostadsbyggnader

De ändringar av förordningen som beslutades av regeringen våren 2017 och träder i kraft 1 juli 2017. Nedanstående paragrafer är hämtade från den nya förordningstexten (2017:359)

Buller från spårtrafik och vägar

3 § Buller från spårtrafik och vägar bör inte överskrida

1. 60 dBA ekvivalent ljudnivå vid en bostadsbyggnads fasad, och

2. 50 dBA ekvivalent ljudnivå samt 70 dBA maximal ljudnivå vid en uteplats om en sådan ska anordnas i anslutning till byggnaden.

För en bostad om högst 35 kvadratmeter gäller i stället för vad som anges i första stycket 1 att bullret inte bör överskrida 65 dBA ekvivalent ljudnivå vid bostadsbyggnadens fasad.

4 § Om den ljudnivå som anges i 3 § första stycket 1 ändå överskrids bör

1. minst hälften av bostadsrummen i en bostad vara vända mot en sida där 55 dBA ekvivalent ljudnivå inte överskrids vid fasaden, och
2. minst hälften av bostadsrummen vara vända mot en sida där 70 dBA maximal ljudnivå inte överskrids mellan kl. 22.00 och 06.00 vid fasaden.

Vid en sådan ändring av en byggnad som avses i 9 kap. 2 § första stycket 3 a plan- och bygglagen (2010:900) gäller i stället för vad som anges i första stycket 1 att minst ett bostadsrum i en bostad bör vara vänt mot en sida där 55 dBA ekvivalent ljudnivå inte överskrids vid fasaden.

5 § Om den ljudnivå om 70 dBA maximal ljudnivå som anges i 3 § första stycket 2 ändå överskrids, bör nivån dock inte överskridas med mer än 10 dBA maximal ljudnivå fem gånger per timme mellan kl. 06.00 och 22.00.

Fakta buller

Definitionen på buller är oönskat ljud. Buller påverkar oss på olika sätt och har stor påverkan på vår hälsa och påverkar vår möjlighet till en god livskvalitet. Vad som uppfattas som störande varierar från person till person. Buller kan ha både tillfällig och permanent påverkan på människans fysiologiska funktioner. Negativa effekter bullret kan ha är förhöjt blodtryck, försämrad taluppfattbarhet, sömnstörningar, stress, försämrad koncentrations- och inlärningsförmåga. Höga ljudnivåer kan även vara skadliga för hörseln. Flera studier pekar på att långvarig exponering för flyg- och vägtrafikbuller kan öka risken för hjärt- och kärlsjukdomar.

Utbyggnadsförslaget

Structor Akustik har på uppdrag av Nacka kommun utrett påverkan av omgivningsbuller för de planerade flerbostadshusen. Planförslaget medger två nya fyra våningar höga flerbostadshus. Totalt planeras 22 nya lägenheter. Byggnaderna exponeras främst för buller från omgivande vägar.

Planbestämmelsen m1 innebär att bostäderna ska utformas så att samtliga boningsrum i en bostad får högst 60 dBA ekvivalent ljudnivå vid bostadsbyggnads fasad, alternativt erhåller en så kallad ljuddämpad sida. Den ljuddämpade sidan innebär att minst hälften av bostadsrummen i varje lägenhet ska ha högst 55 dBA dygnsekvivalent ljudnivå samt högst 70 dBA maximal ljudnivå nattetid. I plankartan finns även en planbestämmelse m1 som innebär att små lägenheter om högst 35 kvadratmeter får ha högst 65 dBA

ekvivalent ljudnivå vid fasad samt att ljudnivån på minst en uteplats inte ska överskrida 50 dBA ekvivalent ljudnivå och 70 dBA maximal ljudnivå. Om maximal ljudnivå överskrids vid uteplats får den inte överskridas med mer än 10 dBA fem gånger per timme kl. 06.00-22.00.

Riktvärdet 60 dBA ekvivalent ljudnivå innehålls för samtliga föreslagna lägenheter i båda byggnaderna och lägenheternas utformning behöver ej anpassas till bullret. Den maximala ljudnivån uppgår till som mest 75 dBA för övriga fasader som vetter mot Furuvägen. Detaljplanen möjliggör att en gemensam uteplats, som klarar riktvärdena 50 dBA ekvivalent och 70 dBA maximal ljudnivå, kan anordnas på innergården, Ljudnivåerna på balkonger uppfyller ej gällande riktvärden.

Slutsatser och rekommendationer: De nya bostäderna i detaljplanen innehåller riktvärdet 60 dBA ekvivalent ljudnivå vid samtliga bostäder. Bostäderna får tillgång till en bullerskyddad gemensam uteplats där 50 dBA ekvivalent och 70 dBA maximal ljudnivå klaras. Förordningen om trafikbuller vid bostadsbyggnader (2015: 216) med förändringen i juli 2017 (2017:359) klaras och samtliga lägenheter i de nya husen får en acceptabel ljudkvalitet.

4.2 Luft

Kommunala mål - Översiktsplanen 2012

- Kollektivtrafiken ska vara dimensionerad och utformad så att dess andel av resorna avsevärt ökar till 2030.
- Kollektivtrafik till sjöss ska särskilt utvecklas, kopplas till landburen kollektivtrafik och samordnas regionalt.
- Trafiksystemet ska vara utformat så att andelen resor till fots eller med cykel ökar.

Miljö kvalitetsnormer (MKN)

Miljö kvalitetsnormerna (MKN) är bindande nationella föreskrifter. De är till för att skydda hälsan och miljön. MKN anger de föroreningsnivåer som människor och miljö kan belastas med utan olägenheter av betydelse. Vid planering och planläggning ska hänsyn tas till dessa. En plan får inte medverka till att MKN överskrids

Utbyggnadsförslaget

Stockholm och Uppsala läns luftvårdsförbund har utfört prognoser över luftkvaliteten för Nacka. Av prognoserna framgår att samtliga MKN för luft kommer att klaras inom planområdet.

Slutsatser och rekommendationer: Samtliga nu gällande miljö kvalitetsnormer för luft uppnås inom planområdet.
--

4.3 Rekreation

Kommunala mål - Översiktsplanen 2012

Rika möjligheter till friluftsliv som tar hänsyn till naturens förutsättningar.

Tillgång och tillgänglighet till parker och bostadsnära natur ska vara god i alla kommundelar.

- Trygga den allemansrättsliga tillgången och förbättra tillgängligheten till strand- och vattenområden.
- Öka tillgängligheten till grönområden.
- Utvecklingen i samhället ska främja en god folkhälsa.
- Medborgarna ska ha tillgång till ett bra och varierat utbud av idrotts- och fritidsanläggningar.

Utbyggnadsförslaget

Planförslaget påverkar inte allmän plats park/natur utan exploatering planeras på kvartersmark enligt gällande plan. Andelen tillgänglig grönyta i kvarteret kommer att minska. Befintlig lek säkerställs i planförslaget. Begränsade allmänna grön- och lekområden finns i Finntorp. Närmaste idrottsanläggningar finns vid Nacka IP och vid Sicklavallen. Närmaste större friluftsområden är Svindersvik-Ryssbergen samt Nackareservatet söder om Järlasjön.

Slutsatser och rekommendationer: Exploatering planeras på kvartersmark enligt gällande plan. Andelen tillgänglig grönyta i kvarteret kommer att minska. Befintlig lek säkerställs i planförslaget. Begränsade allmänna grön- och lekområden finns i Finntorp. Närmaste idrottsanläggningar finns vid Nacka IP och vid Sicklavallen. Närmaste större friluftsområden är Svindersvik-Ryssbergen samt Nackareservatet söder om Järlasjön.

4.4 Tillgänglighet och trygghet

Kommunala mål - Översiktsplanen 2012

- Förändringar i den byggda miljön bör innebära förbättringar estetiskt, funktionellt och socialt samt leda till mer hälsosamma och trygga miljöer.
- Alla ska vara trygga och säkra i Nacka

Utbyggnadsförslaget

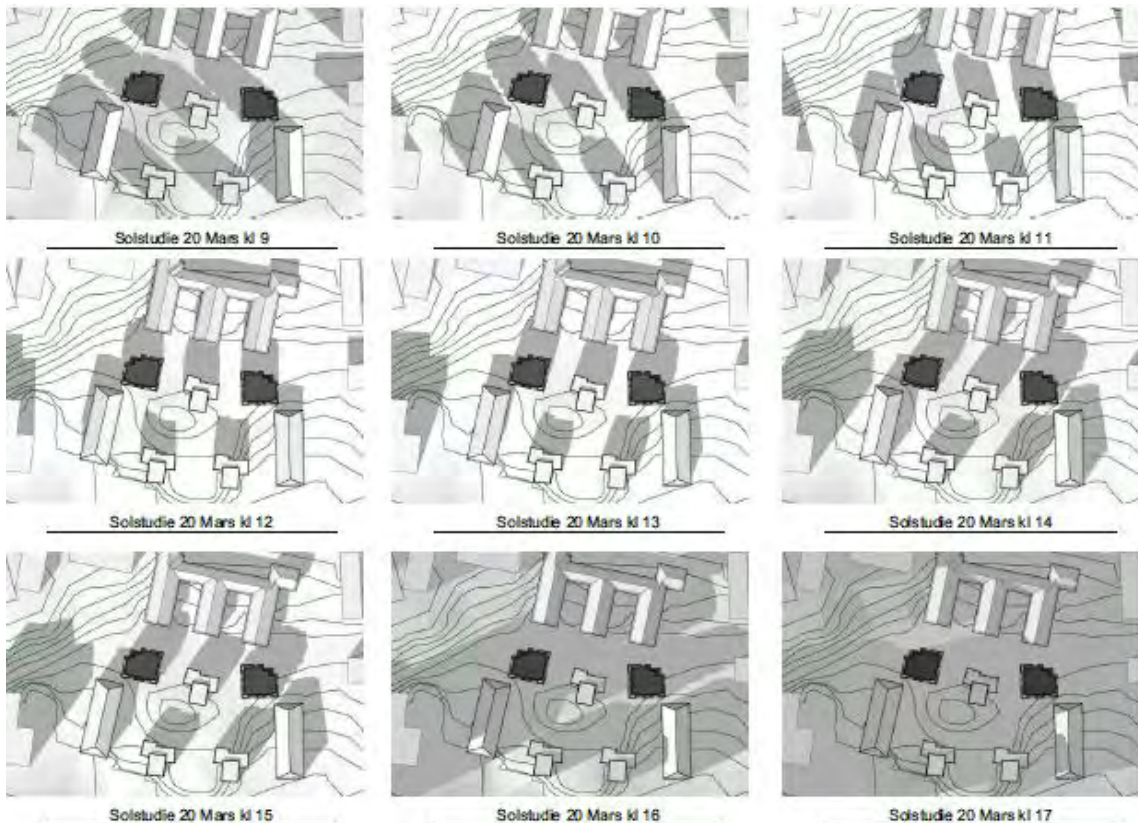
De föreslagna punkthusen har sin angöring direkt från Furuvägen. I anslutning till entréerna ordnas parkeringsplats för rörelsehindrade. Både de befintliga och nya husen är anpassade till terrängen med sockelvåningar i brantare partier. För att få aktiva socklar inreds entréplan med bostadslägenheter och utrymme för bostadskomplement placeras i källarvåning i suterräng. Sockelvåning förses med fönster mot gården. Inom en snar framtid kommer de boende att ha mycket välförsörjd kollektivtrafik vilket är viktigt ur ett jämställdhetsperspektiv och ur ett trygghetsperspektiv.

Slutsatser och rekommendationer: Konsekvenser för tillgängligheten bedöms oförändrade. Tryggheten bedöms öka en aning då fler bostadslägenheter vänds mot både innergården och Furuvägen.

4.5 Lokalklimat och solstudie

Lokalklimat

Solstudie

Utbyggnadsförslaget

Genomförd solstudie visar att föreslagen bebyggelse påverkar befintlig bebyggelse i begränsad omfattning. Planerad bebyggelse får tillfredsställande solförhållanden.

Slutsatser och rekommendationer: Föreslagen bebyggelse påverkar befintlig bebyggelse i begränsad omfattning. Planerad bebyggelse får tillfredsställande solförhållanden.

4.6 Klimatpåverkan

Kommunala mål - Översiktsplanen 2012

- Ett projekts egen klimatpåverkan ska belysas redan i samband med planbesked eller annan form av initiering.
- Risk för översvämningar och andra konsekvenser av förmodade klimatförändringar ska belysas vid planläggning.
- En kombination av förväntad permanent höjning av havsnivån och temporärt högvattenflöde kan ge en sammanlagd havsnivåhöjning på mellan 1,9 och 2,5 meter.

Utbyggnadsförslaget

DHI har för Nacka kommuns räkning utfört en skyfallsanalys över Västra Sicklaön där denna fastighet finns med. Skyfallsanalysen visar inte på någon förhöjd risk för översvämningar i samband med ett 100-årsregn (Nacka kommun, 2014).

Slutsatser och rekommendationer: Skyfallsanalysen visar inte på någon förhöjd risk för översvämningar i samband med ett 100-årsregn.

NACKA KOMMUN

Miljöenheten

Park och Fritid

Planenheten

Magnus Rothman

Elisabeth Rosell

Maria Legars

GEOSIGMA

Grav 16005

BILAGA 7

Dagvattenutredning för Sicklaön 125:3, Nacka, Skandia Fastigheter

Geosigma AB

2017-02-02

GEOSIGMA						SYSTEM FÖR KVALITETSLEDNING	
Uppdragsledare: Per Askling	Uppdragsnr: 604188	Grap nr: 16005	Version: 1.0	Antal Sidor: 28	Antal Bilagor: -	 SS-EN ISO 9001 <small>1003 EN 45012</small>	
Beställare: Skandia Fastigheter	Beställares referens: Andreas Flyborg		Beställares referensnr: -				
Titel och eventuell undertitel: Dagvattenutredning för Sicklaön 125:3, Nacka, Skandia Fastigheter							
Författad av: Stefan Eriksson, Per Askling					Datum: 2017-02-02		
Granskad av: Per Askling					Datum: 2017-02-02		
GEOSIGMA AB www.geosigma.se geosigma@geosigma.se Bankgiro: 5331 - 7020 PlusGiro: 417 14 72 - 6 Org.nr: 556412 - 7735	Uppsala Postadr: Box 894, 751 08 Uppsala Besöksadr: Vattholmavägen 8, Uppsala Tel: 010-482 88 00	Teknik & Innovation Seminariegatan 33 752 28 Uppsala Tel: 010-482 88 00	Göteborg Stora Badhusgatan 18-20 411 21 Göteborg Tel: 010-482 88 00	Stockholm Sankt Eriksgatan 113 113 43 Stockholm Tel: 010-482 88 00			

Sammanfattning

Skandia Fastigheter avser att förtäta fastigheten Sicklaön 125:3 i Nacka kommun. Den planerade exploateringen kräver att en ny detaljplan tas fram och i samband med detta har Geosigma AB ombetts att utföra en dagvattenutredning.

Dagvatten som bildas inom detaljplaneområdet i dagsläget samlas nästan uteslutande upp på konventionellt sätt via dagvattenbrunnar till markförlagda ledningar som transporterar vattnet vidare till recipienten utan ytterligare rening.

Förändringen i markanvändning i och med förtätningen av fastigheten medför en högre andel hårdgjorda ytor inom fastigheten.

Nacka kommun har klassat recipienten Järlasjön som känslig för påverkan av dagvatten i kommunens dagvattenstrategi. Järlasjön anses mycket känslig för närsalter och är idag recipient och brädd för avloppspumpstationer.

En förtätning av området enligt föreslagen planskiss medför minskade dagvattenflöden med cirka 31 % för ett dimensionerande 10-årsregn och en minskning med cirka 12 % för årsmedelflöden.

För att skapa en fungerande dagvattenhantering med en minskad belastning både på befintligt dagvattensystem och på recipienten, efter planerade förändringar av fastigheten, föreslås följande åtgärder:

- Dagvatten från hårdgjorda ytor som tak och asfaltsytor i fastighetens norra del leds till ett infiltrationsstråk utmed Furuvägen för infiltration och fördröjning. Denna lösning leder även till en viss rening. Infiltrationsstråket behöver inte anslutas till det kommunala dagvattensystemet, då infiltrationsstråket bedöms klara av att hantera tillkommande dagvatten.
- Parkeringsytan i söder överstiger 20 parkeringsplatser, vilket medför att det enligt Nacka kommuns riktlinjer krävs oljeavskiljare. I detta fall kräver Nacka kommun inte oljeavskiljare förutsatt att parkeringsplatserna inte hårdgörs, utan består av genomsläppligt material, och att dagvattnet renas i andra dagvattenanläggningar i stället. Dagvattnet föreslås därför ledas till ett makadammagasin under parkeringsytan och sedan anslutas med ledning till befintligt dagvattensystem i sydöstra delen av fastigheten.
- Alla befintliga och tillkommande parkeringsytor förses med genomsläpplig asfalt.
- Dagvatten som bildas på lekområdet översilas i slänten, ner mot Gamla Värmdövägen, till ett makadamdike. Makadamdiket ansluts till dagvattenledningen som går i Gamla Värmdövägen.
- Övriga tillkommande asfaltsytor inom fastighet föreslås avrinna till omgivande grönytor där vattnet kan tas upp av träd och växter.
- Dagvatten som bildas på befintliga takytor leds med hjälp av stuprör och rännalar ut över gräsytor, med infiltrationsytor förstärkta med makadam.
- För att underlätta dagvattenhanteringen i området bör kantsten mellan gång- och cykelbanor och grönytor undvikas.

Innehåll

1	Inledning och syfte	5
1.1	Allmänt om dagvatten	6
2	Material och metod	7
2.1	Material och datainsamling	7
2.2	Platsbesök	7
2.3	Flödesberäkning	8
2.4	Beräkning av dimensionerande utjämningsvolym	9
2.5	Föroreningsberäkning	9
3	Områdesbeskrivning och avgränsning	10
3.1	Markanvändning – Nuvarande och planerad	10
3.2	Hydrogeologi	12
3.2.1	Infiltrationsförutsättningar och geologi	12
3.2.2	Översiktliga avrinningsförhållanden och befintlig dagvattenhantering	13
3.3	Recipient – Miljökvalitetsnormer (MKN)	14
3.4	Förutsättningar för dagvattenhanteringen	15
4	Flödesberäkningar och föroreningsbelastning	17
4.1	Flödesberäkningar	17
4.2	Dimensionerande utjämningsvolym	18
4.3	Föroreningsbelastning	18
4.4	100-årsregn	20
5	Lösningsförslag för dagvattenhantering	22
5.1	Generella rekommendationer	22
5.2	Infiltrationsstråk	24
5.3	Makadamdike	25
5.4	Makadammagasin	26
5.5	Gröna tak	26
5.6	Extremregn	27
6	Referenser	28

1 Inledning och syfte

Skandia Fastigheter avser att förtäta fastigheten Sicklaön 125:3 i Nacka kommun. Byggnationerna omfattar två flerbostadshus med 4,5 våningar på nuvarande grönytor. Den planerade exploateringen kräver att en ny detaljplan tas fram och i samband med detta har Geosigma AB ombetts att utföra en dagvattenutredning.

Den planerade byggnationen på fastigheten Sicklaön 125:3 kan innebära att det sker en förändring av andelen hårdgjorda ytor, vilket i sin tur kan påverka dagvattenbildningen. En ökad flödesbelastning på ett dagvattensystem kan leda till bräddning av obehandlat spill- och dagvatten. Det är ur det perspektivet viktigt att dagvatten från hårdgjorda ytor såsom tak, vägar och parkering tas omhand inom respektive kvartersområde så långt det är möjligt.

Dagvattenutredningen syftar till att utreda vilka förändringar den planerade exploateringen kan ha på dagvattenbildningen, samt att bedöma förutsättningarna för lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD), genom infiltration eller fördröjning. Bedömningen grundar sig på de lokala markförhållandena, dimensionerande dagvattenflöden, samt dagvattnets föroreningsgrad. Uppdraget syftar även till att dimensionera utjämningsmagasin för dagvattnet för att reducera flödestoppar och samtidigt rena dagvattnet genom sedimentation och fastläggning av partiklar. Till grund för principlösningar i dagvattenutredningen ska Nacka kommuns skyfallsanalys, dagvattenstrategi och dagvattenpolicy med tillhörande anvisningar följas.

Figur 1-1. Översiktsskarta över Finntorp och fastigheten Sicklaön 125:3, som avgränsas med en rödstreckad polygon.

Figur 1-2. Flygfoto (Hitta.se, 2016) över fastigheten Sicklaön 125:3, som avgränsas med en vitstreckad polygon.

1.1 Allmänt om dagvatten

Dagvatten definieras som ett tillfälligt förekommande vatten som avrinner markytan vid regn och snösmältning. Generellt är ytavrinningens flöde och föroreningshalt kopplad till markanvändningen i ett område. Främst är det dagvatten från industriområden, vägar och parkeringsytor som innehåller föroreningar. Exploatering av ett tidigare grönområde leder till större areal av hårdgjorda ytor och det är därför viktigt att i ett tidigt skede utreda vilka konsekvenser detta har på dagvattensituationen.

Vid lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD) används dagvattenlösningar som efterliknar vattnets naturliga kretslopp, såsom infiltration i mark, i stället för att leda bort dagvattnet i konventionella ledningar. På så sätt minskas mängden dagvatten som behöver tas omhand i dagvattennätet och det sker en naturlig rening av dagvattnet.

2 Material och metod

2.1 Material och datainsamling

Bakgrundsmaterial och data som har använts för att genomföra denna utredning är bland annat:

- Grundkarta och höjddata (erhållet från beställare)
- Ledningskartor (erhållet från beställare)
- Jordartskarta och jorddjupskarta framtagna med SGUs kartgenerator
- Arkitektförslag förtätning, principskiss. Sicklaön 125:3 Nacka. Krook & Tjäder 2016-03-09
- Nacka kommuns skyfallsanalys
- Anvisningar för dagvattenhantering. Nacka kommun

2.2 Platsbesök

Ett platsbesök genomfördes den 22 januari 2016. Fastigheten är kuperad med de högsta höjderna i fastighetens centrala del där berget delvis går i dagen, se Figur 2-1. Fastigheten består till stor del av gröna ytor med tallar och buskar. I söder finns en brant slänt ner mot Gamla Värmdövägen där fastigheten slutar, se Figur 2-2.

Figur 2-1. Fastighetens centrala del med de högsta höjderna och där berget delvis går i dagen.

Figur 2-2. Fastighetens infartsväg med parkeringsplatser för bilar i sydväst och den branta slänten till höger i bilden.

2.3 Flödesberäkning

Dagvattenflöden för delområden med olika markanvändning har beräknats med rationella metoden enligt sambandet:

$$Q_{dim} = i(t_r) \cdot \varphi \cdot A \cdot f \quad (\text{Ekvation 1})$$

där Q_{dim} är flödet (liter/sekund) från ett delområde med en viss markanvändning.

i är regnintensiteten (liter/sekund·hektar) för ett dimensionerande regn med en viss återkomsttid och beror på t_r som är regnets varaktighet, vilket är lika med områdets rinntid.

φ är den andel av nederbörden som rinner av som dagvatten för rådande markförhållanden och dimensionerande regnintensitet. Avrinningskoefficienter för olika markanvändningskategorier har tagits från Svenskt Vattens publikation P90.

A är den totala arean (hektar) för det aktuella delområdet. Arealerna för områdena med olika markanvändningstyper före och efter detaljplanens implementering har beräknats i ArcGIS utifrån ortofoto och plankartor i dwg-format.

f är en ansatt klimatfaktor, Svenskt Vatten P104 rekommenderar generellt en klimatfaktor mellan 1,05 - 1,30 beroende på i vilken del av Sverige planområdet ligger. En ansatt klimatfaktor på 1,2 har ansatts för att ta höjd för klimatförändringar och ökade nederbördsmängder.

2.4 Beräkning av dimensionerande utjämningsvolym

Beräkningar av dimensionerande utjämningsvolym för eventuella fördröjningsanläggningar görs enligt sambandet (Larm & Alm, 2014):

$$V_{dmax} = 60 \cdot t_r \cdot (Q_{dim} - Q_{out}/1000) \quad (\text{Ekvation 2})$$

där V_{dmax} är den dimensionerande utjämningsvolymen (m^3) och Q_{out} är den maximala avtappningen från området.

V_{dmax} beräknas som en maxfunktion av olika Q_{dim} och t_r och sambandet tar höjd för vilken typ av regn (korta regn med högre intensitet eller långa regn med lägre intensitet) som bidrar med störst volym vatten, som behöver fördröjas eller utjämnas.

2.5 Föroreningsberäkning

Beräkningar av föroreningsbelastning i dagvattnet baseras på schablonhalter som har hämtats från modellverket StormTac v.16.1.3. Schablonhalterna är framtagna inom ramen för olika forskningsprojekt och längre utredningar och bygger på långa mätserier från olika typer av markanvändningsområden (Larm, 2000). Halterna av olika ämnen kan momentant variera kraftigt beroende på flödet och lokala förhållanden.

3 Områdesbeskrivning och avgränsning

Den aktuella fastigheten är beläget i stadsdelen Finntorp norr om Järsla sjö i Nacka kommun. Fastigheten består idag av fem flerbostadshus med tillhörande grönytor och parkeringsplatser. Aktuell utredning omfattar planerad kompletterande bebyggelse inom fastigheten Sicklaön 125:3, se Figur 3-1.

Figur 3-1. Situationsplan över Sicklaön 125:3, Nacka (Krook & Tjäder, samråd 2016).

3.1 Markanvändning – Nuvarande och planerad

Fastigheten utgörs av hårdgjorda tak- och asfaltsytor, parkeringsplatser och grönytor med trädplanteringar. Området avgränsas av Furuvägen i norr och väster, Gamla Värmdövägen i söder och Helgesons väg i öster. I Figur 3-2 visas fördelningen av nuvarande markanvändning inom fastigheten Sicklaön 125:3.

Enligt det skissade planförslaget kommer två flerbostadshus att uppföras i områdets norra del. I situationsplanen i Figur 3-3 är de planerade nya byggnaderna rosafärgade, och omges av grönytor, gångvägar och några parkeringsplatser. Förändringen i markanvändning i och med förtätningen av fastigheten medför en högre andel hårdgjorda ytor inom fastigheten.

Figur 3-2. Nuvarande markanvändning inom fastigheten Sicklaön 125:3. Vit = Asfaltsyta, Grå = Takyta, Gul = Lekplats.

Figur 3-3. Planerad markanvändning inom fastigheten Sicklaön 125:3. Vit = Asfaltsyta, Orange = genomsläpplig asfalt, Grå = Befintlig takyta, Rosa = Planerad tillkommande takyta, Gul = Lekplats.

3.2 Hydrogeologi

3.2.1 Infiltrationsförutsättningar och geologi

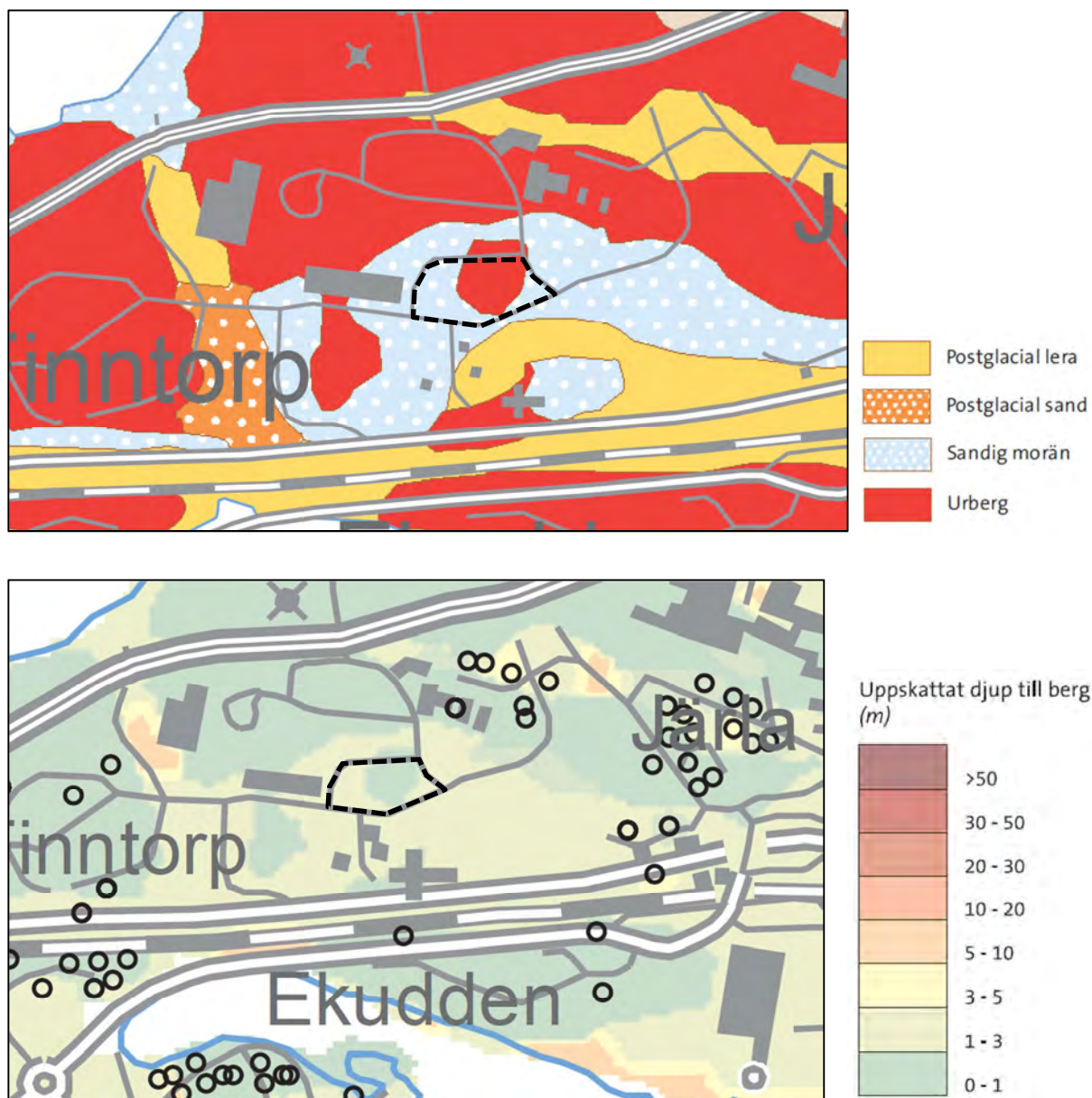
Infiltrationskapaciteten för en jord beror bland annat på dess kornstorlek, packningsgrad och markens vattenhalt. När marken är torr är infiltrationskapaciteten som högst för att sedan avta vid ökad mätnadsgrad. Vid helt mättade förhållanden kan infiltrationskapaciteten sättas lika med jordens hydrauliska konduktivitet, K_S .

I sandiga eller grusiga jordar, som har hög dräneringsförmåga, kan man i allmänhet förvänta sig att mättade eller nära mättade förhållanden aldrig uppkommer nära markytan, så att jordens infiltrationskapacitet inte avtar särskilt mycket ens under långvariga regn med dimensionerande intensitet. För att marken inte ska översvämmas måste markens infiltrationskapacitet vara så stor att den kan hantera dimensionerande flöden. I Tabell 3-1 nedan anges övergripande infiltrationskapaciteter för olika svenska jordtyper.

Tabell 3-1. Mättad infiltrationskapacitet för olika svenska jordtyper (VAV, 1983)

Jordtyp	Infiltrationskapacitet (millimeter/timme)
Morän	47
Sand	68
Silt	27
Lera	4
Matjord	25

Enligt jordartskartan och jorddjupskartan från SGU består jordlagren inom detaljplaneområdet av sandig morän, samt berg i dagen i höjdområdet, se Figur 3-4 . Jordlagrens mäktighet uppskattas som mest till 3 meter. Baserat på denna information, men med tyngdpunkten på observationer gjorda vid platsbesöket den 22 januari 2016, är förutsättningarna för naturlig infiltration av dagvatten i undersökningsområdet måttliga till mindre bra. Där det förekommer sandig morän med jordlager på cirka 3 meters djup kan infiltrationsmöjligheterna även vara goda. För att klargöra infiltrationsmöjligheterna bör en geoteknisk undersökning i fält utföras inom planområdet.

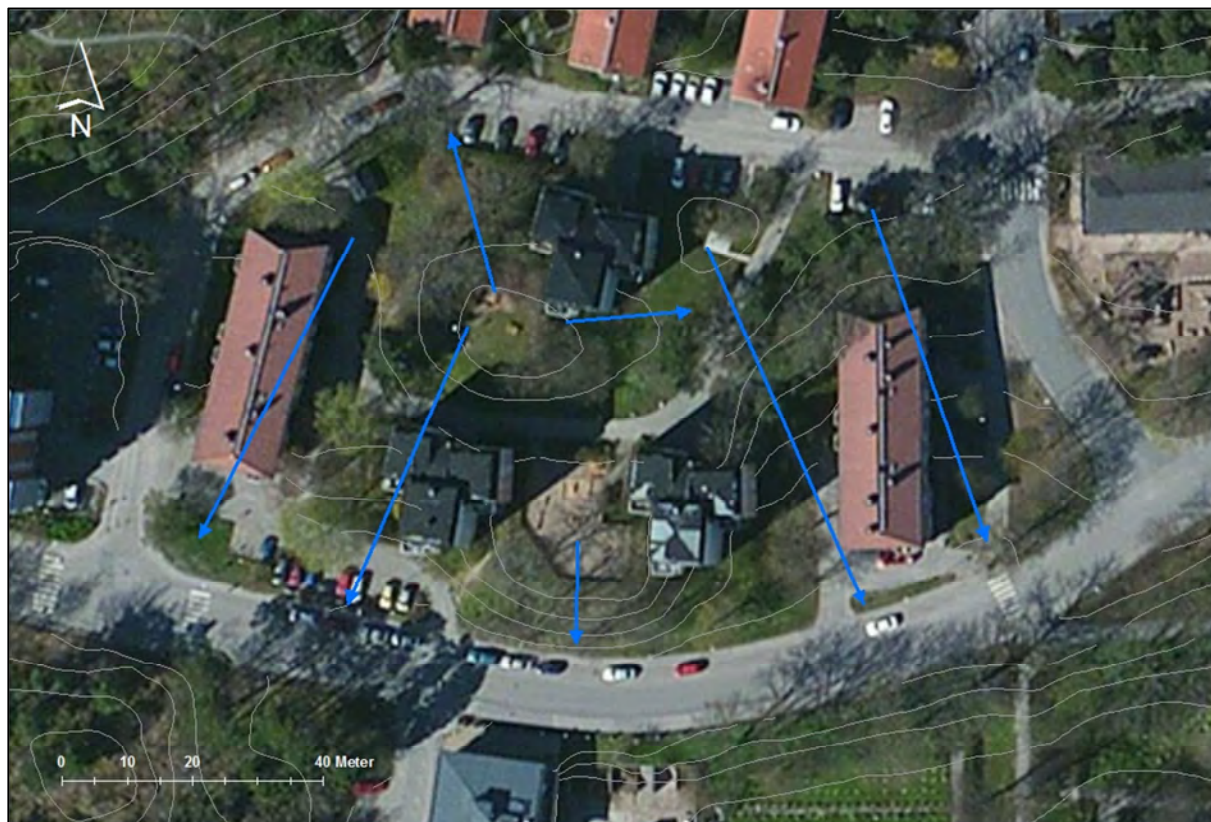
Figur 3-4. Jordartskarta (övre bilden) och jorrdjupskarta (nedre bilden) framtagna med SGUs kartgenerator. Svartstreckade polygoner visar den ungefärliga placeringen av fastigheten Sicklaön 125:3.

3.2.2 Översiktliga avrinningsförhållanden och befintlig dagvattenhantering

Fastigheten ligger i Järlasjöns avrinningsområde. Marken inom fastigheten sluttar ner mot söder och Järlasjön med höjder som varierar mellan +25 – +32 meter.

Figur 3-5 visar antagna naturliga flödesriktningar för avrinnande dagvatten baserat på topografiska förhållanden.

Dagvatten som bildas inom detaljplaneområdet i dagsläget samlas nästan uteslutande upp på konventionellt sätt via dagvattenbrunnar till markförlagda ledningar som transporterar vattnet vidare till recipienten utan ytterligare rening.

Figur 3-5. Översiktskarta över Sicklaön 125:3, där blå pilar visar naturliga flödesriktningar för avrinnande dagvatten.

3.3 Recipient – Miljökvalitetsnormer (MKN)

Dagvatten från fastigheten mynnar i Järlasjön söder om fastigheten. För Järsla sjö finns ingen fullständig statusklassificering gjord av Länsstyrelsen. Den klassning som är gjord av Länsstyrelsen visar på övergödningssproblem med syrefattiga förhållanden till följd. Vattendirektivet säger att "inga vatten får försämrats" vilket medför att inga halter av föroreningar bör öka och framförallt inte näringsämnen då det finns en problematik i Järsla sjö med övergödning och syrefattiga förhållanden. Nacka kommun har klassat Järlasjön som känslig för påverkan av dagvatten i kommunens dagvattenstrategi. Järlasjön anses mycket känslig för närsalter och är idag recipient och brädd för avloppspumpstationer. Vatten från Järlasjön rinner vidare till Sicklasjön, för att slutligen rinna ut i vattenförekomsten Strömmen.

Sicklasjöns statusklassificering är inte fastställd, men på VISS finns förslag på MKN för Sicklasjön:

Ekologisk status

Kvalitetskrav: God ekologisk status 2027

Vad gäller övergödning är det tekniskt omöjligt att uppnå god ekologisk status till 2015 eller 2021, men alla kända åtgärder behöver emellertid genomföras till 2021 för att god ekologisk status ska kunna nås till 2027.

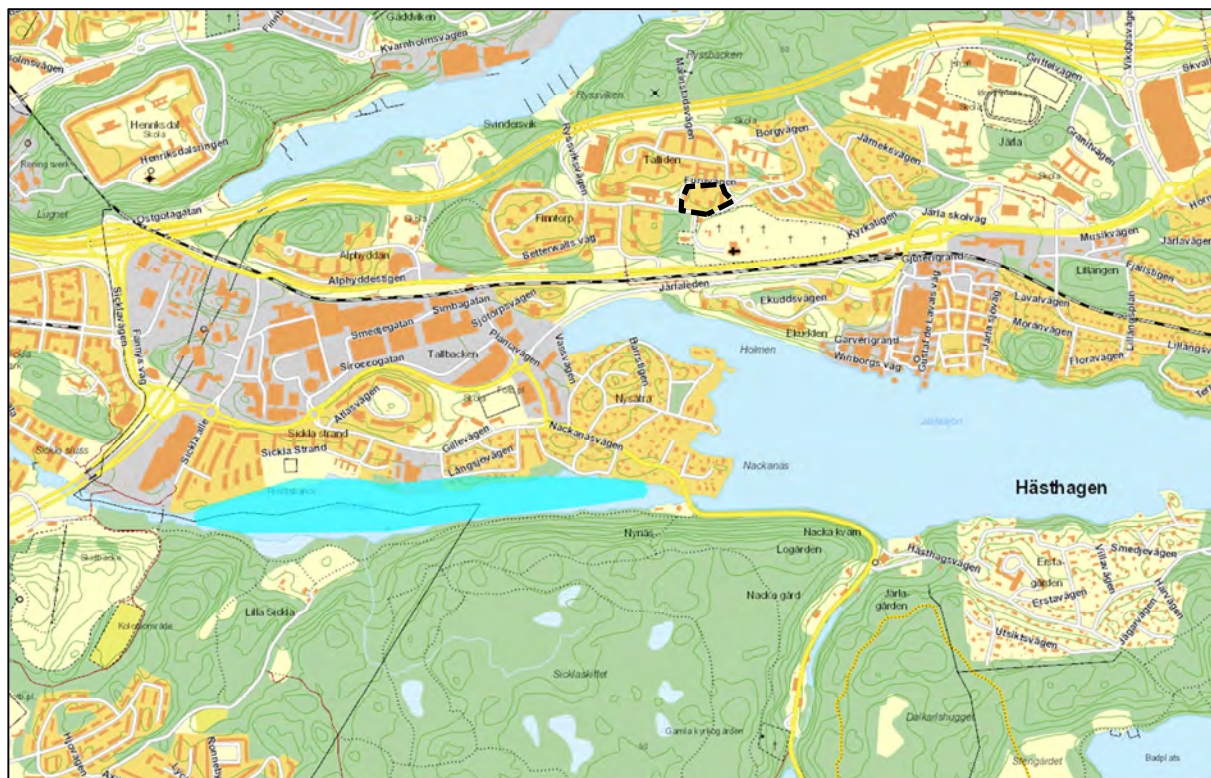
Vad gäller särskilt förorenande ämnen, så uppnår vattenförekomsten ej god ekologisk status då gränsvärdet för ammoniak överskrider i vattnet.

Kemisk ytvattenstatus

Kvalitetskrav: God kemisk ytvattenstatus 2027

Undantag ges för bromerade difenyleter och kvicksilver då dessa ämnen generellt är över gränsvärdena för hela Sverige.

Sicklasjön uppnår idag inte kraven för god kemisk ytvattenstatus på grund av att antracen, kadmium och bly överskrider gränsvärdena. Tidsfristerna för antracen, kadmium och bly är satta till 2027 då dessa problem ska vara åtgärdade

Figur 3-6. Sicklasjöns ytvattenförekomst nedströms Järlasjön (www.viss.lansstyrelsen.se). Svartstreckad polygon visar den ungefärliga placeringen av fastigheten Sicklaön 125:3.

3.4 Förutsättningar för dagvattenhanteringen

Nacka kommun har utifrån kommunens dagvattenstrategi och dagvattenpolicy tagit fram anvisningar för att underlätta arbetet för inblandade parter i deras arbete med dagvattenfrågor.

Generella anvisningar:

- *Dagvatten bör så tidigt som möjligt återföras till sitt naturliga kretslopp. Huvudprincipen är att flödena från området inte ska öka efter en exploatering, jämfört med situationen innan.*
- *Reningskraven för dagvattnet ska utgå från recipientens känslighet.*
- *I samband med exploatering av nya områden samt förnyelse och/eller förtätning av befintliga bebyggelseområden skall en dagvattenutredning göras. Utredningen skall bland annat beskriva områdets förutsättningar (hydrogeologi), hur avrinningen skall säkras och vilka lösningar som kan vara lämpliga.*
- *Föroreningar skall så långt som möjligt begränsas vid källan, t.ex. genom att byggnadsmaterial som kan förorena dagvattnet inte används.*
- *Parkeringsplatser för mer än 20 bilar ska anslutas till slam- och oljeavskiljare som uppfyller krav från SS-EN 858-2. Garage som är lika med eller större än 50 m² skall alltid ha oljeavskiljare. (Efter samtal med Nacka kommun har det framkommit att rening i till exempel ett svackdike kan anses som fullgott i detta fall.)*

- *Dagvattenledningar skall anordnas och skötas så att de mest utsatta fastigheter statistiskt sett inte löper risk att drabbas av översvämning via avloppsservis med kortare återkomsttid än 10 år*

Urval av anvisningar för hantering av dagvatten från befintliga bebyggelseområden:

- *Fastighetsägare ska uppmuntras att tillämpa LOD vid ombyggnation. Saknas förutsättningar för LOD genom infiltration och perkolation ska möjligheter till utjämning av dagvattenflöde inom fastigheten eftersträvas.*
- *De hårdgjorda ytorna ska minskas, genom insatser för att t.ex. ta bort kantstenar så att dagvatten kan rinna ut över en angränsande lägre belägen gräsyta.*
- *Dagvattenbrunnar skall slamsugas minst en gång per år.*
- *Åtgärder som fördröjer flödet av dagvatten skall vidtas där det finns översvämningsdrabbade områden.*
- *Överbelastade ledningssystem skall kompletteras med olika former av fördröjningsmagasin*
- *Recipientens känslighet för föroreningar skall vara styrande för vilka åtgärder som väljs.*

4 Flödesberäkningar och föroreningsbelastning

4.1 Flödesberäkningar

I beräkningarna har vedertagna avrinningskoefficienter enligt Svenskt Vatten P90 använts, se Tabell 4-1.

Planområdet är litet och består av flera olika typer av markanvändning och därför har en avvägd avrinningskoefficient beräknats enligt sambandet:

$$\varphi_{A_{tot}} = (\varphi_1 \cdot A_1 + \varphi_2 \cdot A_2 + \varphi_3 \cdot A_3 \dots) / A_{tot} \quad (\text{Ekvation 3})$$

Det bör noteras att mycket små förändringar i avrinningskoefficienten kan ge relativt stora skillnader i flödet så de redovisade flödena bör främst ses som indikatorer på hur flödena kommer att förändras vid den nya markanvändningen och inte som exakta värden.

Tabell 4-1. Använda avrinningskoefficienter, samt beräknade avvägda avrinningskoefficienter för nuvarande och planerad markanvändning.

Markanvändning	φ (-)	Area nuvarande markanvändning (m ²)	Area planerad markanvändning (m ²)	$\varphi_{A_{tot}}$ (-) nuvarande markanvändning	$\varphi_{A_{tot}}$ (-) planerad markanvändning
Takytor	0,9	1497	2060	<u>0,42</u>	<u>0,29</u>
Parkering, körbara ytor, uppställningsytor med genomsläpplig asfalt	0,29	0	1350		
Asfalterade gångvägar	0,85	2168	1078		
Lekpark	0,2	278	255		
Gröna ytor	0,1	4900	4100		

I enlighet med Svenskt Vatten P90 har ett återkommande 10-årsregn använts för beräkning av dimensionerande flöden.

Dagvattenflöden från fastigheten vid ett återkommande 10-årsregn med 10 minuters varaktighet, för nuvarande och planerad markanvändning är beräknade enligt Ekvation 1 i Kapitel 2.3 och visas i Tabell 4-2. I tabellen visas även förändringen i årsmedelflöde och totalt årsflöde. Vid beräkningar av dagvattenflöde efter planerad förtätning av fastigheten har en klimattfaktor på 1,2 adderats. Enligt beräkningar utförda enligt Svenskt Vatten P104 och Dahlström (2010) motsvarar ett 10-årsregn med 10 minuters varaktighet en regnintensitet på 228 liter/sekund·hektar. Årsnederbörden har satts till 636 millimeter.

Den procentuella förändringen är större för det dimensionerande flödet för ett 10-årsregn än för årsflödena. Detta beror på att årsflödena inte är beroende av ett enskilt regns intensitet och därmed inte heller rinntid och varaktighet.

Tabell 4-2. Beräknade dagvattenflöden för nuvarande och planerad markanvändning vid dimensionerande flöde för ett 10-årsregn med 10 minuters varaktighet (228 liter/sekund·hektar) samt årsflöden (årsnederbörd 636 millimeter).

	Dimensionerande flöde för ett 10-årsregn med 10 minuters varaktighet (liter/sekund)	Årsmedelflöde (liter/sekund)
Nuvarande markanvändning	68	0,06
Planerad markanvändning	47	0,053
Procentuell ändring:	- 31 %	- 12 %

Små förändringar i avrinningskoefficienten kan ge relativt stora skillnader i flödet därför ska de redovisade flödena främst ses som indikatorer på hur flödena kan förändras vid den nya markanvändningen. En förtätning av området enligt föreslagen planskiss skulle medföra minskade dagvattenflöden med cirka 31 % för ett dimensionerande 10-årsregn.

4.2 Dimensionerande utjämningsvolym

Den dimensionerande utjämningsvolymen har beräknats enligt Ekvation 2 i Kapitel 2.4. För att fördröja områdets dagvatten så att belastning på befintligt dagvattensystem halveras krävs en utjämningsvolym på 36 m³, vilket innebär en ytterligare belastningsminskning då dagvattenflödet efter planerad förtätning är beräknat med en klimatkoefficient på 1,25.

4.3 Föroreningsbelastning

För beräkning av föroreningshalter i dagvatten från olika typer av markanvändning har schablonvärden från databasen StormTac v.16.3 använts, se Tabell 4-3. Schablonvärdena är framtagna vid vetenskapliga studier med långa mätserier av dagvatten.

Beräknad föroreningsbelastning från schablonhalterna jämförs med riktvärden för delavrinningsområden uppströms utsläppspunkt till recipient, Nivå 2M, enligt RTK:s riktvärdesindelning (Region- och trafikplanekontoret, 2009).

Tabell 4-3. Föroreningsbelastning i dagvatten från planområdet för nuvarande och planerad markanvändning samt föroreningsbelastning efter föreslagen rening, beräknat i StormTac (Larm, 2000). Föroreningsbelastningen kan jämföras med RTK:s riktvärden (Region- och trafikplanekontoret, 2009).

Rött = halten överstiger riktvärde, orange = halten överstiger eller är lika med nuvarande halt, grön = halten understiger nuvarande halt och RTK:s riktvärden.

Ämne	Enhet	Riktvärde	Föroreningsbelastning		
			Nuvarande	Planerad	Efter föreslagen rening
Fosfor	µg/l	175	120	110	48
Kväve	µg/l	2500	1400	1300	570
Bly	µg/l	10	5,4	6,2	1,2
Koppar	µg/l	30	17	17	2,8
Zink	µg/l	90	72	54	8,5
Kadmium	µg/l	0,5	0,39	0,32	0,051
Krom	µg/l	15	5,2	5,0	0,73
Nickel	µg/l	30	3,2	2,9	0,38
Kvicksilver	µg/l	0,07	0,032	0,034	0,0017
Suspenderad substans	µg/l	60 000	48 000	37 000	3 600
Olja (mg/l)	µg/l	700	340	350	41
PAH (µg/l)	µg/l	Saknas	0,34	0,29	0,10
Benso(a)pyren	µg/l	0,07	0,012	0,011	0,0039

Schablonhalterna indikerar att samtliga jämförda ämnen ligger under riktvärden uppsatta av Region- och trafikplanekontoret, vilket indikerar att områdets dagvatten inte är kraftigt förorenat. Efter föreslagen rening i infiltrationsstråket längs planområdet, samt makadammagasinet under parkeringsytan minskar belastningen på recipient för alla ämnen jämfört med nuvarande förhållanden (innan exploatering). Eftersom recipienten har problem med syrefattiga förhållanden och övergödning är det positivt att minskningen av näringsämnen blir betydande.

I Tabell 4-4 redovisas beräknade årliga föroreningsmängder för nuvarande och planerad markanvändning, samt efter föreslagen rening. Beräkningarna har utförts med StormTac (Larm, 2000). Föroreningsmängderna för planerad markanvändning är likvärdiga med föroreningsmängderna för nuvarande markanvändning, för samtliga ämnen, vilket är att förvänta då det inte är några stora förändringar av markanvändningen. Efter föreslagna reningsåtgärder är föroreningsbelastningen för planerad markanvändning lägre än för nuvarande markanvändning. Förändringarna i föroreningsmängder bedöms påverka recipientens status positivt.

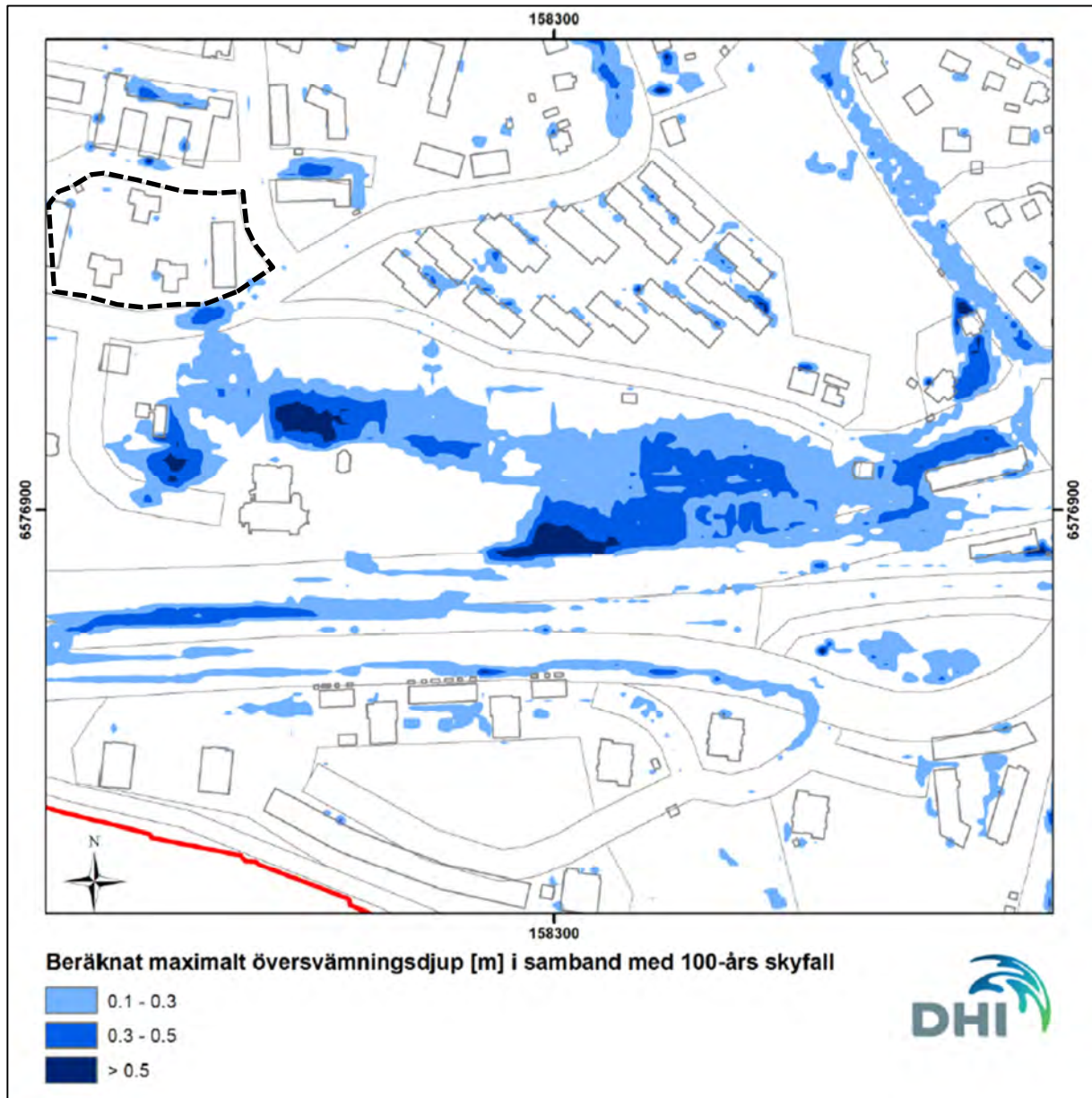
Tabell 4-4. Årliga föroreningsmängder från planområdet för nuvarande och planerad markanvändning, samt efter föreslagen rening, beräknat i StormTac (Larm, 2000).

Orange = föroreningsmängden överstiger eller är lika med nuvarande mängd, grön = föroreningsmängden understiger nuvarande mängd.

Ämne	Enhet	Föroreningsmängder		
		Nuvarande	Planerad	Efter föreslagen rening
Fosfor	kg/år	0,23	0,18	0,081
Kväve	kg/år	2,0	2,2	0,96
Bly	kg/år	0,0080	0,010	0,0020
Koppar	kg/år	0,027	0,029	0,0047
Zink	kg/år	0,17	0,091	0,014
Kadmium	kg/år	0,00092	0,00053	0,000085
Krom	kg/år	0,0069	0,0083	0,0012
Nickel	kg/år	0,0059	0,0048	0,00064
Kvicksilver	kg/år	0,000022	0,000057	0,000021
Suspenderad substans	kg/år	65	61	6,0
Olja (mg/l)	kg/år	0,20	0,58	0,069
PAH (µg/l)	kg/år	0,00073	0,00048	0,00017
Benso(a)pyren	kg/år	0,000017	0,000018	0,000012

4.4 100-årsregn

DHI har för Nacka kommuns räkning utfört en skyfallsanalys över Västra Sicklaön där denna fastighet finns med. Skyfallsanalysen har gjorts för ett 100-årsregn och visar inte på någon förhöjd risk för översvämningar i samband med ett 100-årsregn (Nacka kommun, 2014), se Figur 4-1.

Figur 4-1. Skyfallsanalys utförd av DHI. Planområdet är markerat med en svartstreckad polygon.

5 Lösningförslag för dagvattenhantering

5.1 Generella rekommendationer

Den föreslagna förtätningen av fastigheten enligt gällande planskiss kommer totalt att medföra minskade dagvattenflöden med cirka 31 %, se Tabell 4-2.

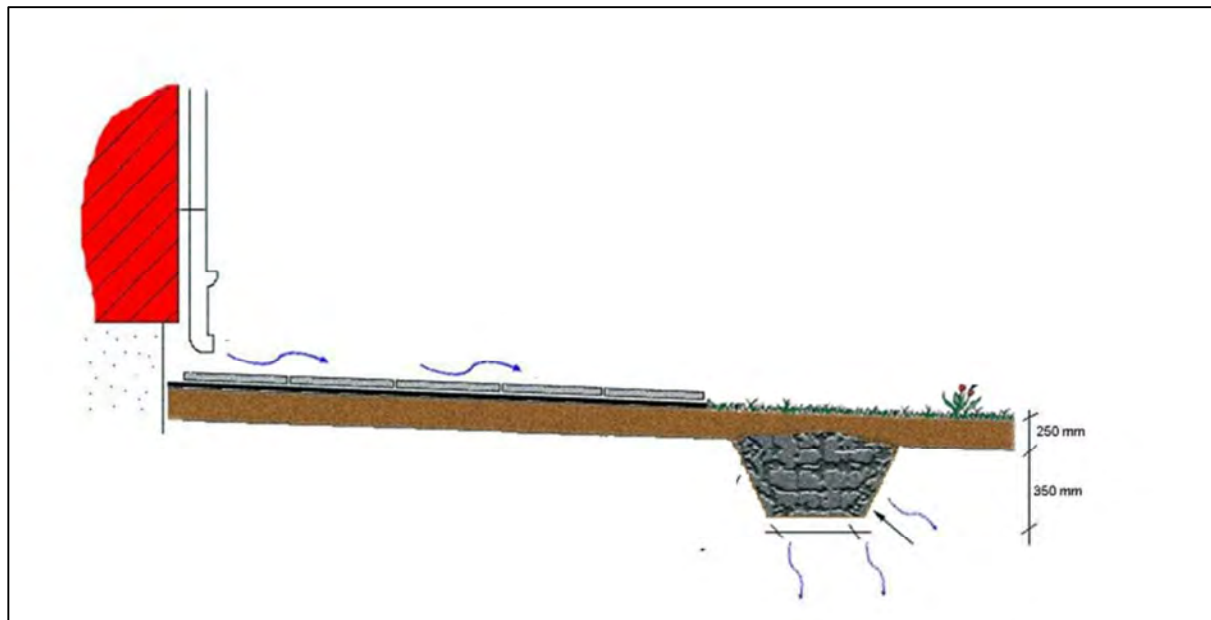
Fastigheten Sicklaön 125:3 består av tunna jordlager och berg i dagen, vilket medför att naturlig infiltration av dagvatten till grundvatten inte är effektiv över hela fastigheten. Planområdets omgivning är av tätbebyggd karaktär och i nuläget är inga områden utanför fastigheten kända som extra lämpliga för dagvattenhantering, till exempel dammar, grönytor eller liknande. Eftersom möjligheterna för effektiv infiltration av dagvatten är begränsade på grund av tunna jordlager och berg i dagen, samt att ytor där dagvatten kan fördröjas är begränsade föreslås att man arbetar med småskaliga lokala lösningar för hantering av dagvatten, exempelvis växtbäddar, trädplanteringar och porösa jordar under grönytor. Det finns lösningar som kan implementeras på små ytor i området och som kan anpassas till nuvarande och planerad bebyggelse.

Enligt Nacka kommuns anvisningar för dagvatten ska det vid förtätning av befintlig bebyggelse eftersträva lokalt omhändertagande av dagvatten och en minskad belastning på dagvattennätet och recipienten. Således bör dagvattenhanteringen inom undersökningsområdet utformas så att den efterliknar naturliga lösningar för att maximera den mängd vatten som kan fördröjas och därigenom renas, vilket kan åstadkommas med till exempel porösa jordar dit dagvatten leds för att dels fördröjas och dels förbrukas av växter. Dagvattenhanteringen bör förses med en konstruktion som möjliggör infiltration till grundvattnet och därigenom minska belastningen på ledningsnätet. På så sätt kan även föroreningsbelastningen på recipienten reduceras vid kraftiga regnhändelser, såsom 10-årsregn.

För att skapa en fungerande dagvattenhantering med en minskad belastning både på befintligt dagvattensystem och på recipienten, efter planerade förändringar av fastigheten, föreslås följande åtgärder:

- Dagvatten från hårdgjorda ytor som tak och asfaltsytor i fastighetens norra del leds till ett infiltrationsstråk utmed Furuvägen för infiltration och fördröjning. Denna lösning leder även till en viss rening. Infiltrationsstråket behöver inte anslutas till det kommunala dagvattensystemet, då infiltrationsstråket bedöms klara av att hantera tillkommande dagvatten.
- Parkeringsytan i söder överstiger 20 parkeringsplatser, vilket medför att det enligt Nacka kommuns riktlinjer krävs oljeavskiljare. I detta fall kräver Nacka kommun inte oljeavskiljare förutsatt att parkeringsplatserna inte hårdgörs, utan består av genomsläppligt material, och att dagvattnet renas i andra dagvattenanläggningar i stället. Dagvattnet föreslås därför ledas till ett makadammagasin under parkeringsytan och sedan anslutas med ledning till befintligt dagvattensystem i sydöstra delen av fastigheten.
- Alla befintliga och tillkommande parkeringsytor förses med genomsläpplig asfalt.
- Dagvatten som bildas på lekområdet översilas i slänten, ner mot Gamla Värmdövägen, till ett makadamdike. Makadamdiket ansluts till dagvattenledningen som går i Gamla Värmdövägen.
- Övriga tillkommande asfaltsytor inom fastighet föreslås avrinna till omgivande grönytor där vattnet kan tas upp av träd och växter.
- Dagvatten som bildas på befintliga takytor leds med hjälp av stuprör och rännalar ut över gräsytor, med infiltrationsytor förstärkta med makadam.
- För att underlätta dagvattenhanteringen i området bör kantsten mellan gång- och cykelbanor och grönytor undvikas.

Dagvatten från hustaken kan ledas från stuprör ut till planteringar belägna en bit ifrån fasaderna och bör huvudsakligen släppas på den sida av husen som vetter ner mot en lågpunkt, så att det vid kraftiga regn inte rinner dagvatten in mot husens grunder. Utkastare och rännor kan användas så att dagvattnet leds bort från husen ner mot en stenkista med makadam, se exempel i Figur 5-1.

Figur 5-1. Utkastare och rännor hjälper dagvatten från taken att transporteras vidare mot dagvattenlösningen.

Figur 5-1 visar en principskiss med ungefärliga placeringar av föreslagen dagvattenhantering. I Kapitel 5.2 – 5.3 följer rekommendationer och utformning av den föreslagna dagvattenhanteringen, vilken medför en minskning av föroreningsbelastningen på recipienten genom fördröjning och rening i infiltrationsstråk. Föreslagen dagvattenhantering innebär även en minskad belastning på befintligt dagvattensystem då mindre vatten kommer att tillföras dagvattensystemet jämfört med om fastigheten lämnats orörd.

Figur 5-2. Principskiss med ungefärliga placeringar av föreslagen dagvattenhantering. Blå pilar visar hur dagvatten leds på tillkommande hårdgjorda ytor. Ljusblå ytor symboliserar ungefärlig placering av infiltrationsstråk och makadammagasin. Placeringen av makadamdiket är också ungefärlig. Infiltrationsstråken ligger helt inom kvartersmark.

5.2 Infiltrationsstråk

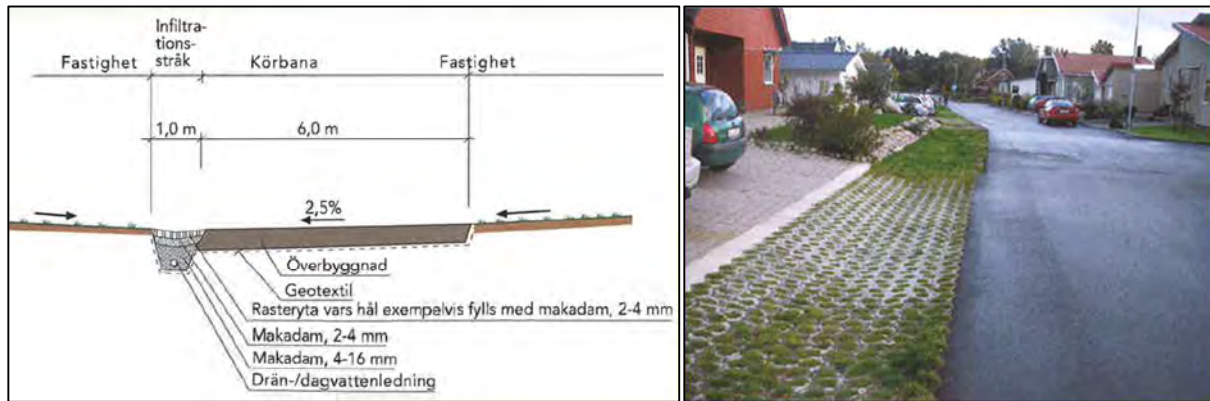
Längs Furuvägen i norr och Gamla Värmdövägen i söder föreslås att infiltrationsstråk anläggs, då tillgängligt utrymme är begränsat och infiltrationsstråk inte kräver stora ytor.

Infiltrationsstråk kan bestå av flacka, gräsbeklädda ytor med en underliggande magasineringensvolym, bestående av exempelvis makadam, vilken bidrar med både fördröjning och rening av dagvatten. Där infiltrationsstråk skär en hårdgjord yta kan ytan förses med ett genomsläppligt material, exempelvis permeabel asfalt eller gräsarmering, se Figur 5-3. Magasinsvolymen utgörs av porvolymen i makadamen, vilken är cirka 30 %. För att inte finmaterial ska blandas med makadamen och försämra den hydrauliska konduktiviteten avskärmas makadamen med en geotextil.

Det är viktigt att planera höjdsättningen av området så att dagvatten samlas upp i infiltrationsstråket, som skall ligga lägre i förhållande till omgivningen, samt att inga hinder i form av till exempel kantstenar bör finnas mellan fastigheten och infiltrationsstråket.

Ungefär 2/3 av magasinensvolymen anses normalt vara den effektiva magasinensvolymen då höjd tas för att magasinet inte är tomt när dagvattnet tillrinner. Om ett infiltrationsstråk anläggs med en makadamvolym på 100 × 1 × 1 meter och makadamen har en porositet på 30 % skapas en effektiv utjämningsvolym på cirka 20 m³. Reningseffekten av föreslaget infiltrationsstråk är mellan 40 – 80 % beroende på ämne, vilket medför en minskad belastning på recipienten Järsla sjö, som av Nacka kommun klassas som känslig.

Markens infiltrationskapacitet bör säkerställas genom en geoteknisk fältundersökning där jordarter och jorddjup undersöks i fält.

Figur 5-3. Principskiss på en dagvattenlösning med infiltrationsstråk till vänster, och en bild från en praktisk tillämpning av infiltrationsstråk till höger. Infiltrationsstråken planeras ligga inom kvartersmarken inom planområdet.

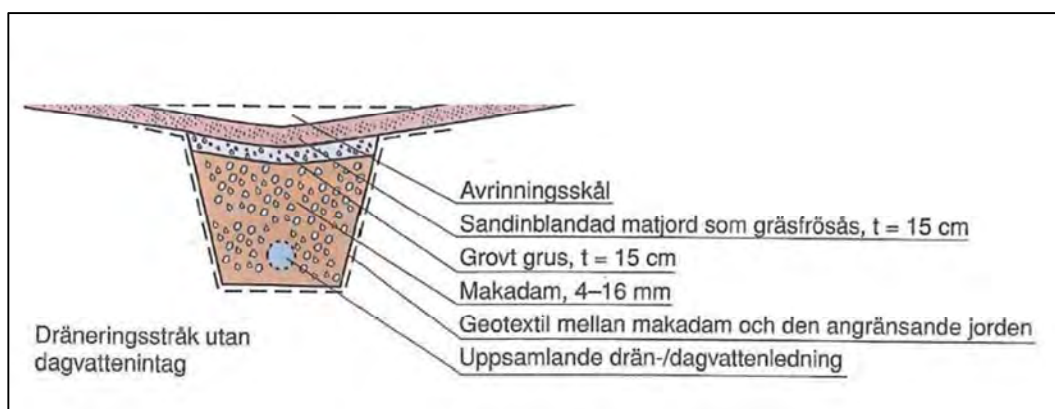
5.3 Makadamdike

I områden med begränsade markutrymmen är underjordiska fördröjningsmagasin en lämplig lösning. Makadammagasin är ett exempel på ett underjordiskt magasin där både fördröjning och rening sker.

Det rekommenderas att dagvattnet fördröjs och renas i ett makadamdike i slänten nedanför lekplatsen, för rening och fördröjning, innan det leds vidare till det kommunala dagvattennätet vid Gamla Värmdövägen.

Makadamdiket kan anläggas under en V-formad gräsyta så att vatten ansamlas över diket. Under gräsytan fylls ett cirka en meter djupt dike upp med exempelvis makadam eller något annat genomsläppligt material. Mellan makadamen och de angränsande jordlagren läggs en geotextil som hindrar jorden från att täppa igen porerna i makadamen. Längst ner i makadamdiket, nära botten, anläggs en dräneringsledning som leder dagvattnet vidare, se Figur 5-4. Dräneringsledningen kan underdimensioneras för att inte få en för snabb tömning av makadamdiket.

Makadamdiken behöver underhållas vid behov (ungefär någon gång per år) där det ingår rensning av in- och utlopp till magasinerna, samt rensning av eventuella brunnar och ledningar till makadamdikena.

Figur 5-4. Makadamdike (Källa: Svenskt vatten P105).

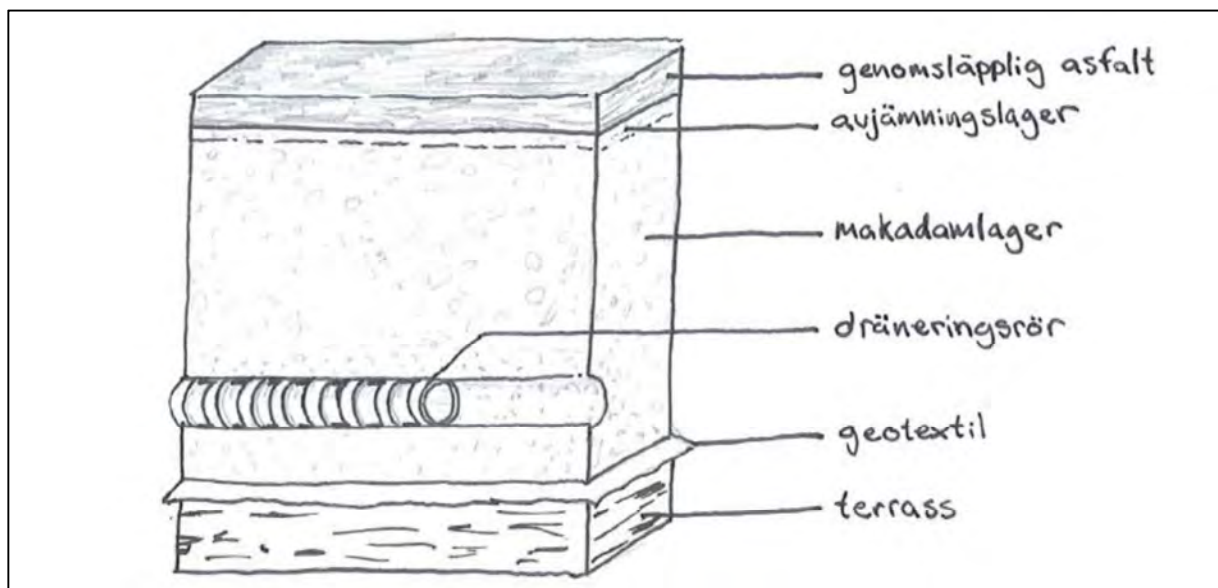
5.4 Makadammagasin

Dagvatten fördröjs och renas i ett makadammagasin innan bortledning till det kommunala dagvattensystemet. Magasinsvolymen utgörs av porvolymen i makadamen, vanligtvis cirka 30 %. En fördel med makadammagasin är att de kan anläggas under till exempel asfaltsytor. Makadammagasinet byggs upp av en makadam av grov och väl sorterad fraktion under en permeabel asfalt eller gräsarmering som möjliggör att dagvattnet kan tillrinna makadammagasinet, se Figur 5-5. Det är viktigt att makadammagasinet avskiljs från omgivande material med en geotextil för att inte riskera att magasinets funktion försämras över tid genom att porerna sätts igen av finmaterial. Den permeabla asfalten kräver även ett visst underhåll, för att säkerställa att vatten kan infiltrera makadammagasinet, då den behöver vakuumsugas en gång per år.

Makadammagasin har en bra rening, gällande metaller och suspenderad substans, och en god flödesutjämnande förmåga (Nilsson, 2013). För suspenderad substans är den genomsnittliga reningsgraden över 80 %, för kväve cirka 50 %, och för samtliga tungmetaller över 50 %:

Zink, bly, koppar, krom	cirka 70 – 80 %
Kadmium, nickel	cirka 50 – 60 %

Om ett makadammagasin anläggs liknande i Figur 5-2 med en meters mäktighet kan ett makadammagasin på cirka 22 m³ skapas, vilket tillsammans med infiltrationsstråket överstiger behovet för området.

Figur 5-5. Illustration av hur en underbyggnad till en genomsläpplig asfalt kan byggas upp (Bäckström, 1998).

5.5 Gröna tak

Takyterna bidrar med ungefär hälften av det totala dagvattenflödet från fastigheten. Gröna tak har potential att reducera dessa flöden, vilket skulle ha stor effekt på det totala dagvattenflödet från fastigheten. För gröna tak varierar avrinningskoefficienten beroende på utformning och växttyp. Ofta nämns två olika typer av gröna tak; semi-intensiva och extensiva tak. Kategorierna baseras på hur arbetsintensiva de är, men de har också olika egenskaper när det kommer till vattenhållande förmåga. Semi-intensiva tak behöver ett visst mått av skötsel som klippning och bevattning vid torka, och växterna är ofta fetbladsväxter, mossor samt olika typer av grässorter. För semi-intensiva tak (med gräs, örter, sedum, mossa och eventuellt även buskar) anges i tekniska beskrivningar avrinningskoefficienter mellan 0,1 – 0,4.

Sedumtak är en typ av extensiva tak som behöver minimal skötsel, växterna är ofta fetbladsväxter som fetknopp, kärleksört och taklök. Sedumtak (extensiva tak med endast tunn vegetation av sedum och mossa) som är lättare att sköta har avrinningskoefficienter på 0,5 – 0,6. För att få ut den största fördröjningseffekten föreslås att semi-intensiva gröna tak anläggs som kan ta emot en större volym vatten innan de blir mättade. Oavsett vilken typ av gröna tak man väljer kommer de bara att kunna fördröja ett regn upp till en viss storlek. Enligt Svenskt Vattens P105 (Svenskt Vatten, 2011) brukar man normalt anta att regn < 5 millimeter kan fördröjas nästan helt och vid regn med större regnmängder sker ingen fördröjning utöver de första 5 millimeter. Detta beror på att vegetationstäcket blir mättat och fördröjningseffekten reduceras för att till sist upphöra.

Om takytor som motsvarar cirka 560 m² med avrinningskoefficient på 0,31 (vedertagen avrinningskoefficient i Stormtac) anläggs på dessa tak skulle det medföra en reduktion av dagvattenflödena med nästan 10 %. Figur 5-6 visar ett exempel på hur gröna tak kan se ut i praktiken.

Figur 5-6. Exempelbild på sedumtak i stadsmiljö. Bild: Ljugssedum.

5.6 Extremregn

För att området skall klara av att hantera extremregn, exempelvis 50- och 100-årsregn, bör området höjdsättas så att när infiltrationsstråket bräddar rinner överskottsvattnet ut på Furuvägen och Gamla Värmdövägen för vidare transport mot recipienten. Denna lösning medför att risken för skador på hus och grundläggning minskar.

6 Referenser

- Alm, H., Banach, A., Larm, T., 2010. Förekomst och rening av prioriterade ämnen, metaller samt vissa övriga ämnen i dagvatten. Svenskt Vatten Utveckling, rapport Nr 2010-06
- Bäckström, M. & Forsberg, C, 1998. Norrländsk gatusektion, Luleå tekniska universitet.
- Larm T. 2000. Utformning och dimensionering av dagvattenreningsanläggningar. VA-FORSK-rapport 2000-10.
- Nacka kommun, 2008. Dagvattenstrategi för Nacka kommun, januari 2008.
- Nacka kommun, 2011. Anvisningar för dagvattenhantering i Nacka kommun
- Nacka kommun, 2014. Skyfallsanalys för västra Sicklaön.
- Nilsson E. 2013. Föroreningsreduktion och flödesutjämning i makadammagasin – En studie av ett makadammagasin i Kungsbacka. VATTEN – Journal of Water Management and Research 69:101–107. Lund 2013
- Regionplane- och trafikkontoret 2009. Förslag till riktvärden för dagvattenutsläpp.
- Svenska Vatten- och Avloppsföreningen 1983. P46 Lokalt omhändertagande av dagvatten – LOD.
- Svenskt Vatten, 2004. P90 Dimensionering av allmänna avloppsledningar.
- Svenskt Vatten, 2011. P104 Nederbördsdata vid dimensionering och analys av avloppssystem.
- Svenskt Vatten, 2011. P105 Hållbar dag- och dränvattenhantering - råd vid planering och utförande.

GESTALTNINGSPROGRAM

DETALJPLAN FÖR FURUVÄGEN-FINNTORP

FURUVÄGEN-HELGESONS VÄG, SICKLAÖN 125:3, FINNTORP

DNR KFKS 2014/905-214

PROJEKT 9252

JANUARI 2017

INNEHÅLL	
BAKGRUND	3
INLEDNING	3
SYFTE	
GESTALTNINGSPROGRAMMETS INNEHÅLL OCH FUNKTION	
DOKUMENTETS STATUS	
PROCESSEN	
ANALYS	3
BEFINTLIG SITUATION / FÖRUTSÄTTNINGAR	
FÖRSLAG	4
ÖVERGRIPANDE GESTALTNINGSIDÉ	
GÅRDS & UTEMILJÖ	4-5
GEMENSAMMA OCH PRIVATA ZONER	
MURAR, PLANTERINGAR	
DAGVATTENHANTERING	
BYGGNADER	5-6
VOLYMER, GESTALTNING OCH KARAKTÄR	
TERRÄNGANPASSNING	
MATERIALVAL, FÄRGSÄTTNING	
LÄGENHETSKVALITETER, DAGSLJUS OCH UTBLICKAR	
LJUD	
BOSTADSGÅRDAR OCH FÖRGÅRDAR	
PARKERING	
CYKELPARKERING	
BRAND	
SOPHANTERING	
BOSTADSKOMPLEMENT	
SAMMANSTÄLLNING YTOR / LÄGENHETER	
FOTOMONTAGE	7-8
SITUATIONSPLAN	9
FASADER / SEKTIONER / PLANER	10-13
DIAGRAM/KONCEPT	14
EXEMPEL FASADUTFORMNING	15
MARKPLANERING / GATUSEKTIONER PARKERING	16
SOLSTUDIER	17

BAKGRUND

Kvarteret mellan Furuvägen, Helgesons väg och Gamla Värmdövägen omfattas av fastigheten Sicklaön 125:3, som ägs av Skandia Bostäder AB. Kvarteret är beläget i Finntorp mellan trafikstråken Värmdövägen och Värmdöleden på västra Sicklaön. Fastigheten är bebyggd med fem flerbostadshus, varav två är lamellhus och tre är stjärnhus. Husen är 3-6 våningar höga och formar sig kring en kuperad gård. Kvarteret föreslås kompletteras med två nya hus om 4 våningar vilka innehåller tillsammans 22 lägenheter.

INLEDNING

Syfte

Gestaltningssprogrammet har tagits fram i syfte att tydliggöra detaljplanen i text och illustrationer avseende byggnadernas och utemiljöns utformning. I gestaltningssprogrammet framgår vilka principer som ska tillämpas för komplettering av nybyggnad och för gestaltning av utomhusmiljön.

Gestaltningssprogrammets innehåll och funktion

Avsikten med gestaltningssprogrammet är att för berörda parter fastställa vikten av, och definiera de enskilda byggnadernas gestaltning. Denna handling uttrycker en ambition och kvalitetsnivå som alla inblandade parter står bakom beträffande utformning, material, teknik och utförande.

Dokumentets status

Gestaltningssprogrammet skall ge vägledning till utformning av tomt och byggnader utöver detaljplanens bestämmelser och beskrivning. Det skall förtydliga och komplettera intentionerna i detaljplanen och utgöra program för kommande projekterings- och granskningsinsatser. Tillsammans med detaljplan utgör gestaltningssprogrammet också underlag vid upprättande av exploateringsavtal.

Processen

Programmet skall biläggas förslag till detaljplan och i dess slutgiltiga form utgöra fördjupad beslutsgrund för antagande av detaljplan. Programmet med dess illustrationer och foton har tagits fram av Krook och Tjäder arkitekter och Skandia fastigheter AB i samverkan med Sweco och Nacka kommun.

ANALYS

Befintlig situation / förutsättningar

Aktuell fastighet Sicklaön 125:3 i Finntorp ligger inte inom "område av riksintresse för kulturmiljön" men inom "område av lokalt intresse för kulturmiljövården" enligt Nacka kommuns kulturmiljöprogram. Området Finntorp uppfördes under 1950-talet och är ett tidtypiskt exempel på terränganpassad bebyggelse uppförd på höjder med en blandning av olika hustyper och med ett varierat våningsantal. Genom en medveten placering och utformning av husen ville man avskärma boendemiljön från kringliggande trafikleder, tillvarata befintlig natur och platsens förutsättningar samt skapa en variation i bebyggelsen.

Fastigheten har idag två typer av bostadsbyggnader. Dels stjärnhus i 4-6 våningar som placerats fritt i de centrala delarna av gården/kvarteret samt lamellhus på 3-4 våningar längs med Furuvägens västra sträckning respektive längs Helgesons väg på den östra sidan.

Samtliga byggnader är uppförda med ljusa putsade fasader, plåt respektive tegeltak.

Gården är kuperad med mycket grönska i form av lummiga buskage och höga träd, och öppnar sig mot Gamla Värmdövägen i syd och mot Furuvägen i norr. Vid en kulle, i mitten av gården, finns en anlagd uteplats med grillmöjligheter och i det nordvästra hörnet av fastigheten är den gemensamma miljöstationen placerad. Genom kvarteret löper en angöringsväg som förbinder bostadshusens entréer. Mellan de två sydligaste stjärnhusen ligger idag en lekplats med gungor och sandlåda.

Flygfoto befintlig situation

Flygfoto förslag

FÖRSLAG

Övergripande gestaltningsidé

För att bevara så mycket av områdets befintliga karaktär, naturvärden och kvaliteter har de nya byggnaderna anpassats till topografin och fått en L-form som kan beskrivas som en hybrid mellan lamellhusens rektangulära form och stjärnhusens "trekantiga". Gestaltningen ger ett gavelmotiv mot gatan lika äldreboendet norr om Furuvägen samt lamellhusen i kvarteret. Ytterligare ett exempel på hur de nya husen är anpassade till den befintliga bebyggelsen är utformningen av den 4:e våningen som tar upp det formspråk/tak som finns i stjärnhusens indragna, brutna takvåning. Höjdmässigt underordnar sig de nya husen den befintliga bebyggelsen. För att bevara så mycket som möjligt av gårdens kvaliteter med lummig grönska, träd och naturliga uteplatser är de nya husen placerade mot gata/kvarterens hörn vilket ramar in och definierar området mot norr. De nya husen placeras 5-5.4 meter från lamellhusens hörn in mot gård.

För att knyta an till byggnadstraditionen från 50-talet, då man ofta lät lameller mötas i hörn, har vi valt att lägga de nya byggnaderna närmare lamellhusen än stjärnhusen. På så sätt säkerställs också att man bevarar de fria siktlinjerna mellan gata och gård. En av de befintliga infarterna till angoringsvägen görs om till gångväg vilket medför att mer gårdsyta skapas. Dock behålls brandväg samt angöring för de befintliga husen och kompletteras med en vändplan.

GÅRDS- OCH UTEMILJÖ

Gemensamma och privata zoner

Den befintliga parkeringen i sydvästra samt sydöstra hörnet mot gamla Värmdövägen effektiviseras med fler p-platser då stora oanvända asfalterade/hårdgjorda ytor kan utnyttjas. Detta medför att garage under mark ej är nödvändigt vilket bevarar befintlig gårdsyta, träd samt värdefull kulturhistorisk närmiljö och naturvärden.

De två befintliga infarterna till markparkeringen i sydväst bevaras där utfarten mot gamla Värmdövägen blir enkelriktad. Nya låga stenmurar ramar in och skiljer parkeringen mot gamla Värmdövägen samt skapar en tydlig gräns mellan gata/bostadsgård mot Furuvägen. Visuell kontakt mellan gata och gård skall dock bevaras för att säkerställa en öppen och trygg boendemiljö i bostadsgården.

Bostadsentréer och gästparkering för cyklar är orienterade direkt mot Furuvägen och ger på så sätt ett flöde av människor över dygnets alla timmar vilket även det kan öka tryggheten i kvarteret. På gården finns idag en väl fungerande gemensam uteplats samt en lekplats som bör renoveras i samband med nybyggnationen.

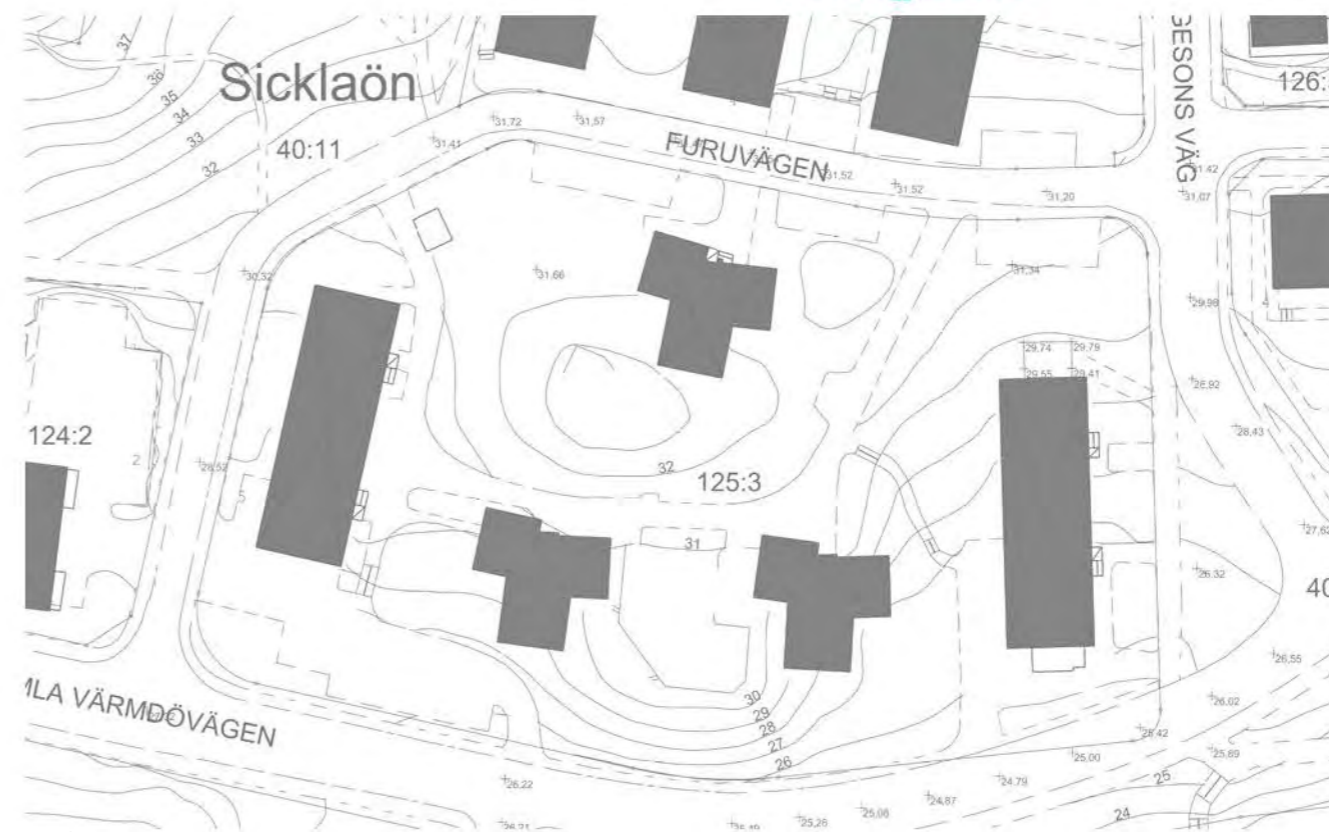
Murar, planteringar

Nya stödmurar skapas längs Furuvägen och Gamla Värmdövägen som markerar gränsen mellan Parkering och gård respektive gata. Framför ny stödmur längs Gamla Värmdövägen planteras vegetation för att mjuka upp och klä in ytan för markparkering. Vidare skall ett nytt träd planteras i det sydvästra hörnet av detta delområde och den befintliga trappan flyttas.

Framför stödmur längs Furuvägen, mot det befintliga östra lamellhuset gavellägenheter, planteras växtskärmar för att hindra strålkastarljus från angörande bilar. Längs Furuvägen, på de nya husens sockelfasader, monteras spaljéer med klängväxter och i direkt anslutning till entréerna anläggs nya planteringar. Rabatter längs fasader in mot gård hindrar insyn i lägenheter samt skyddar fasaden.

Dagvattenhantering

Dagvatten från hårdgjorda ytor som tak och asfaltytor i fastighetens norra del leds till ett infiltrationsstråk utmed Furuvägen för infiltration och fördröjning. Denna lösning leder även till en viss rening. Infiltrationsstråket ansluts med ledning till kommunal dagvattenledning längs Helgesons väg. Parkeringsytan i söder överstiger 20 parkeringsplatser, vilket medför att det enligt Nacka kommuns riktlinjer krävs oljeavskiljare. I detta fall kräver Nacka kommun inte oljeavskiljare förutsatt att parkeringsplatserna inte hårdgörs, utan består av genomsläppligt material, och att dagvattnet renas i andra dagvattenanläggningar i stället. Dagvattnet föreslås därför ledas till ett makadammagasin under parkeringsytan och sedan anslutas med ledning till befintligt dagvattensystem i sydöstra delen av fastigheten. Dagvatten som bildas på lekområdet översilas i slänten ner mot Gamla Värmdövägen.

Befintlig situation, Situationsplan 1:1000

dövägen och infiltrerar marken. Övriga tillkommande asfaltsytor inom fastighet föreslås avrinna till omgivande grönytor där vattnet kan tas upp av träd och växter. För att underlätta dagvattenhanteringen i området bör kantsten mellan gång- och cykelbanor och grönytor undvikas. För att området skall klara av att hantera extremregn, exempelvis 50- och 100- årsregn, bör området höjdsättas så att när infiltrationsstråket bräddar rinner överskottsvattnet ut på Furuvägen och Gamla Värmdövägen för vidare transport mot recipienten.

BYGGNADER

Volym, gestaltning och karaktär

De nya husen eftersträvar en egen och samtida karaktär dock med respekt till för områdets struktur och de angränsande husens gestaltning. Husen är en formmässig hybrid mellan lamell och stjärnhus i form av ett "L", där byggnadernas volym är uppbruten för att skapa ett lättare intryck. För att smälta in bland den befintliga bebyggelsen är husen tänkta att uppföras med en monokrom färgsättning på fasad och fönster, men med avvikande kulör på entrépartier, balkonger o.dyl., som harmoniserar med områdets 50-tals karaktär. Vidare skall de nya husen underordna sig stjärnhusen i höjd då stjärnhusets högsta del dominerar gården. De nya husens 4:e våning tar upp stjärnhusens plåtinklädda takvåning med kupor och en vinklad fasad på 70 grader vilket ger en stark karaktär till husen utan att kopiera stjärnhusens formspråk helt. Balkonger är placerade i hörnen in mot gård vilket skapar ett bättre ljusinsläpp till lägenheterna och en mindre kompakt byggnadsvolym.

Terränganpassning

Husen har upphöjd sockel lika befintlig bebyggelse. Stödmurar runt parkering skiljer parkeringen från gård på Furuvägen samt ramar in parkering och tar upp slänt mot befintliga hus längs Gamla Värmdövägen.

Materialval, färgsättning

Husen är utformade som homogena volymer i en monokrom kulör med ursparningar i avvikande kulör för entréer och balkonger. Husen strävar efter att vara samtida i material men anpassar sig i volym och höjd till de befintliga husen. De nya husen kompletterar den befintliga färgskalan som är i vitbeigt, terrakotta och grön/beige med en grågrön dov färg. Färgen signalerar ett nyttillskott men förhåller sig i sin dovhets till den befintliga 50-talsskalan. Den dova grågröna färgen smälter även in gårdens grönska under vår och sommar. Fönster utförs även i grönt lika fasad. Hörn/balkong fasad/ entréer utförs dock i vitt vilket skapar en variation inom volymen. Sockel mot gård samt fasad mot gata utförs i fasadsten.

Lägenhetskvaliteter, dagsljus och utblickar

Bostäderna är primärt orienterade mot gården och söder samt sekundärt mot Furuvägen. Balkonger tar hänsyn till stjärnhusen, då de är placerade mot gård eller i hörnen mot Furuvägen, samt är förskjutna från stjärnhusens fasadliv mot Furuvägen.

Ljud

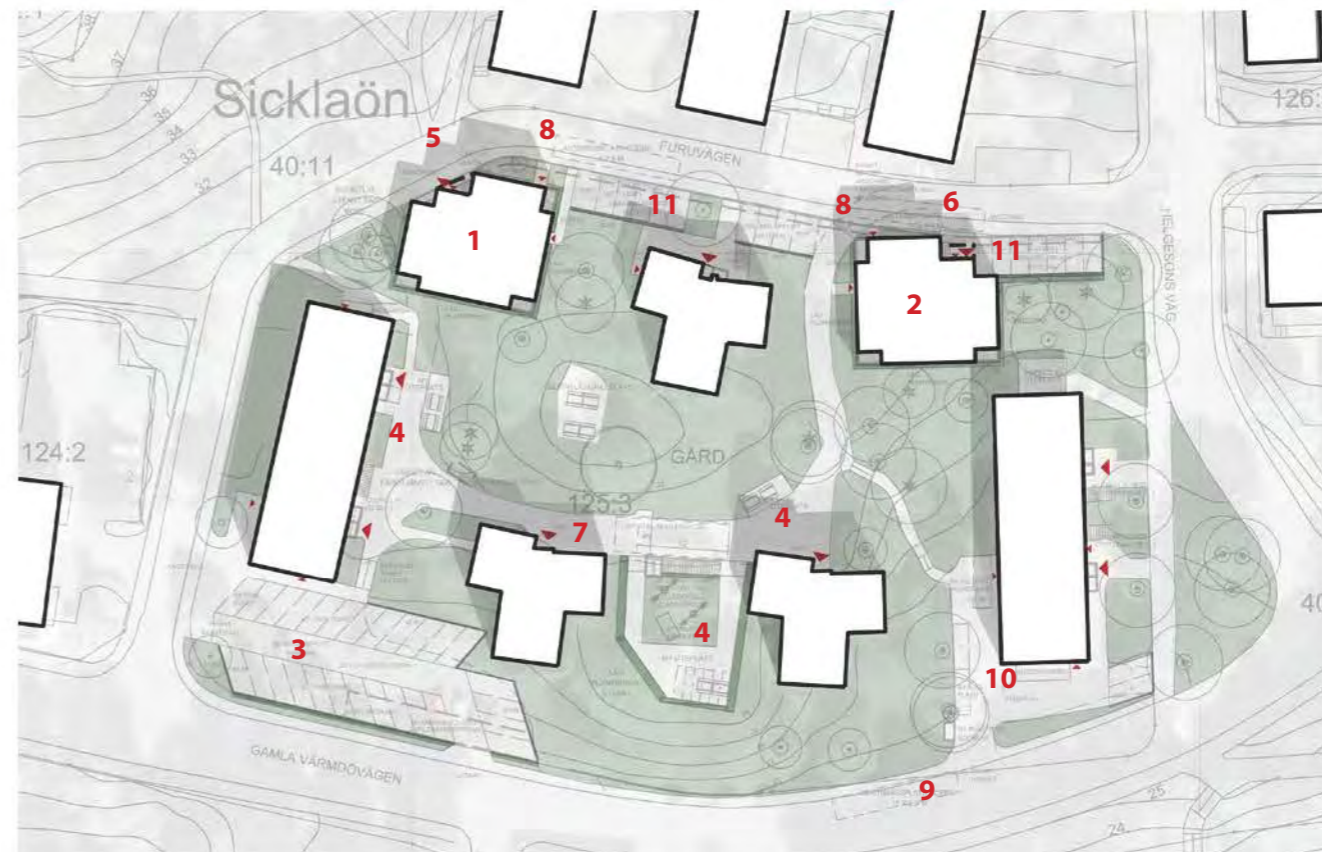
Lägenheterna är orienterade in mot gård och trapphusen mot kvarterets yttre hörn. Minst hälften av sovrummen har tyst sida mot gård. Balkonger i östra huset är inglasade mot Helgesons väg enligt ljudkonsult.

Bostadsgårdar och förgårdar

Den befintliga uteplatsen bevaras men gården kompletteras med ytterligare tre stycken nya uteplatser. Två stycken av uteplatserna skapas längs angränsningsvägen, enligt ljudkonsults krav, och en tredje ny uteplats skapas i anslutning till den befintliga lekplatsen som rustas upp i samband med genomförande av nybyggnation.

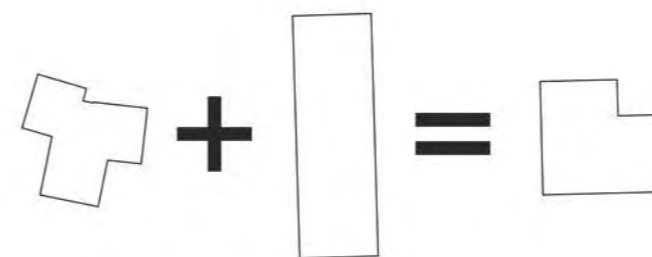
Parkering

Enligt Nacka kommuns riktlinje "Rekommenderade parkeringstal för bostäder i Nacka" behöver 16 nya parkeringsplatser anläggas vid Sicklaön 125:3 om inte någon av Nacka kommuns preciserade

Situationsplan 1:1000

- 1-2 - Två nya bostadshus på 4 våningar placeras i den norra delen mot Furuvägen.
- 3 - Befintlig parkering effektiviserad, totalt 27 p-platser varav en är bilpool plats.
- 4 - Bostadsgård, med ny lekplats / grillplats samt två nya uteplatser längs angränsningsväg.
- 5 - Angöring bostadshus 1.
- 6 - Angöring bostadshus 2
- 7 - Angöring ambulans / färdtjänst för befintliga hus sker via gångfartsområde / gård.
- 8 - Angöring sopbil, 2 st miljöstationer.
- 9 - Angöring sopbil samt ny sopkasun mot Helgesonsväg i öster flyttas till gavel i sydöstra hörnet mot Gamla värmdövägen.
- 10 - 4 parkerings platser varav en är bilpool plats.
- 11 - 17 st p-platser längs Furuvägen.

Koncept typologi

Utblickar

MM-åtgärder genomförs. Med föreslagen utformning finns utrymme för max 15 nya platser, alltså behöver p-talet reduceras. Genomförs tre av MM-åtgärderna (medelnivå enligt Nackas riktlinjer) kan p-talet reduceras med 10 % vilket skulle innebära att 14 nya parkeringsplatser behöver anläggas på fastigheten. På fastigheten finns inget hinder för att genomföra någon av de av Nacka kommun preciserade åtgärderna. Initialt har information och kommunikation om alternativa resmöjligheter, förbättrade cykelfaciliteter och upprättande av bilpool bedömts vara tre åtgärder som kan genomföras och som ger god effekt.

Parkeringsplatser tillskapas främst genom en effektivisering av befintliga hårdgjorda ytor i fastighetens södra del. Totalt finns plats för 48–49 parkeringsplatser på tomten varav 14–15 st är nya. Två av platserna kan användas som parkerings för rörelsehindrade och 1–2 platser kan reserveras för bilpoolbil. P-kalkyl / bilpool enligt trafikkonsults utredning.

Cykelparkering

Cykelparkering planeras i cykelförråd i sockelväning inom bostadsbyggnad, totalt 56 platser. Väderskyddade besöksparkeringar placeras i anslutning till entréer, totalt 10st. Detta ger totalt 66 nya cykelplatser för de de nya husen, behovet är 62 platser enligt Nacka kommuns riktlinjer. Mer än 50% av cykelparkeringen är placerade inomhus där det även finns cykelfaciliteter samt plats för lastcyklar och mopeder. Cykelförråden i källaren nås med hiss, trapphus samt sekundär halvtrappa från gård, vilket även utgör angreppsväg för brandkår. Dörrar till cykelförråd förses med dörrautomatik. Befintlig cykelparkering på gård fördubblas till totalt 70 st varav 49 är väderskyddade med cykeltak. Cykelparkeringarna på gård är ramlåsbara. Två ellådcyklar utgör en lådcykelpool för kvarteret. De köps in och driftas av Skandia fastigheter. Lådcyklarna placeras i låsbara cykelskjul på gård och förses med laddstolpe.

Brand

Uppställning brandbil sker inne på gård för att klara utrymning i de två befintliga höga "stjärnhusen". De befintliga lamellhusen klarar utrymning med mobil stege. De nya husen har TR2 trapphus samt angreppsväg via en sekundär entré i källaren. De nya husen placeras 5 -5.4 meter från gavel befintligt hus. En stålningberäkning enligt brand PM visar att strålningnivåerna mellan byggnaderna blir tillräckligt små så att brandspridningen begränsas.

Soppantering

Befintlig miljöstation rivs och ersätts med två nya miljöstationer i de nya husens entréplan mot Furuvägen. Soprummen har fönster mot Furuvägen vilket ökar tryggheten genom insyn från gatan. Sopkasun mot Helgesonsväg i öster flyttas till infart i sydöstra hörnet mot Gamla värmdövägen. Detta för att parkvägen / parkmark längs Helgesonsväg idag används för angöring / sopbil, vilket inte är optimalt. En ny angöringsplats för sopbil ordnas vid den nya sopkasunen i sydvästra hörnet av kvarteret längs Gamla värmdövägen. Sopbilsangöring placeras så att den inte blockerar infart / utfart.

Bostadskomplement

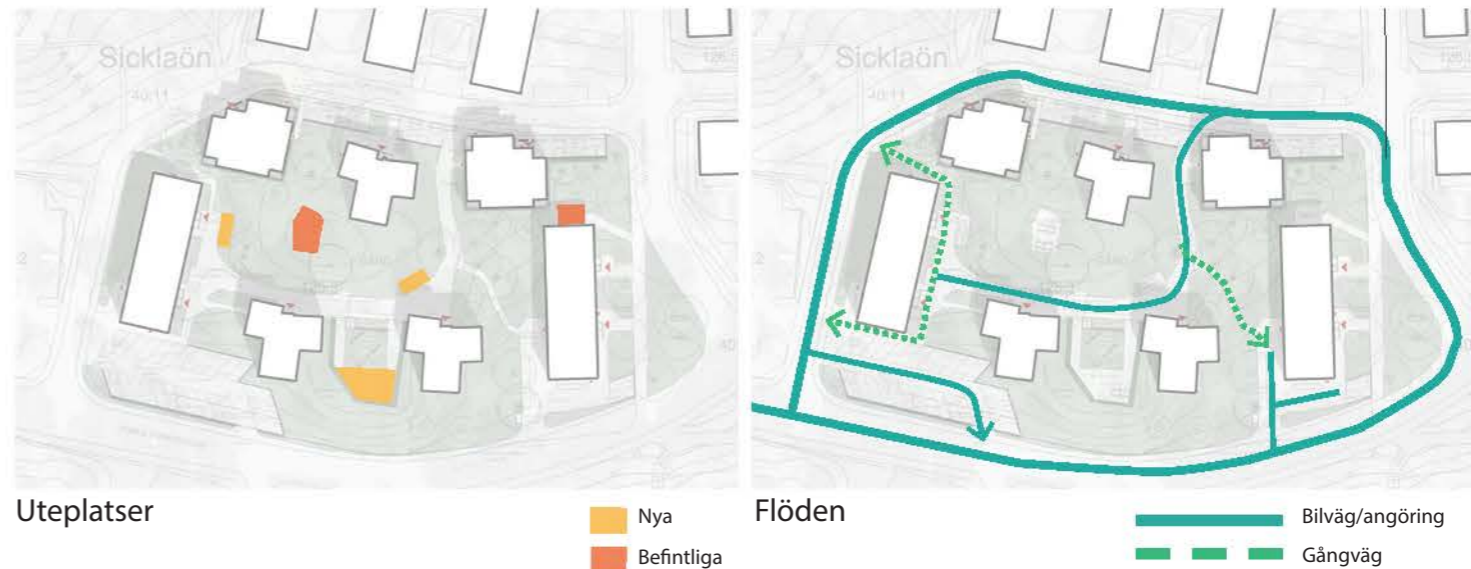
Fläktrum och bostadskomplement placeras i sockelväning.

Sammanställning ytor / lägenheter

BTA Bostäder	2056 m ²
BTA bostadskomplement	394 m ²
BTA Fläktrum	132 m ²
Total BTA	2582 m ² (varav 2056m ² ljus BTA & 526m ² mörk)
Tillkommande lägenheter:	22 st varav: 12 st 2 rok 55 kvm, 2 st 3 rok 83 kvm, 8 st 4 rok 95 kvm.

Situationsplan, befintliga träd som tas ned markerade i rött
wSkala 1:1000

Uteplatser

■ Nya
■ Befintliga

Flöden

— Bilväg/angöring
- - - Gångväg

Gårdsbildning

FOTOMONTAGE

Fotomontage Furuvägen mot väster

FOTOMONTAGE

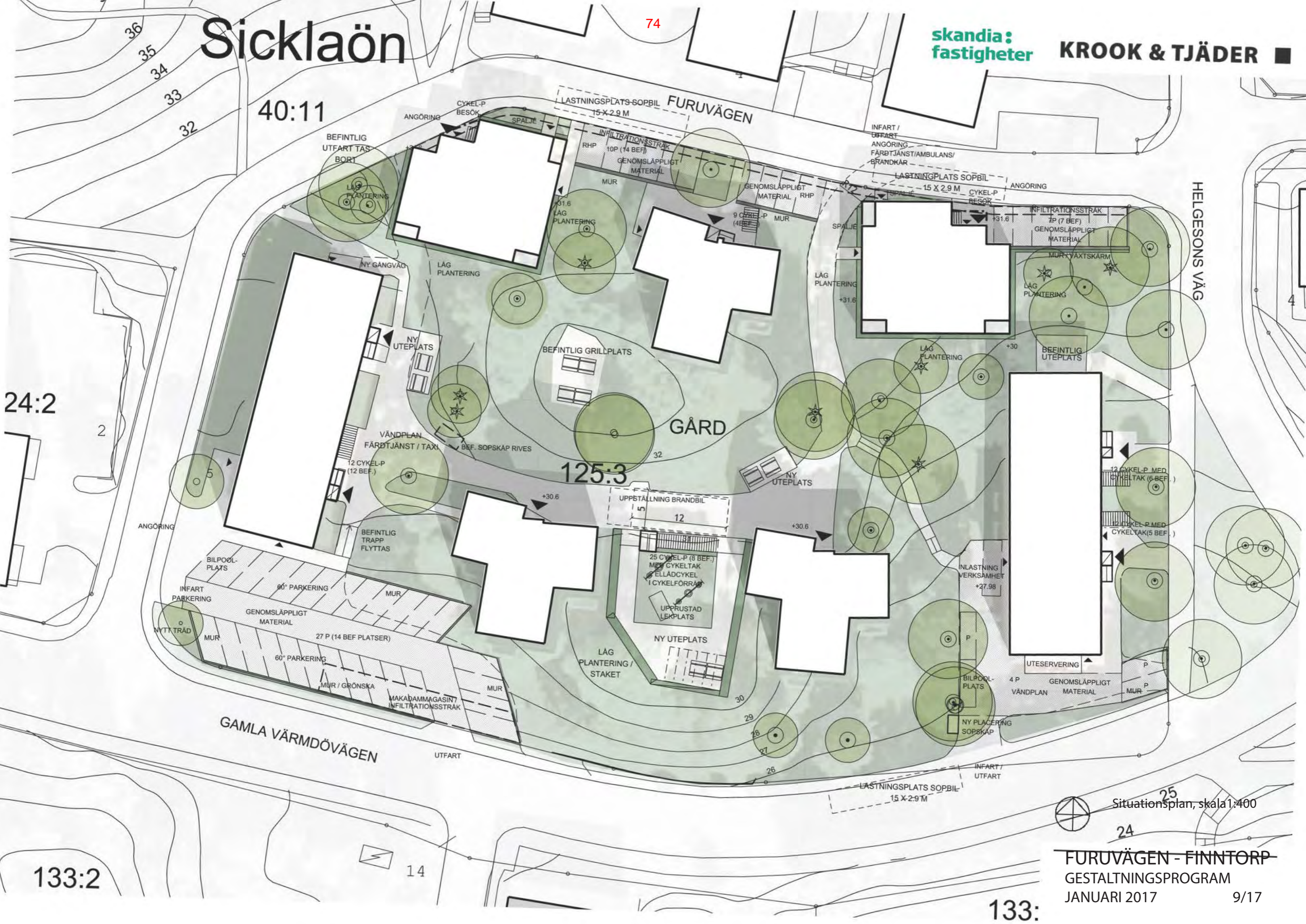

Fotomontage gård mot norr

Fotomontage Furuvägen mot öster

Sicklaön

Situationsplan, skala 1:400

FURUVÄGEN - FINNTORP
GESTALTNINGSPROGRAM
JANUARI 2017 9/17

24:2

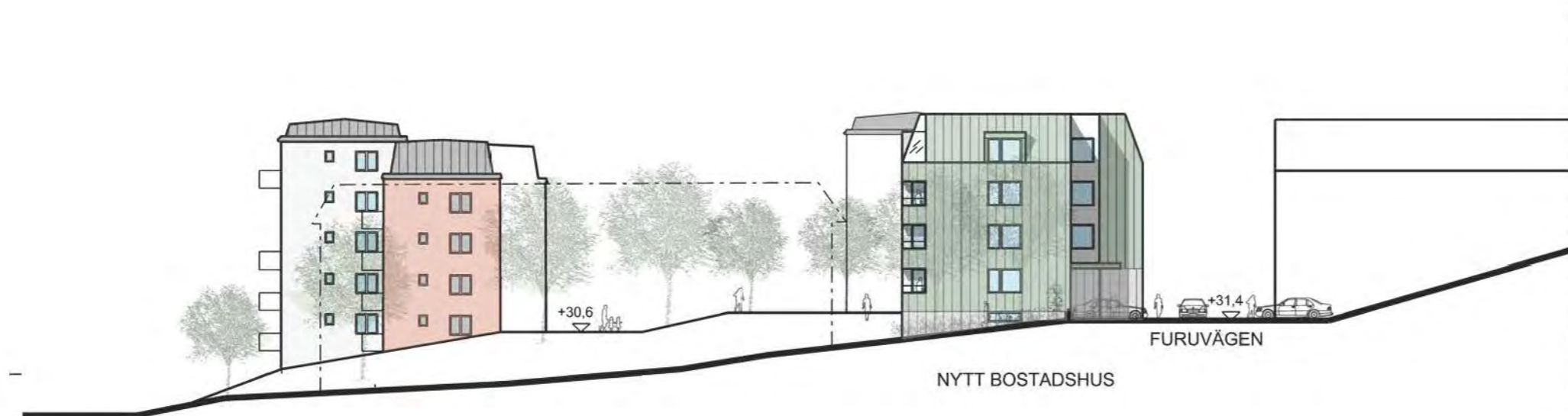
133:2

133:

FASADER / SEKTIONER

FASAD MOT SÖDER
SKALA 1:400

GAMLA VÄRMDÖVÄGEN

FASAD MOT ÖSTER
SKALA 1:400

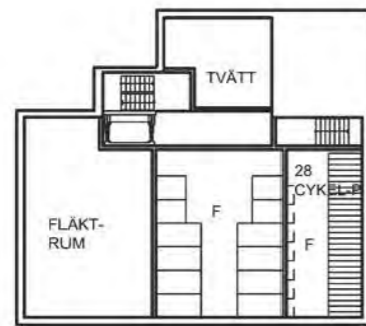
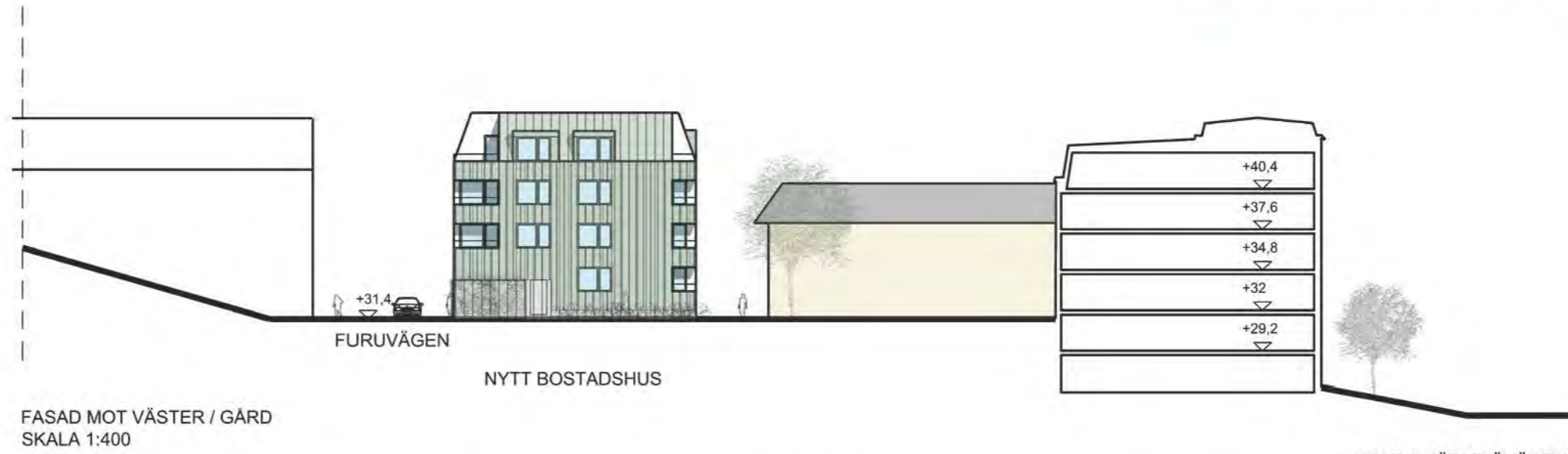

GAMLA VÄRMDÖVÄGEN

FASAD MOT ÖSTER / HELGESSONS VÄG
SKALA 1:400

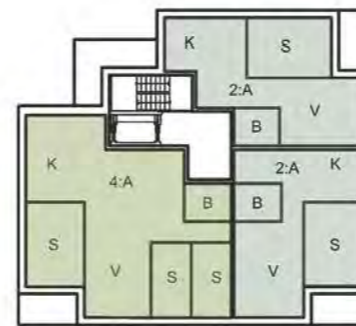
FASAD MOT NORR
SKALA 1:400

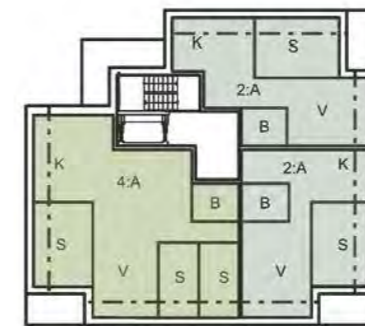
HUS 1
KÄLLARPLAN
SKALA 1:400

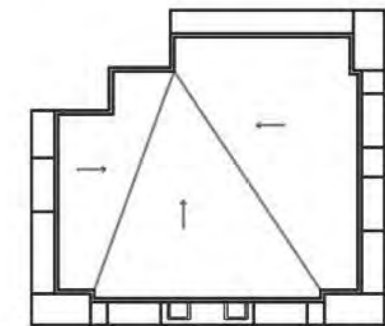
ENTRÉPLAN
SKALA 1:400

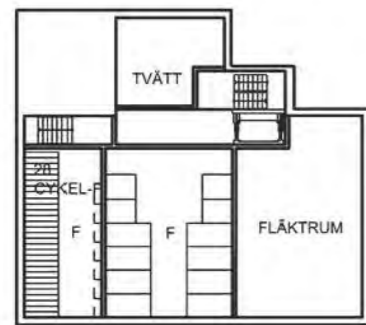
PLAN 1-2
SKALA 1:400

VINDSPLAN
SKALA 1:400

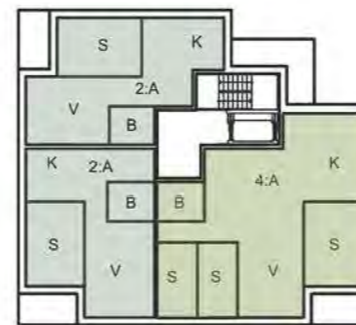
TAKPLAN
SKALA 1:400

HUS 2
KÄLLARPLAN
SKALA 1:400

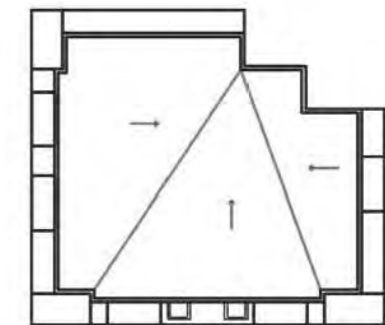
ENTRÉPLAN
SKALA 1:400

PLAN 1-2
SKALA 1:400

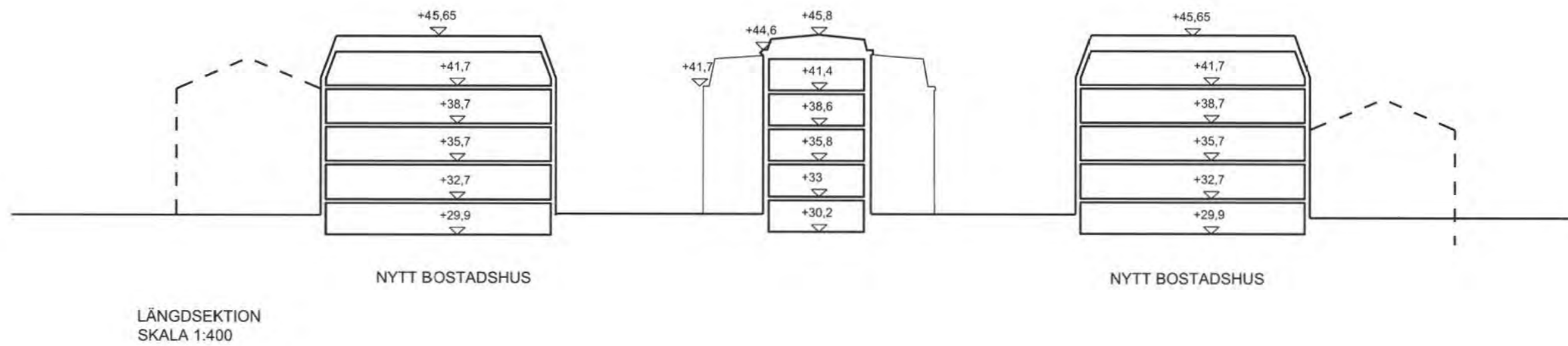
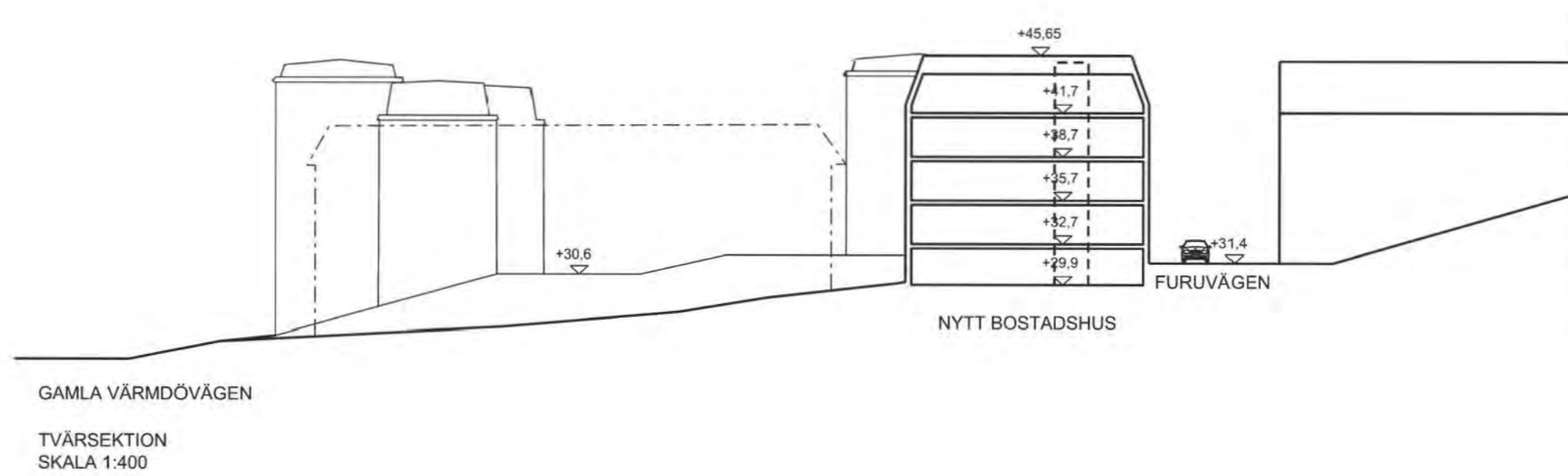

VINDSPLAN
SKALA 1:400

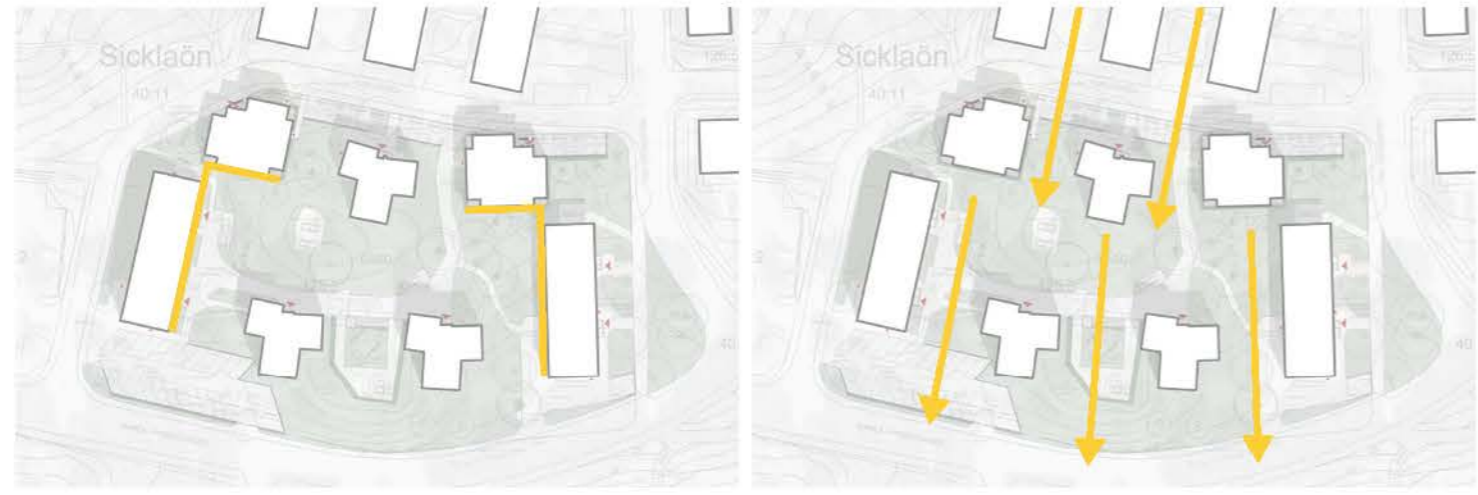

TAKPLAN
SKALA 1:400

Bullarskärm

DIAGRAM/KONCEPT

Gårdsbildning

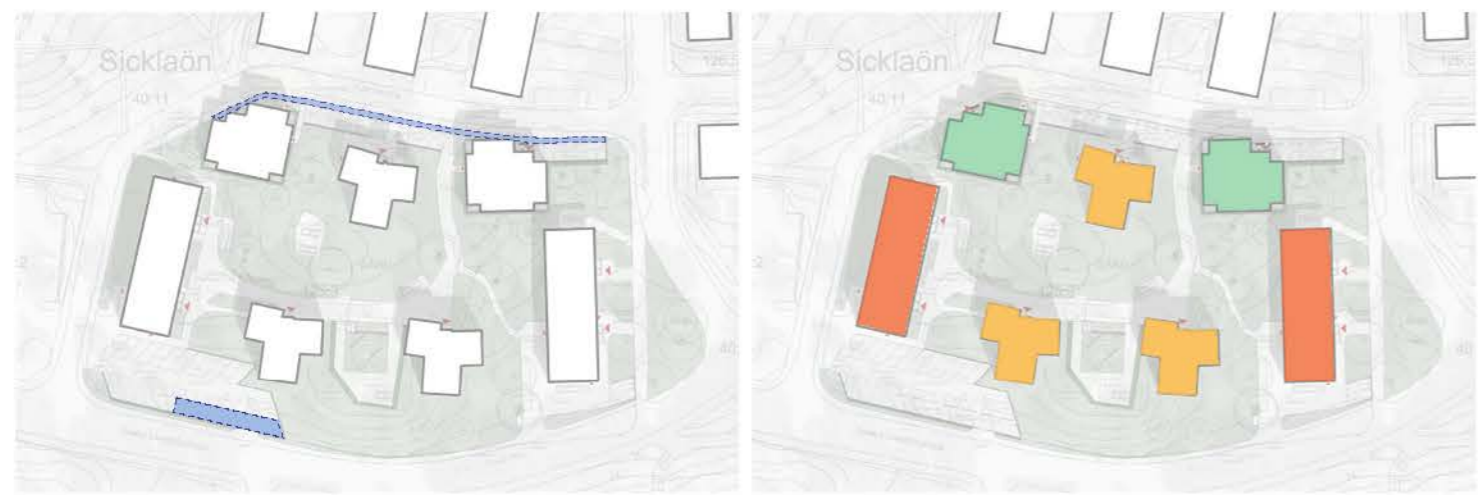
Utblickar

Uteplatser

Flöden

- Nya
- Befintliga
- Bilväg/angöring
- Gångväg

Dagvattenhantering, infiltrationsstråk

Typologier

Situationsplan
Skala 1:1000

Situationsplan, befintliga träd som tas ned markerade i rött
Skala 1:1000

EXEMPEL FASADUTFORMNING

Avvikande kulör

Falsad plåt, lutning 20-30 grader

Bröstningshöjd 90 cm vid
skärning fasadplan

Avvikande kulör

Fönster i kulör lika fasad

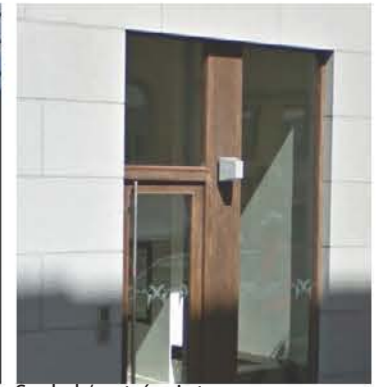
Falsad plåt/ puts / fasadskivor

Fönster / balkongdörrar i avvikande
kulörSockelvåning med glasat parti
/ dörr miljörum

Spaljé

Sockelfasad i fasadsten /
variation i sockelhög

Sockelvåning med fönster / källare

Referens tak / plåtfasad, Som-
marhus Husarö

Sockel / entréer i sten.

Referens grön plåtfasad KV to-
baksmonopolet

Sockel / entréer i sten.

Exempel monokrom byggnad

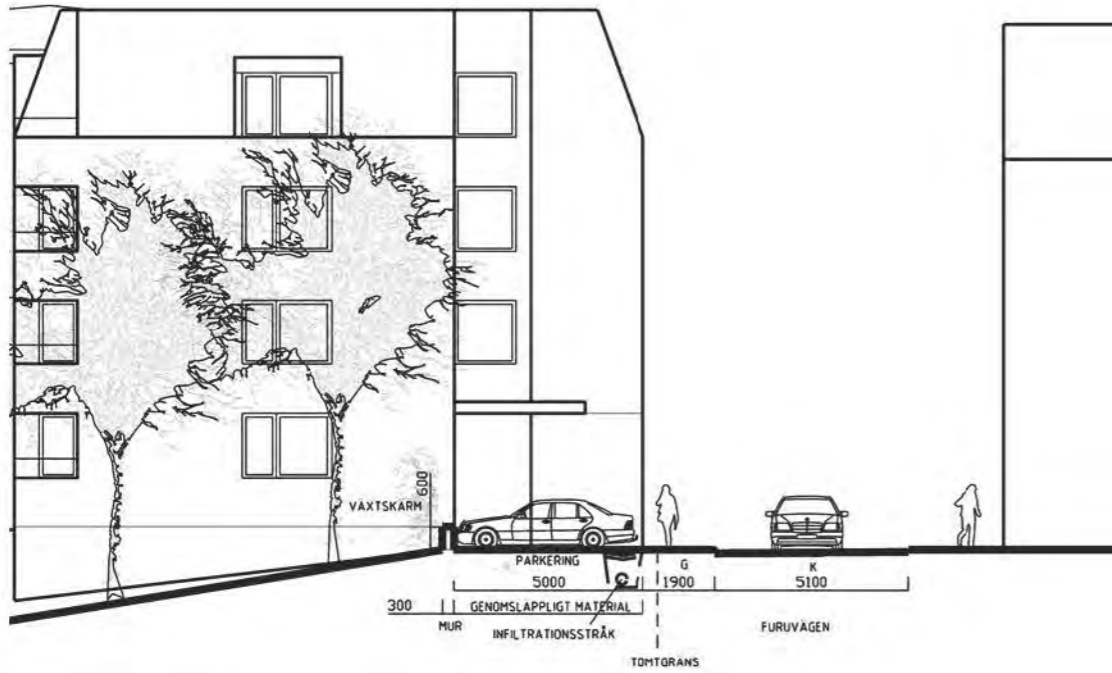

Spaljé framför sockel fasad.

Referens gröna balkonger i 50 -tals
kulör/ urspännigar / hörn i vittReferens tak / plåtfasad med
falsad plåt / relief.

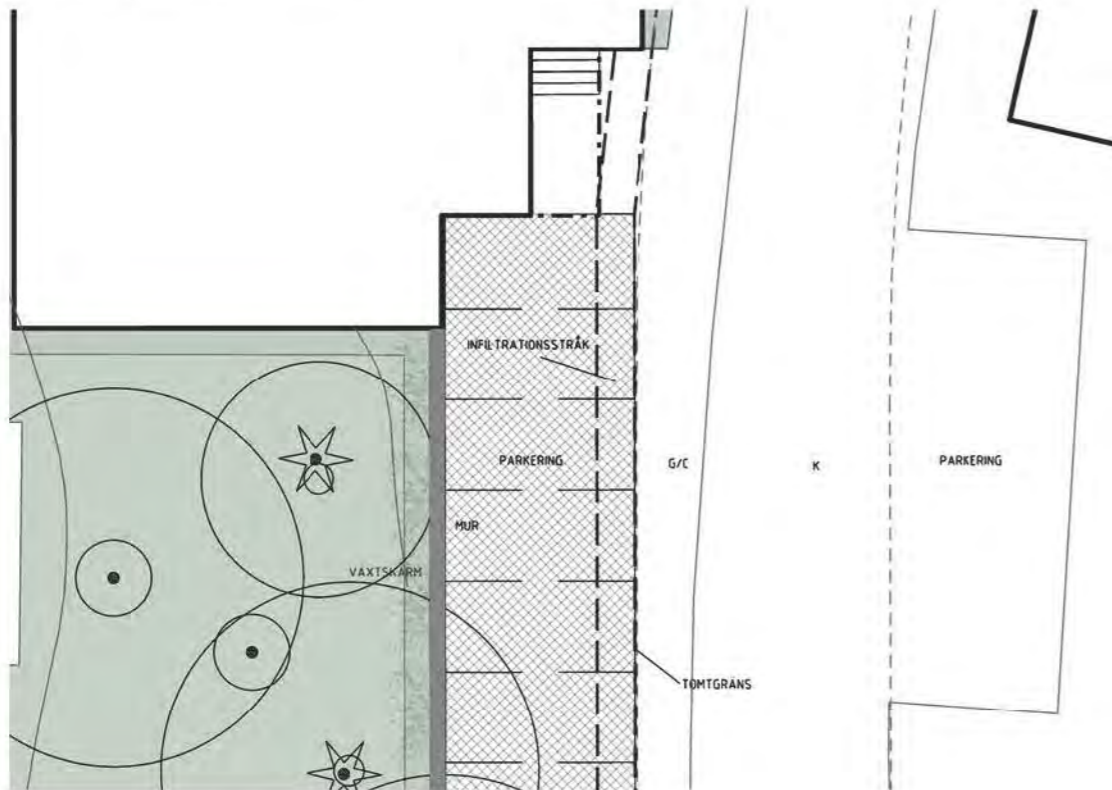
Fasad mot gård

MARKPLANERING / GATUSEKTIONER PARKERING

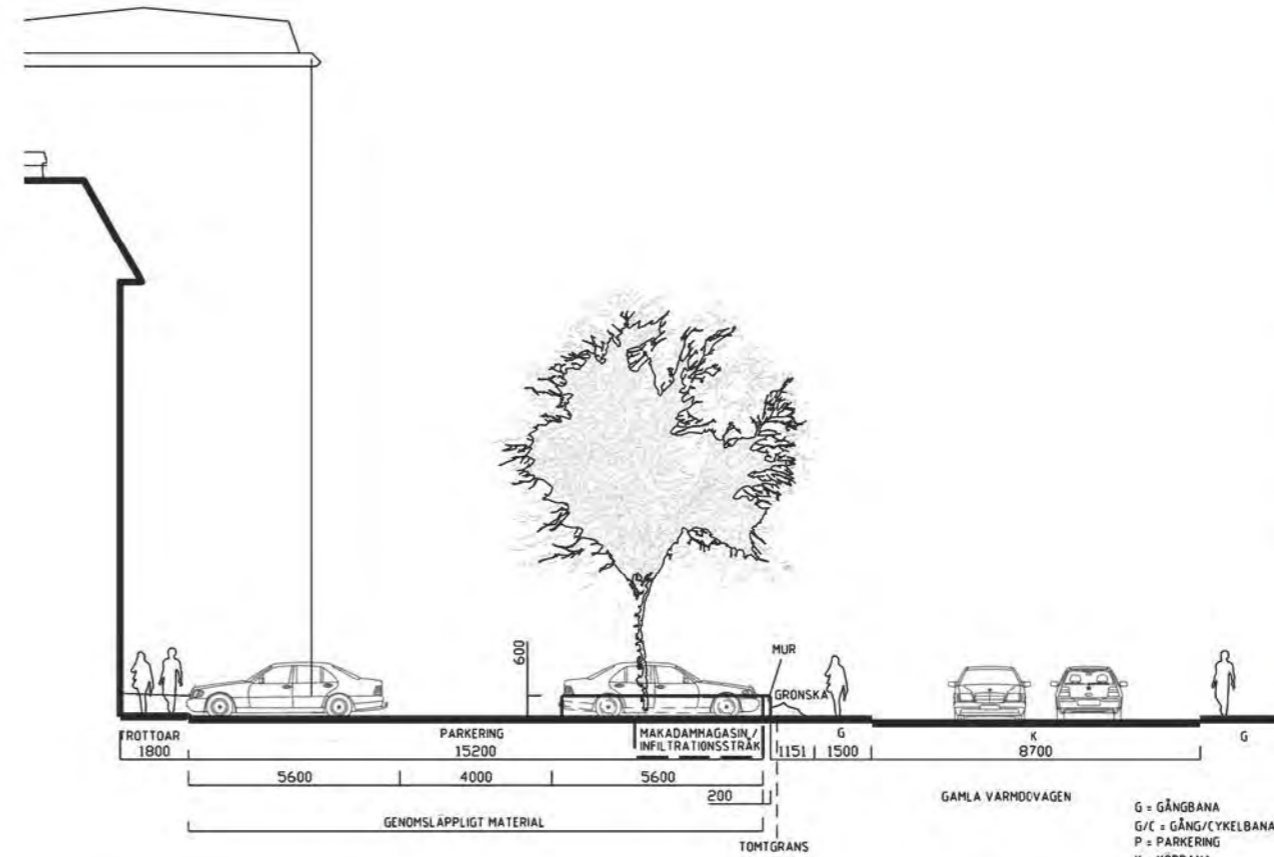

G = GÄNGBANA
G/C = GÄNG/CYKELBANA
P = PARKERING
K = KÖRBANA

TYPSEKTION FURUVÄGEN
SKALA 1 : 200

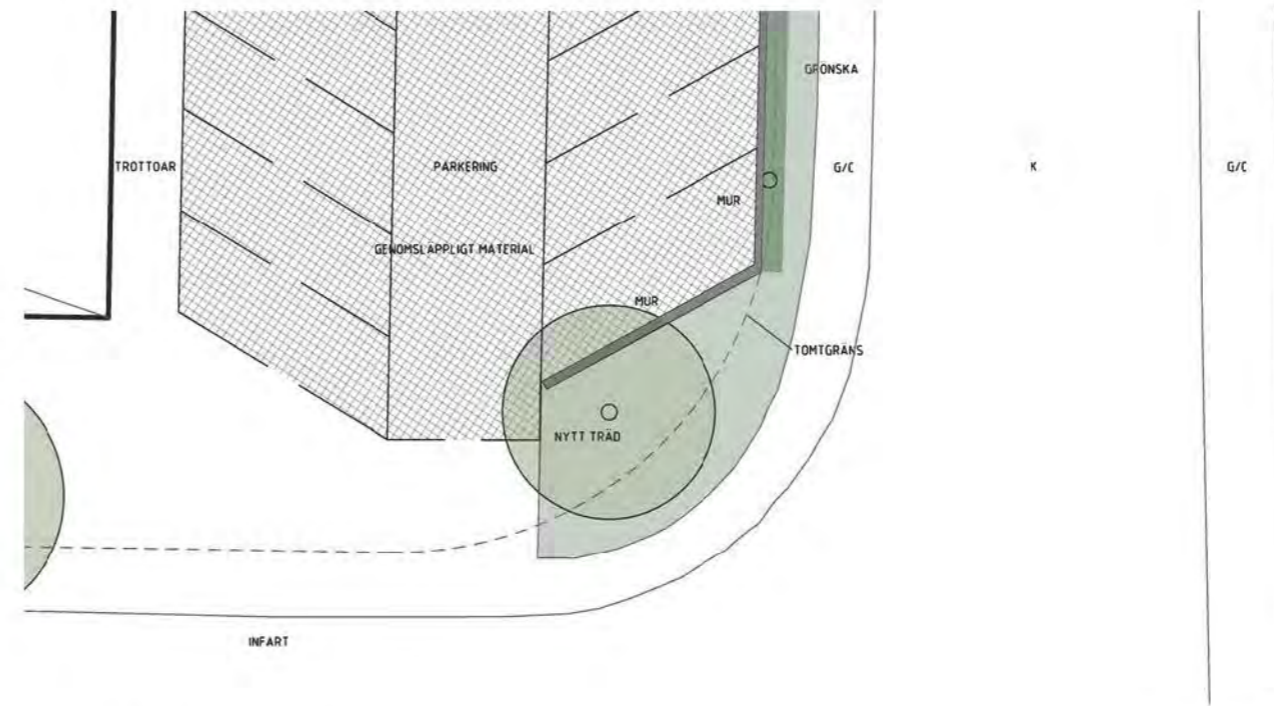

PLAN FURUVÄGEN
SKALA 1 : 200

G = GÄNGBANA
G/C = GÄNG/CYKELBANA
P = PARKERING
K = KÖRBANA
T = TRADZON

TYPSEKTION GAMLA VÄRMDÖVÄGEN
SKALA 1 : 200

PLAN GAMLA VÄRMDÖVÄGEN
SKALA 1 : 200

Exempel stödmur i granit / blocksten

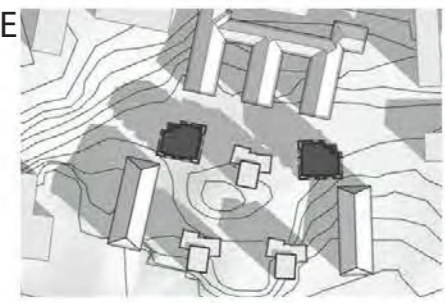

Exempel stödmur i granit / blocksten möte sluttning

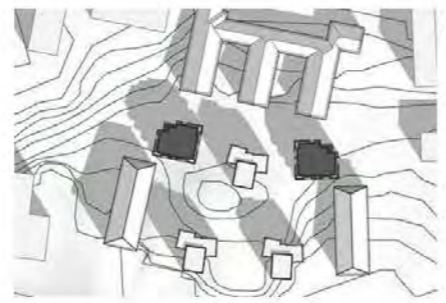

Exempel stödmur runt parkering

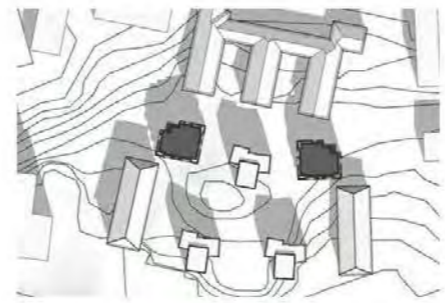
SOLSTUDIE

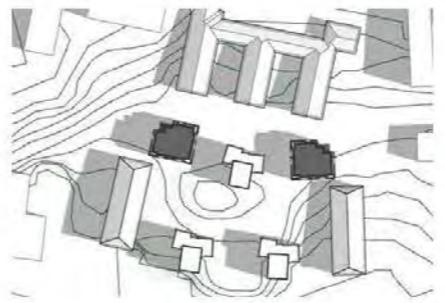
Solstudie 20 Mars kl 9

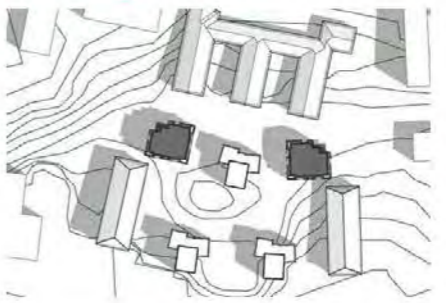
Solstudie 20 Mars kl 10

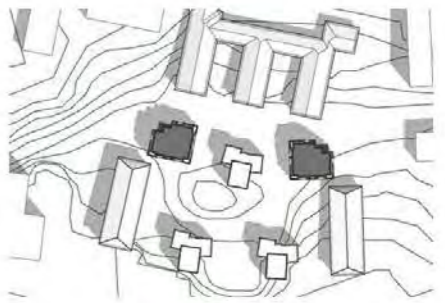
Solstudie 20 Mars kl 11

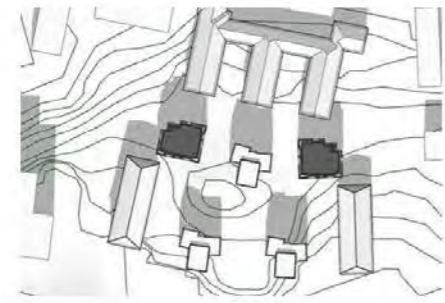
Solstudie 20 Juni kl 9

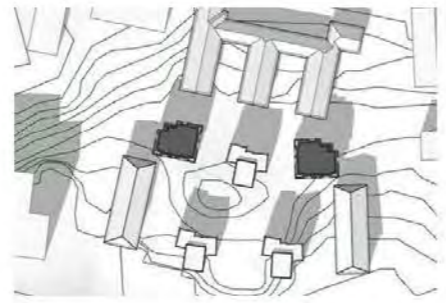
Solstudie 20 Juni kl 10

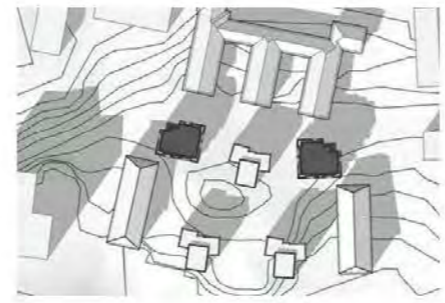
Solstudie 20 Juni kl 11

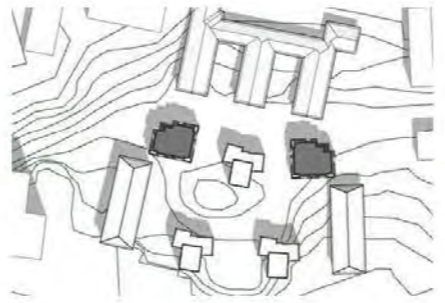
Solstudie 20 Mars kl 12

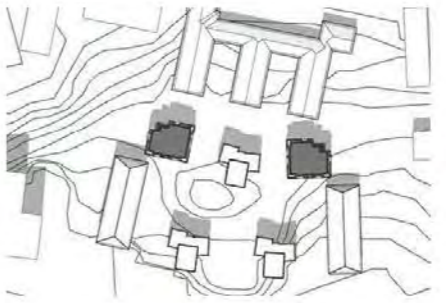
Solstudie 20 Mars kl 13

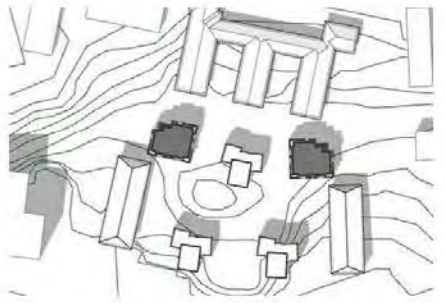
Solstudie 20 Mars kl 14

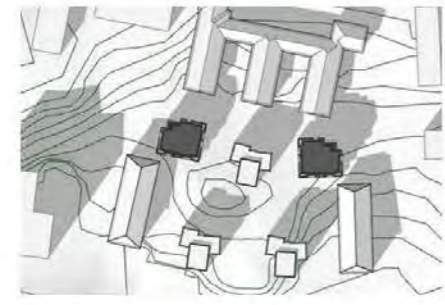
Solstudie 20 Juni kl 12

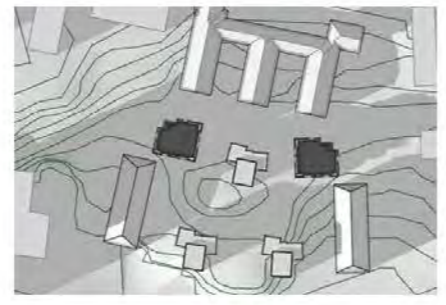
Solstudie 20 Juni kl 13

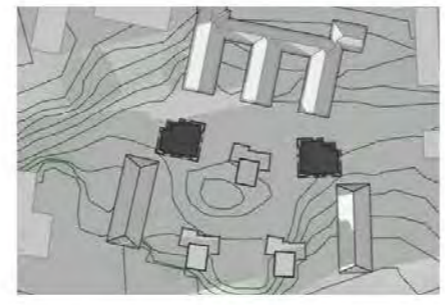
Solstudie 20 Juni kl 14

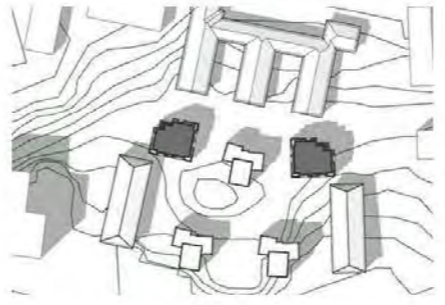
Solstudie 20 Mars kl 15

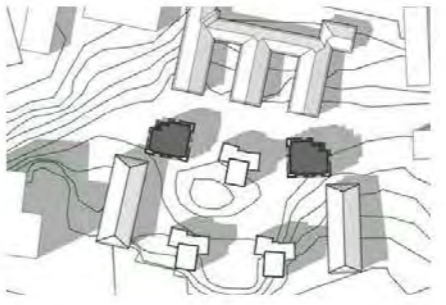
Solstudie 20 Mars kl 16

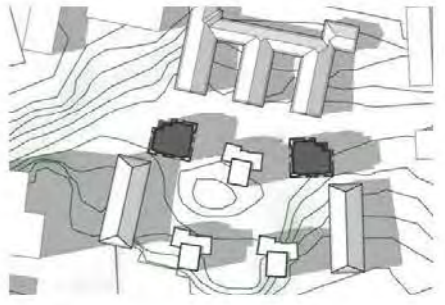
Solstudie 20 Mars kl 17

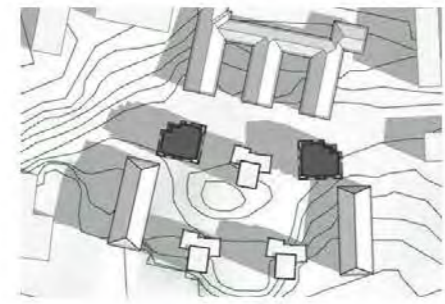
Solstudie 20 Juni kl 15

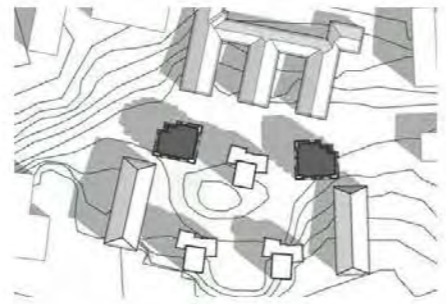
Solstudie 20 Juni kl 16

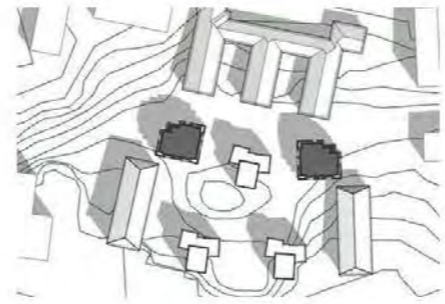
Solstudie 20 Juni kl 17

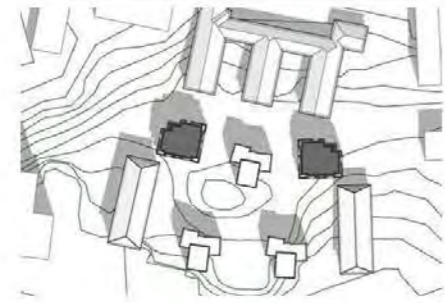
Solstudie 20 Augusti kl 9

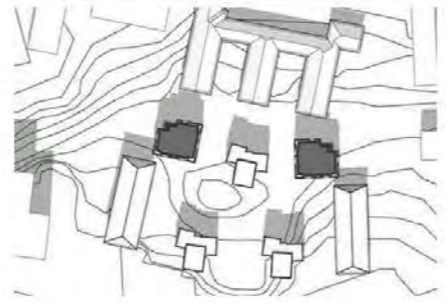
Solstudie 20 Augusti kl 10

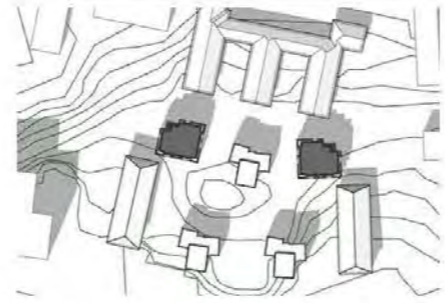
Solstudie 20 Augusti kl 11

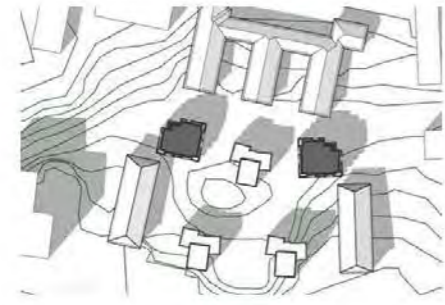
Solstudie 20 Augusti kl 12

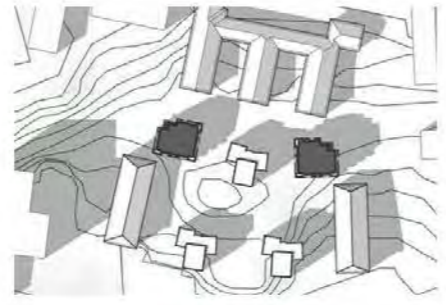
Solstudie 20 Augusti kl 13

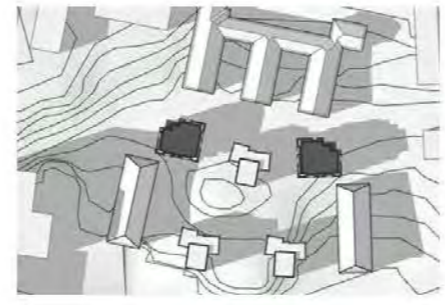
Solstudie 20 Augusti kl 14

Solstudie 20 Augusti kl 15

Solstudie 20 Augusti kl 16

Solstudie 20 Augusti kl 17

REKOMMENDERADE PARKERINGSTAL FÖR BOSTÄDER I NACKA

1	Inledning.....	3
2	Modell för beräkning av parkeringsbehov för flerbostadshus.....	4
2.1	Grundintervall	5
2.2	Lägesbaserat parkeringstal.....	6
2.3	Projektspecifikt parkeringstal.....	12
2.4	Gröna parkeringstal	12
2.5	Exempel på parkeringstal för flerbostadshus.....	14
2.6	15	
2.7	Kommunens arbetsprocess	16
3	Parkeringstal för övriga boendeformer	17
4	Parkeringstal för cykel.....	17

Antaget av kommunstyrelsen 2016-11-28

I Inledning

Nackas tidigare parkeringstal beslutades i september 2014. Mycket har hänt de senaste åren. När Nacka bygger stad måste markanvändningen effektiviseras och i delar av kommunen har parkeringsavgifter införts. De tidigare parkeringstalen ansågs som ganska höga i förhållande till de nya förutsättningarna och parkeringsutredningar tog mycket tid i anspråk hos tjänstemännen. För att effektivisera arbetet fanns en önskan om en mer transparent, enkel och tydlig modell för att beräkna parkeringsbehovet.

Nackas nya modell för beräkning av parkeringsbehov syftar till att stödja kommunens ambitioner om att bygga stad genom att säkerställa att boendeparkering huvudsakligen sker på tomtmark, att möjliggöra ett kostnadseffektivt bostadsbyggande genom att hålla nere kostnaderna och hushålla med stadens mark samt att förenkla exploateringsprocessen genom ökad förutsägbarhet och transparens.

Ett huvudsyfte med en nya modellen har varit att förenkla och tydliggöra formerna för hur flexibla/projektspecifika parkeringstal ska hanteras inom kommunen. Kommunens inställning i frågor om parkering och parkeringsbehov ska tydliggöras på samma sätt som kommunens praktiska handläggning av parkeringstal ska förenklas och tydliggöras. Den nya modellen ger tydliga signaler till byggherrar om antalet parkeringsplatser som förväntas anordnas i varje projekt och modellen bidrar även till att säkerställa att projekt i olika delar av kommunen får en konsekvent och likvärdig handläggning.

Ett parkeringstal anger hur många bilparkeringar som ska anordnas vid ny- eller ombyggnation. Parkeringstalet syftar till att tillgodose det behov av parkering som boende har inom kvartersmark och utgör en miniminivå. Ett lågt parkeringstal är positivt eftersom det kan förväntas bidra till en begränsning av bilberoendet i kommunen, vilket ligger väl i linje med kommunens övergripande mål, men ett för lågt parkeringstal riskerar i sin tur att leda till att boendeparkeringen ”trängs ut” på gatan. Detta innebär att gaturummet i praktiken används för allt mer parkering, vilket ger negativa konsekvenser för framkomlighet, trafiksäkerhet och väghållning. Dessutom hindras andra användningsområden som skapar en attraktiv stadsmiljö så som träd, bänkar och uteserveringar.

Nacka kommuns nya modell för att beräkna parkeringsbehov är tänkt att vara dynamisk och flexibel. Antalet parkeringsplatser som byggs anpassas efter den specifika situationen i varje projekt. Modellen för att beräkna parkeringsbehov är dynamisk och kan användas i projektets alla skeden för att beräkna antalet parkeringsplatser. Om projektets förutsättningar förändras över tid, exempelvis

om det byggs fler stora lägenheter, används modellen för att beräkna ett nytt behov av antal parkeringsplatser.

Nacka erbjuder även byggherrarna att sänka parkeringstalet genom en motprestation som bygger på att byggherren genomför ett antal mobilitetsåtgärder som syftar till att underlätta ett liv utan bil. Vid beräkning av parkeringstal är det viktigt att skilja på bilinnehav och användande av bil. För att kunna sänka parkeringstalet är det viktigt att påverka bilinnehavet och inte bara bilanvändandet. Att bilen används mer sällan är positivt ur framkomlighetssynpunkt men påverkar inte behovet av en parkeringsplats.

Vid bygglov sker en avstämning mot modellen för att säkerställa rätt antal parkeringsplatser utifrån projektets aktuella förutsättningar.

De nya parkeringstalen, antagna av KS i november 2016, gäller för detaljplaner, markanvisningar och dyl. som antas efter detta datum och detaljplaner där det inte finns något angivet parkeringstal i planbeskrivningen.

Under våren 2017 kommer Nackas riktlinjer för parkeringstal kompletteras med parkeringstal för verksamheter såsom välfärdsfastigheter och kontor.

2 Modell för beräkning av parkeringsbehov för flerbostadshus

Parkeringsstal anger hur många parkeringsplatser som ska tillhandahållas i samband med ny- och ombyggnation. Nackas modell för att beräkna parkeringstal är projektspecifik utifrån de lägesegenskaper en fastighet har (ex närhet till kollektivtrafik och service) samt vilken storlek på lägenheter som byggs. Nacka erbjuder även byggherren att reducera parkeringstalet i utbyte mot att byggherren åtar sig att ordna mobilitetsåtgärder.

Modellen utgår från nedanstående principer.

1. Generellt grundintervall
2. Lägesbaserat parkeringstal. Lägeskvaliteterna beror på närhet till kollektivtrafik och lokal service.
3. Projektspecifikt parkeringstal som baseras på storlek på lägenhet.
4. Gröna parkeringstal, ett erbjudande till byggherrarna att sänka parkeringstalet med hjälp av mobilitetsåtgärder.

2.1 Grundintervall

Modellen utgår från ett grundtal som baseras på områdenas karaktär, läge i kommunen, närhet till kollektivtrafik samt statistik över bilinnehav per lägenhet. Områdenas utsträckning har arbetats fram av kommunens tjänstemän på exploateringsenheten, planenheten och trafikenheten.

I nedanstående karta redovisas kommunens områden för grundtal. Bilden finns även som separat bilaga.

2.2 Lägesbaserat parkeringstal

Bilnehavet påverkas av många faktorer. För många människor innebär tillgång till bil en möjlighet att klara av vardagens ärenden, skjutsa barn till aktiviteter, åka och handla med mera¹. En tredjedel använder bilen som färdstätt för att pendla till och från arbetet².

Genom god tillgång till kollektivtrafik ökar chanserna att klara sig utan bil. Framförallt underlättas resor till jobb och skola (men även de som bor riktigt nära kollektivtrafiken väljer ibland att äga bil för att klara av övriga ärenden i vardagen). Även närhet till service ger en bra förutsättning för att klara av de vardagliga ärendena utan bil.

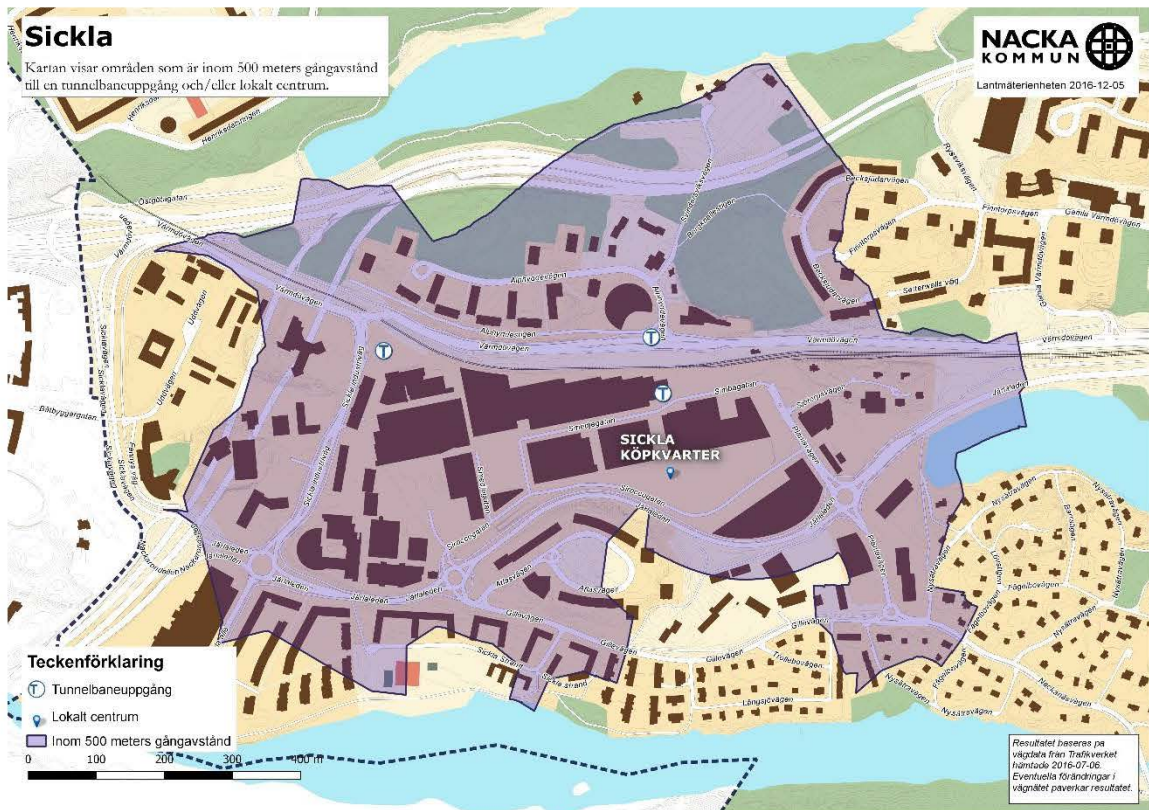
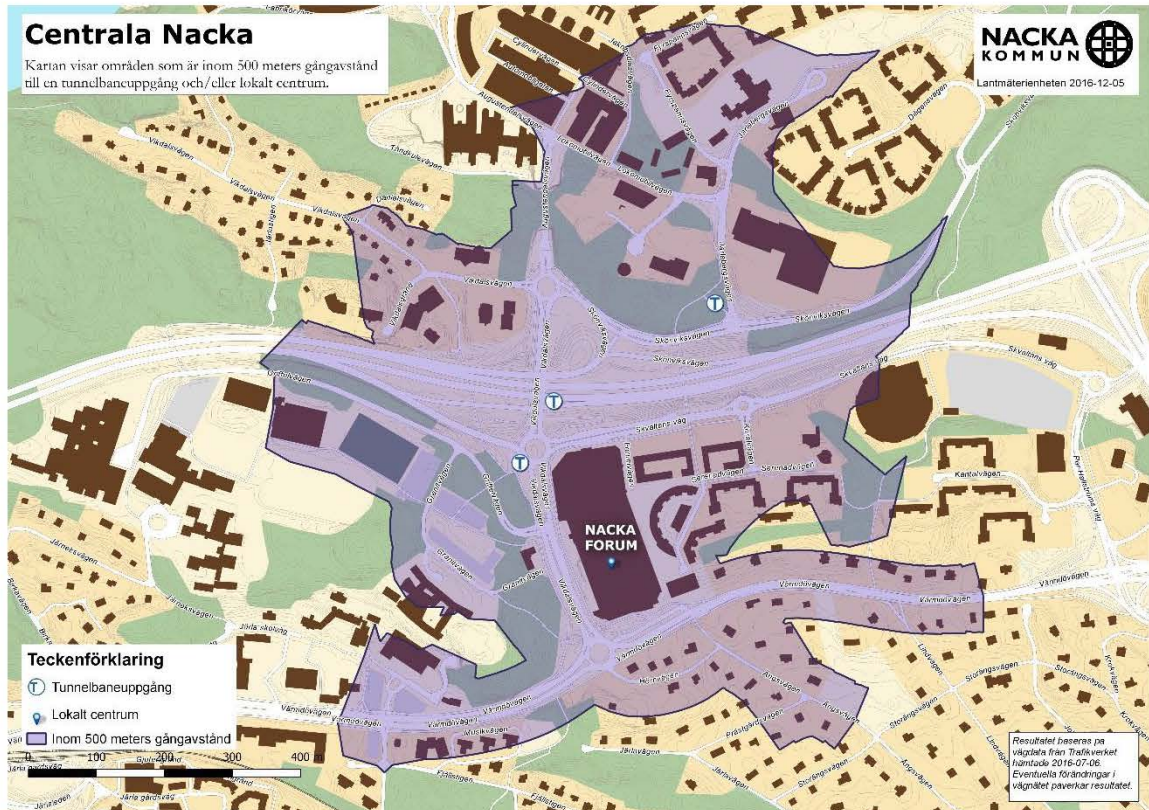
I Nackas modell för att beräkna parkeringsbehovet ges en reduktion för närhet till tunnelbana och till lokala centrum. Med närhet avses 500 meters verkligt gångavstånd.

2.2.1 Närhet till tunnelbana

I nedanstående bild visas 500 meters verkligt gångavstånd från tunnelbanans planerade entréer samt 500 meter från Sickla köp kvarter och Nacka Forum utifrån dagens digitaliserade gångvägnät. Bilden utgår från det gångvägnät som idag finns digitaliserat och det är möjligt att fler fastigheter ligger inom 500 meters gångavstånd. Om byggherren kan redovisa att fastigheten ligger inom 500 meters gångavstånd får även de rabatt.

¹ I genomsnitt är 31 % av resorna som länsinvånarna i Stockholms län genomför är arbetsresor, 16 % är inköpsresor och 21% av resorna är resor till nöje, fritid, släkt eller vänner. RVU Stockholms län 2015, Trafikförvaltningen.

² 32 % av resor till arbete för boende i Nacka kommun sker med bil. 41% av resorna sker med kollektiva färdmedel och övriga resor sker med cykel, till fots eller annat färdstätt. Av resor på fritiden sker 54 % av resorna med bil och 22% med kollektiva färdmedel. RVU Stockholms län 2015, Trafikförvaltningen.

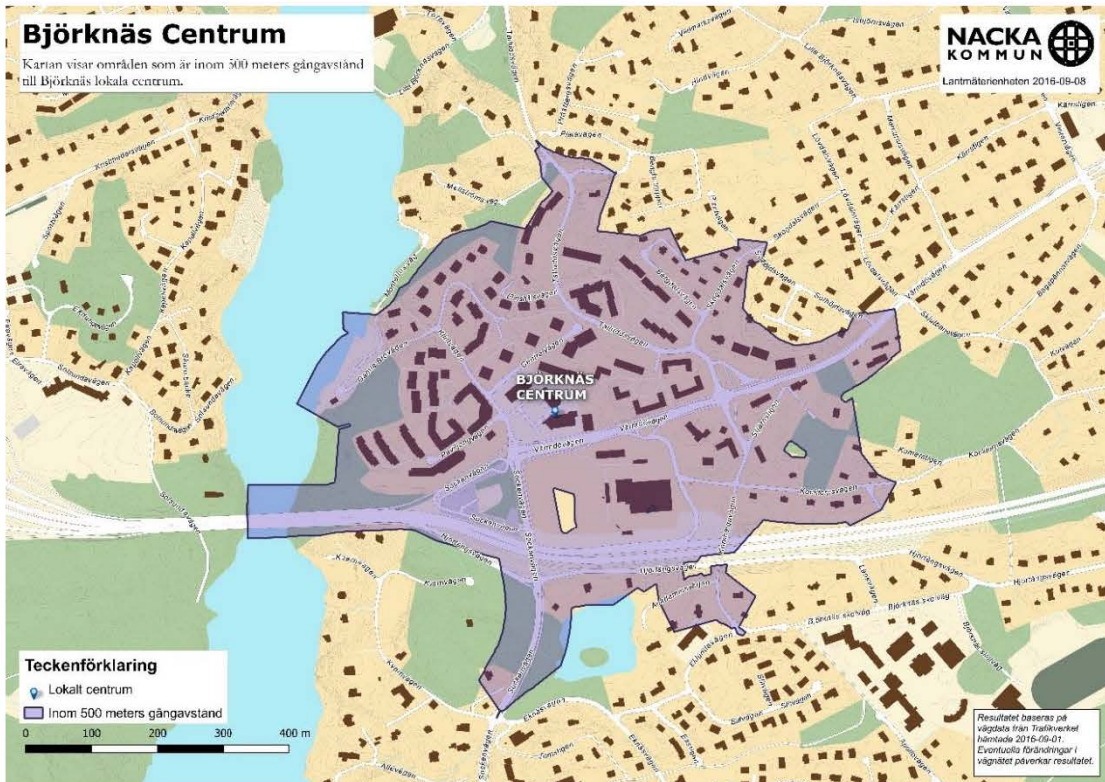
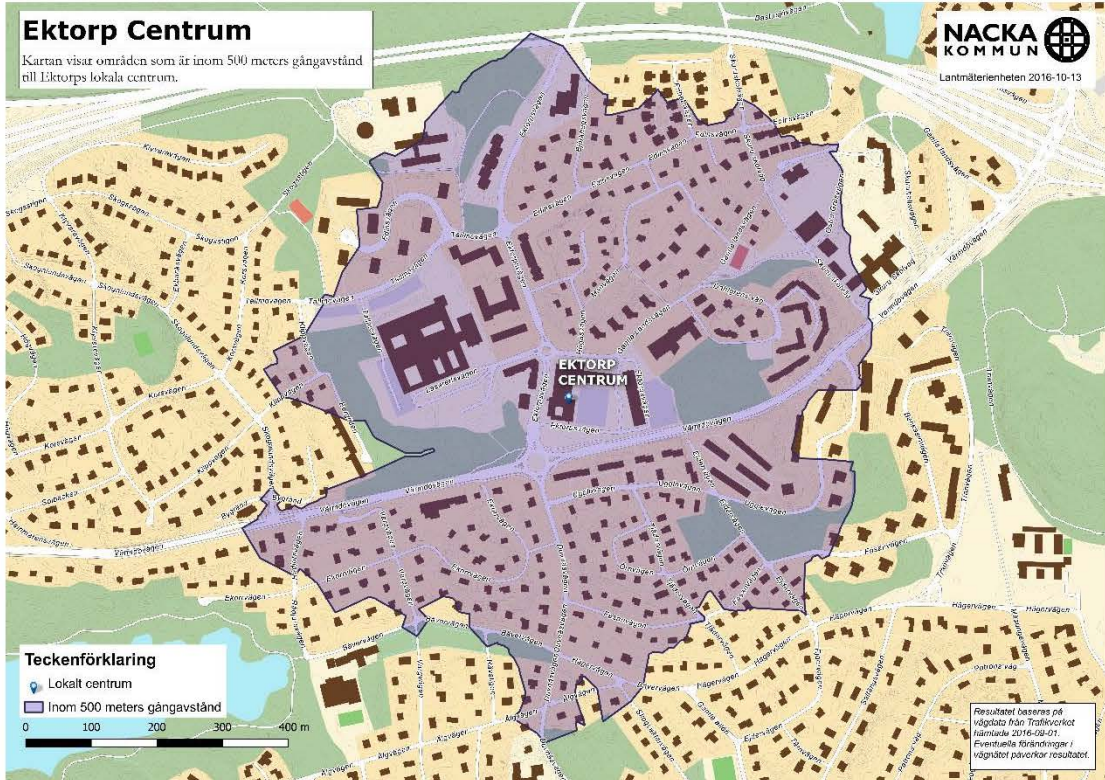

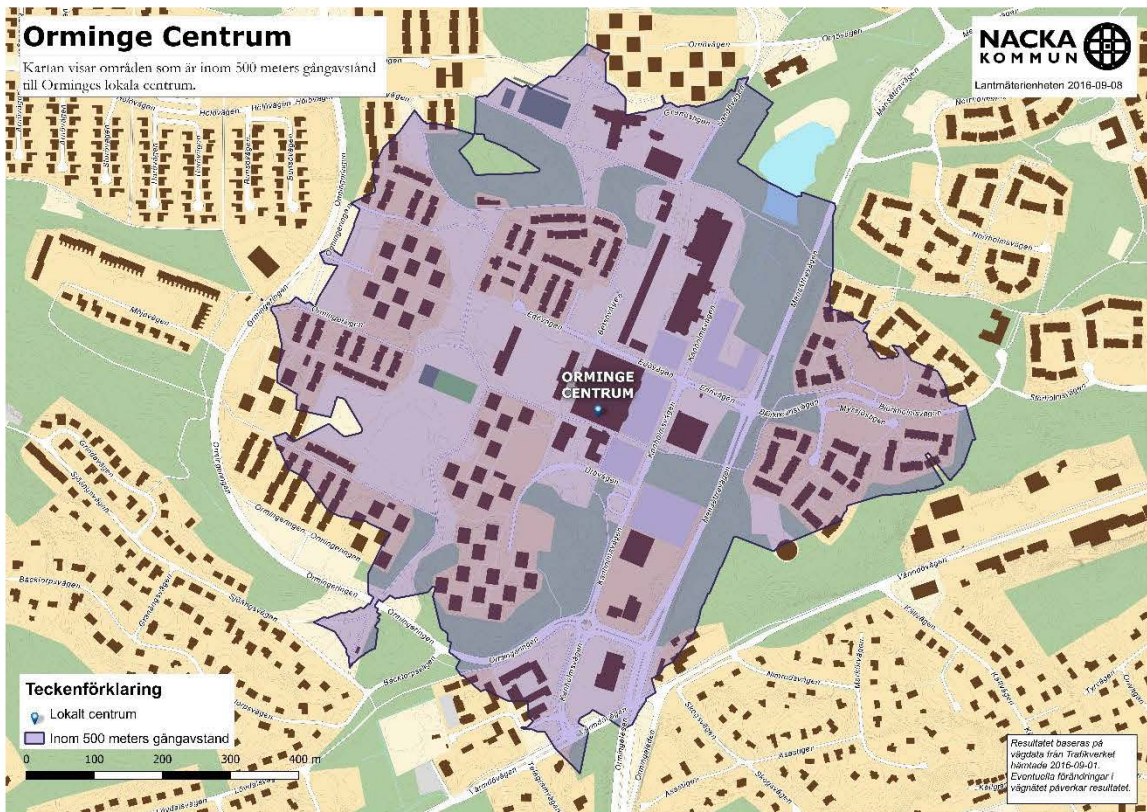
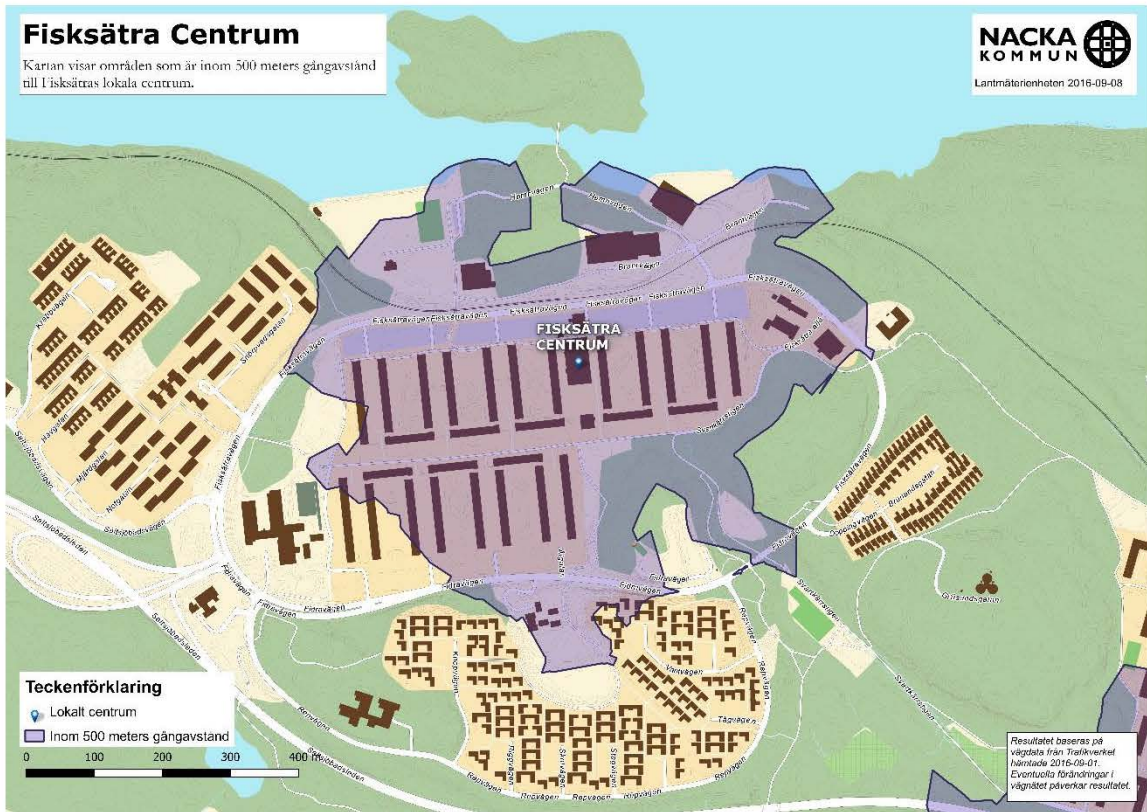
2.2.2 Närhet till lokala centrum

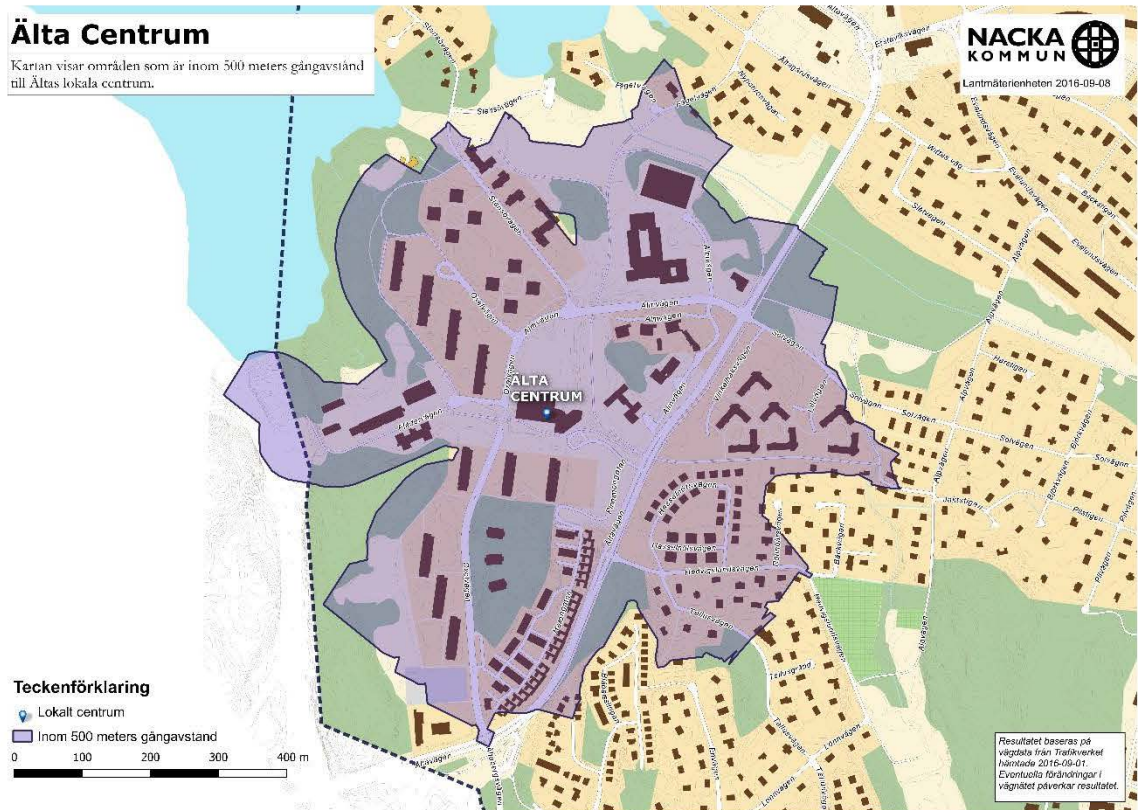
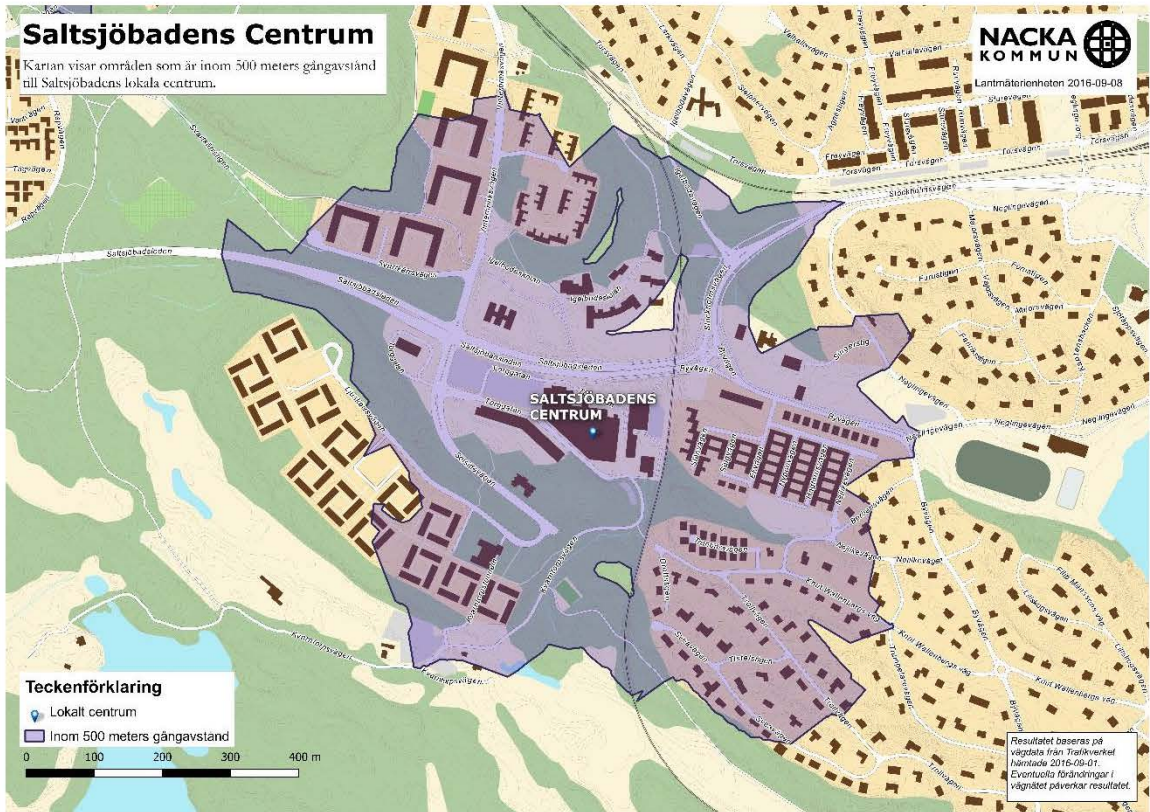
I Nackas översiktsplan från 2012 anges sex stycken lokala centrum. Servicen i de lokala centrumen gör det möjligt för boende i närheten att uträtta enklare ärenden lokalt och minskar således behovet av bil. De lokala centrumen är:

- Ektorp
- Björknäs
- Orminge
- Fisksätra
- Saltsjöbaden
- Älta

I nedanstående bilder visas 500 meters verkligt gångavstånd från de lokala centrumen utifrån dagens digitaliserade gångvägnät. Bilderna utgår från det gångvägnät som idag finns digitaliserat och det är möjligt att fler fastigheter ligger inom 500 meters gångavstånd. Om byggherren kan redovisa att fastigheten ligger inom 500 meters gångavstånd får även de rabatt.

2.3 Projektspecifikt parkeringstal

Det projektspecifika parkeringstalet påverkas av storlekssammansättningen på de lägenheter som byggs.

2.3.1 Justering utifrån lägenhetsstorlek

- Små lägenheter definieras som 2or eller mindre och får en reduktion av parkeringstalet på 30%.
- Stora lägenheter definieras som lägenheter som är större 2or och de får ett tillägg på parkeringstalet på 20%.

2.3.2 Besöksparkering

Parkeringstalet ska räknas upp med 10% för att inrymma besöksparkering på kvartersmark.

Gatumark ska i huvudsak vara avsedd för korttidsparkering och angöring och inte för besöksparkering eller boendeparkering.

2.4 Gröna parkeringstal

Nacka kommun erbjuder exploitörer och byggherrar att sänka parkeringstalet genom att tillhandahålla olika mobilitetsåtgärder som syftar till att underlätta ett liv utan bil.

Syftet med mobilitetsåtgärderna är att sänka parkeringsbehovet genom att frivilligt avstå från att äga en bil. Mobilitetsåtgärderna kan finansieras av exploitören genom att minska antalet parkeringar. Kostnaderna för mobilitetsåtgärderna är vanligtvis avsevärt mycket lägre än vad det kostar att bygga parkeringsplatser. Kostnaden för att bygga en parkeringsplats i garage brukar uppskattas till 300 000 – 500 000 kr.

Det finns idag inte tillräckligt mycket forskning för att beräkna exakt hur stor potentialen är för minskade parkeringsbehov till följd av olika åtgärder. Flera kommuner i Sverige tittar på varandra och lär kontinuerligt av varandra men eftersom det är relativt nytt att arbeta med mobilitetsåtgärder finns det få ordentliga uppföljningar gjorda.

I arbetet med att definiera vilka mobilitetsåtgärder som ska gälla i Nacka har trafikheten gjort en omvärldsbevakning genom att kontakta och intervjua 12 kommuner runt om i Sverige om deras erfarenheter med mobilitetsåtgärder.

I denna rapport definieras *mobilitetsåtgärder* som en samling av både hårda och mjuka åtgärder som syftar till att öka andelen hållbara resor med cykel, gång och kollektivtrafik och samtidigt påverka bilinnehavet. En mobilitetsåtgärd kan således både vara att bygga välfungerande cykelförvaringsrum i ett hus (hård åtgärd) och att få en personlig resecoach som planerat ut de bästa resvägarna ur hållbarhetssynpunkt (mjuk åtgärd).

Vid beräkning av parkeringstal är det viktigt att skilja på bilinnehav och användande av bil. För att kunna sänka parkeringstalet är det viktigt att påverka bilinnehavet och inte bara bilanvändandet. Att bilen används mer sällan är positivt ur framkomlighetssynpunkt men påverkar inte behovet av en parkeringsplats.

En viktig förutsättning för val av mobilitetsåtgärder är att de ska vara så långsiktiga som möjligt och relativt enkla att genomföra. Mobilitetsåtgärder kan vara olika ambitiösa och olika kostsamma samt ha olika stora effekter. Nacka har därför valt att paketera mobilitetsåtgärderna i två olika nivåer.

2.4.1 Två nivåer av mobilitetsåtgärder

Ett mobilitetspaket på medelnivå ger 10 % reduktion och ska innehålla minst 3 av nedanstående 5 åtgärder. Genomförandet av alla åtgärder ger 25% reduktion på parkeringstalet.

- Prova på kollektivtrafik genom att erbjuda boende 6 månaders SL-kort.
- Byggherren betalar medlemskap i bilpool minst 10 år. Bilpoolsplats ska ordnas på kvartersmark.
- Informationspaket med kommunikation i tidigt skede där nya resealternativ belyses. Fokus på gång, cykel och kollektivtrafik.
- Förbättrade cykelfaciliteter med exempelvis reparations- och tvättrum för cykel.
- Leveransskåp med kyla för mottagande av varor med hemkörning.

Byggherrarna kan även komma med egna förslag på innovativa mobilitetsåtgärder med motsvarande effekt som ovanstående. Det åligger byggherren att påvisa åtgärdens effekt på bilinnehavet.

Det är viktigt att påpeka att alla cykelparkeringar ska vara av god kvalitet. Med förbättrade cykelfaciliteter avses åtgärder som ligger utanför Nackas grundläggande krav på cykelparkering, se vidare under rubriken ”Parkeringstal för cykel”. Exempelvis ska cykelrummet alltid vara lätt nåbart och ha automatisk dörröppnare. En automatisk dörröppnare räknas alltså inte som en mobilitetsåtgärd.

Kommunen öppnar för möjligheten att tillsammans med en byggherre utreda möjligheterna att planera och bygga ett så kallat ”koncepthus” utan privata parkeringsplatser. Förutsättningarna för att bygga ett hus helt utan privata parkeringar ska vara att de boendes mobilitet inte begränsas och därmed måste tillgodoses på annat sätt än med bil vilket kräver mer än de mobilitetsåtgärder som listas ovan.

2.4.2 Genomförande av mobilitetsåtgärder

Vid bygglov ska byggherren uppvisa ett av avtal med SL för inköp av kollektivtrafikkort. På liknande sätt ska ett avtal med en kommersiell aktör för bilpools kunna uppvisas i bygglovsskedet. Utrymme för exempelvis reparations- och tvättrum för cykel ska kunna redovisas på ritningar samt placering av leveransskåp.

En bilpoolsplats ska kunna anordnas per 50 lägenheter. Byggherren ska betala för ett medlemskap i bilpoolen per lägenhet. Medlemskapet ska motsvara en nivå där medlemmen kan utnyttja bilpoolen ett par gånger i månaden.

Byggherren ska betala för ett 6-månaders SL-kort per lägenhet.

2.5 Exempel på parkeringstal för flerbostadshus

I nedanstående tabell finns exempel på hur de framtida parkeringstalen för flerbostadshus kommer att se ut.

Grundtal 0,7

P-tal 0,54 för små lgh:er resp 0,92 för stora lgh:er
Med ambitiös nivå: 0,4 för små lgh:er resp 0,69 för stora lgh:er

Med närhet till tunnelbana eller lokalt centrum:
P-tal 0,48 för små lgh:er resp 0,83 för stora lgh:er
Med ambitiös nivå: 0,36 för små lgh:er resp 0,62 för stora lgh:er

Grundtal 0,8

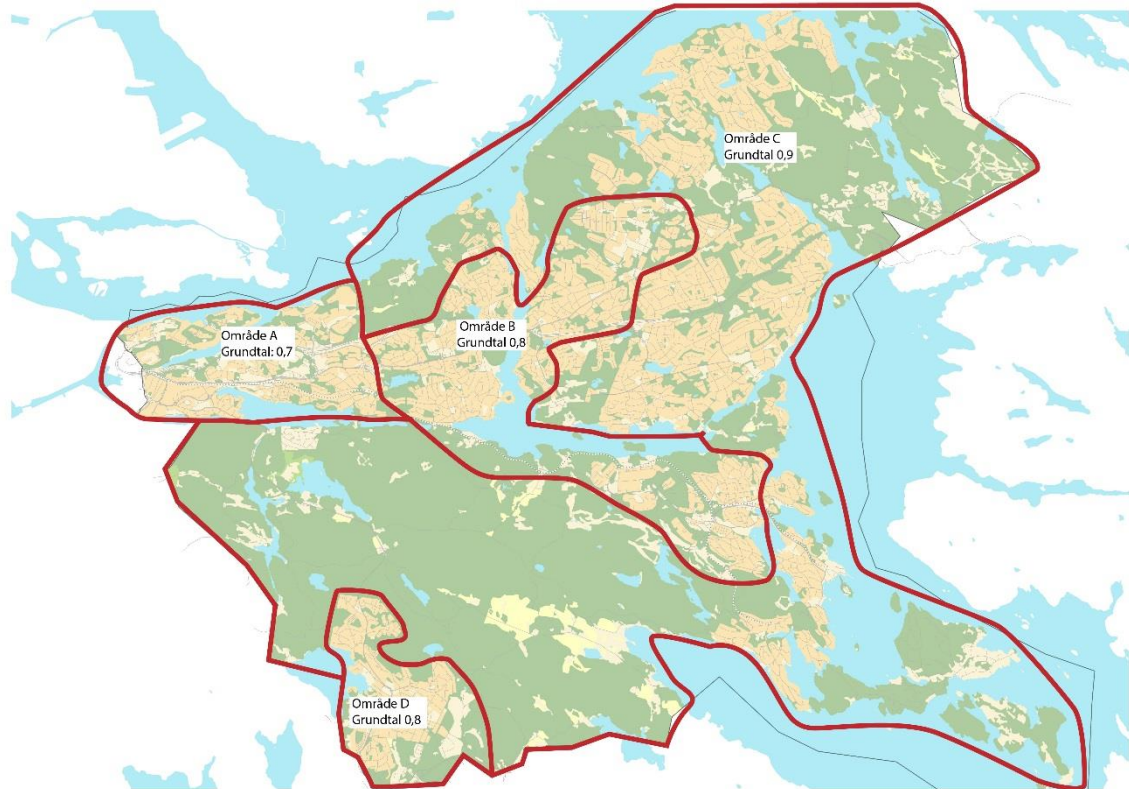
P-tal 0,61 för små lgh:er resp 1,0 för stora lgh:er
Med ambitiös nivå: 0,46 för små lgh:er resp 0,79 för stora lgh:er

Med närhet till tunnelbana eller lokalt centrum:
P-tal 0,55 för små lgh:er resp 0,95 för stora lgh:er
Med ambitiös nivå: 0,41 för små lgh:er resp 0,71 för stora lgh:er

Grundtal 0,9

P-tal 0,69 för små lgh:er resp 1,18 för stora lgh:er
Med ambitiös nivå: 0,51 för små lgh:er resp 0,89 för stora lgh:er

Med närhet till tunnelbana eller lokalt centrum:
P-tal 0,62 för små lgh:er resp 1,06 för stora lgh:er
Med ambitiös nivå: 0,46 för små lgh:er resp 0,80 för stora lgh:er

För att underlätta uträkningen av parkeringsbehovet för flerbostadshus har finns modellen även som en så kallad ”excellensurra”. Genom att ange antal lägenheter och fördelningen mellan stora och små lägenheter kan man enkelt räkna ut parkeringsbehovet med eller utan mobilitetsåtgärder. Se exempel nedan.

Parkeringsstal med närhet till lokala centrum eller tunnelbana											
Grundtal	Områdesbaserat grundtal, se separat karta	Justerat lägesbaserat P-tal		Justerat lägenhetsstorlek		Justerat besöksparkering		Parkeringsstal		Gröna P-tal	
		Små lgh:er	Stora lgh:er	Små lgh:er	Stora lgh:er	Små lgh:er	Stora lgh:er	Medelnivå	Ambitiös nivå		
0,9	0,81	0,567	0,972	0,6237	1,0692	0,6237	1,0692	0,56133	0,96228	0,467775	0,8019
Antal parkeringar Sickla fördelat på lägenhetsstorlek						73	4	66	4	55	3
Totalt antal parkeringsplatser								77	70	58	

Antingen 10% rabatt för närhet till tunnelbana eller närhet till lokalt centrum, 500 m gångavstånd

30 % reduktion för små lägenheter
20% tillägg för stora lägenheter

10 % tillägg för besöksparkering

10 % rabatt

25 % rabatt

2.6 Kommunens arbetsprocess

Nackas nya modell för parkeringstal är tänkt att vara dynamisk. Nacka kommer framöver inte arbeta med ett specifikt parkeringstal för ett helt projekt utan istället ställa krav på att exploitören följer kommunens modell för beräkning av parkeringsbehov. Om projektets förutsättningar förändras över tid, exempelvis om det byggs fler stora lägenheter, ska modellen användas för att beräkna ett nytt antal parkeringsplatser.

I exploateringsavtalet och i planbeskrivningen skrivs att kommunens modell för beräkning av parkeringsbehov ska följas. Inget specifikt parkeringstal ska anges i planbeskrivningen, vilket är en förändring mot hur kommunen arbetat tidigare. Tanken bakom detta är att inte låsa ett projekt vid ett specifikt parkeringstal eftersom erfarenheterna visar att projektets förutsättningar ofta ändras över tid och att parkeringstalet inte hänger med eftersom det beslutas i ett sådant tidigt skede av projektet.

Vid bygglov sker en avstämning mot modellen för att säkerställa att byggherren anlagt rätt antal parkeringsplatser utifrån projektets aktuella förutsättningar. Om byggherren i bygglovsskedet anser att det är för svårt eller för dyrt att bygga efterfrågat antal parkeringsplatser kan byggherren genomföra mobilitetsåtgärder som sänker parkeringsbehovet.

Erfarenheter från kommuner runt om i Sverige visar på att samarbete inom kommunens olika processer och förvaltningar är en nyckelfaktor till framgång för väl avvägda och relevanta parkeringstal.

Ett huvudsyfte med en nya modellen har varit att förenkla och tydliggöra formerna för hur flexibla/projektspecifika parkeringstal ska hanteras inom kommunen. Kommunens inställning i frågor om parkering och parkeringsbehov ska tydliggöras på samma sätt som kommunens praktiska handläggning av parkeringstal ska förenklas och tydliggöras. Den nya modellen ger tydliga signaler till byggherrar om antalet parkeringsplatser som förväntas anordnas i varje projekt och modellen bidrar även till att säkerställa att projekt i olika delar av kommunen får en konsekvent och likvärdig handläggning.

3 Parkeringsstal för övriga boendeformer

- Parkeringsstalet för en- och tvåbostadshus inkl. radhus/kedjehus, oavsett upplåtelseform, är 2,0 för bostäder med enskild parkering och 1,5 för bostäder med gemensam parkering
- Parkeringsstal för studentlägenheter är 0,1 och syftar till att tillgodose tillgänglighet- och besöksparkering.
- Parkeringsbehov för olika former av kategoriboenden ska utredas separat.

4 Parkeringsstal för cykel

Kommunen ställer följande krav på cykelparkering

Lägenhetsstorlek	Antal cykelparkeringar
Små lägenheter; 1or och 2or	2 parkeringsplatser för cykel
3or	3 parkeringsplatser för cykel
4or	4 parkeringsplatser för cykel
5or	5 parkeringsplatser för cykel
6or och större lägenheter	6 parkeringsplatser för cykel

Utöver detta ställer Nacka krav på att

- Cykelparkeringarna ska vara av god kvalitet, exempelvis ska cykelställ utomhus utformas så att ramen går att låsa fast
- Cykelrum ska vara lätt nåbara med automatisk dörröppnare
- Cykelfaciliteter (ex fast luftpump)
- Minst 50% av cykelparkeringarna ska vara placerade inomhus
- Det ska finnas plats för lastcyklar och mopeder
- Vid utformning av cykelparkeringsplatser ska hänsyn tas till manöverutrymme för cykel. I Trafikverket och Svenska Kommuner och landstings GCM-handbok anges lämpliga mått för utformning av cykelparkeringsplatser.

Öppenhet och mångfald

*Vi har förtroende och respekt för människors kunskap
och egna förmåga - samt för deras vilja att ta ansvar*

Skydd av vegetation

§ 1 VILKOR FÖR START AV EXPLOATERINGSARBETEN

Innan några arbeten som kan skada befintlig vegetation startar ska inventering och skyddsåtgärder enligt följande vara klara.

§ 2 INVENTERING

Parterna är överens om att befintlig vegetation ska bevaras på ett sådant sätt som detaljplanen anger. De träd som i plankartan är utpekade genom egenskapsbestämmelse n₁ eller n₂ ska skyddas från skador i form av jordkompaktering samt skador på stam, rötter och grenverk. Efter lovprövning kan träd som utgör risk för liv, egendom eller spridning av epidemisk trädssjukdom få fällas. Om så sker ska dessa ersättas enligt plankartans bestämmelser.

§ 3 SKYDD FÖR ENSTAKA TRÄD

Träden som skall skyddas kläs in med plank till minst tre meters höjd (där så är möjligt med hänsyn till grenverk). Mellan trädstam och plank (min 45 x 95 mm) läggs remsor av bildäck eller annat eftergivligt material för att förhindra skavskador på trädets bark. Plankorna skall fästas samman med stålvaajer som lindas kring konstruktionen. Inklädning skall utföras så att även trädens rothalsar skyddas. Spikning i träd får inte ske.

Förändringar av marknivå i anslutning till dessa träd skall utföras på ett sådant sätt att trädets bestånd så långt som möjligt tryggas. Erforderlig permanent fyllning runt sådana träd skall utföras enligt typritning i AnläggningsAMA 10.

Där marken i anslutning till bevarade träd skall användas för tyngre transporter eller upplag utföres skydd för trädens rotzon. 150 mm makadam 16-65 eller samkross 0-65 påföres. Ytan tätas med 30 mm samkross 0-30.

Skyddsåtgärder skall godkännas av kommunen.

§ 4 ÅTGÄRDER VID SKADA PÅ VEGETATION

Skada som trots vidtagna skyddsåtgärder uppkommer på mark eller vegetation, som skall bevaras enligt § 3 och § 4 ovan, skall omgående anmälas till kommunen för beslut om vilka åtgärder som skall vidtas samt om tidpunkt för utförande.

Vid schakt i rotzon för träd eller buske skall rötter sågas eller klippas av. Rötter får friläggas med handschakt. Frischaktade rötter skall skyddas mot uttorkning.

2017-04-12

Avbrutna grenar sågas av vid närmaste oskadade förgrening. Snittytan göras jämn och utan tappar eller fläxskador.

§ 5 VATTENFÖRSÖRJNING AV VEGETATION

Det åligger exploatörerna att redovisa hur befintlig och tillkommande vegetation kan försörjas med vatten genom lokalt omhändertagande av dagvatten inom exploateringsområdet.

§ 6 ERSÄTTNING

Vid av exploatörerna orsakad skada på träd enligt § 3 skall exploatören till kommunen utge 200 000 kronor per träd för träd inom område markerat med n_1 i plankartan och 300 000 kronor per träd markerade med n_2 i plankartan.

§ 7 AVSYNING

Så snart slutrengöring är utförd skall avsyning ske av träd och markområden. Dessa villkor upphör att gälla för avsynade och godkända områden.

§ 8 ANSVAR

Gentemot kommunen svarar exploatören för sina entreprenörers eventuella överträdelser av dessa villkor.

 NACKA KOMMUN	<h1>Teknisk Handbok</h1>	Bilaga I3:10
Sida 1 av 6	Relationshandlingar	Datum: 2012-10-25
Godkänd av : Teknik och Lantmäterienheten		

Leveransanvisningar för relationshandlingar

1. Syfte

Denna anvisning är objektanpassad och reglerar utseende, antal ritningar mm avseende relationshandling.

2. Leverans

Relationshandlingar, påskrivna av ansvarig entreprenör, skall tas fram för samtliga objekt som är inom entreprenadområdet och levereras till beställaren **senast 2 veckor** innan slutbesiktning, enl. AFC.242.

Finns ej relationshandlingar färdiga, kommer anmälan om slutbesiktning från entreprenören ej att godtas, enl. AFC.713.

3. Omfattning

- Samtliga relationshandlingar skall levereras i koordinatsystemet SWEREF99 18 00 och Höjdsystemet RH-00. **OBS!** Den 1 februari 2013 kommer Nacka kommun att byta höjdsystem till RH-2000 vilket innebär att projektering som ej påbörjats bör ske med RH2000 istället för RH-00.
- Samtliga nya och aktuella objekt skall koordinatsättas och anges med x, y och z koordinater. All inmätning skall ske med Terrester mätning (GPS alt Total station).
- Inmätning ska ske av såväl nya och befintliga anläggningar, dessutom skall befintliga objekt som behålls och har direkt samband med nya anläggningar mätas in.
- Vägkanter, infarter och samtliga väganordningar ska mätas in, exempelvis vägskyltar, kantstöd, vägbommar, belysningsstolpar, elskåp mm.
- Objekt som är slutna i verkligheten skall mätas som slutna polygoner, tex kantsten i rondellmitt, broar, trappor, refuger, gupp osv.
- Samtliga brunnar, ventiler, brandposter samt bryt- och ändpunkter på ledningar skall koordinatbestämmas. Avvägning av vattengång för rörledning, inlopp och utlopp i brunnar skall ske. Objekten ska redovisas som var typ för sig enligt kodlista. Anslutningspunkter ska anges.
- Skarvpunkter för eventuell frostskyddskabel ska koordinatsättas.
- Borttagna objekt skall tas bort från ritning. Kvarvarande proppade ledningar kryssas.

 NACKA KOMMUN	<h1>Teknisk Handbok</h1>	Bilaga I3:10
Sida 2 av 6	Relationshandlingar	Datum: 2012-10-25
Godkänd av : Teknik och Lantmäterienheten		

4. Format/märkning

- Färdiga relationshandlingar ska levereras i PDF filer i senaste PDF versionen. Ritningar skall dessutom levereras i DXF/DWG format i version Autocad2006.
- Relationsritningar ska vara underskrivna av ansvarig entreprenör med arkivbeständig penna och märkt RELATIONSRITNING. Pennan ska vara märkt med Svenskt Arkiv.
- Samtliga filer skall namnsättas med Projektnamn, Relationsritning, typ, år.
- Samtliga inmätningar benämns med kod enligt kodlista för respektive verksamhet, se *rubrik 6 Kodlista*.
- All måttsättning skall anges i meter med två decimaler.
- På linjeobjekt, t ex ledningar skall det framgå typ, dimension, material som text i lagret. Eventuella dimensionsbyten och materialbyten från punkt och till punkt för ledningarna.
- Relationsritningar ska kompletteras med detaljer och eventuellt inmätningsskisser där tillräcklig tydlighet ej kan erhållas.

5. Leveransplan/ ritningsförteckning

- Relationshandlingarna ska sorteras utifrån verksamhet enligt nedan i var sin mapp och levereras på 1 CD-/DVD-skiva
- Relationsritningarna ska även levereras i 1 omgång i format A1 på arkivbeständigt papper, 100 gram papper Svenskt Arkiv.

Nedanstående handlingar skall upprättas.

Väg

Handling	Beskrivning
Vägplan	Enligt AMA 07 YCD
Vägprofil	Enligt AMA 07 YCD
Normalsektion	Enligt AMA 07 YCD
Konstruktions handlingar	Enligt AMA 07 YCD
Detaljer	Enligt AMA 07 YCD
Koordinatförteckning vägsektioner.	

VA

Handling	Beskrivning
VA-plan	Enligt AMA 07 YCD
VA-profil	Enligt AMA 07 YCD
VA-normalsektion	Enligt AMA 07 YCD
Detaljer	Enligt AMA 07 YCD

 NACKA KOMMUN	<h1>Teknisk Handbok</h1>	Bilaga I3:10
Sida 3 av 6	Relationshandlingar	Datum: 2012-10-25
Godkänd av : Teknik och Lantmäterienheten		

Park

Handling	Beskrivning
Plan	
Profil	
Detaljer	

6. Kodlista

I relationsritningarna skall samtliga objekt märkas enligt följande kodlista:

Väg

Namn	Kod
Belysningsstolpe	BEL
Beläggingsytor (polygoner)	Ange ytskikt (asfalt, plattor mm)
Bullerskydd	BSKYDD
Busskur	BKUR
Cykelbana, cykelväg	CB
Dagvattenbrunn	DB (ange typ)
Dagvattenmagasin	DBmag (ange typ)
Dikesbotten	DIKB
Dikeskant (större än 1 m)	DIKK
Dränledning	DDRÄ
Enstaka barrträd	BARR
Enstaka lövträd	LÖV
Gemensam gång och cykelbana	GC
Gångbana (trottoar)	GB
Häck	HÄCK
Kantstöd Betong	KSB
Kantstöd Granit	KSG
Mur (bredare än 0,5 meter)	MUR
Parkering	P
Släntfot	SLF
Slänkrön	SLK
Staket	ST
Stödmur	STMUR
Trappa	TR (ange typ)
Tomtinfarter	INF
Trumma	TRUMMA (ange typ)
Väggkant (beläggingskant)	VK
Väggkant befintlig	Vkbef
Vägmitt på väg eller cykelbana	VM
Vägmarkering	Vmark
Vägmärke	Vskylt

VA - Spillvatten

Namn	Kod
NEDSTIGNINGSBRUNN	SNB

 NACKA KOMMUN	<h1>Teknisk Handbok</h1>	Bilaga I3:10
Sida 4 av 6	Relationshandlingar	Datum: 2012-10-25
Godkänd av : Teknik och Lantmäterienheten		

TILLSYNSBRUNN	STB
AVSTÄNGNINGSVENTIL	SAV
SERVISVENTIL	SSV
RENSBRUNN, SERVISLEDNING	SRB
RENSBRUNN, HUVUDLEDNING	SHR
MATARKAMMARE	SMK
ENVÄGSVENTIL	SEV
LUFTNINGSVENTIL	SLV
SPLANORDNING	SPO
PROPPNING	SPP
UTLOPP	SUT
AVGRENING	SAG
ANSLUTNING	SAS
DIMENSIONSBYTE	SBD
FÖRBINDELSEPUNKT	SFP
PUMPSTATION	SPU
PUNKT PÅ LEDNING	SPL
OLJEAVSKILJARE	SOL
HUVUDLEDNING	S
BRÄDDAVLOPPSLEDNING	SBRÄ
NÖDUTLOPPSLEDNING	SNÖD
SERVISLEDNING	SSERV
SKYDDSRÖRSLEDNING	SSKY
TRYCKLEDNING	STRY
TRYCKLEDNING KLENRÖR	STRK

VA - Vatten

Namn	Kod
Nedstigningsbrunn	VNB
Avstängningsventil	VAV
Servisventil	VSV
Brandpost	VBP
Brandpostventil	VBV
Envägsventil	VEV
Luftningsventil	VLV
Spolanordning	VPO
Proppning/Ändpunkt	VPP
Reduceringsventil	VRV
Sprinklerventil	VSP
Avgrening	VAG
Anslutning	VAS
Dimensionsändring	VBD
Förbindelsepunkt	VFP
Materialbyte	VBM
Punkt på ledning	VPL
Tömning i brunn	VTÖ
Mätarkammare	VMK
Mätarbrunn	VMB

 NACKA KOMMUN	<h1>Teknisk Handbok</h1>	Bilaga I3:10
Sida 5 av 6	Relationshandlingar	Datum: 2012-10-25
Godkänd av : Teknik och Lantmäterienheten		

Huvudledning	V
Bevattningsledning	VBEV
Servisledning	VSERV
Skyddsrörsledning	VSKY
Sprinklerledning	VSPR

VA - Dagvatten

Namn	Kod
Nedstigningsbrunn	DNB
Tillsynsbrunn	DTB
Avstängningsventil	DAV
Dagvattenbrunn, Rännstensbrunn	DDB
Rensbrunn, Servisledning	DRB
Rensbrunn, Huvudledning	DHR
Dräneringsbrunn	DDR
Sandfång	DSF
Proppning/ändpunkt	DPP
Utlopp	DUT
Inlopp	DIN
Avgrening	DAG
Anslutning	DAS
Dimensionsbyte	DBD
Förbindelsepunkt	DFP
Materialbyte	DBM
Punkt på ledning	DPL
Kupolsil	DKS
Huvudledning	D
Bräddavloppsledning	DBRÄ
Dräneringsledning	DDRÄ
Nödutloppsledning	DNÖD
Servisledning	DSERV
Trumma	DTRUM
Tryckledning	DTRY

Park

Namn	Kod
Gräs	Gr
Planteringsyta	P
Grus	G
Stenmjöl	Sm
Storgatsten	Stg
Smågatsten	Smg
Art/Antal	XOO/00
⊕	Träd

 NACKA KOMMUN	<h1>Teknisk Handbok</h1>	Bilaga I3:10
Sida 6 av 6	Relationshandlingar	Datum: 2012-10-25
Godkänd av : Teknik och Lantmäterienheten		

	Bef. träd som ska bevaras
	Papperskorg
	Soffa
	Ramp
	Trappa
	Trappväg

8 augusti 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott

§ 144

Dnr KFKS 2014/905-214

Detaljplan för Furuvägen, fastigheten Sicklaön 125:3, Finntorp på västra Sicklaön

Beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta planförslaget.

Ärendet

Den föreslagna detaljplanen möjliggör för uppförandet av cirka 22 lägenheter i två nya flerbostadshus på fastigheten Sicklaön 125:3 i Finntorp, mellan Furuvägen, Helgesons väg och Gamla Värmdövägen. Syftet är att utveckla kvarteret med hänsyn till områdets kulturmiljö, bebyggelsestruktur och naturvärden, liksom att stärka skyddet för dessa värden. Detaljplanen överensstämmer med översiktsplanens intentioner om en förtätning på västra Sicklaön.

Planarbetet bekostas av fastighetsägaren och detaljplanens genomförande medför inga exploateringskostnader för kommunen. Exploatören ska i enlighet med beslut i kommunfullmäktige erlagga ett medfinansieringsbidrag till kommunen för den markvärdesökning som utbyggnaden av tunnelbanan på västra Sicklaön innebär vilket ger en intäkt för kommunen.

Handlingar i ärendet

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden den 28 juni 2017 § 132

Planenhetens tjänsteskrivelse den 1 juni 2017

Granskningsutlåtande

Planbeskrivning

Plankarta

Gestaltningprogram

Ärendets tidigare behandling

Beslut i miljö- och stadsbyggnadsnämnden den 27 juni 2017 § 99

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden tillstyrkte planförslaget och föreslår att kommunfullmäktige antar planförslaget.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

8 augusti 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott

Yrkanden

Cathrin Bergensträhle (M) yrkade bifall till miljö- och stadsbyggnadsnämndens förslag.

Beslutsgång

Stadsutvecklingsutskottet beslutade i enlighet med Cathrin Bergensträhles yrkande.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

§ 132

KFKS 2014/905-214

Detaljplan för Furuvägen, fastigheten Sicklaön 125:3, Finntorp på västra Sicklaön

Beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden tillstyrker planförslaget och föreslår att kommunfullmäktige antar planförslaget.

Ärendet

Den föreslagna detaljplanen möjliggör för uppförandet av cirka 22 lägenheter i två nya flerbostadshus på fastigheten Sicklaön 125:3 i Finntorp, mellan Furuvägen, Helgesons väg och Gamla Värmdövägen. Syftet är att utveckla kvarteret med hänsyn till områdets kulturmiljö, bebyggelsestruktur och naturvärden, liksom att stärka skyddet för dessa värden. Detaljplanen överensstämmer med översiktsplanens intentioner om en förtätning på västra Sicklaön.

Detaljplanen var ute på granskning mellan den 28 februari och 28 mars 2017. Under granskningen inkom totalt 14 yttranden från remissinstanser, föreningar samt 3 boende inom och utanför planområdet. Synpunkterna föranledde en justering av bestämmelsen f₁ på plankartan. Justeringen innebär att fasadens färgsättning ska vara dov för att anpassas till omgivande 50-talsbebyggelse. I övrigt har endast mindre redaktionella ändringar av planbeskrivningen gjorts.

Planarbetet bekostas av fastighetsägaren och detaljplanens genomförande medför inga exploateringskostnader för kommunen. Exploatören ska i enlighet med beslut i kommunfullmäktige erlagga ett medfinansieringsbidrag till kommunen för den markvärdesökning som utbyggnaden av tunnelbanan på västra Sicklaön innebär vilket ger en intäkt för kommunen.

Handlingar i ärendet

Planenhetens tjänsteskrivelse 20170609

Bilagor:

- Granskningsutlåtande
- Planbeskrivning
- Plankarta
- Gestaltningsprogram

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Till tjänsteskrivelsen bifogas karta över området samt översikt över kommunala beslut.
Tryck på följande länk eller gå in på Nacka kommuns hemsida, där handlingar som hör till ärendets tidigare skeden finns: www.nacka.se/furuvagen

Beslutsgång

Nämnden beslutade i enlighet med förslag till beslut.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

9 juni 2017

TJÄNSTESKRIVELSE

KFKS 2014/905-214

Projekt 9252

Standardförfarande

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Detaljplan för Furuvägen, fastigheten Sicklaön 125:3, Finntorp på västra Sicklaön

Förslag till beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden tillstyrker planförslaget och föreslår att kommunfullmäktige antar planförslaget.

Sammanfattning

Den föreslagna detaljplanen möjliggör för uppförandet av cirka 22 lägenheter i två nya flerbostadshus på fastigheten Sicklaön 125:3 i Finntorp, mellan Furuvägen, Helgesons väg och Gamla Värmdövägen. Syftet är att utveckla kvarteret med hänsyn till områdets kulturmiljö, bebyggelsestruktur och naturvärden, liksom att stärka skyddet för dessa värden. Detaljplanen överensstämmer med översiktsplanens intentioner om en förtätning på västra Sicklaön.

Detaljplanen var ute på granskning mellan den 28 februari och 28 mars 2017. Under granskningen inkom totalt 14 yttranden från remissinstanser, föreningar samt 3 boende inom och utanför planområdet. Synpunkterna föranledde en justering av bestämmelsen f₁ på plankartan. Justeringen innebär att fasadens färgsättning ska vara dov för att anpassas till omgivande 50-talsbebyggelse. I övrigt har endast mindre redaktionella ändringar av planbeskrivningen gjorts.

Planarbetet bekostas av fastighetsägaren och detaljplanens genomförande medför inga exploateringskostnader för kommunen. Exploatören ska i enlighet med beslut i kommunfullmäktige erlægga ett medfinansieringsbidrag till kommunen för den markvärdesökning som utbyggnaden av tunnelbanan på västra Sicklaön innebär vilket ger en intäkt för kommunen.

Ärendet

Detaljplanens övergripande syfte är att möjliggöra nya bostäder i enlighet med översiktsplanens intentioner om en förtätning på västra Sicklaön samt att bekräfta befintlig

markanvändning. Vidare är syftet att utveckla kvarteret med hänsyn till områdets kulturmiljö, bebyggelsestruktur och naturvärden, liksom att stärka skyddet för dessa värden.

Planområdet är beläget i Finntorp på västra Sicklaön och utgörs av fastigheten Sicklaön 125:3 som ägs av Skandia Bostäder AB. Detaljplanen föreslår två nya flerbostadshus i fyra våningar med totalt cirka 22 lägenheter som fastighetsägaren avser att upplåta med hyresrätt. Delar av befintlig bebyggelse samt mark och vegetation med natur- och kulturhistoriska värden regleras genom varsamhets-, utformnings- och skyddsbestämmelser samt rivningsförbud. Detaljplanen möjliggör att befintliga parkeringsytor effektiviseras och kompletteras. Centrumverksamhet möjliggörs i bottenvåningar i mindre omfattning. Det finns en ambition att delar av de föreslagna bostäderna ska vara sociala bostäder, men detta regleras inte i detaljplanen.

Planförslaget var utsänt på samråd mellan den 17 maj och 17 juni 2016. Under samrådet inkom yttranden från 21 remissinstanser, 5 boende inom planområdet och 1 boende utanför planområdet. Föreningen Forum Finntorp yttrade sig med cirka 60 stycken namnunderskrifter. Samrådet föranledde bland annat att fler träd skyddades och att avståndet mellan husen utökades.

Detaljplanen har varit ute på granskning mellan den 28 februari och 28 mars 2017. Under granskningen inkom totalt 14 yttranden från remissinstanser, föreningar samt 3 boende inom och utanför planområdet. Länsstyrelsen, natur- och trafiknämnden samt Nacka energi AB hade inget att erinra mot planförslaget. De inkomna synpunkterna berör främst bebyggelsens anpassning till kulturmiljön, placering och avstånd till befintlig bebyggelse, bevarandet av träd och att detaljplanen inte följer programmet för Finntorp. Synpunkterna föranledde en justering av bestämmelsen f_1 på plankartan. Justeringen innebär att fasadens färgsättning ska vara dov för att anpassas till omgivande 50-talsbebyggelse, i enlighet med framtaget gestaltungsprogram. I övrigt har endast mindre redaktionella ändringar av planbeskrivningen gjorts.

Den 1 juli 2017 träder nya riktvärden i kraft för omgivningsbuller vid bostäder till följd av regeringsbeslut att ändra aktuell förordning. Avsikten är att denna förändring ska kunna tillgodoräknas i detaljplaner som är startade efter 2 januari 2015 och som planeras att antas efter den 1 juli 2017. Detaljplanens bullerutredning har tagits fram utifrån de riktvärden som gäller fram till 30 juni 2017. De redovisade ljudnivåerna är oförändrade men utredningen utgår från strängare krav än de riktvärden som träder i kraft 1 juli 2017. Bullerutredningen visar således att även de nya riktvärdena kommer att klaras och därför bedöms inte en uppdatering krävas av underlaget. Till följd av ändringen i förordningen har detaljplanens bestämmelse om buller justerats sedan granskningsskedet. En förändring av bestämmelsen om buller bedöms främst vara en fråga mellan exploatören, kommunen samt berörda myndigheter och bedöms inte påverka övriga berörda fastighetsägare eller närboende. Förändringen bedöms inte vara av väsentlig karaktär.

Planens genomförande har av kommunen inte bedömts innebära en betydande miljöpåverkan.

Ekonomiska konsekvenser

Planarbetet bekostas av fastighetsägaren. Ett detaljplaneavtal har upprättats mellan exploatören och Nacka kommun som reglerar kostnader för detaljplanearbetet. Ett exploateringsavtal har upprättats mellan exploatören och Nacka kommun. Detaljplanens genomförande medför inga exploateringskostnader för kommunen. Exploatören ska i enlighet med beslut i kommunfullmäktige erlægga ett medfinansieringsbidrag till kommunen för den markvärdesökning som utbyggnaden av tunnelbanan på västra Sicklaön innebär.

Konsekvenser för barn

Projektets konsekvenser för barn bedöms bli måttliga. Detaljplanen innebär att viss grönyta kommer att tas i anspråk för ny bebyggelse vilket kan ha en negativ inverkan på barns möjlighet till lek och rörelse. Samtidigt innebär projektet att den kvarvarande gården och befintlig lekplats rustas upp vilket är positivt. De nya byggnaderna ger också möjlighet att uppföra större lägenheter, som idag saknas i området, vilket kan vara positivt för barnfamiljer.

Tidplan

Samråd juni 2016

Granskning mars 2017

Antagande september 2018

Handlingar i ärendet

- Granskningsutlåtande
- Planbeskrivning
- Plankarta
- Gestaltningsprogram

Till tjänsteskrivelsen bifogas karta över området samt översikt över kommunala beslut. Tryck på följande länk eller gå in på Nacka kommuns hemsida, där handlingar som hör till ärendets tidigare skeden finns: www.nacka.se/furuvagen

Planenheten

Angela Jonasson
Biträdande planchef

Love Edenberg
Planarkitekt

Emelie Resvik
Planarkitekt

Översikt Furuvägen, kommunala beslut och detaljplaneområdets avgränsning

	Beslut	Datum	Styrelse/ nämnd	Kommentar
✓	Start-PM stadsbyggnadsprojekt	11 augusti 2015	KSSU	§123
✓	Detaljplaneavtal	18 augusti 2015	Planchef	Delegationsbeslut
✓	Detaljplan, samråd	3 maj 2016	Planchef	Delegationsbeslut
✓	Detaljplan, granskning	28 februari 2017	MSN	§ 28
✓	Detaljplan, tillstyrkan		MSN	§ 132
✓	Exploateringsavtal, godkännande		KF	
✓	Detaljplan, antagande		KF	
✓	Utbyggnads-PM, tillstyrkan		NTN	
✓	Utbyggnads-PM		KSSU	
✓	Upphandling av entreprenör		Expl.chef	Delegationsbeslut
✓	Projektavslut, tillstyrkan		NTN	
✓	Projektavslut, tillstyrkan		MSN	
✓	Projektavslut		KS	

GRANSKNINGSUTLÅTANDE

2017-06-09

Dnr KFKS 2014/905-214

Projekt 9252

Standardförfarande

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

GRANSKNINGSUTLÅTANDE

Detaljplan för Furuvägen, Sicklaön 125:3, Finntorp på västra Sicklaön, Nacka kommun

Sammanfattning

Detaljplanens övergripande syfte är att möjliggöra nya bostäder i enlighet med översiktsplanens intentioner om en förtätning på västra Sicklaön samt att bekräfta befintlig markanvändning. Vidare är syftet att utveckla kvarteret med hänsyn till områdets kulturmiljö, bebyggelsestruktur och naturvärden, liksom att stärka skyddet för dessa värden.

Planområdet är beläget i Finntorp på västra Sicklaön och utgörs av fastigheten Sicklaön 125:3 som ägs av Skandia Bostäder AB. Detaljplanen föreslår två nya flerbostadshus i fyra våningar med totalt cirka 22 lägenheter som fastighetsägaren avser att upplåta med hyresrätt.

Detaljplanens genomförande bedöms inte innebära en betydande miljöpåverkan. En miljökonsekvensbeskrivning enligt miljöbalken behöver därför inte upprättas för planen.

Detaljplanen har varit ute på granskning mellan den 28 februari och 28 mars 2017. Under granskningen inkom det 14 yttranden som främst berör bebyggelsens anpassning till kulturmiljön, placeringen och avstånd till befintlig bebyggelse, bevarandet av träd och att detaljplanen inte följer programmet för Finntorp. Synpunkterna föranledde en justering av bestämmelsen f_1 på plankartan. Justeringen innebär att fasadens färgsättning ska vara dov, för att anpassas till omgivande 50-tals bebyggelse, i enlighet med framtaget gestaltungsprogram. Länsstyrelsen, Natur och trafiknämnden samt Nacka energi AB har inget att erinra mot planförslaget.

Planförslagets syfte och innehåll

Detaljplanens övergripande syfte är att möjliggöra nya bostäder i enlighet med översiktsplanens intentioner om en förtätning på västra Sicklaön samt att bekräfta befintlig markanvändning. Vidare är syftet att utveckla kvarteret med hänsyn till områdets kulturmiljö, bebyggelsestruktur och naturvärden, liksom att stärka skyddet för dessa värden.

Planområdet är beläget i Finntorp på västra Sicklaön och utgörs av fastigheten Sicklaön 125:3 som ägs av Skandia Bostäder AB. Detaljplanen föreslår två nya flerbostadshus i fyra våningar med totalt cirka 22 lägenheter som fastighetsägaren avser att upplåta med hyresrätt. Delar av befintlig bebyggelse samt mark och vegetation med natur- och kulturhistoriska värden regleras genom varsamhets-, utformnings- och skyddsbestämmelser samt rivningsförbud. Detaljplanen möjliggör att befintliga parkeringsytor effektiviseras och kompletteras. Centrumverksamhet möjliggörs i bottenvåningar i begränsad omfattning.

Planens genomförande har av kommunen bedömts inte innebära en betydande miljöpåverkan.

Bakgrund

Planchefen beslöt att skicka ut förslaget på samråd den 3 maj 2016. Planförslaget var utsänt på samråd under tiden den 17 maj – den 17 juni 2016. En samrådsredogörelse har upprättats den 2 februari 2017.

Beslut om att skicka ut förslaget på granskning fattades av Miljö- och stadsbyggnadsnämnden den 22 februari 2017. Granskningstiden varade mellan den 28 februari 2017 och den 28 mars 2017, sammanlagt 4 veckor.

Yttranden under granskning

Följande remissinstanser har inga synpunkter på planförslaget

- Länsstyrelsen
- Natur och trafیکنämnden, Nacka kommun
- Nacka energi AB

Följande remissinstanser har synpunkter på planförslaget

- Lantmäterimyndigheten, Nacka kommun
- Trafikverket
- Södertörns brandförsvärsförbund
- AB Fortum Värme
- Trafikförvaltningen, Stockholms läns landsting
- Nacka-Värmdö Hyresgästförening
- Nacka miljövärdsråd
- Forum Finntorp

Synpunkter har även inkommit från 3 boende inom och utanför planområdet.

Sammanfattning och bemötande av inkomna synpunkter

Synpunkter i inkomna yttranden redovisas nedan i sammanfattad och förkortad form med planenhetens kommentarer.

Inkomna synpunkter från myndigheter och remissinstanser

1. **Lantmäterimyndigheten i Nacka kommun** anser att kommunen bör tydliggöra vad som gäller för ersättningsfrågan avseende fastighetsreglering av mark från Sicklaön 40:11 till 125:3. Kommunen bör även informera vem som ansvarar för att ansöka om fastighetsreglering för överföring av mark samt fastighetsreglering för att upphäva servitut.

Planenhetens kommentar. Kommunen har förtydligat planbeskrivningen i enlighet med synpunkterna. Ingen ersättning ska utgå för fastighetsregleringen. Kommunen ansvarar för ansökan om fastighetsreglering.

2. **Trafikverket** vill framföra att de arbetar med en kompletterande prognos för trafik på väg 222 med prognosår 2040. De anser att det är relevant att bedöma vilken eventuell påverkan den nya prognosen för 2040 får på bullernivåerna i området.

Planenhetens kommentar. En bedömning av bullernivåerna från väg 222 har gjorts utifrån den data som funnits tillgänglig under framställandet av planen. Bullerutredningen visar att samtliga lägenheter i de nya husen får en acceptabel ljudkvalitet som uppfyller Förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader med ändring (2017:359) som träder i kraft 2017-07-01. Bullerfrågan kommer även att studeras vid bygglovsprövningen utifrån då aktuellt underlag.

3. **Södertörns brandförsvarsförbund** önskar beredas möjlighet att som byggnadsnämndens sakkunnige inom brandskydd delta i kommande byggprocess.

Planenhetens kommentar. Planenheten noterar önskemålet och ser som positivt att Södertörns brandförsvarsförbund i egenskap av remissinstans och sakkunniga görs delaktiga i samband med kommande bygglovsprövning.

4. **AB Fortum Värme** upplyser om att man kan erbjuda fjärrvärme till de nya fastigheterna.

Planenhetens kommentar. Planenheten noterar informationen.

5. **Trafikförvaltningen Stockholms läns landsting** anser att det tillkomna stycket om kollektivtrafik efter samråd bör ändras och kompletteras med information om befintlig busstrafik längs med Gamla Värmdövägen samt med gångavstånd till Saltsjöbanans station Saltsjö-Järsla.

Trafikförvaltningen informerar även om den planerade utbyggnaden av tunnelbanan i Nacka och söderort som är lokaliserad strax söder om planområdet, både ovan och under jord. Trafikförvaltningen upplyser om att byggstarten är planerad till år 2018 och under år 2025 ska trafiken vara i drift. Trafikförvaltningen upplyser bland annat

om att utbyggnaden av tunnelbanan kan medföra störningar i form av buller och vibrationer från borrning och sprängning av tunnlar. Trafikförvaltningen framhäver vikten av bra informationsutbyte och samordning mellan projekten under byggtiden. Samordningen omfattar även omgivningen till följd av grundvattenförändringar i samband med respektive byggnation.

Planenhetens kommentar. Planbeskrivningen är förtydligad med avstånd till hållplats och station. Planenheten noterar informationen om den planerade utbyggnaden av tunnelbanan.

6. **Nacka – Värmdö hyresgästförening** ser positivt på ytterligare bebyggelse i Finntorp och noterar att flera ändringar gjorts efter samråd som tagit hänsyn till remissinstansernas förslag. Dock anser man att stjärnhus eller lamellhus troligen skulle passa bättre in i den befintliga bebyggelsen och att avståndet till befintliga hus fortfarande är väl kort, särskilt ur brandskydds- och insynsynpunkt. Vidare framhåller hyresgästföreningen att smalare hus med fem våningar kunde prövas för att spara markyta och öka avståndet till befintlig bebyggelse. Fasadmateriell och färgsättning bör anpassas mer till befintliga hus.

Planenhetens kommentar. Planenheten anser att de nya byggnadernas form inspirerats av omkringliggande bebyggelse utan att kopiera dessa och på sådant sätt kommer att kunna avläsas som ett nytt men hänsynsfullt tillskott till bebyggelseområdet. För att bevara så mycket som möjligt av områdets befintliga karaktär, naturvärden och kvaliteter föreslås de nya byggnaderna få en L-form som kan beskrivas som en hybrid mellan lamellhusens rektangulära form och stjärnhusens ”trekantiga”. Gestaltningen ger ett gavelmotiv mot gatan som återspeglar äldreboendets gavelmotiv norr om Furuvägen samt lamellhusen i kvarteret. Avvägningen mellan byggnadernas höjd och utbredning har gjorts med hänsyn till både grannar, natur- och kulturmiljö. En höjning av husen har inte ansetts lämplig med hänsyn till en ökad insyn och skuggning som skulle uppstå för boende i närheten, men även med hänsyn till kulturmiljön. Byggnadernas fasadmateriell är inte reglerat i detaljplanen och kommer även att prövas i bygglovskedet. Vad gäller färgsättning har en utformningsbestämmelse lagts till på plankartan som anger att byggnadernas färgsättning ska vara dov för att säkerställa att byggnaderna harmonierar med sin omgivning.

7. **Nacka Miljövårdsråd (NM)** finner planarbetet ambitiöst och planen väl genomarbetad men har bland annat invändningar gällande exploateringsgrad och utformningen av byggnaderna, framför allt deras basytor och storlek, samt en utformning som kräver att beaktansvärda och skyddsvärda ekar och tallar tas bort. Man anser att fler träd bör kunna sparas och att byggnadernas storlek och utformning bör anpassas i detta syfte. NM framhåller att träden har ett stort värde bland annat om värdefulla biotoper och habitat för fåglar och insekter.

Vidare anser NM bland annat att Nacka bör fortsätta att vara en grön stad och att projektet kan bli en del av en smygande förtätning som kan komma att påverka Nackas bebyggelse lika kraftigt som andra aviserade och större förtätningar. Man anser att Nackas kulturmiljöprogram inte följs genom att de nya byggnaderna blir mycket dominerande och avviker i form och färg. NM menar att insynen mellan nya och befintliga lägenheter blir oacceptabel och att området kommer att upplevas som mycket trångt och instängt. Sammanfattningsvis anser NM att en ny detaljplan

måste göras med mindre eller ingen byggnation som förutsättning, och som tar hänsyn till boendekvalitet för befintliga och eventuella nya bostadshus, omgivningens bebyggelsestruktur, kulturvärden och naturvärden.

Planenhetens kommentar. Inom planområdet har kommunen bedömt att det finns 31 bevarandevärda solitärträd, bland annat utifrån deras ekologiska och rumsskapande värden. I granskningsförslaget hade antalet skyddade träd ökat från 20 till 25 stycken. 6 träd ges inget skydd då en utbyggnad enligt detaljplanen förutsätter att träden avverkas. Bevarandevärda träd som inte är skyddade genom n2-bestämmelse och som avverkas i samband med utbyggnad föreslås, att på exploitörens bekostnad, placeras på en plats som anges av kommunen för att fungera som en faunadepå, även kallad vedkyrkogård. I det fall träd som skyddas med n2 behöver fällas på grund av risk för liv, egendom eller spridning av epidemisk trädssjukdom, föreslås att nyplantering sker inom fastigheten. Åtgärderna regleras i exploateringsavtal. Vid en avvägning mellan behovet av nya bostäder och områdets naturvärden bedömer planenheten, i detta fall, att behovet av nya bostäder väger tyngre än bevarandet av de 6 bevarandevärda träd som avses fällas. Genom den nya detaljplanen säkerställs dessutom att resterande 25 solitärträd, som idag inte är skyddade i detaljplan, bevaras.

Planenheten delar Nacka miljövrådsrådets uppfattning att Nacka ska fortsätta att vara en grön stad varför stor vikt har lagts vid att skydda befintliga träd. Kommunens övergripande ambition är att, så långt det är möjligt, lokalisera ny bebyggelse till redan ianspråktagna områden så att större sammanhängande grönområden kan bevaras. I de fall det kan bli aktuellt med en förtätning i befintliga områden anser planenheten att extra stor omsorg bör läggas vid nya byggnaders placering och utformning.

Kulturmiljöprogrammet är ett vägledande underlag som anger generella förhållningssätt för området Talliden-Finntorp. Hänsyn har tagits till kulturmiljön bland annat genom husens placering, volym och gestaltning. De nya byggnaderna ligger närmare lamellhusen än stjärnhusen för att knyta an till byggnadstraditionen från 1950-talet, då man ofta lät lameller mötas i hörn. På så sätt säkerställs också att de fria siktlinjerna mellan gata och gård bevaras. För att bevara så mycket som möjligt av områdets befintliga karaktär, naturvärden och kvaliteter föreslås de nya byggnaderna få en L-form som kan beskrivas som en hybrid mellan lamellhusens rektangulära form och stjärnhusens ”trekantiga”. Gestaltningen ger ett gavelmotiv mot gatan som återspeglar äldreboendets gavelmotiv norr om Furuvägen samt lamellhusen i kvarteret. Höjdmässigt ska de nya husen underordna sig det norra stjärnhuset. Vad gäller färgsättning har en utformningsbestämmelse lagts till på plankartan som anger att byggnadernas färgsättning ska vara dov för att säkerställa att byggnaderna harmonierar med sin omgivning. Planen innebär också att befintlig bebyggelse och mark skyddas samt att möjlighet ges till återställande av 1950-talsbebyggelsens karaktärsdrag. Planförslaget innebär dock att den öppna 1950-talsgården kommer att förändras och att flera träd kommer att tas bort. Kulturmiljön i området bedöms i det hänseendet påverkas negativt av bebyggelsen. Påverkan på kulturmiljön bedöms vara lokal men kan ge kumulativa effekter, det vill säga effekter som successivt ökar av varje enskild förtätning inom område med värdefull kulturmiljö. Planförslaget bedöms dock inte innebära att bebyggelseområdet förvanskas (8 kap 13 § plan- och bygglagen).

Avståndet mellan de nya husen och de befintliga lamellhusen var under samrådet cirka 4 meter och utökades efter samråd till cirka 5 meter. De nya husen planeras ha balkonger på hörnen mot lamellhusens gavelsidor. På gavelsidorna på de befintliga lamellhusen finns inga balkonger, förutom en uteplats i det östra lamellhuset. Genom att byggnaderna placerats så att de möts i hörn bedöms insynen mellan lägenheter bli begränsad. Insynen på den berörda uteplatsen (östra lamellhuset) kan i viss mån begränsas av vegetation men kan upplevas som negativ för en enskild boende. Olägenheten bedöms dock inte vara större än vad som normalt får tålas i ett tätbebyggt område och vid en avvägning mellan det enskilda intresset av en insynsskyddad uteplats och behovet av nya bostäder, bedömer planenheten att det senare väger tyngre.

8. **Forum Finntorp (FF)** motsätter sig en förtätning på Furuvägen och anför bland annat följande: Inom området tillämpas PBL 8 kap, 13 § vilket innebär ett ”förbud mot att förvanska bebyggelseområdet”. Trots det väljer Nacka kommun att pröva ifall kompletterande bebyggelse är möjlig i området genom att i samrådsredogörelsen hänvisa till PBL 8 kap, 17§. Lagtexten syftar på ändring av byggnad och det blir därmed oklart hur det rör komplettering och förvanskning av bebyggelsen på Furuvägen.

Forum Finntorp anser vidare att detaljplaneprogrammet för Finntorp inte följs bland annat då platsen inte är utpekad som ett kompletteringsområde enligt programmet. Dessutom efterlevs inte programmets intention om ett bevarande av områdets karaktär då den föreslagna bebyggelsen utgör en förvanskning av området. FF anser att detaljplaneprogrammet bör vara styrande för detaljplanering.

FF anser att inte heller kommunens kulturmiljöprogram följs bland annat då byggnaderna blir för dominerande genom sin höjd och form och genom val av fasadmaterial och färgsättning. Man anser även att kommunen tolkat översiktsplanen på ett felaktigt sätt då det av denna framgår att ”Samhällsplaneringen ska skydda och tydliggöra kulturmiljöers strukturer i landskap, bebyggelse och fornlämningar. Särskild vikt läggs på bevarandet av/.../områden som är utpekade i kommunens kulturmiljöprogram. Kommunen kulturmiljöprogram är vägledande vid planläggning och bygglovshantering...”

FF anser att de befintliga husen på Helgesons väg 3 samt Furuvägen 9 och 11 hamnar mycket nära de nya planerade husen och att de därmed kommer att få stor insyn. Att lägenheten på Helgesons väg 3 med uteplats ligger på en lägre nivå gör dessutom att det kommer att upplevas instängt och trångt. Det tillsammans med stor insyn i alla övriga intilliggande lägenheter gör att området kommer upplevas mycket trångt för de som bor där.

FF har även synpunkter beträffande brandspridning mellan nya och befintliga byggnader och på den brandutredning som tagits fram i samband med planarbetet. Man anser bland annat att det saknas förslag som säkerställer att brandspridning inte sker och att befintliga byggnader inte omfattas av utredningen.

Planenhetens kommentar: Planenheten har i planbeskrivningen och granskningsutlåtandet korrigerat den felaktiga hänvisningen till 8 kap 17 § PBL. I

granskningsutlåtandet hänvisas istället till 8 kap 13 § PBL som avser förvanskning av bebyggelseområden. Planenhetens bedömning är att detaljplanen inte innebär en förvanskning enligt plan- och bygglagen.

Detaljplaneprogrammet för Finntorp togs fram 2006 och har tagit sikte på en utveckling fram till och med år 2015. I detaljplaneprogrammet anges i huvudsak områden lämpliga för förtätning utifrån dåvarande önskemål om exploateringar, men programmet beskriver också Finntorps kvalitativa värden att förhålla sig till. Utöver de utpekade exploateringarna bedömer kommunen att det finns ett behov av komplettering på andra ställen som inte är utpekade i programmet. Denna bedömning grundar sig snarare på senare beslutad översiktsplan (2012). Detaljplanen för Furuvägen bedöms dock inte stå i strid med programmet eftersom övriga områden inte prövades för exploatering när programmet togs fram. I programmet står det att mindre kompletteringar inom andra än de utpekade områdena för exploateringar kan prövas. Bedömningen att Finntorp är möjligt att komplettera utanför dessa utpekade områden baseras främst på intentioner i senare beslutad översiktsplan. I översiktsplanen ingår Finntorp i det som anges som tät och blandad stad.

Kulturmiljöprogrammet är ett vägledande underlag som anger generella förhållningssätt för området Talliden-Finntorp. Hänsyn har tagits till kulturmiljön bland annat genom husens placering, volym och gestaltning. De nya byggnaderna ligger närmare lamellhusen än stjärnhusen för att knyta an till byggnadstraditionen från 1950-talet, då man ofta lät lameller mötas i hörn. På så sätt säkerställs också att de fria siktlinjerna mellan gata och gård bevaras. För att bevara så mycket som möjligt av områdets befintliga karaktär, naturvärden och kvaliteter föreslås de nya byggnaderna få en L-form som kan beskrivas som en hybrid mellan lamellhusens rektangulära form och stjärnhusens ”trekantiga”. Gestaltningen ger ett gavelmotiv mot gatan som återspeglar äldreboendets gavelmotiv norr om Furuvägen samt lamellhusen i kvarteret. Höjdmässigt ska de nya husen underordna sig det norra stjärnhuset. Vad gäller färgsättning har en utformningsbestämmelse lagts till på plankartan som anger att byggnadernas färgsättning ska vara dov för att säkerställa att byggnaderna harmonierar med sin omgivning. Planen innebär också att befintlig bebyggelse och mark skyddas samt att möjlighet ges till återställande av 1950-talsbebyggelsens karaktärsdrag. Planförslaget innebär dock att den öppna 1950-talsgården kommer att förändras och att flera träd kommer att tas bort. Kulturmiljön i området bedöms i det hänseendet påverkas negativt av bebyggelsen. Påverkan på kulturmiljön bedöms vara lokal men kan ge kumulativa effekter, det vill säga effekter som successivt ökar av varje enskild förtätning inom område med värdefull kulturmiljö. Planförslaget bedöms dock inte innebära att bebyggelseområdet förvanskas (8 kap 13 § plan- och bygglagen).

Avståndet mellan de nya husen och de befintliga lamellhusen var under samrådet cirka 4 meter och utökades efter samråd till cirka 5 meter. De nya husen planeras ha balkonger på hörnen mot lamellhusens gavelsidor. På gavelsidorna på de befintliga lamellhusen finns inga balkonger, förutom en uteplats i det östra lamellhuset. Genom att byggnaderna placerats så att de möts i hörn bedöms insynen mellan lägenheter bli begränsad. Insynen på den berörda uteplatsen kan i viss mån begränsas av vegetation men kan upplevas som negativ för en enskild boende. Olägenheten bedöms dock inte vara större än vad som normalt får tålas i ett tättbebyggt område och vid en avvägning mellan det enskilda intresset av en insynsskyddad uteplats och behovet av nya bostäder bedömer planenheten att det senare väger tyngre.

Strålningsberäkningar har genomförts (se PM Brandskydd, Briab, 2016-10-28) för att undersöka om skyddet mot brandspridning mellan byggnader är tillfredsställande eftersom avståndet är mindre än 8 meter till annan byggnad. Utredningen visar att förutsättningar finns för att uppnå fullgott skydd genom utformning enligt de material- och utformningskrav som ställs i utredningen. Eftersom material- och utformningskrav mot brandspridning kommer att utredas ytterligare och säkerställas i samband med bygglovsprövningen bedömer planenheten att det saknas skäl att ytterligare utreda frågan inom ramen för detaljplanearbetet.

Inkomna synpunkter från boende inom planområdet

9. **Boende på Furuvägen 3** instämmer i stort med Forum Finntorps synpunkter om att det bästa vore att området inte förtätades mer men ser positivt på vissa delar om förbättrad cykelparkering med mera. Det ses som positivt att åtminstone en av de två bevarandevärda ekarna (som i det första förslaget skulle tas bort) ska bevaras. Den boende framhåller även att den stora ask som står strax bredvid huset på Furuvägen 3 (i/vid det grönmarkerade området i slänten ner mot Gamla Värmdövägen i SWECO:s karta daterad 2015-10-20) inte är utmärkt och hoppas att detta inte innebär att denna kommer att sågas ner.

Planenhetens kommentar. Avseende Forum Finntorps synpunkter hänvisas till planenhetens svar ovan. Beträffande asken har hela det grönmarkerade området i slänten, enligt SWECO:s trädinventering (2015-10-20), givits bestämmelsen n1 på plankartan vilket innebär att träd inom området med en stamdiameter om 0,15 m eller större ska bevaras och skyddas från skador. Efter lovprövning kan träd som utgör risk för liv, egendom eller spridning av epidemisk trädssjukdom få fällas. Nedtaget träd ska ersättas med likvärdigt träd inom fastigheten.

10. **Boende på Helgesons väg 3** anser att det tilltänkta hus 2 kommer att innebära en direkt och total insyn i såväl sovrum, vardagsrum, balkong och uteplats, vilket allvarligt kränker den boendes integritet som befintlig hyresgäst. Den boende undrar även om hänsyn tas till risk för ljusblänk från de stora fönstren som husen kommer att ha eller ökad ljudvolym från intilliggande planerade balkonger. Den boende undrar även hur hen som hyresgäst kommer att kompenseras för buller, störande inslag i sitt boende och ökad insyn.

Vidare anses de föreslagna byggnaderna inte ges en underordnad karaktär då de blir en våning högre än befintliga intilliggande hus. Detta, menar den boende, kan skapa en känsla av förminskning av innergården, dominans, ökad skugga och avsevärt ökad insyn. De planerade husens gröna plåtfasader anses leda till en avsevärd förändring och förvanskning av området genom att de avviker från befintliga hus med putsade fasader i gult och rött. Den boende hänvisar till kulturmiljöprogrammet och detaljplaneprogrammet för Finntorp som man menar avråder från att förtäta på platsen.

Den boende har även synpunkter på brandskyddet då man avviker från Boverkets brandskyddsrekommendationer om 8 meter mellan byggnader. Även om brandskyddet anses tillräckligt i de planerade husen måste enligt den boendes bedömning brandrisken öka avsevärt i de befintliga lägre byggnaderna från 1950-talet.

Den boende menar vidare bland annat att skyddsavståndet mellan befintliga träd och de planerade byggnaderna är för litet och ifrågasätter om uppförandet av de båda husen kan genomföras utan att de träd som avses bevaras tar skada. Slutligen undrar den boende om Nacka kommun ger företräde till och underlättar för privata aktörer såsom Skandia vad gäller bygglov enbart för att kunna uppnå det antal bostäder som krävs för att tunnelbanan ska kunna byggas till Nacka och om detta är förenligt med kommunens etik och planering på sikt samt om byggplanerna på Furuvägen blir prejudicerande inför kommande förtätning på övriga Sicklaön. Den boende ifrågasätter starkt varför inte en samordning av övrig mark i Finntorp sker då det finns ett flertal områden i närheten där nya bostäder kan uppföras utan att inkräkta på bevarandevärda träd och utan att resultera i oacceptabel insyn i samma utsträckning.

Planenhetens kommentar. Avståndet mellan de nya husen och de befintliga lamellhusen var under samrådet cirka 4 meter och utökades efter samråd till cirka 5 meter. De nya husen planeras ha balkonger på hörnen mot lamellhusens gavelsidor. På gavelsidorna på de befintliga lamellhusen finns inga balkonger, förutom en uteplats i det östra lamellhuset. Genom att byggnaderna placerats så att de möts i hörn bedöms insynen mellan lägenheter bli begränsad. Insynen på den berörda uteplatsen kan i viss mån begränsas av vegetation men kan upplevas som negativ för en enskild boende. Olägenheten bedöms dock inte vara större än vad som normalt får tålas i ett tätbebyggt område och vid en avvägning mellan det enskilda intresset av en insynsskyddad uteplats och behovet av nya bostäder bedömer planenheten att det senare väger tyngre. När staden förtätas och fler människor vistas på samma yta finns en risk för ökade olägenheter i form av till exempel högljudda grannar eller ökad insyn. Samtidigt innebär förtätningen av Nacka att fler kan utnyttja befintlig infrastruktur, fler kan få tillgång till bland annat service och nöjen samt en utvecklad kollektivtrafik i nära anslutning till sin bostad, vilket planenheten bedömer som positivt. För eventuella olägenheter som orsakas av grannar ansvarar i första hand fastighetsägaren/hyresvärden.

Kulturmiljöprogrammet är ett vägledande underlag som anger generella förhållningssätt för området Talliden-Finntorp. Hänsyn har tagits till kulturmiljön bland annat genom husens placering, volym och gestaltning. De nya byggnaderna ligger närmare lamellhusen än stjärnhusen för att knyta an till byggnadstraditionen från 1950-talet, då man ofta lät lameller mötas i hörn. På så sätt säkerställs också att de fria siktlinjerna mellan gata och gård bevaras. För att bevara så mycket som möjligt av områdets befintliga karaktär, naturvärden och kvaliteter föreslås de nya byggnaderna få en L-form som kan beskrivas som en hybrid mellan lamellhusens rektangulära form och stjärnhusens ”trekantiga”. Gestaltningen ger ett gavelmotiv mot gatan som återspeglar äldreboendets gavelmotiv norr om Furuvägen samt lamellhusen i kvarteret. Höjdmässigt ska de nya husen underordna sig det norra stjärnhuset. Vad gäller färgsättning har en utformningsbestämmelse lagts till på plankartan som anger att byggnadernas färgsättning ska vara dov för att säkerställa att byggnaderna harmonierar med

sin omgivning. Planen innebär också att befintlig bebyggelse och mark skyddas samt att möjlighet ges till återställande av 1950-talesbebyggelsens karaktärsdrag. Planförslaget innebär dock att den öppna 1950-talsgården kommer att förändras och att flera träd kommer att tas bort. Kulturmiljön i området bedöms i det hänseendet påverkas negativt av bebyggelsen. Påverkan på kulturmiljön bedöms vara lokal men kan ge kumulativa effekter, det vill säga effekter som successivt ökar av varje enskild förtätning inom område med värdefull kulturmiljö. Planförslaget bedöms dock inte innebära att bebyggelseområdet förvanskas (8 kap 13 § plan- och bygglagen).

I detaljplaneprogrammet för Finntorp från 2006 anges i huvudsak områden lämpliga för förtätning utifrån dåvarande önskemål om exploateringar, men programmet beskriver också Finntorps kvalitativa värden att förhålla sig till. Utöver de utpekade exploateringarna bedömer kommunen att det finns ett behov av komplettering på andra ställen som inte är utpekade i programmet. Detaljplanen för Furuvägen bedöms dock inte stå i strid med programmet eftersom övriga områden inte prövades för exploatering när programmet togs fram. I programmet står det att mindre kompletteringar inom andra än de utpekade områdena för exploateringar kan prövas. Bedömningen att Finntorp är möjligt att komplettera utanför dessa utpekade områden baseras främst på intentioner i senare beslutad översiktsplan. I översiktsplanen ingår Finntorp i det som anges som tät och blandad stad.

Strålningsberäkningar har genomförts (se PM Brandskydd, Briab, 2016-10-28) för att undersöka om skyddet mot brandspridning mellan byggnader är tillfredsställande eftersom avståndet är mindre än 8 meter till annan byggnad. Utredningen visar att förutsättningar finns för att uppnå fullgott skydd genom utformning enligt de material- och utformningskrav som ställs i utredningen. Eftersom material- och utformningskrav mot brandspridning kommer att utredas ytterligare och säkerställas i samband med bygglovsprövningen bedömer planenheten att det saknas skäl att ytterligare utreda frågan inom ramen för detaljplanearbetet. Enligt kraven i Boverkets byggregler måste de nya byggnaderna utformas så att risken för brandspridning mellan byggnader minimeras. Detta kan göras antingen genom skyddsavstånd eller genom brandskyddstekniska åtgärder på den nya byggnaden som förhindrar att en eventuell brand kan sprida sig till intilliggande byggnader.

Planenheten bedömer att skyddsavståndet till befintliga träd som ska bevaras är tillräckligt under förutsättning att träden får erforderligt skydd under byggtiden. Vid händelse att ett enskilt träd ändå skadas och måste fällas anger detaljplanen att nedtaget träd måste ersättas med likvärdigt träd inom fastigheten.

Beslutet att pröva en förtätning på fastigheten (positivt planbesked) fattades av miljö- och stadsbyggnadsnämnden den 17 april 2013 vilket var innan avtalet slöts om medfinansiering av tunnelbanan och ökat bostadsbyggande kopplat till detta. Planenheten prövar löpande, och i enlighet med plan- och bygglagen, lämpligheten i de förslag på ny bebyggelse som inkommer från privata markägare i Nacka. Samordning av pågående och planerade stadsbyggnadsprojekt sker löpande, bland annat genom enheten för strategisk stadsutveckling. Förtätning och stadsutveckling sker på flera platser i kommunen. Information om pågående detaljplaner och utbyggnader finns på kommunens hemsida, www.nacka.se.

Inkomna synpunkter från boende utanför planområdet

11. **Boende på Tallidsvägen 6** anser att det saknas en trafikutredning och en analys av hur trafikmängden i området påverkas av förtätningen. Gamla Värmdövägen är redan nu högt belastad av trafik och parkerade fordon. Det gör trafikmiljön osäker för framför allt cykeltrafiken, men även för övriga trafikantgrupper. Situationen kan förväntas bli värre i samband med förtätad bebyggelse i området. För att skapa en säker och trygg trafikmiljö måste den ökade trafikmängden kompenseras med till exempel hastighetsdämpande åtgärder på Gamla Värmdövägen. Idag bidrar vägens bristande trafiksäkerhet till minskad cykeltrafik i området, trots närheten till det regionala cykelstråket. Att ytterligare öka belastningen på Gamla Värmdövägen strider mot kommunens uttalade mål att öka andelen cykeltrafik.

Planenhetens kommentar. De cirka 22 nya bostäderna beräknas få ett lågt bilinnehav i linje med befintliga bostäder i området. All parkering ska lösas inom fastigheten och är ett krav för att bygglov ska kunna ges. Områdets närhet till service och kollektivtrafik gör också att en stor andel av vardagsresorna bedöms komma att ske på annat sätt än med bil. Kommunens nya parkeringsnorm innehåller även förslag på mobilitetsåtgärder vid nybyggande i syfte att ytterligare uppmuntra omställningen till mer hållbara resvanor. Planenheten bedömer att de nya bostäderna därmed kommer att ha en begränsad påverkan på framkomligheten i området.

Justeringar efter granskning

Granskningen har föranlett följande justeringar av planförslaget:

- Bestämmelsen f_1 har kompletterats med texten "Färgsättningen ska vara dov för att anpassas till omgivande 50-tals bebyggelse"
- Planbestämmelsen m_1 har justerats i enlighet med ändringen av förordning om trafikbuller vid bostadsbyggnader (2015:216) som träder i kraft 2017-07-01.
- Mindre redaktionella ändringar av planbeskrivningen.

Planenheten

Angela Jonasson
Biträdande planchef

Love Edenberg
Planarkitekt

Emelie Resvik
Planarkitekt

Planbeskrivning
ANTAGANDEHANDLING
Upprättad februari 2017
Justerad maj 2017
Standardförfarande

Dnr: KFKS 2014/905-214
Projekt: 9252

Nacka stad
Ingår i tunnelbaneavtalet

Furuvägen

Detaljplan för Furuvägen, Sicklaön 125:3, Finntorp
på västra Sicklaön, Nacka kommun.

Kartan visar områdets avgränsning. Den lilla kartan visar var i Nacka kommun området ligger.

Planens syfte

Detaljplanens övergripande syfte är att möjliggöra nya bostäder i enlighet med översiktsplanens intentioner om en förtätning på västra Sicklaön samt att bekräfta befintlig markanvändning. Vidare är syftet att utveckla kvarteret med hänsyn till områdets kulturmiljö, bebyggelsestruktur och naturvärden, liksom att stärka skyddet för dessa värden.

Handlingar och innehåll

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott antog start-PM den 11 augusti 2015, § 123. Planförslaget är därmed upprättat enligt plan- och bygglagen, PBL (2010:900), enligt dess lydelse efter den 1 januari 2015.

Detaljplaneförslaget omfattar följande planhandlingar:

- Detaljplanekarta med planbestämmelser
- Denna planbeskrivning
- Granskningsutlåtande
- Fastighetsförteckning
- Gestaltningprogram

Detaljplaneförslaget/detaljplanen grundas på följande underlag:

- Bullerutredning, Structor, 2016-03-01
- Dagvattenutredning, Geosigma, 2017-02-02
- Miljöredovisning, Nacka kommun, 2017-06-08
- Trafikutredning, Trivector, 2016-12-15
- PM Brandskydd, Briab, 2016-10-28
- PM Antikvariskt utlåtande, Sweco, 2016-03-01
- PM Naturvärden, Sweco, 2015-11-26
- Trädinventering, Sweco, 2015-10-20

Innehållsförteckning:

1. Sammanfattning	3
2. Förutsättningar	4
3. Planförslaget	10
4. Konsekvenser av planen	19
5. Så genomförs planen	22
6. Medverkande i planarbetet	26

I. Sammanfattning

Huvuddragen i förslaget

Nacka stad kallas det nya, täta och blandade området som skapas på västra Sicklaön där projektet ingår. Planområdet är beläget i Finntorp mellan Furuvägen, Helgesons väg och Gamla Värmdövägen och utgörs av fastigheten Sicklaön 125:3. Syftet med detaljplanen är att komplettera kvarteret med nya bostäder i enlighet med översiktsplanens intentioner om en förtätning på västra Sicklaön, samt att bekräfta befintlig markanvändning. Kvarteret ingår i ett område med lokalt intresse för kulturmiljövården.

Detaljplanen föreslår två nya flerbostadshus i fyra våningar med totalt cirka 22 lägenheter som fastighetsägaren avser att upplåta med hyresrätt. Delar av befintlig bebyggelse samt mark och vegetation med natur- och kulturhistoriska värden regleras genom varsamhets-, utformnings- och skyddsbestämmelser samt rivningsförbud. Detaljplanen möjliggör att befintliga parkeringsytor effektiviseras och kompletteras. Centrumverksamhet möjliggörs i bottenvåningar i begränsad omfattning.

Inga allmänna anläggningar behöver byggas ut inom planområdet. Detaljplanens genomförande innebär mindre anpassningsåtgärder på omkringliggande allmänna gator.

Detaljplanens genomförande medför inga exploateringskostnader för kommunen. Exploatören ska i enlighet med beslut i Kommunfullmäktige erlægga ett medfinansieringsbidrag till kommunen för den markvärdesökning som utbyggnaden av tunnelbanan på västra Sicklaön innebär.

Detaljplanens genomförande bedöms inte innebära en betydande miljöpåverkan. En miljökonsekvensbeskrivning enligt miljöbalken behöver därför inte upprättas för planen.

Målområden för hållbart byggande

Nacka kommun har tagit fram riktlinjer för hållbart byggande som beslutades av miljö- och stadsbyggnadsnämnden i november 2012. Syftet med riktlinjerna är att öka hållbarheten i stadsbyggnadet och att underlätta uppföljningen av prioriterade hållbarhetsområden. För detta stadsbyggnadsprojekt har följande målområden valts ut som prioriterade:

- Använda och utveckla gröna tjänster
- Effektiv mark- och resursanvändning
- Dagvatten som renas och infiltreras
- En levande kulturmiljö

Andelen hårdgjord mark behöver minimeras då svårigheter finns att hantera dagvatten vid kraftiga regn. Samtidigt kan en förtätad stadsmiljö med fler bostäder innebära en effektiv användning av marken i Nacka kommun. Hänsyn behöver tas till områdets värdefulla kulturmiljöer och naturvärden i form av miljöskapande och ekologiskt viktiga träd.

2. Förutsättningar

Läge, areal & markägoförhållande

Planområdet är beläget i Finntorp mellan Furuvägen, Helgesons väg och Gamla Värmdövägen och utgörs av fastigheten Sicklaön 125:3. Fastigheten ligger nära Finntorps centrum som ligger mellan trafikstråken Värmdövägen och Värmdöleden på västra Sicklaön. Fastighetens yta är cirka 0,9 hektar och ägs av Skandia Bostäder AB.

Väster om kvarteret ligger ett flerbostadshus som också ägs av Skandia Bostäder AB. Norr om fastigheten ligger ett äldreboende i tre våningar som ägs av Rikshem AB, samt kommunalägd parkmark. I söder finns Nacka kyrka med kyrkogård. Österut ligger Tallidens förskola som ägs av Rikshem AB.

Kartan visar ett flygfoto över planområdet med dess omgivning.

Översiktlig planering

Projektet ingår i Nacka stad – det nya, täta och blandade området som skapas på västra Sicklaön. Nacka stad ska vara en nära och nyskapande del av Stockholmsregionen. Här är det attraktivt att leva, vistas och verka. 14 000 nya bostäder och 10 000 nya arbetsplatser till år 2030 gör det möjligt att bygga tunnelbanan till Nacka.

För Alphyddan och Finntorp specifikt anges det i översiktsplan 2012 vara lämpligt att förtäta i vissa delar och att ytterligare cirka 400 bostäder bör kunna tillkomma genom förtätning till år 2030. Det anges även att området innehåller bostadsnära grönytor av betydelse.

Bostadsförsörjning

Bostadsbyggande är enligt plan- och bygglagen ett allmänt intresse som kommunerna ska ta ansvar för. Genom sitt planarbete ska kommunen främja bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet. Nacka hör till en av de mest expansiva kommunerna i länet. I Nacka finns planer för cirka 9 000 nya lägenheter de närmaste 10 åren och befolkningen beräknas öka med cirka 23 000 invånare. Alla prognoser tyder på att tillväxten i Stockholmsregionen kommer att fortsätta även efter 2020. Att lösa bostadsförsörjningen och den kommunala servicen på ett bra sätt, är därför några av kommunens största utmaningar för framtiden. Behovet av ny transportinfrastruktur är stort och en fokusering på transportfrågan är nödvändig. Den mycket kuperade topografin i Nacka styr hur bebyggelse och infrastruktur placeras.

Kulturmiljöprogram

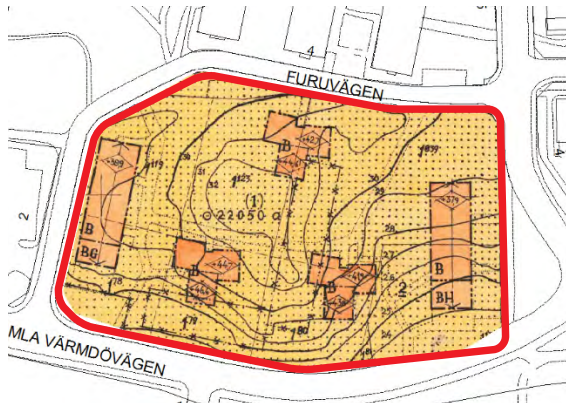
I kommunens kulturmiljöprogram från 2011 lyfts Talliden-Finntorp fram som en särskilt värdefull kulturmiljö med ett lokalt intresse för kulturmiljövården. Området beskrivs utgöra en god representant för 1950-talets folkhemsarkitektur. Karaktäristiskt för 1950-talsbebyggelsen i området är bland annat den terränganpassade planeringen, variationen i byggnadstyper och våningsantal samt strävan i att skapa grannskapskänsla inom kvarteren. Programmet föreskriver att förhållandet mellan bebyggelse, naturmark och grönytor i området bevaras samt att strukturen med terränganpassade hus bibehålls. Vidare framhålls att ytterligare förtätning och hårdgjorda ytor för parkering bör undvikas samt att bebyggelsemiljön bör skyddas. Eventuella tillkommande kompletteringar ska ges en underordnad karaktär som i skala, material och proportioner anpassas till den befintliga bostadsbebyggelsen. Nya byggnader placeras med stor hänsyn till rumsbildning och naturmark.

Detaljplaneprogram

I det detaljplaneprogram för Finntorp som fastställdes 2006 utpekades ett antal områden lämpliga för förtätning, men där ingår inte det aktuella kvarteret. I programmet framgår att utöver de utpekade exploateringarna kan mindre kompletteringar prövas inom övriga delar av Finntorp, så vida parkering kan lösas inom kvartersmark. Detaljplanen för Furuvägen bedöms inte stå i strid med programmet.

Detaljplaner

För planområdet gäller stadsplan 4 (S4) från 1954, del av stadsplan 41 (S41) från 1966 samt en mycket begränsad del av stadsplan 28 (S28) från 1963. Det finns en tomtindelning (Bisvärmen) på Sicklaön 125:3 som fastställdes 1953 (akt 0182K-2384). S4 reglerar den befintliga bebyggelsen. Planen tillåter bostäder och inom ett mindre område möjliggörs garage och handel i bottenplan. Byggrätten är fullt utnyttjad. S41 omfattar en del av Sicklaön 125:3 som har användningen gata på allmän plats. S41 och S28 omfattar även en liten del av fastighetens södra del där det idag står en stödmur.

Gällande plan, S4. Röd markering visar planområdet.

Gällande plan, S41. Röd markering visar planområdet.

Intressen enligt 3, 4 och 5 kap Miljöbalken

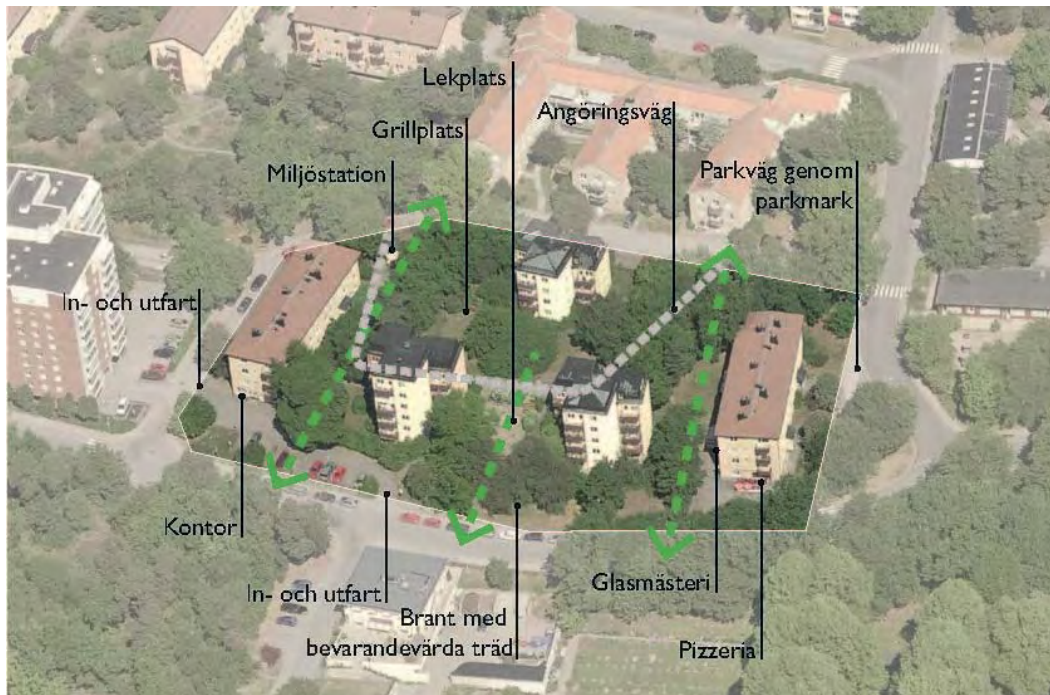
Dagvatten från fastigheten har sin avrinning mot Järlasjön som rinner vidare till Sicklasjön med Strömmen som slutrecipient. Nacka kommun har klassat recipienten Järlasjön som känslig för påverkan av dagvatten i kommunens dagvattenstrategi. Järlasjön anses mycket känslig för närsalter och är idag recipient och brädd för avloppspumpstationer. Sicklasjön uppnår idag inte kraven för god kemisk ytvattenstatus på grund av att antracen, kadmium och bly överskrider gränsvärdena. Tidsfristerna för antracen, kadmium och bly är satta till 2027 då dessa problem ska vara åtgärdade. Sicklasjön uppnår ej god ekologisk status då gränsvärdet för ammoniak överskrider i vattnet. Sicklasjöns statusklassificering är inte fastställd men Vatteninformationssystem Sverige (VISS) föreslår som miljö kvalitetsnorm god kemisk ytvattenstatus och god ekologisk status till år 2027. Området berörs inte av riksintressen enligt 3 och 4 kap Miljöbalken.

Geologi

Enligt jordartskartan och jorddjupskartan från SGU består jordlagren inom detaljplaneområdet av sandig morän, samt berg i dagen i höjdområdet. Jordlagrens mäktighet uppskattas som mest till 3 meter.

Området idag

Fastigheten är idag bebyggd med fem flerbostadshus, varav två lamellhus i tre till fyra våningar och tre stjärnhus i fyra till sex våningar. Husen formar sig kring en kuperad gård med mycket grönska i form av lummiga buskage och höga träd. Gården öppnar sig mot Gamla Värmdövägen i söder och mot Furuvägen i norr. I kvarteret står flera uppvuxna, grova lönnar, tallar och ekar. Alla dessa träd bör så långt som möjligt bevaras, även tallarna i nordöstra delen av området. Vid en kulle i mitten av gården finns en anlagd uteplats med grillmöjligheter. Mellan de två sydliga stjärnhusen finns i dag en lekplats med gungor och sandlåda. Lekplatsen ligger på en plåt som sluttar söderut i en brant med flera bevarandevärda träd.

Bilden beskriver hur kvarteret används idag. De gröna pilarna visar i vilken riktning gården öppnar sig. Det gråa strecket illustrerar befintlig angöringsväg.

Genom kvarteret löper en angöringsväg som förbinder bostadshusens entréer. En stentrappa förbinder angöringsvägen med det östra lamellhuset. Ytterligare en stentrappa finns mellan parkeringen och lamellhuset i kvarterets sydvästra hörn. På västra delen av gården samt längs branten mot Gamla Värmdövägen finns stödmurar i natursten. Boendeparkering finns längs med den norra gränsen av kvarteret samt i kvarterets sydvästra hörn, totalt cirka 30 parkeringsplatser. På de två lamellhusens södra kortsidor finns lokaler för verksamhet i bottenplanet. I dagsläget hyrs lokalerna av ett kontor, ett glasmästeri samt en pizzeria.

Utanför planområdet, öster om det östra lamellhuset, finns en parkväg som löper genom parkmark. Parkvägen används idag planstridigt för sophämtning och för angöring till bostadshuset.

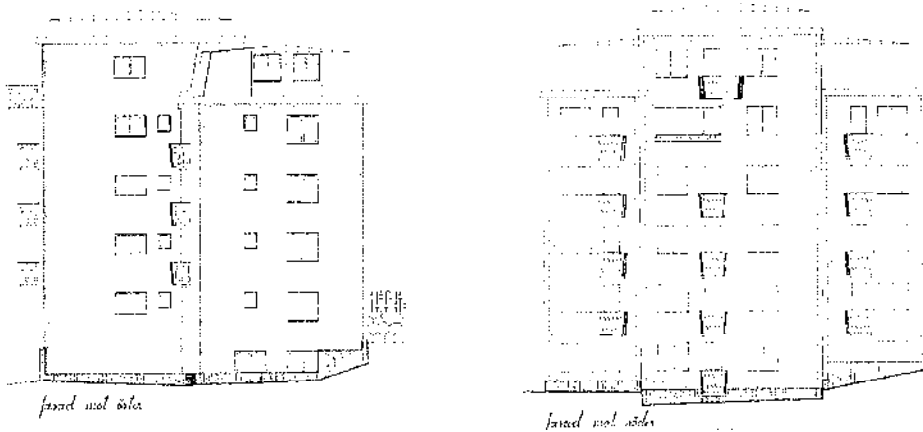
Kulturmiljö

Kvarteret är typiskt för 1950-talets bostadsbyggande och utgör ett kvarter inom Finntorp grannskapsenhet. Bebyggelsen i kvarteret är terränganpassad och har inbördes variation i byggnadstyper, våningshöjder och fasadgestaltning. Den yttre miljön, gården, är öppen och omsorgsfullt utformad med en känsla av att naturen ligger tätt in på husen. Bostadshusens arkitektoniska kvaliteter har försvagats under åren genom förvanskande renoveringsåtgärder. Husen hade ursprungligen troligen spritputs, eller partier av spritputs, och varma mustiga kulörer. Balkongerna hade räcken av smide och sinuskorrugerad plåt som tillsammans med de ännu bevarade entrépartierna utgjorde bebyggelsens enda dekorativa detaljer. 1950-talets arkitektur präglas av ett enkelt men kvalitativt utförande med stor

omsorg om den enskildes boendemiljö. Stor vikt lades vid utformning av bostadens planlösning, kökets funktioner, hygienfaktorer, ljusföring och utomhusmiljön. Den exteriöra arkitektoniska gestaltningen präglas av gedigna material såsom puts, trä, tegel och sten och få dekorativa element ofta i form av balkongfronter, entréportar och ibland särskilt utformade trapphusfönster. Då exteriörerna är lågmälda till sin karaktär är de särskilt känsliga för byte av fasadmaterial och kulörer, ändringar av balkonger, fönster och dörrar.

Ursprungsritning till de två lamellhusen i kvarteret. Observera balkongernas dekorativa utformning av smide och sinuskorrigerad plåt. Dessa kan fungera som inspiration för nya balkongfronter.

Ursprunglig fasadritning till två av de tre punktbusen. Observera balkongernas storlek samt de dekorativa balkongfronterna av smide i, men med individuell detaljutformning. Fasadernas prickar visar att fasaden varit spritputsad. Originalhandlingen finns i Nacka kommuns bygglovsarkiv.

Service

I angränsande kvarter finns Tallidens förskola och cirka 350 meter västerut finns en fristående förskola, Gröna huset. Inom en radie på cirka 600 meter nås flera förskolor söder om Värmdövägen. På gångavstånd, cirka 100 meter norr om kvarteret, ligger grundskolan Kunskapsskolan. Nacka gymnasium finns inom cirka en kilometers gångavstånd.

Strax väster om fastigheten finns Finntorps centrum med en mataffär, restauranger/caféer och ett f atal andra verksamheter, s asom fris orsalonger och m aklarbyr er.

Gator och trafik

Planområdet omges av gatorna Gamla Värmdövägen, Furuvägen och Helgesons v g som alla är relativt smala gator med kantstensparkering och med högsta tillättna hastighet 30 km/h. Värmdövägen med tät busstrafik till och fr an Slussen (10-15 minuter)  r lokaliserad direkt söder om Finntorps centrum, på cirka 500 meters gångavstånd. Direkt söder om planområdet finns även busshållplats Biet, med trafik till/fr an Nacka sjukhus och Finnberget. På cirka 800 meters respektive 1,4 kilometers gångavstånd, finns Saltsjöbanans hållplatser Nacka station och Saltsjö-Järla, fr an vilka man tar sig till slussen på cirka 10 minuter. Området är delvis kuperat och flera backar måste passeras längs gångvägen mellan busshållplatsen på Värmdövägen och bebyggelsen på Furuvägen.

I direkt anslutning till kvarteret finns en cykelbana längs Kyrkstigen som leder österut. Längs med Värmdövägen, cirka 400 meter fr an kvarteret, finns ett regionalt cykelstråk som sträcker sig mellan Slussen och Gustavsberg.

Parkering

Inom planområdet finns idag markparkering som används av de boende i området med totalt cirka 30 platser. Parkeringsytan i sydv strah rnet  r inte effektiv och det finns stora asfalterade ytor som inte används. In- och utfart till parkeringen sker fr an både Furuvägen och Gamla Värmdövägen. Cykelställ finns på gården och i förråd.

Teknisk försörjning

Området är anslutet till kommunalt verksamhetsområde för vatten, spill och dagvatten. Kommunens dagvattenpolicy och dagvattenstrategi ska följas. I och med förtätning b r nuvarande kapacitet för befintliga servisledningar ses över.

Dagvatten

Området är anslutet till kommunalt verksamhetsområde för dagvatten. Ledningsnätets kapacitet för dagvatten är dock begränsad. Dagvatten som bildas inom detaljplaneområdet i dagsläget samlas nästan uteslutande upp på konventionellt sätt via dagvattenbrunnar till markförlagda ledningar som transporterar vattnet vidare till recipienten utan ytterligare rening. Dagvatten fr an planområdet avrinner mot Järlasjön och vidare till Sicklasjön, för att slutligen rinna ut i vattenförekomsten Strömmen. Huvudprincipen i kommunens anvisningar för dagvattenhantering är att flödena fr an området inte ska öka efter en exploatering, jämfört med situationen innan.

Övrig teknisk infrastruktur

Inom planområdet finns markförlagda fjärrvärmeledningar och teleanläggningar. Ledningarna försörjer i huvudsak byggnaderna inom fastigheten. En huvudledning för

fjärrvärme finns i planområdets södra del. Ledningsägaren kan ansöka om ledningsrätt hos lantmäterimyndigheten.

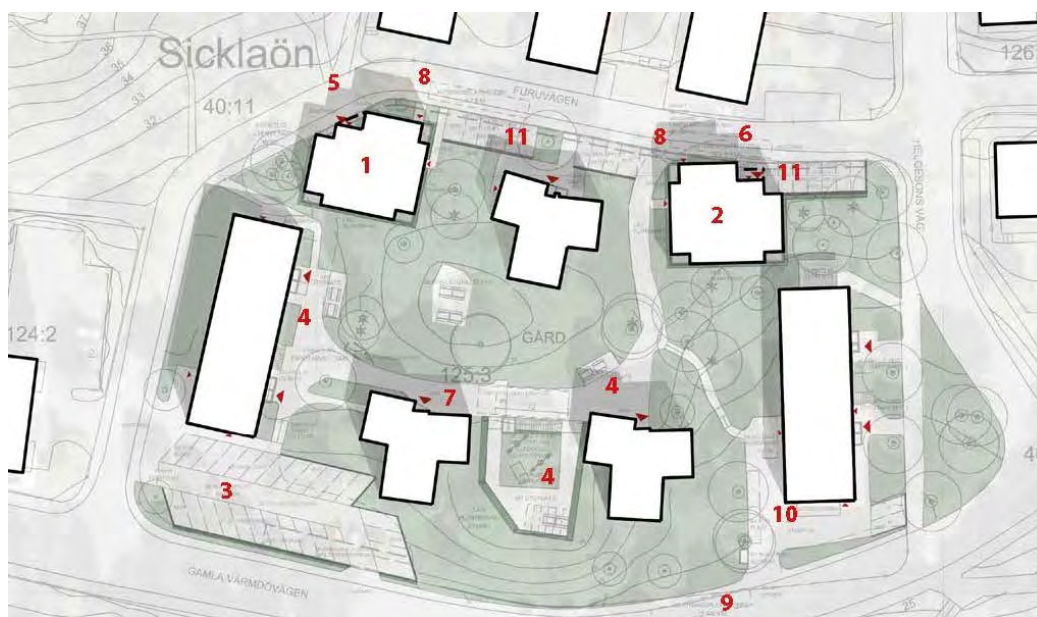
3. Planförslaget

Övergripande planförslag

Detailplanen föreslår att området kompletteras med två nya flerbostadshus samt bekräftar befintlig bostadsanvändning. Centrumändamål medges i bottenvåningarna i de befintliga lamellhusen samt i de nya punkthusen. För gården och de befintliga husen föreslås flera bestämmelser som syftar till att på olika sätt skydda och/eller återskapa värdefull kulturmiljö. Befintlig angöringsväg avses dras om mot Furuvägen men kvarstår i övrigt. De befintliga parkeringsplatserna kan effektiviseras och kompletteras.

Lägenhetsfördelning föreslås enligt gestaltungsprogrammet vara:

2 rum och kök	12 lägenheter
3 rum och kök	2 lägenheter
4 rum och kök	8 lägenheter
<i>Totalt</i>	<i>22 lägenheter</i>

1-2 Två nya bostadshus i fyra våningar placeras i den norra delen mot Furuvägen.

3 Befintlig parkering effektiviseras och kompletteras. En plats för bilpool.

4 Bostadsgård med nya uteplatser längs angöringsväg samt utrustad lekplats.

5 Angöring till bostadshus 1

6 Angöring till bostadshus 2

7 Angöringsväg för ambulans och färdtjänst till befintliga hus

8 Angöring för sopbil på allmän gata

9 Angöring sopbil. Befintligt sopskåp mot Helgesons väg flyttas mot Gamla Värmdövägen

10 Parkeringsplatser, varav en plats för bilpool.

11 Parkeringsplatser längs Furuvägen

Situationsplanen visar tilltänkt utbyggnad av kvarteret. Illustration: Arkitekterna Krook & Tjäder.

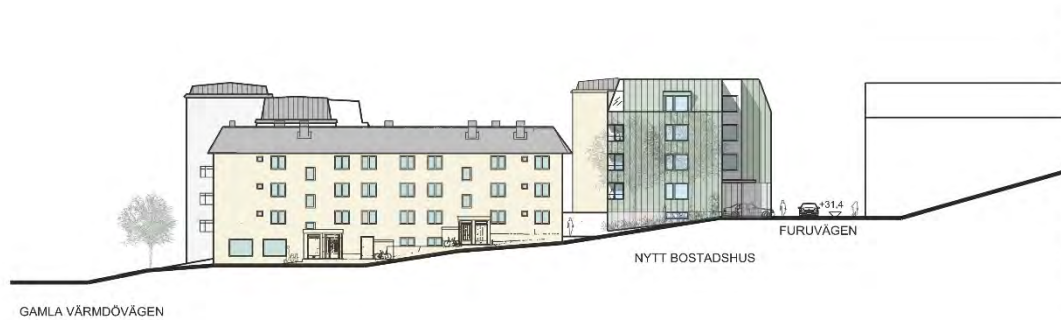

Bilden visar planområdet med föreslagna punkthus i fyra våningar placerade mot Furuvägen. Illustration: Arkitekterna Krook & Tjäder.

Nya byggnader

Detaljplanen innebär att två nya punkthus i fyra våningar med totalt cirka 22 lägenheter kan byggas med lokaler i bottenvåningarna. Detaljplanen har tagits fram med stor hänsyn till kulturmiljön. För att bevara så mycket som möjligt av gårdens kvaliteter med lummig grönska, träd och naturliga uteplatser är de nya husen placerade mot gata och kvarterets hörn vilket ramar in och definierar området mot norr. De nya byggnaderna ligger närmare lamellhusen än stjärnhusen för att knyta an till byggnadstraditionen från 1950-talet, då man ofta lät lameller mötas i hörn. På så sätt säkerställs också att man bevarar de fria siktlinjerna mellan gata och gård. Avståndet till lamellhusen är som minst cirka 5 meter.

För att bevara så mycket som möjligt av områdets befintliga karaktär, naturvärden och kvaliteter avses de nya byggnaderna få en L-form som kan beskrivas som en hybrid mellan lamellhusens rektangulära form och stjärnhusens ”trekantiga”. Byggnaderna avses vara gestaltade med ett gavelmotiv mot gatan som återspeglar äldreboendets gavelmotiv norr om Furuvägen samt lamellhusen i kvarteret. Höjdmässigt föreslås de nya husen underordna sig det norra stjärnhuset genom en maximal nockhöjd på +45,8 meter över nollplanet, vilket är något lägre än stjärnhusets högsta del mot gården.

Bilden visar exempel på fasadelevation mot Helgesons väg. Illustration: Arkitekterna Krook & Tjäder.

Bilden visar exempel på fasadelevation mot Furuvägen. Illustration: Arkitekterna Krook & Tjäder.

Planbestämmelse om husens utformning (f_1) syftar till att skapa en gestaltningsmässig anpassning till kulturmiljön. Utformningsbestämmelsen reglerar bland annat husens fasadfärg, balkongernas placering och utformning samt hur sockelvåningar ska utformas. De nya husen ska ges en utformning av den översta våningen som tar upp det formspråk/tak som finns i stjärnhusens indragna, brutna takvåning. Översta våningen ska i huvudsak utföras med inåtlutande fasad med 20-30 graders lutning från en bröstningshöjd på 90 centimeter. Husen ska, som befintlig bebyggelse inom kvarteret, utföras terränganpassade och källare ska finnas. Socklarna mot gård samt sockelfasad mot gata ska utföras i fasadsten. Fasadfärgen ska vara dov, för att harmoniera med omgivande 50-tals bebyggelse. För att skapa en tryggare gårdsmiljö aktiveras socklarna genom att de förses med fönster mot gården. Balkonger ska vara indragna och placerade i hörnen in mot gården, vilket skapar ett bättre ljusinsläpp till lägenheterna och en mindre kompakt byggnadsvolym.

Befintliga byggnader

De befintliga byggnaderna föreslås skyddas genom rivningsförbud (r) då byggnaderna ingår i ett område som är särskilt värdefullt från kulturhistorisk synpunkt i enlighet med plan- och bygglagen 8 kap 13 §. Ursprungliga arkitektoniskt bearbetade byggnadsdetaljer såsom entrédörrar och stenomfattningar föreslås skyddas genom skyddsbestämmelse då de bidrar till bebyggelsens arkitektoniska kvalitet (q_1 respektive q_2). Omfattande underhåll av fasader, balkonger och tak såsom ommålning, byte av tak och byte av balkongfronter omfattas av förhöjd bygglovplikt samt varsamhetsbestämmelser (k_1). Syftet med den ändrade lovplikten

är att omfattande underhåll i framtiden ska syfta till att stärka bebyggelsens ursprungliga karaktär.

Fasadernas ursprungliga utförande bör utgöra utgångspunkt och inspiration för val av nya lösningar och arbeten. Balkongfronter kan väljas som påminner om de som fanns ursprungligen. Balkonger som ännu inte förstörats i förhållande till originalet bör bibehållas i befintlig storlek. Fasaderna bör putsas och ges en kulör som antingen har belägg på byggnaderna, eller är typisk för tiden. Troligen var byggnaderna ursprungligen spritputsade. Typisk för 1950-talsarkitekturen vara, mättade kulörer såsom brun, brunröd, grågul, eller grågrön. Lamellhusens sadeltak bör vara belagda med rött tegel och stjärnhusens tak bör vara utförda med svart plåt.

Fasadernas och balkongernas ursprungliga utförande beskrivs under rubriken *Kulturmiljö* på sidan 7.

Exempel på färgsättning från 1950-talet. Ur "HSB", Stockholm 1954.

Mark och växtlighet

Den omsorgsfullt planerade gårdsmiljön är en viktig del av kulturmiljön och föreslås i huvudsak bli prickmark. Det innebär att marken inte får förses med byggnad med undantag för väderskyddad cykelparkering. Karaktären av naturmark ska bevaras (n₃) vilket innebär att man till exempel ska undvika stora hårdgjorda ytor för uteplatser. Angöringsväg till bostadshus får dock finnas. Stödmurar mot Gamla Värmdövägen samt inom bostadsgård utgör element som är betydelsefull för kulturmiljön och får inte rivas (q₃). Marklov krävs enligt PBL 9 kap 11 § för schaktning eller fyllning som avsevärt ändrar markens höjdläge.

En av de befintliga infarterna till angöringsvägen avses göras om till gångväg vilket medför att mer gårdsyta skapas. I övrigt avses angöringsvägen behållas som brandväg samt för angöring för de befintliga husen, och kompletteras med en vändplan.

Detaljplanen innebär att cirka 6 bevarandevärda ekar och tallar kommer att behöva tas bort. Samtidigt ger detaljplanen 25 värdefulla solitärträd i kvarteret skydd mot fällning, genom bestämmelsen n_2 . Träd som ligger på branten mot Gamla Värmdövägen skyddas genom bestämmelsen n_1 . Skyddade träd ska skyddas från skador i form av jordkompaktering samt skador på stam, rötter och grenverk. Efter lovprövning kan träd som utgör risk för liv, egendom eller spridning av epidemisk trädsjukdom få fällas. Nedtaget träd inom område markerat med n_1 ska ersättas med likvärdigt träd, det vill säga träd av liknande art, inom fastigheten. Nedtaget träd som är betecknat n_2 ska ersättas med träd av liknande art med stamomfång om minst 20 centimeter, inom fastigheten.

Lek och utevistelse

Karaktären av naturmark ska behållas på gården (n_3), vilket även gäller vid anordnande av uteplatser. Inom planområdet finns en befintlig lekplats som avses rustas upp och kompletteras med en uteplats av naturkaraktär. Ytterligare två uteplatser föreslås anordnas längs angöringsvägen, varav minst en uppfyller bullerkraven. Befintlig grillplats på kullen avses behållas.

Buller

Structor Akustik har på uppdrag av Nacka kommun utrett påverkan av omgivningsbuller för de planerade flerbostadshusen. Då riktvärden för buller ändrats mellan bullerutrednings framtagande och planens antagande utgår dess slutsatser från lägre riktvärden än vad detaljplanen medger, men de redovisade ljudnivåerna är oförändrade. Byggnaderna exponeras främst för buller från omgivande vägar. Planbestämmelsen m_1 innebär att bostäderna ska utformas så att samtliga boningsrum i en bostad får högst 60 dBA ekvivalent ljudnivå vid bostadsbyggnads fasad, alternativt erhåller en så kallad ljuddämpad sida. Den ljuddämpade sidan innebär att minst hälften av bostadsrummen i varje lägenhet ska ha högst 55 dBA dygnsekvivalent ljudnivå samt högst 70 dBA maximal ljudnivå nattetid.

Planbestämmelsen m_1 innebär även att små lägenheter om högst 35 kvadratmeter får ha högst 65 dBA ekvivalent ljudnivå vid fasad samt att ljudnivån på minst en uteplats inte ska överskrida 50 dBA ekvivalent ljudnivå och 70 dBA maximal ljudnivå. Om maximal ljudnivå överskrids vid uteplats får den inte överskridas med mer än 10 dBA fem gånger per timme kl. 06.00-22.00.

Riktvärdet 60 dBA ekvivalent ljudnivå innehålls för samtliga föreslagna lägenheter i båda byggnaderna och lägenheternas utformning behöver ej anpassas till bullret. Den maximala ljudnivån uppgår till som mest 75 dBA för övriga fasader som vetter mot Furuvägen. Detaljplanen möjliggör att en gemensam uteplats, som klarar riktvärdena 50 dBA ekvivalent och 70 dBA maximal ljudnivå, kan anordnas på innergården. Ljudnivåerna på balkonger uppfyller ej gällande riktvärden.

Gator och trafik

Området nås via Furuvägen och Gamla Värmdövägen. Från Furuvägen finns en angöringsväg in till kvarteret för färdtjänst, taxi, utryckningsfordon med mera. Angöringsvägen dras om så att den passar in mellan befintligt stjärnhus och det nya östra punkthuset. Angöringsvägen västerut smalnas av till en gångväg. Utanför det västra lamellhuset finns en vändplan. Det östra lamellhuset har verksamheter i bottenvåningar med angöring från Gamla Värmdövägen.

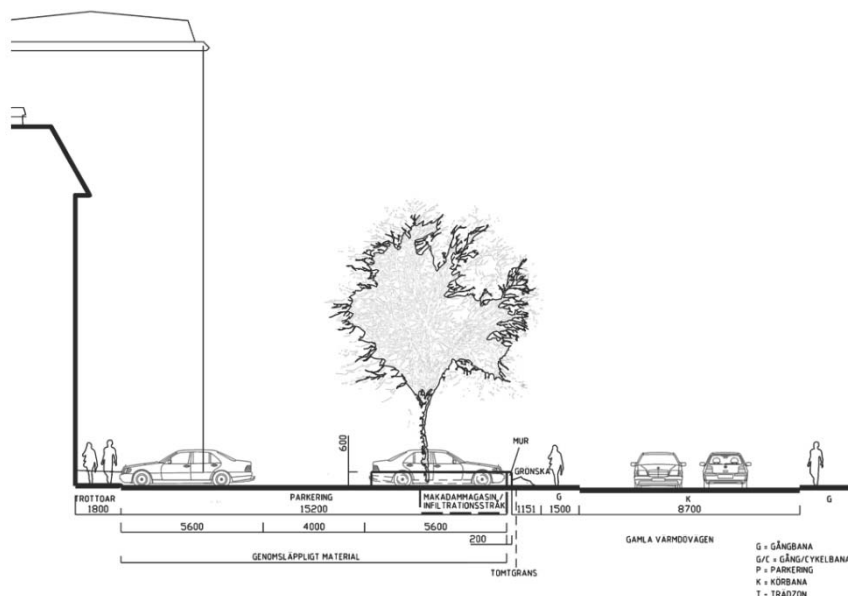
En del av fastigheten i det sydöstra hörnet ligger inom allmän plats för gata. Marken ska genom fastighetsreglering överföras till kommunens fastighet Sicklaön 40:11.

Gator och trafik utanför planområdet

Möjligheten att angöra med fordon över parkmark från Helgesons väg tas bort genom att parkvägen smalnas av. Samtidigt anläggs ny gångbana utmed Helgesons väg och befintlig körbanekant. På Gamla Värmdövägen utgår kantstensparkering till förmån för angöringsyta för sophämtning. Åtgärderna avses regleras i exploateringsavtal.

Parkering

Parkering löses inom fastigheten på huvudsakligen redan hårdgjorda ytor. Markbeläggningen ska vara av genomsläppligt material inom samtliga parkeringsytor (n₄). Detaljplanen möjliggör för att kommunens modell för beräkning av parkeringsbehov för flerbostadshus kan följas. Parkeringarna mot Furuvägen är inpassade mellan de föreslagna punkthusen. Parkeringen i sydvästra hörnet effektiviseras och utökas, vilket kommer att innebära viss schaktning. Avskiljande murar och grönska uppförs mot gård samt mot Gamla Värmdövägen utmed parkeringsytan i fastighetens sydvästra del. Vidare anläggs stödmurar omkring parkeringsytor mot gård för att ta upp förekommande höjdskillnader. Parkering får ej anläggas inom område markerat med n₃ på plankartan.

Typsektion för parkeringen i fastighetens sydvästra hörn. Illustration: Arkitekterna Krook & Tjäder.
Då kvarteret ingår i ett område med ett särskilt intresse för kulturmiljön, där gården och karaktären av naturmark har ett stort värde, finns begränsade möjligheter att tillskapa fler parkeringsplatser. Att begränsa parkeringsytorna och därmed antalet parkeringsplatser är viktigt för att bevara så mycket som möjligt av befintlig gårdsyta, träd, naturvärden samt värdefull kulturhistorisk närmiljö.

Tillgänglighet

Både de befintliga och nya husen är anpassade till terrängen med sockelvåningar i brantare partier. Tillgänglig angöring sker mot gata alternativt från gården via angöringsväg. De föreslagna punkthusen har sin angöring direkt från Furuvägen. Tillgängliga parkeringar anordnas inom 25 meter från entré till de nya husen.

Teknisk försörjning

Avfall

Befintligt miljöhus mot Furuvägen kommer att ersättas av miljörum i de nya husen. Sophämtning sker från gatan. Befintligt sopskåp mot Helgesons väg flyttas så att hämtning kan ske från Gamla Värmdövägen.

VA

Området är anslutet till kommunalt verksamhetsområde för vatten och spill. Tillkommande bostäder ansluts via det befintliga privata nätet till befintliga anslutningspunkter för vatten och spill. I och med förtätning bör nuvarande kapacitet för befintliga servisledningar ses över.

Dagvatten

Geosigma har på uppdrag av exploatören tagit fram en dagvattenutredning för detaljplaneförslaget. En förtätning av området enligt föreslagen planskiss och med föreslagna reningsåtgärder, medför minskade dagvattenflöden med cirka 31 procent för ett dimensionerande 10-årsregn och en minskning med cirka 12 procent för årsmedelflöden. Efter föreslagna reningsåtgärder minskar belastningen på recipienten för alla ämnen jämfört med nuvarande förhållanden (innan exploatering). Följande åtgärder avses genomföras:

- Dagvatten från hårdgjorda ytor som tak och asfaltsytor i fastighetens norra del leds till ett infiltrationsstråk utmed Furuvägen för infiltration och fördröjning. Denna lösning leder även till en viss rening. Infiltrationsstråket behöver inte anslutas till det kommunala dagvattensystemet, då infiltrationsstråket bedöms klara av att hantera tillkommande dagvatten.
- Parkeringsytan i söder överstiger 20 parkeringsplatser, vilket medför att det enligt Nacka kommuns riktlinjer krävs oljeavskiljare. I detta fall kräver Nacka kommun inte oljeavskiljare förutsatt att parkeringsplatserna inte hårdgörs, utan består av genomsläppligt material, och att dagvattnet renas i andra dagvattenanläggningar istället. Dagvattnet föreslås därför ledas till ett makadammagasin under

parkeringsytan och sedan anslutas med ledning till befintligt dagvattensystem i sydöstra delen av fastigheten.

- Alla befintliga och tillkommande parkeringsytor förses med genomsläppligt material.
- Dagvatten som bildas på lekområdet översilas i slänten, ner mot Gamla Värmdövägen, till ett makadamdike. Makadamdikedet ansluts till dagvattenledningen som går i Gamla Värmdövägen.
- Övriga tillkommande asfaltytor inom fastighet föreslås avrinna till omgivande grönytor där vattnet kan tas upp av träd och växter.
- Dagvatten som bildas på befintliga takytor leds med hjälp av stuprör och rännalar ut över gräsytor, med infiltrationsytor förstärkta med makadam.
- För att underlätta dagvattenhanteringen i området bör kantsten mellan gång- och cykelbanor och grönytor undvikas.

Ämne	Enhet	Riktvärde	Föroreningsbelastning		
			Nuvarande	Planerad	Efter föreslagen rening
Fosfor	µg/l	175	120	110	48
Kväve	µg/l	2500	1400	1300	570
Bly	µg/l	10	5,4	6,2	1,2
Koppar	µg/l	30	17	17	2,8
Zink	µg/l	90	72	54	8,5
Kadmium	µg/l	0,5	0,39	0,32	0,051
Krom	µg/l	15	5,2	5,0	0,73
Nickel	µg/l	30	3,2	2,9	0,38
Kvicksilver	µg/l	0,07	0,032	0,034	0,0017
Suspenderad substans	µg/l	60 000	48 000	37 000	3 600
Olja (mg/l)	µg/l	700	340	350	41
PAH (µg/l)	µg/l	Saknas	0,34	0,29	0,10
Benso(a)pyren	µg/l	0,07	0,012	0,011	0,0039

Tabellen visar föroreningsbelastningen för nuvarande situation samt efter planerad exploatering, med och utan reningsåtgärder. Tabell: Geosigma.

Infiltrationsstråk längs Furuvägen föreslås enligt dagvattenutredningen placeras inom områden på kvartersmark som illustreras med texten *parkering* i plankartan. Markytan på alla parkeringar ska vara av genomsläppligt material (n₄). Takvatten ska infiltreras på tomten (b₁). Övriga åtgärder för dagvattenhantering regleras i exploateringsavtal.

Trygghet och säkerhet

Bostadsentréer och gästparkering för cyklar föreslås orienterade direkt mot Furuvägen för att på så sätt ge ett flöde av människor över dygnets alla timmar, vilket kan öka tryggheten i kvarteret. I gestaltningsprogrammet föreslås murar som ramar in och skiljer parkeringsytorna. Det är viktigt att visuell kontakt mellan gata och gård bevaras för att

säkerställa en öppen och trygg boendemiljö. Entréplan inreds med bostadslägenheter och utrymme för bostadskomplement placeras i källarvåning i suterräng. På så sätt aktiveras sockelvåningarna, som också ska förses med fönster mot gården (f₁). I bottenvåningar medges centrumändamål (C₁) för byggnader med gatukontakt.

Sociala bostäder

Mångfald är ett viktigt perspektiv i planeringen av nya bostäder i Nacka. Det är av stor vikt att kommunen tillgodoser behovet av sociala bostäder. Sociala bostäder riktar sig till olika målgrupper, exempelvis för personer med funktionsnedsättning, senior-, ungdoms- och studentbostäder samt bostäder för nyanlända med uppehållstillstånd. Det finns en ambition att delar av de föreslagna bostäderna ska vara sociala bostäder, men detta regleras inte i detaljplanen. Dialog pågår med exploatör tillika fastighetsägare.

4. Konsekvenser av planen

Behovsbedömning

Ett genomförande av detaljplanen bedöms främst ge lokal påverkan på miljön som skulle kunna ge kumulativa effekter, det vill säga effekter som successivt ökar av varje enskild förtätning i Nacka och som sammantaget kan ge en större påverkan på miljön. Under förutsättning att dagvattenutredningens åtgärdsförslag genomförs, bedöms inte planen motverka uppfyllandet av miljökvalitetsnormerna för vatten. Inga miljökvalitetsnormer för luft bedöms överskridas inom planområdet. Inga riskkällor bedöms finnas inom sådana avstånd från planområdet att någon särskild riskanalys är nödvändig.

Planenheten gör bedömningen att detaljplanens genomförande inte innebär en betydande miljöpåverkan. En miljökonsekvensbeskrivning enligt miljöbalken behöver därför inte upprättas för planen.

Sociala konsekvenser

Attraktiva bostäder och en välutformad boendemiljö ger positiva konsekvenser för boende och allmänhet. Kommunen har visat intresse för sociala bostäder i kvarteret, vilket främjar mångfald. Följderna när det gäller sociala konsekvenser är svåra att bedöma, fysisk planering är bara en av många faktorer som påverkar social hållbarhet. Utbyggnaden av detaljplanen innebär ett ökat bestånd av bostäder i ett attraktivt område, vilket kan anses vara positivt för stadsdelen. Inom en snar framtid kommer de boende att vara välförsörjda med kollektivtrafik vilket är viktigt ur ett jämställdhetsperspektiv och ur ett trygghetsperspektiv.

Bostadsförsörjning

Detaljplanen innebär att cirka 22 nya lägenheter kan byggas med hyresrätter som föreslagen upplåtelseform. Utbyggnaden är ett positivt tillskott för Nackas bostadsförsörjning och ett led i att nå de långsiktiga tillväxtmålen. Planen kan bidra till att uppnå kommunens mål om att minst en tredjedel av bostäderna som byggs ska upplåtas med hyresrätt.

Rekreation

Planområdet är avgränsat till ett bostadskvarter. Detaljplanen bedöms medföra ökade möjligheter till viss rekreation inom fastigheten förutsatt att nya uteplatser anläggs i enlighet med upprättat gestaltningsprogram samt att befintlig lekplats rustas upp och kompletteras med uteplats. Genomförande av detaljplanen kräver minst en uteplats som klarar riktvärdena för buller.

Trafik

Projektområdet ligger i en central del av Nacka där bilinnehavet är avsevärt lägre än i övriga kommunen, enligt den trafikutredning som har tagits fram av Trivector. Med goda bussförbindelser till Slussen, tillgång till Saltsjöbanans stations samt tunnelbanans utbyggnad finns förutsättningar för ett relativt lågt bilinnehav. Möjliggörande av

centrumverksamhet i bottenvåningar kan generera enstaka påslag av lastfordon och besöks trafik.

Trygghet och säkerhet

Husens orientering samt öppenhet mot gården och gatan bedöms vara positivt ur ett trygghetsperspektiv. I bottenvåningar medges centrumändamål (C_1) vilket ökar kontakten med gatan. Fönster och balkonger vänds mot Furuvägen och mot innergården, vilket är positivt ur ett trygghetsperspektiv.

Buller

Då riktvärden för buller ändrats mellan bullerutrednings framtagande och planens antagande utgår dess slutsatser från lägre riktvärden än vad detaljplanen medger, men de redovisade ljudnivåerna är oförändrade. Med föreslagen byggnadsutformning och lägenhetsplanlösning uppfyller samtliga lägenheter i de nya husen en acceptabel ljudkvalitet som uppfyller Förordningen om trafikbuller vid bostadsbyggnader (2015: 216) med förändringen i juli 2017 (2017:359).

Kulturmiljö och landskapsbild

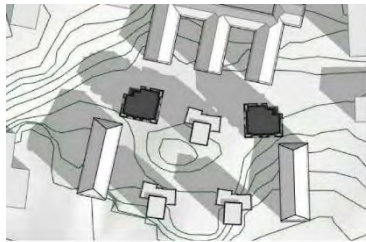
Ett genomförande av planen innebär en förtätning samt ökad hårdgjord yta då viss naturmark tas i anspråk. Detaljplanen innebär att den öppna 1950-talsgården kommer att förändras och att flera träd kommer att tas bort. Kulturmiljön i området bedöms i det hänseendet påverkas negativt av bebyggelsen. Planen innebär samtidigt att befintlig bebyggelse och mark skyddas samt att möjlighet ges till återställande av 1950-talsbebyggelsens karaktärsdrag. Påverkan på kulturmiljön bedöms vara lokal men kan ge kumulativa effekter, det vill säga effekter som successivt ökar av varje enskild förtätning inom område med värdefull kulturmiljö. Planens bedömning är att detaljplanen inte innebär en förvanskning enligt plan- och bygglagen (8 kap 13 § PBL).

Natur

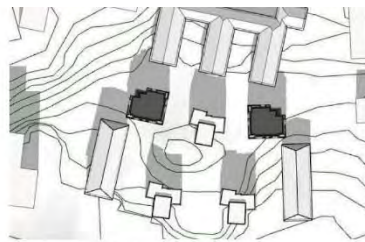
Tidigare oexploaterad mark föreslås bebyggas, vilket innebär att uppvuxen vegetation och befintliga grönytor i ett centralt läge kommer att minska. Detaljplanen säkerställer genom n-bestämmelser ett antal bevarandevärda träd. Enligt utredningen *PM Naturvärde Furuvägen* bedöms planområdet inte utgöra ett viktigt område för spridning av organismer knuta till barrskog eller ädellövskog.

Lokalklimat

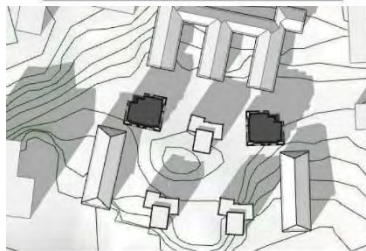
Genomförd solstudie visar att föreslagen bebyggelse påverkar befintlig bebyggelse i begränsad omfattning. Gavellägenheterna på Tallidsgården påverkas av skuggning under främst lunch och eftermiddag. Planerad bebyggelse får tillfredsställande solförhållanden.

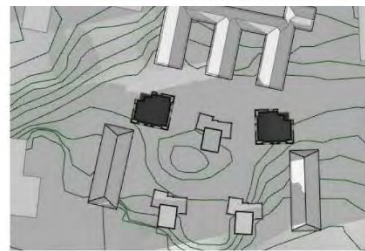
Solstudie 20 Mars kl 9

Solstudie 20 Mars kl 12

Solstudie 20 Mars kl 15

Solstudie 20 Mars kl 17

Solstudie i mars. Fullständig solstudie finns i gestaltungsprogrammet. Illustration: Arkitekterna Krook & Tjäder.

Miljö kvalitetsnormer för luft och vatten

Under förutsättning att dagvattenutredningens åtgärdsförslag genomförs, bedöms inte planen motverka uppfyllandet av miljö kvalitetsnormerna för vatten. Inga miljö kvalitetsnormer för luft bedöms överskridas inom planområdet.

Dagvatten

Enligt dagvattenutredningen minskar föroreningsbelastningen för samtliga ämnen efter föreslagna reningsåtgärder. Eftersom recipienten har problem med syrefattiga förhållanden och övergödning är det positivt att minskningen av näringsämnen blir betydande. Genomförandet av denna detaljplan bedöms inte försvåra möjligheten att uppnå miljö kvalitetsnormerna i Järlasjöns ytvattenförekomst. En förutsättning för att inte någon påverkan ska ske är att de åtgärder som föreslås i dagvattenutredningen genomförs. Åtgärder för dagvattenhantering regleras i exploateringsavtal.

Konsekvenser för fastighetsägare

De nya byggrätterna innebär möjliga intäkter för fastighetsägaren. Återskapande av kulturmiljön bedöms på sikt bidra till att lyfta kvarterets värden. Rivningsförbud och skyddsbestämmelser bedöms inte innebära något hinder för pågående markanvändning, varför ersättning enligt PBL 14 kap 10 § inte är aktuell.

Detaljplanen kommer att leda till justeringar av fastighetsgränser för Sicklaön 125:3. Mark för allmän gata inom fastigheten Sicklaön 125:3 ska genom fastighetsreglering överföras till kommunens fastighet Sicklaön 40:11. Exploatören förväntas överlåta marken utan ersättning då gatan redan sköts av kommunen. Den del av allmän gata inom Sicklaön 40:11 där det idag står en stödmur, ska genom fastighetsreglering överföras till fastigheten Sicklaön 125:3. Ytan motsvarar cirka 2 kvadratmeter. Stödmuren står i huvudsak inom kvartersmark. Genom denna fastighetsreglering står hela stödmuren på exploatörens mark.

5. Så genomförs planen

Denna detaljplan ger rättigheter att använda marken för olika ändamål men är även en förberedelse för hur genomförandet ska organiseras. Under detta avsnitt beskrivs vilka tillstånd som behövs, vem som ansvarar för utbyggnad och skötsel samt vilka förändringar planen innebär fastighetsrättsligt, tekniskt och ekonomiskt.

Förslag till tidplan

Detaljplanen handläggs genom standardförfarande. Nedan är ett förslag till tidplan.

Samråd	2:a kvartalet 2016
Granskning	1:a kvartalet 2017
Antagande	3:e kvartalet 2017
Laga kraft	4:e kvartalet 2017

Utbyggnad enligt planförslaget kan ske när detaljplanen vunnit laga kraft. Byggstart kan tidigast ske under 4:e kvartalet 2017 under förutsättning att detaljplanen inte överklagas.

Genomförandetid, garanterad tid då planen gäller

De rättigheter i form av angiven markanvändning, byggrätter med mera som detaljplanen ger upphov till är gällande tills detaljplanen upphävs eller ändras. Under en viss tid, den så kallade genomförandetiden, ska dock fastighetsägare och berörda kunna utgå från att deras rättighet enligt planen inte ändras.

Genomförandetiden för denna detaljplan är fem år från den tidpunkt då detaljplanen vinner laga kraft.

Ansvarsfördelning

Fastighetsägaren till fastigheten Sicklaön 125:3 (nedan benämnd exploatören) svarar för utbyggnad och skötsel av all kvartersmark. Nacka vatten och avfall AB är huvudman för det allmänna VA-nätet. För behov av utbyggnad av det allmänna VA-nätet på grund av tänkt exploatering, ansvarar Nacka kommun för. Nacka Energi ansvarar för utbyggnad och skötsel av det allmänna elnätet.

Exploaterings-, avtals- och övriga genomförandefrågor handläggs av exploateringsenheten i Nacka kommun. Fastighetsbildningsfrågor handläggs, efter ansökan, av lantmäterimyndigheten i Nacka kommun. Nybyggnadskarta upprättas, efter beställning, av lantmäterienheten i Nacka kommun. Ansökan om marklov, bygglov och bygganmälan handläggs av bygglovenheten i Nacka kommun.

Avtal

Ett detaljplaneavtal har upprättats mellan kommunen och exploatören, som reglerar kostnaden för planarbetet.

Ett exploateringsavtal mellan kommunen och exploatören upprättas och godkänns av kommunfullmäktige innan detaljplanen antas. Avtalet reglerar parternas ansvar för genomförandet av detaljplanen, kostnadsansvar samt eventuella vitesbelopp. I exploateringsavtalet för Sicklaön 125:3 regleras bland annat fastighetsreglering av allmän gatumark, utformning av byggnader och anläggningar, skydd och återställande av träd och mark, åtgärder för dagvattenhantering samt medfinansiering av tunnelbaneutbyggnaden till Nacka. Exploateringsavtalet ger även en anvisning om tidplan för genomförandet, VA-anläggningsavgift och kontakten med olika myndigheter.

Ett gestaltningsprogram har upprättats som komplement till planhandlingar och exploateringsavtal. Gestaltningsprogrammet förtydligar detaljplanens intentioner vad gäller utformning och gestaltning av byggnader och anläggningar. Exploateringsavtalet säkerställer att de kvaliteter som redovisas i gestaltningsprogrammet genomförs.

Fastighetsrättsliga åtgärder

Detaljplanen kommer att leda till justeringar av fastighetsgränser för Sicklaön 125:3. Mark för allmän gata inom fastigheten Sicklaön 125:3 ska genom fastighetsreglering överföras till kommunens fastighet Sicklaön 40:11. Den del av allmän gata inom Sicklaön 40:11 där det idag står en stödmur, ska genom fastighetsreglering överföras till fastigheten Sicklaön 125:3. Kommunen är huvudman för allmän plats. Kommunen ansvarar för ansökan om fastighetsreglering. Ingen ersättning för fastighetsreglering utgår.

Detaljplanen ersätter gällande stadsplan S4 inklusive dess fastighetsindelningsbestämmelser, ursprungligen fastställda som tomtindelning 1953-10-23 (akt 0182K-2384). Detaljplanen ersätter även gällande stadsplaner S41 och S28 i de delar som ingår i planområdet.

Fastigheten Sicklaön 125:3 belastas av avtalsservitut för ändamålet villa samt avtalsservitut för ändamålet ledning till förmån för fastigheten Sicklaön 110:1. Rättigheterna bedöms inte längre behövas och bör därför upphävas i samband med detaljplanens antagande. Eventuellt finns det fler avtalsservitut kopplade till fastigheten. Ifall någon av de inte längre tjänar sitt syfte ska även de upphävas. Fastighetsägaren till 125:3 ansvarar för erforderliga åtgärder.

Tekniska åtgärder

Nedan beskrivs tekniska åtgärder, utöver vad som regleras i plankartan, vilka behövs för att kunna genomföra detaljplanen. Inga allmänna anläggningar behöver byggas ut inom planområdet.

Bostadsgårdar

Befintlig angöringsväg ska dras om mot Furuvägen, strax väster om det nya östra punkthuset. Möjlighet att vända ska finnas utanför det västra lamellhuset där angöringsvägen smalnar av till en gångväg västerut. Uteplatser avses anordnas inom de i plankartan utpekade områdena. Befintliga uteplatser samt lekplats rustas upp.

Träd

Bevarandevärda träd som inte är skyddade genom n₂-bestämmelse och som avverkas i samband med utbyggnad föreslås, att på exploatörens bekostnad, placeras på en plats som anges av kommunen för att fungera som en faunadepå, även kallad vedkyrkogård. Vid eventuell fällning av ett träd markerat med n₁ eller n₂ ska återplantering ske med likvärdigt träd inom fastigheten. För träd som olovligen fällt utom och inom fastigheten utgår ett vitesbelopp. Åtgärder avses regleras i exploateringsavtal.

Parkering

Inom fastigheten behöver nya parkeringsplatser anläggas genom komplettering till befintliga ytor i enlighet med överenskommen parkeringsnorm. Parkeringsanläggningarna ska gestaltas med omgivande murar och växtlighet i enlighet med gestaltningsprogrammet. Cykelparkering ska anordnas i enlighet med gestaltningsprogrammet.

Dagvatten

Föreslaget makadammagasin avses anslutas till det allmänna dagvattensystemet genom en ny anslutningspunkt i Gamla Värmdövägen. Åtgärder för dagvattenhantering regleras i exploateringsavtal.

VA

En utbyggnad enligt planförslaget innebär att det tillkommer motsvarande cirka 50 personekvivalenter inom planområdet. Eventuell tryckstegring bekostas och anordnas av exploatören inom kvartersmark. Lämpliga anslutningspunkter tillhandahålls i överenskommelse med Nacka vatten och avfall AB. Eventuell omläggning av ledningar bekostas av exploatören.

Åtgärder utanför planområdet

Parkväg inom kommunens fastighet öster om planområdet smalnas av så att den inte längre kan nyttjas som angöringsväg för fordon. Samtidigt ska gångbana förlängas norrifrån utmed Helgesons väg och möta befintlig gångbana på Gamla Värmdövägen. På sträckan kan därefter tillfällig angöring tillåtas. Åtgärden bedöms inte försämra framkomligheten på Helgesons väg. Anläggningsåtgärderna på allmän plats regleras närmare i exploateringsavtalet.

Befintligt sopskåp mot Helgesons väg kommer att flyttas mot Gamla Värmdövägen då det idag hämtas planstridigt från parkvägen. Det innebär att en lastplats med parkeringsförbud behöver anordnas längs Gamla Värmdövägen i anslutning till sopskåpets nya placering.

Ekonomiska frågor

Exploatören bekostar alla åtgärder på allmän plats som krävs för detaljplanens genomförande, såsom anpassning och anläggning av angöringsvägar och servisledningar, liksom kostnader för återställning efter byggnation, lantmäteriförrättning, med mera.

Exploatören ska i enlighet med beslut i Kommunfullmäktige erlægga ett medfinansieringsbidrag till kommunen för den markvärdesökning som förväntas på grund av utbyggnaden av tunnelbanan på västra Sicklaön. Vid anslutning till kommunens VA-nät tas anläggningsavgift ut vid tidpunkten för gällande VA-taxa. För åtgärder inom kvartersmark ansvarar fastighetsägaren för samtliga kostnader. Ingen ersättning för fastighetsreglering utgår.

6. Medverkande i planarbetet

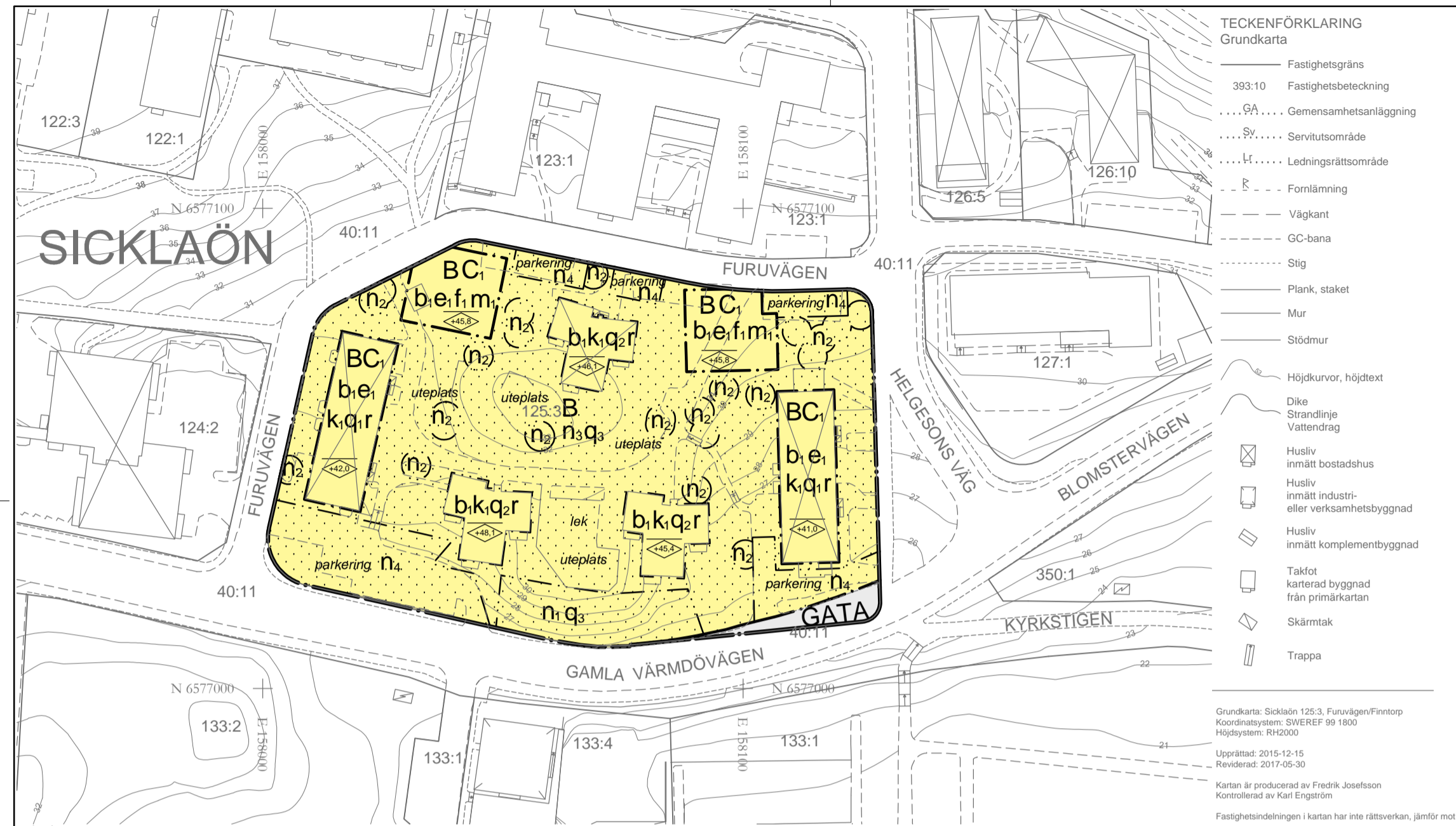
Planarbetet har bedrivits av Love Edenberg och Emelie Resvik på planenheten samt Gunilla Stålfelt på exploateringsenheten/Torkel Öste Fastigheter, med stöd av Hayoung Ekhaga och Robert Moberg på Sweco. Övriga medverkande i planarbetet är miljöenheten, enheten för planering och tillstånd, bygglovenheten, kommunikationsenheten och lantmäterienheten samt lantmäterimyndigheten och Nacka vatten och avfall AB.

Planenheten
Nacka kommun

Angela Jonasson
Biträdande planchef

Love Edenberg
Planarkitekt

Emelie Resvik
Planarkitekt

Administrativa bestämmelser

Kommunen är huvudman för allmän plats (PBL 4 kap 7 §)

Genomförandetiden är 5 år från den dag planen vinner laga kraft (PBL 4 kap 21 §)

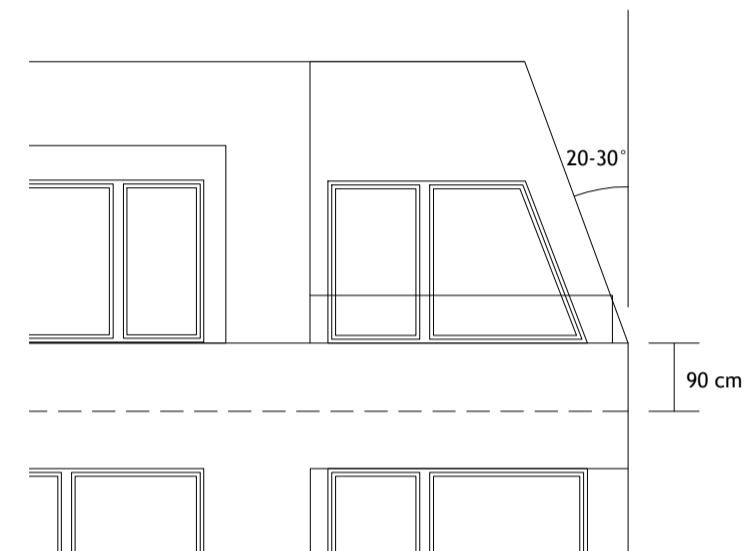
Inom område betecknat med n₁ krävs marklov för fällning av träd med en stamdiameter om 0,15 meter eller större, mätt 1,3 meter ovan mark. (PBL 4 kap 15 §)

Marklov krävs för fällning av träd betecknade med n₂. (PBL 4 kap 15 §)

Bebyggelsen ingår i en särskilt värdefull miljö och omfattas av PBL 8 kap 13 §. Bygglov krävs för omfattande underhåll så som avfärgning av fasad samt ommålning och byte av balkongfronter, fönster och tak för byggnader markerade med k₁. (PBL 4 kap 15 §)

ILLUSTRATION

illustration Illustrationstext

Detaljbild, som tydliggör bestämmelsen f₁, visar föreslagen utformning av den översta våningen. Översta våningen ska i huvudsak utföras med inåtlutande fasad med 20-30 graders lutning från en bröstningshöjd på 90 centimeter.

ANTAGANDEHANDLING

UPPLYSNINGAR:

Planen är upprättad enligt plan- och bygglagen PBL (2010:900) enligt dess lydelse efter den 1 januari 2015.

Koordinatsystem: SWEREF 99 18 00
Höjdsystem: RH2000

För planområdet upphävs de bestämmelser enligt 4 kap 18 § plan- och bygglagen (fastighetsindelingsbestämmelser) som fastställdes 1953-10-23 och som är registrerade som tomtindelning Bisvärmen, akt 0182K-2384.

**Detaljplan för
Furuvägen
Sicklaön 125:3, Finntorp på
västra Sicklaön, Nacka kommun
Standardförfarande
Planenheten
Upprättad februari 2017, justerad maj 2017**

Angela Jonasson Love Edenberg Emelie Resvik
Biträdande planchef Planarkitekt Planarkitekt

Till planen hör:
Plankarta
Planbeskrivning
Fastighetsförteckning
Granskningsutlåtande
Gestaltungsprogram

KFKS 2014/905-214
Projektnr. 9252

Tillstyrkt av MSN _____
Antagen av KF _____
Laga kraft _____

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Bestämmelser utan beteckning gäller inom hela planområdet.

Gränser

— — — — —	Planområdesgräns
— · — · — · —	Användningsgräns
— · — · — · —	Egenskapsgräns

Användning av allmän platsmark med kommunalt huvudmannaskap (PBL 4 kap 5 § punkt 2)

GATA	Gata
------	------

Användning av kvartersmark (PBL 4 kap 5 § punkt 3)

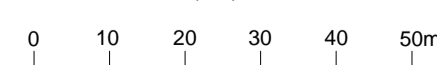
B	Bostäder
C ₁	Centrumändamål medges i bottenvåning

Egenskapsbestämmelser för kvartersmark

e ₁	Högsta tillåtna nyttjandegrad för centrumändamål i bottenvåning är 50 procent (PBL 4 kap 11 § punkt 1)
+0,0	Högsta nockhöjd i meter över angivet nollplan (PBL 4 kap 11 § punkt 1 eller 16 § punkt 1)
f ₁	Hus ska utföras terränganpassat. Källare ska finnas. Husfasad ska utföras monokromt med avvikande kulör vid entréer och balkonger. Färgsättningen ska vara dov för att anpassas till den omgivande 50-tals bebyggelsen. Balkonger får endast placeras i husens hörn. Utskjutade balkonger eller burspråk medges ej. Sockel mot gård samt sockelfasad mot gata utförs i fasadsten. Sockelvåningar ska förses med fönster. Översta våningen ska i huvudsak utföras med inåtlutande fasad med 20-30 graders lutning från en bröstningshöjd på 90 cm, se detaljbild. Entréer ska vara vända mot gatan. (PBL 4 kap 16 § punkt 1)
b ₁	Takvatten ska infiltreras på tomten (PBL 4 kap 16 § punkt 1)
n ₁	Område med värdefulla träd som ska bevaras. Träd ska skyddas från skador i form av jordkompaktering samt skador på stam, rötter och grenverk. Efter lovprövning kan träd som utgör risk för liv, egendom eller spridning av epidemisk trädssjukdom få fällas. Nedtaget träd ska ersättas med likvärdigt träd inom fastigheten. Se även administrativ bestämmelse om ändrad lovplikt. (PBL 4 kap 10 § och 13 §)

n ₂	Värdefullt träd som ska bevaras. Träd ska skyddas från skador i form av jordkompaktering samt skador på stam, rötter och grenverk. Efter lovprövning kan träd som utgör risk för liv, egendom eller spridning av epidemisk trädssjukdom få fällas. Nedtaget träd ska ersättas med likvärdigt träd med stamomfång om minst 20 centimeter, inom fastigheten. Se även administrativ bestämmelse om ändrad lovplikt. (PBL 4 kap 10 § och 13 §)
n ₃	Karaktären av naturmark ska bevaras. Angöringsväg till bostadshusen får finnas. Parkering får ej anläggas (PBL 4 kap 10 § och 13 §)
n ₄	Markytan ska vara av genomsläppligt material (PBL 4 kap 10 § och 13 §)
q ₁	Ursprungliga entrédörrar av trä och utvändiga dörrromfattningar i sten ska bevaras. Ursprungliga yttre trappräcken av smide ska bevaras. Trapphusens golvmaterial, räcken och ledstänger ska bevaras. (PBL 4 kap 16 § punkt 3)
q ₂	Utvändiga dörrromfattningar i sten ska bevaras. Byggnadens karaktäristiska takutformning får inte ändras. (PBL 4 kap 16 § punkt 3)
q ₃	Stödmur får inte rivas (PBL 4 kap 16 § punkt 3)
r	Byggnaden får inte rivas (PBL 4 kap 16 § punkt 4)
k ₁	Byggnadens ursprungliga 1950-talskaraktär ska bibehållas och återskapas. Se vidare planbeskrivning sida 7 och 12. Se även administrativ bestämmelse om ändrad lovplikt. (PBL 4 kap 16 § punkt 2)
m ₁	Avseende trafikbuller ska bostäderna utformas så att: samtliga boningsrum i en bostad får högst 60 dBA dygns ekvivalent ljudnivå (frifältsvärde) vid bostadsbyggnadsfasad. Om så inte är möjligt ska minst hälften av bostadsrummen i varje bostad få högst 55 dBA dygns ekvivalent ljudnivå vid fasad samt högst 70 dBA maximal ljudnivå vid fasad kl. 22-06 (frifältsvärde) - bostäder upp till 35 kvadratmeter får högst 65 dBA dygns ekvivalent ljudnivå vid fasad (frifältsvärde) - ljudnivån på minst en uteplats i anslutning till bostad inte överskrider 50 dBA dygns ekvivalent ljudnivå och 70 dBA maximal ljudnivå. Maximal ljudnivå får överskridas med högst 10 dBA fem gånger per timme kl. 06-22 (PBL 4 kap 12 § och 14 § punkt 4-5)
	Marken får inte förses med byggnad, med undantag för väderskyddad cykelparkering (PBL 4 kap 11 § punkt 1 eller 16 § punkt 1)

Skala 1:1000 (A2)

GESTALTNINGSPROGRAM

DETALJPLAN FÖR FURUVÄGEN-FINNTORP

FURUVÄGEN-HELGESONS VÄG, SICKLAÖN 125:3, FINNTORP

DNR KFKS 2014/905-214

PROJEKT 9252

JANUARI 2017

INNEHÅLL	
BAKGRUND	3
INLEDNING	3
SYFTE	
GESTALTNINGSPROGRAMMETS INNEHÅLL OCH FUNKTION	
DOKUMENTETS STATUS	
PROCESSEN	
ANALYS	3
BEFINTLIG SITUATION / FÖRUTSÄTTNINGAR	
FÖRSLAG	4
ÖVERGRIPANDE GESTALTNINGSIDÉ	
GÅRDS & UTEMILJÖ	4-5
GEMENSAMMA OCH PRIVATA ZONER	
MURAR, PLANTERINGAR	
DAGVATTENHANTERING	
BYGGNADER	5-6
VOLYMER, GESTALTNING OCH KARAKTÄR	
TERRÄNGANPASSNING	
MATERIALVAL, FÄRGSÄTTNING	
LÄGENHETSKVALITETER, DAGSLJUS OCH UTBLICKAR	
LJUD	
BOSTADSGÅRDAR OCH FÖRGÅRDAR	
PARKERING	
CYKELPARKERING	
BRAND	
SOPHANTERING	
BOSTADSKOMPLEMENT	
SAMMANSTÄLLNING YTOR / LÄGENHETER	
FOTOMONTAGE	7-8
SITUATIONSPLAN	9
FASADER / SEKTIONER / PLANER	10-13
DIAGRAM/KONCEPT	14
EXEMPEL FASADUTFORMNING	15
MARKPLANERING / GATUSEKTIONER PARKERING	16
SOLSTUDIER	17

BAKGRUND

Kvarteret mellan Furuvägen, Helgesons väg och Gamla Värmdövägen omfattas av fastigheten Sicklaön 125:3, som ägs av Skandia Bostäder AB. Kvarteret är beläget i Finntorp mellan trafikstråken Värmdövägen och Värmdöleden på västra Sicklaön. Fastigheten är bebyggd med fem flerbostadshus, varav två är lamellhus och tre är stjärnhus. Husen är 3-6 våningar höga och formar sig kring en kuperad gård. Kvarteret föreslås kompletteras med två nya hus om 4 våningar vilka innehåller tillsammans 22 lägenheter.

INLEDNING

Syfte

Gestaltningssprogrammet har tagits fram i syfte att tydliggöra detaljplanen i text och illustrationer avseende byggnadernas och utemiljöns utformning. I gestaltningssprogrammet framgår vilka principer som ska tillämpas för komplettering av nybyggnad och för gestaltning av utomhusmiljön.

Gestaltningssprogrammets innehåll och funktion

Avsikten med gestaltningssprogrammet är att för berörda parter fastställa vikten av, och definiera de enskilda byggnadernas gestaltning. Denna handling uttrycker en ambition och kvalitetsnivå som alla inblandade parter står bakom beträffande utformning, material, teknik och utförande.

Dokumentets status

Gestaltningssprogrammet skall ge vägledning till utformning av tomt och byggnader utöver detaljplanens bestämmelser och beskrivning. Det skall förtydliga och komplettera intentionerna i detaljplanen och utgöra program för kommande projekterings- och granskningsinsatser. Tillsammans med detaljplan utgör gestaltningssprogrammet också underlag vid upprättande av exploateringsavtal.

Processen

Programmet skall biläggas förslag till detaljplan och i dess slutgiltiga form utgöra fördjupad beslutsgrund för antagande av detaljplan. Programmet med dess illustrationer och foton har tagits fram av Krook och Tjäder arkitekter och Skandia fastigheter AB i samverkan med Sweco och Nacka kommun.

ANALYS

Befintlig situation / förutsättningar

Aktuell fastighet Sicklaön 125:3 i Finntorp ligger inte inom "område av riksintresse för kulturmiljön" men inom "område av lokalt intresse för kulturmiljövården" enligt Nacka kommuns kulturmiljöprogram. Området Finntorp uppfördes under 1950-talet och är ett tidtypiskt exempel på terränganpassad bebyggelse uppförd på höjder med en blandning av olika hustyper och med ett varierat våningsantal. Genom en medveten placering och utformning av husen ville man avskärma boendemiljön från kringliggande trafikleder, tillvarata befintlig natur och platsens förutsättningar samt skapa en variation i bebyggelsen.

Fastigheten har idag två typer av bostadsbyggnader. Dels stjärnhus i 4-6 våningar som placerats fritt i de centrala delarna av gården/kvarteret samt lamellhus på 3-4 våningar längs med Furuvägens västra sträckning respektive längs Helgesons väg på den östra sidan.

Samtliga byggnader är uppförda med ljusa putsade fasader, plåt respektive tegeltak.

Gården är kuperad med mycket grönska i form av lummiga buskage och höga träd, och öppnar sig mot Gamla Värmdövägen i syd och mot Furuvägen i norr. Vid en kulle, i mitten av gården, finns en anlagd uteplats med grillmöjligheter och i det nordvästra hörnet av fastigheten är den gemensamma miljöstationen placerad. Genom kvarteret löper en angöringsväg som förbinder bostadshusens entréer. Mellan de två sydligaste stjärnhusen ligger idag en lekplats med gungor och sandlåda.

Flygfoto befintlig situation

Flygfoto förslag

FÖRSLAG

Övergripande gestaltningsidé

För att bevara så mycket av områdets befintliga karaktär, naturvärden och kvaliteter har de nya byggnaderna anpassats till topografin och fått en L-form som kan beskrivas som en hybrid mellan lamellhusens rektangulära form och stjärnhusens "trekantiga". Gestaltningen ger ett gavelmotiv mot gatan lika äldreboendet norr om Furuvägen samt lamellhusen i kvarteret. Ytterligare ett exempel på hur de nya husen är anpassade till den befintliga bebyggelsen är utformningen av den 4:e våningen som tar upp det formspråk/tak som finns i stjärnhusens indragna, brutna takvåning. Höjdmässigt underordnar sig de nya husen den befintliga bebyggelsen. För att bevara så mycket som möjligt av gårdens kvaliteter med lummig grönska, träd och naturliga uteplatser är de nya husen placerade mot gata/kvarterens hörn vilket ramar in och definierar området mot norr. De nya husen placeras 5 -5.4 meter från lamellhusens hörn in mot gård.

För att knyta an till byggnadstraditionen från 50-talet, då man ofta lät lameller mötas i hörn, har vi valt att lägga de nya byggnaderna närmare lamellhusen än stjärnhusen. På så sätt säkerställs också att man bevarar de fria siktlinjerna mellan gata och gård. En av de befintliga infarterna till angoringsvägen görs om till gångväg vilket medför att mer gårdsyta skapas. Dock behålls brandväg samt angöring för de befintliga husen och kompletteras med en vändplan.

GÅRDS- OCH UTEMILJÖ

Gemensamma och privata zoner

Den befintliga parkeringen i sydvästra samt sydöstra hörnet mot gamla Värmdövägen effektiviseras med fler p-platser då stora oanvända asfalterade/hårdgjorda ytor kan utnyttjas. Detta medför att garage under mark ej är nödvändigt vilket bevarar befintlig gårdsyta, träd samt värdefull kulturhistorisk närmiljö och naturvärden.

De två befintliga infarterna till markparkeringen i sydväst bevaras där utfarten mot gamla Värmdövägen blir enkelriktad. Nya låga stenmurar ramar in och skiljer parkeringen mot gamla Värmdövägen samt skapar en tydlig gräns mellan gata/bostadsgård mot Furuvägen. Visuell kontakt mellan gata och gård skall dock bevaras för att säkerställa en öppen och trygg boendemiljö i bostadsgården.

Bostadsentréer och gästparkering för cyklar är orienterade direkt mot Furuvägen och ger på så sätt ett flöde av människor över dygnets alla timmar vilket även det kan öka tryggheten i kvarteret. På gården finns idag en väl fungerande gemensam uteplats samt en lekplats som bör renoveras i samband med nybyggnationen.

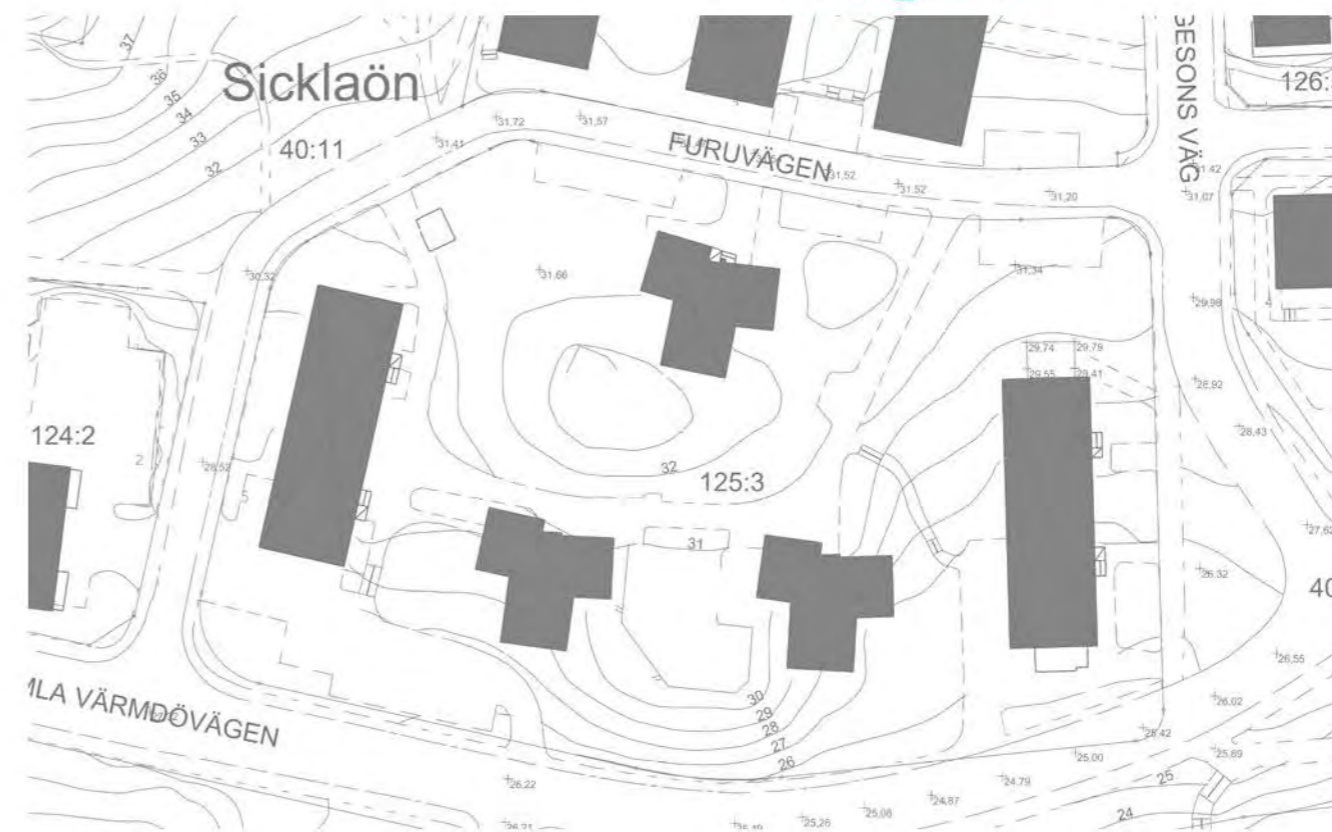
Murar, planteringar

Nya stödmurar skapas längs Furuvägen och Gamla Värmdövägen som markerar gränsen mellan Parkering och gård respektive gata. Framför ny stödmur längs Gamla Värmdövägen planteras vegetation för att mjuka upp och klä in ytan för markparkering. Vidare skall ett nytt träd planteras i det sydvästra hörnet av detta delområde och den befintliga trappan flyttas.

Framför stödmur längs Furuvägen, mot det befintliga östra lamellhuset gavellägenheter, planteras växtskärmar för att hindra strålkastarljus från angörande bilar. Längs Furuvägen, på de nya husens sockelfasader, monteras spaljéer med klängväxter och i direkt anslutning till entréerna anläggs nya planteringar. Rabatter längs fasader in mot gård hindrar insyn i lägenheter samt skyddar fasaden.

Dagvattenhantering

Dagvatten från hårdgjorda ytor som tak och asfaltytor i fastighetens norra del leds till ett infiltrationsstråk utmed Furuvägen för infiltration och fördröjning. Denna lösning leder även till en viss rening. Infiltrationsstråket ansluts med ledning till kommunal dagvattenledning längs Helgesons väg. Parkeringsytan i söder överstiger 20 parkeringsplatser, vilket medför att det enligt Nacka kommuns riktlinjer krävs oljeavskiljare. I detta fall kräver Nacka kommun inte oljeavskiljare förutsatt att parkeringsplatserna inte hårdgörs, utan består av genomsläppligt material, och att dagvattnet renas i andra dagvattenanläggningar i stället. Dagvattnet föreslås därför ledas till ett makadamgassin under parkeringsytan och sedan anslutas med ledning till befintligt dagvattensystem i sydöstra delen av fastigheten. Dagvatten som bildas på lekområdet överlämnas i slänten ner mot Gamla Värmdövägen.

Befintlig situation, Situationsplan 1:1000

dövågen och infiltrerar marken. Övriga tillkommande asfaltsytor inom fastighet föreslås avrinna till omgivande grönytor där vattnet kan tas upp av träd och växter. För att underlätta dagvattenhanteringen i området bör kantsten mellan gång- och cykelbanor och grönytor undvikas. För att området skall klara av att hantera extremregn, exempelvis 50- och 100- årsregn, bör området höjdsättas så att när infiltrationsstråket bräddar rinner överskottsvattnet ut på Furuvägen och Gamla Värmdövägen för vidare transport mot recipienten.

BYGGNADER

Volym, gestaltning och karaktär

De nya husen eftersträvar en egen och samtida karaktär dock med respekt till för områdets struktur och de angränsande husens gestaltning. Husen är en formmässig hybrid mellan lamell och stjärnhus i form av ett "L", där byggnadernas volym är uppbruten för att skapa ett lättare intryck. För att smälta in bland den befintliga bebyggelsen är husen tänkta att uppföras med en monokrom färgsättning på fasad och fönster, men med avvikande kulör på entrépartier, balkonger o.dyl., som harmoniserar med områdets 50-tals karaktär. Vidare skall de nya husen underordna sig stjärnhusen i höjd då stjärnhusets högsta del dominerar gården. De nya husens 4:e våning tar upp stjärnhusens plåtinklädda takvåning med kupor och en vinklad fasad på 70 grader vilket ger en stark karaktär till husen utan att kopiera stjärnhusens formspråk helt. Balkonger är placerade i hörnen in mot gård vilket skapar ett bättre ljusinsläpp till lägenheterna och en mindre kompakt byggnadsvolym.

Terränganpassning

Husen har upphöjd sockel lika befintlig bebyggelse. Stödmurar runt parkering skiljer parkeringen från gård på Furuvägen samt ramar in parkering och tar upp slänt mot befintliga hus längs Gamla Värmdövägen.

Materialval, färgsättning

Husen är utformade som homogena volymer i en monokrom kulör med ursparningar i avvikande kulör för entréer och balkonger. Husen strävar efter att vara samtida i material men anpassar sig i volym och höjd till de befintliga husen. De nya husen kompletterar den befintliga färgskalan som är i vitbeigt, terrakotta och grön/beige med en grågrön dov färg. Färgen signalerar ett nyttillskott men förhåller sig i sin dovhets till den befintliga 50-talsskalan. Den dova grågröna färgen smälter även in gårdens grönska under vår och sommar. Fönster utförs även i grönt lika fasad. Hörn/balkong fasad/ entréer utförs dock i vitt vilket skapar en variation inom volymen. Sockel mot gård samt fasad mot gata utförs i fasadsten.

Lägenhetskvaliteter, dagsljus och utblickar

Bostäderna är primärt orienterade mot gården och söder samt sekundärt mot Furuvägen. Balkonger tar hänsyn till stjärnhusen, då de är placerade mot gård eller i hörnen mot Furuvägen, samt är förskjutna från stjärnhusens fasadliv mot Furuvägen.

Ljud

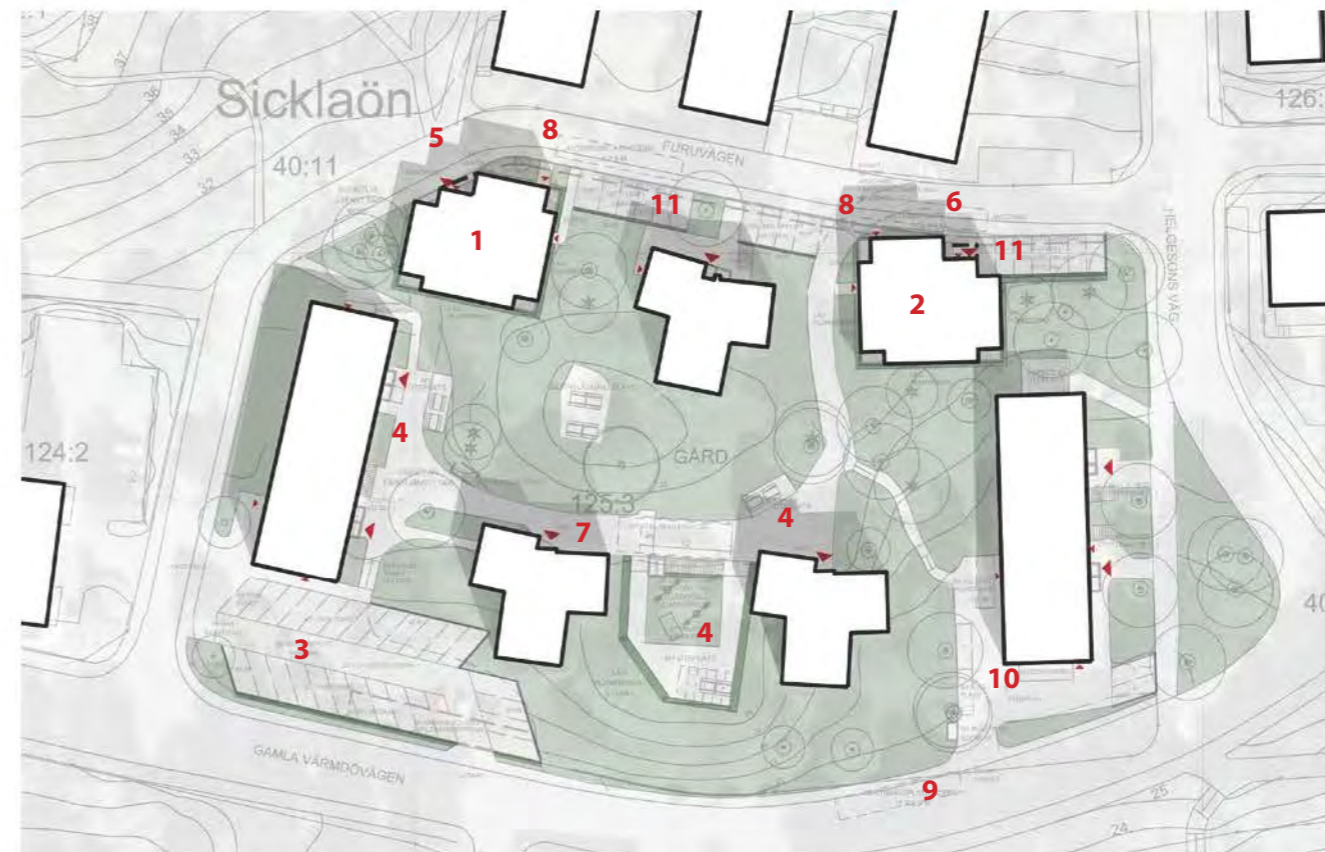
Lägenheterna är orienterade in mot gård och trapphusen mot kvarterets yttre hörn. Minst hälften av sovrummen har tyst sida mot gård. Balkonger i östra huset är inglasade mot Helgesons väg enligt ljudkonsult.

Bostadsgårdar och förgårdar

Den befintliga uteplatsen bevaras men gården kompletteras med ytterligare tre stycken nya uteplatser. Två stycken av uteplatserna skapas längs angränsningsvägen, enligt ljudkonsults krav, och en tredje ny uteplats skapas i anslutning till den befintliga lekplatsen som rustas upp i samband med genomförande av nybyggnation.

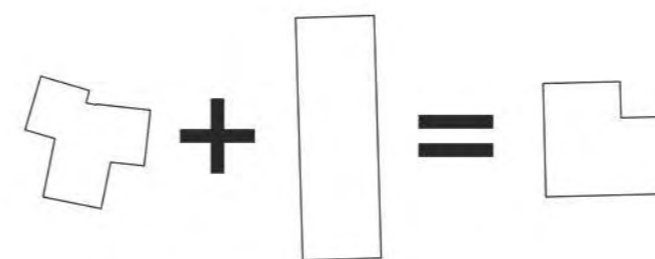
Parkering

Enligt Nacka kommuns riktlinje "Rekommenderade parkeringstal för bostäder i Nacka" behöver 16 nya parkeringsplatser anläggas vid Sicklaön 125:3 om inte någon av Nacka kommuns preciserade

Situationsplan 1:1000

- 1-2 - Två nya bostadshus på 4 våningar placeras i den norra delen mot Furuvägen.
- 3 - Befintlig parkering effektiviseras, totalt 27 p-platser varav en är bilpool plats.
- 4 - Bostadsgård, med ny lekplats / grillplats samt två nya uteplatser längs angränsningsväg.
- 5 - Angöring bostadshus 1.
- 6 - Angöring bostadshus 2
- 7 - Angöring ambulans / färdtjänst för befintliga hus sker via gångfartsområde / gård.
- 8 - Angöring sopbil, 2 st miljöstationer.
- 9 - Angöring sopbil samt ny sopkasun mot Helgesonsväg i öster flyttas till gavel i sydöstra hörnet mot Gamla värmdövägen.
- 10 - 4 parkerings platser varav en är bilpool plats.
- 11 - 17 st p-platser längs Furuvägen.

Koncept typologi

Utblickar

MM-åtgärder genomförs. Med föreslagen utformning finns utrymme för max 15 nya platser, alltså behöver p-talet reduceras. Genomförs tre av MM-åtgärderna (medelnivå enligt Nackas riktlinjer) kan p-talet reduceras med 10 % vilket skulle innebära att 14 nya parkeringsplatser behöver anläggas på fastigheten. På fastigheten finns inget hinder för att genomföra någon av de av Nacka kommun preciserade åtgärderna. Initialt har information och kommunikation om alternativa resmöjligheter, förbättrade cykelfaciliteter och upprättande av bilpool bedömts vara tre åtgärder som kan genomföras och som ger god effekt.

Parkeringsplatser tillskapas främst genom en effektivisering av befintliga hårdgjorda ytor i fastighetens södra del. Totalt finns plats för 48–49 parkeringsplatser på tomten varav 14–15 st är nya. Två av platserna kan användas som parkerings för rörelsehinderade och 1–2 platser kan reserveras för bilpoolbil. P-kalkyl / bilpool enligt trafikkonsults utredning.

Cykelparkering

Cykelparkering planeras i cykelförråd i sockelväning inom bostadsbyggnad, totalt 56 platser. Väderskyddade besöksparkeringar placeras i anslutning till entréer, totalt 10st. Detta ger totalt 66 nya cykelplatser för de de nya husen, behovet är 62 platser enligt Nacka kommuns riktlinjer. Mer än 50% av cykelparkeringen är placerade inomhus där det även finns cykelfaciliteter samt plats för lastcyklar och mopeder. Cykelförråden i källaren nås med hiss, trapphus samt sekundär halvtrappa från gård, vilket även utgör angreppsväg för brandkår. Dörrar till cykelförråd förses med dörrautomatik. Befintlig cykelparkering på gård fördubblas till totalt 70 st varav 49 är väderskyddade med cykeltak. Cykelparkeringarna på gård är ramlåsbara. Två ellådcyklar utgör en lådcykelpool för kvarteret. De köps in och driftas av Skandia fastigheter. Lådcyklarna placeras i låsbara cykelskjul på gård och förses med laddstolpe.

Brand

Uppställning brandbil sker inne på gård för att klara utrymning i de två befintliga höga "stjärnhusen". De befintliga lamellhusen klarar utrymning med mobil stege. De nya husen har TR2 trapphus samt angreppsväg via en sekundär entré i källaren. De nya husen placeras 5 -5.4 meter från gavel befintligt hus. En stålningberäkning enligt brand PM visar att strålningnivåerna mellan byggnaderna blir tillräckligt små så att brandspridningen begränsas.

Soppantering

Befintlig miljöstation rivs och ersätts med två nya miljöstationer i de nya husens entréplan mot Furuvägen. Soprummen har fönster mot Furuvägen vilket ökar tryggheten genom insyn från gatan. Sopkasun mot Helgesonsväg i öster flyttas till infart i sydöstra hörnet mot Gamla värmdövägen. Detta för att parkvägen / parkmark längs Helgesonsväg idag används för angöring / sopbil, vilket inte är optimalt. En ny angöringsplats för sopbil ordnas vid den nya sopkasunen i sydvästra hörnet av kvarteret längs Gamla värmdövägen. Sopbilsangöring placeras så att den inte blockerar infart / utfart.

Bostadskomplement

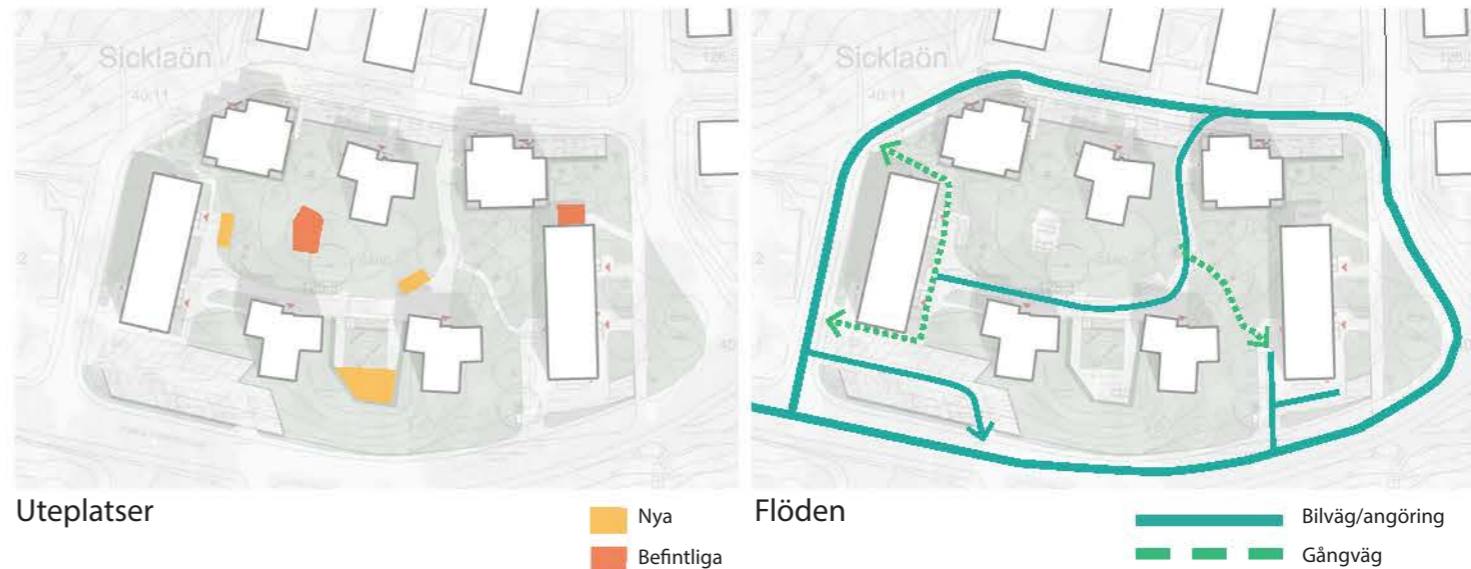
Fläktrum och bostadskomplement placeras i sockelväning.

Sammanställning ytor / lägenheter

BTA Bostäder	2056 m ²
BTA bostadskomplement	394 m ²
BTA Fläktrum	132 m ²
Total BTA	2582 m ² (varav 2056m ² ljus BTA & 526m ² mörk)
Tillkommande lägenheter:	22 st varav: 12 st 2 rok 55 kvm, 2 st 3 rok 83 kvm, 8 st 4 rok 95 kvm.

Situationsplan, befintliga träd som tas ned markerade i rött
wSkala 1:1000

Uteplatser

■ Nya
■ Befintliga

Flöden

— Bilväg/angöring
- - - Gångväg

Gårdsbildning

FOTOMONTAGE

Fotomontage Furuvägen mot väster

FOTOMONTAGE

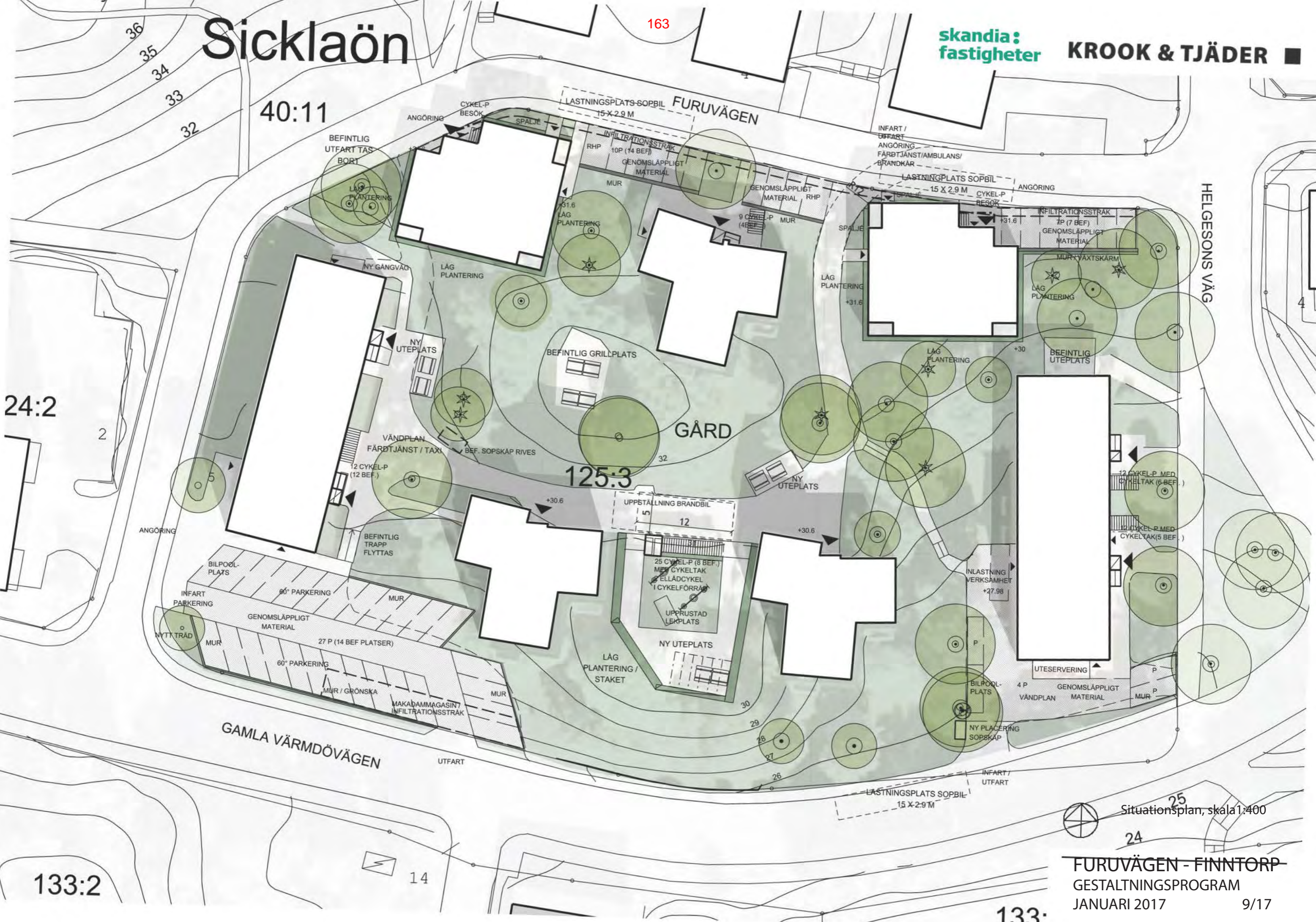

Fotomontage gård mot norr

Fotomontage Furuvägen mot öster

Sicklaön

Situationsplan, skala 1:400

FURUVÄGEN - FINNTORP
GESTALTNINGSPROGRAM
JANUARI 2017 9/17

24:2

133:2

133:

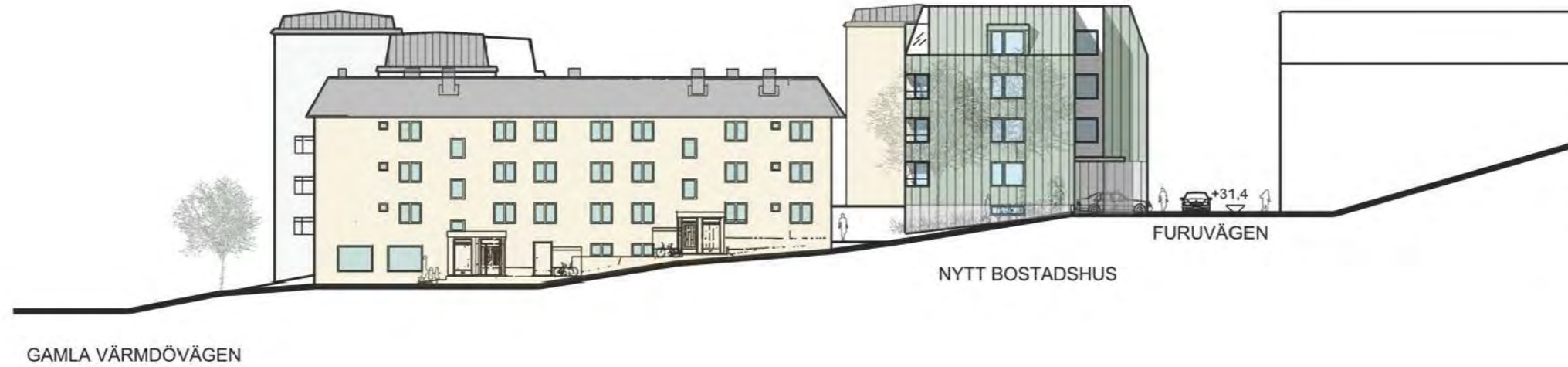
FASADER / SEKTIONER

FASAD MOT SÖDER
SKALA 1:400

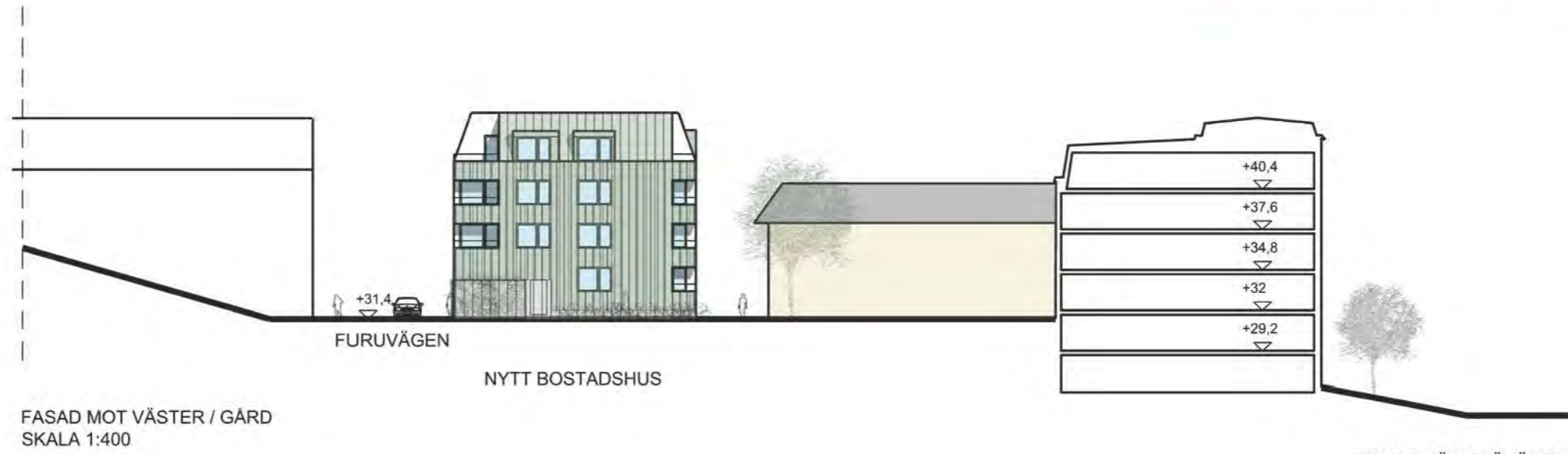
FASAD MOT ÖSTER
SKALA 1:400

FASAD MOT ÖSTER / HELGESSONS VÄG
SKALA 1:400

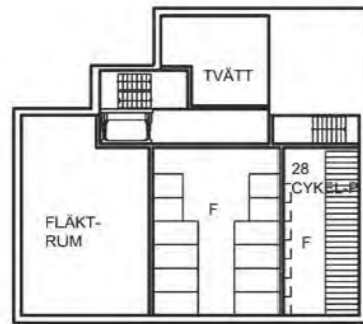

FASAD MOT NORR
SKALA 1:400

FASAD MOT VÄSTER / GÄRD
SKALA 1:400

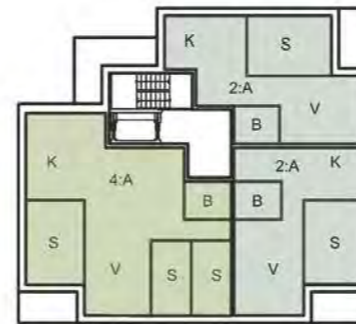
GAMLA VÄRMDÖVÄGEN

HUS 1
KÄLLARPLAN
SKALA 1:400

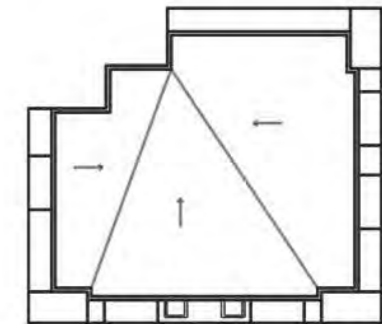
ENTRÉPLAN
SKALA 1:400

PLAN 1-2
SKALA 1:400

VINDSPLAN
SKALA 1:400

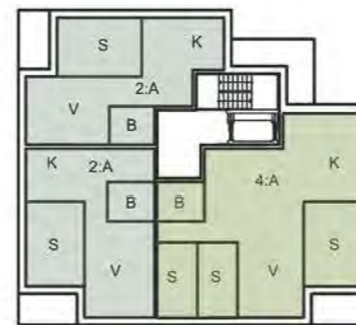
TAKPLAN
SKALA 1:400

HUS 2
KÄLLARPLAN
SKALA 1:400

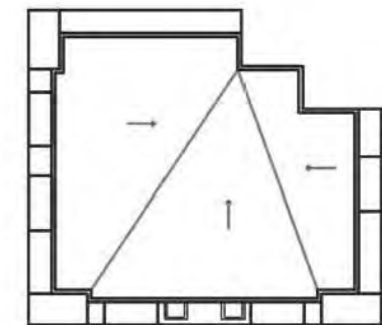
ENTRÉPLAN
SKALA 1:400

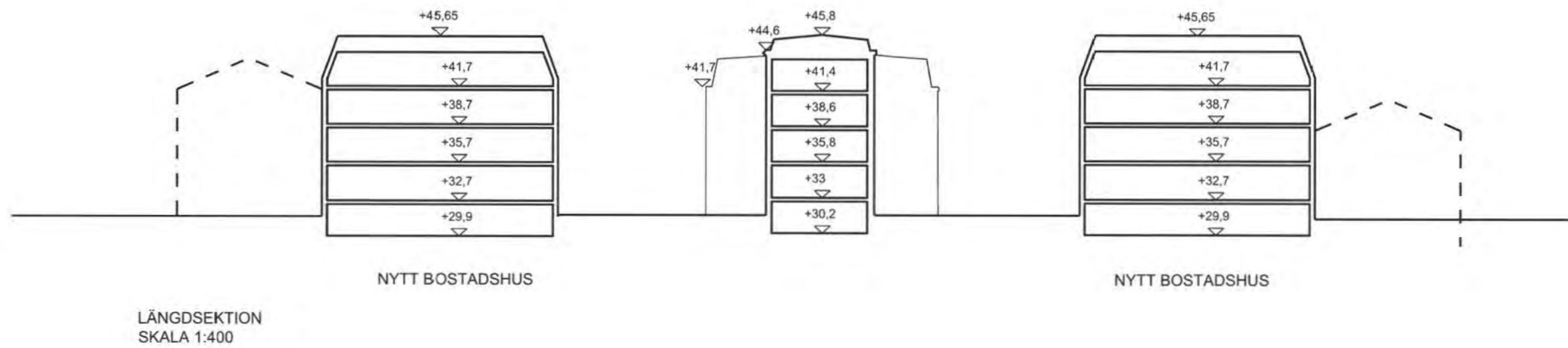
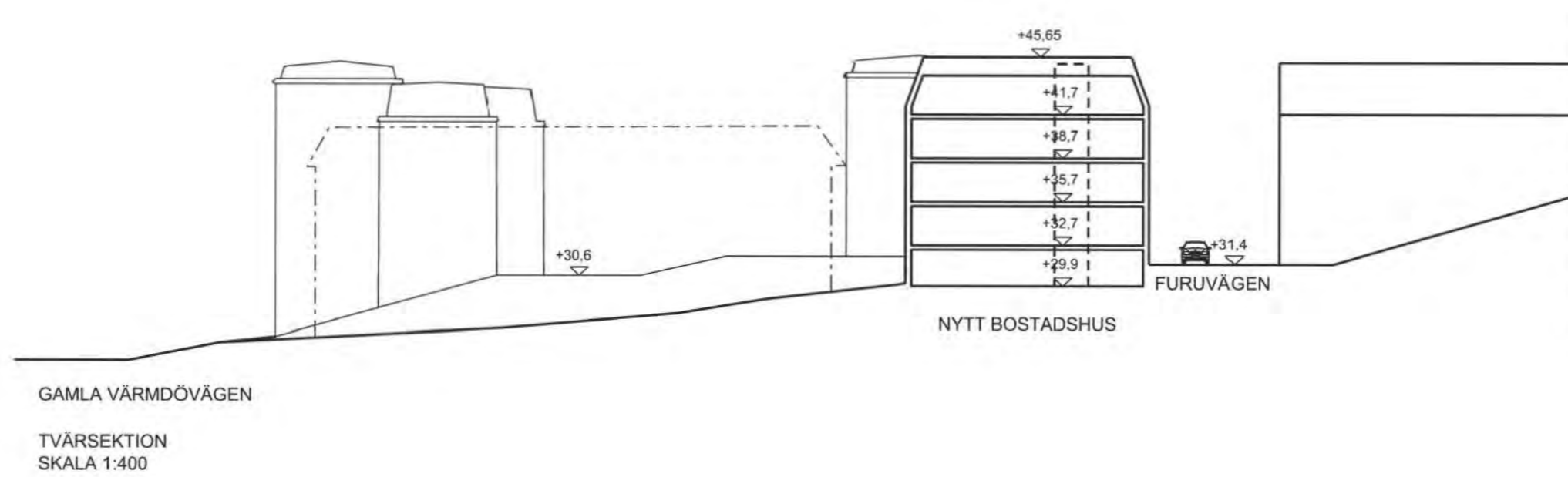
PLAN 1-2
SKALA 1:400

VINDSPLAN
SKALA 1:400

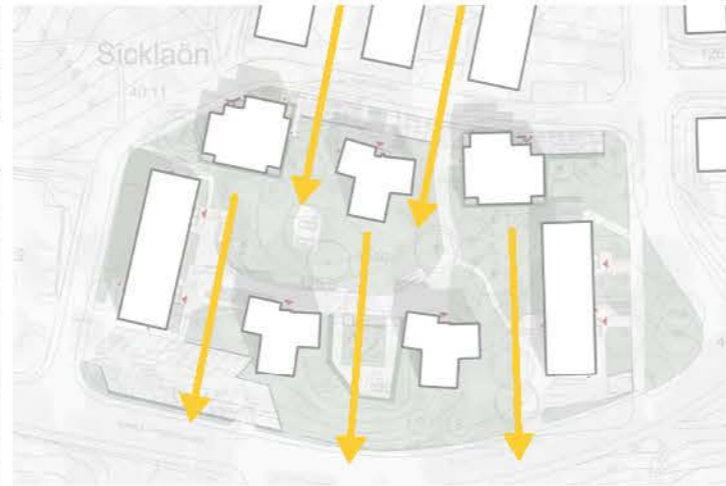
TAKPLAN
SKALA 1:400

DIAGRAM/KONCEPT

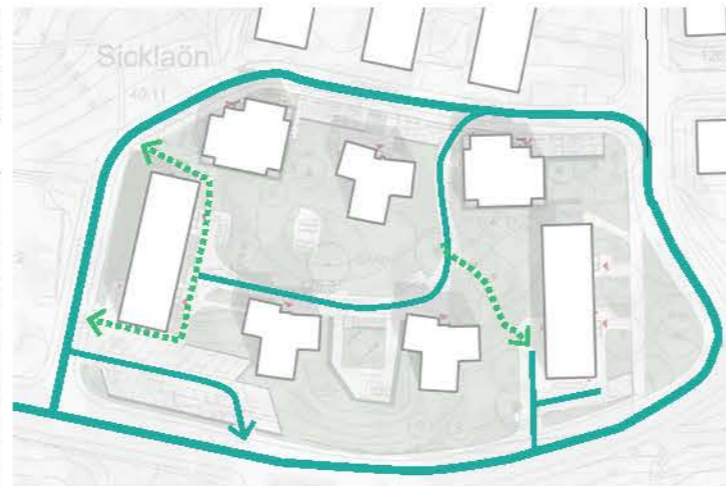
Gårdsbildning

Utblickar

Uteplatser

Flöden

■ Nya
■ Befintliga
— Bilväg/angöring
- - - Gångväg

Dagvattenhantering, infiltrationsstråk

Typologier

Situationsplan
Skala 1:1000

Situationsplan, befintliga träd som tas ned markerade i rött
Skala 1:1000

EXEMPEL FASADUTFORMNING

Fasad mot gård

Avvikande kulör

Falsad plåt, lutning 20-30 grader

Bröstningshöjd 90 cm vid
skärning fasadplan

Avvikande kulör

Fönster i kulör lika fasad

Falsad plåt/ puts / fasadskivor

Fönster / balkongdörrar i avvikande
kulörSockelvåning med glasat parti
/ dörr miljörum

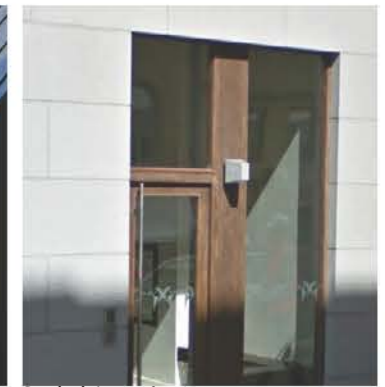
Spaljé

Sockelfasad i fasadsten /
variation i sockelhöj

Sockelvåning med fönster / källare

Referens tak / plåtfasad, Sommarhus Husarö

Sockel / entréer i sten.

Referens grön plåtfasad KV to-baksmonopolet

Sockel / entréer i sten.

Exempel monokrom byggnad

Spaljé framför sockel fasad.

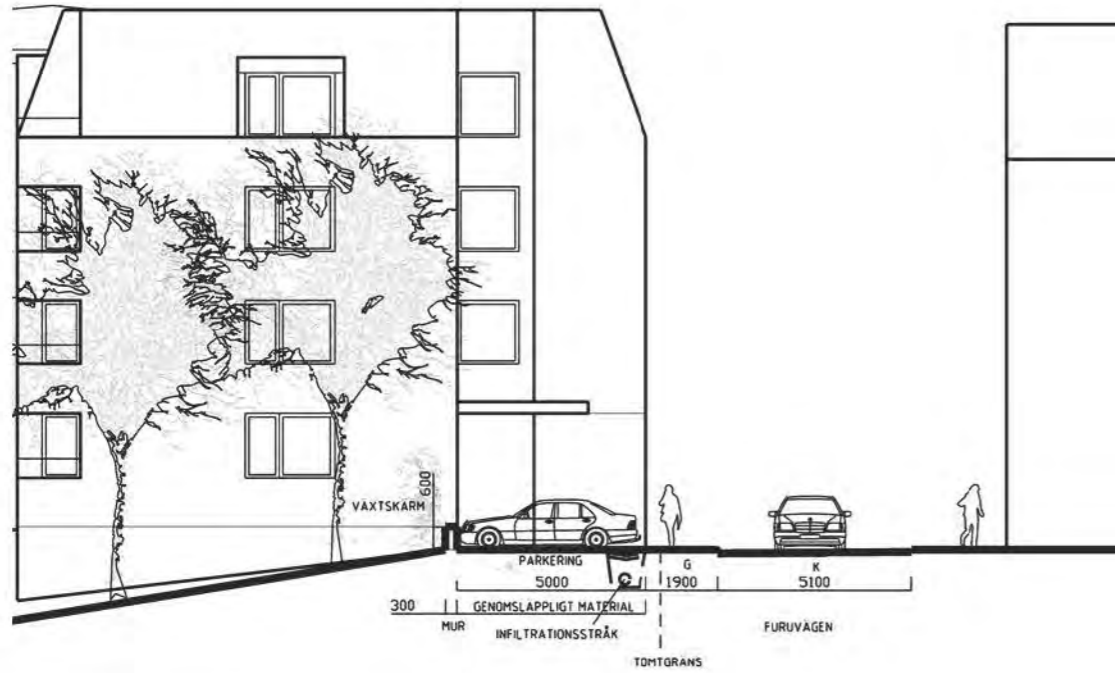

Referens gröna balkonger i 50-tals kulör/ urspårnigar / hörn i vitt

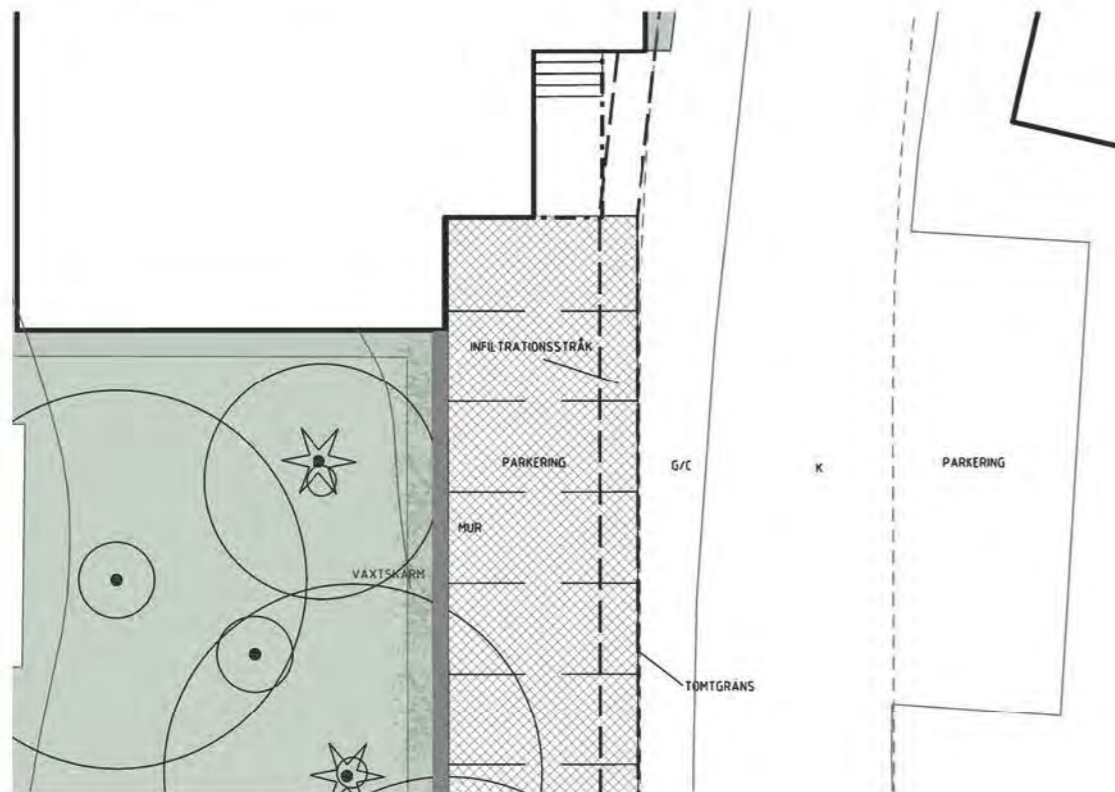
Referens tak / plåtfasad med falsad plåt / relief.

MARKPLANERING / GATUSEKTIONER PARKERING

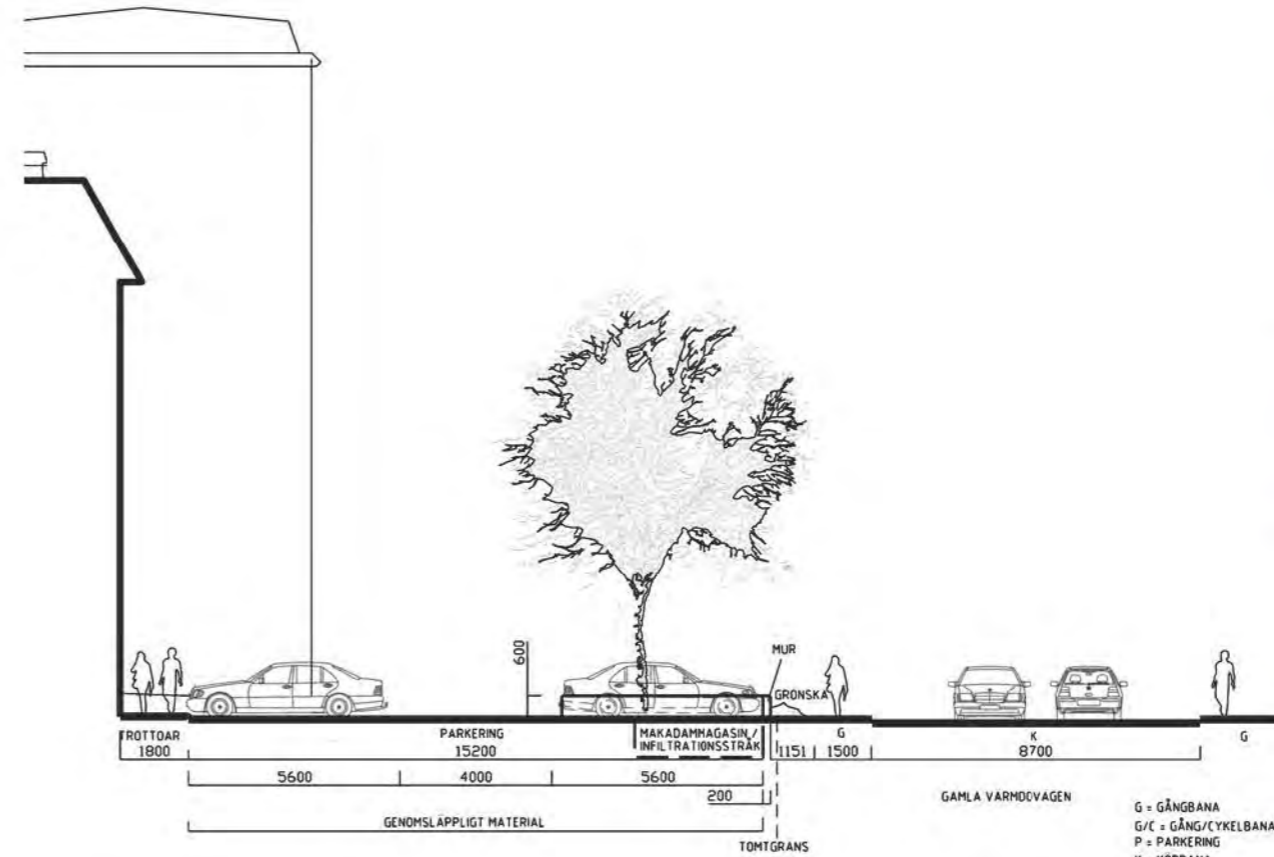

G = GÅNGBANA
G/C = GÅNG/CYKELBANA
P = PARKERING
K = KORBANA

TYPSEKTION FURUVÄGEN
SKALA 1 : 200

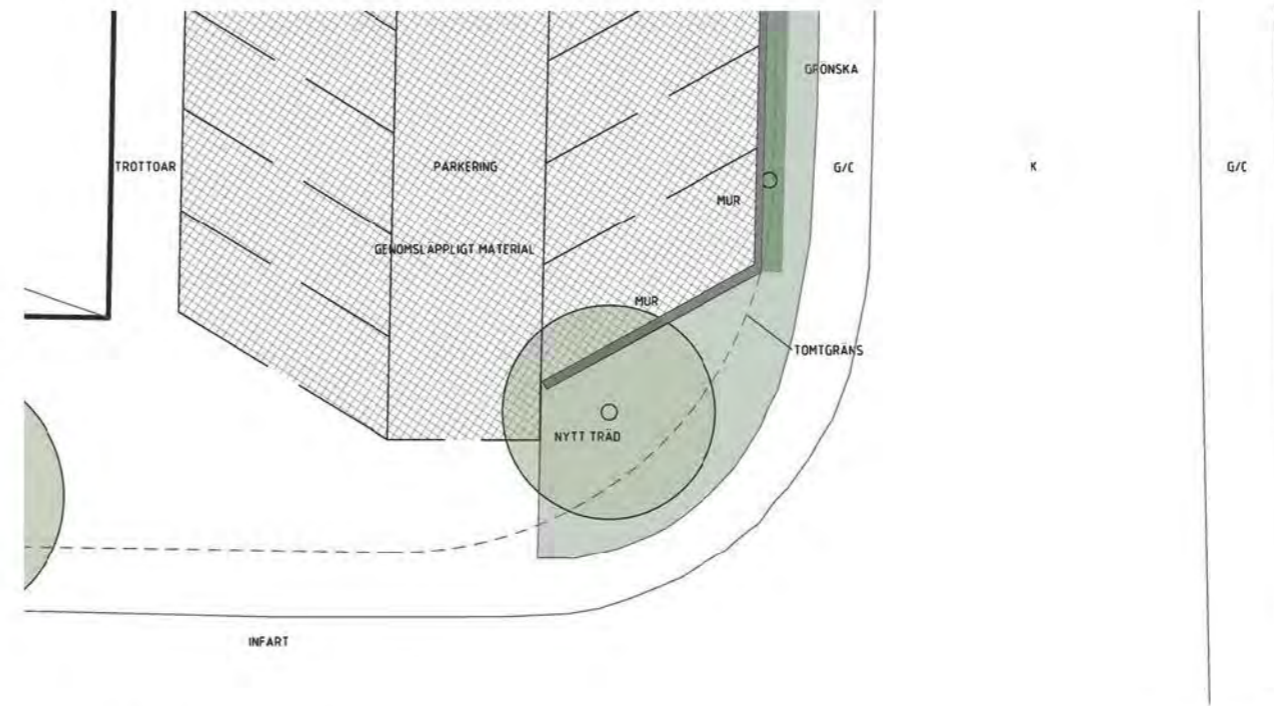

PLAN FURUVÄGEN
SKALA 1 : 200

G = GÅNGBANA
G/C = GÅNG/CYKELBANA
P = PARKERING
K = KORBANA
T = TRADZON

TYPSEKTION GAMLA VÄRMDÖVÄGEN
SKALA 1 : 200

PLAN GAMLA VÄRMDÖVÄGEN
SKALA 1 : 200

Exempel stödmur i granit / blocksten

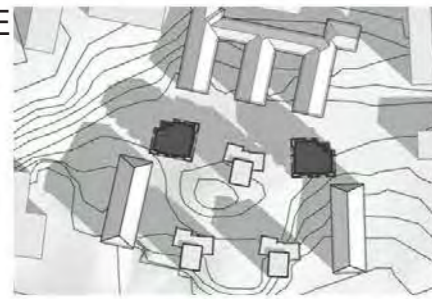

Exempel stödmur i granit / blocksten möte sluttning

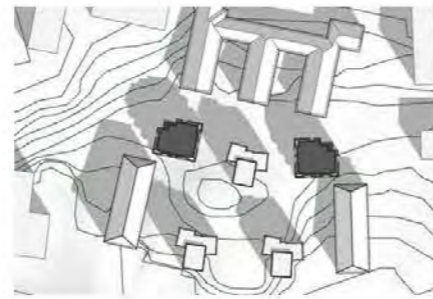

Exempel stödmur runt parkering

SOLSTUDIE

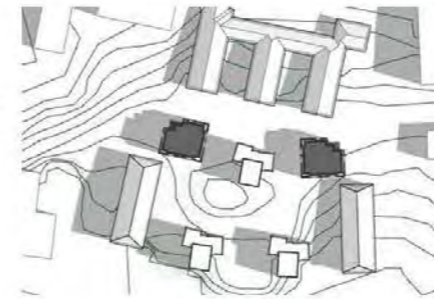
Solstudie 20 Mars kl 9

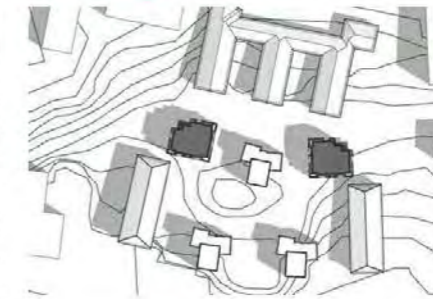
Solstudie 20 Mars kl 10

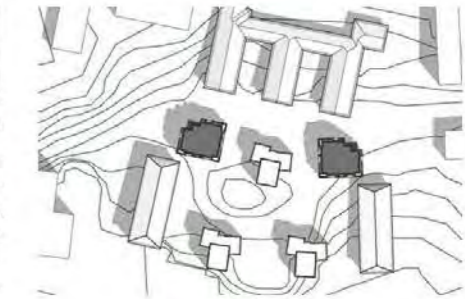
Solstudie 20 Mars kl 11

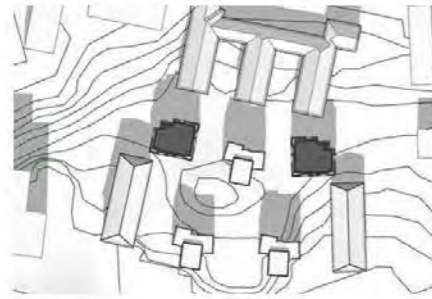
Solstudie 20 Juni kl 9

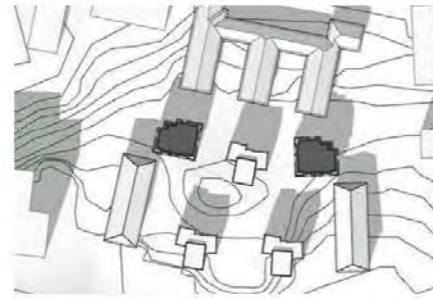
Solstudie 20 Juni kl 10

Solstudie 20 Juni kl 11

Solstudie 20 Mars kl 12

Solstudie 20 Mars kl 13

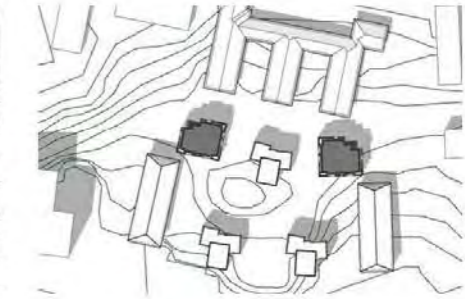
Solstudie 20 Mars kl 14

Solstudie 20 Juni kl 12

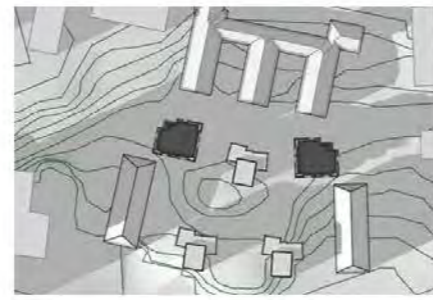
Solstudie 20 Juni kl 13

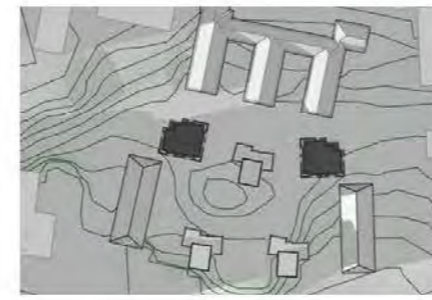
Solstudie 20 Juni kl 14

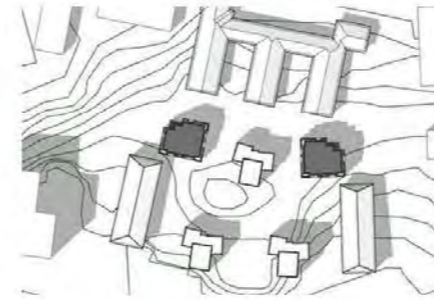
Solstudie 20 Mars kl 15

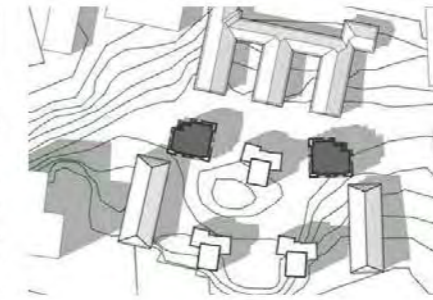
Solstudie 20 Mars kl 16

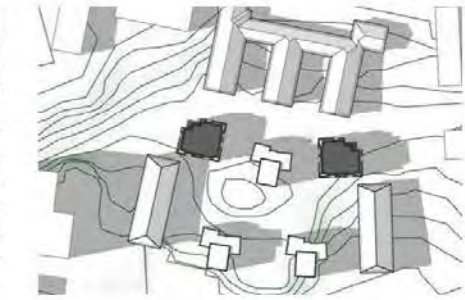
Solstudie 20 Mars kl 17

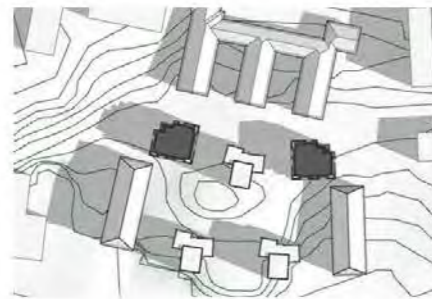
Solstudie 20 Juni kl 15

Solstudie 20 Juni kl 16

Solstudie 20 Juni kl 17

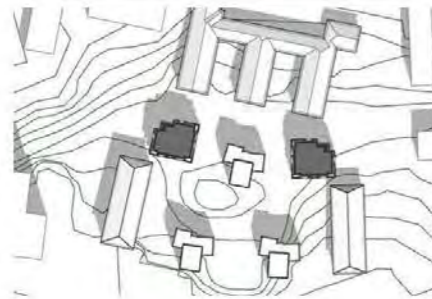
Solstudie 20 Augusti kl 9

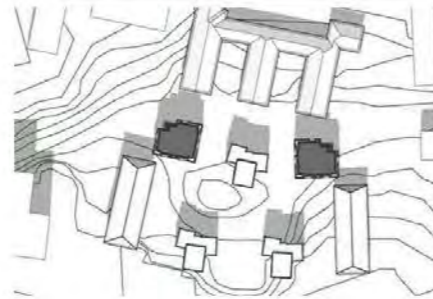
Solstudie 20 Augusti kl 10

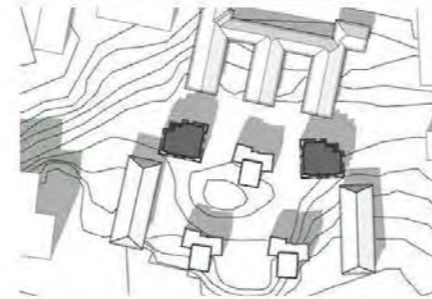
Solstudie 20 Augusti kl 11

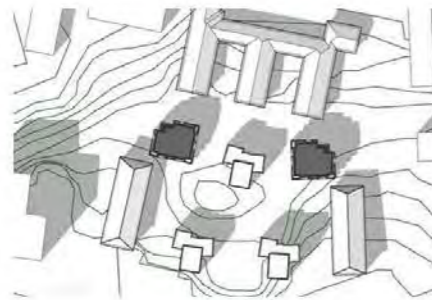
Solstudie 20 Augusti kl 12

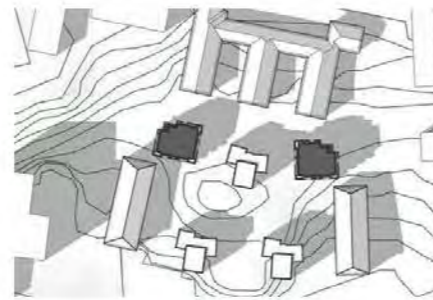
Solstudie 20 Augusti kl 13

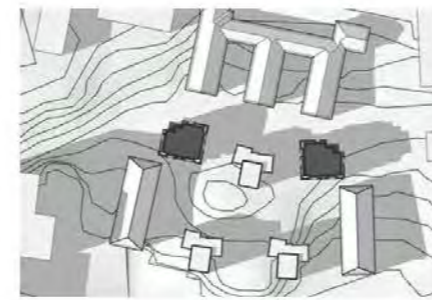
Solstudie 20 Augusti kl 14

Solstudie 20 Augusti kl 15

Solstudie 20 Augusti kl 16

Solstudie 20 Augusti kl 17

13 juni 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott

§ 133

Dnr KFKS 2015/828-251

Ramavtal med Brf Betsövägen ("Röda längan") om området Sarvträsk/Ormingehus, fastigheten Orminge 46:4

Beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att ingå föreslaget ramavtal mellan kommunen och bostadsrättsföreningen Betsövägen, för området Sarvträsk/Ormingehus, fastigheten Orminge 46:4.

Ärendet

Ett planprogram för centrala Orminge antogs hösten 2015 med mål om ett levande, tryggt och attraktivt stadsdelscentrum för boende, besökare och företag och som utvecklar Orminges karaktär och identitet. Området Sarvträsk och Ormingehus omfattar bland annat fastigheten Orminge 46:4 och ska enligt planprogrammet detaljplaneläggas.

Inom kommande detaljplan planeras bostäder, verksamheter, förskola, aktivitetsstråk och dagvattendamm. Bostadsrättsföreningen Betsövägen, som äger aktuell fastighet, och därmed är exploatör, planerar en påbyggnad av befintlig byggnad, "Röda längan", med tre våningar samt en inklädnad av fasaden. Föreslaget avtalsförslag ämnar bland annat tydliggöra parternas förväntningar och avsikter med den kommande planläggningen och exploateringen samt översiktligt redovisa vilka kostnader som bedöms uppkomma och vem som ska stå för dem.

Handlingar i ärendet

Exploateringsenhetens tjänsteskrivelse den 23 maj 2017

Ramavtal för Sarvträsk & Ormingehus, Orminge

Bilaga 1 – Kostnadsfördelning

Beslutsgång

Stadsutvecklingsutskottet beslutade i enlighet med exploateringsenhetens förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Kommunstyrelsen

Ramavtal med Brf Betsövägen ("Röda längan") om området Sarvträsk/Ormingehus, fastigheten Orminge 46:4

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att ingå föreslaget ramavtal ,mellan kommunen och bostadsrättsföreningen Betsövägen, för området Sarvträsk/Ormingehus, fastigheten Orminge 46:4.

Sammanfattning

Ett planprogram för centrala Orminge antogs hösten 2015 med mål om ett levande, tryggt och attraktivt stadsdelscentrum för boende, besökare och företag och som utvecklar Orminges karaktär och identitet. Området Sarvträsk och Ormingehus omfattar bland annat fastigheten Orminge 46:4 och ska enligt planprogrammet detaljplaneläggas. Inom kommande detaljplan planeras bostäder, verksamheter, förskola, aktivitetsstråk och dagvattendamm. Bostadsrättsföreningen Betsövägen, som äger aktuell fastighet, och därmed är exploatör, planerar en påbyggnad av befintlig byggnad, "Röda längan", med tre våningar samt en inklädnad av fasaden. Föreslaget avtalsförslag ämnar bland annat tydliggöra parternas förväntningar och avsikter med den kommande planläggningen och exploateringen samt översiktligt redovisa vilka kostnader som bedöms uppkomma och vem som ska stå för dem.

Ärendet

Upprättat avtalsförslag syftar till att tydliggöra parternas förväntningar och avsikter med den kommande planläggningen och exploateringen samt reglera områdets övergripande struktur. Avtalet ska också översiktligt redovisa vilka kostnader som uppkommer och vem som ska stå för dem.

- Klargöra för den fortsatta processen med detaljplanering av Sarvträsk och Ormingehus
- Ange principiella förutsättningar för genomförandet av en ny detaljplan och innehåll i kommande exploateringsavtal.

- Fastställa principer för exploatörens, bostadsrättsföreningen Betsövägens, ansvar och kostnader för allmänna anläggningar.

Exploatören samarbetar med Svensk Bostadsutveckling AB för framtagande av bebyggelseförslag inom fastigheten. Anlitade arkitekter är Wingårdhs AB.

Ekonomiska konsekvenser

Ett ingående av avtalet innebär att kommunen får kostnadstäckning för den del av plan- och exploateringsarbetet som avser planändring och genomförande samt de infrastrukturinvesteringar som behöver genomföras till följd av att ytterligare byggrätt skapas inom Orminge 46:4. Kostnadsfördelningen mellan byggherrarna inom planområdet har gjorts utifrån bedömda tillkommande byggrätter inom hela planområdet.

Konsekvenser för barn

Bebyggelseförslaget som är föremål för diskussion, innebär ingen större förändring sett ur ett barnkonsekvensperspektiv. Den förändring som sker och som kan ha betydelse ur ett barnperspektiv är att fler familjebostäder tillkommer i en del av Orminge som i dag i huvudsak präglas av enpersonshushåll. Under själva genomförandetiden av projektet måste hänsyn tas till att säkerställa säkra skolvägar förbi arbetsplatsområdet.

Bilagor

- Ramavtal för Sarvträsk & Ormingehus, Orminge
Bilaga 1 – Kostnadsfördelning

Ulf Crichton
Exploateringschef
Exploateringsenheten

Lena Hall
Projektledare
Exploateringsenheten

RAMAVTAL

FÖR SARVTRÄSK & ORMINGEHUS, ORMINGE C

§ 1 PARTER

Mellan Nacka kommun, nedan kallad Kommunen, och Bostadsrättsförening Betsövägen, Betsövägen 10, 132 30 Saltsjö-Boo, org.nr 769621-6881, nedan kallad Exploatören, träffats följande ramavtal avseende stadsbyggnadsprojektet "Sarvträsk och Ormingehus" i Orminge centrum, Nacka kommun.

§ 2 OMRÅDE

Projektområdet ligger i norra delen av Orminge centrum. Området består av mark som tillhör fastigheterna Mensättra 1:1, Orminge 46:1, 46:2, 46:4, 59:1 och 60:1. Mensättra 1:1 och Orminge 60:1 ägs av Kommunen, Orminge 46:1, 46:2 och 59:1 ägs av Rikshem AB och Orminge 46:4 ägs av Exploatören.

§ 3 BAKGRUND OCH FÖRUTSÄTTNINGAR

Ett planprogram för centrala Orminge antogs hösten 2015 med mål om ett levande, tryggt och attraktivt stadsdelscentrum för boende, besökare och företag och som utvecklar Orminges karaktär

och identitet. Området för Sarvträsk och Ormingehus utpekats i planprogrammet för att ingå i en första etapp av detaljplaner.

Exploatören äger fastigheten Orminge 46:4 som innehåller den byggnad som kallas "Röda längan". Inom kommande detaljplan planeras bostäder, verksamheter, förskola, aktivitetsstråk och dagvattendamm. Exploatören planerar en påbyggnad av befintlig byggnad med tre våningar samt en inklädnad av fasaden.

§ 4 SYFTE

Detta avtal syftar till att tydliggöra parternas förväntningar och avsikter med den kommande exploateringen samt reglera områdets övergripande struktur. Avtalet ska också översiktligt redovisa vilka kostnader som uppkommer och vem som ska stå för dem.

- Klargöra för den fortsatta processen med detaljplanering av Sarvträsk och Ormingehus
- Ange principiella förutsättningar för genomförandet av en ny detaljplan och innehåll i kommande exploateringsavtal.
- Fastställa principer för Exploatörens ansvar och kostnader för allmänna anläggningar.

§ 5 EXPLOATÖRENS BUNDENHET

Exploatörens bundenhet förutsätter att Kommunen beslutar att ingå avtalet senast den 30 september 2017.

§ 6 DETALJPLANELÄGGNING

Planläggning kommer att ske enligt förutsättningar angivna i förslag till Start-PM daterat 2016-09-22. Huvuddragen av start-PM är att stadsbyggnadsprojektet Sarvträsk och Ormingehus ska planlägga området så att befintliga byggnader kan utvecklas och ny bebyggelse kan tillkomma.

Enligt start-PM är målet med detaljplanen att:

- Skapa byggrätt för ca 400 bostäder, varav ca 120 bostäder på mark som ingår i kommande markanvisning, upplåtna som hyresrätter.
- Skapa lokaler i bottenvåningarna utmed Kanholmsvägen och Edövägen.
- Skapa byggrätt för minst 160 platser eller åtta nya förskoleavdelningar, utöver existerande idag.
- Utveckla norra delen av Kanholmsvägen till ett grönstråk med ökad attraktivitet och tillgänglighet för fotgängare och cyklister.
- Skapa en dagvattendamm och parkmiljö vid Sarvträsk.

§ 7 ALLMÄNNA ANLÄGGNINGAR

Kommunen är huvudman för allmänna platser och ansvarar för projektering och utbyggnad av dessa. Vad som ska vara allmän plats och allmänna anläggningar bestäms inom detaljplanen.

§ 8 ERSÄTTNING

Exploatören ska ersätta Kommunen ekonomiskt för Kommunens kostnader som hänförs sig till den planerade exploateringen enligt detta avtal. Detta innebär följande:

1. Exploatören ska ersätta Kommunen för kostnader för framtaget planprogram med belopp om 290 000 kronor. Betalning ska vara Kommunen tillhanda inom 30 dagar från att detta avtal vunnit laga kraft.
2. Kommunen ansvarar för allmänna anläggningar i enlighet med § 7. Exploatören har nytta av dessa anläggningar. För de kostnader som detta ansvar föranleder hos Kommunen inom Samordningsprojektet Orminge C, såväl vad avser kommunens interna arbete som externa konsulter arbete, ska Exploatören därför erlägga ett beräknat exploateringsbidrag som fördelas per ljus BTA bostad och lokal. Preliminär fördelning av exploateringsbidrag mellan planområdets intressenter framgår av bilaga 1. Om fördelningen av byggrätter i den detaljplanen som går upp för antagande avviker från fördelningen i bilaga 1 med mer än 5 % ska kostnadsfördelningen justeras i motsvarande mån. Vilket belopp exploateringsbidraget ska uppgå till ska fastställas i exploateringsavtalet.
3. För Kommunens övriga åtaganden enligt detta avtal ska Exploatören ersätta Kommunen ekonomiskt enligt vid var tid gällande timpris. Exempel på sådana åtaganden är samordning, projektledning och kommunens interna administrationsarbete i samband med projektet. Ersättningen betalas efter fakturering från kommunen. Fakturering sker löpande var tredje månad. Kostnaderna fördelas på projektområdets intressenter utefter byggrätter i planområdet. Fördelning framgår av bilaga 1. Fördelningsgrunden enligt bilaga 1 kan över tid förändras om antal intressenter ändras. Om fördelningen av byggrätter i den slutliga detaljplanen avviker från fördelningen i bilaga 1 med mer än 5 % ska kostnadsfördelningen justeras i motsvarande mån när detaljplanen vunnit laga kraft.

Exploatören ska till Kommunen erlägga va-anläggningsavgift enligt vid varje tidpunkt gällande va-taxa.

§ 9 AVBRYTANDE AV PLANARBETET

Om någon av parterna önskar avbryta detaljplanarbetet och detta Avtal ska detta omgående skriftligen meddelas den andra parten.

Kommunen äger rätt att omedelbart avbryta planarbetet om förutsättningar saknas för att detaljplan för området ska antas eller vinna laga kraft.

Om detaljplanearbetet avbryts ger inte detta Exploatören någon rätt till ekonomisk ersättning. Kommunen har rätt till ersättning för dittills nedlagt arbete och kostnader.

§ 10 ÖVRIGA AVTAL

Planavtal upprättas för detaljplanen innan planarbetet påbörjas. I avtalen regleras vilket arbete som utförs av respektive part och vilken kostnad som utgår för kommunens arbete.

Exploateringsavtal upprättas innan detaljplan antas av kommunfullmäktige. I avtalet regleras bland annat marköverlåtelse, rättighetsupplåtelse, kostnader för och utförande av allmänna anläggningar mer detaljerat.

Kommunen förbinder sig inte att anta en detaljplan genom att ingå ramavtal.

170515

§ 11 TVIST

Tvist angående tolkning och tillämpning av detta avtal ska avgöras av allmän domstol enligt svensk rätt och på Kommunens hemort.

§ 12 ÄNDRINGAR OCH TILLÄGG

Ändringar av och tillägg till detta avtal skall upprättas skriftligen och undertecknas av båda parter.

§ 13 ÖVERLÅTELSE

Detta avtal får inte utan Kommunens skriftliga medgivande överlåtas på annan.

§ 14 VILLKOR

Parterna förutsätter

Att BRF Betsövägen före den 15 april 2017 beslutar att teckna detta avtal genom stämmobeslut.

Detta avtal är upprättat i två likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

Nacka den

..... den

För Nacka kommun

För Brf Betsövägen

.....

.....

.....

.....

Bilagor:

- 1) Kostnadsfördelning

RAMAVTAL

FÖR SARVTRÄSK & ORMINGEHUS, ORMINGE C

§ 1 PARTER

Mellan Nacka kommun, nedan kallad Kommunen, och Bostadsrättsförening Betsövägen, Betsövägen 10, 132 30 Saltsjö-Boo, org.nr 769621-6881, nedan kallad Exploatören, träffats följande ramavtal avseende stadsbyggnadsprojektet "Sarvträsk och Ormingehus" i Orminge centrum, Nacka kommun.

§ 2 OMRÅDE

Projektområdet ligger i norra delen av Orminge centrum. Området består av mark som tillhör fastigheterna Mensättra 1:1, Orminge 46:1, 46:2, 46:4, 59:1 och 60:1. Mensättra 1:1 och Orminge 60:1 ägs av Kommunen, Orminge 46:1, 46:2 och 59:1 ägs av Rikshem AB och Orminge 46:4 ägs av Exploatören.

§ 3 BAKGRUND OCH FÖRUTSÄTTNINGAR

Ett planprogram för centrala Orminge antogs hösten 2015 med mål om ett levande, tryggt och attraktivt stadsdelscentrum för boende, besökare och företag och som utvecklar Orminges karaktär

och identitet. Området för Sarvträsk och Ormingehus utpekats i planprogrammet för att ingå i en första etapp av detaljplaner.

Exploatören äger fastigheten Orminge 46:4 som innehåller den byggnad som kallas "Röda längan". Inom kommande detaljplan planeras bostäder, verksamheter, förskola, aktivitetsstråk och dagvattendamm. Exploatören planerar en påbyggnad av befintlig byggnad med tre våningar samt en inklädnad av fasaden.

§ 4 SYFTE

Detta avtal syftar till att tydliggöra parternas förväntningar och avsikter med den kommande exploateringen samt reglera områdets övergripande struktur. Avtalet ska också översiktligt redovisa vilka kostnader som uppkommer och vem som ska stå för dem.

- Klargöra för den fortsatta processen med detaljplanering av Sarvträsk och Ormingehus
- Ange principiella förutsättningar för genomförandet av en ny detaljplan och innehåll i kommande exploateringsavtal.
- Fastställa principer för Exploatörens ansvar och kostnader för allmänna anläggningar.

§ 3 EXPLOATÖRENS BUNDENHET

Exploatörens bundenhet förutsätter att Kommunen beslutar att ingå avtalet senast den 30 september 2017.

§ 6 DETALJPLANLÄGGNING

Planläggning kommer att ske enligt förutsättningar angivna i förslag till Start-PM daterat 2016-09-22. Huvuddragen av start-PM är att stadsbyggnadsprojektet Sarvträsk och Ormingehus ska planlägga området så att befintliga byggnader kan utvecklas och ny bebyggelse kan tillkomma.

Enligt start-PM är målet med detaljplanen att:

- Skapa byggrätt för ca 400 bostäder, varav ca 120 bostäder på mark som ingår i kommande markanvisning, upplåtna som hyresrätter.
- Skapa lokaler i bottenvåningarna utmed Kanholmsvägen och Edövägen.
- Skapa byggrätt för minst 160 platser eller åtta nya förskoleavdelningar, utöver existerande idag.
- Utveckla norra delen av Kanholmsvägen till ett grönstråk med ökad attraktivitet och tillgänglighet för fotgängare och cyklister.
- Skapa en dagvattendamm och parkmiljö vid Sarvträsk.

§ 7 ALLMÄNNA ANLÄGGNINGAR

Kommunen är huvudman för allmänna platser och ansvarar för projektering och utbyggnad av dessa. Vad som ska vara allmän plats och allmänna anläggningar bestäms inom detaljplanen.

§ 8 ERSÄTTNING

Exploatören ska ersätta Kommunen ekonomiskt för Kommunens kostnader som hänförs sig till den planerade exploateringen enligt detta avtal. Detta innebär följande:

1. Exploatören ska ersätta Kommunen för kostnader för framtaget planprogram med belopp om 290 000 kronor. Betalning ska vara Kommunen tillhanda inom 30 dagar från att detta avtal vunnit laga kraft.
2. Kommunen ansvarar för allmänna anläggningar i enlighet med § 7. Exploatören har nytta av dessa anläggningar. För de kostnader som detta ansvar föranleder hos Kommunen inom Samordningsprojektet Orminge C, såväl vad avser kommunens interna arbete som externa konsulter arbete, ska Exploatören därför erlægga ett beräknat exploateringsbidrag som fördelas per ljus BTA bostad och lokal. Preliminär fördelning av exploateringsbidrag mellan planområdets intressenter framgår av bilaga 1. Om fördelningen av byggrätter i den detaljplanen som går upp för antagande avviker från fördelningen i bilaga 1 med mer än 5 % ska kostnadsfördelningen justeras i motsvarande mån. Vilket belopp exploateringsbidraget ska uppgå till ska fastställas i exploateringsavtalet.
3. För Kommunens övriga åtaganden enligt detta avtal ska Exploatören ersätta Kommunen ekonomiskt enligt vid var tid gällande timpris. Exempel på sådana åtaganden är samordning, projektledning och kommunens interna administrationsarbete i samband med projektet. Ersättningen betalas efter fakturering från kommunen. Fakturering sker löpande var tredje månad. Kostnaderna fördelas på projektområdets intressenter utefter byggrätter i planområdet. Fördelning framgår av bilaga 1. Fördelningsgrunden enligt bilaga 1 kan över tid förändras om antal intressenter ändras. Om fördelningen av byggrätter i den slutliga detaljplanen avviker från fördelningen i bilaga 1 med mer än 5 % ska kostnadsfördelningen justeras i motsvarande mån när detaljplanen vunnit laga kraft.

Exploatören ska till Kommunen erlægga va-anläggningsavgift enligt vid varje tidpunkt gällande va-taxa.

§ 9 AVBRYTANDE AV PLANARBETET

Om någon av parterna önskar avbryta detaljplanarbetet och detta Avtal ska detta omgående skriftligen meddelas den andra parten.

Kommunen äger rätt att omedelbart avbryta planarbetet om förutsättningar saknas för att detaljplan för området ska antas eller vinna laga kraft.

Om detaljplanearbetet avbryts ger inte detta Exploatören någon rätt till ekonomisk ersättning. Kommunen har rätt till ersättning för dittills nedlagt arbete och kostnader.

§ 10 ÖVRIGA AVTAL

Planavtal upprättas för detaljplanen innan planarbetet påbörjas. I avtalen regleras vilket arbete som utförs av respektive part och vilken kostnad som utgår för kommunens arbete.

Exploateringsavtal upprättas innan detaljplan antas av kommunfullmäktige. I avtalet regleras bland annat marköverlåtelse, rättighetsupplåtelse, kostnader för och utförande av allmänna anläggningar mer detaljerat.

Kommunen förbinder sig inte att anta en detaljplan genom att ingå ramavtal.

§ 11 TVIST

Tvist angående tolkning och tillämpning av detta avtal ska avgöras av allmän domstol enligt svensk rätt och på Kommunens hemort.

§ 12 ÄNDRINGAR OCH TILLÄGG

Ändringar av och tillägg till detta avtal skall upprättas skriftligen och undertecknas av båda parter.

§ 13 ÖVERLÅTELSE

Detta avtal får inte utan Kommunens skriftliga medgivande överlåtas på annan.

§ 14 VILLKOR

Parterna förutsätter

Att BRF Betsövägen före den 15 april 2017 beslutar att teckna detta avtal genom stämmobeslut.

Detta avtal är upprättat i två likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

Nacka den

Nacka den 14/6 2017

För Nacka kommun

För Brf Betsövägen

Bengt Lindgren
Bengt Lindgren

Bengt Bolander
Bengt Bolander

Helen Andersson
Helen Andersson

Hanna Gustafsson
Hanna Gustafsson

Bilagor:

- 1) Kostnadsfördelning

20161208

Dnr. KFKS 2016/558-214
Projekt 9436**Bilaga 1****Detaljplan för Sarvträsk och Ormingehus****Fördelning kostnader på intressenter****Fördelningsnyckel kostnader**

Rikshem	56 %
Nacka kommun	34 %
Brf Betsövägen	10 %

Underlag för fördelningsnyckel, ny BTA per intressent

Rikshem	25000	54 %
Nacka kommun	15000	33 %
Brf Betsövägen	6000	13 %
Total ny BTA	46000 kvm	

A handwritten signature in blue ink, appearing to be "Ole" or similar, located in the bottom right corner of the page.

Bilaga 1

Detaljplan för Sarvträsk och Ormingehus

Fördelning kostnader på intressenter

Fördelningsnyckel kostnader

Rikshem	56 %
Nacka kommun	34 %
Brf Betsövägen	10 %

Underlag för fördelningsnyckel, ny BTA per intressent

Rikshem	25000	54 %
Nacka kommun	15000	33 %
Brf Betsövägen	6000	13 %
Total ny BTA	46000 kvm	

8 augusti 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott

§ 146

Dnr KFKS 2017/634

Omreglering av tomträttsavgäld och erbjudande om friköp för radhus, Erstaviksvägen i Älta

Beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige fattar följande beslut.

Kommunfullmäktige fastställer tomträttsavgälder och friköpspris enligt nedan:

Fastighet	Årlig avgäld	Friköpspris
Älta 11:2	23 745 kr	791 500 kr
Älta 11:4	23 745 kr	791 500 kr
Älta 11:6	23 745 kr	791 500 kr
Älta 11:8	23 745 kr	791 500 kr
Älta 11:9	23 745 kr	791 500 kr
Älta 11:10	23 745 kr	791 500 kr
Älta 11:11	24 120 kr	804 000 kr
Älta 11:14	23 895 kr	796 500 kr
Älta 11:19	23 745 kr	791 500 kr
Älta 11:20	24 000 kr	800 000 kr
Älta 11:22	23 745 kr	791 500 kr
Älta 11:26	23 775 kr	792 500 kr

Den årliga avgälden ska gälla från och med den 1 juli 2019 och under kommande 10-årsperiod.

Friköpspriserna förutsätter att framställan om friköp görs senast den 31 december 2017 och att av tomträttshavaren undertecknat köpekontrakt kommit in till kommunen senast tre månader efter nämnda tidpunkt.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del, under förutsättning av kommunfullmäktiges beslut enligt ovan, följande:

1. Kommunstyrelsen ger i uppdrag till markchefen att för kommunens räkning underteckna avtalen om omreglering av tomträttsavgäld.
2. Kommunstyrelsen befullmäktigar stadsjuristen eller den hon i sitt ställe sätter, att föra kommunens talan i domstol i mål om omreglering av de av kommunfullmäktige fastställda tomträttsavgälderna.

Ordförandes signatur 	Justerandes signatur 	Utdragsbestyrkande
---	---	--

8 augusti 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott

Ärendet

Ärendet avser omreglering av tomträttsavgäld för 12 bostadsfastigheter (radhus) där innevarande avgäldsperiod löper ut den 30 juni 2019. Nuvarande avgäld är 15 000 kr per år för Älta 11:26 och 14 100 kr per år och fastighet för övriga fastigheter.

De nya föreslagna avgälderna varierar mellan 23 745 - 24 120 kr per år och fastighet.

Avgäldsperiodens längd är på 10 år och innevarande period löper ut den 30 juni 2019. Detta innebär, för att kommunen ska kunna utnyttja sin rätt att höja nuvarande avgäld, att överenskommelse om ny avgäld måste träffas med respektive tomträttsinnehavare senast den 30 juni 2018.

Handlingar i ärendet

Enhetens för fastighetsutveckling tjänsteskrivelse den 6 juli 2017

Karta

Yrkanden

Jan-Eric Jansson (KD) yrkade bifall till enhetens för fastighetsutveckling förslag.

Beslutsgång

Stadsutvecklingsutskottet beslutade i enlighet med Jan-Eric Janssons yrkande.

Protokollsanteckningar

Khashayar Farmanbar (S) lät anteckna följande för Socialdemokraternas stadsutvecklingsutskottsgrupp.

”Det finns en rimlighet att kunna äga marken som ens hus står på, likväl det finns stor rimlighet att kunna hyra den marken. Därför har vi ingen principiell motsättning mot den typ av affär. Samtidigt tycker vi att det är fel att så kraftigt rabattera markförsäljningen på det sätt som majoriteten gör. Det bryter mot likabehandlingen då Nackaborna gemensamt får vara med och finansiera ett fåtals markinvestering, medan de som bor i exempelvis hyreslägenheter inte alls åtnjuter motsvarande rabatt. Därtill riskerar detta beslut att bryta mot principen att inte skänka allmän egendom. Vi har också motionerat om att se över principerna för detta.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Kommunstyrelsen

Omreglering av tomträttsavgäld och erbjudande om friköp för radhus, Erstaviksvägen i Älta

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige fattar följande beslut.

Kommunfullmäktige fastställer tomträttsavgälder och friköpspris enligt nedan:

Fastighet	Årlig avgäld	Friköpspris
Älta 11:2	23 745 kr	791 500 kr
Älta 11:4	23 745 kr	791 500 kr
Älta 11:6	23 745 kr	791 500 kr
Älta 11:8	23 745 kr	791 500 kr
Älta 11:9	23 745 kr	791 500 kr
Älta 11:10	23 745 kr	791 500 kr
Älta 11:11	24 120 kr	804 000 kr
Älta 11:14	23 895 kr	796 500 kr
Älta 11:19	23 745 kr	791 500 kr
Älta 11:20	24 000 kr	800 000 kr
Älta 11:22	23 745 kr	791 500 kr
Älta 11:26	23 775 kr	792 500 kr

Den årliga avgälden ska gälla från och med den 1 juli 2019 och under kommande 10-årsperiod.

Friköpspriserna förutsätter att framställan om friköp görs senast den 31 december 2017 och att av tomträttshavaren undertecknat köpekontrakt kommit in till kommunen senast tre månader efter nämnda tidpunkt.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del, under förutsättning av kommunfullmäktiges beslut enligt ovan, följande:

1. Kommunstyrelsen ger i uppdrag till markchefen att för kommunens räkning underteckna avtalen om omreglering av tomträttsavgäld.

2. Kommunstyrelsen befullmäktigar stadsjuristen eller den hon i sitt ställe sätter, att föra kommunens talan i domstol i mål om omreglering av de av kommunfullmäktige fastställda tomträttsavgälderna.

Sammanfattning

Ärendet avser omreglering av tomträttsavgäld för 12 bostadsfastigheter (radhus) där innevarande avgäldsperiod löper ut den 30 juni 2019. Nuvarande avgäld är 15 000 kr per år för Älta 11:26 och 14 100 kr per år och fastighet för övriga fastigheter.

De nya föreslagna avgälderna varierar mellan 23 745 - 24 120 kr per år och fastighet.

Avgäldsperiodens längd är på 10 år och innevarande period löper ut den 30 juni 2019. Detta innebär, för att kommunen ska kunna utnyttja sin rätt att höja nuvarande avgäld, att överenskommelse om ny avgäld måste träffas med respektive tomträttshavare senast den 30 juni 2018.

Ärendet

Ärendet berör 12 fastigheter utmed Erstaviksvägen i Älta, samtliga bebyggda med radhus och upplåtna med tomträtt. Fastigheternas läge framgår av bilaga 1.

Fastigheternas arealer varierar mellan 233 - 243 m².

Avgäldsperiodens längd är på 10 år och innevarande period löper ut den 30 juni 2019. Detta innebär, för att kommunen ska kunna utnyttja sin rätt att höja nuvarande avgäld, att överenskommelse om ny avgäld måste träffas med respektive tomträttshavare senast den 30 juni 2018.

Metod för fastställande av ny avgäld

Enligt 13 kapitlet jordabalken ska tomträttsavgälden vid omprövning bestämmas på grundval av det värde marken har vid omregleringstidpunkten, i detta fall den 1 juli 2019, jämte skälig avgäldsrenta. Rent praktiskt innebär detta att tomträttsavgälden beräknas genom att friköpspriset multipliceras med en avgäldsrenta. Avgäldsrentan bestäms av rättspraxis och är för närvarande 3 %.

Området har tidigare varit indelat i två grupper för att underlätta manuell hantering av varierande arealer och marktaxeringsvärden. Indelning av fastigheter i grupper tjänar dock inte längre sitt syfte eftersom dessa skillnader numera kan hanteras automatiskt. Gruppindelningen föreslås därför att upphöra, vilket innebär att varje fastighets avgäld framledes kommer att styras av dess eget taxeringsvärde, och inte längre påverkas av intilliggande fastigheters taxeringsvärden. Detta innebär en något högre avgäld för vissa och något lägre för andra, men ger en mer rättvis, begriplig och transparent hantering.

Tomträttshavare har alltid möjlighet att anmäla sitt intresse för att friköpa sin tomträtt, men i samband med avgäldsreglering informeras tomträttshavarna om denna möjlighet tillsammans med nu gällande pris för friköp. Enligt gällande program för markanvändning med riktlinjer för markanvisnings- och exploateringsavtal som beslutades av kommunfullmäktige den 18 april 2016 ska friköpspriset för mark upplåten med tomträtt för småhus beräknas som 50 procent av det gällande marktaxeringsvärdet.

Överenskommelse om avgäldsreglering tecknas med samtliga tomträttshavare, även de som anmäler intresse för friköp.

Beräkning av avgäld enligt ovan, dvs. $\frac{\text{marktaxeringsvärde}}{2} \times \text{avgäldsränta}$, ger följande:

<i>Fastighet</i>	<i>Friköpspris</i>	<i>Avgäldsränta</i>	<i>Årlig avgäld</i>
Älta 11:2	1 583 000 kr	x 0,5 x 0,03	= 23 745 kr/år
Älta 11:4	1 583 000 kr	x 0,5 x 0,03	= 23 745 kr/år
Älta 11:6	1 583 000 kr	x 0,5 x 0,03	= 23 745 kr/år
Älta 11:8	1 583 000 kr	x 0,5 x 0,03	= 23 745 kr/år
Älta 11:9	1 583 000 kr	x 0,5 x 0,03	= 23 745 kr/år
Älta 11:10	1 583 000 kr	x 0,5 x 0,03	= 23 745 kr/år
Älta 11:11	1 608 000 kr	x 0,5 x 0,03	= 24 120 kr/år
Älta 11:14	1 593 000 kr	x 0,5 x 0,03	= 23 895 kr/år
Älta 11:19	1 583 000 kr	x 0,5 x 0,03	= 23 745 kr/år
Älta 11:20	1 600 000 kr	x 0,5 x 0,03	= 24 000 kr/år
Älta 11:22	1 583 000 kr	x 0,5 x 0,03	= 23 745 kr/år
Älta 11:26	1 585 000 kr	x 0,5 x 0,03	= 23 775 kr/år

Nuvarande avgäld är 15 000 kr per år för Älta 11:26 och 14 100 kr per år och fastighet för övriga fastigheter. Den föreslagna avgäldsnivån enligt ovan innebär alltså en genomsnittlig avgäldshöjning om cirka 64 %.

Ekonomiska konsekvenser

Innevarande period löper ut den 30 juni 2019. Detta innebär, för att kommunen ska kunna utnyttja sin rätt att höja nuvarande avgäld, att överenskommelse om ny avgäld måste träffas med respektive tomträttshavare senast den 30 juni 2018. Detta innebär att kommunfullmäktige dessförinnan måste fatta beslut om justering av avgälden.

Om kommunfullmäktige inte beslutar i enlighet med förslaget innebär detta att kommunen missar möjligheten att justera avgälden, vilket kommer att leda till att avgälden blir oförändrad under nästkommande 10-årsperiod. Detta i sin tur leder till intäktsbortfall för kommunen.

I de fall där friköp sker tappar kommunen den löpande intäkten som avgälden innebär, men får i gengäld en större engångsintäkt motsvarande friköpspriset. Ekonomiska konsekvenser

av friköp behandlades i samband med antagandet av principer för prissättning vid friköp i kommunens program för markanvändning med riktlinjer för markanvisnings- och exploateringsavtal, beslutat av kommunfullmäktige den 18 april 2016.

Konsekvenser för barn

Beslut om omreglering av tomträttsavgäld bedöms inte medföra några konsekvenser för barn.

Bilagor

Bilaga 1 Karta

Anna Ahrling
Markchef
Enheten för fastighetsutveckling

Mattias Borgström
Markingenjör
Enheten för fastighetsutveckling

191

0 5 10 15m

8 augusti 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott

§ 147

Dnr KFKS 2017/583

Omreglering av tomträttsavgäld för fastigheten Skarpnäs 5:5 – Kummelbergets industriområde, Gjutarvägen 2, Boo

Beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott uppdrar till enheten för fastighetsutveckling att komplettera ärendet till kommunstyrelsen med en karta över markägoförhållandena i Kummelberget.

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

1. Kommunfullmäktige fastställer den årliga tomträttsavgälden för fastigheten Skarpnäs 5:5 till 88 000 kr per år att gälla fr.o.m. den 1 april 2019 och under kommande 10-årsperiod.
2. Kommunfullmäktige erbjuder tomträtthavaren att friköpa tomträtten för 2 935 000 kr. Detta pris förutsätter att framställan om friköp görs före omregleringstidpunkten den 31 oktober 2017 och att köpekontrakt har undertecknats av tomträtthavaren senaste tre månader efter nämnda tidpunkt.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del, under förutsättning av kommunfullmäktiges beslut enligt ovan, följande:

Kommunstyrelsen befullmäktigar stadsjuristen, eller den hon sätter i sitt ställe, att föra kommunens talan i domstol i mål om omreglering av tomträttsavgälden för fastigheten Skarpnäs 5:5 i det fall någon överenskommelse med tomträtthavaren inte kan träffas senast den 31 mars 2018.

Ärendet

Fastigheten Skarpnäs 5:5, är upplåten med tomträtt för industriverksamhet sedan den 1 april 1999. Omregleringstidpunkten är den 31 mars 2019. Tomträttsavgälden för fastigheten Skarpnäs 5:5 föreslås höjas från 46 700 kr per år till 88 000 kr per år. Vidare föreslås tomträtthavaren få erbjudande om att friköpa tomträtten för 2 935 000 kr. Erbjudandet att få friköpa till detta pris upphör den 31 mars 2018.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

8 augusti 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott

Handlingar i ärendet

Enhetens för fastighetsutveckling tjänsteskrivelse den 20 juni 2017
Bilaga 1-3 Makrokarta Kummelberget

Yrkanden

Helena Westerling (S) yrkade, med instämmande av Monica Brohede Tellström (L), bifall till enhetens för fastighetsutveckling förslag

Beslutsgång

Stadsutvecklingsutskottet beslutade i enlighet med Helena Westerlings yrkande.

Stadsutvecklingsutskottet uppdrog till enheten för fastighetsutveckling att komplettera ärendet till kommunstyrelsen med en karta över markägoförhållandena i Kummelberget.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Kommunstyrelsen

Omreglering av tomträttsavgäld för fastigheten Skarpnäs 5:5 – Kummelbergets industriområde, Gjutarvägen 2, Boo

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

1. Kommunfullmäktige fastställer den årliga tomträttsavgälden för fastigheten Skarpnäs 5:5 till 88 000 kr per år att gälla fr.o.m. den 1 april 2019 och under kommande 10-årsperiod.
2. Kommunfullmäktige erbjuder tomträttshavaren att friköpa tomträtten för 2 935 000 kr. Detta pris förutsätter att framställan om friköp görs före omregleringstidpunkten den 31 oktober 2017 och att köpekontrakt har undertecknats av tomträttshavaren senaste tre månader efter nämnda tidpunkt

Kommunstyrelsen beslutar för egen del, under förutsättning av kommunfullmäktiges beslut enligt ovan, följande:

Kommunstyrelsen befullmäktigar stadsjuristen, eller den hon sätter i sitt ställe, att föra kommunens talan i domstol i mål om omreglering av tomträttsavgälden för fastigheten Skarpnäs 5:5 i det fall någon överenskommelse med tomträttshavaren inte kan träffas senast den 31 mars 2018.

Sammanfattning

Fastigheten Skarpnäs 5:5, är upplåten med tomträtt för industriverksamhet sedan den 1 april 1999. Omregleringstidpunkten är den 31 mars 2019. Tomträttsavgälden för fastigheten Skarpnäs 5:5 föreslås höjas från 46 700 kr per år till 88 000 kr per år. Vidare föreslås tomträttshavaren få erbjudande om att friköpa tomträtten för 2 935 000 kr. Erbjudandet att få friköpa till detta pris upphör den 31 mars 2018.

Ärendet

Bakgrund

Fastigheten Skarpnäs 5:5 uppläts med tomträtt den 1 april 1999 och är belägen i Kummelbergets industriområde, Gjutarvägen 2. Avgäldsperiodens längd är 10 år och den nuvarande avgälden uppgår till 46 700 kr per år.

Fastigheten är bebyggd med en industribyggnad om cirka 737 kvm BYA (byggnadsarea) och tomtarealen är 2 268 kvm. Fastigheten omfattas av stadsplan 352. Totalt taxeringsvärde uppgår till 4 571 000 kr varav 1 814 000 kr utgör markvärde.

Innevarande avgäldsperiod löper ut den 31 mars 2019. För att kommunen ska kunna utnyttja sin rätt att höja nuvarande avgäld, måste överenskommelse om ny avgäld vara träffad med tomträttshavarna senast ett år före angiven omregleringstidpunkt, det vill säga senast den 31 mars 2018.

Metod för fastställande av ny avgäld

Tomträttsavgäld fastställs genom att avgäldsunderlaget (marknadsvärde för marken) multipliceras med en avgäldsrenta som för närvarande är 3 %. Den nya avgälden baseras på marknadsvärdet med hänsyn till läge och användning.

Marknadsvärdet baseras på ett externt värdeutlåtande för grannfastigheten Skarpnäs 5:4 som bedöms vara jämförbar med Skarpnäs 5:5. Vid bedömningen har tagits hänsyn till skillnader i areal, viss präckmark, ledningsrätt samt natur på fastigheten. Efter hänsyn till dessa skillnader bedöms genomsnittsvärdet till 1 294 kr per kvm tomtarea och med arealen 2 268 kvm ger detta ett pris om cirka 2 935 700 kr, vilket leder till en avgäld om 88 000 kr.

Ekonomiska konsekvenser

Innevarande avgäldsperiod löper ut den 31 mars 2019. För att kommunen ska kunna utnyttja sin rätt att höja nuvarande avgäld, måste överenskommelse om ny avgäld vara träffad med tomträttshavarna senast ett år före angiven omregleringstidpunkt, det vill säga senast den 31 mars 2018. Detta innebär att kommunfullmäktige dessförinnan måste fatta beslut om justering av avgälden.

Om kommunfullmäktige inte beslutar om ny avgäld innebär det att kommunen missar chansen att justera avgälden, vilket medför oförändrad avgäld på 46 700 kr per år istället för föreslagna 88 000 kr per år. Detta leder till ett inkomstbortfall om 413 000 kr för nästkommande tioårsperiod.

Detta förslag har skickats till tomträttshavaren den 7 februari 2017. Synpunkter har kommit in via mail där tomträttshavaren visat intresse för friköp samt accepterat priset. Ingen kommentar har lämnats angående summan för avgälden.

Konsekvenser för barn

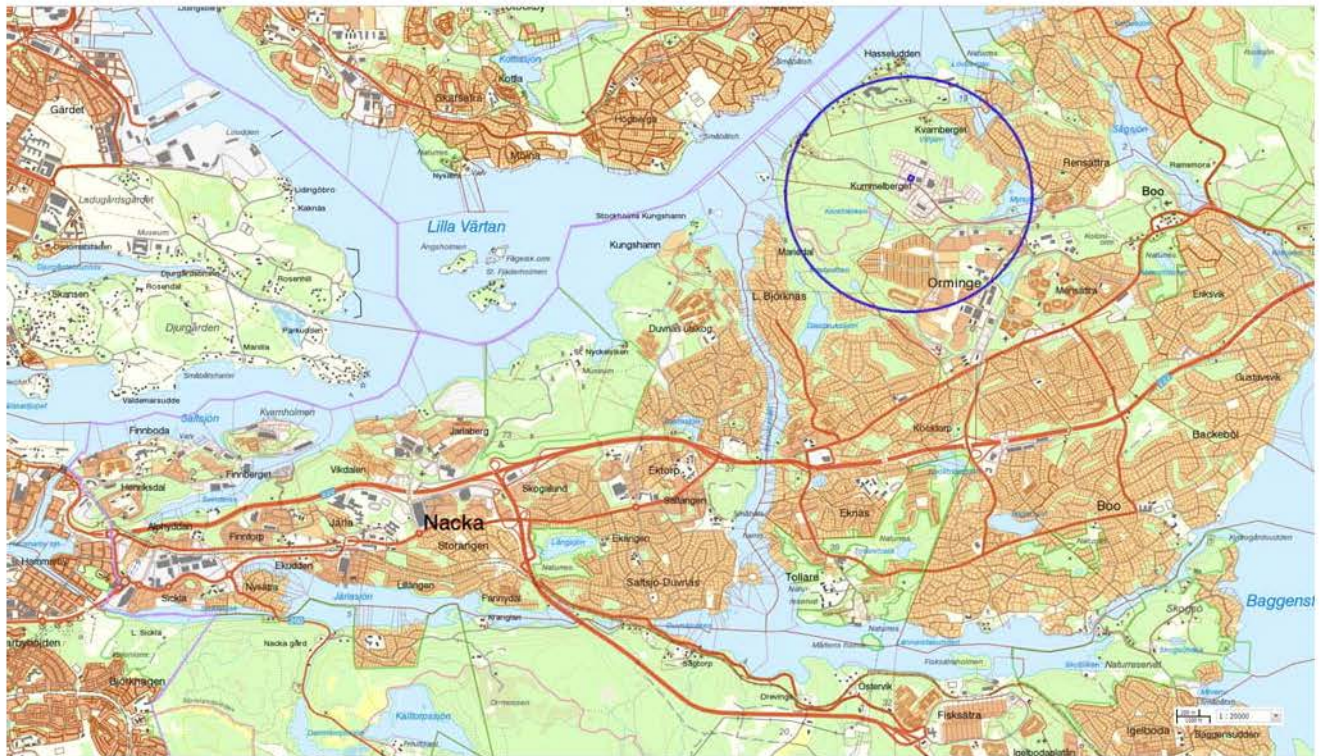
Beslutsförslaget bedöms inte innebära några särskilda konsekvenser för barn.

Anna Ahrling
Markchef
Enheten för fastighetsutveckling

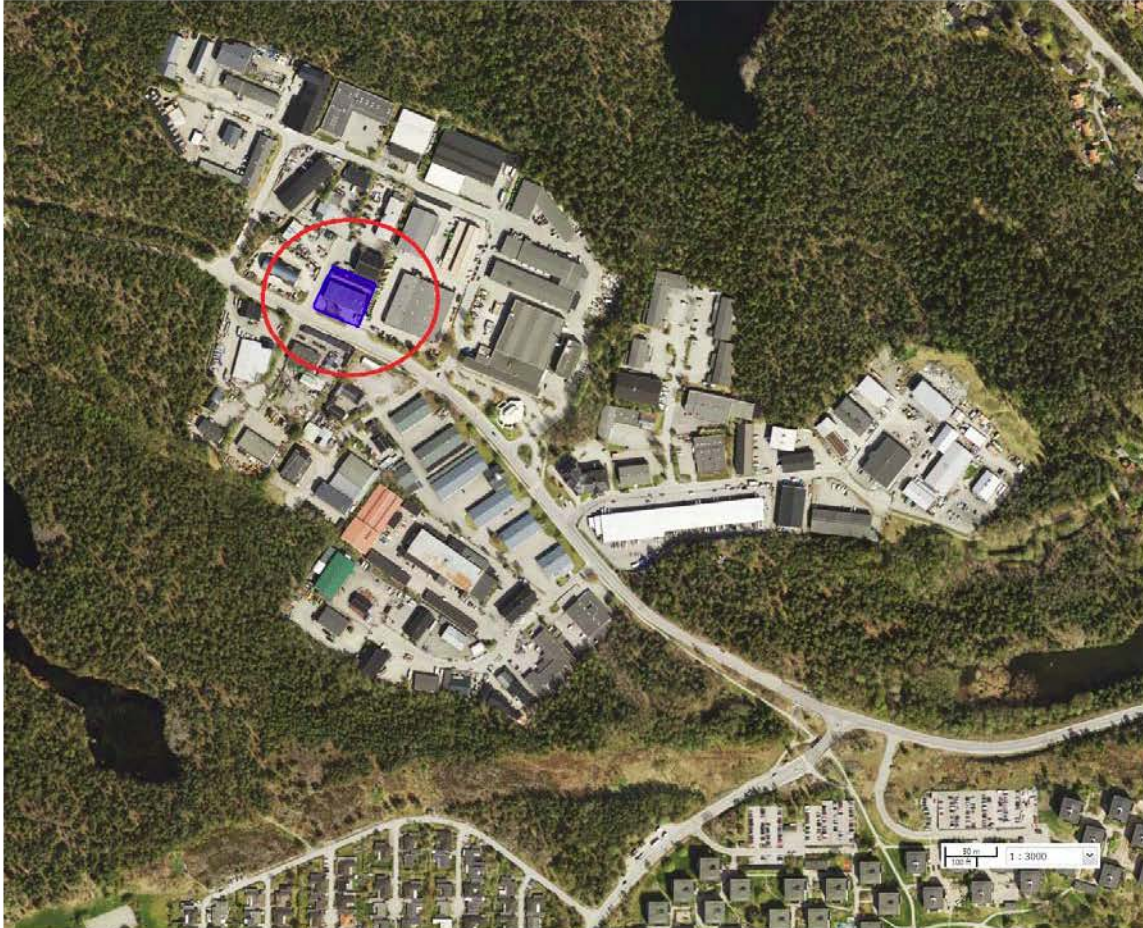
Firass Sjönoce
Markingenjör
Enheten för fastighetsutveckling

Bilaga 1. Makrokarta Kummelberget
Bilaga 2. Mikrokarta Kummelberget

Bilaga 1. Makrokarta Kummelberget

Bilaga 2. Mikrokarta Kummelberget

Utlåtande

avseende markvärdet tillhörande fastigheten

Skarpnäs 5:4

i Nacka kommun

FORUM FASTIGHETSEKONOMI AB

KUNGSATAN 29	DROTTNINGGATAN 36	ENGELBREKTSGATAN 6	DROTTNINGGATAN 32	V. KVARNGATAN 64	ÖSTERMALMSGATAN 54	KÖPMANGATAN 5	KYRKGATAN 60
BOX 7044	BOX 11492						
103 86 STOCKHOLM	404 30 GÖTEBORG	211 33 MALMÖ	602 21 NORRKPÖPING	611 32 NYKÖPING	903 32 UMEÅ	722 15 VÄSTERÅS	831 31 ÖSTERSUND
TEL.08-696 95 50	TEL.031-10 78 50	TEL.040-12 60 70	TEL.011-12 61 21	TEL.0155-21 12 72	TEL.056-846 99 55	TEL.021-66 55 315	TEL.056-114 99 88

UPPDRAG/BESKRIVNING

<i>Uppdragsgivare</i>	Nacka kommun
<i>Bakgrund/syfte</i>	Gällande avgäldsperiod för tomträttsupplåtelsen avseende Skarpnäs 5:4 löper ut 2018-09-30. Med anledning av det har Forum Fastighetsekonomi erhållit uppdraget att bedöma markvärdet av fastigheten Skarpnäs 5:4 i Nacka kommun i s.k. avröjt skick. Värdebedömningen skall ligga till grund för omprövning av tomträttsavgäld.
<i>Värdetidpunkt</i>	Värdetidpunkt vid omprövningen är 2018-10-01. Värdetidpunkt för aktuell värderingen är emellertid dagens datum. Anledning kan därför finnas att i ett senare skede uppdatera bedömningen.
<i>Förutsättningar</i>	Tomten förutsätts vid upplåtelse tillfället ha utgjort naturmark, d.v.s. inte ha varit grovplanerad.
<i>Underlag</i>	<ul style="list-style-type: none">- Utdrag ur detaljplan.- Nuvarande tomträttsavtal.- Kartmaterial.- Flygbilder
<i>Lagfaren ägare</i>	Nacka kommun (Org.nr. 212000-0167)
<i>Läge</i>	Värderingsobjektet är beläget i Kummelbergets industriområde norr om Orminge i Nacka. Avståndet till centrala Stockholm är ca 15 km. Området är ett arbetsområde som präglas av mindre industri- och hantverk, lager/förråd. Kontorsinslaget är relativt litet. Allmänna kommunikationer finns i form av buss till Slussen.
<i>Planförhållanden</i>	Fastigheten omfattas av en detaljplan (stadsplan) från 1987-05-20. Enligt detaljplanen får fastigheten användas för industriändamål. Högsta tillåtna byggnadshöjd är 8 m. Enligt detaljplanen får hela tomten bebyggas.
<i>Servitut, samfälligheter, inteckningar etc.</i>	Några inskrivna servitut, nyttjanderätter, gemensamhetsanläggningar som belastar fastigheten finns ej. Däremot finns ett förmånservitut avseende väg som omfattar Gjutarvägen sydväst om fastigheten (denna är belägen på kvartersmark och således ej allmän plats).

Tomten

Fastigheten ligger i norra delen av Kummelbergets industriområde. Den har en areal om 3 178 kvm och gränsar mot allmän gata i norr (Svarvarvägen) och har dels rätt till utfart söderut via Gjutarvägen. Detta skulle kunna medge genomfart men nivåskillnaden till Svarvarvägen försvårar detta. Tomtutformningen är normal och är idag bebyggd med en industribyggnad med en lokalarea enligt taxeringsuppgifterna om totalt 730 kvm. Se flygbild på första sidan.

Undergrunden utgörs enligt SGU:s översiktliga jordartskarta av fyllnadsmassor. Med hänsyn till omgivningen bedöms att undergrunder före utfyllnad utgjordes av berg med möjligen tunt moräntäcke eller sand.

Tomträttsavtal

Fastigheten är upplåten med tomträtt för småindustriändamål och härmed jämförlig verksamhet. Tomträttsavtalet tecknades ursprungligen under 1978. Nuvarande tomträttsavgäld uppgår till 65 000 kr årligen.

I tomträttsavtalet finns en skrivning om att tomträttshavaren ska bidra till kostnader för drift- och underhåll av Gjutarvägen inom industrikvarteret. Kostnaderna ska fördelas efter berörda fastigheters areal. Någon gemensamhetsanläggning är ej bildad.

Kostnad för anslutningsavgifter till kommunalt VA ska tomträttshavaren stå för.

Tomträttshavaren är skyldig att tillåta att kommunen eller annan som kommunen godkänner får dra VA-, el och teleledningar över tomten. Några sådan ledningar synes dock inte finnas. Vidare är tomträttshavaren skyldig att hålla tomten inhägnad mot insyn på sätt som fastighetsägaren eller byggnadsnämnden anvisar.

Principer

Det som skall bedömas är marknadsvärdet av tomten i avröjt skick, d v s det skick den befann sig i vid upplåtelsen vilket enligt Nacka kommun sannolikt var ej iordningställd eller grovplanerad, d.v.s. rå industrimark. I och med att tomträttshavaren enligt tomträttsavtalet bekostat anslutning till VA-nätet förutsätts vid värderingen att sådan anslutningsavgift inte ingår i markvärdet. Vid bedömningen av tomtens marknadsvärde skall beaktas restriktionerna avseende byggrätt enligt detaljplanen och tomträttsavtalet. Kostnadsandelen för drift- och underhåll av Gjutarvägen kommer att beaktas.

VÄRDERING

Metod

Värdering av obebyggd mark av aktuellt slag kan i princip endast ske genom jämförelser med försäljningar av andra liknande fastigheter, s k ortsprismetoden. I första hand bör jämförelser göras med försäljningar av närliggande mark med samma användningsätt och byggrätt som värderingsobjektet.

Omdöme om värderingsobjektet

Fastigheten har en attraktiv storlek och storlek samt en generös byggrätt. Möjligheten till två utfarter är positiv även om nivåskillnaden försvårar detta. Läget bedöms som normalt inom industriområdet. Grundläggningsförhållandena förutsätts vara normalgoda.

Bedömning av värdet av tomten i avröjt skick

Fastigheten får nyttjas för industriändamål. En jämförelse bör således endast göras med försäljningar av mark för detta ändamål. Nedan redovisas försäljningar av obebyggd industrimark i Nacka, Albyberg i Haninge och de södra delarna av Stockholms kommun från och med 2014 till och med dagens datum.

Kommun	Beteckning	Adress	Datum	Areal	Köpesumma	Kvmpris	Anm.
NACKA	ÄLTA 10:48	Örkroken 23	2016-10-18	2 439	3 902 000	1 600	Grovplanerad
NACKA	ÄLTA 10:1, del av		2015-11-03	400	640 000	1 600	Tillskottsförvärv till 10:50
NACKA	ÄLTA 10:50	Örkroken 17	2015-03-05	1 833	3 576 000	1 951	Grovplanerad, ga-väg.
NACKA	ÄLTA 10:47	Örkroken 25	2014-10-01	6 947	11 040 000	1 589	Grovplanerad, skyltläge
NACKA	ÄLTA 10:36	Grustagsvägen 5	2014-09-15	4 690	6 097 000	1 300	Grovplanerad
STOCKHOLM	SOLKRAFTEN 26	Skrubba	2014-09-02	4 042	5 837 000	1 444	
STOCKHOLM	Högdalen		2015-12-01	15 000		2 180	Markanvisning
HANINGE	Alby 1:14	Albybergsvägen 108	2016-07-11	5 514	9 374 000	1 700	Grovplanerad
HANINGE	Kalsvik 16:20	Albyberg	2016-06-12	10 029	16 046 400	1 600	Grovplanerad

Om man går längre bak i tiden hittar man även köp i Kummelbergets industriområde:

Beteckning	Adress	Datum	Areal	Köpesumma	Kvmpris
SKARPNÄS 8:20	Stenhuggarvägen 9C	2013-08-12	1 500	2 000 000	1 333
SKARPNÄS 8:23	Stenhuggarvägen 9H	2011-11-21	2 780	5 200 000	1 871
SKARPNÄS 8:22 & 8:28	Stenhuggarvägen 9C och	2011-05-05	3 000	5 550 000	1 850
SKARPNÄS 8:23	Stenhuggarvägen 9H	2010-11-01	2 780	4 448 000	1 600
SKARPNÄS 8:25	Stenhuggarvägen 9A	2010-05-23	1 499	2 323 000	1 550

Köpen i Kummelberget bedöms ha varit grovplanerade vid överlåtelse tillfället. De har även andel i en gemensam kvartersgata. Även köpen i Ältaberg (med Ältabeteckningar) och Albyberg i Haninge var grovplanerade.

Bedömning

De bästa jämförelseobjekten är naturligtvis försäljningarna inom Kummelbergets industriområde (Skarpnäsfastigheterna). Dessa är storleksmässigt jämförbara (eller något mindre). Dessa har även likt värderingsobjektet andelar i gemensam kvartersgata. Dock är köpen relativt gamla och priserna bedöms ha ökat under senare år. Medelpriset motsvarar 1 641 kr/kvm.

Ältaberg och Skrubba bedöms vara lägesmässigt relativt jämförbart med Kummelberget. Medelpriset för försäljningarna där ligger på 1 581 kr/kvm. Noterbart är att kommunerna är dominerande säljare och att den enda överlåtelsen med privat säljare har skett på den högsta prisnivån.

Albyberg i Haninge ligger betydligt längre från centrala Stockholm men är å andra sidan mycket lättillgängligt via motorvägen (väg 73).

Baserat på ovanstående bedöms värdet av grovplanerad obebyggd industritomt exklusive VA-anslutning inom Kummelbergets industriområde med en areal på ca 3 000 kvm till ca 1 800 kr/kvm markareal.

Grovplanering

Aktuellt marknadsvärde ska förutsätta att tomten ej var grovplanerad utan s k rå tomtmark. Hur denna såg ut är okänt men här förutsätts normal beskaffenhet (d v s inget högre berg eller kärr etc). Kostnaden för att grovplanera en sådan tomt uppskattas till ca 300 kr/kvm. Kostnaden bedöms slå igenom fullt ut på marknadsvärdet.

Gemensamhetsanläggning

Vissa av jämförelseobjekten ovan har liksom värderingsobjektet andel i gemensam utfart. Någon tydlig värdeinverkan av detta går ej att se. Det är dock rimligt att om det fanns två lika fastigheter så skulle kostnaden för den gemensamma utfarten påverka marknadsvärdet något nedåt.

Kostnaden för drift- och underhåll av Gjutarvägen uppskattas till ca 75 000 kr/år. Ca 22 % av denna kostnad bedöms falla på Skarpnäs 5:4, d v s 16 500 kr/år.

Marknadsvärdet av en industrifastighet i aktuellt område bedöms motsvara ett direktavkastningskrav om 6,5 % (d v s relationen driftnetto/marknadsvärde). Om driftnettot minskar med 16 500

kr/år p g a vägkostnaden så borde således marknadsvärdet påverkas med $16\,500 / 0,065 = \text{ca } 250\,000 \text{ kr}$.

Slutbedömning

Med ett marknadsvärde om 1 800 kr/kvm för grovplanerad tomt, en tomtareal om 3 178 kvm, en värdeinverkan av ej grovplanerad tomt om 300 kr/kvm samt en värdeinverkan av andel i gemensam utfart erhålles värdet 4 517 000 kr.

SAMMANFATTNING

Marknadsvärdet av Skarpnäs 5:4 i Nacka kommun i avröjt skick bedöms efter skälig avrundning till **4 500 000 kr** vid värdetidpunkten februari 2017 och under ovan angivna förutsättningar.

Tomträttsavgälden beräknas genom att på marknadsvärdet i avröjt skick applicera en avgäldsränta. Praxis idag för fastigheter utanför Stockholms innerstad får bedömas vara en avgäldsränta om 3 %. Detta innebär att avgälden vid den avgäldsperiod som börjar 2018-10-01 bör uppgå till **135 000 kr/år**.

Stockholm 2017-02-01

FORUM FASTIGHETSEKONOMI AB

Rolf Simon

Civilingenjör

Auktoriserad Fastighetsvärderare

50 m
100 ft 1 : 3000

Tomträtter =

15 augusti 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 103

Dnr KFKS 2017/555

Kundval musikskola utökas till kundval kulturskola

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta följande.

1. Nuvarande *kundval musikskola* ändras till att omfatta musik, teater, bild, form, dans, cirkus och annan skapande verksamhet under det nya namnet *kundval kulturskola*.
2. Kundval kulturskola gäller för barn från 7-19 år som är folkbokförda i Nacka.
3. Kundval kulturskola gäller även för unga från 20-24 år, som är folkbokförda i Nacka och som har beviljats plats inom sarskola.
4. Den som omfattas av kundvalet har rätt att nyttja maximalt fyra checkar samtidigt per år, varav maximalt två får vara checkar för enskild ämnesundervisning inom valfritt musikämne och maximalt två klippkortcheckar.
5. Kommunfullmäktige fastställer checktyper, checkbelopp och elevavgifter enligt följande.

Checkbelopp och avgifter kulturskola	Kronor per barn/ elev per år	Avgift per elev och termin
Ämneskurs musik	9 258	1 080
Musik grupp ≤ 12 elever	5 270	530
Musik grupp ≥ 13 elever	2 748	530
Övrig kultur ≤ 12 elever	5 600	900
Övrig kultur ≥ 13 elever	2 800	900
Dans & teater ≤ 12 elever	6 300	1 200
Dans & Teater ≥ 13 elever	3 150	1 200
Cirkus med golv- och luftakrobatik	9 000	1 750
Klippkort á 8 lektioner	1 760	250

6. Barn och unga mottagna i sarskola erhåller dubbla checkar per elevplats.
7. Barn och unga som lever i familjer som beviljats och alltjämt får ekonomiskt bistånd är befriade från att betala elevavgift inom kundvalet kulturskola på fritiden. Ansökan om avgiftsbefrielse ska göras terminsvis.
8. Beslutet om kundval kulturskola på fritiden ska träda i kraft den 15 juni 2018.
9. Kommunfullmäktige noterar att kulturnämnden avser att utanför kundval kulturskola på fritiden fortsatt erbjuda befintlig, avgiftsfri kulturkursverksamhet och lovverksamhet, som inte ställer krav på föransökan.

Ordförandes signatur 	Justerandes signatur 	Utdragsbestyrkande
---	---	--

15 augusti 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ärende

I dag är Nackas musik- och kulturskoleverksamhet på fritiden för barn och ungdomar upp till 19 år, uppdelat i två finansieringssystem; 1) kundval musikskola som finansieras genom checkersättning baserat på medborgarnas val av aktivitet och 2) prestationsbaserade avtal inom kulturkursverksamheten. Det tudelade systemet har bland annat resulterat i ojämlika förutsättningar för medborgare och anordnare samt svårigheter för nyetablering och utveckling av mångfalden i Nacka.

Inför höstterminen 2018 föreslås att kommunen inför ett enhetligt kundval för all musik- och kulturskoleverksamhet på fritiden för barn och ungdomar 7-19 år, som är folkbokförda i Nacka och för ungdomar från 20-24 år som tidigare beviljats plats i särskola och är folkbokförda i Nacka med namnet *kundval kulturskola*. Förslaget innebär att var och en inom målgruppen ska kunna välja maximalt fyra verksamheter (=beviljas checkar för) samtidigt, varav maximalt två får nyttjas för enskild ämnesundervisning inom valfritt musikämne, och maximalt två klippkortcheckar. Förslaget innebär vidare att ersättningsnivåer och elevavgifter blir mer likvärdiga jämfört med dagens system och att det införs en klippkort-check à åtta lektioner per termin för barn 13-19 år. Sammantaget innebär föreslagen att fler barn och ungdomar får möjlighet att delta i kulturskoleaktiviteter på sin fritid, vilket förbättrar förutsättningarna för valfrihet, mångfald och höjd kvalitet.

Handlingar i ärendet

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 7 augusti 2017
Kulturnämndens beslut den 23 maj 2017, § 27
Rapport, Utredning utökat kundval kulturskoleverksamhet på fritiden
Reglemente för kundval
Specifika auktorisationsvillkor

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kulturnämnden den 23 maj 2017, § 27

Kulturnämnden beslutade att föreslå kommunfullmäktige att besluta följande:

1. Kommunfullmäktige beslutar att ändra nuvarande kundval musikskola till att omfatta alla typer av kulturskoleämnen under det nya namnet kundval kulturskoleverksamhet på fritiden.
2. Kommunfullmäktige beslutar att kundval kulturskoleverksamhet på fritiden ska gälla för barn från 7-19 år som är folkbokförda i Nacka.
3. Kommunfullmäktige beslutar att kundval kulturskoleverksamhet på fritiden ska gälla även för unga från 20-24 år, som är folkbokförda i Nacka och som har beviljats plats inom särskola.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

15 augusti 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

4. Kommunfullmäktige beslutar att de som omfattas av kundvalet ska ha rätt att nyttja maximalt fyra checkar samtidigt per år, varav maximalt två får vara checkar för enskild ämnesundervisning inom valfritt musikämne, och maximalt två klippkortcheckar.
5. Kommunfullmäktige fastställer checktyper, checkbelopp och elevavgifter enligt följande:

Checkbelopp och avgifter kulturskoleverksamhet på fritiden i Nacka	Kronor per barn/ elev per år	Avgift per elev och termin
Ämneskurs musik	9 258	1 080
Musik grupp ≤ 12 elever	5 270	530
Musik grupp ≥ 13 elever	2 748	530
Övrig kultur ≤ 12 elever	5 600	900
Övrig kultur ≥ 13 elever	2 800	900
Dans & teater ≤ 12 elever	6 300	1 200
Dans & Teater ≥ 13 elever	3 150	1 200
Cirkus med golv- och luftakrobatik	9 000	1 750
Klippkort á 8 lektioner	1 760	250

6. Kommunfullmäktige beslutar att barn och unga mottagna i särskola erhåller dubbla checkar per elevplats.
7. Kommunfullmäktige beslutar om avgiftsbefrielse inom kundval kulturskoleverksamhet på fritiden för barn och unga som lever i familjer som beviljats ekonomiskt bistånd.
8. Kommunfullmäktige beslutar att kundval kulturskoleverksamhet på fritiden ska träda i kraft den 15 juni 2018.

Yrkanden

Hans Peters (C) yrkade, med instämmande av Mats Gerdau (M) och Gunilla Grudevall Sten (L), bifall till stadsledningskontorets förslag.

Beslutsgång

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade i enlighet med Hans Peters yrkande.

Protokollsanteckningar

Hans Peters (C) lät anteckna följande för Allianspartiernas arbetsutskottsgrupper.

”Alliansen i kulturnämnden initierade 2014 frågan om att utvidga kundvalet inom kulturen till att omfatta även kulturkurser såsom dans, teater, bild, cirkus mm. Detta skrevs in som

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

15 augusti 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

en del i majoritetsprogrammet efter valet 2014 och efter att ha utretts under åren 2015-2016 är vi nu redo att gå vidare. Kulturnämndens förslag innebär att från höstterminen 2018 införs ett checksystem där anordnarna som blivit auktoriserade får betalt per elev och termin. Redan 2007 infördes kundval inom musikskolan, vilket den röd-gröna oppositionen röstade nej till. Det nya kundvalet fick mycket positiva effekter genom att kön till kommunala musikskolan försvann och vi fick in sex privata musikskolor som också levererar undervisning till Nackas barn- och unga. Nu gör vi likaledes inom övriga kultursektorn. Vi tror att det kommer att öka utbudet av kulturkurser och det kan också stimulera framväxten av nya ämnen och locka fler elever. För nästan alla kurser kommer deltagaravgifterna att sänkas jämfört med nu och vi tror det kommer att öka tillgängligheten för många.”

Khashayar Farmanbar (S) lät anteckna följande för Socialdemokraternas arbetsutskottsgrupp.

”För par år sedan yrkade vi socialdemokrater att musikskolan skulle utökas till kulturskola och innefatta bl.a. kreativ digital underhållning, exempelvis dataspel. Även den moderatledda alliansen då valde att rösta emot vårt förslag är det glädjande att möjligheten till breddad kulturskola nu införs två år sedan.”

Gunilla Grudevall Sten (L) lät anteckna följande för Liberalernas arbetsutskottsgrupp.

”L anser att det är mycket glädjande att ett checksystem nu införs för hela kulturkursområdet. Vi hoppas att det kommer att öka utbudet av olika kurser och därmed även deltagandet bland grupper som nu inte nås. Systemet ger på sikt också möjligheter att se över avgiftsnivåerna och att ytterligare öka insatserna för att nå nya grupper genom att t. ex. bygga ut verksamheter som klippkortet, gratiskurser och lovkurser. I nuläget är flera grupper underrepresenterade som pojkar, barn i socioekonomiskt utsatta familjer och barn med olika former av funktionshinder. Det är mycket viktigt att alla barn och ungdomar har möjlighet att utveckla sina kulturella intressen.”

Rolf Wasteson (V) lät anteckna följande.

”Vänsterpartiet är allmänt kritiska till systemet med kundval och konkurrensutsättning av kommunens verksamhet, så även vad gäller kulturskolan. Men det förhindrar inte att vi ändå ser mycket positivt på beslutet om kulturskola, Vänsterpartiet har haft det med i sina budgetförslag i många år och nu för ett knappt år sedan också lagt en motion om det.

Beslutet om kulturskola nu är en bra reform som kom halvvägs! Det är en utveckling i rätt riktning som kommer att ge fler av Nackas ungdomar större möjligheter att utveckla sina kreativa förmågor och intressen. Genom kultur tränas både uttrycksförmåga och empati och kurserna ger både glädje och stolthet. Målet är att kulturkurserna skall nå ut till grupper som idag inte tar del av kulturutbudet; ungdomar i socioekonomiskt utsatta familjer,

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

15 augusti 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

ungdomar med funktionsvariation, samt tonåringar och pojkar. Den extra satsningen på elever med funktionsvariation ser vi som en av de viktigaste reformerna i förändringen. Förslaget öppnar även för kurser i nya konstformer.

Men Nacka kunde nått längre! Prisskillnaderna mellan kurserna är stor. Kurserna i Dans & Teater är mer än dubbelt så dyrt mot musikkurserna. Skillnaden i kursavgifter motsvarar inte alls kostnadsdifferensen. Därför yrkade Vänsterpartiet att prislappen oavsett konstform skulle vara densamma. Det är svårt att motivera att en dansande elev skall betala mer för sina kurser än en musicerande elev.

Vänsterpartiet tycker detta är en orättvisa och kommer fortsätta arbeta för att kursavgifterna hamnar på en nivå där ingen ungdom ställs utanför.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

2017-08-07

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2017/555

Kommunstyrelsen

Kundval musikskola utökas till kundval kulturskola

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta följande.

1. Nuvarande *kundval musikskola* ändras till att omfatta musik, teater, bild, form, dans, cirkus och annan skapande verksamhet under det nya namnet *kundval kulturskola*.
2. Kundval kulturskola gäller för barn från 7-19 år som är folkbokförda i Nacka.
3. Kundval kulturskola gäller även för unga från 20-24 år, som är folkbokförda i Nacka och som har beviljats plats inom särskola.
4. Den som omfattas av kundvalet har rätt att nyttja maximalt fyra checkar samtidigt per år, varav maximalt två får vara checkar för enskild ämnesundervisning inom valfritt musikämne och maximalt två klippkortcheckar.
5. Kommunfullmäktige fastställer checktyper, checkbelopp och elevavgifter enligt följande.

Checkbelopp och avgifter kulturskola	Kronor per barn/ elev per år	Avgift per elev och termin
Ämneskurs musik	9 258	1 080
Musik grupp ≤ 12 elever	5 270	530
Musik grupp ≥ 13 elever	2 748	530
Övrig kultur ≤ 12 elever	5 600	900
Övrig kultur ≥ 13 elever	2 800	900
Dans & teater ≤ 12 elever	6 300	1 200
Dans & Teater ≥ 13 elever	3 150	1 200
Cirkus med golv- och luftakrobatik	9 000	1 750
Klippkort á 8 lektioner	1 760	250

6. Barn och unga mottagna i särskola erhåller dubbla checkar per elevplats.
7. Barn och unga som lever i familjer som beviljats och alltjämt får ekonomiskt bistånd är befriade från att betala elevavgift inom kundvalet kulturskola på fritiden. Ansökan om avgiftsbefrielse ska göras terminsvis.
8. Beslutet om kundval kulturskola på fritiden ska träda i kraft den 15 juni 2018.

9. Kommunfullmäktige noterar att kulturnämnden avser att utanför kundval kulturskola på fritiden fortsatt erbjuda befintlig, avgiftsfri kulturkursverksamhet och lovverksamhet, som inte ställer krav på föranmälan.

Sammanfattning

I dag är Nackas musik- och kulturskoleverksamhet på fritiden för barn och ungdomar upp till 19 år, uppdelat i två finansieringssystem; 1) kundval musikskola som finansieras genom checkersättning baserat på medborgarnas val av aktivitet och 2) prestationsbaserade avtal inom kulturkursverksamheten. Det tudelade systemet har bland annat resulterat i ojämlika förutsättningar för medborgare och anordnare samt svårigheter för nyetablering och utveckling av mångfalden i Nacka.

Inför höstterminen 2018 föreslås att kommunen inför ett enhetligt kundval för all musik- och kulturskoleverksamhet på fritiden för barn och ungdomar 7-19 år, som är folkbokförda i Nacka och för ungdomar från 20-24 år som tidigare beviljats plats i särskola och är folkbokförda i Nacka med namnet *kundval kulturskola*. Förslaget innebär att var och en inom målgruppen ska kunna välja maximalt fyra verksamheter (=beviljas checkar för) samtidigt, varav maximalt två får nyttjas för enskild ämnesundervisning inom valfritt musikämne, och maximalt två klippkortcheckar. Förslaget innebär vidare att ersättningsnivåer och elevavgifter blir mer likvärdiga jämfört med dagens system och att det införs en klippkortcheck à åtta lektioner per termin för barn 13-19 år. Sammantaget innebär föreslagen att fler barn och ungdomar får möjlighet att delta i kulturskoleaktiviteter på sin fritid, vilket förbättrar förutsättningarna för valfrihet, mångfald och höjd kvalitet.

Ärendet

Kulturnämnden har den 23 maj 2017, § 27, föreslagit att dagens *kundval musikskola* för barn och ungdomar 7-19 år, utökas till att omfatta kulturskoleverksamhet. Kundvalssystemet ska enligt kulturnämndens förslag heta kundval kulturskoleverksamhet på fritiden. Stadsledningskontoret föreslår dock att kundvalet ska kallas *kundval kulturskola*. Det är enklare och det är den beteckningen som dagligen används.

Bakgrund till kulturnämndens förslag

Under år 2015/2016 har kulturnämnden med stöd av kultur- och fritidsenheten utrett möjligheten att införa en utökad kundvalsmodell som innefattar både dagens kulturkursverksamhet och ämnesinriktningar som saknas i Nacka. Utredningens syfte har även varit att ta fram förslag till utveckling av nuvarande musikskoleverksamhet samt skapa förutsättningar för ökad inkludering ur ett jämställdhetsperspektiv. Utredningen har genomförts i nära samverkan med musik- och kulturskoleanordnarna och referensgrupp för unga. Utredningens resultat presenteras i sin helhet i rapporten *Utredning utökat kundval kulturskoleverksamhet på fritiden*, bilaga 2 till denna tjänsteskrivelse.

Nulägesbeskrivning

I dagsläget bedrivs Nackas musik- och kulturskoleverksamhet på fritiden, för barn och ungdomar upp till 19 år, av totalt femton anordnare. Verksamheten är uppdelad i två finansieringssystem; kundval musikskola som finansieras genom checkersättning baserat på medborgarnas val av aktivitet, samt prestationsbaserade avtal inom kulturkursverksamheten. I korthet ser uppläggen ut enligt nedan.

Kundval musikskola

Kundval musikskola gäller för barn 7-19 år, vilka har rätt att gå max två musikkurser samtidigt per år. Kurserna är organiserade som terminsundervisning om totalt 30 undervisningstillfällen per elevplats per år. Eleven kan välja mellan enskild ämnesundervisning eller undervisning i grupp/ensemble. Eftersom det är ett kundval följer antalet elevplatser medborgarnas efterfrågan. Kommunfullmäktige fattar beslut om elevavgifterna och dessa intäkter tillfaller kommunen. Elevavgifter och checkersättningar per plats redovisas i figur 1 nedan.

Figur 1. Checkbelopp och elevavgifter för elevplatser inom musikskoleverksamheten år 2017.

Musikskolecheck	Kostnad för kommunen per elevplats och år	Intäkt till kommun för elevavgift per barn/elev och termin
Ämneskurs (1-4 elever)	9 258	1 080
Grupp ≤ 12 elever	5 270	530
Grupp ≥ 13 elever	2 748	530

Avtalsbaserad kulturkursverksamhet

Den avtalsbaserade kulturkursverksamheten omfattar barn och ungdomar upp till 19 år. Eleverna får delta i valfritt antal kurser i mån av plats. Kommunen har dock satt ett tak på antalet elevplatser, knappt 3 000 per år fördelat på terminskurser, öppen verksamhet och lovverksamhet. Terminskurserna är upplagda som undervisning om totalt 24 undervisningstillfällen per elevplats per år. Eleverna kan, beroende på val av anordnare och ämne, välja upplägg av kurs genom att antingen delta på en fast tid varje vecka, eller att gå på en kurs vid olika tider, så kallad öppen klass/drop-in (liknande klippkort). Utöver dessa upplägg erbjuds även lovkurser och en öppen avgiftsfri kulturskoleverksamhet. Respektive anordnare fattar beslut om elevavgifterna och dessa intäkter tillfaller anordnaren. Genom att kommunen har en lägre subventionsgrad av denna verksamhet har det resulterat i dyra kurser för medborgarna. Elevavgifter och kulturkursersättningar per plats redovisas i figur 2 nedan.

Figur 2. Ersättning till kulturkursanordnare och elevavgifter för elevplatser inom kulturskoleverksamheten år 2017.

Kulturkursersättning	Kostnad för kommunen per elevplats och år	Intäkt till anordnare för elevavgift per barn/elev och termin
Grupp ≤ 12 elever	2 632	Från 0 kr – 3 600
Grupp ≥ 13 elever	1 583	Från 0 kr – 1 565
Terminskurs för funktionsvarierade	5 265	Från 0 – 1 800
Lovkurser/dagläger	550 – 2 632	0 – 2 900

Kulturnämndens modell för utökad kundval

Förslaget är att införa ett utökad kundval med så likvärdiga villkor som möjligt för medborgare och anordnare, med start höstterminen år 2018. Stadsledningskontoret föreslår att det övergripande samlingsnamnet för kundvalet ska vara kundval kulturskola. Kundvalet föreslås gälla för barn och ungdomar 7-19 år som är folkbokförda i Nacka och för unga från 20 -24 år som är beviljade plats i särskola.

Kundvalets omfattning

Kundvalet omfattar musik, teater, bild, form, dans, cirkus och annan skapande verksamhet. I begreppet ”annan skapande verksamhet” kan till exempel ingå skrivarkurser och film.

Checktyper och elevavgifter

Förslaget innebär att kommunen inför kulturcheckar för gruppundervisning inom kulturskoleämnena enligt definitionen ovan, utöver musik. Kulturcheckarna delas in i olika kategorier baserat på behov av pedagoger, anpassade lokaler, utrustning och materialåtgång.

Kulturkursverksamheten i kommunen har en stor variation i upplägg och erbjudanden för medborgarna. Därför föreslås en rad åtgärder enligt nedan för att säkerställa dagens utbud, samtidigt som nuvarande musikskoleverksamhet ges förutsättningar att utvecklas.

För att bevara och utveckla det uppskattade utbudet av öppna klasser/drop-in, som finns inom dagens kulturkursverksamhet, föreslås att kommunen inrättar en klippkort-check à åtta lektioner per termin för ungdomar från 13-19 år. Förhoppningen är att fler tonåringar ska börja i kulturskoleverksamhet på fritiden genom införandet av denna checktyp. Den bidrar till att Nacka får en utökad flexibilitet och valfrihet, samt skapar förutsättningar för ökat deltagande från grupper som idag inte deltar. I figur 3 nedan presenteras checkbelopp och elevavgifter utifrån ovan beskrivna förslag. Föreslagna checkar ska kunna kombineras på valfritt sätt utifrån medborgarnas önskemål och behov enligt ovan beskrivna förslag.

Figur 3. Checktyper, checknivåer och deltagaravgifter inom ett utökat kundval kulturskoleverksamhet på fritiden i Nacka.

Checkbelopp och avgifter kulturskola	Kronor per barn/ elev per år	Avgift per elev och termin
Ämneskurs musik	9 258	1 080
Musik grupp ≤ 12 elever	5 270	530
Musik grupp ≥ 13 elever	2 748	530
Övrig kultur ≤ 12 elever	5 600	900
Övrig kultur ≥ 13 elever	2 800	900
Dans & teater ≤ 12 elever	6 300	1 200
Dans & Teater ≥ 13 elever	3 150	1 200
Cirkus med golv- och luftakrobatik	9 000	1 750
Klippkort á 8 lektioner	1 760	250

Varje barn föreslås få rätt att använda maximalt fyra checkar samtidigt per år, varav maximalt två kan vara enskild ämnesundervisning inom valfritt musikämne, och maximalt två klippkortcheckar. Dagens kundval musikskola ställer krav på att medborgaren måste välja två olika musikämnen i enskild musik för att få nyttja två av denna checktyp. Genom att ta bort detta krav ökar valfriheten och flexibiliteten för medborgarna. Det skapar även möjlighet att erbjuda avancerade program och fördjupning inom musikämnet.

Möjlighet till avgiftsbefrielse ska gälla oavsett ämnesinriktning. Grunden för avgiftsbefrielse utgår från familjens disponibla inkomst minskat med vissa utgifter enligt socialstyrelsens norm för ekonomiskt bistånd. Ansökan om avgiftsbefrielse görs terminsvis. Barn och ungdomar som är inskrivna i särskola ger dubbla checkersättningar per elevplats inom kundval musikskola, vilket ska gälla oavsett ämnesinriktning inom ett ändrat kundval.

Avgiftsfri kulturkursverksamhet ska fortsatt erbjudas utanför kundvalet

Den avgiftsfria kulturkursverksamhet som finns idag och som inte ställer krav på någon föranmälan kommer att behållas i sin nuvarande omfattning. Omfattningen är cirka 500 elevplatser. Verksamheten äger i dagsläget främst rum i Fisksätra och lockar många deltagare som annars inte skulle ha möjlighet att delta i kulturkursverksamhet. Öppen avgiftsfri kulturskoleverksamhet lämpar sig inte att inkludera i ett kundvalssystem, som förutsätter att tjänsten är individuell med ett avgränsat checkvärde och innehåll som kan följa individens personliga val av anordnare.

I dag anordnas lovverksamhet inom kulturkursverksamheten, med knappt 1 000 platser. Verksamheten är uppskattad och bedöms vara ett viktigt komplement till den reguljära

kulturskoleverksamheten och även denna kommer att bevaras i nuvarande omfattning och ligger utanför kundvalet.

Fortsatt utredning av målgruppsanpassad verksamhet för barn och unga med svåra funktionsvariationer

Dagens musik- och kulturskoleverksamhet har tidigare endast resulterat i ett fåtal platser med en målgruppsanpassad verksamhet för barn och unga med svåra funktionsvariationer. I dialogen med anordnarna har det framkommit att denna verksamhet är kostnadsdrivande och kräver ett omfattande förarbete för att nå ut till målgruppen. Få anordnare är beredda att ta den ekonomiska risken. Därför bedömer enheten att det finns behov av en kompletterande satsning utanför kundvalet för dessa barn och ungdomar. Förslag till fortsatt utveckling av verksamhet presenteras i samband med yttrande till ramärendet till kommunfullmäktige under september 2017.

Auktorisationsvillkor

Grundläggande villkor för kundval kulturskola, är kommunens reglemente för kundval, bilaga 3. Kulturnämnden har den 20 juni 2017, § 40, fattat beslut om specifika auktorisationsvillkor, bilaga 4. I dokumentet är kundvalet benämnt kulturskoleverksamhet på fritiden i enlighet med kulturnämndens förslag till namn på kundvalet. Beslutar kommunfullmäktige att det ska heta kundval kulturskola, är det en redaktionell åtgärd för ansvariga handläggare att byta namn på kundvalet, i dokumentet med de specifika kundvals villkoren.

Ekonomiska konsekvenser

Ett kundval styrs i sin helhet av medborgarnas efterfrågan. Mot bakgrund av utfallet efter införandet av kundval för musik där antalet elevplatser ökade med cirka 20 procent över tre år och sedan stabiliserade sig, har en liknande simulering gjorts för att visa de ekonomiska konsekvenserna för detta kundval, där antagandet är en total ökning om 20 procent som sker med 5 procent 2019, 5 procent 2020 och 10 procent 2021. Kostnadsökning jämfört med dagens kostnad presenteras i figur 4.

Figur 4. Beräknad kostnad för införandet av utökat kundval kulturskola på fritiden

Simulering 2018-2021 (tusen kronor)	Check Cirkus med golv- och luftakrobatik				Total kostnad	Ökad kostnad jämfört med dagens kostnad
	Check Övrig kultur	Check Dans & teater	Check Cirkus med golv- och luftakrobatik	Check klippkort		
Dagens kostnad för 1 756 terminsplatser					4 622	
År 2018 : Nettokostnad kulturkursavtal (vårterminen)					2 311	
År 2018 : Nettokostnad 875 checkar (höstterminen) + 250 klippkort	1 164	1 706	722	-	3 592	1 281
År 2019 : Nettokostnad 1 850 checkar + 500 klippkort	2 461	3 608	1 526	630	8 224	3 602
År 2020 : Nettokostnad 1 950 checkar + 650 klippkort	2 594	3 803	1 609	819	8 824	4 202
År 2021 : Nettokostnad 2 100 checkar + 850 klippkort	2 793	4 095	1 733	1 071	9 692	5 070

Implementeringsinsatser och utökad administration för att hantera kundvalet beräknas kosta cirka 1,1 miljoner kronor år 2018, cirka 0,9 miljoner kronor år 2019 och cirka 600 tusen kronor år 2020, enligt figur 5 nedan.

Figur 5. Beräknad kostnad för införandet och administration av utökat kundval kulturskoleverksamhet på fritiden

Simulerad kostnadsutveckling (tusen kronor)	2017	2018	2019	2020	2021
Nettokostnad kundval	4 622	5 903	8 224	8 824	9 692
Administrativa kostnader		1 100	900	600	600
Total kostnad per år	4 622	7 003	9 124	9 424	10 292
Ökning per år		2 381	2 121	300	868

Vid ett beslut om utökat kundval kommer kulturnämnden behöva få en utökad ram 2018 med 2,4 miljoner kronor, 2019 ytterligare 2,1 miljoner kronor och 2020 med 0,3 miljoner kronor.

Konsekvenser för barn

Om ett utökat kundval genomförs enligt ovan modell, kommer sannolikt fler barn och ungdomar att få del av musik- och kulturskoleverksamhet i Nacka. Barn och ungdomar får ökad valfrihet och tillgänglighet till kulturaktiviteter. Förslaget skapar även förutsättningar för en kvalitetshöjning av lokaler och utrustning, vilket gynnar barns och ungdomars eget skapande och möjligheter till utveckling. Förslaget innebär att barn under sju år inte omfattas av förslaget till utökat kundval. Det är dock inte många inom denna målgrupp som deltar i dagens verksamhet. De anordnare som så önskar kan erbjuda verksamhet för yngre barn, men utan att barnen är beviljade checkar från kommunen. Förslaget innebär vissa avgiftshöjningar, samtidigt innebär förslaget att avgifter sänks inom vissa kurser, vilket gör att fler barn får möjlighet att delta i dessa verksamheter. Förslaget till klippkort-check skapar också bättre förutsättningar för ungdomar från resurssvaga familjer att delta.

Bilagor

1. Kulturnämndens beslut den 23 maj 2017, § 27
2. Rapport, Utredning utökat kundval kulturskoleverksamhet på fritiden
3. Reglemente för kundval
4. Specifika auktorisationsvillkor

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör

Anders Mebius
Kultur- och fritidsdirektör

23 maj 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kulturnämnden

§ 27

KUN 2017/20

Utökat kundval kulturskola

Beslut

Kulturnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att besluta följande:

1. Kommunfullmäktige beslutar att ändra nuvarande kundval musikskola till att omfatta alla typer av kulturskoleämnen under det nya namnet kundval kulturskoleverksamhet på fritiden.
2. Kommunfullmäktige beslutar att kundval kulturskoleverksamhet på fritiden ska gälla för barn från 7-19 år som är folkbokförda i Nacka.
3. Kommunfullmäktige beslutar att kundval kulturskoleverksamhet på fritiden ska gälla även för unga från 20-24 år, som är folkbokförda i Nacka och som har beviljats plats inom särskola.
4. Kommunfullmäktige beslutar att de som omfattas av kundvalet ska ha rätt att nyttja maximalt fyra checkar samtidigt per år, varav maximalt två får vara checkar för enskild ämnesundervisning inom valfritt musikämne, och maximalt två klippkortcheckar.
5. Kommunfullmäktige fastställer checktyper, checkbelopp och elevavgifter enligt följande:

Checkbelopp och avgifter kulturskoleverksamhet på fritiden i Nacka	Kronor per barn/ elev per år	Avgift per elev och termin
Ämneskurs musik	9 258	1 080
Musik grupp ≤ 12 elever	5 270	530
Musik grupp ≥ 13 elever	2 748	530
Övrig kultur ≤ 12 elever	5 600	900
Övrig kultur ≥ 13 elever	2 800	900
Dans & teater ≤ 12 elever	6 300	1 200
Dans & Teater ≥ 13 elever	3 150	1 200
Cirkus med golv- och luftakrobatik	9 000	1 750
Klippkort á 8 lektioner	1 760	250

6. Kommunfullmäktige beslutar att barn och unga mottagna i särskola erhåller dubbla checkar per elevplats.
7. Kommunfullmäktige beslutar om avgiftsbefrielse inom kundval kulturskoleverksamhet på fritiden för barn och unga som lever i familjer som beviljats ekonomiskt bistånd.

Ordförandes signatur 	Justerandes signatur 	Utdragsbestyrkande
---	---	--------------------

23 maj 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kulturnämnden

8. Kommunfullmäktige beslutar att kundval kulturskoleverksamhet på fritiden ska träda i kraft den 15 juni 2018.

Ärendet

I dagsläget är Nackas musik- och kulturskoleverksamhet på fritiden för barn och ungdomar upp till 19 år, uppdelat i två finansieringssystem; kundval musikskola som finansieras genom checkersättning baserat på medborgarnas val av aktivitet, samt prestationsbaserade avtal inom kulturkursverksamheten. Det tudelade systemet har bland annat resulterat i ojämlika förutsättningar för medborgare och anordnare, samt svårigheter för nyetableringar och utveckling av mångfalden i Nacka.

Inför höstterminen 2018 föreslås att kommunen inför ett enhetligt kundval för all musik- och kulturskoleverksamhet på fritiden för barn och ungdomar 7-19 år, som är folkbokförda i Nacka, samt för ungdomar från 20-24 år, som tidigare beviljats plats i särskola och är folkbokförda i Nacka. Förslaget innebär att alla individer inom målgruppen ska få rätt att nyttja maximalt fyra checkar samtidigt, varav maximalt två får nyttjas för enskild ämnesundervisning inom valfritt musikämne, och maximalt två klippkortcheckar. Förslaget innebär vidare att ersättningsnivåer och elevavgifter blir mer likvärdiga jämfört med dagens system, samt att det införs en klippkort-check à åtta lektioner per termin för barn 13-19 år. Sammantaget innebär förslagen att fler barn och ungdomar får möjlighet att delta i kulturskoleaktiviteter på sin fritid, samt att förutsättningarna för valfrihet, mångfald och höjd kvalitet förbättras.

Handlingar i ärendet

Kultur- och fritidsenhetens tjänsteskrivelse den 9 maj 2017

Bilaga 1: Rapport, Utredning utökat kundval kulturskoleverksamhet på fritiden

Bilaga 2: Reglemente för kundval

Yrkanden

Hans Peters (C) yrkade bifall till kultur- och fritidsenhetens förslag till beslut.

Kerstin Hedén (S) yrkade att ärendet återremitteras till enheten med uppdrag att omarbeta förslaget till beslut så att det kan skickas ut på remiss.

Hans Peters (C) yrkade avslag på Kerstin Hedéns återremissyrkande.

Mathias Zachariassen (MP) yrkade bifall till enhetens förslag till beslut.

Fredrik Holmqvist (V) yrkade att det ska vara samma avgifter för kulturkurserna som för musikskolan.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

23 maj 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kulturnämnden

§27 forts.

Hans Peters (C) yrkade avslag på Fredrik Holmqvist (V):s ändringsyrkande att det ska vara samma avgifter för kulturkurserna som för musikskolan.

Beslutsgång

Med avslag på Kerstin Hedéns (S) återremissyrkande beslutade kulturnämnden att ärendet ska avgöras vid dagens sammanträde.

Därefter ställde ordföranden Fredrik Holmqvists (V) ändringsyrkande mot sitt avslagsyrkande och fann att nämnden avslagit Fredrik Holmqvists ändringsyrkande.

Kulturnämnden beslutade således i enlighet med Hans Peters och Mathias Zachariassens bifallsyrkanden till enhetens förslag till beslut.

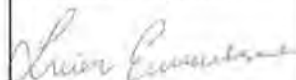
Protokollsanteckningar

Gertrud Lindgren (L) lät för Liberalerna anteckna följande till protokollet.

”L anser att det är mycket glädjande att ett checksystem nu införs för hela kulturkursområdet. Vi hoppas att det kommer att öka utbudet av olika kurser och därmed även deltagandet bland grupper som nu inte nås. Systemet ger på sikt också möjligheter att se över avgiftsnivåerna och att ytterligare öka insatserna för att nå nya grupper genom att t. ex. bygga ut verksamheter som klippkortet, gratiskurser och lovkurser. I nuläget är flera grupper underrepresenterade som pojkar, barn i socioekonomiskt utsatta familjer och barn med olika former av funktionshinder. Det är mycket viktigt att alla barn och ungdomar har möjlighet att utveckla sina kulturella intressen.”

Hans Peters (C), Oliver Rykatkin (M), Gertrud Lindgren (L) och Lydia Liu (KD) lät för Alliansen anteckna följande till protokollet.

”Alliansen utvidgar nu kundvalet inom kulturen till att omfatta även kulturkurser såsom dans, teater, bild, cirkus mm. Dessa har tidigare bedrivits av enskilda anordnare enligt avtal, med ett tak för maximalt antal deltagare. Från höstterminen 2018 går vi vidare med utökat kundval som innebär att ett checksystem införs där anordnarna som blivit auktoriserade får betalt per elev och termin. Redan 2007 infördes kundval inom musikskolan och de fick mycket positiva effekter genom att kön till kommunala musikskolan försvann och vi fick in sex privata musikskolor som också levererar undervisning till Nackas barn- och unga. Nu gör vi likaledes inom övriga kultursektorn. Vi tror att det kommer att öka utbudet av kulturkurser och det kan också stimulera framväxten av nya ämnen och locka fler elever. För nästan alla kurser kommer deltagaravgifterna att sänkas jämfört med nu och vi tror det kommer att öka tillgängligheten för många.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

23 maj 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kulturnämnden

§27 forts.

Mathias Zachariassen (MP) lät för Miljöpartiet anteckna följande till protokollet.

”Miljöpartiet har i många år verkat för att musikskolan ska utvecklas till en kulturskola, och ser med glädje tjänstepersonernas välutvecklade förslag som i mångt och mycket följer våra intentioner, men vi ser framgent gärna en kostnadsreducering för familjer med begränsad ekonomi, utan att för den dels skull behöva försörjningsstöd, då samhällsvinsten är stor om man kan få tonåringar engagerade i kulturella aktiviteter i stället för att halka in i kriminalitet och droger.”

Fredrik Holmqvist (V) lät för Vänsterpartiet anteckna följande till protokollet.

”En bra reform som kom halvvägs!

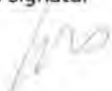
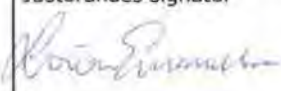
Det är en utveckling i rätt riktning som kommer att ge fler av Nackas ungdomar större möjligheter att utveckla sina kreativa förmågor och intressen. Genom kultur tränas både uttrycksförmåga och empati och kurserna ger både glädje och stolthet. Målet är att kulturkurserna skall nå ut till grupper som idag inte tar del av kulturutbudet; ungdomar i socioekonomiskt utsatta familjer, ungdomar med funktionsvariation, samt tonåringar och pojkar. Den extra satsningen på elever med funktionsvariation ser vi som en av de viktigaste reformerna i förändringen. Förslaget öppnar även för kurser i nya konstformer.

Men Nacka kunde nått längre! Prisskillnaderna mellan kurserna är stor. Kurserna i Dans & Teater är mer än dubbelt så dyrt mot musikkurserna. Skillnaden i kursavgifter motsvarar inte alls kostnadsdifferensen. Därför yrkade Vänsterpartiet att prislappen oavsett konstform skulle vara densamma. Det är svårt att motivera att en dansande elev skall betala mer för sina kurser än en musicerande elev.

Vänsterpartiet tycker detta är en orättvisa och kommer fortsätta arbeta för att kursavgifterna hamnar på en nivå där ingen ungdom ställs utanför.”

Socialdemokraterna lät anteckna följande till protokollet.

”Alla barn i kommunen ska ha likvärdig tillgång till kulturell utveckling. Vi är positiva till att musikskolechecken nu expanderar så att fler barn kan välja att utöva olika kulturformer. Kulturnämnden har under en tid ansträngt sig för att försöka komma fram till hur vi löser denna fråga och kommit fram till en modell med klippkort. Det är ett steg i rätt riktning, men det är oklart om detta kommer fungera för att skapa jämlika villkor i kulturskolan. Det ska inte finnas några barriärer som sorterar barnen efter vilken betalningsförmåga föräldrarna har. Socialdemokraterna vill ta denna kulturskolecheck längre och vill i framtiden sänka taxan för kulturskolan och musikskolan.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

SLUTRAPPORT

Utredning utökat kundval kulturskoleverksamhet på fritiden

2017-02-07

Anna Hörnsten

Kultur- och fritidsenheten

KUN 2017/20

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	4
2	Inledning	8
3	Nulägesbeskrivning	8
3.1	Musikskoleverksamheten.....	8
3.1.1	Auktorisationsvillkor.....	9
3.1.2	Administration och ekonomi.....	9
3.1.3	Datasystem.....	10
3.2	Kulturkursverksamheten.....	10
3.2.1	Avtal.....	11
3.2.2	Administration och ekonomi.....	12
4	Omvärlid	13
4.1	Kulturskolan i siffror.....	13
4.2	Andra kommuner.....	13
4.2.1	Österåker.....	14
4.2.2	Staffanstorp.....	14
4.2.3	Täby.....	15
4.3	Den nationella utredningen musik- och kulturskola.....	15
4.3.1	Omvärldstendenser och perspektiv på kulturskolan.....	16
4.3.2	Konstområden, metoder och förutsättningar.....	18
4.3.3	Metoder.....	19
4.3.4	Förutsättningar.....	19
4.4	Kort internationell utblick.....	20
5	Vad säger nackaborna?	20
5.1	Marknadsundersökning.....	20
5.1.1	Efterfrågan och hinder.....	21
6	Dialog och förankringsprocess	22
7	Analys och rekommendationer	23
7.1	Ökad inkludering.....	23
7.1.1	Barn och ungdomar med funktionsvariationer.....	23
7.1.2	Barn och ungdomar från socioekonomiskt svaga familjer.....	24
7.1.3	Attrahera tonåringar och pojkar.....	25

7.2	Underlätta valfrihet och mångfald	25
7.2.1	Ämnesinriktningar	26
7.3	Administrativt system	26
8	Utökat kundval	27
8.1	Prioriterat förslag	27
8.1.1	Komplementinsatser genom upphandling eller riktat bidrag	28
8.2	Genomförandeprocess och ekonomiska överväganden	29
8.2.1	Drop-in-kurser och lovverksamhet	31
8.2.2	Öppen verksamhet och riktad verksamhet för funktionsvarierade	32
8.2.2.1	Öppen avgiftsfri kulturskoleverksamhet	32
8.2.2.2	Riktad verksamhet för funktionsvarierade	33
8.2.2.3	Genomförandeprocess och ekonomisk prognos	33
8.3	Implementering	34
8.3.1	Övergripande tidsplan	34
8.3.2	Beräknade implementeringskostnader	35
8.3.2.1	Löpande administrativa kostnader	35
8.4	Specifika auktorisationsvillkor	35
8.4.1	Risk- och konsekvensanalys	36
9	Modellsimuleringar	37
9.1	Simulering 1	38
9.1.1	Risk- och konsekvensanalys	38
9.2	Simulering 2	39
9.2.1	Risk- och konsekvensanalys	40
9.3	Simulering 3	41
9.3.1	Risk- och konsekvensanalys	42
9.4	Simulering 4	43
9.4.1	Risk- och konsekvensanalys	44
10	Källförteckning	46

I Sammanfattning

I april 2016 inleddes denna utredning gällande möjligheten att införa utökad kundval inom kulturskoleverksamheten. Utredningens uppdrag var att i första hand undersöka på vilket sätt ett utökad kundval skulle kunna utformas för att:

- Stärka och öka mångfalden samt valfriheten för nackaborna.
- Ta fram modeller som bidrar till att öka utbudet av olika kulturuttryck.
- Skapa förutsättningar för ökad inkludering så att fler barn får tillgång till kulturskoleutbud i hela kommunen.

I dagsläget bedrivs Nackas musik- och kulturskoleverksamhet, för barn och ungdomar upp till 19 år, av totalt femton anordnare. Verksamheten är uppdelad i två finansieringssystem; kundval musikskola som finansieras genom checkersättning baserat på medborgarnas val av aktivitet, samt prestationsbaserade avtal inom kulturkursverksamheten. En viktig skillnad mellan de båda systemen är att kulturkursverksamheten har ett tak genom att kommunen köper ett begränsat antal platser (totalt 2 955). Därmed kan inte utbudet möta medborgarnas efterfrågan totalt sett. Däremot kan deltagarna delta i valfritt antal kulturkurser i mån av plats, vilket inte är möjligt för deltagarna inom kundval musik, som innebär att eleven får delta i max två kurser samtidigt per år.

Det tudelade systemet försvårar samverkan, utveckling av nya ämnen och korsbefruktningar mellan ämnesinriktningar. Det finns inga incitament för nyetableringar och utveckling av kulturskoleverksamhet i kommunen, och musikskoleverksamheten har till viss del stannat upp i sin utveckling, bland annat till följd av begränsningar i kundvalet. Framför allt har upplägget resulterat i en kommunal centralstyrning av utbudet till stor fördel för musikämnet.

År 2016 uppgick den totala kostnaden för kulturkursverksamheten till cirka 6,5 miljoner kronor. Ersättningsnivåerna är lägre per elevplats inom kulturkursverksamheten jämfört med musikskoleverksamheten, och elevavgifterna är inte reglerade av kommunen. Respektive kulturkursanordnare fattar beslut om dessa avgifter och behåller intäkterna, till skillnad från elevavgifterna inom musikskoleverksamheten som kommunfullmäktige fattar beslut om och som tillfaller kommunen. De höga elevavgifterna inom kulturkursverksamheten bidrar sannolikt till att många barn och ungdomar inte kan delta, även om de skulle vilja.

Trots ett högt deltagande inom framför allt musikskoleverksamheten i Nacka (29 % deltar av målgruppen), är det över 60 procent av kommunens barn i åldrarna 6-17 år som inte deltar i någon kulturskoleverksamhet. Detta beror framför allt på tidsbrist, bristande intresse och okunskap om utbudet. De flesta som uppgivit att de inte deltar i verksamheten var mellan 15 - 17 år.

Utredningens prioriterade förslag är att nuvarande kundval musikskola utökas till att omfatta alla typer av kulturskoleämnen i ett enhetligt och likvärdigt system för

medborgarna och anordnarna. Det övergripande samlingsnamnet för kundvalet bör vara Kulturskoleverksamhet på fritiden i Nacka. Kundvalet föreslås omfatta barn och ungdomar som är från 7-19 år och folkbokförda i Nacka.

Varje barn bör få rätt att använda maximalt fyra checkar samtidigt per år, varav maximalt två kan vara enskild ämnesundervisning inom valfritt musikämne, till skillnad mot dagens system som ställer krav på att det måste vara två olika musikämnena. Denna modifiering av systemet medför att flexibiliteten ökar och att det blir möjligt att erbjuda avancerade program och fördjupning inom alla kulturskoleämnena. Förslaget till kundvalsmodell bör vidare skapa förutsättningar för en ökad inkludering av följande målgrupper i Nacka:

- Barn och ungdomar med funktionsvariationer
- Barn och ungdomar från socioekonomiskt svaga familjer
- Tonåringar och pojkar

Det har visat sig svårt att få barn och ungdomar från socioekonomiskt svaga familjer att delta i den avgiftsbelagda musik- och kulturskoleverksamheten. Inom ramen för dagens kulturkursverksamhet erbjuds dock en öppen kulturskoleverksamhet som inte ställer krav på någon föransökan och som är avgiftsfri. I dag omfattar denna verksamhet cirka 500 elevplatser. Ur ett barn- och ungdomsperspektiv är det angeläget att bevara denna verksamhet på minst dagens nivå, och om möjligt utöka elevplatserna stegvis. Då det rör sig om en öppen verksamhet lämpar den sig inte att införliva i ett kundval som bygger på föransökan och individuella tjänster som kan omfångsberäknas. Därför föreslås denna verksamhet upphandlas eller utlysas genom ett riktat bidrag.

Det har även visat sig svårt att inkludera barn och ungdomar med svåra funktionsvariationer i musik- och kulturskoleverksamheten. En huvudorsak till detta är att det är kostnadsdrivande och få anordnare är därför beredda att ta den ekonomiska risk som det innebär att erbjuda anpassade aktiviteter för denna målgrupp. Då kundval visat sig fungera dåligt vad gäller utvecklingen av ett varierat utbud för dessa målgrupper, föreslås att denna kulturskoleverksamhet upphandlas genom antingen upphandling eller utlysning av ett riktat bidrag.

För att även bevara och utveckla dagens uppskattade lovverksamhet, (cirka 1000 elevplatser), samt öppna klasser/drop-in, som finns inom dagens kulturkursverksamhet, föreslås att kommunen inrättar en lovcheck à 10 timmar för barn från 11-19 år, och en drop-in check för ungdomar från 13-19 år. Dessa checkar förväntas även bidra till en utveckling inom musikskoleverksamheten som i dagsläget enbart drivs som terminskurser enligt traditionell modell. Lovverksamhet och drop-in/öppna klasser attraherar tonåringar och förmodas leda till att fler inom denna målgrupp vill prova olika former av eget skapande då det inte förutsätter ett långsiktigt åtagande på fasta tider. Lovkursverksamheten har även visat sig locka fler pojkar att delta inom dagens kulturkursverksamhet.

En del kulturämnen ställer högre krav på specialanpassade lokaler och utrustning, exempelvis cirkus. För att inte förlora dagens kulturkurser som bedrivs i specialanpassade lokaler med avancerad utrustning, samt för att uppmuntra en framtida kvalitetshöjning av de fysiska förutsättningarna för verksamheten, föreslås en check med lokaltillägg. En lokalsubvention i någon form är en förutsättning för att en bred kulturskoleverksamhet ska kunna äga rum utan att höja nuvarande checknivåer vid införandet av utökat kundval. Musikverksamhet kan bedrivas i enkla lokaler som exempelvis klassrum i grundskolor, vilket inte är möjligt för många andra kulturskoleämnen. I tabellen nedan presenteras utredningens prioriterade förslag till checktyper, checknivåer och deltagaravgifter inom ramen för ett utökat kundval – Kulturskoleverksamhet på fritiden i Nacka.

Prioriterat förslag till checktyper, checknivåer och deltagaravgifter inom ett utökat kundval kulturskoleverksamhet på fritiden i Nacka.

Checkbelopp och avgifter	Kronor per elev/år	Avgift per elev och termin	Kommentar
Ämneskurs musik 1-4 elever	9 258	1 080	Befintlig check, endast musikämnen
Grupp upp till 12 elever	5 270	530	Befintlig check, utökas med kulturkurser
Grupp över 12 elever	2 748	530	Befintlig check, utökas med kulturkurser
Grupp med lokal upp till 12 elever	6 324	530	Ny check
Grupp med lokal över 12 elever	3 162	530	Ny check
Drop-in (13-19 år)	2 400	300	Ny check
Lov (11-19 år) upp till 12 elever	1 500	200	Ny check
Lov (11-19 år) över 12 elever	750	200	Ny check

Eftersom det finns viss osäkerhet gällande hur medborgarna kommer att stimuleras och välja utifrån ovan kundvalsmodell, samt att vi idag inte vet vilka aktörer som kommer att ansöka om auktorisation och etablera sig i kommunen föreslås att genomförandet av ovan beskriven modell genomförs i tre steg beroende på utfall. Nedan presenteras dessa steg och de antaganden som ligger till grund för den ekonomiska prognosen vid införandet av respektive steg.

Införande steg 1:

- Varje elev har rätt till fyra checkar, varav max två kan vara ämneskurs inom musikundervisning.
- Cirka 40 % av målgruppen anmäler sig och använder i snitt 1,3 checkar
- Check med lokal utgår för 15 % av checkarna.
- Drop-in-check för barn mellan 13-19 år, leder till cirka 10 % ökat deltagande i den åldersgruppen.
- Upphandling av en målgruppsanpassad och riktad verksamhet för funktionsvarierade, eller utlysning av projektmedel för denna verksamhet.
- Upphandling av öppen, avgiftsfri verksamhet och lovverksamhet i samma omfattning som idag.

Införande steg 2:

Efter ett år kan satsningen stegvis öka, beroende på hur stor kostnadsökningen blivit, först med upphandlad öppen, avgiftsfri kulturskoleverksamhet på ytterligare ett ställe samt införandet av en lovcheck à 10 timmar.

Införande steg 3:

Upphandla ytterligare en öppen kulturskoleverksamhet beroende på hur stor kostnadsökningen blivit inom kundvalet. Den ekonomiska prognosen för ovan föreslagen utvecklingsprocess presenteras i form av förväntade kostnadsökningar i tabellen nedan.

Ekonomisk prognos för genomförandet av prioriterat förslag till utökad kundvalsmodell för kulturskoleverksamhet på fritiden inklusive komplementinsatser genom upphandling eller riktat bidrag.

Prioriterat förslag - ökade kostnader			
(tusen kronor)	Steg 1	Steg 2	Steg 3
Checkar	7 450		
Riktad verksamhet för funktionsvarierade	823		
Öppen verksamhet	507	500	500
Lovkurser	-	1 200	
Total kostnad inklusive lovkurser	8 780	1 700	500

Ett utökat kundval medför även kostnader för implementeringsinsatser vilka beräknas uppgå till cirka 400 000 kronor. Med nuvarande systemstöd behövs redan i dag mycket administrativ handpåläggning. Vid ett utökat kundval görs bedömningen att det kommer att behövas ytterligare en heltidstjänst för att hantera det ökade flödet under en övergångsperiod. Kostnad för detta beräknas till cirka 600 000 kronor per år. Med en digitaliseringsutveckling av systemverktyget skulle denna tjänst på två års sikt kunna dras tillbaka. Gemensamma kostnader för fakturering av elevavgifterna beräknas öka med cirka 150 000 kronor per år. Implementeringen av ovan föreslagen modell enligt steg 1 planeras ta omkring ett år. Under förutsättning att kommunfullmäktige fattar nödvändiga beslut i juni 2017, kan ett utökat kundval erbjudas medborgarna med start höstterminen 2018.

Längre fram i denna rapport presenteras alternativa modeller som innebär olika konsekvenser beroende på vägval. Utredningens prioriterade förslag ovan är utvecklat i samråd med kommunens musik- och kulturskoleanordnare och utgår i hög grad från ett barn- och ungdomsperspektiv.

2 Inledning

I april 2016 inleddes denna utredning gällande möjligheten att införa utökat kundval inom kulturskoleverksamheten. Utredningens syfte var att undersöka på vilket sätt ett utökat kundval skulle kunna utformas för att:

- Stärka och öka mångfalden samt valfriheten för nackaborna.
- Ta fram modeller som bidrar till att öka utbudet av olika kulturuttryck.
- Skapa förutsättningar för ökad inkludering så att fler barn får tillgång till kulturskoleutbud i hela kommunen.

Erfarenheter från nuvarande kundval inom musikskolan skulle inhämtas och analyseras för att kunna tillvaratas i utformandet av förslag om utökat kundval. I uppdraget ingick att inkludera kommunens nuvarande musik- och kulturkursanordnare i utredningsarbetet, som även skulle omfatta en omvärldsanalys av trender och modeller för organisering av musik- och kulturskoleverksamhet nationellt. Alternativa finansieringsmodeller och förslag skulle tas fram inklusive risk- och konsekvensanalyser. En av de modeller som skulle utredas var möjligheten att utöka nuvarande kundval musik genom att lägga till övrig kulturkursverksamhet på samma villkor. Resultatet av utredningen ska bidra till att uppfylla kommunens övergripande mål:

- Bästa utveckling för alla
- Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka
- Stark och balanserad tillväxt
- Maximalt värde för skattepengarna

3 Nulägesbeskrivning

3.1 Musikskoleverksamheten

Nacka kommun är i dag en av fyra kommuner i landet som har infört kundval för barn och ungdomar inom musikskoleverksamheten på fritiden. Det innebär att alla barn och ungdomar som är från 7 - 19 år och folkbokförda i Nacka, har rätt till maximalt två musikskolecheckar att användas vid någon av kommunens auktoriserade musikskolor. Det betyder att kommunen subventionerar maximalt två musikkurser samtidigt/elev/år inom aktuell målgrupp. Vill man delta i fler musikkurser sker det på egen bekostnad. Musikskolorna erbjuder individuell ämnesundervisning samt undervisning i grupp och ensemble.

I dagsläget har kommunen totalt åtta auktoriserade musikskolor som bedriver verksamhet i en stor del av kommunen. Under år 2015 deltog totalt 4 941 elever fördelade på totalt 7 483 elevplatser/kursaktiviteter, vilket innebär att varje elev genererade i snitt 1,5 elevplats/år. Samma år hade kommunen totalt 17 095 barn och ungdomar i åldrarna 7-19 år. Det innebär att 29 % av kommunens barn och unga mellan 7-19 år deltog i musikskoleverksamheten under år 2015.

Verksamheten bedrivs framför allt i kommunens grundskolelokaler, men hälften av musikskolorna bedriver verksamheten i egna lokaler. Musikskolorna är fria att profilera sin verksamhet vad gäller innehåll, upplägg och målgrupp så länge det

inte bryter mot gällande auktorisationsvillkor. Följande musikskolor är aktiva i kommunen i dagsläget; Nacka musikskola (kommunal regi), Maestroakademien, Rytmus, Musikania, Saltsjöbadens musikskola, Järlahusets musikskola och Studieförbundet musikskola och Östermalms Enskilda musikskola i Nacka.

3.1.1 Auktorisationsvillkor

I november 2014 antog kommunfullmäktige ett nytt reglemente för kundval i Nacka kommun, vilket gäller från och med den 1 januari 2015. Av reglementet framgår vilka generella auktorisationsvillkor som gäller för alla kundval i kommunen. Varje nämnd ska utifrån dessa villkor anta specifika auktorisationsvillkor för varje kundval, samt anta en modell för uppföljning och utvärdering av anordnaren och verksamheten. För att bli auktoriserad musikskola i Nacka måste anordnaren uppfylla kommunens specifika auktorisationsvillkor. Det innebär bland annat att anordnaren ska erbjuda minst 30 undervisnings-tillfällen per elev och år fördelat under vår- och hösttermin. Verksamheten måste äga rum i Nacka. Varje musikskola ska erbjuda undervisning i minst fem ämnen. Lärarna ska ha högskoleutbildning eller motsvarande kompetens och pedagogisk skicklighet förvärvad inom musikskoleområdet. Lärarna ska erbjudas kompetensutveckling kontinuerligt.

3.1.2 Administration och ekonomi

År 2016 uppgick den totala kostnaden för musikskoleverksamheten till 42 120 tkr inklusive IT, påminnelser, inkassohandläggning m.m. Den totala årsintäkten uppgick till 9 694 tkr. I figur ett och två nedan redovisas de checkbelopp och elevavgifter som gäller för verksamheten i dagsläget.

Figur 1. Checkbelopp för elevplatser inom musikskoleverksamheten

Musikskolecheck	Kronor per elevplats per år
Ämneskurs (1-4 elever)	9 166
Grupp ≤ 12 elever	5 217
Grupp ≥ 13 elever	2 720

Momskompensation på sex procent tillkommer för privata utförare. Dubbla checkbelopp utbetalas för barn och ungdomar som går i särskola.

Figur 2. Terminsavgifter för elever inom musikskoleverksamheten

Elevavgift	Kronor per barn/elev per termin
Ämneskurs (1-4 elever)	1 080
Grupp ≤ 12 elever	530
Grupp ≥ 13 elever	530

Möjlighet till avgiftsbefrielse finns. Grunden för avgiftsbefrielse utgår från familjens disponibla inkomst minskat med vissa utgifter enligt socialstyrelsens norm för ekonomiskt bistånd. Ansökan om avgiftsbefrielse görs terminsvis.

Checkersättningarna betalas ut till den musikskola som eleven väljer att gå i, och upphör om eleven väljer att avsluta sin kurs, eller följer med eleven vid val av annan musikskola. Checkersättningen ska täcka musikskolans kostnader som; lokaler, pedagoger, marknadsföring, administration, kundkontakt, kompetensutveckling m.m. Elevavgifterna faktureras av Nacka kommun och genererar därmed inte någon intäkt till musikskolorna.

3.1.3 Datasystem

Nacka kommun har tecknat huvudavtal, driftavtal och tjänsteavtal med IST gällande Nacka24 kundvalssystem för vuxenutbildning, förskola och skola. Utöver det har kulturnämnden tecknat ett tilläggsavtal, som gäller från och med 2016-05-01 till och med 2017-04-30, gällande kundval musik. Avtalet förlängs med ett år i taget. Kostnaderna för Nacka24musik uppgår till totalt 158 000 kronor per år. Utöver det debiterar IST 1 350 kronor per timme för kundspecifik utveckling av system

3.2 Kulturkursverksamheten

Kulturkursverksamheten för barn och ungdomar upp till 19 år i Nacka kommun bedrivs i dagsläget av sju föreningar och en kommunal anordnare genom avtal med kulturnämnden. Verksamheten ska äga rum i Nacka och deltagarna ska vara folkbokförda i kommunen. En viktig skillnad gentemot kundval musik är att kulturkursverksamheten har begränsat antal platser och därmed inte följer medborgarnas efterfrågan totalt sett. Under år 2016/17 köper kulturnämnden totalt 2 955 elevplatser inom kulturkursverksamhet, vilket är ungefär samma omfattning som föregående år. Omkring 130 av deltagarna som redovisats år 2015 var under sju år, alla barn har dock inte uppgivit sitt personnummer, vilket gör att det finns ett visst mörkertal. Kulturkursanordnarna och deras utbud presenteras i korthet nedan.

- **Darra musik-dans-kulturförening**
Föreningen är framför allt verksam i Fisksätra och anordnar löpande terminskurser, öppna klasser med möjlighet till drop-in och lovkurser för barn och unga från 7-19 år. Kulturkursernas inriktning är dans och musik och deltagarna erbjuds bland annat följande kurser; afrikansk dans, streetdance, hiphop och zumba.
- **Nacka KFUM - Aktiviteter För Unga Människor**
Föreningen är verksam i Sickla samt Björknäs och anordnar löpande terminskurser och sommarläger. Inriktningen är dans- och musikalverksamhet för barn och unga upp till 19 år. Kurserna som ges är bland annat; dramalek, drama, sång, showdans, jazz, fysiologisk/pulsträning med koordination, modern dans, streetdance och teknik.

- **Studieförbundet Studieförbundet Stockholms län**
Föreningen är verksam i Fisksätra, Sickla och Finntorp/Alphyddan och är både kulturkursanordnare och auktoriserad musikskola. Föreningen anordnar löpande terminskurser, öppna klasser med möjlighet till drop-in och sommarlovskurs. Utbudet inom kulturkursverksamheten är; keramik, slöjd, skapande verkstad, levande verkstad, konst och dataverkstad.
- **Le Fou cirkusskola**
Föreningen är verksam i Sickla och anordnar löpande terminskurser, drop-in och lovkurser. Inriktningen är cirkusskola för barn och unga från 5 till 19 år. Kurser som erbjuds är bland annat; cirkus, akrobatik och dans.
- **Boo Folkets Hus Förening/Nacka dans och teater**
Föreningen är verksam i Orminge, Älta samt Alphyddan och anordnar löpande terminskurser, öppna klasser med möjlighet till drop-in och lovkurser för barn och unga upp till 19 år. Inriktningen är dans, teater, bild och form. Kurser som erbjuds är bland annat; barndans, skapande verkstad, jazzdans, barnbalett, barnstuff, streetdance, modern dans, showdans, afrikansk dans, afromix, barndanscirkus, teater, bild, film och foto.
- **Fisksätra Folkets Hus Förening**
Föreningen är verksam i Fisksätra och anordnar löpande terminskurser och öppna klasser med möjlighet till drop-in för barn och unga upp till 19 år. Inriktningen är dans, teater och skapande verkstad. Kurserna som ges är bland annat; dancehall, hiphop, teater och skapande verkstad.
- **Kulturhuset Dieselverkstaden**
Kommunal anordnare som erbjuder löpande terminskurser, drop-in och lovkurser för barn och unga upp till 19 år i Dieselverkstaden. Kursutbudet består bland annat av; teater, bild och form, mekatronik, musikstudioteknik, skapande verkstad och design/textil.
- **Saltsjöbadens teaterklubb**
Föreningen är verksam i Saltsjöbaden och erbjuder löpande terminskurser för barn från 4 – 17 år. Inriktningen är teater och kursutbudet består av drama och teater, med tillhörande aktiviteter som sång och rekvisita.

3.2.1 Avtal

Följande begrepp används inom kulturkursverksamheten:

- Elevplats = undervisningstillfälle
- Elevavgift = det som medborgaren betalar för elevplatsen
- Ersättningsnivå = den ersättning som kommunen betalar per elevplats till anordnaren.

- Terminskurs = Elevplats som omfattar totalt 24 undervisningstillfällen/år fördelat under terminerna.
- Lovkurs = Elevplatser enligt överenskommelse med respektive anordnare baserat på timmar.
Öppen kulturskoleverksamhet = avgiftsfri kulturskoleverksamhet för deltagarna. Denna verksamhet förekommer i viss utsträckning inom såväl terminskurser som lovkurser.
- Öppen klass/drop-in = elevplats som kan nyttjas av olika individer vid olika tidpunkter, vilket innebär att flera individer kan dela på en elevplats. Öppen klass/drop-in erbjuds i viss utsträckning inom såväl terminskurser som lovkurser.

Nuvarande kulturkursavtal är tecknade på ett år från och med 2016-01-01. Avtalen förlängs per automatik med ett år i taget om inte skriftlig uppsägning sker sex månader innan avtalets utgång. Avtalen ställer krav på att personalen ska ha relevant högskoleutbildning, eller motsvarande kompetens, för den verksamhet som ska bedrivas. Enligt avtalen ska anordnaren erbjuda terminskurser med totalt 24 undervisningstillfällen per elev/år fördelat under vår- och hösttermin. Flera avtal innefattar dessutom lovkurser, öppna klasser/drop-in och kurser riktade till funktionsvarierade. En viktig skillnad gentemot kundval musik är att kulturkursverksamheten har begränsat antal platser och därmed inte följer medborgarnas efterfrågan totalt sett. I figur tre nedan presenteras en sammanställning av hur elevplatserna per kurstyp fördelas i aktuella avtal.

Figur 3. Fördelning av elevplatser per kurstyp inom kulturkursverksamheten.

Kurstyp	Antal elevplatser per år
Terminskurser	1946
Lovkurser	973
Kurser riktade till funktionsvarierade	36

3.2.2 Administration och ekonomi

År 2016 uppgick den totala kostnaden för kulturkursverksamheten till 6 503 tkr. Grundersättningen per elevplats redovisas i figur fyra nedan. Ersättningsnivåerna är lägre per elevplats inom kulturkursverksamheten jämfört med musikskoleverksamheten och elevavgifterna är inte reglerade av kommunen. Respektive kulturkursanordnare fattar beslut om dessa avgifter och behåller intäkterna, till skillnad från terminsavgifterna inom musikskoleverksamheten som kommunfullmäktige fattat beslut om och som tillfaller kommunen. Den fria prissättningen inom kulturkursverksamheten har resulterat i en stor spannvidd, från avgiftsfria kurser till den dyraste kursen som kostar 3 600 kronor för en termin. En stor anledning till denna skillnad är att kommunen har en lägre subvention av kulturkursverksamheten i jämförelse med kundvalet musik. De flesta kulturkurserna är därför betydligt dyrare för medborgaren än vad musikskolekurserna är.

Figur 4. Ersättningsnivåer per elevplats inom kulturkursverksamheten

Ersättningsnivåer per elevplats	Kronor per elevplats per år
Grupp ≤ 12 elever	2 598
Grupp ≥ 13 elever	2 598 (upp t.o.m. 12 elever) 1 562 (fr.o.m. den 13:e)
Terminskurs för funktionsnedsatta	5 196

4 Omvärld

4.1 Kulturskolan i siffror

Kulturskolerådet samlar årligen in statistik gällande landets musik- och kulturskoleverksamhet. År 2015 presenterades bland annat följande statistik:

- Kulturskoleverksamhet finns i 283 av landets 290 kommuner
- Kommunerna satsar 2,2 miljarder på verksamheten (2015). Ökning med 16 procent sedan 2012 (2015 års penningvärde)
- 224 000 elevplatser i ämneskurser. Ökning med 11 procent sedan 2012
- 209 000 elevplatser i uppdrag och övrig verksamhet. Ökning med 58 procent sedan 2012.
- Den vanligaste förekommande terminsavgiften är 644 kronor. Det är en minskning med 3 procent sedan 2012. Högst i landet låg Danderyd 1710 krono, Täby 1700 kronor och Vaxholm 1650 kronor.

Totalt 13 kommuner tog inte ut några terminsavgifter under förra året. Dessa kommuner var: Boden, Hudiksvall, Härjedalen, Luleå, Ragunda, Skinnskatteberg, Strömsund, Svenljunga, Sundsvall, Åre, Älvkarleby, Örnsköldsvik och Degerfors.

Vad gäller jämställdhet var det 65 procent flickor och 35 procent pojkar som deltog i ämneskurserna, vilket varit gällande de senaste fem åren. Det är dock stora skillnader mellan ämnen. Mest jämställd är media/film med 45 procent flickor och 55 procent pojkar. Minst jämställd är dansen med 89 procent flickor och 11 procent pojkar.

Enligt Kulturskolerådet är den stora trenden över tid att allt fler skolor breddar sin verksamhet. Största ökningen är inom media/film som ökat med 161 procent sedan 2012. Drama/teater ökade med 29 procent, dans ökade med 28 procent och bild med 18 procent från 2012. Musiken är fortfarande dominerande med 75 procent av elevplatserna i ämneskurserna och har ökat med 6 procent sedan 2012.

4.2 Andra kommuner

Generellt är det svårt att jämföra Nacka med andra kommuner då de flesta kommuner har ett traditionellt upplägg med en enda anslagsfinansierad musik- och kulturskoleverksamhet som bedrivs i kommunal regi. Det är få kommuner som har infört alternativa organisations- och finansieringsmodeller gällande denna typ av verksamhet. Staffanstorps, Österåkers och Täby är de kommuner,

utöver Nacka, som har infört någon form av kundval inom musikskoleverksamheten. Utöver dessa finns ett par kommuner som har upphandlat delar av verksamheten eller infört liknande avtalsmodell som Nacka har för kulturkursverksamheten.

Linköping bedrev kulturskoleverksamheten i upphandlad form fram till halvårsskiftet 2016. Då valde kommunen att inte upphandla verksamheten på nytt, delvis till följd av ny politisk majoritet i kommunen. Värmdö kommun har aktivitetsbidrag till föreningar som vill bedriva kulturskoleverksamhet för barn och unga i åldern 3-19 år i ämnena dans, teater/drama, musik och cirkus. Föreningarna ersätts per deltagare och termin, liknande Nackas upplägg. Haninge kommun upphandlade driften av kulturkursverksamheten år 2015.

4.2.1 Österåker

Österåker har kundval inom musikskoleverksamheten enligt liknande modell som Nacka. Det innebär bland annat att det omfattar samma målgrupp, att ersättningen sker genom ”peng” per elevplats samt att leveranskravet är 30 undervisningstillfällen per år. Däremot är kravet på antal ämnen som musikskolan ska erbjuda lägre, minst tre, till skillnad från Nacka som kräver minst fem ämnen för att bli auktoriserad musikskola. Österåker ställer även krav på anpassade lokaler och utrustning. År 2013 valde Österåker att ändra modellen genom att upphandla totalt fyra musikskolor, varav en i kommunal regi. Kommunen har dock fortfarande kvar själva kundvalet som innebär att alla barn och unga från 7-19 år får gå max åtta kurser samtidigt per år, fördelat på max fyra ämneskurser och fyra ensemble/gruppkurser. Kravet är dock att max två checkar får nyttjas samtidigt per elev/musikskola, vilket tvingar fram en spridning mellan skolorna om eleven vill nyttja alla checkar.

Aktuella checknivåer är följande:

- Ämnescheck 9 465 kr/år
- Ensemble med fler än fyra deltagare 3 325 kr/år
- Körsång 2 080 kr/år

Följande avgiftsnivåer gällde år 2016:

- Kombinationslösning genom sammankopplat enskilt ämne och ensemble för totalt 1 525 kr/termin
- Ämneskurs 1 425 kr/termin
- Kör eller ensemble 410 kr/termin

Kommunen har syskonrabatt vilket innebär avgiftsfritt deltagande från och med barn nummer tre.

4.2.2 Staffanstorps

Även Staffanstorps har kundval inom musikskoleverksamheten som liknar Nackas system i hög grad. I dagsläget har kommunen fem musikskolor, varav en i kommunal regi. Staffanstorps tillåter att verksamheten äger rum i annan kommun, vilket lett till att tre musikskolor även bedriver verksamhet i grannkommunen

Lund. De flesta elever väljer ämneskurs precis som i Nacka. I Staffanstorp är det 1-3 elever som kan delta i respektive ämneskurs.

Nedan checknivåer gäller i dagsläget:

- Enskild ämnesundervisning: 11 000 kr
- Liten grupp: 6 000 kr
- Stor grupp: 3 000 kr

Aktuella terminsavgifter är följande:

- Ämnesundervisning (1-3) 1200 kr/termin
- Gruppundervisning (4-12) 550 kr/termin
- Gruppundervisning (13 och uppåt) 400 kr/termin

Avgiftsstöd kan sökas via socialtjänsten och kommunen tillämpar samma syskonrabatt som Österåker.

4.2.3 Täby

Täby tillämpar också kundval, ett så kallat pengsystem, inom musikskoleverksamheten och har upphandlat anordnarna i likhet med Österåker.

Målgruppen för kundvalet är barn och unga som är 7-20 år och deltagarna ska erbjudas 28 undervisningstillfällen i ämneskurs per år, samt 20 undervisningstillfällen i grupp/ensemble per år. Deltagaren kan maximalt gå en ämneskurs och en ensemble/grupp per år.

Anordnarna får följande ersättningsnivåer per elevplats och år:

- Ämnesundervisning 9 105 kronor (1-4 elever)
- Ensemble 3 394 kronor (minst 5 elever)

Aktuella terminsavgifter är följande:

- Ämneskurs i musik, konst och teater 1700 kronor
- Musikensemble 150 kronor

Täby kulturskola erbjuder även kortkurser (3-5 gånger/termin) med nedan avgifter per termin:

- Konst 600 kronor
- Teater 500 kronor
- Musik 500 kronor

Täby kommun tillämpar varken syskonrabatter eller reducering av avgiften utifrån hushållets inkomst.

4.3 Den nationella utredningen musik- och kulturskola

Under våren 2015 tillsatte regeringen en utredning, under ledning av professor Monica Lindgren, med uppdrag att ta fram en nationell strategi för den kommunala musik- och kulturskolan. Utredningens förslag presenteras i betänkandet ”En inkluderande kulturskola på egen grund”(SOU 2016:69). Utredningens bedömning är att det vore mest verkningsfullt att införa en kulturskolelag för att tydliggöra kulturskolans nationella intresse, men av

ekonomiska skäl väljer utredaren att avvakta med ett lagförslag. I stället föreslås nationella mål som ska vara vägledande för den kommunala kulturskolan.

Utredningen föreslår följande mål:

En kommunal kulturskola ska

- ge barn och unga möjlighet att lära, utöva och uppleva konstuttryck i första hand i grupp,
- bedrivs på barns och ungas fria tid,
- präglas av hög kvalitet och en konstnärlig och genremässig bredd med verksamhet inom tre eller flera konstuttryck,
- tillämpa en pedagogik som utgår från barnets egna erfarenheter och intressen,
- ge barn och unga goda förutsättningar att ha inflytande på verksamhetens utformning och innehåll,
- ha en hög andel pedagogiskt och konstnärligt utbildad personal,
- verka i för verksamheten anpassade lokaler med ändamålsenlig utrustning,
- aktivt verka för att kommunens barn och unga har kännedom om kulturskolan och ges likvärdig möjlighet att delta i dess verksamhet, och
- arbeta i bred samverkan och bedriva en utåtriktad verksamhet gentemot det övriga samhället

Utredningen föreslår vidare att ett nationellt kulturskolecentrum inrättas med ansvar för bland annat nationell uppföljning och statistik. Detta centrum ska även ge stöd gällande kulturskolornas behov av kunskapsutveckling, erfarenhetsutbyte, samverkan och uppföljning. Utredningen föreslår att kulturskolecentrumet ska fördela ett utvecklingsbidrag till kulturskoleverksamhet. Inom följande tre huvudområden bedöms utvecklingsbehoven vara som störst:

- Breddning av konstområden
- Inkludering och tillgänglighet
- Pedagogisk utveckling

Inom ovan områden ska insatser som ökar deltagandet av barn och unga med intellektuella eller fysiska funktionsnedsättningar prioriteras.

4.3.1 Omvärldstendenser och perspektiv på kulturskolan

I detta avsnitt presenteras ett antal perspektiv och kulturella tendenser, utifrån ett bredare samhällsperspektiv, som den nationella utredningen anser har inflytande på kulturskolan.

Trängsel av kulturuttryck

Globaliseringen och mångkulturen har skapat ett gynnsamt klimat för gränsöverskridanden och hybrider inom kulturverksamheter. Genrer och konstuttryck blandas och blir något nytt med rötter i det etablerade. Samtidigt har kulturintresset blivit individualiserat och många vill uttrycka sig själva, visa sin särart och associeras med de ungdomsgrupper som förstärker ens livsstil. Den digitala kulturen kan både bidra till att öka trängseln, men även upplösa den genom att genregränser försvinner. Barn och unga är trendkänsliga och är ofta

först att ta till sig det nya. Förmodligen blir det ännu större kulturell trängsel framöver med befintliga kulturformer, ett allt mer nischat utbud, individuella intressen, mainstreamkultur och smala kulturformer.

Digitala medier

Två sammanlänkade trender som i hög grad påverkar kulturskolan är digitaliseringen och det visuella samhället. Barn och ungdomar är skickliga användare av digitala medier och tar ofta del av kulturutbudet via dessa kanaler. Det källkritiska perspektivet blir därför en allt viktigare fråga. Begreppet ”proccumenter” har uppstått för att beskriva de som både producerar och konsumerar kultur. Tekniken har skapat möjligheter för barn i alla åldrar att producera, sprida och konsumera verk i en mängd genrer till låga kostnader. Det har skapat nya arenor utan vuxnas insyn och urval. Lokala och globala mötesplatser skapas av barn och unga. Detta har dock inte lett till ett minskat behov av kultur i fysisk form. Enligt myndigheten för kulturanalys verkar digitaliseringen ha medfört att många människor värderar det unika och fysiska kulturarrangemanget högre i dag än tidigare, och att vara del av en stor publik är en central del av upplevelsen.¹

Filterbubblor

Våra kulturvanor kommer också att påverkas av så kallade filterbubblor. Begreppet filterbubblor är en beskrivning av människor som omger sig av den information och det kulturutbud som de redan känner till och uppskattar mest. Det stora flödet av utbud och information driver fram en filtrering som kan leda till ökade klyftor.

Kultur som faktor för tillväxt inom andra områden

Synen på konst och kultur ur ett samhällsperspektiv har förändrats allt mer och blivit en tillväxtfaktor, dels av egen kraft men också i samverkan med andra samhällsområden. Utvecklingen hänger ihop med den framväxande kulturella och kreativa näringen inom tjänstesektorn. ”Kulturell medvetenhet och kulturella uttrycksformer” är också en av de åtta nyckelkompetenser för livslångt lärande som EU bedömer är grundläggande för alla i ett kunskapsbaserat samhälle. Denna förändrade syn på konst och kultur får även effekter för hur vi ser på kulturskolan och vad den bidrar med i ett vidare perspektiv.

Kulturen som samhällelig drivkraft

Det finns kulturekonomer som menar att samhället är i en övergångsfas där kulturen identifierats som en motor för en positiv samhällsutveckling. Genom teknikutvecklingen har kulturen blivit en så viktig del av människors vardag att den snarast bör ses som ”en grundläggande dynamisk bas bland annat för välfärd, social sammanhållning, hållbar utveckling och entreprenörskap.” (SOU 2016:69)

Samhällsperspektivet

Kulturskolan påverkas av kulturella tendenser som beskrivits ovan, men även av politiska och ekonomiska förutsättningar. Kommunerna beräknas få kraftigt

¹ Myndigheten för kulturanalys, Samhällstrender och kulturvanor: en omvärldsanalys (2015).

höjda kostnader för bland annat grundskolan, men demografiska och kulturella förhållanden spelar också en viktig roll för utvecklingen. Den nationella utredningen har identifierat följande spänningsfält gällande kulturskoleverksamhet:

- Kulturskolan som en nationellt enhetlig verksamhet eller som en profilerad verksamhet
- Statlig eller kommunal styrning
- Dåtida eller samtida musikaliskt kulturarv
- Kultur som medel eller mål
- Kulturskolan i förhållande till andra aktörer på området.

Dåtida eller samtida musikaliskt kulturarv

Den västerländska konstmusiken har en särställning som kulturarv inom såväl kulturskolan som samhället i övrigt. Utredningen pekar på betydelsen av att bevara och förvalta landets musikaliska arv, inte minst för att bevara mångfalden. Samtidigt pekar utredningen på vikten av ett samtida, mångkulturellt och individualiserat musikaliskt kulturarv, baserat på lokala förutsättningar och mindre grupperns gemensamma identiteter.

Barns och ungdomars perspektiv

Kulturskolan har en förväntan från olika institutioner och aktörer att bidra med tidig skolning av musiker inom särskilda instrumentgrupper. Verksamheten förväntas vara en motvikt till barn och ungas vardagliga kulturutbud. Detta speglar inte den efterfrågan som de flesta barn och ungdomar har idag, vilket leder till vissa svårigheter, exempelvis gällande lärarnas kompetens och verksamhetens flexibilitet. Kultur är identitetsskapande och därför är det viktigt att kulturskolan kan erbjuda verksamhet som barn och unga uppfattar som aktuell och angelägen för dem i deras vardag.

Den nationella utredningens bedömning är att; ”Kulturskolans legitimitet grundas på att den erbjuder en verksamhet som vilar på barns och ungas intresse för konst och kultur. En ambition om att bemöta varje barn utifrån dess specifika förutsättningar bör vara en grundval för den kommunala kulturskoleverksamheten.” (SOU 2016:69). Detta pekas ut som utgångspunkten för en inkluderande kulturskola. Geografisk närhet, lokal närvaro samt god kommunikation med föräldrar och barn i deras vardag är ytterligare aspekter som utredningen menar är viktiga för att uppnå en inkluderande kulturskola för alla.

4.3.2 Konstområden, metoder och förutsättningar

Inom den nationella utredningen framgår att instrumentalundervisning som enskilt ämne är vanligast, och att stränginstrument dominerar (en dryg fjärdedel). Därefter kommer tangentinstrument (en femtedel). Teater/drama och dans är också väl etablerade ämnen, men betydligt mindre i omfattning (sex av tio kulturskolor erbjuder det). Bild och form, media samt digitalt skapande erbjuds endast i en tredjedel av landets kulturskolor. Nyare uttryck som berättande och skrivande samt slöjd och hantverk erbjuds i liten grad. Cirkus finns i 22 kommuner och är ett ganska nytt konstområde inom kulturskolan. Utvecklingen har gått långsamt. Det är mer än 20 år sedan som flera kulturskolor började erbjuda många av ovan ämnen.

I flera kommuner har utbudet anpassats efter efterfrågan från lokala minoriteter, exempelvis undervisning på instrument från Västafrika, Mellanöstern och Latinamerika samt undervisning i jojk. Många kommuner erbjuder möjlighet till fördjupning genom avancerade program inom olika konstuttryck. Oftast omfattar denna möjlighet äldre barn.

4.3.3 Metoder

En tredjedel av kulturskolorna använder sig av särskilda pedagogiska metoder i begränsad omfattning. Den dominerande är Suzukimetoden, men allt fler arbetar med kör- och orkesterskolan El Sistema. Det förekommer även öppen kulturskoleundervisning som är avgiftsfri och inte kräver någon föransökan eller långsiktigt engagemang. Denna verksamhet genomförs i vissa fall i anslutning till exempelvis fritidshem och fritidsgårdar för att nå nya grupper.

I stadsdelen Angered i Göteborgs kommun finns en mobil kulturskola i form av en ombyggd lastbil som inrymmer en scen, olika typer av material och instrument. Många kulturskolor använder sig av digitala plattformar. Enligt den enkät som utredningen gjort med landets kulturskolechefer erbjuds digitalt skapande vid 40 procent av kulturskolorna.

4.3.4 Förutsättningar

De flesta kulturskolor har verksamhet både i egna lokaler och i förskolor samt skolor. ”I en enkät genomförd av utredningen med föreningen *Riksförbundet unga musikanter* (RUM) lyfter deltagare från kulturskolan fram ändamålsenliga lokaler som en viktig faktor för en fungerande kulturskola. De understryker även vikten av kulturskolan som en mötesplats där man kan träffa likasinnade.” (SOU 2016:69) Flera kommuner har samlat kulturskoleverksamheten i anpassade lokaler tillsammans med annan kultur- och fritidsverksamhet, som exempelvis Ungdomens Hus, N3, i Trollhättan.

Flera studier lyfter fram att ungas kulturvanor påverkas av familjens socioekonomiska förutsättningar. ”I *Fokus 14* skriver Myndigheten för ungdoms och civilsamhällesfrågor att högstadieungdomar från socioekonomiskt utsatta områden deltar i lägre utsträckning, framför allt i föreningar och kulturskolan. Dessa ungdomar besöker hellre en fritidsgård eller ett bibliotek.” Forskarna menar att förklaringen ligger i att de öppna verksamheterna kostar lite eller är gratis, att dessa ungdomar i större utsträckning är vana vid att gå till fritidsgården eller biblioteket med sina kompisar och att de inte är vana att planera sin fritid långsiktigt, som en hel termin i taget.” (SOU 2016:69)

Utredningen har inte kunnat se att det finns något entydigt samband mellan avgiftsnivå och andelen barn och unga som deltar i kulturskolan. Däremot ser utredningen att avgiftsfrihet är en viktig förutsättning för deltagande när det gäller barn och unga i familjer med försörjningsstöd. Utredningens slutsats är att terminsavgifterna är ett av flera hinder för deltagande.

Barn och ungdomar med funktionsvariationer är generellt mindre aktiva på sin fritid. Deras aktiviteter förutsätter ofta större engagemang från föräldrarna.

Hälften av kulturskolecheferna uppger att de erbjuder verksamhet för barn och unga med behov av särskilt stöd. Potentialen att utveckla denna verksamhet är stor, men det krävs kompetensutveckling. ”Två specialiserade kulturskoleverksamheter för barn och unga med fysiska eller intellektuella funktionsnedsättningar är Kullagret i Örebro och Kulturskolans resurscenter i Stockholm. Där har en gedigen kunskap byggts upp om hur kulturskolan kan utveckla sin verksamhet med hjälp av anpassade arbetssätt utifrån barnets behov.” (SOU 2016:69)

4.4 Kort internationell utblick

De nordiska länderna har en särställning i Europa vad gäller offentligt subventionerad musik- och kulturskoleverksamhet som är öppen för alla barn och ungdomar. Få länder har så låga deltagaravgifter som i Sverige, vilka är lägst i Norden. I Danmark, Norge och Island är musikskoleverksamheten lagstadgad för kommunerna. Den trend som Kulturskolerådets generalsekreterare tycker sig se vad gäller kulturskoleverksamhet i Europa är:

- uppsökande arbete (en mer proaktiv roll)
- ett bredare ungdomspolitiskt uppdrag och förväntning (mindre konstfokus)
- konstöverskridande verksamhet (inte bara musik)
- samspel med andra aktörer (förväntningar på samverkan)
- bredd och spets (förväntningar på att man ska ha strategier för det, talangutveckling)

Den europeiska paraplyorganisationen för musik- och kulturskolor, European Music School Union har 27 medlemsländer inklusive de nordiska länderna. I sjutton av de länder som ingår i EMU är musik- och kulturskolan lagstiftad i någon form. Utanför Europa, framför allt i Nordamerika och Afrika finns Community Music- and Arts centers/schools som har likheter med de svenska musik- och kulturskolorna och många europeiska kulturskolor. Syftet är att konstnärliga och kulturella aktiviteter bör vara tillgängliga för alla, oavsett socioekonomiska förutsättningar. El Sistema i Venezuela är ytterligare ett exempel, vilket har anammats i flera länder, bland annat Sverige. (SOU 2016:69)

5 Vad säger nackaborna?

5.1 Marknadsundersökning

Under sommaren 2016 genomförde Nacka kommun en marknadsundersökning gällande musik- och kulturskoleverksamhet i Nacka². Målgruppen för undersökningen var barn och ungdomar från 6-17 år i Nacka kommun. Undersökningen genomfördes genom telefonintervjuer med föräldrar till barn under 15 år och med ungdomar (15-17 år). Totalt genomfördes 673 intervjuer,

² Enkätfabriken fick uppdraget att genomföra undersökningen

med god representativitet gällande ålder, kön och geografisk spridning i kommunen.

5.1.1 Efterfrågan och hinder

De flesta (62 procent) av de svarande uppgav att de inte deltar i någon kulturaktivitet i Nacka. De angav framför allt följande skäl:

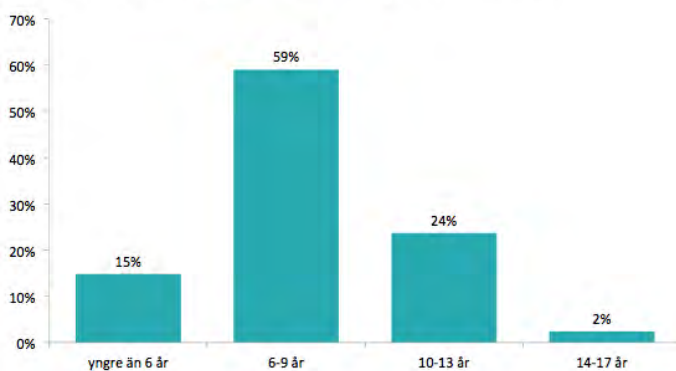
- Bristande intresse
- Tidsbrist
- Okunskap om utbud och hur man kan delta

En relativt stor andel, (42 procent av de som inte deltar i någon kulturaktivitet), svarade ja på frågan om de skulle delta i kulturskoleverksamheten om det var kostnadsfritt. Men när samma grupp fick frågan om vad som var främsta skälet till varför de inte deltar i verksamheten, var det enbart två procent som angav kostnaderna som huvudskäl. De flesta som uppgav att de inte deltar i verksamheten var mellan 15 - 17 år.

Av de som svarade att de deltar i kulturskoleverksamhet (38 procent) uppgav de flesta att de går i verksamhet som äger rum i Nacka. De som inte gör det svarade att det beror på att de är nyinflyttade eller går i grundskola i annan kommun. Endast ett fåtal har valt kulturskoleverksamhet i annan kommun på grund av att utbudet passar bättre där, och då är det Stockholm man åker till (9 procent). De flesta som redan deltar i kulturskoleverksamhet anser att utbudet är bra i Nacka och matchar efterfrågan väl. Den vanligaste aktiviteten man deltar i är musik (62 procent) och därefter dans (27 procent). I figur fem nedan redovisas vid vilken ålder de svarande började med sin kulturaktivitet.

Figur 5.

Vid vilken ålder började du/ditt barn på aktiviteten?

Av de som svarade att de/deras barn redan deltar i någon kulturaktivitet uppgav 83 procent att de tror att de kommer att fortsätta med aktiviteten de närmaste två åren. Vidare tror 28 procent att de/deras barn hade velat delta i någon annan kulturaktivitet om det hade varit möjligt. Vanliga orsaker till att man inte tror att barnen vill fortsätta med aktuell aktivitet är att den är för tråkig, barnslig eller att

tiden inte räcker till och att man prioriterar annat. På frågan om vad man tror att barnet skulle vilja göra istället, svarar störst andel dans och musik.

Av de som svarade att de/deras barn inte deltar i någon kulturaktivitet uppgav 41 procent att de tror att de kommer att vilja börja med någon kulturaktivitet under det närmaste året. Av dessa svarade 37 procent att de/deras barn skulle vilja börja spela ett musikinstrument, och 21 procent svarade dans.

Intresset gällande kulturaktiviteter på skolloven undersöktes också. Resultatet visar att 67 procent av de som redan är aktiva inom någon kulturaktivitet är intresserade av att dessa även erbjuds på skollov. Intresset var störst hos föräldrar till barn från 6-8 år. Intresset minskar med barnens ålder. Andelen intresserade är något större bland de som inte är kulturaktiva. Totalt 72 procent svarade att de är intresserade av kulturaktiviteter på skolloven och intresset var ungefär lika stort inom målgruppen 6-14 år.

Totalt 31 procent av de tillfrågade anser att det saknas kulturaktiviteter i Nacka. Många uppgav att de önskar fler aktiviteter inom kreativt skapande som exempelvis:

- Hantverk
- Keramik
- Bild och konst
- Musikrelaterade aktiviteter som; musikproduktion, körer, instrument för fler åldersgrupper.
- Fler danskurser och ett större utbud av dansstilar.

6 Dialog och förankringsprocess

En enkätundersökning har genomförts bland samtliga anordnare för utvärdering av nuvarande verksamhet, samt insamling av synpunkter gällande risker och möjligheter med ett utökat kundval. Enkäten följdes upp genom enskilda intervjuer med respektive anordnare. Utredningen har samarbetat med en referensgrupp bestående av musik- och kulturkursanordnare i Nacka kommun, samt en extern kulturkursanordnare som gett ett ”utifrånperspektiv”. Under utredningens gång har olika idéer och förslag till utveckling bollats med referensgruppen, vilket varit mycket värdefullt och givande.

En risk- och konsekvensanalys har genomförts gemensamt med kulturkursanordnarna gällande konsekvenser av att införa kundval för kulturkursverksamheten enligt samma villkor som nuvarande kundval musik. Utöver ovan genomfördes en workshop med alla musik och kulturkursanordnare gällande nya checktyper och modeller som fångar dagens totala kulturskoleverksamhet och samtidigt bidrar till större flexibilitet, mångfald och ökad inkludering av nya målgrupper.

Kommunens Advisory Board, som består av ungdomar och fungerar som en fokusgrupp i olika frågor, fick i uppdrag att ge förslag till prioriterade utvecklingsområden ur ett ungdomsperspektiv gällande utökad kundval kulturskoleverksamhet. Advisory Board genomförde även en workshop med representanter från fritidsgårdarnas ungdomsråd, gällande utveckling av kulturskoleverksamhet. Resultatet av ovan dialogprocess har i hög grad tagits tillvara i det prioriterade förslaget till utveckling som presenteras längre fram i denna rapport. Flera förslag gällande kommunikation och marknadsföring kommer också att tillvaratas i kommunens kommunikationsarbete framöver.

7 Analys och rekommendationer

Nacka erbjuder i dagsläget en uppskattad musik- och kulturskoleverksamhet, men i likhet med riket i övrigt finns behov av utveckling inom en rad angelägna områden. Trots ett högt deltagande inom framför allt musikskoleområdet i Nacka, är det över 60 procent inom målgruppen 6-17 år som inte deltar i någon kulturskoleverksamhet. Det råder stora skillnader gällande upplägget av musik- respektive kulturskoleverksamheten i kommunen, vilket försvårar samverkan, utveckling av nya ämnen och korsbefruktningar mellan ämnesinriktningar. Framför allt innebär upplägget en kommunal centralstyrning av utbudet till stor fördel för musikämnet, vilket visserligen verkar överensstämma med medborgarnas efterfrågan, men denna efterfrågan kan även vara en följd av dagens generösa och lättillgängliga musikutbud. Detta gäller inte minst avgifterna som generellt sett är avsevärt lägre inom musikskoleverksamheten i jämförelse med övriga ämnesinriktningar. Anledningen till dessa skillnader är att kommunfullmäktige fattat beslut om vilka elevavgifter som ska gälla inom musikskoleverksamheten.

De höga avgifterna inom merparten av kulturskoleverksamheten bidrar sannolikt till att många barn och ungdomar inte kan delta, även om de skulle vilja. Det begränsade antalet platser och det reglerade utbudet skapar en viss cementering av verksamheten. Det finns inga incitament för nyetablering och utveckling av kulturskoleverksamhet i kommunen, och musikskoleverksamheten har till viss del stannat upp i sin utveckling. Det har kort sagt blivit dags för nästa steg i Nackas utveckling av barns och ungdomars möjligheter till eget skapande i organiserad form.

7.1 Ökad inkludering

Mot bakgrund av dagens deltagande och utbud inom musik- och kulturskoleverksamheten i Nacka bör kommande utveckling framför allt skapa goda förutsättningar för en ökad inkludering av nya målgrupper, vilket presenteras ytterligare nedan.

7.1.1 Barn och ungdomar med funktionsvariationer

Systemet bör resultera i en ökad mångfald av anpassade kulturaktiviteter för barn och ungdomar med funktionsvariationer som förutsätter särskilt stöd för att ett

deltagande ska vara möjligt. I dagsläget är det anpassade utbudet för dessa barn och ungdomar mycket marginellt, samtidigt som efterfrågan är stor gällande kulturaktiviteter för dessa målgrupper. De flesta kursplatser som finns, (cirka trettio), är inom ramen för dagens kulturkursavtal. Svårigheten med ett kundvalssystem baserat på checkar är att den ekonomiska ersättningen är retroaktiv, vilket innebär att den når anordnaren först när deltagaren är på plats. Samtidigt förutsätter anpassade verksamheter för funktionsvarierade en långsiktig uppbyggnadsprocess med pedagoger som har specialistkompetens, extra bemanning samt specialanpassade lokaler och utrustning. Dessutom krävs riktade, utökade kommunikationsinsatser. Sammantaget innebär ovan ett extra ekonomiskt risktagande som få anordnare är beredda att ta.

Målgruppen är dessutom i hög grad okänd, då det inte finns någon officiell statistik över hur många individer det rör sig om. Nuvarande kundval musik har inte resulterat i ett varierat utbud för dessa målgrupper. Kravet om att deltagarna ska vara inskrivna i särskola för att generera extra musikcheckar är för högt ställt. Många som inte går i särskola kan också vara i behov av ovan beskrivna extra resurser för att kunna delta i aktiviteter. Det behövs sannolikt alternativa finansieringsformer och uppdrag från kommunen för att stimulera och motivera anordnare att skapa attraktiva erbjudanden för funktionsvarierade barn och ungdomar.

7.1.2 Barn och ungdomar från socioekonomiskt svaga familjer

Det har visat sig svårt att få fler barn och ungdomar från socioekonomiskt svaga familjer att delta i den avgiftsbelagda musik- och kulturskoleverksamheten. Anledningarna är många, vilket framgår av omvärldsbevakningen i denna rapport. Nacka kommun har i jämförelse med andra kommuner ett förhållandevis statistiskt avgiftssystem. Generellt sett är avgifterna inom kulturkursverksamheten väldigt höga i jämförelse med musikskoleverksamheten. Kommande utveckling bör resultera i ett system med mer likvärdiga förutsättningar för deltagande. Det bör inkludera differentierade avgifter beroende på upplägg samt rabattsystem, liksom möjligheten till utökad avgiftsbefrielse.

Hela kundvalet bör stimulera till alternativa upplägg utöver terminsundervisning oavsett ämnesinriktning. Det är därför viktigt att inte tappa goda erfarenheter och väl fungerande upplägg inom dagens kulturkursverksamhet i kommunen, exempelvis viss avgiftsfrihet, öppna klasser/drop-in, lovverksamhet och möjligheten till flexibilitet. Öppna klasser/drop-in inom dagens kulturkursverksamhet innebär att deltagarna inte är låsta till undervisning på en särskild tid, utan kan välja mellan flera alternativa tider inom ramen för samma kurs.

Det bör även skapas förutsättningar som stimulerar till uppsökande och mobil verksamhet för att attrahera och inkludera ovan målgrupper, inte minst föräldrar och vuxna i barnens närhet. Kommunikation i samverkan med grundskolorna är efterfrågat av medborgarna och bör utvecklas ytterligare.

7.1.3 Attrahera tonåringar och pojkar

Ytterligare prioriterade grupper att attrahera är tonåringar och pojkar för att bryta normer och uppnå ökad jämställdhet. Alla ska ges goda möjligheter att utveckla sin fulla potential och kreativa förmågor, vilket inte är minst viktigt för tonåringar som är extra identitetssökande. Utvecklingen av kundvalet bör innehålla särskilda ”morötter” för att stimulera kulturskoleverksamhet som lockar dessa svårångade målgrupper. Detta är inte minst viktigt att ta hänsyn till i kommande kommunikations- och marknadsföringsinsatser. Utredningen visar tydligt att tonåringar i Nacka har låg kännedom om möjligheterna att delta i eget kulturskapande. Få deltagare inom målgruppen har svårt att generera fler likasinnade, mun mot mun metoden sker endast i begränsad omfattning.

Ett mer varierat och aktuellt utbud, moderna metoder, samt större flexibilitet vad gäller tider och upplägg, kan sannolikt bidra till att fler attraheras att delta. Dessutom behövs fler förebilder bland personal och deltagare som ovan målgrupper kan identifiera sig med inom verksamheten. Anpassade lokaler som även kan fungera som mötesplatser för ungdomar som gillar kreativitet och eget skapande, kan också bidra till ökat intresse och inkludering av dessa grupper.

7.2 Underlätta valfrihet och mångfald

Kommande system bör utformas så att det uppstår en högre grad av valfrihet mellan ämnesinriktningar och kursaktiviteter. Anordnare och medborgare ska inte behöva anpassa sig efter ett centralstyrt och tudelat system som delvis är fallet i dag. Det bör även finnas goda förutsättningar för såväl bredd- som spetsverksamhet. Nacka kan i dagsläget inte erbjuda några avancerade program för de deltagare som vill utvecklas extra, och/eller gå vidare och förbereda sig för högre utbildningar. Det hämmar barns och ungdomars möjlighet att utvecklas maximalt i Nacka.

Det bör skapas likvärdiga ersättningsnivåer för likvärdiga prestationer oavsett ämnesinriktning och hela utbudet bör finnas presenterat på ett överskådligt sätt i samma bokningssystem så att medborgarna lätt kan jämföra och få en överblick av utbudet. Det bör även införas likvärdiga deltagaravgifter för likvärdiga erbjudanden. Systemet bör innehålla incitament/stöd som stimulerar till utveckling, nytänkande och samverkan. Samtidigt bör förslag läggas fram som främjar utveckling och bevarande av kulturarvet.

Den individuella ämnesundervisningen som bedrivs i grupper om 1-4 deltagare inom musikämnet är uppskattat och efterfrågat av medborgarna. Därför bör det bevaras, men det bör avregleras till att omfatta valfritt musikämne, och inte som i dag styras till två olika ämnen. Detta skapar förutsättningar för anordnarna att erbjuda avancerade kursprogram, vilket saknas i Nacka i dag. Samtidigt bör

deltagandet i ensemblespel uppmuntras och stimuleras, då det har stor betydelse för deltagarnas utveckling.

7.2.1 Ämnesinriktningar

Den nationella utredaren har lagt fram förslag som innebär att anordnaren måste erbjuda minst tre olika ämnesinriktningar/konstformer för att kallas kulturskola. För Nackas del skulle ett sådant krav innebära stora förändringar för alla musikskolor och flera kulturskoleanordnare. I dagsläget är det svårt att motivera ett sådant krav i Nackas utredning om utökat kundval. Ur ett medborgarperspektiv är det sannolikt viktigare att respektive verksamhet håller högsta möjliga kvalitet, och att det totalt sett finns goda möjligheter att delta i gränsöverskridande verksamhet samt uttrycka sig inom en mångfald av kulturämnen. Ett utvecklat kundvalssystem bör dock ställa krav på minst tre ämnen (som exempelvis keramik, akvarellmålning, skulptur), till skillnad mot olika ämnesinriktningar (som exempelvis teater, musik, dans). Detta för att skapa goda förutsättningar för positiva synergier genom samverkan mellan ämnen och ökade möjligheter för deltagarna att upptäcka nya ämnen. Anordnare som inte erbjuder flera ämnesinriktningar bör dock uppmuntras att samverka med anordnare som kan komplettera den egna verksamheten och bidra till att barn och ungdomar ges möjlighet att upptäcka nya konstområden samt genomföra samproduktioner som innehåller flera konstuttryck.

7.3 Administrativt system

Erfarenheten av dagens administrativa system Nacka24 musik visar att det finns behov av att förtydliga anordnarnas ansvar för en tillräckligt hög kompetensnivå hos de som ska arbeta i det gemensamma systemet. Den manuella felhanteringen hos kommunen är i nuläget orimligt stor bland annat till följd av brister i anordnares handläggning. En tydlig överenskommelse och samsyn gällande regler och ansvarsfördelning mellan kommunen och anordnarna är nödvändig att utveckla snarast möjligt. Det finns även behov av bättre och mer regelbundna internutbildningar gällande Nacka24 musik, samt tydliga lathundar gällande det administrativa systemet. Alla parter behöver ta ett större ansvar för att systemet ska fungera optimalt enligt gällande regler.

Förslaget till utökat kundval bör vara enhetligt och omfatta alla kulturskoleanordnare oavsett ämnesinriktningar. Det innebär att hela verksamheten bör ingå i samma administrativa system. Kommunikation och utformning av startsidan i systemet behöver en grundläggande översyn för ökad tillgänglighet och attraktivitet, vilket bland annat innefattar information på flera språk. Kurskatalogen i systemet ska vara tydlig och lättöverskådlig så att medborgarna får en korrekt och grundläggande information om utbudet för att kunna jämföra och hitta önskad aktivitet.

8 Utökat kundval

Mot bakgrund av ovan beskrivningar, analys och rekommendationer föreslås att nuvarande kundval musikskola utökas till att omfatta alla typer av kulturskoleämnen i ett enhetligt och likvärdigt system för medborgarna och anordnarna. Denna reform skulle innebära ett viktigt steg framåt gällande ökad inkludering av fler deltagare och ökad konkurrensneutralitet för anordnarna. Det övergripande samlingsnamnet för kundvalet bör vara - Kulturskoleverksamhet på fritiden i Nacka. Kundvalet föreslås gälla för barn och ungdomar som är från 7-19 år och folkbokförda i Nacka.

8.1 Prioriterat förslag

Varje barn bör få rätt att använda maximalt fyra checkar samtidigt per år, varav maximalt två kan vara enskild ämnesundervisning inom valfritt musikämne, till skillnad mot dagens system som ställer krav på att det måste vara två olika musikämnen. Denna modifiering av systemet medför att flexibiliteten ökar och att det blir möjligt att erbjuda avancerade program och fördjupning inom alla kulturskoleämnen. Checken för enskild ämnesundervisning musik är den dyraste och föreslås därför inte utökas till fler än två per elev. För övrigt föreslås gällande ersättningsnivåer för gruppcheckar inom nuvarande kundval musik kvarstå men utökas till att även omfatta alla övriga kulturskoleämnen. Dagens elevavgifter inom kundval musikskola föreslås vara oförändrade och gälla för alla typer av kulturskoleämnen inom ett utökat kundval.

För att bevara och utveckla dagens uppskattade lovverksamhet samt öppna klasser/drop-in, som finns inom dagens kulturkursverksamhet, föreslås att kommunen inrättar en lovcheck à 10 timmar för barn från 11-19 år, och en drop-in check för ungdomar från 13-19 år. Dessa checkar förväntas även bidra till en utveckling inom musikskoleverksamheten som i dagsläget enbart drivs som terminskurser. Lovverksamhet och drop-in/öppna klasser attraherar tonåringar och förmodas leda till att fler inom denna målgrupp vill prova olika former av eget skapande då det inte förutsätter ett långsiktigt åtagande på fasta tider.

En del kulturkurser ställer högre krav på specialanpassade lokaler och utrustning än övriga kulturkurser, exempelvis cirkus. För att inte förlora dagens kulturkurser som bedrivs i specialanpassade lokaler med avancerad utrustning, samt för att uppmuntra en framtida kvalitetshöjning av de fysiska förutsättningarna för verksamheten, föreslås en check med lokaltillägg. Lokaltillägget får inte överstiga den faktiska kostnaden för årshyran. För att anordnaren ska vara berättigad till detta lokaltillägg ska nedan kriterier uppfyllas.

Lokalerna ska:

- Vara belägna i Nacka.
- Vara specialanpassade och välutrustade med nödvändig utrustning för den typ av kulturskoleundervisning som ska bedrivas där.
- Vara tillgänglighetsanpassade för funktionsvarierade personer.

- Vara klassade som verksamhetslokal och uppfylla gällande lagar och förordningar.

Utöver ovan ska anordnaren inkomma med en avsiktsförklaring eller hyresavtal på heltid, gällande lokaler för kulturskoleundervisning i Nacka, samt en försäkran om att lokalerna inte finansieras på annat sätt från Nacka kommun. Ovan förslag till lokaltillägg är en förutsättning för att säkerställa en bred mångfald av kulturskoleaktiviteter i Nacka. Musikverksamhet kan bedrivas i enklare lokaler som exempelvis klassrum i grundskolor, vilket inte möjligt för många övriga kulturskoleämnen. Ett alternativ till check med lokaltillägg är att utveckla någon annan form av anläggningsstöd genom bidrag.

I figur sex nedan presenteras utredningens prioriterade förslag till checktyper, checknivåer och deltagaravgifter inom ramen för ett utökat kundval – Kulturskoleverksamhet på fritiden i Nacka.

Figur 6. Prioriterat förslag till checktyper, checknivåer och deltagaravgifter inom ett utökat kundval kulturskoleverksamhet på fritiden i Nacka.

Checkbelopp och avgifter	Kronor per elev/år	Avgift per elev och termin	Kommentar
Ämneskurs musik 1-4 elever	9 258	1 080	Befintlig check, endast musikämnen
Grupp upp till 12 elever	5 270	530	Befintlig check, utökas med kulturkurser
Grupp över 12 elever	2 748	530	Befintlig check, utökas med kulturkurser
Grupp med lokal upp till 12 elever	6 324	530	Ny check
Grupp med lokal över 12 elever	3 162	530	Ny check
Drop-in (13-19 år)	2 400	300	Ny check
Lov (11-19 år) upp till 12 elever	1 500	200	Ny check
Lov (11-19 år) över 12 elever	750	200	Ny check

Föreslagna checkar ska kunna kombineras på valfritt sätt utifrån medborgarnas önskemål och behov enligt ovan beskrivna förslag. Följande förutsättningar, som gäller inom dagens kundval musikskola, ska fortsatt gälla inom ett utökat kundval;

- Momskompensation på sex procent tillkommer för privata utförare.
- Dubbla checkbelopp utbetalas för barn och ungdomar som går i särskola.
- Möjlighet till avgiftsbefrielse. Grunden för avgiftsbefrielse utgår från familjens disponibla inkomst minskat med vissa utgifter enligt socialstyrelsens norm för ekonomiskt bistånd. Ansökan om avgiftsbefrielse görs terminsvis.

8.1.1 Komplementinsatser genom upphandling eller riktat bidrag

Öppen avgiftsfri kulturskoleverksamhet

Inom ramen för Nackas nuvarande kulturkursavtal arrangeras öppen kulturskoleverksamhet som inte ställer krav på någon föransmälan och som är avgiftsfri. I dag är det omkring 500 elevplatser, vilka nyttjas av många fler barn och ungdomar eftersom det är elevplatser inom öppna klasser/drop-in som kan nyttjas av flera deltagare/plats. Verksamheten äger i dagsläget främst rum i Fisksätra och lockar många deltagare som annars inte skulle ha möjlighet att delta i kulturkursverksamhet. Musikskolorna inom kundvalet i Nacka har inte lyckats

etablera sig i Fisksätra, och endast ett fåtal elever deltar i kommunens musikskoleverksamhet från denna kommundel. Det finns säkert flera orsaker till det, men i den nationella utredningen framgår det att deltagandet från socioekonomiskt svaga grupper ökar då verksamheten är öppen och avgiftsfri.

Öppen avgiftsfri kulturskoleverksamhet lämpar sig inte att inkludera i ett kundvalssystem, som förutsätter att tjänsten är individuell och att checken kan följa individens personliga val av anordnare. För att kundval ska fungera optimalt bör val av anordnare registreras i ett centralt datasystem så att checkbeloppen kan betalas ut på ett resurseffektivt sätt. Kundval förutsätter även ett ”checkvärde/erbjudande” som anordnaren ska leverera till kunden. Detta värde/erbjudande är svårt att begränsa/definiera och följa upp inom ramen för en helt öppen verksamhet. Mot bakgrund av ovan föreslås därför att kommunen upphandlar en öppen kulturskoleverksamhet etappvis på strategiska platser i kommunen, och att Fisksätra bör ingå i den första etappen. Den öppna kulturskoleverksamheten förväntas även fungera som en inkörsport till den övriga kulturskoleverksamhet som finansieras av kommunen. Den kan med fördel integreras med upphandling av övrig öppen fritidsverksamhet, som exempelvis fritidsgårdar.

Anpassad kulturskoleverksamhet för funktionsvarierade

Dagens musik- och kulturskoleverksamhet har endast resulterat i ett fåtal platser med en målgruppsanpassad verksamhet för barn och unga med svåra funktionsvariationer. I dialogen med anordnarna har det framkommit att denna verksamhet är kostnadsdrivande och kräver ett omfattande förarbete för att nå ut till målgruppen. Få anordnare är beredda att ta den ekonomiska risken. Därför föreslås att en målgruppsanpassad verksamhet för barn och unga med svåra funktionsvariationer upphandlas som komplement till övrig kulturskoleverksamhet inom ramen för kundvalet.

Alternativet till upphandling av ovan komplementverksamhet, är att utlysa särskilda bidrag för ansökningar utifrån särskilda kriterier. Frågan bör utredas ytterligare med syfte att välja den modell som skapar mest resurseffektivitet och långsiktighet för såväl verksamhet som medborgare.

8.2 Genomförandeprocess och ekonomiska överväganden

Nacka bygger stad och det innebär att befolkningen kommer att öka kraftigt. Det leder till att efterfrågan på musik- och kulturskoletjänster sannolikt kommer att öka. I figur sju nedan presenteras aktuell befolkningsprognos inom åldersgruppen 7-19 år fram till år 2020. Den ingår i underlaget för nedan ekonomiska beräkningar för en utökad kundvalsmodell.

Figur 7. Nackas befolkningsprognos inom åldersgruppen 7-19 år.

BEFOLKNINGSSTATISTIK	2016	2017	2018	2019	2020
Ålder 7-19	17 670	18 180	18 760	19 340	19 950
varav ålder 11-19	11 450	11 870	12 430	13 030	13 550
varav ålder 13-19	8 500	8 870	9 310	9 770	10 250

Idag har kommunen totalt 2 955 kulturkursplatser, (inklusive lovkurser och öppen avgiftsfri verksamhet,) inom ramen för gällande avtal. Att gå från ett fast antal avtalade kulturkurser och införliva dessa i ett utökat kundvalssystem innebär att kommunen förlorar en del av nuvarande kostnads-kontroll. Med utgångspunkt i jämförbar statistik från andra kommuner med kundval samt kulturskolerådets statistik gällande deltagande nationellt, bedöms dock risken för okontrollerad kostnadsökning vara begränsad. För att få fram en indikation på vad ett utökat kundval med alla typer av kulturämnen skulle innebära görs ett antal antaganden som därefter översatts till siffror. Det finns få eller inga registrerade köer till kommunens nuvarande kulturkursverksamhet. När musikskolan i Nacka övergick till kundval ökade antalet deltagare med 20 procent. Antagandet är att det blir motsvarande ökning vid ett utökat kundval som även omfattar kulturkursverksamheten.

Nationellt deltar 31 % av barnen i åldersgruppen 7-19 år i en kulturskoleaktivitet, vilket blir motsvarande procentsats även i Nacka vid en omräkning av antalet musikkurser till det totala antalet barn i kommunen. Då kulturskoleplatserna inte omfattas av kundval nationellt, antas att deltagandet i Nacka kommer att bli cirka 40 procent av kommunens barn inom målgruppen.

Vid jämförelser med Staffanstorps och Österåkers, som har kundval inom musikskoleverksamheten, framgår att oavsett hur många kurser ett barn erbjuds resulterar det genomsnittliga deltagandet ändå i 1,3 checkar per deltagare. I Nacka och Staffanstorp erbjuds barnen två checkar/år, och i Österåker erbjuds åtta checkar/år, dock är snittet för deltagandet i stort sett på samma nivå i dessa kommuner, vilket redovisas i figur åtta nedan. Det är rimligt att utgå ifrån att de flesta som är aktiva inom kulturskoleverksamhet i dag inte hinner med fler aktiviteter på sin fritid under skolterminerna. Det skulle innebära att antalet erbjudna checkar inte spelar någon större roll för det stora flertalet. Däremot har det stor betydelse för de barn och ungdomar som vill satsa helhjärtat på eget skapande och utvecklas maximalt.

Figur 8. Antal tillgängliga checkar och fördelning av elevplatser per deltagare

Musikskole- verksamhet	Max antal kurser per barn	Antal deltagande barn	Antal kurser	Antal kurser per barn
Nacka	2	3 677	4 846	1,32
Staffanstorps	2	698	912	1,31
Österåker	8	1 479	1 978	1,34

Utredningen antar att de 1 756 terminskursplatserna i kulturskolan ökar med 20 %, vilket ger en uppskattning att 40 % av barnen mellan 7-19 år kommer att nyttja kundvalet för musik- och kulturskoleverksamhet. Modellen räknar på antal

platser och inte på antalet barn. För de kulturkurser som ställer särskilt höga krav på lokal och utrustning, föreslås en check med lokal, vilken beräknas utifrån kommunens ersättningsprinciper för lokaltillägg för förskoleverksamhet och fritidshem, checkbeloppet plus ett tillägg om 20 %.

Skulle kommunen besluta att inte anta en check med lokaltillägg föreslås kommunen att anslå medel till ett anläggningsstöd för att bibehålla det utbud och den höga kvalitet på kulturkurser som finns i Nacka idag och skapa förutsättningar för nya anordnare att etablera sig i kvalitativa lokaler. Baserat på dagens fördelning vad gäller denna sorts verksamhet så är antagandet att 15 % av checkarna kommer att utgå med lokaltillägg.

I figur nio nedan visas kostnader för terminskurser för kommunen och eleverna i en jämförelse mellan dagens och föreslagna modell inklusive lokaltillägg, beräknat utifrån de 1 756 kursplatser som kommunen har i dag. Differensen visar skillnad mellan dagens modell och musikskolemodell med lokalcheck.

Figur 9. Jämförelse gällande kommunens och elevernas kostnader för terminskurser.

Jämförelse	Kostnad för eleven	Kostnad för kommunen	Intäkt för anordnaren
Dagens modell	4 927 080	4 562 088	9 489 168
Musikskolemodellen	1 861 360	7 392 760	9 254 120
Musikskolemodellen med lokalcheck	1 861 360	7 614 543	9 475 903
Differens	- 3 065 720	3 052 455	- 13 265

Ersättningen till anordnaren är oförändrad men kommunen bär en mycket högre del av kostnaden. Eleverna betalar sammanlagt 1 861 tusen kronor istället för 4 927 tusen kronor, en minskning med 3 066 tusen kronor som istället förs över som en kostnad för kommunen.

8.2.1 Drop-in-kurser och lovverksamhet

Inom dagens kulturkursavtal finns elevplatser som kallas öppna klasser, eller drop-in-klasser. Det innebär att kommunen har avtalat om antal elevplatser, men respektive elevplats kan nyttjas av olika individer, det vill säga att deltagaren kan gå på kursen vid olika tider, istället för att vara bunden till en fast tid. Detta är resultatet av tidigare genomförda kultur- och fritidsvaneundersökningar i kommunen som visat att ungdomar efterfrågar denna flexibilitet.

Antagandet är att 10 % fler barn i åldersgruppen 13-19 år kommer att nyttja en drop-in-check. Checken föreslås gälla för åtta lektioner per termin. Beräknad kostnad illustreras i figur tio nedan.

Figur 10. Beräknad kostnad för införandet av drop-incheckar för ungdomar 13-19 år.

DROP-IN CHECK för barn 13-19 år			
	Avgift för eleven	Checkbelopp	Beräknad total kostnad
8 tillfällen	300	1 200	1 530 000

Idag anordnas lovverksamhet inom kulturkursverksamheten, med knappt 1 000 platser, där 120 platser har en högre avgift för eleven (1 970 respektive 2 900 kronor), cirka 600 platser har en lägre avgift om 500 kronor samt cirka 280 platser är helt gratis för deltagarna. Lovverksamheten kostar kommunen idag totalt 1 029 000 kronor. Lovchecken föreslås erbjudas alla barn och ungdomar mellan 11-19 år. Lovverksamhet finns i begränsad omfattning idag vilket gör det svårt att förutsäga hur utveckling av utbud och efterfrågan kommer att se ut. Om vi gör ett antagande att var fjärde elev aktiv i musik- och kulturkursverksamhet kommer att välja en lovaktivitet samt att ytterligare 5 % av de icke-aktiva kommer att delta, skulle detta innebära en kostnadsökning om 1,2 miljoner kronor. Idag betalar eleven mellan 0-2 900 kronor för lovverksamheten för 5-24 timmars undervisning under ett lov.

Med den föreslagna modellen kommer en lovcheck à tio timmar att kosta eleven 200 kronor, vilket är lägre än de 500 kronor som majoriteten betalar idag. Detta motiveras av att kurserna till stor del förmodas bli kortare än vad de är idag, och att de som idag inte betalar något ska uppleva kostnaden som rimlig. Kommunen kommer att ersätta anordnaren med 1 500 kronor per elev för grupper upp till tolv deltagare och hälften av ersättningen från och med den trettonde deltagaren. I figur elva nedan visas en jämförelse mellan dagens kostnader för lovkurser och simulerad kostnad vid införandet av en lovcheck.

Figur 11. Jämförelser mellan dagens ersättningar för lovkurser och simulering av kostnader vid införande av lovcheck.

LOVCHECK					
Dagens modell		Antal platser	Kostnad kommunen		
Kort kurs 5-15 timmar		761	478 329		
Lång kurs ca 24 timmar		212	550 776		
Totalt		973	1 029 105		
Simulering av kostnad		Antal barn	Avgift för eleven	Checkbelopp	Nettokostnad
Lovcheck á 10 timmar barn 11-19 år		1 718	200	1 500	2 232 750

8.2.2 Öppen verksamhet och riktad verksamhet för funktionsvarierade

8.2.2.1 Öppen avgiftsfri kulturskoleverksamhet

Dagens öppna kulturskoleverksamhet, i vilken många ekonomiskt utsatta barn och ungdomar deltar kostnadsfritt, omfattar omkring 500 elevplatser och kommunen betalar cirka 940 tusenkronor per år för denna verksamhet.

I kombination med ett utökat kundval för kulturskoleverksamheten föreslås upphandling, alternativt utlysning av riktat bidrag, för att kunna behålla och även utveckla denna uppskattade verksamhet som inkluderar barn och ungdomar från socioekonomiskt svaga familjer. Förslaget är att behålla denna verksamhet på minst ett ställe, och inom två år utöka till fyra ställen. Varje öppen verksamhet föreslås upphandlas till 500 tusen kronor per år.

8.2.2.2 Riktad verksamhet för funktionsvarierade

Inom ramen för dagens kulturkursavtal bedrivs en blygsam verksamhet för barn och ungdomar med funktionsvariationer. Som beskrivits tidigare i denna rapport finns det behov av att utöka verksamheten för de barn och ungdomar som har störst behov av stöd för att kunna delta i verksamheten. Därför föreslås att en målgruppsanpassad verksamhet upphandlas för totalt en miljon kronor årligen. Alternativt kan motsvarande belopp utlysas i ett riktat kulturbidrag för denna typ av verksamhet.

8.2.2.3 Genomförandeprocess och ekonomisk prognos

Eftersom det finns viss osäkerhet gällande hur medborgarna kommer att stimuleras och välja utifrån ovan kundvalsmodell, samt att vi idag inte vet vilka aktörer som kommer att ansöka om auktorisation och etablera sig i kommunen föreslås att genomförandet av ovan beskriven modell genomförs i tre steg beroende på utfall. Nedan presenteras dessa steg och de antaganden som ligger till grund för den ekonomiska prognosen vid införandet av respektive steg.

Införande steg 1:

- Varje elev har rätt till fyra checkar, varav max två kan vara ämneskurs inom musikundervisning.
- Cirka 40 % av målgruppen anmäler sig och använder i snitt 1,3 checkar
- Check med lokal utgång för 15 % av checkarna.
- Drop-in-check för barn mellan 13-19 år, leder till cirka 10 % ökat deltagande i den åldersgruppen.
- Upphandling av en målgruppsanpassad och riktad verksamhet för funktionsvarierade, eller utlysning av projektmedel för denna verksamhet.
- Upphandling av öppen verksamhet och lovverksamhet i samma omfattning som idag.

Införande steg 2:

Efter ett år kan satsningen stegvis öka, beroende på hur stor kostnadsökningen blivit, först med upphandlad öppen kulturskoleverksamhet på ytterligare ett ställe samt införandet av en lovcheck à 10 timmar.

Införande steg 3:

Upphandla ytterligare en öppen kulturskoleverksamhet beroende på hur stor kostnadsökningen blivit inom kundvalet.

Den ekonomiska prognosen för ovan föreslagen utvecklingsprocess presenteras i form av förväntade kostnadsökningar i figur tolv nedan.

Figur 12. Ekonomisk prognos för genomförandet av prioriterat förslag till utökad kundvalsmodell för kulturskoleverksamhet på fritiden inklusive komplementinsatser.

Prioriterat förslag - ökade kostnader			
(tusen kronor)	Steg 1	Steg 2	Steg 3
Checkar	7 450		
Riktad verksamhet för funktionsvarierade	823		
Öppen verksamhet	507	500	500
Lovkurser	-	1 200	
Total kostnad inklusive lovkurser	8 780	1 700	500

Den totala kostnadsökningen om alla tre steg når de nivåer som presenteras ovan, uppgår till 11 miljoner kronor. I denna beräkning ingår inte kostnadsökningar relaterat till befolkningsökningen.

8.3 Implementering

Införandet av utredningens prioriterade förslag till utökad kundvalsmodell förutsätter gott om tid för förberedelser och omställning av nuvarande kulturkursverksamhet. Målet är att ett utökat kundval, enligt steg ett ovan, ska vara i drift för medborgarna inför höstterminens start år 2018.

8.3.1 Övergripande tidsplan

År 2017

April	Start övergripande kommunikationsplanering; omvärldsbevakning, hur kommunicerar andra, ta del av målgruppsundersökningar.
Maj	Kreativt team med olika kompetenser tar fram koncept, kommunikationsplan och en grafisk profil.
29/5	Beslut om utökat kundval i kommunfullmäktige
20/6	Beslut i kulturnämnden om specifika auktorisationsvillkor
Juni	Start planeringsprocess implementering Starta upphandlingsprocess/utlysning av bidrag för lovverksamhet, öppen avgiftsfri kulturskoleverksamhet i Fisksätra, samt målgruppsanpassad verksamhet för funktionsvarierade. Start genomförande av planerade kommunikationsaktiviteter
31/12	Nacka24kulturskola färdigutvecklat

År 2018

Jan/feb	Kulturkursavtalen sägs upp Öppna för auktorisationsansökningar
Maj/juni	Utbildning av nya anordnare gällande Nacka24kulturskola

- 30 juni Implementering av nytt system avslutad
- 1 juli Utökad kundval i drift för medborgarna

8.3.2 Beräknade implementeringskostnader

Aktivitet	Hur länge	Beräknad kostnad
Auktorisation av 10 kulturskolor	5 dagar	Intern tid
Utveckling av hemsida	3 dagar	15 000 kronor
Marknadsföring		170 000 kronor
Uppsättning i Nacka24	5-15 dagar	50 – 150 000 kronor
Utbildning av anordnare	4 halvdagar	60 000 kronor

8.3.2.1 Löpande administrativa kostnader

Med nuvarande systemstöd behövs redan i dag mycket administrativ handpåläggning. Vid ett utökad kundval görs bedömningen att det kommer att behövas ytterligare en heltidstjänst för att hantera det ökade flödet under en övergångsperiod. Kostnad för detta beräknas till cirka 600 000 kronor per år. Med en digitaliseringsutveckling av systemverkyget skulle denna tjänst på två års sikt kunna dras tillbaka. Gemensamma kostnader för fakturering av deltagaravgifterna beräknas öka med cirka 150 000 kronor per år.

8.4 Specifika auktorisationsvillkor

För att bli auktoriserad anordnare inom kundval Kulturskoleverksamhet på fritiden i Nacka föreslås nedan punkter ingå i de specifika auktorisationsvillkoren:

- Kulturskolorna ska erbjuda kulturskoleundervisning i form av terminskurser enligt följande; enskild undervisning (gäller endast musikundervisning), gruppundervisning och/eller ensembler för barn och ungdomar mellan 7-19 år som är folkbokförda i Nacka kommun. Utöver denna basverksamhet kan kulturskolorna även erbjuda drop-in kurser inom kulturskoleundervisningen för barn och ungdomar från 13-19 år.
- Anordnaren ska erbjuda minst 27 undervisningstillfällen i form av terminskurs per elevplats per läsår. De anordnare som så önskar kan, utöver terminskurser, även erbjuda drop-in-kurser som ska omfatta 8 undervisningstillfällen per elevplats per termin.
- Anordnare av enbart musikskoleverksamhet ska erbjuda undervisning i minst fem ämnen. Anordnare av övrig kulturskoleverksamhet ska erbjuda undervisning i minst tre ämnen.
- Undervisande lärare/ledare ska ha högskolekompetens inom området

eller motsvarande kompetens som; annan eftergymnasial utbildning inom aktuell verksamhet, och/eller pedagogisk skicklighet förvärvat genom minst fem års yrkeserfarenhet inom den kulturskoleundervisning de ska bedriva. Lärarna/ledarna ska kontinuerligt erhålla kompetensutveckling.

- Elev har rätt till fyra checkar inom valfritt ämne/kurs, (varav maximalt två kan vara checkar för enskild musikundervisning), i valfria kombinationer. Rätten till check gäller från och med höstterminen då barnet börjar i årskurs 1 i grundskolan och elev som under pågående termin fyller 20 år får avsluta den terminen.

De specifika auktorisationsvillkoren behöver uppdateras i takt med att föreslagen checkmodell implementeras stegvis. Förslag till specifika auktorisationsvillkor omfattar genomförandet av etapp ett i föreslagen kundvalsmodell som presenteras ovan.

8.4.1 Risk- och konsekvensanalys

Kundval är en generös modell som gynnar många, men förutsätter begränsningar av målgruppen för att inte bli allt för kostnadsdrivande. Nedan presenteras för- och nackdelar respektive risker/farhågor vid införandet av ovan förslag till utökad kundvalsmodell i Nacka.

Förväntade positiva effekter:

- Ökad valfrihet för medborgarna.
- Medborgarnas efterfrågan tillgodoses i mycket högre grad.
- Ökad konkurrensneutralitet genom likvärdiga villkor och ersättningsnivåer för anordnarna.
- Lättare att etablera ny kulturskoleverksamhet i Nacka, vilket ger förutsättningar för ökad mångfald.
- Stabilare villkor och långsiktighet för anordnarna.
- Likvärdiga deltagaravgifter för medborgarna oavsett ämnesinriktning.
- Ökad flexibilitet vad gäller deltagaravgifter, kursupplägg och ämnesinriktningar.
- Utveckling av nuvarande verksamhet samtidigt som dagens utbud och upplägg kan säkerställas i hög grad.
- Breddat utbud av kulturaktiviteter för funktionsvarierade barn och ungdomar.
- Ungdomar från 13-19 år får särskilt goda förutsättningar att delta i kulturskoleverksamhet och prova på nya aktiviteter.
- Lättare för medborgarna att få information om kommunens totala kulturskoleutbud genom att allt samlas i ett gemensamt bokningssystem.
- Kvalitetshöjning av lokaler och utrustning.
- Bibehållen och ökad inkludering av barn och ungdomar från socioekonomiskt svaga familjer.

- Fler barn och ungdomar som blir aktiva inom eget skapande på fritiden.

Negativa effekter:

- Barn under sju år omfattas inte av förslaget till utökad kundvalsmodell. Det innebär en försämring av utbudet för denna målgrupp. Totalt var det knappt 150 barn inom denna målgrupp som deltog år 2015. De anordnare som så önskar kan dock fortsatt erbjuda verksamhet för yngre barn, men utan subvention från kommunen.
- Kommunen förlorar en del av kostnadskontrollen. Totalt sett innebär föreslagen modell ökade kostnader. På lång sikt kan dock satsningen bidra till lägre kostnader för kommunen genom bland annat förbättrad hälsa och minskad brottslighet.

Risker och farhågor:

- Allt för många små anordnare etablerar sig i kommunen, vilket skulle kunna leda till en väldigt splittrad verksamhet med ökade kostnader för uppföljning och utvärdering av kvaliteten.
- Minskad samverkan mellan anordnare till följd av rädsla för konkurrens.
- Likriktat utbud till fördel för det mest ekonomiskt gångbara.

9 Modellsimuleringar

I nedan beskrivna simuleringar redovisas nettokostnad och hur stor skillnad det blir mot dagens modell med kundval musik och kulturkursavtal. I simuleringarna ligger ingen inbördes värdering. De illustrerar olika scenarier och vad de antas kosta jämfört med idag samt skillnaden när de ställs mot varandra. Enligt den statistik som redovisats ovan borde antalet checkar till varje barn inte påverka kostnaden.

Nedan tabell visar den beräknade kostnadsutvecklingen för dagens modell och är baserad på Nackas prognos av befolkningsökning under 2018-2020. Ingen uppräknig för övrig kostnadsutveckling har gjorts.

För att kunna jämföra årsvis så är simuleringarna beräknade på helåret 2018, inte från beräknad implementering under hösten 2018.

Kostnadsutveckling befolkningsökning (tusen kronor)	2017 budget	2018 prognos	2019 prognos	2020 prognos
Musikcheckar	33 635	34 536	35 458	36 443
Kulturkurser	4 812	4 941	5 073	5 214
Riktad verksamhet för funktionsvarierade	181	186	191	196
Öppen verksamhet	503	517	531	546
Lovkurser	1 051	1 079	1 108	1 139
Total kostnad inklusive lovkurser (tusen kronor)	40 182	41 259	42 360	43 537

9.1 Simulering I

Varje elev har rätt till fyra checkar, varav max två kan vara ämneskurser inom enskild musikundervisning. Det innebär att nuvarande kulturkursverksamhet inkluderas i nuvarande kundval musikskola utan hänsyn till dagens upplägg och utbud inom kulturkursverksamheten. Det innebär i korthet följande:

- Ingen check med lokal.
- Ingen verksamhet för funktionsvarierade.
- Ingen drop-in-check.
- Ingen avgiftsfri öppen verksamhet.
- Ingen lovverksamhet.

Antagandet är att cirka 40 % av målgruppen, barn och unga 7-19 år, anmäler sig och använder i snitt 1,3 checkar. Simuleringen leder till en något ökad kostnad om 1,2 miljoner kronor år 1. Kostnadsprognosen presenteras i figur fjorton nedan.

Figur 14. Simulering av kostnader vid utökat kundval kulturskoleverksamhet med fyra checkar, varav max två kan vara enskild musikundervisning.

	2018	2019	2020
Simulering 1	prognos	prognos	prognos
Kulturcheck	42 428	43 739	45 119
Total kostnad (tusen kronor)	42 428	43 739	45 119
Skillnad mot befintligt system	1 169	1 379	1 582

9.1.1 Risk- och konsekvensanalys

Förväntade positiva effekter:

- Ökad valfrihet för medborgarna och efterfrågan kan tillgodoses i högre grad.
- Ökad konkurrensneutralitet genom likvärdiga villkor och ersättningsnivåer för anordnarna.
- Lättare att etablera ny kulturskoleverksamhet i Nacka, vilket ger förutsättningar för ökad mångfald.
- Stabilare villkor och långsiktighet för anordnarna.
- Likvärdiga deltagaravgifter för medborgarna oavsett ämnesinriktning.
- Ökad flexibilitet vad gäller kursupplägg och ämnesinriktningar.
- Lättare för medborgarna att få information om kommunens totala kulturskoleutbud genom att allt samlas i ett gemensamt bokningssystem.
- Fler barn och ungdomar som blir aktiva inom eget skapande på fritiden.

Negativa effekter:

- Minst 500 barn och ungdomar, som deltar i dagens avgiftsfria kulturskoleverksamhet, skulle inte kunna fortsätta med sina kulturaktiviteter, vilket framför allt skulle drabba barn och ungdomar från resurssvaga familjer.

- Minskad valfrihet för barn och ungdomar.
- Omkring 1000 lovplatser skulle försvinna, vilket bland annat skulle drabba många barn och ungdomar från resurssvaga familjer.
- Då modellen inte innefattar något lokalstöd, skulle Le Fou cirkusskola sannolikt lägga ned verksamheten i Nacka, vilket skulle leda till att kommunen skulle förlora dagens 277 elevplatser inom cirkusämnet, samt att Stockholms län skulle förlora ytterligare 250 elevplatser. Le Fou utgör en viktig infrastruktur dels för länets kulturskoleutbud, dels för länets professionella cirkusartister som behöver anläggningar för träning och repetition. Denna typ av anläggning är det stor brist på i länet.
- Barn under sju år omfattas inte av förslaget till utökad kundvalsmodell. Det innebär en försämring av utbudet för denna målgrupp. Totalt var det knappt 150 barn inom denna målgrupp som deltog år 2015. De anordnare som så önskar kan dock fortsatt erbjuda verksamhet för yngre barn, men utan subvention från kommunen.
- Kommunen förlorar en del av kostnadskontrollen. Totalt sett innebär simulering 1 i stort sett oförändrade kostnader. På lång sikt kan dock satsningen bidra till lägre kostnader för kommunen genom bland annat förbättrad hälsa och minskad brottslighet.

Risker och farhågor:

- Många barn och ungdomar skulle sannolikt sluta eftersom dagens öppna klasser/drop-in skulle försvinna.
- Barn och ungdomar med funktionsvariationer, som förutsätter målgruppsanpassad verksamhet, skulle förmodligen endast få tillgång till ett fåtal platser inom ett väldigt begränsat utbud.
- Allt för många små anordnare etablerar sig i kommunen, vilket skulle kunna leda till en väldigt splittrad verksamhet med ökade kostnader för uppföljning och utvärdering av kvaliteten.
- Minskad samverkan mellan anordnare till följd av rädsla för konkurrens.
- Likriktat utbud till fördel för det mest ekonomiskt gångbara.
- Modellen skulle sannolikt leda till en kraftig försämring gällande jämställdhet och integration.
- Sannolikt skulle flera anordnare av kulturskoleverksamhet få svårt att etablera sig i kommunen om inte något lokalstöd ges för specialanpassade lokaler inom ramen för modellen.

9.2 Simulering 2

Varje elev har rätt till fyra checkar, varav max två kan vara ämneskurser inom enskild musikundervisning. För att inte förlora upplägg och utbud som erbjuds inom nuvarande avtalad kulturkursverksamhet kompletteras kundvalet med nedan checktyper och komplementinsatser:

- Check med lokal utgång för 15 % av checkarna.
- Drop-in-check till barn mellan 13-19 år, ca 10 % ökat användande i den åldersgruppen.

- Upphandling av riktad verksamhet för funktionsvarierade, alternativt utlysa riktat bidrag för denna verksamhet.
- Öppen, avgiftsfri kulturskoleverksamhet handlas upp till två ställen.
- Lovcheck á 10 timmar till barn mellan 11-19 år som nyttjas av en fjärdedel av de elever som redan deltar samt 5 % av de som inte går på en terminskurs.

Antagandet är att cirka 40 % av målgruppen, barn och unga 7-19 år, anmäler sig och använder i snitt 1,3 checkar. Total kostnadsökning beräknas till: 8,1 miljoner kronor år 1. Kostnadsprognosen presenteras i figur femton nedan.

Figur 15. Simulering av kostnader vid utökat kundval kulturskoleverksamhet med fyra checkar, varav max två kan vara enskild musikundervisning, inklusive check med lokal, drop-in-check, lovcheck och komplementinsatser genom upphandling av verksamhet för funktionsvarierade och öppen avgiftsfri kulturskoleverksamhet på två platser i kommunen.

Simulering 2	2018 prognos	2019 prognos	2020 prognos
Kulturcheck (inklusive lokaltillägg)	43 966	45 319	46 742
Drop-in check (13-19 år)	1 639	1 683	1 730
Lovcheck (11-19 år)	2 293	2 354	2 419
Komplement i form av upphandlad verksamhet/ bidrag			
Riktad verksamhet för funktionsvarierade	500	500	500
Kostnadsfri öppen verksamhet, 2 platser	1 000	1 000	1 000
Total kostnad inklusive lovkurser (tusen kronor)	49 398	50 855	52 391
Skillnad mot befintligt system	8 138	8 495	8 854

9.2.1 Risk- och konsekvensanalys

Förväntade positiva effekter:

- Ökad valfrihet för medborgarna och efterfrågan kan tillgodoses i mycket högre grad.
- Ökad konkurrensneutralitet genom likvärdiga villkor och ersättningsnivåer för anordnarna.
- Lättare att etablera ny kulturskoleverksamhet i Nacka, vilket ger förutsättningar för ökad mångfald.
- Stabilare villkor och långsiktighet för anordnarna.
- Likvärdiga deltagaravgifter för medborgarna oavsett ämnesinriktning.
- Ökad flexibilitet vad gäller deltagaravgifter, kursupplägg och ämnesinriktningar.
- Utveckling av nuvarande verksamhet samtidigt som dagens utbud och upplägg kan säkerställas i mycket hög grad.

- Breddat utbud av kulturaktiviteter för funktionsvarierade barn och ungdomar.
- Ungdomar från 13-19 år får särskilt goda förutsättningar att delta i kulturskoleverksamhet och prova på nya aktiviteter.
- Lättare för medborgarna att få information om kommunens totala kulturskoleutbud genom att allt samlas i ett gemensamt bokningssystem.
- Kvalitetshöjning av lokaler och utrustning.
- Bibehållen och ökad inkludering av barn och ungdomar från socioekonomiskt svaga familjer.
- Fler barn och ungdomar blir aktiva inom eget skapande på fritiden.

Negativa effekter:

- Barn under sju år omfattas inte av förslaget till utökad kundvalsmodell. Det innebär en försämring av utbudet för denna målgrupp. Totalt var det knappt 150 barn inom denna målgrupp som deltog år 2015. De anordnare som så önskar kan dock fortsatt erbjuda verksamhet för yngre barn, men utan subvention från kommunen.
- Kommunen förlorar en del av kostnadskontrollen. Totalt sett innebär föreslagen modell ökade kostnader. På lång sikt kan dock satsningen bidra till lägre kostnader för kommunen genom bland annat förbättrad hälsa och minskad brottslighet.

Risker och farhågor:

- Allt för många små anordnare etablerar sig i kommunen, vilket skulle kunna leda till en väldigt splittrad verksamhet med ökade kostnader för uppföljning och utvärdering av kvaliteten.
- Minskad samverkan mellan anordnare till följd av rädsla för konkurrens.
- Likriktat utbud till fördel för det mest ekonomiskt gångbara.

9.3 Simulering 3

Varje elev har rätt till fyra checkar, varav max två kan vara ämneskurser inom enskild musikundervisning. För att bevara delar av upplägg och utbud som erbjuds inom nuvarande avtalad kulturkursverksamhet kompletteras kundvalet med nedan checktyper och komplementinsatser:

- Check med lokal utgång för 15 % av checkarna.
- Upphandla riktad verksamhet till funktionsvarierade, alternativt utlysa riktat bidrag för denna verksamhet.
- Öppen, avgiftsfri kulturskoleverksamhet handlas upp till två ställen.
- Lovverksamhet upphandlas enligt dagens modell, knappt 1 000 kursplatser.

Antagandet är att cirka 40 % av målgruppen, barn och unga 7-19 år, anmäler sig och använder i snitt 1,3 checkar. Total kostnadsökning beräknas till: 4,2 miljoner kronor år 1. Kostnadsprognosen presenteras i figur sexton nedan.

Figur 16. Simulering av kostnader vid utökat kundval kulturskoleverksamhet med fyra checkar, varav max två kan vara enskild musikundervisning, inklusive check med lokal, upphandling av lovverksamhet, riktad verksamhet för funktionsvarierade, samt öppen avgiftsfri kulturskoleverksamhet på två ställen i kommunen.

Simulering 3	2018 prognos	2019 prognos	2020 prognos
Kulturcheck (inklusive lokaltillägg)	43 966	45 319	46 742
Komplement i form av upphandlad verksamhet/ bidrag			
Riktad verksamhet för funktionsvarierade	500	500	500
Kostnadsfri öppen verksamhet, 2 platser	1 000	1 000	1 000
Lovverksamhet, 1 000 platser	1 079	1 108	1 139
Total kostnad inklusive lovkurser (tusen kronor)	45 466	46 819	48 242
Skillnad mot befintligt system	4 206	4 458	4 705

9.3.1 Risk- och konsekvensanalys

Förväntade positiva effekter:

- Ökad valfrihet för medborgarna och efterfrågan kan tillgodoses i högre grad.
- Ökad konkurrensneutralitet genom likvärdiga villkor och ersättningsnivåer för anordnarna.
- Lättare att etablera ny kulturskoleverksamhet i Nacka, vilket ger förutsättningar för ökad mångfald.
- Stabilare villkor och långsiktighet för anordnarna.
- Likvärdiga deltagaravgifter för medborgarna oavsett ämnesinriktning.
- Ökad flexibilitet vad gäller kursupplägg och ämnesinriktningar.
- Utveckling av nuvarande verksamhet samtidigt som större delen av dagens utbud och upplägg kan säkerställas.
- Breddat utbud av kulturaktiveter för funktionsvarierade barn och ungdomar.
- Lättare för medborgarna att få information om kommunens totala kulturskoleutbud genom att allt samlas i ett gemensamt bokningssystem.
- Kvalitetshöjning av lokaler och utrustning.
- Bibehållen och ökad inkludering av barn och ungdomar från socioekonomiskt svaga familjer.
- Fler barn blir aktiva inom eget skapande på fritiden.

Negativa effekter:

- Barn under sju år omfattas inte av förslaget till utökad kundvalsmodell. Det innebär en försämring av utbudet för denna målgrupp. Totalt var det knappt 150 barn inom denna målgrupp som deltog år 2015. De anordnare som så önskar kan dock fortsatt erbjuda verksamhet för yngre barn, men utan subvention från kommunen.

- Kommunen förlorar en del av kostnadskontrollen. Totalt sett innebär föreslagen modell ökade kostnader. På lång sikt kan dock satsningen bidra till lägre kostnader för kommunen genom bland annat förbättrad hälsa och minskad brottslighet.
- Dagens öppna klasser/drop-in försvinner.

Risker och farhågor:

- Ingen ökad inkludering av ungdomar från 13-19 år jämfört med dagens deltagande.
- Flera barn och ungdomar slutar till följd av att möjligheten till öppna klasser/drop-in försvinner.
- Allt för många små anordnare etablerar sig i kommunen, vilket skulle kunna leda till en väldigt splittrad verksamhet med ökade kostnader för uppföljning och utvärdering av kvaliteten.
- Minskad samverkan mellan anordnare till följd av rädsla för konkurrens.
- Likriktat utbud till fördel för det mest ekonomiskt gångbara.

9.4 Simulering 4

Varje elev har rätt till fyra checkar, varav max en kan vara ämneskurs inom enskild musikundervisning. För att inte förlora upplägg och utbud som erbjuds inom nuvarande avtalad kulturkursverksamhet kompletteras kundvalet med nedan checktyper och komplementinsatser:

- Check med lokal utgång för 15 % av checkarna.
- Drop-in-check till barn från 13-19 år, cirka 10 % ökat användande i den åldersgruppen.
- Upphandla riktad verksamhet till funktionsvarierade, alternativt lysa ut projektmedel för denna verksamhet.
- Öppen, avgiftsfri kulturskoleverksamhet handlas upp till två ställen.
- Lovcheck à 10 timmar till barn mellan 11-19 år, som nyttjas av en fjärdedel av de elever som redan deltar samt 5 % av de som inte går på en terminskurs.

Antagandet är att cirka 40 % av målgruppen, barn och unga 7-19 år, anmäler sig och använder i snitt 1,3 checkar. Total kostnadsökning beräknas till: 6,0 miljoner kronor år 1. Kostnadsprognosen presenteras i figur sjutton nedan.

Figur 17. Simulering av kostnader vid utökat kundval kulturskoleverksamhet med fyra checkar, varav max en kan vara enskild musikundervisning, inklusive check med lokal, drop-in-check, lovcheck och komplementinsatser genom upphandling av verksamhet för funktionsvarierade och öppen avgiftsfri kulturskoleverksamhet på två platser i kommunen.

Simulering 4	2018 prognos	2019 prognos	2020 prognos
Kulturcheck (inklusive lokaltillägg)	41 799	43 084	44 437
Drop-in check (13-19 år)	1 639	1 683	1 730
Lovcheck (11-19 år)	2 293	2 354	2 419
Komplement i form av upphandlad verksamhet/ bidrag			
Riktad verksamhet för funktionsvarierade	500	500	500
Kostnadsfri öppen verksamhet, 2 platser	1 000	1 000	1 000
Total kostnad inklusive lovkurser (tusen kronor)	47 231	48 621	50 086
Skillnad mot befintligt system	5 971	6 261	6 550

9.4.1 Risk- och konsekvensanalys

Förväntade positiva effekter:

- Ökad valfrihet för medborgarna och efterfrågan kan tillgodoses i mycket högre grad.
- Ökad konkurrensneutralitet genom likvärdiga villkor och ersättningsnivåer för anordnarna.
- Lättare att etablera ny kulturskoleverksamhet i Nacka, vilket ger förutsättningar för ökad mångfald.
- Stabilare villkor och långsiktighet för anordnarna.
- Likvärdiga deltagaravgifter för medborgarna oavsett ämnesinriktning.
- Ökad flexibilitet vad gäller deltagaravgifter, kursupplägg och ämnesinriktningar.
- Utveckling av nuvarande verksamhet samtidigt som dagens utbud och upplägg kan säkerställas i mycket hög grad.
- Breddat utbud av kulturaktiviteter för funktionsvarierade barn och ungdomar.
- Ungdomar från 13-19 år får särskilt goda förutsättningar att delta i kulturskoleverksamhet och prova på nya aktiviteter.
- Lättare för medborgarna att få information om kommunens totala kulturskoleutbud genom att allt samlas i ett gemensamt bokningssystem.
- Kvalitetshöjning av lokaler och utrustning.
- Bibehållen och ökad inkludering av barn och ungdomar från socioekonomiskt svaga familjer.

Negativa effekter:

- Tusentals barn och ungdomar som deltar i dagens musikskoleverksamhet förlorar en av sina elevplatser inom ett enskilt musikämne.
- Dränering av olika instrumentgrupper.
- Barn under sju år omfattas inte av förslaget till utökad kundvalsmodell. Det innebär en försämring av utbudet för denna målgrupp. Totalt var det knappt 150 barn inom denna målgrupp som deltog år 2015. De anordnare som så önskar kan dock fortsatt erbjuda verksamhet för yngre barn, men utan subvention från kommunen.
- Kommunen förlorar en del av kostnadskontrollen. Totalt sett innebär föreslagen modell ökade kostnader. På lång sikt kan dock satsningen bidra till lägre kostnader för kommunen genom bland annat förbättrad hälsa och minskad brottslighet.

Risker och farhågor:

- Musikskoleanordnare går i konkurs.
- Allt för många små anordnare etablerar sig i kommunen, vilket skulle kunna leda till en väldigt splittrad verksamhet med ökade kostnader för uppföljning och utvärdering av kvaliteten.
- Minskad samverkan mellan anordnare till följd av rädsla för konkurrens.
- Likriktat utbud till fördel för det mest ekonomiskt gångbara.

10 Källförteckning

Litteratur

Österåkers kommun, Förfrågningsunderlag – Upphandlarversion 2013-11-07

Täby kommun, Tjänsteutlåtande Kultur- och fritidsnämnden, Dnr KFN 2010/94-06

Täby kommun, PM, Regelverk för musikskoleverksamheten i Täby kommun, 2015-01-23

Täby kommun, Förfrågningsunderlag – upphandlarversion 2015-02-18

Täby kommun, Avtalsvillkor (utkast), Upphandling av musikundervisning. Dnr KFN 2014/79-51

Kulturskolerådet, Kulturskolan i siffror, 2015

Betänkande ”En inkluderande kulturskola på egen grund”, SOU 2016:69

Staffanstorps kommun, kultur- och fritid, Förslag till musikskolecheck, 2012-02-19

Hemsidor

<http://www.taby.se/kulturskolana>

<http://www.osteraker.se/upplevadora/kultur/barnochungdomskultur.4.71fcf4251429dfd2f5c9ce.html>

<https://staffanstorp.se/fritid-och-upplevelser/musikskolor/>

Telefonintervjuer

Tina Flood, controller i Täby kommun

Eva Hassgård, administratör inom kultur och fritid, Staffanstorp

Pernilla Colbrand, controller, Österåkers kommun

Intervju via e-post

Sveriges Kulturskoleråd, Torgny Sandgren, generalsekreterare.

Öppenhet och mångfald

*Vi har förtroende och respekt för människors kunskap
och egna förmåga - samt för deras vilja att ta ansvar*

REGLEMENTE

Reglemente för kundval

Dokumentets syfte

Reglementet syftar till att definiera kommunens kundvalssystem för att säkerställa att samtliga kundval innehåller tydliga auktorisationsvillkor samt att uppföljningen är enhetlig och transparent.

Dokumentet gäller för

Hela Nacka kommuns organisation

§ 1. Kundvalssystemet

Ett kundvalssystem i Nacka kommun består av

Den enskildes rätt till tjänsten	Följer av lag eller beslut från kommunfullmäktige
Checkens storlek	Beslutas av kommunfullmäktige
Auktorisationsvillkor	
Generella auktorisationsvillkor <ul style="list-style-type: none"> - Villkor för att bli auktoriserad och för att behålla auktorisationen 	Beslutas av kommunfullmäktige
Specifika auktorisationsvillkor <ul style="list-style-type: none"> - Särskilda villkor som ställs på anordnaren för den aktuella tjänsten inom ramen för de generella auktorisationsvillkoren 	Beslutas av ansvarig nämnd i samband med att kundvalet införs
Avauktorisering	
<ul style="list-style-type: none"> - Grund för att återkalla auktorisation - Återkallelse av auktorisation till följd av brister i verksamheten 	Beslutas av kommunfullmäktige Beslutas av nämnd och får inte delegeras i annat fall än till ordföranden med stöd av bestämmelserna i 6 kap 36 § kommunallagen. Vid misstanke om allvarlig brist i verksamheten som utgör fara för kund får ordföranden besluta att interimistiskt återkalla auktorisationen.

Diarienummer	Fastställt/senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarigt politiskt organ	Ansvarig processägare
KFKS 2014/222-003	2014-11-24	Kommunfullmäktige	Kommunstyrelsen	Helena Meier

§ 2. Allmänt om auktorisationsvillkor

De generella villkoren ska vara lika i alla kundvalssystem. Beroende på vilken typ av tjänst som kundvalssystemet avser antar nämnderna specifika auktorisationsvillkor.

§ 3. Generella auktorisationsvillkor

Kundvalssystemen i Nacka kommun ska ha följande generella auktorisationsvillkor.

Generella auktorisationsvillkor	Kontrollpunkter	Vid brist
1. Anordnaren får inte vara i konkurs eller likvidation, under tvångsförvaltning eller föremål för ackord eller tills vidare ha inställt sina betalningar eller vara underkastad näringsförbud	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Avauktion
2. Anordnaren får inte vara föremål för ansökan om konkurs, tvångslikvidation, ackord eller annat liknande förfarande	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Avauktion
3. Anordnaren och personer som har väsentligt inflytande över verksamheten får inte genom lagakraftvunnen dom vara dömd för brott som avser yrkesutövningen eller brottslighet som kan skada förtroendet.	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Avauktion
4. Anordnaren och/eller ansvarig för verksamheten får inte ha gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen.	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Avauktion
5. Anordnaren ska fullgöra sina skyldigheter avseende socialförsäkringsavgifter och skatt.	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Avauktion
6. Anordnaren ska senast när verksamheten startar vara registrerad hos Bolagsverket och uppvisa registreringsbevis	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Avauktion
7. Anordnaren ska vara godkänd för F-skatt.	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Avauktion
8. Anordnaren ska senast när verksamheten startar ha erforderliga tillstånd för att bedriva aktuell verksamhet	Uppföljning	Avauktion
9. Anordnaren ska genom utdrag från UC eller motsvarande register eller på annat sätt om anordnarens verksamhet är nystartad,	Uppvisa vid auktorisation	Enbart villkor för auktorisation

visa att den har erforderlig ekonomisk kapacitet.		
10. Det ska senast när verksamheten startar finnas personal i sådan omfattning och med relevant utbildning och erfarenhet att statliga och/eller kommunala mål för verksamheten kan nås.	Uppföljning	Varning och/eller avauktorisation
11. Utifrån verksamhetens behov som framgår i kundvalets specifika auktorisationsvillkor ska anordnaren kunna tillhandahålla verksamheten hela året.	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Varning och/eller avauktorisation
12. Anordnaren ska redovisa hur de statliga och/eller kommunala målen för verksamheten ska nås.	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Varning och/eller avauktorisation
13. Anordnaren ska vara förtrogen med och följa inom området gällande lagar, förordningar och föreskrifter som gäller för verksamhet som omfattas av kundvalssystemet.	Uppföljning	Varning och/eller avauktorisation
14. Den som utövar den dagliga ledningen av verksamheten ska ha för arbetsuppgifterna och verksamhetens inriktning adekvat kompetens. Den som ansvarar för den dagliga ledningen av verksamheten ska ha för arbetsuppgifterna och verksamhetens inriktning adekvat kompetens. Om anordnaren avser att byta den som ansvarar för den dagliga ledningen av verksamheten ska detta anmälas till kommunen för godkännande.	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning 3. Egen anmälan	Varning och/eller avauktorisation Varning
15. Auktorisationen får inte överlåtas till annan fysisk eller juridisk person. Om anordnaren är en juridisk person och denne byter ägare ska ny ansökan ges in och auktorisationen omprövas.	1. Egen anmälan 2. Uppföljning	Avauktorisation
16. Anordnaren ska rapportera större förändringar avseende verksamhet eller ekonomi till kommunen.	Egen anmälan	Varning
17. Ansvarig för verksamheten och samtliga personal som anställs ska till anordnaren lämna ett registerutdrag ur det register som förs enligt lagen om belastningsregister. Utdraget får vara högst ett år gammalt.	Uppföljning	Varning och/eller avauktorisation

Register avseende samtliga inom verksamheten ska finnas tillgängliga vid uppföljning/tillsyn.		
18. I förekommande fall: Lokaler och utrustning ska vara anpassande till verksamheten och godkända för sitt ändamål av berörda myndigheter.	Uppföljning	Varning och/eller avauktorisering
19. Anordnaren ska inneha ansvarsförsäkring som säkerställer att kunden och kommunen hålls skadeslös för skada orsakad genom fel eller försummelse av personal anställd hos anordnaren.	Uppföljning	Avauktorisering
20. Anordnaren ansvarar för att all personal inom verksamheten iakttar den sekretess och tystnadsplikt som gäller för verksamheten.	Uppföljning	Varning och/eller avauktorisering
21. Utifrån verksamhetens behov, som framgår i kundvalets specifika auktorisationsvillkor, ska anordnaren ha rutiner som säkerställer att personalen iakttar sekretess och tystnadsplikt samt följer krav på dokumentation och rapporteringsskyldigheten om missförhållanden enligt lag.	Uppföljning	Varning
22. Anordnaren ska ha rutiner för hantering av synpunkter, klagomål, fel, brister och avvikelser.	Uppföljning	Varning
23. Anordnaren ska rapportera allvarliga klagomål, fel, brister och avvikelser till kommunen.	1. Egen anmälan 2. Uppföljning	Varning och/eller avauktorisering
24. Anordnare ska redovisa åtgärdsplaner kopplade till allvarliga klagomål, fel, brister och avvikelser.	1. Egen anmälan 2. Uppföljning	Varning och/eller avauktorisering
25. Anställd hos anordnare har rätt att anmäla missförhållanden till kommunen. Anordnaren eller någon denne ansvarar för, får inte efterforska vem som har gjort sådan anmälan	1. Uppföljning 2. Anmälan	Varning
26. I förekommande fall: Anordnaren ska ha rutiner för hantering av nycklar till brukarnas bostäder och värdehandlingar/ medel tillhöriga brukarna.	Uppföljning	Varning och/eller avauktorisering

27. Kommunen ska ha rätt till insyn i verksamheten för uppföljning och utvärdering. I detta ingår att kommunen ska få del av handlingar som kommunen efterfrågar. Anordnaren ska delta i den uppföljning som kommunen genomför.	Uppföljning	Varning och/eller avauktorisation
28. Anordnaren ska kunna ta emot och lämna information till kommunen på ett sådant sätt att uppgifterna kan hanteras av kommunens administrativa system.	Uppföljning	Varning
29. Anordnaren ska inom ramen för sin auktorisation ta emot den kund som väljer anordnaren för utförande av tjänst som kunden har rätt till.	Uppföljning	Varning och/eller avauktorisation
30. Anordnaren ska ingå i eventuellt kösystem som kommunen har.	Uppföljning	Avauktorisation
31. Anordnaren ska acceptera av kommunen beslutad förtur för kund.	Uppföljning	Varning och/eller avauktorisation
32. I förekommande fall: Anordnaren ska i händelse av höjd beredskap eller annan allvarlig händelse i fredstid inordna sin verksamhet under kommunens krisledning. Anordnaren ska samarbeta med kommunen vid annan allvarlig händelse där kommunen behöver tillgång till resurser för att erbjuda den form av verksamhet som anordnaren är auktoriserad för.	Uppföljning	Varning
33. Anordnare som har avauktoriserats efter att ha brutit mot eller bedömts inte uppfylla auktorisationsvillkoren ska för att åter bli auktoriserad visa att åtgärder har vidtagits för att bristerna inte ska upprepas.	Vid auktorisation	

§ 4. Specifika auktorisationsvillkor

Respektive nämnd ansvarar för att anta specifika auktorisationsvillkor för kundvalet. Villkoren får inte avvika från de generella auktorisationsvillkoren.

§ 5. Grunder för avauktorisation

En anordnare kan avauktoriserats enligt följande:

På egen begäran	Anordnare som avser att avveckla verksamheten ska meddela kommunen minst sex månader före verksamhetens upphörande. Om uppsägningstiden i de specifika auktorisationsvillkoren är längre än sex månader gäller denna i stället. När verksamheten har upphört är anordnaren avauktoriserad.
På grund av avsaknad av uppdrag	Om anordnare saknar uppdrag under en period av tolv månader avauktoriseras anordnaren.
Återkallelse av auktorisationen till följd av brister i verksamheten	Om de generella eller specifika auktorisationsvillkoren inte följs kan auktorisationen återkallas. Vid mindre brister kan varning utdelas. Om anordnaren inte inom tid som anges i varningen har åtgärdat de i varningen angivna bristerna återkallas auktorisationen. Auktorisationen återkallas om anordnaren tar ut avgift av brukaren för verksamhet som omfattas av ersättning genom checkbeloppet eller om anordnaren tar ut avgift utöver den avgift som har fastställts av kommunfullmäktige för tjänsten ifråga.

§ 6. Ansvar

Respektive nämnd ansvarar för att auktorisera och utöva tillsyn i enlighet med de generella och specifika auktorisationsvillkoren.

Nämnderna beslutar om att återkalla auktorisation för anordnare som inte uppfyller kraven för auktorisation.

§ 7. Utveckling av kundval

Nämnderna ansvarar för att fortlöpande utveckla kundvalen samt att utreda och lämna förslag till kommunfullmäktige om nya kundval inom nämndens ansvarsområden.

§ 8. Uppföljning av kundval

Nämnderna ska för varje kundvalssystem anta en modell för uppföljning och utvärdering av anordnaren och verksamheten

Modellen ska

- säkerställa en god kvalitet på tjänsten
- säkerställa en enhetlig bedömning vid auktorisation, avauktorisering och varning
- verka för en enhetlig, transparent och förutsägbar uppföljning

§ 9. Uppföljning av reglementet

Kommunstyrelsen ansvarar för uppföljning av bestämmelserna i detta reglemente.

Specifika auktorisationsvillkor

Kulturskoleverksamhet på fritiden

Dokumentets syfte

Specifika auktorisationsvillkor syftar till att säkerställa enhetliga och transparenta villkor mellan Nacka kommun och anordnare inom kundvalssystem, i detta avseende anordnare för kulturskoleverksamhet på fritiden. Auktorisationsvillkoren omfattar dels Nacka kommuns krav på anordnare dels en uppföljningsplan.

Dokumentet gäller för

Anordnare av kulturskoleverksamhet på fritiden i Nacka kommun.

Allmän orientering

Kundvalssystem i Nacka

Enligt kundvalssystemet har den enskilde rätt att välja den leverantör som ska utföra tjänsten och som Nacka kommun har godkänt. Nacka kommun ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt.

Regelverk för alla kundvalssystem i Nacka

Nacka kommun har ett gemensamt regelverk för alla kundval i Nacka.

Ett kundvalssystem i Nacka kommun består av:

Den enskildes rätt till tjänsten	Följer av lag eller beslut från kommunfullmäktige
Checkens storlek	Beslutas av kommunfullmäktige
Auktorisationsvillkor Generella auktorisationsvillkor <ul style="list-style-type: none"> Villkor för att bli auktoriserad och för att behålla auktorisationen Specifika auktorisationsvillkor <ul style="list-style-type: none"> Särskilda villkor som ställs på anordnaren för den aktuella tjänsten inom ramen för de generella auktorisationsvillkoren 	Beslutas av kommunfullmäktige Beslutas av ansvarig nämnd i samband med att kundvalet införs
Avauktorisering <ul style="list-style-type: none"> Grund för att återkalla auktorisation Återkallelse av auktorisation till följd av brister i verksamheten 	Beslutas av kommunfullmäktige Beslutas av ansvarig nämnd och får inte delegeras i annat fall än till ordföranden med stöd av bestämmelserna i 6 kap 36 § kommunallagen. Vid misstanke om allvarlig

Diarienummer	Fastställt/senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarigt politiskt organ	Ansvarig processägare
KUN 2017/108	170620	Kulturnämnden	Kulturnämnden	Anders Mebius

brist i verksamheten som utgör fara för kund får ordföranden besluta att interimistiskt återkalla auktorisationen.

Generella och specifika auktorisationsvillkor

De generella auktorisationsvillkoren är gemensamma för alla kundvalssystem i Nacka. För varje villkor anges hur villkoret kontrolleras och följs upp, samt vad som händer vid brister hos anordnaren av kulturskoleverksamhet.

Utifrån de generella auktorisationsvillkoren antar varje nämnd specifika auktorisationsvillkor för de kundval som nämnden ansvarar för. Av de specifika auktorisationsvillkoren framgår de särskilda villkor som måste uppfyllas för det särskilda kundvalet, i detta fall kulturskoleverksamhet på fritiden. Numren på de specifika auktorisationsvillkoren hänvisar till respektive generellt auktorisationsvillkor.

Begrepp

Nacka kommun har ett gemensamt regelverk för alla kundval i Nacka. Det innebär att de gemensamma villkoren innehåller följande begrepp.

- Auktorisationsvillkor = villkor för godkännande som anordnare
- Anordnare = leverantör av en tjänst
- Ansöka om auktorisation = ansöka om godkännande
- Auktorisation = beslut om godkännande av anordnare
- Avauktorisera = beslut om att häva anordnaren

Kulturskoleverksamhet på fritiden

Mål och uppdrag

Anordnare av kulturskoleverksamhet ska driva sin verksamhet utifrån Nacka kommuns mål, Kulturnämndens fokusområden samt leva upp till Nackas Kulturpolitiska programförklaring. Anordnaren ska arbeta aktivt för att bredda deltagandet ur ett jämställdhets- och mångfaldsperspektiv.

Nacka kommuns mål för verksamhetsresultat

- Bästa utveckling för alla
- Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka
- Stark och balanserad tillväxt
- Maximalt värde för skattepengarna

Nackas kulturpolitiska programförklaring

Nackas kulturpolitiska programförklaring, innebär att anordnare ska ge Nackabor förutsättningar och möjligheter till

- Lust, motivation, intresse och förmåga att uppleva, skapa och aktivt välja kulturella aktiviteter.
- Ett levande, lokalt kulturliv av hög kvalitet med möjlighet till möten mellan professionella kulturutövare och Nackabor.

- Kulturförmedling för att höja kunskapen, nå nya målgrupper och öka tillgängligheten till kultur och till Nackas kulturarv.

Kulturnämnden har med utgångspunkt från Nackas mål och Kulturpolitiska programförklaring fastställt följande fokusområden.

- Kulturutbudet är attraktivt och tillgängligt för alla.
- Kulturutbudet utvecklas genom Nackabornas delaktighet och utifrån deras förutsättningar och intressen.
- Biblioteken stimulerar och bidrar till läslust.
- Bibliotek, kulturhus och museer, och kulturella arenor är öppna och attraktiva mötesplatser.
- Kulturarvet och den offentliga konsten utvecklas, berikar och bevaras.
- Kulturverksamheterna bidrar till låg klimatpåverkan och en giftfri miljö.
- Innovation och mångfald används för att nya kulturverksamheter ska starta och utvecklas i takt med ökad efterfrågan och nya behov.
- För att kulturutbudet ska utvecklas sker samverkan lokalt, regionalt och nationellt.
- Biblioteks- och kulturverksamheterna har hög kvalitet.
- Avgifter och utbud är anpassat utifrån barn och ungdomars olika förutsättningar.
- Lokaler och anläggningar är flexibla och samutnyttjas.

Målgrupper

Anordnare av kulturskoleverksamhet på fritiden ska erbjuda kulturskoleundervisning under terminerna enligt följande; enskild undervisning (gäller endast musikundervisning), gruppundervisning och/eller ensembler för barn och ungdomar mellan 7-19 år, samt för unga vuxna mellan 19-24 år som är/varit inskrivna vid gymnasiesärskola, och som är folkbokförda i Nacka kommun. Alla barn mellan 7-19 år, samt unga vuxna mellan 19-24 år som är/varit inskrivna vid gymnasiesärskola, och som är folkbokförda i Nacka erbjuds checkar för att kunna delta i kulturskoleverksamhet på sin fritid. Verksamheten ska äga rum i Nacka kommun.

För att bli en auktoriserad anordnare av kulturskoleverksamhet på fritiden i Nacka måste anordnaren uppfylla de auktorisationsvillkor som är beslutade av Nacka kommun.

Beslut om kulturskoleverksamhet på fritiden

Administrativa bestämmelser för den som erhåller tjänsten

Rätt till kulturskolecheck

Rätt till kulturskolecheck har barn och unga i åldrarna 7-19 år, samt unga vuxna mellan 19-24 år som är/varit inskrivna i gymnasiesärskola, och som är folkbokförda i Nacka kommun. Rätten till check gäller från höstterminen det år då barnet fyller sju år och elev som under pågående termin fyller 20 år får avsluta den terminen. Unga vuxna som varit inskrivna i gymnasiesärskola och fyller 25 år under pågående termin får avsluta den terminen.

Elev som ändrar folkbokföringsort från Nacka kommun under pågående termin har rätt till kulturskolecheck fram till och med att terminen är avslutad.

Elev har rätt till fyra checkar inom valfritt ämne/kurs, (varav maximalt två kan vara checkar för enskild musikundervisning, och maximalt två kan vara klippkortcheck), i valfria kombinationer. Klippkortcheck kan endast nyttjas av målgruppen barn och unga mellan 13-19 år och som är folkbokförda i Nacka kommun. Elevplatser för barn och unga mottagna i särskola, ersätts med dubbla checkar för den kurs som väljs.

Ansökan om check

Ansökan om check görs av vårdnadshavare/myndig elev i kommunens administrativa datasystem.

Köregler

Det är möjligt att ställa sig i kö tidigast sex månader innan plats önskas.

Ansökningsdatum gäller som ködatum. Vid samma ködatum till samma aktivitet hos samma anordnare gäller födelsedatum som nästa sorteringsbegrepp. Det innebär att äldre barn erhåller plats före yngre.

Det är möjligt att välja upp till tre anordnare per aktivitet. Dessa ska rangordnas. Om alternativ två eller tre erbjuds är det möjligt att fortsätta stå i kö till alternativ med högre prioritet. Övriga alternativ tas bort.

Erbjudande av plats

Plats erbjuds av anordnaren via kommunens administrativa datasystem. Anordnaren ska inom 14 dagar besvara ansökan.

Kontrakt

När vårdnadshavare/myndig elev accepterar ett platserbjudande, accepteras även de villkor som gäller för avgift och övriga regler gällande verksamheten.

Omval och uppsägning

Kunden kan byta anordnare av kulturskoleverksamhet. Eventuella omval, det vill säga uppsägning av elevplats hos en anordnare och val av ny anordnare, ska göras av vårdnadshavare/myndig elev i kommunens administrativa system. Vid kundens uppsägning av plats erhåller anordnaren checkersättning under två månader från uppsägningsdatum, dock längst till terminens slut.

Avgifter

Vårdnadshavare/myndig elev betalar deltagaravgift till Nacka kommun oavsett vilken anordnare som driver verksamheten. Anordnare får inte lägga till ytterligare avgifter för undervisningsmaterial utöver instrumenthyra. Terminsavgiften faktureras löpande.

Vid försenad betalning skickas en betalningspåminnelse, om betalningen ändå uteblir skickar kommunen inkassokrav. Kommunen skickar ett underlag till respektive anordnare om vilka som inte har betalat så att de kan stänga av eleven. Därefter gör kommunen en ansökan om betalningsföreläggande hos kronofogden.

Avdrag eller återbetalning vid elevs frånvaro medges inte, med undantag för frånvaro som kan styrkas med läkarintyg.

Möjlighet till avgiftsbefrielse finns. Grunden för avgiftsbefrielse utgår från familjens disponibla inkomst minskat med vissa utgifter enligt socialstyrelsens norm för ekonomiskt bistånd. Ansökan om avgiftsbefrielse görs hos Kultur- och fritidsenheten, Nacka kommun. Ansökan om avgiftsbefrielse görs terminsvis i samband med kursstart.

Avgiften och avgiftens storlek beslutas av kommunfullmäktige.

C. Administrativa bestämmelser för anordnare

Ansökan om auktorisation

Ansökan om auktorisation görs på särskild blankett som finns på www.nacka.se och kan göras kontinuerligt under året.

Fastställande av checkbelopp

Kommunfullmäktige fastställer årligen checkbelopp för verksamheten. Checkbeloppet utgör ersättning till anordnaren.

Utbetalning av check

Anordnaren ska senast den 15:e registrera elevens aktivitet för att erhålla ersättning för innevarande månad med undantag för september då den 20:e är sista dag för registrering. Nacka kommun meddelar anordnaren checkbeloppssumman, därefter kan anordnaren fakturera Nacka kommun via Nackas elektroniska gränssnitt.

Utbetalning sker tolv månader per år och sker 30 dagar efter fakturans ankomstdatum. Ersättningen för juli och augusti är preliminär och räknas av mot antalet aktiviteter som gäller för september månad.

Information till kunder om godkända anordnare av kulturskoleverksamhet på fritiden

Anordnare av kulturskoleverksamhet på fritiden ska inom två veckor efter godkännande lämna uppgifter till kundvalskatalog avseende kulturskoleverksamheten på kommunens hemsida. Alla förändringar av dessa uppgifter ska meddelas snarast till kommunen. Anordnaren ansvarar för att informationen om kurserna i kundvalskatalogen är aktuell och uppdaterad. Endast valbara kurser ska presenteras i kundvalskatalogen.

För vissa kundval visas också uppgifter i *Jämföraren*. Jämföraren ger kunden stöd till att välja anordnare genom att jämföra faktauppgifter och kvalitet med hjälp av statistik och undersökningar som kommunen genomför. Om uppgifterna inte visas i *Jämföraren* presenteras de på kommunens hemsida under rubriken *Uppleva och göra*.

Uppföljning och kontroll

Det är kunden som i första hand avgör kvaliteten. En kund som inte är nöjd kan byta kulturskola.

Inom varje kundvalssystem sker uppföljning och utvärdering av anordnarens resultat och effekt av verksamheten. Detta i syfte att säkerställa en god kvalitet på tjänsten. Nämndens uppföljning ska visa om verksamheten utvecklas i den riktning som målen anger samt ge nämnd och allmänheten möjlighet till fördjupade kunskaper om hur verksamheten fungerar. Uppföljningsarbetet ska även stimulera och utveckla verksamheten och därmed bidra till en ökad måluppfyllelse och högre kvalitet.

Uppföljning och kontroll omfattar flera delar:

- Uppföljning av att individen som erbjuds kulturskola är nöjd med kulturskoleundervisningen.
- Uppföljning och kontroll av ställda krav i auktorisationsvillkoren
- Uppföljning av att Nacka kommuns fokusområden uppfylls inom kulturnämnden, med nyckeltal och målvärden.

Enligt dessa villkor ska anordnaren delta i kommunens kvalitetsarbete, där uppföljning utgör en del. Uppföljning kommer att ske enligt en uppföljningsplan som antas av kulturnämnden.

Övriga bestämmelser om verksamheten

På Nacka kommuns hemsida finns en särskild sida, [För dig som är anordnare av kultur](#), där finns mer information för anordnare.

Kvalificeringskrav

För att vara godkänd som anordnare inom kundvalet kulturskoleverksamhet på fritiden ska anordnaren, uppfylla de generella och specifika auktorisationsvillkor som Nacka kommun antagit. Numreringen inom parentes i tabellen nedan, är den numrering som det generella auktorisationsvillkoret har i reglementet för kundval.

Uteslutning, registrering, ekonomisk ställning		
Generella auktorisationsvillkor	Kontrollpunkter	Vid brist
1. Anordnaren får inte vara i konkurs eller likvidation, under tvångsförvaltning eller föremål för ackord eller tills vidare ha inställt sina betalningar eller vara underkastat näringsförbud	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Avauktion
2. Anordnaren får inte vara föremål för ansökan om konkurs, tvångslikvidation, ackord eller annat liknande förfarande	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Avauktion
3. Anordnaren och personer som har väsentligt inflytande över verksamheten får inte genom lagakraftvunnen dom vara dömd för brott som avser yrkesutövningen eller brottslighet som kan skada förtroendet.	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Avauktion
4. Anordnaren och/eller ansvarig för verksamheten får inte ha gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen.	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Avauktion
5. Anordnaren ska fullgöra sina skyldigheter avseende socialförsäkringsavgifter och skatt.	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Avauktion
6. Anordnaren ska senast när verksamheten startar vara registrerad hos Bolagsverket och uppvisa registreringsbevis	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Avauktion
7. Anordnaren ska vara godkänd för F-skatt.	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Avauktion
8. Anordnaren ska senast när verksamheten startar ha erforderliga tillstånd för att bedriva aktuell verksamhet	Uppföljning	Avauktion
9. Anordnaren ska genom utdrag från UC eller motsvarande register eller på annat sätt om anordnarens verksamhet är nystartad, visa att den har erforderlig ekonomisk kapacitet.	Uppvisa vid auktorisation	Enbart villkor för auktorisation
10.(33) Anordnare som har avauktionerats efter att ha brutit mot eller bedömts inte uppfylla auktorisationsvillkoren ska för att åter bli auktoriserad	Vid auktorisation	

visa att åtgärder har vidtagits för att bristerna inte ska upprepas.

Specifika auktorisationsvillkor

3. Anordnaren ska tillse att utdrag ur belastningsregistret visas för Nacka kommun avseende varje anställd i kulturskoleundervisningen hos anordnaren. Detta sker vid auktorisation och löpande vid nyanställning av personal.

1-10. Anordnare som avser att avveckla verksamheten ska meddela kommunen det minst sex månader innan, eller den tid som annars beslutas i särskilt fall, före verksamhetens upphörande. När verksamheten har upphört är anordnaren avauktoriserad.

Om anordnare saknar uppdrag under en period av tolv månader avauktoriseras anordnaren.

Om föreskrifter för verksamheten eller om auktorisationsvillkoren inte följs återkallas auktorisationen. Vid mindre brister kan varning utdelas. Om anordnaren inte inom tid som anges i varningen har åtgärdat de i varningen angivna bristerna återkallas auktorisationen.

Återkallelse av auktorisation till följd av brister i verksamheten beslutas av nämnd och får inte delegeras i annat fall än till ordföranden med stöd av bestämmelserna i 6 kap 36§ i kommunalagen. Vid misstanke om allvarlig brist i verksamheten som utgör fara för barn och elev får ordföranden besluta att intermistiskt återkalla auktorisationen.

Alla beslut i auktorisationsfrågor kan överklagas. Hänvisning till överklagan lämnas i varje enskilt ärende.

Lokaler, IT-system

Generella auktorisationsvillkor	Kontrollpunkter	Vid brist
11.(18) I förekommande fall: Lokaler och utrustning ska vara anpassande till verksamheten och godkända för sitt ändamål av berörda myndigheter.	Uppföljning	Varning och/eller avauktorisation
12.(28) Anordnaren ska kunna ta emot och lämna information till kommunen på ett sådant sätt att uppgifterna kan hanteras av kommunens administrativa system.	Uppföljning	Varning

Specifika auktorisationsvillkor

12.(28) Anordnare som auktoriserats av Nacka kommun förbinder sig att använda det administrativa datorstöd som kommunen anvisar. Det administrativa datorstödet utgör bl.a. underlag för utbetalning av ersättning till anordnarna. Anordnaren ska utse en administratör som ska ha god kompetens inom det administrativa datorstöd som kommunen anvisar.

Anordnare ansvarar för marknadsföring av den utbildning man erbjuder i form av webbsidor, kataloger, broschyrer och affischer m.m.

Verksamhetsansvarig och ledning		
Generella auktorisationsvillkor	Kontrollpunkter	Vid brist
13.(14) Den som utövar den dagliga ledningen av verksamheten ska ha för arbetsuppgifterna och verksamhetens inriktning adekvat kompetens.	1. Uppvisa vid auktorisation	Varning och/eller avauktorisering
Den som ansvarar för den dagliga ledningen av verksamheten ska ha för arbetsuppgifterna och verksamhetens inriktning adekvat kompetens.	2. Uppföljning	Varning
Om anordnaren avser att byta den som ansvarar för den dagliga ledningen av verksamheten ska detta anmälas till kommunen för godkännande.	3. Egen anmälan	Varning
Specifika auktorisationsvillkor		
13.(14) Verksamheten ska ledas av en av anordnaren utsedd kontaktperson som svarar för de löpande kontakterna med kultur- och fritidsenheten. Ledningen för kulturskolan ska säkerställa att utbildning, kompetens och erfarenhet finns för uppdraget samt kontinuerligt erhålla kompetensutveckling.		
Underleverantör		
Generella auktorisationsvillkor	Kontrollpunkter	Vid brist
14.(15) Auktorisationen får inte överlåtas till annan fysisk eller juridisk person. Om anordnaren är en juridisk person och denne byter ägare ska ny ansökan ges in och auktorisationen omprövas.	1. Egen anmälan 2. Uppföljning	Avauktorisering
Ledningssystem för kvalitet		
Generella auktorisationsvillkor	Kontrollpunkter	Vid brist
15.(22) Anordnaren ska ha rutiner för hantering av synpunkter, klagomål, fel, brister och avvikelser.	Uppföljning	Varning
16.(23) Anordnaren ska rapportera allvarliga klagomål, fel, brister och avvikelser till kommunen.	1. Egen anmälan 2. Uppföljning	Varning och/eller avauktorisering
17.(24) Anordnare ska redovisa åtgärdsplaner kopplade till allvarliga klagomål, fel, brister och avvikelser.	1. Egen anmälan 2. Uppföljning	Varning och/eller avauktorisering

18.(25) Anställd hos anordnare har rätt att anmäla missförhållanden till kommunen. Anordnaren eller någon denne ansvarar för, får inte efterforska vem som har gjort sådan anmälan	1. Uppföljning 2. Anmälan	Varning
19.(26) I förekommande fall: Anordnaren ska ha rutiner för hantering av nycklar till brukarnas bostäder och värdehandlingar/ medel tillhöriga brukarna.	Uppföljning	Varning och/eller avauktorisering

Specifika auktorisationsvillkor

15-18 Anordnaren ska återkommande följa upp och kvalitetssäkra sin verksamhet. Anordnaren ska ha rutiner för en systematisk hantering av synpunkter och klagomål från kunderna i syfte att förbättra och utveckla verksamheten.

Mål, lagar, uppföljning

Generella auktorisationsvillkor	Kontrollpunkter	Vid brist
20.(12) Anordnaren ska redovisa hur de statliga och/eller kommunala målen för verksamheten ska nås.	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Varning och/eller avauktorisering
21.(13) Anordnaren ska vara förtrogen med och följa inom området gällande lagar, förordningar och föreskrifter som gäller för verksamhet som omfattas av kundvalssystemet.	Uppföljning	Varning och/eller avauktorisering
22. Kommunen ska för detta ändamål äga tillträde till de lokaler där verksamheten bedrivs samt få tillgång till de uppgifter som behövs för att verksamhetens måluppfyllelse, inriktning och kvalitet ska kunna kontrolleras. Kommunen ska ha rätt att ta del av samtliga handlingar hos anordnaren som rör verksamheten. Anordnaren ska samverka med företrädare för Nacka kommun och andra anordnare.		
22.(27) Kommunen ska ha rätt till insyn i verksamheten för uppföljning och utvärdering. I detta ingår att kommunen ska få del av handlingar som kommunen efterfrågar. Anordnaren ska delta i den uppföljning som kommunen genomför.	Uppföljning	Varning och/eller avauktorisering

Specifika auktorisationsvillkor

20. Anordnaren ska erbjuda kulturskoleverksamhet på fritiden under hela året.

Anordnaren ska erbjuda minst 27 undervisningstillfällen per elevplats per läsår i form av terminskurs. De anordnare som önskar kan även erbjuda klippkort som ska vara 8 undervisningstillfällen per elevplats per termin.

Anordnare av enbart musikskoleverksamhet ska erbjuda undervisning i minst fem ämnen.

Anordnare av övrig kulturskoleverksamhet ska erbjuda undervisning i minst tre ämnen. Alla anordnare ska erbjuda goda möjligheter för eleverna att visa upp sitt arbete i offentliga sammanhang.

21. Anordnaren ska vara väl förtrogen med de av Nacka kommun fastställda målen och fokusområdena för verksamheten och Sveriges kulturskoleråds inriktningsmål.

Ansvarsförsäkring

Generella auktorisationsvillkor	Kontrollpunkter	Vid brist
23.(19) Anordnaren ska inneha ansvarsförsäkring som säkerställer att kunden och kommunen hålls skadeslös för skada orsakad genom fel eller försummelse av personal anställd hos anordnaren.	Uppföljning	Avauktorisation

Personal

Generella auktorisationsvillkor	Kontrollpunkter	Vid brist
24.(10) Det ska senast när verksamheten startar finnas personal i sådan omfattning och med relevant utbildning och erfarenhet att statliga och/eller kommunala mål för verksamheten kan nås.	Uppföljning	Varning och/eller avauktorisation
25.(17) Ansvarig för verksamheten och samtliga personal som anställs ska till anordnaren lämna ett registerutdrag ur det register som förs enligt lagen om belastningsregister. Utdraget får vara högst ett år gammalt. Register avseende samtliga inom verksamheten ska finnas tillgängliga vid uppföljning/tillsyn.	Uppföljning	Varning och/eller avauktorisation
26.(20) Anordnaren ansvarar för att all personal inom verksamheten iakttar den sekretess och tystnadsplikt som gäller för verksamheten.	Uppföljning	Varning och/eller avauktorisation
27.(21) Utifrån verksamhetens behov, som framgår i kundvalets specifika auktorisationsvillkor, ska anordnaren ha rutiner som säkerställer att personalen iakttar sekretess och tystnadsplikt samt följer krav på dokumentation och rapporteringsskyldigheten om missförhållanden enligt lag.	Uppföljning	Varning

Specifika auktorisationsvillkor

24. Anordnaren ska erbjuda lärare med högskolekompetens inom området eller motsvarande kompetens i form av annan eftergymnasial utbildning inom aktuell verksamhet, och/eller pedagogisk skicklighet förvärvad genom minst fem års yrkeserfarenhet inom den kulturskoleundervisning de ska bedriva. Lärarna ska kontinuerligt erhålla kompetensutveckling.

Skyldighet att ta emot kunder

Generella auktorisationsvillkor	Kontrollpunkter	Vid brist
28.(29) Anordnaren ska inom ramen för sin auktorisation ta emot den kund som väljer anordnaren för utförande av tjänst som kunden har rätt till.	Uppföljning	Varning och/eller avauktorisering
29.(30) Anordnaren ska ingå i eventuellt kösystem som kommunen har.	Uppföljning	Avauktorisering
30.(31) Anordnaren ska acceptera av kommunen beslutad förtur för kund.	Uppföljning	Varning och/eller avauktorisering

Övriga krav på verksamheten

Generella auktorisationsvillkor	Kontrollpunkter	Vid brist
31.(11) Utifrån verksamhetens behov som framgår i kundvalets specifika auktorisationsvillkor ska anordnaren kunna tillhandahålla verksamheten hela året.	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Varning och/eller avauktorisering
32.(16) Anordnaren ska rapportera större förändringar avseende verksamhet eller ekonomi till kommunen.	Egen anmälan	Varning
33.(32) I förekommande fall: Anordnaren ska i händelse av höjd beredskap eller annan allvarlig händelse i fredstid inordna sin verksamhet under kommunens krisledning. Anordnaren ska samarbeta med kommunen vid annan allvarlig händelse där kommunen behöver tillgång till resurser för att erbjuda den form av verksamhet som anordnaren är auktoriserad för.	Uppföljning	Varning

15 augusti 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 104

Dnr KFKS 2016/986

Utveckling av musikskolan till kulturskola

Motion den 14 november 2016 av Rolf Wasteson med flera (V)

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige avslår förslagen i motionen med hänvisning till beslutet att ändra nuvarande kundval för musikskolan till att omfatta alla typer av kulturskoleämnen, under det nya namnet kundval kulturskola.

Ärende

Rolf Wasteson med flera (V) har i motionen föreslagit att

- det ska tas fram en plan för att utveckla musikskolan till en allmän kulturskola
- kursavgifterna sänks till samma nivåer som musikkurserna.

Förslagen motiveras huvudsakligen med att alla barn och ungdomar bör få samma chans till kreativ utveckling oavsett konstform och familjens ekonomiska förutsättningar. Musikskolan bör därför utvecklas till en allmän kulturskola. Den bör drivas i kommunal regi för att säkerställa kvaliteten på verksamheten. En centralisering av skulle ge underlag för att höja ambitionsnivån och ta hand om flera av de problem som uppstått i nuvarande system

Kulturnämnden har den 23 maj 2017, § 27, föreslagit att kommunfullmäktige ska omvandla kundvalet för musikskola till ett kundval kulturskola som ger alla barn och ungdomar i Nacka kraftigt utvecklade och breddade möjligheter att delta i kulturell verksamhet. En enda kommunal anordnare skulle inte kunna erbjuda dem den bredd ett kundvalssystem ger förutsättningar för. Det har föreslagits att kundvalet ska kallas kulturskola. Under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar om kundval för kulturskola, föreslås att förslagen så som de är formulerade i motionen avslås med hänvisning till det beslutet.

Handlingar i ärendet

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 3 augusti 2017

Kulturnämndens beslut den 21 mars 2017, § 16

Kulturnämndens beslut den 23 maj 2017, § 27

Motion

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

15 augusti 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kulturnämnden den 23 maj 2017, § 27

Kulturnämnden beslutade att föreslå kommunfullmäktige att besluta följande:

1. Kommunfullmäktige beslutar att ändra nuvarande kundval musikskola till att omfatta alla typer av kulturskoleämnen under det nya namnet kundval kulturskoleverksamhet på fritiden.
2. Kommunfullmäktige beslutar att kundval kulturskoleverksamhet på fritiden ska gälla för barn från 7-19 år som är folkbokförda i Nacka.
3. Kommunfullmäktige beslutar att kundval kulturskoleverksamhet på fritiden ska gälla även för unga från 20-24 år, som är folkbokförda i Nacka och som har beviljats plats inom särskola.
4. Kommunfullmäktige beslutar att de som omfattas av kundvalet ska ha rätt att nyttja maximalt fyra checkar samtidigt per år, varav maximalt två får vara checkar för enskild ämnesundervisning inom valfritt musikämne, och maximalt två klippkortcheckar.
5. Kommunfullmäktige fastställer checktyper, checkbelopp och elevavgifter enligt följande:

Checkbelopp och avgifter kulturskoleverksamhet på fritiden i Nacka	Kronor per barn/ elev per år	Avgift per elev och termin
Ämneskurs musik	9 258	1 080
Musik grupp ≤ 12 elever	5 270	530
Musik grupp ≥ 13 elever	2 748	530
Övrig kultur ≤ 12 elever	5 600	900
Övrig kultur ≥ 13 elever	2 800	900
Dans & teater ≤ 12 elever	6 300	1 200
Dans & Teater ≥ 13 elever	3 150	1 200
Cirkus med golv- och luftakrobatik	9 000	1 750
Klippkort á 8 lektioner	1 760	250

6. Kommunfullmäktige beslutar att barn och unga mottagna i särskola erhåller dubbla checkar per elevplats.
7. Kommunfullmäktige beslutar om avgiftsbefrielse inom kundval kulturskoleverksamhet på fritiden för barn och unga som lever i familjer som beviljats ekonomiskt bistånd.
8. Kommunfullmäktige beslutar att kundval kulturskoleverksamhet på fritiden ska träda i kraft den 15 juni 2018.

Ordförandes signatur 	Justerandes signatur 	Utdragsbestyrkande
---	---	---

15 augusti 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott**Beslut i kulturnämnden den 21 mars 2017, § 16**

Kulturnämnden föreslog kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att det redan pågår ett arbete som uppfyller intentionerna bakom förslagen i motionen. Motionen är med detta färdigbehandlad.

Yrkanden

Mats Gerdau (M) yrkade att arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att avslå förslagen i motionen med hänvisning till beslutet att ändra nuvarande kundval för musikskolan till att omfatta alla typer av kulturskoleämnen, under det nya namnet kundval kulturskola.

Beslutsgång

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade i enlighet med stadsledningskontorets Mats Gerdaus yrkande.

Protokollsanteckningar

Rolf Wasteson (V) lät anteckna följande.

”Vänsterpartiet har i sina budgetförslag under ett stort antal år föreslagit att musikskolan utvidgas till en kulturskola. Nu har vi också lagt en motion om det. Och nu har också alliansen kommit fram till att det är bra att Nacka har en kulturskola och förslaget om att utvidga musikskolan till en allmän kulturskola har nu fattats. Vänsterpartiet är i och för sig kritiska till kundval och konkurrensutsättning som ingår som en del i den beslutade kulturskolan men det hindrar inte att beslutet om kulturskola till mycket stor del överensstämmer med Vänsterpartiets förslag. Att då alliansen väljer att avslå motionen är i kafka-anda. I rimlighetens namn bör den anses besvarad, färdigbehandlad eller motsvarande med hänvisning till det tagna beslutet (för självklart så kan inte alliansen drista sig till att bifalla en oppositionsmotion, särskilt inte om den kommer från Vänsterpartiet).”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Kommunstyrelsen

Utveckling av musikskolan till kulturskola

Motion den 14 november 2016 av Rolf Wasteson med flera (V)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige avslår förslagen i motionen med hänvisning till beslutet om att ändra nuvarande kundvalet för musikskola till att omfatta alla typer av kulturskoleämnen, under det nya namnet kundval kulturskola.

Sammanfattning

- Rolf Wasteson med flera (V) har i motionen föreslagit att
- det ska tas fram en plan för att utveckla musikskolan till en allmän kulturskola
- kursavgifterna sänks till samma nivåer som musikkurserna.

Förslagen motiveras huvudsakligen med att alla barn och ungdomar bör få samma chans till kreativ utveckling oavsett konstform och familjens ekonomiska förutsättningar. Musikskolan bör därför utvecklas till en allmän kulturskola. Den bör drivas i kommunal regi för att säkerställa kvaliteten på verksamheten. En centralisering av skolor skulle ge underlag för att höja ambitionsnivån och ta hand om flera av de problem som uppstår i nuvarande system

Kulturnämnden har den 23 maj 2017, § 27, föreslagit att kommunfullmäktige ska omvandla kundvalet för musikskola till ett kundval kulturskola som ger alla barn och ungdomar i Nacka kraftigt utvecklade och breddade möjligheter att delta i kulturell verksamhet. En enda kommunal anordnare skulle inte kunna erbjuda dem den bredd ett kundvalssystem ger förutsättningar för. Stadsledningskontoret har föreslagit att kundvalet ska kallas kulturskola. Under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar om kundval för kulturskola, föreslår stadsledningskontoret att förslagen så som de är formulerade i motionen avslås med hänvisning till det beslutet.

Förslagen i motionen

Rolf Wasteson med flera (V) vill att alla barn och ungdomar får samma chans till kreativ utveckling oavsett konstform och familjens ekonomiska förutsättningar. Därför yrkar de att

- det tas fram en plan för att utveckla musikskolan till en allmän kulturskola
- kursavgifterna sänks till samma nivåer som musikkurserna

Förslagen i motionen är huvudsakligen motiverade enligt följande.

Musikskolan i Nacka har visat sig väldigt framgångsrik, många elever har tagit steget till högre musikstudier och yrkesval. Samma utveckling kan ske inom andra konstformer om möjligheter ges.

En centralisering av kulturskolan skulle ge underlag för att höja ambitionsnivån och ta hand om flera av de problem som uppstått i nuvarande system. Rapporter från kulturkursverksamheten visar på ett flertal punkter som behöver förbättras, däribland pedagogernas anställningstrygghet och inflytande genom medarbetarsamtal, att flera av lokalerna var olämpliga för ändamålet och vissa lokaler saknar anpassning för personer med funktionsvariationer. Det är viktigt att inget barn ställs utanför.

Kulturkursernas avgifter är alldeles för höga och många har inte råd att delta. På sikt bör avgifterna avskaffas. Vänsterpartiet vill att alla barn och ungdomar får samma chans till kreativ utveckling oavsett konstform och familjens ekonomiska förutsättningar. Nacka musikskola bör därför utvecklas till en allmän kulturskola. Att driva kulturskolan i kommunal regi är viktigt för att kunna säkerställa kvaliteten på verksamheten.

Kulturnämndens utredning och bedömning

Kulturnämnden har den 21 mars 2017, § 16, föreslagit kommunfullmäktige att notera att det redan pågår ett arbete som uppfyller intentionerna bakom förslagen i motionen och att motionen med detta ska vara färdigbehandlad. Kulturnämnden har därefter den 23 maj 2017, § 27, fattat beslut om att föreslå kommunfullmäktige att ändra nuvarande kundval musikskola till att omfatta alla typer av kulturskoleämnen under det nya namnet kundval kulturskoleverksamhet på fritiden (stadsledningskontoret har föreslagit att kundvalet ska benämnas kulturskola).

Som underlag för nämndens beredning av motionen förelåg huvudsakligen följande.

Utifrån kommunens styrprincip om konkurrensutsättning genom kundval eller upphandling bedrivs musik- och kulturskoleverksamhet i Nacka idag av totalt femton anordnare.

Verksamheten är uppdelad i två finansieringssystem;

- kundval musikskola som finansieras genom checkersättning baserat på medborgarnas val av aktivitet,

- prestationsbaserade avtal inom kulturkursverksamheten. I verksamheten ingår musik- och kulturskoleverksamhet i kommunal regi.

Kultur- och fritidsenheten har sedan våren 2016 utrett möjligheten att införa utökat kundval som innefattar alla typer av kulturskoleämnen. Utredningens uppdrag har i korthet varit att ta fram modeller som bidrar till att

- öka mångfalden samt valfriheten för nackaborna.
- öka utbudet av olika kulturuttryck.
- fler barn får tillgång till kulturskoleutbud i hela kommunen, samt att det skapas goda förutsättningar för en ökad inkludering.

Utredningen är nu inne i en avslutningsfas och har resulterat en rad förslag som ger förbättrade förutsättningar för ett ökat deltagandet från följande målgrupper:

- barn och ungdomar med svåra funktionsvariationer
- barn och ungdomar från resurssvaga familjer
- tonåringar
- pojkar

Stadsledningskontorets förslag till beslut

Som angetts ovan har kulturnämnden fattat beslut om att föreslå kommunfullmäktige att ändra nuvarande kundval musikskola till kundval kulturskola, sedan motionen bereddes i nämnden. Stadsledningskontorets förslag till beslut baserar sig på att kommunfullmäktige antar kulturnämndens förslag om ändrat kundval. Kontoret föreslår därmed att förslagen i motionen avslås med hänvisning till ett beslut om den ändringen.

Konsekvenser för barn

Om ett utökat kundval genomförs med utgångspunkt i barns och ungdomars olika förutsättningar och behov, kommer sannolikt fler barn och ungdomar att få del av musik- och kulturskoleverksamhet i hela Nacka. Barn och ungdomar kan erbjudas ökad valfrihet och tillgänglighet till kulturaktiviteter, samt bättre möjligheter till utveckling på avancerad nivå. De prioriterade målgrupperna tonåringar och funktionsvarierade barn och ungdomar, skulle kunna få ett utökat utbud som är väl anpassat efter deras önskemål och behov.

Bilaga

Kulturnämndens beslut den 21 mars 2017, § 16

Kulturnämndens beslut den 23 maj 2017, § 27

Motion

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Anders Mebius
Kultur- och fritidsdirektör

21 mars 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kulturnämnden

§ 16

KUN 2016/112

Motion- Utveckling av musikskolan till kulturskola

Motion den 10 november 2016 av Rolf Wasteson, Camilla Carlberg och Birgit Hansson (V)

Beslut

Kulturnämnden föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att det redan pågår ett arbete som uppfyller intentionerna bakom förslagen i motionen. Motionen är med detta färdigbehandlad.

Ärendet

Vänsterpartiet vill att alla barn och ungdomar får samma chans till kreativ utveckling oavsett konstform och familjens ekonomiska förutsättningar. Därför yrkar vänsterpartiet att:

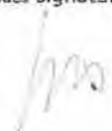

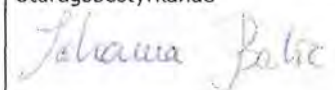
- En plan tas fram för att utveckla musikskolan till en allmän kulturskola
- Kursavgifterna sänks till samma nivåer som musikkurserna

Nacka kommun har fattat beslut om en grundläggande styrprincip som innebär konkurrens genom kundval eller upphandling. I dagsläget bedrivs därmed Nackas musik- och kulturskoleverksamhet av totalt femton anordnare. Verksamheten är uppdelad i två finansieringssystem; kundval musikskola som finansieras genom checkersättning baserat på medborgarnas val av aktivitet, samt prestationsbaserade avtal inom kulturkursverksamheten. I verksamheten ingår musik- och kulturskoleverksamhet i kommunal regi. Kultur- och fritidsenheten har sedan våren 2016 utrett möjligheten att införa utökad kundval som innefattar alla typer av kulturskoleämnen. Utredningens uppdrag har i korthet varit att ta fram modeller som bidrar till att:

- Öka mångfalden samt valfriheten för nackaborna.
- Öka utbudet av olika kulturuttryck.
- Fler barn får tillgång till kulturskoleutbud i hela kommunen, samt att det skapas goda förutsättningar för en ökad inkludering.

Utredningen är nu inne i en avslutningsfas och har resulterat i en rad förslag som ger förbättrade förutsättningar för ett ökat deltagandet från följande målgrupper:

- Barn och ungdomar med svåra funktionsvariationer
- Barn och ungdomar från resurssvaga familjer
- Tonåringar
- Pojkar

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

21 mars 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kulturnämnden

§ 16 forts

Målet är att utredningens resultat och förslag till utveckling ska tas upp till beslut i kulturnämnden under våren. Mot bakgrund av ovan anser kulturnämnden att det redan pågår ett arbete som uppfyller intentionerna bakom förslagen i motionen och att den därmed kan anses färdigbehandlad.

Handlingar i ärendet

Kultur- och fritidsenhetens tjänsteskrivelse den 17 mars 2017

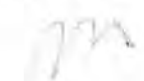

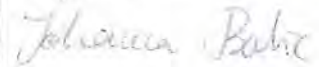
Motion- Utveckling av musikskolan till kulturskola

Yrkanden

Hans Peters (C) yrkade, med instämmande av Mathias Zachariassen (MP), bifall till kultur- och fritidsenhetens förslag till beslut.

Beslutsgång

Kulturnämnden beslutade i enlighet med Hans Peters (C) och Mathias Zachariassens bifallsyrkande.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Motion från Vänsterpartiet

Från musikskola till kulturskola i Nacka

Nacka måste bredda musikskolan att inkludera även andra konstnärliga uttrycksformer. Musikskolan har visat sig väldigt framgångsrik, många elever har tagit steget till högre musikstudier och yrkesval. Sverige är en stark musiknation som gör avtryck internationellt. Samma utveckling kan ske inom andra konstformer om möjligheter ges. En centralisering av kulturskolan skulle innebära underlag att höja ambitionsnivån och ta hand om flera av de problem som uppstått i nuvarande system.

Rapporter från kulturkursverksamheten visar på ett flertal punkter som behöver förbättras, däribland pedagogernas anställningstrygghet och inflytande genom medarbetaresamtal, att flera av lokalerna var olämpliga för ändamålet och vissa lokaler saknar anpassning för personer med funktionsvariationer. Funktionsanpassning skall vara en förutsättning för få att bedriva kurser för barn och unga med kommunala medel. Det är viktigt att inget barn ställs utanför.

Kulturkursernas avgifter är alldeles för höga, trots att det i huvudsak rör sig om gruppundervisning, och många har inte råd att delta. På sikt bör avgifterna avskaffas.

Vänsterpartiet vill att alla barn och ungdomar får samma chans till kreativ utveckling oavsett konstform och familjens ekonomiska förutsättningar. Därför vill vi att Nacka Musikskola utvecklas till en allmän kulturskola. Att driva kulturskolan i kommunal regi är viktigt för att kunna säkerställa kvaliteten på verksamheten.

Ge även omusikaliska begåvningar möjlighet att utvecklas kreativt i Nacka.

Vänsterpartiet yrkar:

- Att en plan tas fram för att utveckla musikskolan till en allmän kulturskola,
- Att kursavgifterna sänks till samma nivåer som musikkurserna.

Rolf Wasteson

Camilla Carlberg

Birgit Hansson

15 augusti 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 105

Dnr KFKS 2016/536

Utvidgning av Nyckelvikens naturreservat

Motion den 20 juni 2016 av Eric Myrin (SD)

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.
Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige avslår förslagen i motionen. Frågan om att utreda en utvidgning av Nyckelvikens naturreservat inte är med i den remissversion av översiktsplanen som kommunstyrelsen i mars 2017 beslutat sända ut efter fullmäktiges aktualitetsprövning i juni 2016. Kommunen behöver fokusera på att utveckla befintligt naturreservat enligt det av kommunfullmäktige antagna programmet för Velamsund och Nyckelviken i november 2016. Motionen är med detta färdigbehandlad.

Ärende

I motionen föreslås att gränsen för Nyckelvikens naturreservat ska ändras norrut så att det omfattas hela det grönområde som finns väster om Utskogsvägen.

Frågan om utvidgning av Nyckelvikens naturreservat åt nordost tas upp i Nacka kommuns gällande översiktsplan men är inte med i den remissversion av översiktsplan som kommunstyrelsen beslutat sända ut i mars 2017 efter kommunfullmäktiges beslut om aktualitetsprövning i juni 2016. Dessutom bör kommunens fokus ligga på att utveckla innehåll och aktiviteter i befintligt reservat enligt program för Velamsund och Nyckelviken som antogs av fullmäktige i november 2016. Utökat strandskydd gäller dessutom för det aktuella området. Stadsledningskontoret föreslår därför att kommunfullmäktige avslår förslagen i motionen.

Handlingar i ärendet

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 8 augusti 2017

Natur- och trafiknämndens beslut den 15 november 2016, § 221

Motionen

Kommunstyrelsens beslut om remiss av revidering av översiktsplan

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

15 augusti 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ärendets tidigare behandling

Beslut i natur- och trafiknämnden den 15 november 2016, § 221

1. Natur- och trafiknämnden föreslog att kommunstyrelsen ger nämnden i uppdrag att ta fram förslag till avgränsningen för en möjlig utvidgning av Nyckelvikens naturreservat åt nordost.
2. Natur- och trafiknämnden föreslog att kommunfullmäktige noterar att kommunstyrelsen har gett natur- och trafiknämnden i uppdrag att lämna förslag i enlighet med motionen varför motionen med detta färdigbehandlad.
3. Paragrafen förklarades omedelbart justerad.

Beslutsgång

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade i enlighet med stadsledningskontorets förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

2017-08-08

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2016/536

Kommunstyrelsen

Utvidgning av Nyckelvikens naturreservat

Motion den 20 juni 2016 av Eric Myrin (SD)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige avslår förslagen i motionen. Frågan om att utreda en utvidgning av Nyckelvikens naturreservat inte är med i den remissversion av översiktsplanen som kommunstyrelsen i mars 2017 beslutat sända ut efter fullmäktiges aktualitetsprövning i juni 2016. Kommunen behöver fokusera på att utveckla befintligt naturreservat enligt det av kommunfullmäktige antagna programmet för Velamsund och Nyckelviken i november 2016. Motionen är med detta färdigbehandlad.

Sammanfattning

I motionen föreslås att gränsen för Nyckelvikens naturreservat ska ändras norrut så att det omfattas hela det grönområde som finns väster om Utskogsvägen.

Frågan om utvidgning av Nyckelvikens naturreservat åt nordost tas upp i Nacka kommuns gällande översiktsplan men är inte med i den remissversion av översiktsplan som kommunstyrelsen beslutat sända ut i mars 2017 efter kommunfullmäktiges beslut om aktualitetsprövning i juni 2016. Dessutom bör kommunens fokus ligga på att utveckla innehåll och aktiviteter i befintligt reservat enligt program för Velamsund och Nyckelviken som antogs av fullmäktige i november 2016. Utökad strandskydd gäller dessutom för det aktuella området. Stadsledningskontoret föreslår därför att kommunfullmäktige avslår förslagen i motionen.

Förslagen i motionen

Eric Myrin (SD) har i motionen föreslagit att Nyckelvikens naturreservatsgräns bör utökas norrut och omfatta hela grönområdet väster om Utskogsvägen. Förslaget är huvudsakligen motiverat enligt följande.

Naturreservatets gräns mot norr slutar idag i höjd med Sten Stures väg trots att grönområdet i sig fortsätter en bra bit norrut upp i Duvnäs Utskog. Fastigheten Sicklaön

40:13 delas idag i två delar där endast den södra delen tillhör reservatet trots att även den norra delen består av ett mycket vackert orört naturområde. Naturreservatets gräns bör därför utökas norrut och omfatta hela grönområdet väster om Utskogsvägen. Detta för att ytterligare bevara det värde som Nyckelvikens grönområde med dess unika karaktär utgör för framtiden.

Natur- och trafiknämndens utredning och bedömning

Natur- och trafiknämnden behandlade förslagen i motionen den 15 november, § 221. I huvudsak innebär nämndens förslag att frågan om utvidgning bör utredas.

Som underlag för nämndens behandling låg i huvudsak följande.

I översiktsplanen beskrivs Nyckelviken som område N2.

- ”*Befintliga värden och intressen*” beskrivs på följande sätt: En stor del av området är avsatt som naturreservat. Det innehåller naturvärden klass 1-3 i form av bland annat ädellövskog och även mycket höga upplevelse och rekreationsvärden. Största delen är av riksintresse och lokalt intresse för kulturmiljövården. Det berörs av riksintressen för kommunikationer i form av farled och väg 222 (Värmdöleden). Strandskyddet är utökat till 300 meter på land.
- ”*Utveckling av mark och bebyggelse*” beskrivs enligt följande: För naturreservatet finns reservatsbestämmelser och skötselplan. Naturreservatet bör utvidgas åt nordost efter att en avgränsning av utvidgningen studerats.

Stadsledningskontorets förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutade den 20 juni 2016 att gällande översiktsplan antagen i juni 2012 till största delen är aktuell men att vissa mindre förändringar bör göras för bibehållen aktualitet. Kommunstyrelsen beslutade den 3 april 2017, § 106, att genomföra samråd om revideringen av översiktsplanen. I den reviderade remissupplagan av översiktsplanen är frågan om utvidgning av Nyckelvikens naturreservat inte längre aktuell. Utökat strandskydd gäller för det aktuella området.

Kommunfullmäktige antog den 14 november 2016 ett program för utveckling av bland annat Nyckelvikens naturreservat. I programmet anges följande, specifikt för Nyckelviken.

Nyckelviken är ett stadsnära friluftslivs- och rekreationsområde med utgångspunkt i 1700-talsgården och den kulturhistoriska miljön med trädgård och park. Området ska utvecklas till en friluftslivspark i den växande staden på västra Sicklaön.

Programmets genomförande är beroende av att utveckla innehåll och aktiviteter inom nuvarande naturreservats gränser och bedöms i första hand vinna på en fokusering på detta och inte på arbete med processen att utvidga reservatet.

Utvidgat strandskyddet gäller för övervägande delen av området som föreslås ingå i ett utökat naturreservat vilket förhindrar ändrad markanvändning som berör tillgängligheten för allmänheten.

Med anledning av den förändrade inriktningen i förslaget till reviderad översiktsplan, behovet av utveckling inom nuvarande reservatsgränser och att utökat strandskydd gäller för den aktuella kuststräckan föreslås att motionen avslås.

Bilagor

Natur- och trafiknämndens beslut den 15 november 2016, § 221

Motionen

Kommunstyrelsens beslut om remiss av revidering av översiktsplan

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Dag Björklund
Trafik- och fastighetsdirektör

15 november 2016

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Natur- och trafiknämnden

§ 221

Dnr NTN 2016/741

Motion - Utvidgning av Nyckelvikens naturreservat

Motion den 20 juni 2016 av Eric Myrin (SD)

Beslut

1. Natur- och trafiknämnden föreslår att kommunstyrelsen ger nämnden i uppdrag att ta fram förslag till avgränsningen för en möjlig utvidgning av Nyckelvikens naturreservat åt nordost.
2. Natur- och trafiknämnden föreslår att kommunfullmäktige noterar att kommunstyrelsen har gett natur- och trafiknämnden i uppdrag att lämna förslag i enlighet med motionen varför motionen med detta färdigbehandlad.
3. Paragrafen förklaras omedelbart justerad

Ärendet

Eric Myrin har inkommit med en motion KFKS 2016/741 där han vill att Nyckelvikens naturreservatsgräns bör utökas norrut och omfatta hela grönområdet väster om Utskogsvägen.

I kommunens översiktsplan Hållbar framtid fastslås under rubriken: "Utveckling av mark och bebyggelse" Naturreservatet bör utvidgas åt nordost efter att en avgränsning av utvidgningen studerats.

Natur- och trafiknämnden föreslår därför att kommunstyrelsen ger nämnden i uppdrag att ta fram förslag till avgränsningen för en möjlig utvidgning av Nyckelvikens naturreservat åt nordost och föreslår att kommunfullmäktige noterar att kommunstyrelsen har gett natur- och trafiknämnden uppdraget.

Förslagen i motionen

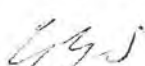

Eric Myrin har inkommit med en motion 2016/741 där han vill att Nyckelvikens naturreservatsgräns bör utökas norrut och omfatta hela grönområdet väster om Utskogsvägen.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse 2016-10-09
Bilaga 1 Motion

Beslutsgång

Nämnden beslutade i enlighet med förslag till enhetens förslag till beslut.
Paragrafen förklarades omedelbart justerad. -----

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

MOTION: UTÖKA NYCKELVIKENS NATURRESERVAT

Nyckelviken är kanske Nackas populäraste naturreservat med en stor variation av aktiviteter så som kulturpromenader, herrgårdsbesök, bad vid havet och ett hembygdsmuseum. Reservatet har på grund av detta ett stort antal besökare varje år och bör därför tas till vara så mycket det är möjligt.

Naturreservatets gräns mot norr slutar idag i höjd med Sten Stures väg trots att grönområdet i sig fortsätter en bra bit norrut upp i Duvnäs Utskog. Fastigheten Sicklaön 40:13 delas idag i två delar där endast den södra delen tillhör reservatet trots att även den norra delen består av ett mycket vackert orört naturområde. Naturreservatets gräns bör därför utökas norrut och omfatta hela grönområdet väster om Utskogsvägen. Detta för att ytterligare bevara det värde som Nyckelvikens grönområde med dess unika karaktär utgör för framtiden.

Kommunfullmäktige föreslås därför besluta

Att utreda möjligheten att utöka Nyckelvikens naturreservat norrut

Eric Myrin
7 juni 2016

13 juni 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott

§ 139

Dnr KFKS 2016/1135 m fl

Motion - Två motioner om trähus i Nacka

Motionerna ”Trähus i Nacka stad och andra utbyggnadsområden” den 12 december 2016 samt ”Trähusstrategi för Nacka stad” den 6 mars 2017 av Christina Ståldal m fl (NL)

Beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att kommunens styrdokument redan idag ger stöd för att, där så är lämpligt och/eller intressant, uppföra flerfamiljshus av trä både ur ett gestaltnings- och hållbarhetsperspektiv. Förslagen är därmed slutbehandlade.

Ärendet

Motionärerna föreslår olika åtgärder för att främja byggande av trähus, särskilt flerfamiljshus, genom att till exempel utreda var trähusbyggnader kan ingå i Nacka bygger stadsområdet, anta en trähusstrategi, att ett miljömål implementeras som gäller att 30 % av byggandet av flerfamiljshus ska vara trähus och att en parameter för byggande av trähus tas med i upphandlingar och avtal.

Stadsutvecklingsutskottet delar bedömningen att flerbostadshus av trä är attraktivt då de kan tillföra nya värden till ett område. Flerfamiljshus av trä kan därför i det enskilda projektet vara motiverat både ur ett gestaltnings- och hållbarhetsperspektiv.

En genomlysning av Nacka kommuns styrdokument har genomförts utifrån motionernas förslag. En redovisning av dokumenten finns i bilaga 1. Stadsutvecklingsutskottet bedömer att kommunens översiktsplan, utvecklad strukturplan för Nacka stad samt övriga tillämpbara antagna riktlinjer och program redan idag ger stöd för att, där så är lämpligt och/eller intressant, uppföra flerfamiljshus av trä både ur ett gestaltnings- och hållbarhetsperspektiv.

Handlingar i ärendet

Planenhetens tjänsteskrivelse den 1 juni 2017

Utredning av Nacka kommuns styrdokument gällande flerfamiljshus av trä

Motion ”Utredning om trähus i Nacka” ställd av Nackalistan 2016-12-12

Motion ”Trähusstrategi för Nacka stad” ställd av Nackalistan 2017-03-06

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

13 juni 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott

Beslutsgång

Stadsutvecklingsutskottet beslutade i enlighet med planenhetens förslag.

Protokollsanteckningar

Khashayar Farmanbar (S) lät anteckna följande för Socialdemokraternas stadsutvecklingsutskottsgrupp.

Vi ser stora fördelar med trähus. Det är modernt, miljövänligt och framtidsinriktad. Ny teknik och kunskap gör dessa hus även brandsäkra. Lika viktigt blir att innehållet också byggs smart, digitaliserat och framtidssäkert.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

2017-06-01

TJÄNSTESKRIVELSE

KFKS 2017/229

KFKS 2016/1135

Kommunstyrelsen

Trähusstrategi för Nacka stad

Motionerna ”Utredning om trähus i Nacka” den 12 december 2016 samt ”Trähusstrategi för Nacka stad” den 6 mars av Christina Ståldal m fl (NL)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att kommunens styrdokument redan idag ger stöd för att, där så är lämpligt och/eller intressant, uppföra flerfamiljshus av trä både ur ett gestaltnings- och hållbarhetsperspektiv. Förslagen är därmed slutbehandlade.

Sammanfattning

Motionärerna föreslår olika åtgärder för att främja byggande av trähus, särskilt flerfamiljshus, genom att till exempel utreda var trähusbyggnader kan ingå i Nacka bygger stadsområdet, anta en trähusstrategi, att ett miljömål implementeras som gäller att 30 % av byggandet av flerfamiljshus ska vara trähus och att en parameter för byggande av trähus tas med i upphandlingar och avtal.

Planenheten delar bedömningen att flerbostadshus av trä är attraktivt då de kan tillföra nya värden till ett område. Flerfamiljshus av trä kan därför i det enskilda projektet vara motiverat både ur ett gestaltnings- och hållbarhetsperspektiv.

En genomlysning av Nacka kommuns styrdokument har genomförts utifrån motionernas förslag. En redovisning av dokumenten finns i bilaga 1. Planenheten bedömer att kommunens översiktsplan, utvecklad strukturplan för Nacka stad samt övriga tillämpbara antagna riktlinjer och program redan idag ger stöd för att, där så är lämpligt och/eller intressant, uppföra flerfamiljshus av trä både ur ett gestaltnings- och hållbarhetsperspektiv.

Förslagen i motionerna

Motionärerna har inkommit med två motioner gällande önskemål om att Nacka ska bygga flerbostadshus av trä. Dels motion ”Bygg också trähus i Nacka bygger stad” från Nacka listan, 2016-12-12, dels motion ”Bygg trähus i nya Nacka stad” från Nacka listan, 2017-03-06.

Nackalistan föreslår kommunfullmäktige att;

- utreda var och hur trähusbyggnaden kan ingå i Nacka bygger stadsområdet men även i övriga exploateringsområden,
- ta med byggande av trähus till byggherrar som en önskvärd ambition för Nacka bygger stad,
- anta en trähusstrategi vad gäller flerfamiljshus i byggande av nyskapande och hållbara Nacka stad,
- miljömål implementeras som gäller att 30 % av byggandet av flerfamiljshus ska vara trähus,
- en parameter för byggande av trähus tas med i upphandlingar och avtal.

Planenhetens utredning och bedömning

God arkitektur utgår bland annat från en analys av syftet med byggnadens användning, platsens karaktär och dess omgivning. Byggnadsverk ska äga hög arkitektonisk kvalitet, både ur estetisk, teknisk och hållbar synvinkel. De speglar sin tid och på så sätt skapas årsringar i staden. Det som är nyskapande idag är det inte imorgon varken ur ett gestaltnings- och ett hållbarhetsperspektiv. Att ta fram en övergripande strategi för endast ett byggnadsmaterial är problematiskt. Det är heller inte konkurrensneutralt då det kan finnas andra fasad- och konstruktionsmaterial som också är attraktiva ur ett gestaltnings- och hållbarhetsperspektiv.

Plan- och bygglagen bedöms ge stöd att i detaljplanearbetet pröva möjligheten att reglera flerfamiljshus av trä – under förutsättning att syftet med planuppdraget anger det. Nacka kommuns egna styrdokument bedöms ge ytterligare stöd för att där så är lämpligt och/eller intressant planera för och uppföra flerfamiljshus med fasad och/eller stomme av trä både ur ett gestaltnings- och hållbarhetsperspektiv.

Kommunens översiktsplan som antogs av kommunfullmäktige i juni 2012, anger att en attraktiv och hållbar byggd miljö är ett självklart mål i Nackas framtida stadsbyggande. Ett av målen för att uppnå en attraktiv och hållbar byggd miljö är att förändringar i den byggda miljön bör innebära förbättringar; estetiskt, funktionellt och socialt samt leda till mer hälsosamma och trygga miljöer.

Den utvecklade strukturplan för Nacka stad som uppdaterades i november 2016, beskriver Nacka stads vision ”Nära och nyskapande”.

Fundamenta, stadsbyggnadsstrategin för Nacka stad som antogs av kommunstyrelsen i mars 2015, ställer frågor om karaktärsgivande stadsdelar och platser samt miljövänliga lösningar som bör synliggöras.

Riktlinjerna för hållbart byggande som antogs av miljö- och stadsbyggnadsnämnden i november 2012, reglerar att det för varje projekt ska tas fram ett antal delmål. Det ska vara mål som man anser är särskilt viktiga för ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet på den aktuella platsen. Ett mål är ”Ett energieffektivt och sunt byggande”. Åtgärder för att uppnå

målen ska redovisas i samband med beslut om samråd och granskning av planförslag, vid antagande av detaljplan och exploateringsavtal samt i slutredovisningen av projektet.

Programmet för markanvändning innehåller riktlinjer för markanvisnings- och exploateringsavtal. Programmet som fastställdes av kommunfullmäktige i april 2016, reglerar att det vid anbudsförfarande eller direktanvisning för bebyggelse ska underlaget för anvisningen, utöver marknadsmässigt pris, alltid omfatta ytterligare områden, såsom gestaltning och miljömål. Där kommunen äger marken kan det föras in krav på fasad och/eller stomme av trä i markanvisningsavtalet. Där kommunen inte äger marken ska exploateringsavtal upprättas för att säkerställa genomförandet av detaljplanen. Där kan kommunen förhandla med exploitören om att föra in krav på fasad och/eller stomme av trä.

Ekonomiska konsekvenser

Om motionernas förslag genomförs kan de förväntas ha negativa ekonomiska konsekvenser för kommunen då färre byggherrar bygger med denna teknik jämfört med traditionell byggt teknik vilket ger lägre efterfrågan på kommunens mark. Produktionskostnaden är sannolikt inte mycket högre vid trähusbebyggande än vid traditionell byggt teknik men måste beräknas i det enskilda fallet med hänsyn till platsens belägenhet. Om motionernas förslag inte genomförs medförs inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Förslaget innebär inga negativa konsekvenser för barn.

Planenheten

Nina Åman
Planchef

Åsa Dahlgren
Planarkitekt

Bilagor

1. Utredning av Nacka kommuns styrdokument gällande flerfamiljshus av trä.
2. Motion ”Utredning om trähus i Nacka” ställd av Nackalistan 2016-12-12.
3. Motion ”Trähusstrategi för Nacka stad” ställd av Nackalistan 2017-03-06.

Genomgång av Nacka kommuns styrdokument – gällande flerfamiljshus av trä

TVå motioner har inkommit gällande önskemål om att Nacka ska bygga flerbostadshus av trä. Dels motion ”Bygg också trähus i Nacka bygger stad”, 2016-12-12, dels motion ”Bygg trähus i nya Nacka stad”, 2017-03-06.

Med anledning av det har planenheten genomfört en genomlysning av Nacka kommuns styrdokument med beröringspunkt på motionernas förslag.

Enhetens utredning och bedömning

Kommunens styrdokument

Nacka kommun har tagit fram styrande dokument för hur Nacka ska utvecklas. Nedan följer en redogörelse av vad som redan idag regleras i tillämpbara dokument med beröringspunkt på motionernas förslag om flerbostadshus av trä, både ur ett estetiskt perspektiv och ett hållbarhetsperspektiv, både i Nacka stad och i övriga exploateringsområden.

Nacka kommuns översiktsplan (ÖP)

En attraktiv och hållbar byggd miljö

”Ett hållbart Nacka” sammanfattar Nackas övergripande mål. Hållbarhet innefattar såväl social som ekonomisk och ekologisk hållbarhet. Översiktsplanen beskriver kommunens möjligheter och problem i ”Utmaningar och målområden”, varav ett är ”En attraktiv och hållbar byggd miljö” vilket bland annat innebär hushållande med resurser som mark, material och energi. Det framgår att Nacka ska sträva efter att bygga bättre och långsiktigt hållbart tillsammans med byggherrar och fastighetsägare i regionen.

Delmål har definierats för att uppnå en attraktiv och hållbar byggd miljö. Ett är att förändringar i den byggda miljön bör innebära förbättringar; estetiskt, funktionellt och socialt samt leda till mer hälsosamma och trygga miljöer. Ett annat är att energianvändningen och utsläppen av växthusgaser i bebyggelsesektorn ska minskas i enlighet med målen i den regionala utvecklingsplanen.

I detaljplaneringen och i senare skeden av stadsbyggnadsprocessen är frågor om inomhusklimat och val av byggnadsmaterial viktiga, då även detta har en stor betydelse för människors välbefinnande. Den byggda miljöns utformning och estetiska värden är också av stor betydelse. Det är viktigt att gestaltungsfrågorna har en central roll i alla planeringsskeden och att utformningen av allmänna platser studeras ur en estetisk synvinkel. Den byggda miljön måste utformas så att energiförsörjningen blir effektiv och klimatpåverkan så liten som möjligt.

Ett projekts egen klimatpåverkan ska belysas redan i samband med planbesked eller annan form av initiering. Alla stadsbyggnadsprojekt bör certifieras enligt vedertagna miljöcertifieringssystem eller motsvarande. Certifieringar kan till exempel innehålla krav på energianvändning och sunda material.

Mark och vattenanvändning

Nacka äger relativt lite mark som inte är naturreservat eller planlagd som allmän plats. Det lyfts därför fram att ett nära samarbete mellan markägare, exploatörer och kommunens företag är av stor betydelse i stadsbyggnadsprocessen. För strategierna "Bygg en tät och blandad stad på västra Sicklaön" och "Utveckla Nackas lokala centra" är samarbetet extra viktigt då det finns många delar i en sådan utveckling som kommunen inte råår över. För att uppnå målet om ett hållbart Nacka så räcker inte lagstiftningens krav. Därför vill Nacka gå längre och kommer i all exploatering arbeta för att miljökrav ställs och att byggandet certifieras enligt branschens vedertagna miljöcertifieringssystem där så är möjligt.

Det som redovisas i Nackas översiktsplan följs upp i den utvecklade strukturplanen för Nacka stad, i Fundamenta, i programmet för markanvändning och i riktlinjerna för hållbart byggande.

Utvecklad strukturplan för Nacka stad

Nacka kommun har tagit fram en utvecklad strukturplan för Nacka stad. Strukturplanen utgår från översiktsplanens strategi "En tätare och mer blandad stad på västra Sicklaön". Strukturplanen behandlar bland annat stadsrum, miljö och genomförande. Den beskriver såväl ekonomisk som ekologisk och social hållbarhet.

Visionen för Nacka stad är "Nära och nyskapande" som bland annat utvecklas enligt följande;

- Här får du möta det oväntade – en mångfald av arkitektur, uttryck och människor – med ett aktivt liv mellan husen.
- Här skapar vi en levande och hållbar stad för alla – där det kuperade landskapet, vattnet och platsens historia ger staden karaktär.
- Här utvecklar vi staden i samspel med andra – tänker nytt, långsiktigt och innovativt.

Fundamenta

Stadsbyggnadsstrategin för Nacka stad, Fundamenta, ska användas för analys och vägledning vid planering, gestaltning och byggande av Nacka stad. Dokumentet ska följa med varje markanvisning och användas i samtliga projekt på västra Sicklaön. Här behandlas bland annat variation, innovativa former och lösningar, karaktärgivande stadsdelar och platser samt miljövänliga lösningar som bör synliggöras. Frågor som "Vad i den tillkommande bebyggelsen är karaktärgivande?", "Finns det någon energiprofil?", "Finns det någon speciell plats i stadsdelen?", "Kan gestaltungs- eller designprogram bidra?" ger stöd till stadsbyggnadsprocessen.

Riktlinjer för hållbart byggande

Riktlinjerna för hållbart byggande anger att kommunens representanter i inledningsskedet av varje nytt stadsbyggnadsprojekt tillsammans med exploitören ska komma överens om prioriterade målområden för projektet. Det ska vara mål som man anser är särskilt viktiga för ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet på den aktuella platsen. Åtgärderna för att uppnå målen ska redovisas i samband med beslut om samråd och granskning av planförslag, vid antagande av detaljplan och exploateringsavtal samt i slutredovisningen av projektet.

Ett av målområdena är "Ett energieffektivt och sunt byggande". Det anges att byggnaderna ska utformas och utrustas på ett sådant sätt att en hållbar livsstil underlättas.

Förslag på åtgärder/indikatorer redovisas för att nå målet "Ett energieffektivt och sunt byggande";

- Nya och ombyggda byggnader uppfyller kriterier för ett vedertaget miljöklassningssystem (BREEAM, LEED, Miljöbyggnad, Green Buildings, Svanen eller motsvarande.) (Ja/Nej)
- Energianvändningen i bostäder och lokaler är X procent lägre än gällande BBR7.
- Området tar till vara och genererar förnyelsebar energi genom användning av t.ex. solpaneler, solceller och vindkraft. (Ja/Nej)
- Området är anslutet till fjärrvärme. (Ja/Nej)
- Åtgärder har vidtagits för att minimera byggprocessens miljöpåverkan. (Ja/Nej)

Program för markanvändning

Programmet för markanvändning anger grunden för hur kommunen ska använda sitt markinnehav för att utveckla Nacka som en attraktiv plats att bo, leva och verka i. Det innehåller riktlinjer för markanvisnings- och exploateringsavtal.

Riktlinjer för markanvisnings- och exploateringsavtal

Markanvisningsavtal

Vid anbudsförfarande eller direktanvisning för bebyggelse ska underlaget för anvisningen, utöver marknadsmässigt pris, alltid omfatta ytterligare områden, såsom gestaltning och miljökrav. Här beskrivs gestaltning som att kommundelarnas olika och unika karaktärer ska vidareutvecklas och förädlas med innovativ utformning av den tillkommande bebyggelsen.

Vid utvärdering av anbud där gestaltning är en parameter ska det ske på följande alternativa grunder.

- En väl gestaltad struktur utifrån såväl klassisk som modern arkitektur.
- Signaturbyggnad med unik arkitektur.
- Om kommunstyrelsen antar stadsbyggnadsstrategier för definierade geografiska områden, ska de strategierna anges som gestaltungskrav vid överlåtelse eller tomträttsupplåtelse av fastigheter inom sådana områden.

Vid utvärdering av anbud där miljökrav är en parameter, kan trästomme villkoras som en miljöåtgärd. Om det gäller en tomträtt kan kommunen även ställa särkrav, såsom miljöbyggnad silver.

Exploateringsavtal

Kommunen ska ingå exploateringsavtal avseende mark som ägs av annan än kommunen när det krävs för att säkerställa genomförandet av en detaljplan och för att tillgodose krav på ett tidsenligt och väl fungerande bebyggelseområde. I exploateringsavtalet ska kommunens och exploatörens gemensamma mål och ansvarsfördelningen för kostnader och genomförandet av en detaljplan regleras.

Plan och bygglagen 2010:900 (PBL)

Av 2 kap 3 § PBL framgår att planläggning enligt denna lag ska med hänsyn till natur- och kulturvärden, miljö- och klimataspekter samt mellankommunala och regionala förhållanden bland annat främja;

- en ändamålsenlig struktur och en estetiskt tilltalande utformning av bebyggelse,
- vatten, energi och råvaror samt goda miljöförhållanden i övrigt.

Av 2 kap 6 § plan- och bygglagen framgår att byggnader ska utformas och placeras på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till;

- stads- och landskapsbilden,
- natur- och kulturvärdena på platsen,
- en god helhetsverkan.

Av 4 kap 16 § PBL framgår bland annat att kommunen i en detaljplan bland annat får bestämma placering, utformning och utförande av byggnadsverk och tomter.

Av 4 kap 32 § PBL framgår emellertid att detaljplanen inte får vara mer detaljerad än vad som behövs med hänsyn till planens syfte. Den avsedda regleringen av bebyggelsen, byggnadsverk och miljön i övrigt ska tydligt framgå av planen.

Motion

Bygg också trähus i Nacka bygger stad

I Nackas riktlinjer för stadsbyggande så finns den uttalade ambitionen att byggandet ska vara *nära och nyskapande*.

För något år sedan belönades ett flerfamiljshus i trä i Årsta som årets bästa hus i Stockholms kommun ur bl a estetisk synvinkel. När Nacka bygger stad vore det både roligt och miljövänligt om man kunde gå i bräschen för en utveckling som kommer alltmer och som dessutom är extra miljövänlig. Den kan i hög grad leva upp både till målsättningen att vara nära och nyskapande. En annan kommun är Växjö, som är en mycket framstående miljövänlig borgerlig kommun. De har som mål att bygga minst 50% av nya flerfamiljshus i trä.

Varför bygga hus i trä? Det är ett miljövänligt och förnybart material som ger ett mjukt, trevligt och nyskapande intryck. Det knyter an till Skandinaviens trähustradition på ett positivt sätt. Det måste inte bara vara villastäderna i trä utan kan lika gärna vara större flerfamiljshus som byggs i materialet.

Nackalistan föreslår kommunfullmäktige **att**

Utreda var och hur trähusbyggande kan ingå i Nacka bygger stadsområdet men även i övriga exploateringsområden

Ta med byggande av trähus till byggherrar som en önskvärd ambition för Nacka bygger stad

Christina Ståldal

Mikael Carlsson

Bosse Ståldal

Efson Goitom

Bygg trähus i nya Nacka stad!

Nya Nacka stad ska enligt visionen vara en "nära och nyskapande stadsdel". ... "För att kunna vara nyskapande behöver vi utmana våra sätt att tänka och göra, dvs skapa nya tanke- och beteendemönster." (Ur Nackas hemsida avsnittet Om Konsten att skapa stad.) Stadsbyggandet ska vidare vara Ansvarsfullt och hållbart. Det är här som byggandet av fler trähus kommer in.

I framstående miljökommuner som bl a Växjö (M-styrt) tog man tidigt hållbarheten på allvar och satte upp ambitiösa miljömål för olika verksamheter, bl a byggande av flerfamiljshus i trä. Nu finns det också i Sundbyberg med åttavåningshus, i Årsta (ett flerfamiljshus i trä som valdes till bästa byggnad i Stockholm) och i Eslöv med ett flerfamiljshus på tio våningar. I Bergen finns världens högsta trähus på 14 våningar.

Varför är det bra att bygga i trä? Byggtiden är bara en tredjedel av den tid det tar att bygga ett betonghus. Skogsbolag har satsat på projekt för att positivt påverka utvecklingen av byggande i ett förnybart material som trä. Kommuner i landet är på gång att skaffa sig strategier för byggande av trähus, t ex Alingsås, Linköping och Varberg. Skellefteå har inlett ett samarbete med Växjö och varit på studiebesök där för att implementera nya kunskaper i sin stadsbyggnadsprocess. Självlärt ska inte bara husens yttre vara av trä utan också deras inre. Enligt Svenska miljöinstitutet IVL och Kungliga Tekniska högskolan KTH, visar två studier som har undersökt klimatpåverkan under byggprocessen att byggande av betonghus att de orsakade påtagligt mer utsläpp än byggande av trähus, ca dubbelt så mycket. Byggmaterialen spelar stor roll, de står för ca fyra femtedelar av byggprocessens klimatpåverkan.

Nackalistan vill att fullmäktige beslutar

Att anta en trähusstrategi vad gäller flerfamiljshus i byggande av nyskapande och hållbara Nacka stad

Att miljömål implementeras som gäller att 30% av byggande av flerfamiljshus ska vara trähus

Att en parameter för byggande av trähus tas med i upphandlingar och avtal

Nackalistan 170228

Christina Ståldal

Efson Goitom

Bosse Ståldal

Micke Carlsson

15 augusti 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 107

Dnr KFKS 2017/108

Motion – Kommunalt trygghetsboende

Motion den 2 februari 2017 av Gunnel Nyman Gräff m fl (S)

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.
Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att det redan pågår ett arbete som uppfyller intentionerna bakom förslagen i motionen. Motionen är med detta färdigbehandlad

Ärende

I motionen yrkar Gunnel Nyman Gräff med flera (S) att kommunstyrelsen får i uppdrag att starta ett kommunalt trygghetsboende.

I beredningen av motionen redovisar äldrenämnden att äldreheten i samverkan med enheten för strategisk stadsutveckling i arbetet med detaljplaner bevakar att trygghetsboenden byggs i alla kommundelar. Äldrenämnden redogör för att inom de kommande åren är två trygghetsbostäder med olika upplåtelseformer klara för inflyttning.

Bedömningen är att det finns en långsiktig planering för att tillgodose behovet av trygghetsboenden och att kommunfullmäktige kan anse att motionen är färdigbehandlad med en notering om det.

Handlingar i ärendet

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 3 augusti 2017

Äldrenämndens beslut den 14 juni 2017, § 48

Motionen

Ärendets tidigare behandling

Beslut i äldrenämnden den 14 juni 2017, § 48

Äldrenämnden föreslog kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att det redan pågår ett arbete som uppfyller intentionerna bakom förslagen i motionen. Motionen är med detta färdigbehandlad.

Yrkanden

Khashayar Farmanbar (S) yrkade bifall till förslagen i motionen.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

15 augusti 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Mats Gerdau (M) yrkade bifall till stadsledningskontorets förslag.

Beslutsgång

Med avslag på Khashayar Farmanbars yrkande beslutade kommunstyrelsens arbetsutskott i enlighet med Mats Gerdaus yrkande.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

2017-08-03

TJÄNSTESKRIVELSE
KFSK 2017/108

Kommunstyrelsen

Trygghetsboende

Motion den 2 februari 2017 av Gunnel Nyman Gräff, Majvie Svärd, Helena Westerling, Maria Raner, Carl-Magnus Grenninger (S).

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att det redan pågår ett arbete som uppfyller intentionerna bakom förslagen i motionen. Motionen är med detta färdigbehandlad.

Sammanfattning

I motionen yrkar Gunnel Nyman Gräff med flera (S) att kommunstyrelsen får i uppdrag att starta ett kommunalt trygghetsboende.

I beredningen av motionen redovisar äldrenämnden att äldreheten i samverkan med enheten för strategisk stadsutveckling i arbetet med detaljplaner bevakar att trygghetsboenden byggs i alla kommundelar. Äldrenämnden redogör för att inom de kommande åren är två trygghetsbostäder med olika upplåtelseformer klara för inflyttning.

Stadsledningskontoret delar äldrenämndens bedömning är att det finns en långsiktig planering för att tillgodose behovet av trygghetsboenden och att kommunfullmäktige kan anse att motionen är färdigbehandlad med en notering om det.

Förslagen i motionen

Gunnel Nyman Gräff med flera (S) föreslår i motionen att ett trygghetsboende i Nacka ska följa Äldreboendedelegationens (SOU 2008:11) förslag på definition av trygghetsboende där bland annat ingår:

- Trygghetsboende ska möta behoven hos äldre personer som känner sig otrygga och oroliga i sina nuvarande bostäder
- Man ska ha tillgång till gemensamhetslokal
- Personal ska finnas som stöd för trygghet och aktiviteter
- Det ska finnas möjlighet till gemensamma måltider

- Alla boende får ett trygghetslarm

Äldrenämndens utredning och bedömning

Äldrenämnden föreslog den 14 juni 2017, § 48, att kommunfullmäktige ska notera att det redan pågår ett arbete som uppfyller intentionerna bakom förslagen i motionen.

Som underlag för äldrenämndens förslag till beslut förelåg i huvudsak följande utredning.

I beslutet om mål och budget 2016 - 2018 fick äldrenämnden i uppdrag att i samverkan med exploaterings- och fastighetsansvariga stimulera tillkomsten av trygghetsboenden med varierande upplåtelseformer i olika delar av kommunen. Äldrenämnden arbetar med ett strategiskt underlag som ska stödja att det byggs och utvecklas trygghetsboenden med olika upplåtelseformer i olika delar av Nacka. I arbetet med detaljplaner bevakar äldreheten, i samverkan med enheten för strategisk stadsutveckling, att trygghetsboenden byggas i alla kommundelar.

Inom de kommande åren är två trygghetsbostäder med olika upplåtelseformer klara för inflyttning.

- Under 2018 kommer ett trygghetsboende med cirka 100 bostadsrätter att vara klara för inflyttning i Graninge, Saltsjö-Boo.
- Under 2021 kommer ytterligare ett trygghetsboende med 24 lägenheter stå inflyttningsklara på Nya Gatan i centrala Nacka.

Stadsledningskontorets förslag till beslut

Stadsledningskontoret delar äldrenämndens bedömning att motionen kan anses färdigbehandlad med noteringen att det redan pågår ett arbete som uppfyller intentionerna bakom förslagen i motionen.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Förslaget medför inga konsekvenser för barn.

Bilagor

Äldrenämndens beslut den 14 juni 2017, § 48
Motionen

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Anne-Lie Söderlund
Social- och äldredirektör

14 juni 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Äldrenämnden

§ 48

ÄLN 2017/48

Bygg ett Trygghetsboende nu! Motion den 2 februari av Gunnel Nyman Gräff med flera (S)

Beslut

Äldrenämnden föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.
Kommunfullmäktige noterar att det redan pågår ett arbete som uppfyller intentionerna bakom förslagen i motionen. Motionen är med detta färdigbehandlad.

Ärendet

I motionen yrkar socialdemokraterna att kommunstyrelsen får i uppdrag att starta ett kommunalt Trygghetsboende. Äldrenämndens uppdrag är att stimulera tillkomsten av Trygghetsbostäder med olika upplåtelseformer i olika kommundelar vilket är uppfyllt.

I kommande detaljplanarbeten bevakar Kvalitet och stöd Omsorgsenheten i samverkan med Strategisk stadsutveckling att Trygghetsboenden byggs i alla kommundelar. Inom de kommande åren är två Trygghetsbostäder med olika upplåtelseformer klara för inflyttning.

- Under 2018 kommer ett Trygghetsboende med cirka 100 bostadsrätter att vara klara för inflyttning i Granninge, Saltsjö-Boo.
- Under 2021 kommer ytterligare ett Trygghetsboende med 24 lägenheter stå inflyttningsklara på Nya Gatan i centrala Nacka.

Enhetens bedömning är att det finns en långsiktig planering för att tillgodose behovet av Trygghetsbostäder.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad 2016-05-15

Bilaga 1: Motion från socialdemokraterna, Bygg ett Trygghetsboende nu!

Yrkanden

Monica Brohede Tellström (L) yrkade bifall till enhetens förslag.

Gunnel Nyman Gräff (S) yrkade, med instämmande av Eva Hellung-Strohl (MP), bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordförande ställde förslagen mot varandra och fann att äldrenämnden beslutade i enlighet med Monica Brohede Tellströms yrkande.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Socialdemokraterna i Nacka kommunfullmäktige

Bygg ett Trygghetsboende nu!

Motion till Nacka kommunfullmäktige

I Nacka har diskussion om Trygghetsboende återkommit gång på gång. Socialdemokraterna har lagt förslag om Trygghetsboende, bl.a. i våra budgetförslag, och majoriteten har gång på gång försäkrat att nu, NU! är det på gång. Hur detta ”på gång” ska gå till har däremot varit ganska luddigt. Så även definitionen av vad ett Trygghetsboende är.

När det gäller byggande av Trygghetsboende är det också viktigt att det blir ”på riktigt”. Inte något allmänt hus där bara äldre får bo, utan med innehåll och ett gott alternativ till att bo kvar hemma i villan/lägenheten.

Socialdemokraterna anser att ett Trygghetsboende i Nacka ska följa Äldreboendedelegationens (SOU 2008:11) förslag på definition av trygghetsboende där bland annat nedanstående ingår:

- trygghetsboende ska möta behoven hos äldre personer som känner sig otrygga och oroliga i sina nuvarande bostäder
- man ska ha tillgång till en gemensamhetslokal
- personal ska finnas som stöd för trygghet och aktiviteter
- det ska finnas möjlighet till gemensamma måltider
- alla boende får ett trygghetslarm

Men blir det inte jättedyrt? Det beror naturligtvis på hur man räknar. Lägg ihop vad det kostar att *inte* ha Trygghetsboenden i Nacka så kommer det visa sig att det inte blir dyrare än att äldre medborgare behöver hemtjänst på en mängd olika ställen eller plats på ett särskilt boende. Möjligheten att flytta till ett Trygghetsboende borde vara en självklar del i valfriheten.

Så! Sätt igång! Vänta inte på att någon annan ska fixa det som är kommunens ansvar.

Vi yrkar därför att

- kommunstyrelsen får i uppdrag att starta ett kommunalt Trygghetsboende

Nacka 2 februari 2017

Gunnel Nyman Gräff (S) Majvie Swärd (S) Helena Westerling (S) Maria Raner (S) Carl-Magnus Grenninger (S)

8 augusti 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott

§ 145

Dnr KFKS 2014/417-256

Ändring av tidplan för byggnation av förskola inom fastigheten Sicklaön 38:10, Kvarnholmen

Beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Med utgångspunkt i gällande tomträtts- och tilläggsavtal mellan Nacka kommun och Qvantenborg AB för fastigheten Nacka Sicklaön 38:10, fattar kommunstyrelsen följande beslut.

- Kommunstyrelsen flyttar tidpunkten för när tomträttshavaren ska ha färdigställt byggnader och mark så att sammantaget minst 144 förskoleplatser kan utövas på tomträtten till den 30 september 2017.
- Kommunstyrelsen flyttar tidpunkten för när pågående avgäldsreducering ska avslutas till den 30 september 2017, med undantag för om tomträttshavaren dessförinnan färdigställt byggnader för minst 144 förskoleplatser. Dock gäller fortsatt villkor om att avgälden justeras uppåt med 200 kr för varje tillkommande kvm ljus BTA utöver 1 207 kvm BTA som färdigställts inom fastigheten.

Ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 16 juni 2014, § 120, att ingå tomträtts- och tilläggsavtal med Qvantenborg AB avseende fastigheten Sicklaön 38:10 på Kvarnholmen i Nacka för byggnation och drift av förskola. Beslutet innebar att kommunen upplät fastigheten med tomträtt med en första period om 60 år. Tomträttshavaren åtog sig i sin tur att färdigställa byggnader med kapacitet för visst antal förskoleplatser till bestämda tidpunkter.

När tomträtten uppläts saknades fastställd detaljplan för fastigheten. Arbeten pågick dock och detaljplan beräknades kunna vara antagen till kvartal 1 2015. Tomträttshavaren lämnade in en ansökan om bygglov för tillbyggnad av förskolelokaler den 2 juli 2015 men till följd av att detaljplan antogs och vann laga kraft först den 22 juli 2015, samt att kommunen under detaljplaneprocessen försummat att upphäva strandskyddet för fastigheten kunde bygglov medges först den 29 februari 2016. Förseningen av detaljplanen och bygglovsärendet har medfört en förskjutning av möjligheten till att klara uppsatta färdigställandetidpunkter, samt att det dessutom tidigare saknats behov av fullt antal förskoleplatser. Med anledning av förevarande föreslås en ändring av färdigställandetidpunkten av byggnader för minst 144 förskoleplatser, samt tidpunkt för avslutande av avgäldsreducering till den 30 september 2017, med undantag för om tomträttshavaren dessförinnan färdigställt byggnader för minst 144 förskoleplatser. Dock

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

8 augusti 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott

gäller fortsatt villkor om att avgälden justeras uppåt med 200 kr för varje tillkommande kvm ljus BTA utöver 1 207 kvm BTA som färdigställts inom fastigheten.

Handlingar i ärendet

Enhetens för fastighetsutveckling tjänsteskrivelse den 20 juni 2017
Tomträttsavtal inklusive Tilläggsavtal Sicklaön 38:10

Beslutsgång

Stadsutvecklingsutskottet beslutade i enlighet med enhetens för fastighetsutveckling förslag.

Protokollsanteckningar

Maja Fjaestad (S) lät anteckna följande för Socialdemokraternas stadsutvecklingsutskottsgrupp.

”Vi ser bekymrat att ärendet dragits ut på tiden och i vissa delar missköts, trots en noggrann tidsplan i ett tidigare skede. Vi vill understryka vikten av att fastighetsärenden handläggs på ett korrekt sätt.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Kommunstyrelsen

Ändring av tidplan för byggnation av förskola inom fastigheten Sicklaön 38:10, Kvarnholmen

Förslag till beslut

Med utgångspunkt i gällande tomträtts- och tilläggsavtal mellan Nacka kommun och Qvantenberg AB för fastigheten Nacka Sicklaön 38:10, fattar kommunstyrelsen följande beslut.

- Kommunstyrelsen flyttar tidpunkten för när tomträttshavaren ska ha färdigställt byggnader och mark så att sammantaget minst 144 förskoleplatser kan utövas på tomträtten till den 30 september 2017.
- Kommunstyrelsen flyttar tidpunkten för när pågående avgäldsreducering ska avslutas till den 30 september 2017, med undantag för om tomträttshavaren dessförinnan färdigställt byggnader för minst 144 förskoleplatser. Dock gäller fortsatt villkor om att avgälden justeras uppåt med 200 kr för varje tillkommande kvm ljus BTA utöver 1 207 kvm BTA som färdigställts inom fastigheten.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade den 16 juni 2014, § 120, att ingå tomträtts- och tilläggsavtal med Qvantenberg AB avseende fastigheten Sicklaön 38:10 på Kvarnholmen i Nacka för byggnation och drift av förskola. Beslutet innebar att kommunen upplät fastigheten med tomträtt med en första period om 60 år. Tomträttshavaren åtog sig i sin tur att färdigställa byggnader med kapacitet för visst antal förskoleplatser till bestämda tidpunkter.

När tomträtten uppläts saknades fastställd detaljplan för fastigheten. Arbeten pågick dock och detaljplan beräknades kunna vara antagen till kvartal 1 2015. Tomträttshavaren lämnade in en ansökan om bygglov för tillbyggnad av förskolelokaler den 2 juli 2015 men till följd av att detaljplan antogs och vann laga kraft först den 22 juli 2015, samt att kommunen under detaljplaneprocessen försummat att upphäva strandskyddet för fastigheten kunde bygglov medges först den 29 februari 2016. Förseningen av detaljplanen och bygglovsärendet har medfört en förskjutning av möjligheten till att klara uppsatta färdigställandetidpunkter, samt

att det dessutom tidigare saknats behov av fullt antal förskoleplatser. Med anledning av förevarande finner enheten för fastighetsutveckling att det föreligger skäl till att föreslå en ändring av färdigställandetidpunkten av byggnader för minst 144 förskoleplatser, samt tidpunkt för avslutande av avgäldsreducering till den 30 september 2017, med undantag för om tomträttshavaren dessförinnan färdigställt byggnader för minst 144 förskoleplatser. Dock gäller fortsatt villkor om att avgälden justeras uppåt med 200 kr för varje tillkommande kvm ljus BTA utöver 1 207 kvm BTA som färdigställts inom fastigheten.

Ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 16 juni 2014, § 120, att ingå tomträtts- och tilläggsavtal med Qvantenberg AB avseende fastigheten Sicklaön 38:10 på Kvarnholmen i Nacka för byggnation och drift av förskola. Beslutet innebar att kommunen upplät fastigheten med tomträtt med en första period om 60 år. Tomträttshavaren åtog sig i sin tur att färdigställa byggnader med kapacitet för visst antal förskoleplatser till bestämda tidpunkter.

Vid tidpunkten för när tomträten uppläts saknades fastställd detaljplan för fastigheten. Arbeten pågick dock och detaljplan beräknades kunna vara antagen till kvartal 1 2015. Tomträttshavaren lämnade in en ansökan om bygglov för tillbyggnad av förskolelokaler den 2 juli 2015 men till följd av att detaljplanen antogs och vann laga kraft först 22 juli 2015, samt att kommunen under detaljplaneprocessen försummat att upphäva strandskyddet för fastigheten kunde bygglov medges först den 29 februari 2016. Förseningen av detaljplanen och bygglovsärendet, har medfört en förskjutning av möjligheten att klara uppsatta färdigställandetidpunkter, samt att det dessutom tidigare saknats behov av fullt antal förskoleplatser.

Färdigställandetidpunkten av byggnader med plats för minst 144 förskoleplatser fastställdes med utgångspunkt i att detaljplan för fastigheten skulle antas till kvartal 1 2015. Detaljplanen blev dock antagen och vann laga kraft först i kvartal 3 2015, cirka fem månader senare än tidigare beräknat, samt att bygglovsärendet tog längre tid än skäligt med anledning av att strandskyddet inte upphävts under detaljplanens framtagande. Sammansaget bedömer enheten för fastighetsutveckling den totala fördröjningen för tomträttshavaren, på grund av omständigheter föranledda av kommunen, till nio månader. Med anledning härav föreslår enheten en ändring av färdigställandetidpunkten av byggnader för minst 144 förskoleplatser, samt tidpunkt för avslutande av avgäldsreducering till den 30 september 2017, med undantag för om tomträttshavaren dessförinnan färdigställt byggnader för minst 144 förskoleplatser. Dock gäller fortsatt villkor om att avgälden justeras uppåt med 200 kr för varje tillkommande kvm ljus BTA utöver 1 207 kvm BTA som färdigställts inom fastigheten.

Ekonomiska konsekvenser

De ekonomiska konsekvenserna av förslaget innebär att tomträttsavgälden blir oförändrad gentemot idag då förlängning av möjligheten till avgäldsreducering sker. Dock gäller enligt tidigare att avgälden justeras uppåt med 200 kr för varje tillkommande kvm ljus BTA utöver 1 207 kvm BTA som färdigställts inom fastigheten.

Konsekvenser för barn

Beslut om förskjutning av färdigställandetidpunkten för byggnader om minst 144 förskoleplatser i tomträttsavtalet samt villkor för avgäldsreducering i sidoavtalet bedöms inte medföra några konsekvenser för barn då antalet förskoleplatser uppfyller nuvarande behov för området.

Bilagor

Bilaga 1 Tomträttsavtal inklusive Tilläggsavtal Sicklaön 38:10

Anna Ahrling
Chef markgruppen
Enheten för fastighetsutveckling

Mattias Borgström
Extern Markingenjör
Enheten för fastighetsutveckling

Mellan Nacka kommun, org.nr. 212000-0167, genom dess kommunstyrelse, (Kommunen), och Qvantenberg AB, org.nr. 556880-5872, (Tomträttshavaren) har träffats följande

TOMTRÄTTSAVTAL

§ 1 FASTIGHET

Kommunen upplåter från och med den 1 augusti 2014 ~~eller den senare dag när beslut om att upplåta tomträtt vunnit laga kraft, se §15,~~ (Tillträdesdagen) till Tomträttshavaren med tomträtt fastigheten Sicklaön 38:10 (Fastigheten) i Nacka kommun i det skick Fastigheten har dagen för Tomträttshavarens undertecknande av detta avtal. Tomträttshavaren, som besiktigat Fastigheten avstår med bindande verkan från alla anspråk på grund av fel eller brister i Fastigheten; dock ej markföroreningar.

Vid upplåtelsestidpunkten finns ingen detaljplan fastställd för området. Det pågår för närvarande arbete med detaljplan som omfattar denna fastighet, Kvarnenplatån, etapp 5. Samrådshandling finns framtagen och detaljplanen beräknas kunna antas Q1 2015, bilaga 1. Detaljplanen beräknas kunna tillföra Fastigheten byggrätt, utöver idag befintlig bebyggelse så att total byggrätt för Fastigheten enligt detaljplanen omfattar minst 1887 kvm ljus BTA.

§ 2 AVGÄLD

Den årliga tomträttsavgälden utgör, om inte annat överenskomms eller av domstol bestäms, till TREHUNDRASJUTTIOSJUTUSENFYRAHUNDRA (377 400) KRONOR. Tomträttsavgälden skall betalas kvartalsvis i förskott senast sista vardagen före varje kvartals början. Om avgäld inte betalas på föreskriven tid skall dröjsmålsränta utgå på förfallet belopp till dess betalning sker.

Har genom dom eller eljest bestäms att avgäld från viss tidpunkt skall utgå med högre belopp än förut, skall dröjsmålsränta betalas på skillnaden mellan erlagda belopp och det belopp som ska utgå efter nyssnämnda tidpunkt från respektive förfallodag, till dess betalning sker.

§ 3 ÄNDAMÅL OCH BYGGNADSSKYLDIGHETER

Fastigheten får enbart nyttjas för förskoleändamål i enlighet till blivande detaljplan och beviljat bygglov.

Inom Fastigheten belägna byggnader överläts till Tomträttshavaren att tillträdas på Tillträdesdagen mot särskild ersättning om ENMILJONFYRAHUNDRATUSEN (1 400 000) KRONOR att erläggas senast på Tillträdesdagen.

Tomträttshavaren har noggrant besiktigat byggnaderna med tillhörande anläggningar och förklarar sig härmed godta byggnaderna i befintligt skick och avstå med bindande verkan från

A handwritten signature in blue ink, appearing to be a stylized 'S' or 'F'.

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Lena'.

alla anspråk mot Kommunen p g a fel och brister. Således även om ifrågavarande fel eller brist skulle varit ansedd som dolda fel enligt 4 kap JB.

Kommunen garanterar, att byggnaderna är fullvärdeförsäkrade t o m Tillträdesdagen. Skulle byggnaderna drabbas av brand före Tillträdesdagen skall köpet trots detta fullföljas, varvid Tomträttshavaren mot erläggande av köpeskillingen övertar fastighetsägarens rätt till ersättning enligt försäkringen.

Det åligger Tomträttshavaren att vid vite av TVÅMILJONERFEMHUNDRATUSEN (2 500 000) KRONOR ha iordningställt byggnad/er omfattande minst 35 st förskoleplatser för förskoleverksamhet, färdig för driftstart senast den 31 augusti 2015.

Det åligger Tomträttshavaren att vid vite av TVÅMILJONERFEMHUNDRATUSEN (2 500 000) KRONOR ha iordningställt byggnad/er omfattande minst sammantaget 70 st förskoleplatser på tomträtten, färdig för driftstart senast den 31 december 2015

Det åligger Tomträttshavaren att vid vite av TVÅMILJONERFEMHUNDRATUSEN (2 500 000) KRONOR ha iordningställt byggnad/er omfattande minst sammantaget 105 st förskoleplatser på tomträtten, färdig för driftstart senast den 31 augusti 2016.

Det åligger Tomträttshavaren att vid vite av TVÅMILJONERFEMHUNDRATUSEN (2 500 000) KRONOR ha iordningställt byggnad/er omfattande minst sammantaget 144 st förskoleplatser på tomträtten, färdiga för driftstart senast den 31 december 2016.

Åtagandet för Tomträttshavaren omfattar således att iordningställa byggnader och mark så att sammantaget minst 144 st förskoleplatser kan utövas på tomträtten senast den 31 december 2016.

Tomträttshavaren förbinder sig att utföra byggnationen inklusive utemiljö enligt gällande myndighetskrav för förskoleverksamhet. Ritningar jämte tillhörande beskrivningar till varje byggnadsåtgärd, för vars utförande erfordrar bygglov eller bygganmälan, skall underställas Kommunen för godkännande. Arbete får inte påbörjas innan Kommunen lämnat sitt godkännande.

Byggnader och i övriga på Fastigheten uppförda anläggningar skall av Tomträttshavaren väl underhållas. Om byggnader eller anläggningar förstörs eller skadas av eld, eller på annat sätt, skall de inom skälig tid som Kommunen bestämt, ha återuppbyggt eller reparerats.

Även obebyggd del av Fastigheten skall hållas i vårdat skick.

På Fastigheten finns fyra byggnader enligt markering på bilaga 2:

- A gammal Konsum-byggnad
- B Norra villan
- C Södra villan
- D Tillbyggnad, lågdel till Södra villan

Byggnaderna finns beskrivna i antikvarisk utredning bilaga 3.

Byggnad A och B får inte rivras utan Kommunens skriftliga medgivande. Tillstånd till ombyggnad för anpassning till förskoleverksamhet kan påräknas.

Byggnad C kan få rivas om den ersätts med byggnad i allt väsentlig lika befintlig. Tillstånd att riva byggnad C skall lämnas när bygglov meddelas för ersättningsbyggnad lika befintlig byggnad.

Byggnad D skall rivas senast arton (18) månader efter det att detaljplan för Fastigheten vunnit laga kraft.

§ 4 ÄNDRING AV UTNYTTJANDE

Ändring av det i §3 bestämda nyttjandet får inte ske utan Kommunens medgivande. Innan sådan ändring sker skall, om Kommunen finner påkallat, tilläggsavtal träffas angående den avgäld och de övriga villkor som skall gälla vid det ändrade utnyttjandet.

§ 5 ANSLUTNINGSAVGIFT

Tomträtthavaren svarar för tillkommande anslutningsavgift för befintliga och tillkommande byggnader från anvisad förbindelsepunkt för vatten, spillvatten och dagvatten enligt för varje tidpunkt gällande VA-taxa samt för kostnader för anslutning av el, fjärrvärme, tele, media m.m.

§ 6 UPPLÅTELSE

Tomträtthavaren får utan Kommunens medgivande upplåta panträtt och nyttjanderätt i tomträtten. Servitut eller annan särskild rättighet får däremot inte upplåtas utan sådant medgivande.

§ 7 ÄNDRING AV AVGÄLD

För avgäldsreglering gäller de i lagen angivna minimiperioderna om tio år, varvid den första perioden räknas från ~~den Tillträdesdagen.~~ *den 1 oktober 2014 och med*

§ 8 UPPSÄGNING AV AVTALET

Enligt lag äger endast Kommunen uppsäga tomträttsavtalet inom vissa perioder. Den första perioden omfattar sextio (60) år räknat från ~~den Tillträdesdagen.~~ *den 1 oktober 2014 och med* De därpå följande perioderna skall omfatta fyrtio (40) år. *och med den 1 oktober 2014*

§ 9 LÖSEN AV BYGGNAD MM

Om tomträtten på grund av uppsägning enligt §8 upphör, är Kommunen skyldig att lösa byggnader och annan egendom som utgör tillbehör till tomträtten. Löseskillingen skall utgå i pengar och motsvara byggnaders och övriga anläggningars marknadsvärde vid lösentillfället.

Detta värde skall beräknas på sådant sätt att från Fastighetens totala marknadsvärde avdrages markens marknadsvärde varvid restbeloppet skall utgöra byggnadsvärdet. Det totala marknadsvärdet och markvärdet skall bedömas av utomstående värderingsman.

I övrigt gäller vad som stadgas i lag beträffande lösen.

§ 10 KOSTNADER OCH FÖRPLIKTELSER MM

Det åligger Tomträttshavaren att svara för och fullgöra alla kostnader och förpliktelser som kan komma att belasta Fastigheten och tomträten under upplåtelseiden.

§ 11 INSKRIVNING, ÖVERLÅTELSE

Kommunen skall för Tomträttshavarens räkning på sätt som anges i jordabalken söka inskrivning av tomträten. Samtliga kostnader för inskrivningen och uttagande av pantbrev erlägges av Tomträttshavaren.

Vid överlåtelse av tomträten åligger det Tomträttshavaren att omedelbart meddela Kommunen om överlåtelsen.

§ 12 LEDNINGAR OCH MEDIAFÖRSÖRJNING M. M.

Fjärrvärme, vatten och avlopp finns framdraget i gatan. Vid upplåtelseidpunkten är Byggnad A försörjd med media för värme och tappkallvatten, genom ledning från intilliggande fastighet nuvarande Sicklaön 38:1. Fastighetsägaren kommer per Tillträdesdagen att ha säkerställt rätten för Tomträttshavaren att från Tillträdesdagen och fram till senast den 31 juli 2015 erhålla distribution och förbrukning av värme genom nyttjanderättsavtal och eller servitut. Tomträttshavaren skall senast den 31 juli 2015 tillse att ordna sin värmeförsörjning och tappkallvatten på eget sätt. Servitut och eller nyttjanderättsavtal med nuvarande Sicklaön 38:1 skall därefter bringas att upphöra.

Tomträttshavaren medger att Kommunen eller annan som har Kommunens tillstånd, får framdra och bibehålla vatten- och avlopps-, el- och teleledningarna i eller över Fastigheten med erforderliga stolpar och andra anordningar som hör till ledningarna. Detta gäller även infästningsanordningar på byggnad där någon olägenhet för Tomträttshavaren ej uppstår.

Kommunen eller annan som har Kommunens tillstånd medges vidare rätt att anlägga och för all framtid bibehålla tunnlar för kommunikationsändamål samt vatten och avlopp i Fastigheten. Kommunen skall äga tillträde till Fastigheten för skötsel och underhåll av ifrågavarande anläggningar. Tomträttshavaren är skyldig att utan ersättning tåla det intrång och nyttjande som ovan nämns enligt denna paragraf. Dock är Tomträttshavaren berättigad till ersättning för skada på byggnad eller annan anläggning på Fastigheten.

§ 13 MILJÖSTÖRANDE NYTTJANDE

Tomträttshavaren ansvarar för att nyttjandet av Fastigheten ej är miljöstörande. Tomträttshavaren svarar för kostnader, som kan påfordras enligt gällande hälso- och miljölagstiftning eller dylikt. Då sådana åtgärder icke vidtages äger Kommunen rätt att utföra dessa på Tomträttshavarens bekostnad.

§ 14 KONTROLL

För kontroll av detta avtals tillämpning är Tomträttshavaren pliktig att lämna Kommunen erforderliga upplysningar och tillfälle till besiktning.

§ 15

Detta tomträttsavtal är bindande under förutsättning att det godkänns av kommunfullmäktige i Nacka kommun genom beslut som vinner laga kraft.

§ 16 ÖVRIGT

I övrigt gäller vad jordabalken eller eljest i lag stadgas om tomträtt.

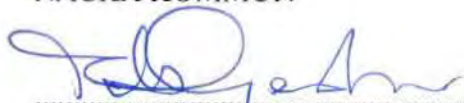
.....

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

Nacka den 2 juni 2014

Stockholm den 2 juni 2014

NACKA KOMMUN

Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande

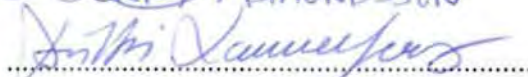

Lars Nyfönd
Chef Byggenheten

Kommunens namnteckningar bevitnas:

JENNY ASMUNDSSON

BRITTIS LANDSTAM

Qvantenborg AB

Lennart von Quanten

Ändringar och tillägg godkänns
2014-10-15

2014-10-16

Tomträttshavarens namnteckning/ar
bevitnas:

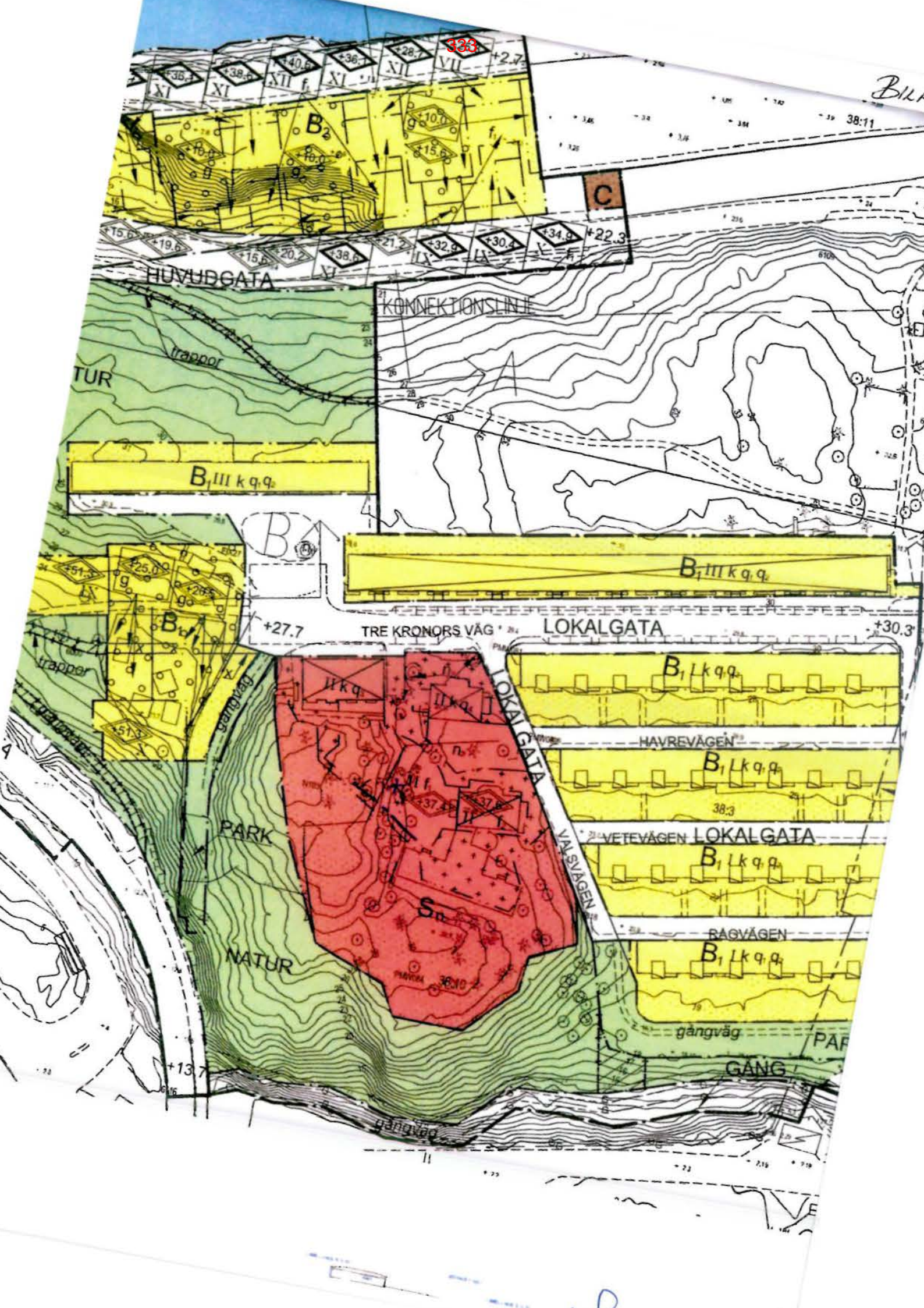
MARIA WIDENROTH

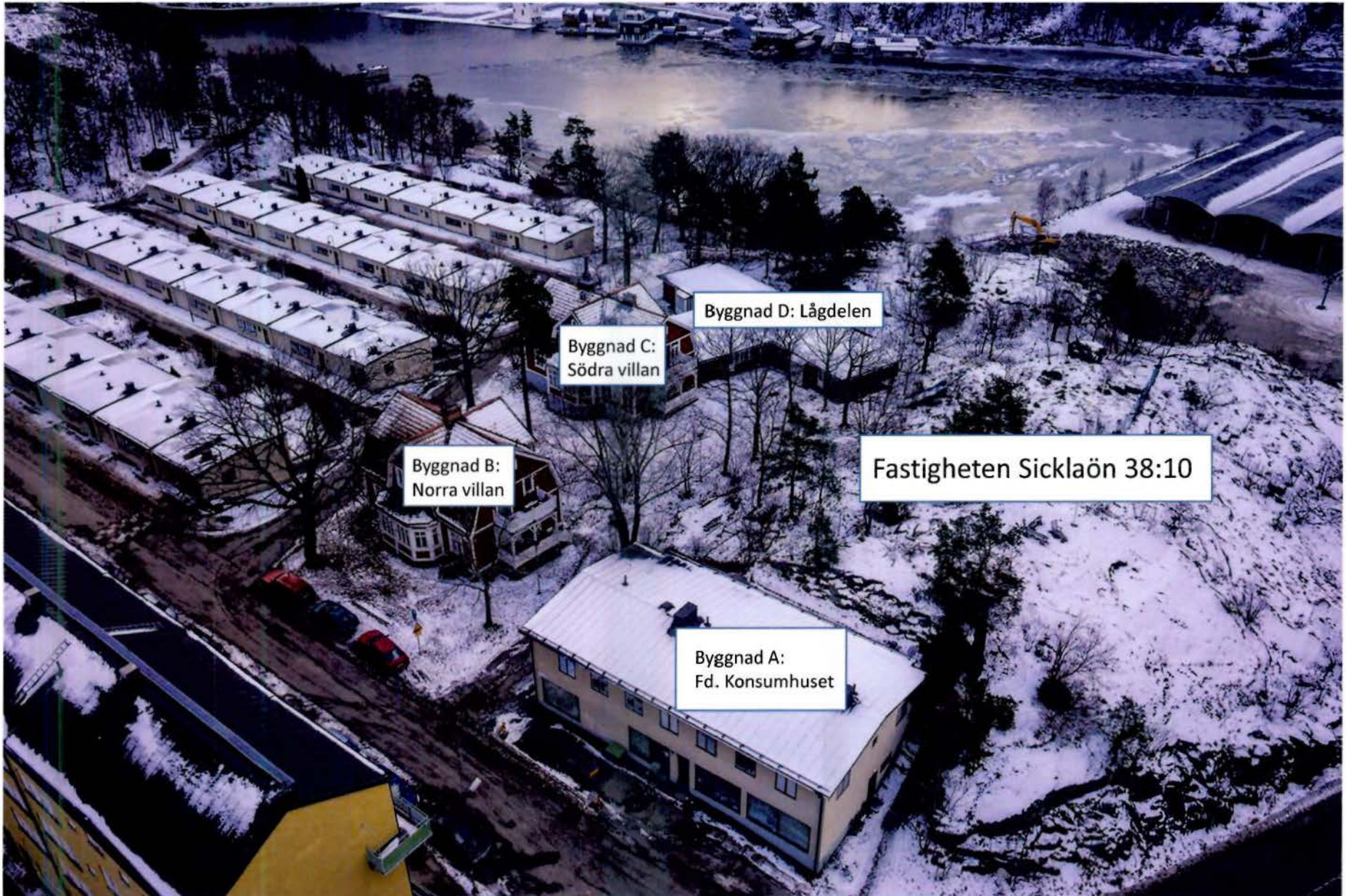

BRITTIS LANDSTAM

Bilagor

Bilaga 1	Samrådshandling
Bilaga 2	Flygfoto utvisande byggnaderna
Bilaga 3	Antikvarisk utredning

Handwritten signature
Handwritten signature

Handwritten signature

Mellan Nacka kommun, org.nr. 212000-0167, genom dess kommunstyrelse och Qvantenborg AB, org.nr. 556880-5872, innehavare till tomträten till fastigheten Nacka Sicklaön 38:10, (Tomträttshavaren), träffats följande

TILLÄGGSAVTAL

I tomträtsavtal, rörande upplåtelse av ovan nämnd fastighet, har tomträtsavgäld bestämts till TREHUNDRASJUTTIOSJUTUSENFYRAHUNDRA (377 400) kronor utgörande avgäld att utgå vid full utbyggnad enligt detaljplan för förskoleverksamhet dimensionerad för 144 barn.

Tomträtsavgälden reduceras enligt följande:

1. Tomträtsavgälden skall beräknas i förhållande till antalet iordningsställda förskoleplatser enligt p 1.1 – 1.5.
 - 1.1 Från och med Tillträdesdagen reduceras den årliga avgälden med 136 000 kronor.
 - 1.2 Om Tomträttshavaren den 31 augusti 2015 inte iordningsställt byggnad/byggnader för minst 35 förskoleplatser reduceras avgälden i stället från och med nästföljande kvartal med 102 000 kronor.
 - 1.3 Om Tomträttshavaren den 15 december 2015 inte iordningsställt byggnad/byggnader för minst 70 förskoleplatser reduceras avgälden i stället från och med nästföljande kvartal med 68 000 kronor.
 - 1.4 Om Tomträttshavaren den 31 augusti 2016 inte iordningsställt byggnad/byggnader för minst 105 förskoleplatser reduceras avgälden i stället från och med nästföljande kvartal med 34 000 kronor.
 - 1.5 Om Tomträttshavaren den 15 december 2016 inte iordningsställt byggnad/byggnader för minst 144 förskoleplatser sker ingen reduktion av avgälden.
- 2 Avgäld enligt p 1.1 ovan är beräknad efter att på fastigheten finns byggnad/er om totalt 1 207 kvm ljus BTA. Till den avgäld som vid varje tillfälle utgår enligt p 1 skall tillägg göras för tillkommande antal kvm ljus BTA enligt följande.
 - 2.1 Om kommunen vid avisering av tomträtsavgäld för nästföljande kvartal utfärdat slutbevis för ny- eller tillbyggnad på fastigheten skall vid varje tid utgående avgäld enligt p 1 ökas med 200 kronor för varje tillkommande kvm ljus BTA utöver 1 207 kvm

Detta avtal får ej inskrivas.

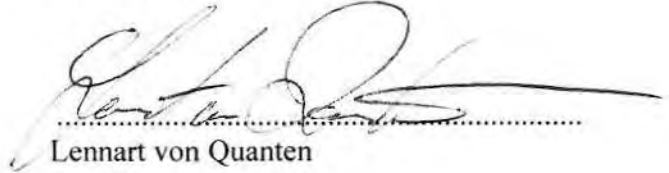
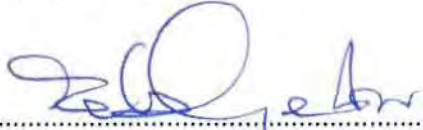

Detta avtal är upprättat i två likalydande exemplar av vilka parterna tagit var sitt

Nacka den 2 juni 2014

Stockholm den 2 juni 2014

NACKA KOMMUN

Qvantenborg AB

Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande

Lennart von Quanten

Lars Nylund
Chef Byggenheten

15 augusti 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 96

Dnr KFKS 2017/473

Samling för skolan - Nationell strategi för kunskap och likvärdighet (del 2), SOU 2017:35

Yttrande till regeringen

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att anta förslag till yttrande gällande remissomgång två av SOU 2017:35, "Samling för skolan. Nationell strategi för kunskap och likvärdighet", enligt bilagan till tjänsteskrivelsen.

Ärende

I ärendet beskrivs kortfattat några av förslagen i slutbetänkandet samt kommentarer gällande dessa. På grund av den korta beredningstiden omfattar ärendet med tillhörande förslag till yttrande inte slutbetänkandets samtliga förslag och bedömningar. Av de förslag och bedömningar som tas upp i ärendet är bedömningen att förslaget som avser aktivt skolval bör tillstyrkas och övriga avstyrkas. Det föreslås i några av de senare fallen alternativa förslag som i förslag till yttrande framgår i avsnittet om Nacka kommuns överväganden.

Ärendets tidigare behandling

Beslut i utbildningsnämnden den 14 juni 2017 § 48

Utbildningsnämnden föreslog kommunstyrelsen att anta förslaget till yttrande gällande remissomgång två av SOU 2017:35, "Samling för skolan. Nationell strategi för kunskap och likvärdighet", enligt bilagan till tjänsteskrivelsen.

Utbildningsnämnden beslutade att lägga till följande i förslag till yttrande:

1. Ny punkt förs in på sid 1 i yttrandet, under punkten om aktivt skolval:
Att det införs ett professionsprogram med nationella mål för lärare och skolledare med syftet att främja lärares och skolledares professionella utveckling.
2. Nytt stycke förs in på sid 3 i yttrandet, efter de tre styckena om aktivt skolval:
Nationellt professionsprogram (avsnitt 6.2.2)
Nacka kommun tillstyrker Skolkommissionens förslag om ett nationellt professionsprogram (kap 6.2.2) för lärare och skolledare vars syfte är att främja lärares och skolledares professionella utveckling, öka skolors kapacitet, stärka undervisningen och därmed bidra till positiva effekter på elevers kunskapsutveckling och skolresultat. Förslaget ska enligt Skolkommissionen beredas av den föreslagna interimistiska arbetsgruppen och närmare utredas av den nationella funktionen för lärar- och skolledarutveckling som kommissionen föreslår i avsnitt 6.1.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

15 augusti 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ett starkt skäl att tillstyrka förslaget om ett nationellt professionsprogram är att förslaget konkret riktar in sig på att höja kvaliteten på undervisningen, ett område av största vikt för det övergripande målet att höja kvaliteten i svensk skola.

Handlingar i ärendet

Utbildningsnämnden den 14 juni 2017, § 48
Utbildningsenhetens tjänsteskrivelse den 7 juni 2017
Förslag till yttrande
SOU 2017:35

Yrkanden

Tobias Nässén (M) yrkade, med instämmande av Hans Peters(C), bifall till utbildningsnämndens förslag.

Beslutsgång

Kommunstyrelsen beslutade i enlighet med Tobias Nässén (M) yrkande.

Khashayar Farmanbar (S) meddelade att Socialdemokraterna inte deltar i beslutet.

Protokollsanteckningar

Tobias Nässén (M) lät anteckna följande för Moderaternas arbetsutskottsgrupp.

”En av flera viktiga frågor på skolområdet är läroplanens skrivningar om att skolan ska sträva efter att erbjuda alla elever daglig fysisk aktivitet inom ramen för hela skoldagen. Vi vill understryka att just för att detta är så viktigt så är det inte självklart att det bästa från elevernas perspektiv är att införa bredare skrivningar om hälsouppdraget i läroplanen. Snarare finns det starka skäl som talar för att skolan istället tillåts att fokusera på den befintliga uppgiften, så att den kan klaras på bästa sätt.

Staten har redan i dag ett antal verktyg som man kan använda för att, tillsammans med rektorer och huvudmän, följa upp måluppfyllelsen på detta område.

En annan viktig fråga är den om likvärdighet, och på denna punkt vill vi lyfta fram den positiva utveckling som utbildningsnämnden fått redovisat tidigare när det gäller utvecklingen av hur stor andel av eleverna som når målen i alla ämnen. I Nacka har över tid en stigande andel elever nått målen i alla ämnen samtidigt som skolorna redovisat en mer likvärdig utveckling på detta område. Resultaten har alltså stigit över tid samtidigt som skillnaderna mellan skolor har minskat.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

14 juni 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Utbildningsnämnden

§ 48

UBN 2017/144 114

Förslag till yttrande gällande SOU 2017:35 "Samling för skolan. Nationell strategi för kunskap och likvärdighet"

Beslut

Utbildningsnämnden föreslår kommunstyrelsen att anta förslaget till yttrande gällande remissomgång två av SOU 2017:35, "Samling för skolan. Nationell strategi för kunskap och likvärdighet", enligt bilagan till tjänsteskrivelsen.

Utbildningsnämnden beslutar att lägga till följande i förslag till yttrande:

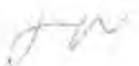

1. Ny punkt förs in på sid 1 i yttrandet, under punkten om aktivt skolval:
Att det införs ett professionsprogram med nationella mål för lärare och skolledare med syftet att främja lärares och skolledares professionella utveckling.
2. Nytt stycke förs in på sid 3 i yttrandet, efter de tre styckena om aktivt skolval:
Nationellt professionsprogram (avsnitt 6.2.2)
Nacka kommun tillstyrker Skolkommissionens förslag om ett nationellt professionsprogram (kap 6.2.2) för lärare och skolledare vars syfte är att främja lärares och skolledares professionella utveckling, öka skolors kapacitet, stärka undervisningen och därmed bidra till positiva effekter på elevers kunskapsutveckling och skolresultat. Förslaget ska enligt Skolkommissionen beredas av den föreslagna interimistiska arbetsgruppen och närmare utredas av den nationella funktionen för lärar- och skolledarutveckling som kommissionen föreslår i avsnitt 6.1.

Ett starkt skäl att tillstyrka förslaget om ett nationellt professionsprogram är att förslaget konkret riktar in sig på att höja kvaliteten på undervisningen, ett område av största vikt för det övergripande målet att höja kvaliteten i svensk skola.

Ärendet

I denna tjänsteskrivelse beskrivs kortfattat några av förslagen i slutbetänkandet samt utbildningsenhetens kommentarer gällande dessa. Förslag till yttrande bifogas tjänsteskrivelsen.

På grund av den korta beredningstiden omfattar tjänsteskrivelsen med tillhörande förslag till yttrande inte slutbetänkandets samtliga förslag och bedömningar. Av de förslag och bedömningar som tas upp i denna tjänsteskrivelse är utbildningsenhetens bedömning att förslaget som avser aktivt skolval bör tillstyrkas och övriga avstyrkas. Utbildningsenheten föreslår i några av de senare fallen alternativa förslag som i förslaget till yttrande framgår i avsnittet om Nacka kommuns överväganden.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

14 juni 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Utbildningsnämnden

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad 2017-06-07

Bilaga 1: Förslag till yttrande gällande SOU 2017:35 ”Samling för skolan. Nationell strategi för kunskap och likvärdighet” (delar som remitterats med sista svarsdatum 1 september 2017).

Bilaga 2: Länk till SOU 2017:35

Yrkanden

Tobias Nässén (M) yrkade, med instämmande av Lena Linnerborg (L), Karolina Johansson (Kd) samt Håkan Ekengren (C), bifall till enhetens förslag med följande tillägg:

3. Ny punkt förs in på sid 1 i yttrandet, under punkten om aktivt skolval:
Att det införs ett professionsprogram med nationella mål för lärare och skolledare med syftet att främja lärares och skolledares professionella utveckling.

4. Nytt stycke förs in på sid 3 i yttrandet, efter de tre styckena om aktivt skolval:
Nationellt professionsprogram (avsnitt 6.2.2)
Nacka kommun tillstyrker Skolkommisionens förslag om ett nationellt professionsprogram (kap 6.2.2) för lärare och skolledare vars syfte är att främja lärares och skolledares professionella utveckling, öka skolors kapacitet, stärka undervisningen och därmed bidra till positiva effekter på elevers kunskapsutveckling och skolresultat. Förslaget ska enligt Skolkommisionen beredas av den föreslagna interimistiska arbetsgruppen och närmare utredas av den nationella funktionen för lärar- och skolledarutveckling som kommissionen föreslår i avsnitt 6.1.

Ett starkt skäl att tillstyrka förslaget om ett nationellt professionsprogram är att förslaget konkret riktar in sig på att höja kvaliteten på undervisningen, ett område av största vikt för det övergripande målet att höja kvaliteten i svensk skola.

Beslutsgång

Utbildningsnämnden beslutade i enlighet med Tobias Nässéns yrkande.

Espen Bjordal (S) meddelade att partiet inte deltar i beslutet med hänvisning att de tar ställning när ärendet återkommer i kommunstyrelsen.

Magnus Söderström (MP) meddelade att partiet inte deltar i beslutet med hänvisning att de tar ställning när ärendet återkommer i kommunstyrelsen.

Mikael Karlsson (NL) meddelade att partiet inte deltar i beslutet med hänvisning att de tar ställning när ärendet återkommer i kommunstyrelsen.

Ordförandes signatur 	Justerandes signatur 	Utdragsbestyrkande
---	---	---

14 juni 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Utbildningsnämnden**Protokollsanteckningar****Espen Bjordal lät anteckna följande för Socialdemokraternas grupp:**

Socialdemokraterna deltar inte i beslut med hänvisar till att den socialdemokratiska utbildningsgruppen tillsammans med våra representanter i kommunstyrelsen kommer att hanteras ärendet i kommunstyrelsen den 19 juni 2017.

Magnus Söderström lät anteckna följande för Miljöpartiets grupp:

SOU 2017:35 utgör ett komplext och utförligt underlag med mängder av förslag för att förbättra förutsättningarna för resultat i svensk skola. Det är alltid frestande att plocka ut vissa förslag och sortera bort andra men det är av yttersta vikt att ett yttrande kring detta underlag tar ansvar inte bara för hur förslagen påverkar skolorna i vår egna kommun utan även hur de påverkar förutsättningar för andra kommuner ute i landet. Eftersom detta är ett yttrande av väldigt stor betydelse för svensk skola så deltar vi inte i beslutet utan överlämnar det till kommunstyrelsen att väga formuleringarna i yttrandet på guldvåg.

Lena Linnerborg lät anteckna följande för Liberalernas grupp:

Ur ett nationellt perspektiv är det uppenbart att det svenska skolsystemet behöver förstärkas. Svenska elevers kunskapsresultat har under längre tid försämrats såväl reellt som i förhållande till jämförbara länder, skillnaderna i elevresultat mellan skolor och huvudmän är stora, läraryrket är inte ett tillräckligt attraktivt yrkesval för unga studenter med höga ambitioner och det förekommer att skolor har problem med trygghet och studiero på lektionerna.

Genomgångar av svenska kommuners måldokument för verksamhetsområdena förskola och skola ger en besvärande bild av ett splittrat fokus där de nationella kunskapsmålen ibland kommer i skymundan för mer lokala mål. Här är Nacka en förebild med sitt tydliga kunskapsfokus. Då situationen på många andra håll är mer oroande menar Liberalerna att förslaget om en statlig reglering av skolchefens ansvar är ett teoretiskt möjligt förslag som skulle kunna bidra till en förbättrad situation.

Slutligen vill Liberalerna framhålla att den ökande segregationen som innebär att elever i svenska skolor i allt högre grad har klasskamrater med liknande bakgrund som de själva, är oroande. Denna utveckling försvårar, enligt Liberalerna, för skolor att nå de mål i läroplanen som handlar om skolans värdegrund och uppdrag där det tydligt anges att skolan ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Liberalernas absoluta uppfattning är att dessa uppgifter underlättas väsentligt om skolor präglas av mångfald gällande såväl kulturell som socioekonomisk bakgrund och att detta därmed bidrar till hög måluppfyllelse. Tendenser till växande segregation bör motverkas även i Nackas skolor, även om Skolkommissionens förslag i denna del inte kan bifallas.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

14 juni 2017

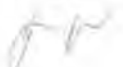
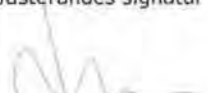

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Utbildningsnämnden

Tobias Nässén (M) och Håkan Ekengren (C) lät anteckna följande till protokollet.

En av flera viktiga frågor på skolområdet är läroplanens skrivningar om att skolan ska sträva efter att erbjuda alla elever daglig fysisk aktivitet inom ramen för hela skoldagen. Vi vill understryka att just för att detta är så viktigt så är det inte självklart att det bästa från elevernas perspektiv är att införa bredare skrivningar om hälsouppdraget i läroplanen. Snarare finns det starka skäl som talar för att skolan istället tillåts att fokusera på den befintliga uppgiften, så att den kan klaras på bästa sätt.

Staten har redan i dag ett antal verktyg som man kan använda för att, tillsammans med rektorer och huvudmän, följa upp måluppfyllelsen på detta område.

En annan viktig fråga är den om likvärdighet, och på denna punkt vill vi lyfta fram den positiva utveckling som utbildningsnämnden fått redovisat tidigare när det gäller utvecklingen av hur stor andel av eleverna som når målen i alla ämnen. I Nacka har över tid en stigande andel elever nått målen i alla ämnen samtidigt som skolorna redovisat en mer likvärdig utveckling på detta område. Resultaten har alltså stigit över tid samtidigt som skillnaderna mellan skolor har minskat.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

2017-06-29

FÖRSLAG TILL YTTRANDE

UBN 2017/114

KFKS 2017/473

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande från Nacka kommun gällande SOU 2017:35 ”Samling för skolan. Nationell strategi för kunskap och likvärdighet”

Nacka kommun vill härmed framföra följande yttrande gällande de förslag i SOU 2017:35, ”Samling för skolan”, vars sista svarsdatum är den 1 september 2017.

Nacka kommun tillstyrker följande förslag:

- Att det ska framgå i skollagen att placering av elev i förskoleklass och grundskolan ska grunda sig på en ansökan från elevens vårdnadshavare (”aktivt skolval”)
- Att det införs ett professionsprogram med nationella mål för lärare och skolledare med syftet att främja lärares och skolledares professionella utveckling.

Nacka kommun avstyrker följande förslag:

- Tillägget i 1 kap 9§ skollagen om att huvudmännen aktivt ska verka för en allsidig social sammansättning av elever på skolenheterna
- En ny reglering av rektors ansvar i läroplanen för förskoleklassen, grundskolan och fritidshemmet ska formuleras om att aktivt verka för en allsidig social sammansättning av undervisningsgrupperna
- Ändring i skollagen avseende urvalsförfarandet till kommunala skolor: att lottning ska kunna ersätta närhet som urvalsgrund för elever i åk 7-9 i syfte att främja en allsidig social sammansättning av elever
- Ändrade regler för mottagande vid skolenhet med enskild huvudman
- Att tillsätta en utredning i syfte att ta fram ett gemensamt antagningssystem, som skulle kunna innebära begränsade möjligheter för vårdnadshavare att byta skola
- Att ändra formuleringen om skolans uppdrag i läroplanen för förskoleklassen, grundskolan och fritidshemmet samt i läroplanen för gymnasieskolan
- Att reglera skolchefens ansvar
- En ny myndighetsöversyn och införandet av en ny, regionbaserad statlig myndighet

Nacka kommun har tidigare framfört yttrande över kapitel 8.2 i SOU 2017:35 ”Samling för skolan. Nationell strategi för kunskap och likvärdighet”. De generella synpunkter som framfördes där är även giltiga i detta sammanhang.

Nacka kommuns överväganden

På grund av den korta beredningstiden, som är en följd av att remisstiden huvudsakligen har lagts över sommaren, begränsar sig Nacka kommuns yttrande huvudsakligen till de av Skolkommisionens förslag som är skarpa. Detta ska inte tolkas som att Nacka kommun inte har synpunkter vad gäller de av Skolkommisionens förslag eller bedömningar som inte kommenteras i detta yttrande.

Övergripande synpunkter

Det främsta syftet med förändringarna och den röda tråden i slutbetänkandet är ökad likvärdighet. Ökad måluppfyllelse för eleverna framstår däremot inte som ett genomgående tema eller något som framträder lika tydligt som syfte med de föreslagna reformerna. Nacka kommuns bedömning är dock att ökad likvärdighet kräver att elevernas måluppfyllelse – kunskapsresultaten – ständigt står i fokus. Ökad likvärdighet kan annars lika gärna innebära att alla skolor är dåliga skolor, som att alla skolor är bra skolor.

Det är också viktigt att nu på alla sätt understödja den förbättring av kunskapsresultat som de internationella mätningarna TIMSS och PISA från år 2015 visat på, och som kunde ses första gången redan för årskurs 4-eleverna i TIMSS 2011, så att en positiv utveckling inte stoppas av att skolsystemet ska reformeras om igen. Det perspektivet är dock inte framträdande i slutbetänkandet.

Det är svårt att få en helhetsbild av hur elevernas reella möjligheter att framöver lyckas med att utvecklas maximalt och nå utbildningens mål, när förutsättningarna för lärare, rektorer och huvudmän för lång tid framöver kommer vara osäkra om de reformer som Skolkommisionen drar ut riktlinjerna för ska genomföras. Ett snabbt ikraftträdande anges för de få skarpa förslag som läggs fram, redan nästa år. Det ges dock ingen övergripande bild av vad som är rimligt att förvänta sig i reformtid för alla de andra förändringar som bedöms behövas. Då ska det också tas i beaktande att det tar tid innan de beslutade formella ändringarna når fram till eleverna, eftersom det kräver att skolans verksamhet först hinner förändras och anpassas. Utöver Skolkommisionens förslag finns också flera andra utredningars förslag till förändringar som redan remitterats – skolkostnadsutredningen, utredningen om det nationella provsystemet och gymnasieskoleutredningen för att nämna några. Vad alla dessa föreslagna förändringar i praktiken kommer att innebära är oklart. Så här nära inpå en mycket intensiv reformperiod för skolan borde det dock vara särskilt viktigt att prioritera bland ytterligare reformer.

Att gripa sig an så stora delar som Skolkommisionen gjort har fått till konsekvens att djupare analyser av förslagen inte har kunnat göras, eller ens en övergripande uppskattning

av vilka kostnader de förändringar i skolsystemet som föreslås innebär. Det är en brist, med tanke på de många och ofta stora förändringar som förordas, antingen genom skarpa förslag eller genom att ange ett behov av fortsatta reformer och en inriktning för de kommande utredningar som i så fall behövs.

Förslaget om ändring i skollagen: aktivt skolval (avsnitt 10.6.2)

Nacka kommun tillstyrker Skolkommisionens förslag om ändring i skollagen, så att det framgår att elevers skolplacering ska grunda sig på en ansökan från vårdnadshavarna, eftersom det främjar aktiva skolval. Nacka kommun har lång erfarenhet av att tillämpa obligatoriskt skolval, det vill säga att alla vårdnadshavare gör aktiva val och att dessa är utgångspunkten vid placering. Elever ges därmed inte per automatik en viss ”skoltillhörighet” av kommunen. Erfarenheterna i Nacka är positiva. Bedömningen är att när alla gör aktiva val så bidrar det till ett konstruktivt och viktigt fokus på att alla skolor i kommunen behöver vara bra skolor – och bort från ett primärt synsätt att det är elevernas bakgrund som avgör om en skola ska klara sitt uppdrag eller inte.

Nacka kommun instämmer med Skolkommisionen om vikten av att vårdnadshavarna garanteras relevant, jämförbar information om samtliga skolor i kommunen, oavsett huvudmannaskap. Det är självklart också viktigt att kommuner ger reella valmöjligheter, det vill säga att det finns en förmåga och vilja att successivt anpassa skolorganisationen.

Nacka kommun vill också påpeka att det vore bra med ett förtydligande från lagstiftaren vad som gäller om någon eller några vårdnadshavare inte gör aktiva val. Legitimiteten för aktiva skolval kan försämrats om det räcker att vårdnadshavare till en elev inte gjort ett aktivt val för att kommunen vid placering då ska behöva betrakta samtliga vårdnadshavare som att de inte har gjort något aktivt val. Här vore det bra med ett förtydligande kring att kommuner vid placering då urval måste göras bör göra en helhetsbedömning utifrån dels att så många som möjligt ska få ett så högt skolval tillgodosett som möjligt, dels att ingen elev ska få orimligt långt till skolan.

Nationellt professionsprogram (avsnitt 6.2.2)

Nacka kommun tillstyrker Skolkommisionens förslag om ett nationellt professionsprogram (kap 6.2.2) för lärare och skolledare vars syfte är att främja lärares och skolledares professionella utveckling, öka skolors kapacitet, stärka undervisningen och därmed bidra till positiva effekter på elevers kunskapsutveckling och skolresultat. Förslaget ska enligt Skolkommisionen beredas av den föreslagna interimistiska arbetsgruppen och närmare utredas av den nationella funktionen för lärar- och skolledarutveckling som kommissionen föreslår i avsnitt 6.1.

Ett starkt skäl att tillstyrka förslaget om ett nationellt professionsprogram är att förslaget konkret riktar in sig på att höja kvaliteten på undervisningen, ett område av största vikt för det övergripande målet att höja kvaliteten i svensk skola.

Förslaget om ändring i skollagen respektive läroplanen: en allsidig social sammansättning av elever (avsnitt 10.6.1)

I slutbetänkandet föreslås att 1 kap 9§ skollagen, som anger att utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig oavsett var i landet den anordnas, ska få ett tillägg som anger att huvudmännen aktivt ska verka för en allsidig social sammansättning av eleverna på skolenheter. Därutöver föreslås att det i läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, under avsnittet om rektors ansvar, förs in att rektor aktivt ska verka för en allsidig social sammansättning av undervisningsgrupperna.

Den nya regel som föreslås tas in i skollagen innebär att en skyldighet införs för kommunala och fristående huvudmän att arbeta systematiskt och framåtsyftande för att uppnå en jämn social sammansättning av elever mellan skolor.

Nacka kommun avstyrker såväl den föreslagna ändringen av 1 kap 9§ skollagen som av läroplanen av flera skäl, som anges nedan.

Förslaget som avser huvudmännen

Det föreslagna tillägget i skollagen som avser styrning av elevsammansättningen mellan skolor är svårförenlig med en mål- och resultatstyrd skola. Att det är en strävansbestämmelse spelar i det sammanhanget mindre roll, eftersom fokus i vilket fall kommer att behöva flyttas från skolornas måluppfyllelse till elevsammansättningen.

Förslaget leder till ökad risk för att det blir vanligare med låga förväntningar på vissa elever och skolor samt för ökad spridning av ett synsätt som bygger på att det är elevernas bakgrund, snarare än otillräckliga insatser och förutsättningar från skolans respektive huvudmannens sida, som gör att skolor inte klarar sitt uppdrag.

En sådan bestämmelse är även svårförenlig med en huvudregel som innebär att det är vårdnadshavarna som väljer skola och inte kommunen som placerar elever.

Givet mål- och resultatstyrningen av skolan samt det fria skolvalet så har skolhuvudmännen i praktiken inte verktyg till förfogande för att utjämna skillnader i social sammansättning mellan skolor. Skolkommisionen anger att bestämmelsen på sikt förväntas bidra till ökad likvärdighet genom dess förmodade påverkan på bostadsplaneringen eller samhällsplaneringen som sker i övrigt för att komma till rätta med segregationen. Det är dock verktyg som inte har med skolan att göra och därför heller inte borde föras in i skollagen.

Bestämmelsen är tänkt att omfatta även de fristående huvudmännen, men utan att det närmare anges hur bestämmelsen är tänkt att tillämpas i praktiken eller att konsekvenserna analyseras. Bostads- och samhällsplanering är inte något som de fristående skolhuvudmännen råder över. De fristående skolorna har också krav på sig att vara öppna

för alla elever. Det verktyg som står fristående huvudmän till buds skulle möjligen vara i vilka områden eller kommuner de väljer att etablera skolor. Det i sin tur riskerar leda till en mindre mångfald av skolor, utan att det har någon koppling till vilken kvalitet den nyetablerade skolan kan erbjuda eller om den är efterfrågad av vårdnadshavare och elever. Det kan också finnas en risk att förslaget kan leda till en form av kommunalt veto mot nyetablering av fristående skolor. En kommun som inte vill ha konkurrens från fristående huvudmän kan i sitt yttrande när en fristående huvudman ansöker om godkännande anför att etableringen inte leder till en "allsidig social sammansättning" av elever mellan skolor, trots att begreppet inte är definierat och att ett sådant påstående är svårt att påvisa att det stämmer.

Förslagen väcker också flera andra frågor, som inte analyseras eller besvaras av betänkandet. En sådan fråga är i vilken grad den föreslagna bestämmelsen riskerar stå i motsatsförhållande till diskrimineringslagstiftningen. En annan fråga är vad som egentligen avses med "en allsidig social sammansättning" av elever. I slutbetänkandet anges enbart att innebörden är tänkt att vara avhängig av de lokala förhållandena. Här kommer alltså finnas stor utrymme för lokala diskussioner om vad som är en "bra" respektive "dålig" elevbakgrund på skolor, snarare än vilka insatser som krävs för att alla skolor ska hålla hög kvalitet. Det kan ifrågasättas om det leder till långsiktigt positiva effekter för skolan och samhället i stort. En annan fråga är om svaret på vad som är en "allsidig social sammansättning" är detsamma för en huvudman vars skolor har hög och jämn måluppfyllelse jämfört för en huvudman vars skolors måluppfyllelse varierar mycket? Hur ska fördelningen av elever mellan skolor värderas om den är ett resultat av vårdnadshavarnas aktiva val?

Förslaget som avser rektors ansvar

Även när det gäller det föreslagna tillägget i läroplanen uppstår frågor som slutbetänkandet inte besvarar. Vad är en rimlig tolkning av "allsidig social sammansättning" inom skolan? Är den inte avhängig av måluppfyllelsen i undervisningsgrupperna? Varför ska rektor ta särskild hänsyn till elevernas sociala bakgrund framför deras faktiska behov och förutsättningar? Hur ska rektor få tillgång till social bakgrundsinformation om elever? Är det lämpligt att skolor ska behöva samla in sådan information?

Svårt att se fördelar med att fokusera på social bakgrund istället för måluppfyllelse

Givet frågetecknen ovan är det svårt att se att de föreslagna bestämmelserna kommer att bidra till en positiv utveckling i skolan. Istället för att bidra till låga förväntningar på vissa elever och skolor bör staten inta en "no-excuse"-hållning gentemot skolor och huvudmän. Det är skolans respektive huvudmannens ansvar att säkerställa förutsättningar för att skolan ska klara sitt uppdrag, utifrån elevers olika individuella behov. Det är otillräckliga insatser från skolor och huvudmäns sida, snarare än elevers bakgrund, som skapar likvärdighetsproblem. Om staten avser att i skollag respektive läroplan framhålla likvärdigheten ytterligare vore det i så fall mer förenligt med en "no-excuse"-signal att i en

sådan bestämmelse ta sikte på en hög måluppfyllelse i skolor och i undervisningsgrupper, snarare än en allsidig social sammansättning av elever.

Förslagen till ändringar i skollagen gällande regler för placering vid skolenheter med kommunal huvudman (avsnitt 10.6.3)

Skolkommisionen föreslår att lottning ska bli en urvalsgrund som ska kunna ersätta närhet till skolan för elever i årskurserna 7-9 i syfte att främja en allsidig social sammansättning av elever mellan skolenheter. Nacka kommun avstyrker förslaget av skäl som framgår nedan.

Det är oklart om lottning kan bli en urvalsgrund som betraktas som legitim av vårdnadshavare, som ofta har flera för dem starka skäl för att välja en viss skola. Om urvalsgrunden betraktas som orättvis, blir det också svårare att uppnå legitimitet för att aktivt välja skolor.

Förslaget innefattar också att det i skollagen skrivs in att syftet med att välja en viss urvalsgrund är att främja en allsidig social sammansättning av elever. Även om detta kan vara ett syfte med lottning som urvalsgrund anser Nacka kommun att det finns en rad nackdelar förknippade med att i skollagen fokusera på sammansättningen av elever utifrån deras sociala bakgrund (se avsnittet ovan, gällande förslagen i avsnitt 10.6.2). Det vore mindre problematiskt att ange att det handlar om en strävan efter att kommunens skolor ska vara öppna för alla elever, oavsett var de bor eller bakgrund.

Nacka kommun avstyrker mot denna bakgrund Skolkommisionens författningsförslag vad gäller urvalsförfarande till kommunala skolenheter och anser att regeringen istället bör utreda bestämmelsen vid urvalsförfarande till kommunala skolor mer grundligt. Kravet på närhet till hemmet behöver ses över utifrån huvudregeln att vårdnadshavare aktivt väljer skola, och då ofta också anger flera önskemål av skolor än ett. Nackas erfarenhet är att många vårdnadshavare uttrycker närhet till hemmet som en viktig faktor när de väljer skola. Det är dock inte självklart att det alltid är den närmaste skolan som väljs, ens när tre önskemål om skolor framförs. Med barnets stigande ålder ökar benägenheten att välja en annan skola än den i närområdet. En utredning skulle också kunna bidra till att lagstiftningen blir tydligare kring att "närhet" kan betyda helt olika saker beroende på om det handlar om exempelvis glesbygd eller storstadsområde. En utgångspunkt för en sådan utredning bör vara att kommuner ges ett tydligt handlingsutrymme som möjliggör att lokala skillnader kan beaktas.

Förslaget om ändrade regler för mottagande vid skolenhet med enskild huvudman (avsnitt 10.6.4)

Skolkommisionen föreslår att urvalsprincipen kötid ska ersättas av lottning. De föreslår också att istället för att varje fristående huvudman själv får avgöra vilka urvalsprinciper som ska tillämpas (av de idag tillåtna urvalsgrunderna syskonförtur, geografisk närhet, verksamhetsmässigt samband eller kötid), så ska det istället anges i Skolinspektionens beslut om godkännande vilka urvalskriterier som ska vara tillåtna för huvudmannen att använda

när urval behöver göras. Om en fristående huvudman vill ändra grunderna för urval ska det krävas en ansökan till och ett godkännande av Skolinspektionen.

Att ersätta kötid med lottning kan bidra till mer likvärdiga möjligheter att komma in på en mycket populär fristående skola, vilket i så fall vore en positiv effekt. Dock är det tveksamt om lottning kommer att betraktas som en legitim urvalsgrund av vårdnadshavare. Det är i så fall en stor nackdel med förslaget. Andra urvalsgrunder, såsom syskonförtur, kan också motverka den minskning av ”skolsegregationen” som Skolkommisionen vill uppnå genom att ersätta kötid med lottning.

Förslaget om att Skolinspektionen ska ange urvalsgrunderna för varje enskild huvudman och att varje ändring ska kräva beslut av Skolinspektionen innebär ökad byråkrati och mindre flexibla möjligheter för enskilda huvudmän att samverka med kommuner, jämfört med idag.

Mot denna bakgrund avstyrker Nacka kommun förslaget om ändrade regler för mottagande vid skolenheter med enskild huvudman.

Förslaget gällande gemensam antagning (avsnitt 10.7)

I slutbetänkandet föreslås att en utredning bör tillsättas i syfte att ta fram ett system för gemensam antagning av elever till skolenheter inom förskoleklass och grundskola med kommunal respektive enskild huvudman. Utredningen bör enligt Skolkommisionen, få till uppgift att utreda gemensam antagning dels utan begränsningar av antalet skolval under skoltiden, dels med sådana begränsningar.

Skolkommisionen menar att det nuvarande decentraliserade systemet där varje huvudman ansvarar för antagningen till sina skolor kan innebära risker för att alla elever inte behandlas lika eller i enlighet med skollagens placeringsbestämmelser. Skolkommisionen menar att det kan vara frestande för kommunala eller enskilda huvudmän och skolenheter att undvika mottagande av elever i behov av särskilt stöd och att det inom kommissionen har framförts uppfattningar om att rektorer eller huvudmän tänjer på regelverket.

Det kan finnas fördelar med gemensam antagning till förskoleklass och grundskolan. Det kan förenkla för vårdnadshavare om kommunal och fristående skolor har samma antagningssystem och samma antagningsperiod. Det främjar aktiva skolval och säkerställer att alla kommuner informerar om samtliga skolor, oavsett huvudman. Det finns dock också svårigheter, som inte Skolkommisionen diskuterar eller indikerar vad utredningen ska få för direktiv kring.

En nackdel är att förutsättningar för fristående skolor att etablera sig kan bli mer beroende av om lägeskommunen är välvilligt inställd till fristående alternativ eller inte, eftersom kommunerna blir ansvariga för ett gemensamt antagningssystem. Det innebär ökade skillnader i utbud av skolor för eleverna, beroende på var de bor. Att kommuner övertar

fristående huvudmäns ansvar för antagningen innebär också att principen om lika villkor frångås. Därtill försvårar de olika krav fristående och kommunala huvudmän har vad gäller mottagande av elever. Fristående skolor ska exempelvis vara öppna för alla elever, oavsett i vilken kommun de bor.

En statlig utredning har också helt nyligen utrett frågan (den så kallade "Skolkostnadsutredningen") och utifrån sina analyser av för- och nackdelar dragit slutsatsen att ett system med gemensam antagning inte bör införas.

Skolkommissionen anser också att skolvalsbyten utanför den vanliga skolvalsperioden kan vara problematiska och att utredningen ska föreslå också ett system där antalet byten begränsas. Nacka kommun invänder mot ett resonemang som utgår från att begränsning av möjligheten att ansöka om skolbyte är positivt. Om många skolbyten utgör ett problem i en kommun, så kan det vara ett tecken på kvalitetsbrister i skolor. Lösningen är då att huvudmannen åtgärdar detta – inte att tvinga elever att gå kvar i skolor där de inte trivs eller tycker att de får en bra utbildning.

Mot denna bakgrund avstyrker Nacka kommun slutbetänkandets förslag om utredning av system för gemensam antagning. Om en sådan utredning ändå tillsätts, anser Nacka kommun att det i så fall är viktigt att klargöra dels att ett sådant system inte får leda till att principen om lika villkor oavsett huvudman frångås, dels att det inte begränsar vårdnadshavares möjlighet att byta skola.

Förslaget om att ändra formuleringen om skolans uppdrag i läroplanen (avsnitt 9.3.2)

Skolkommissionen föreslår att skolans hälsouppdrag ska skrivas fram tydligare i avsnittet om skolans uppdrag i läroplanen för förskoleklassen, grundskolan och fritidshemmet samt i gymnasieskolans läroplan.

Nacka kommun avstyrker förslaget av följande skäl:

Redan idag framgår det av läroplanen att skolan ska sträva efter att erbjuda alla elever daglig fysisk aktivitet inom ramen för hela skoldagen. Det är inte självklart att det bästa från elevernas perspektiv är att införa bredare skrivningar om hälsouppdraget i läroplanen, framför att skolan istället tillåts att fokusera på den befintliga uppgiften, så att den kan klaras på bästa sätt.

Alla barn går i skolan och de gör det under många år. Det är därför lätt hänt att i all välmening ge skolan ansvar för det mesta som är viktigt för barn. Varje nytt uppdrag eller ytterligare betoning på andra uppgifter än kunskapsuppdraget har dock en kostnad. Det minskar utrymmet för lärares, rektorers och skolhuvudmännens möjligheter att fokusera på förutsättningarna för att alla elever ska nå utbildningens mål och utvecklas så långt möjligt.

Förslaget innebär att skolans uppdrag får en ökad tyngdpunkt mot sådant som huvudsakligen ligger utanför vad lärare och rektorer har möjlighet att påverka. Skolan kan inte lösa alla samhällets problem. Inte minst vårdnadshavare, men också andra delar i samhället såsom socialtjänst och landsting behöver ta ansvar för sina delar när det gäller barns hälsa och att samverka kring detta med skolan när det behövs.

Förslaget om att införa en reglering i skollagen av skolchefens ansvar (avsnitt 4.1.9)

I slutbetänkandet föreslås att det ska införas en ny reglering i skollagen som definierar att en skolchef ska finnas och att denna aktivt ska verka för att det nationella regelverket följs. Motiveringen är att lokala mål inte ska ta över de nationella målen för skolväsendet.

Nacka kommun menar att det inte behövs en särskild statlig reglering om skolchefen. Huvudmannens ansvar är redan tydligt i lagstiftningen. Det är sedan huvudmannens och inte statens ansvar hur skolorganisationen ska se ut. Skolkommisionens förslag frångår denna ansvarsfördelning utan att närmare diskutera konsekvenserna av förslaget eller för det kommunala självstyret. Risken finns också att en sådan reglering kan uppfattas som att ytterligare en nivå förs till, över skolan.

Förutom de redan befintliga statliga kraven i regelverket för skolan som innebär att huvudmännen har att följa de nationella målen förstärks denna styrning också av bland annat de obligatoriska nationella proven i årskurserna 3, 6 och 9, betygen med nationella betygskriterier samt Skolinspektionens tillsyn och kvalitetsgranskningar. När läroplanen Lgr11 infördes innebar det också att de nationella målen förtydligades.

Det är också viktigt att framhålla att staten kan använda sina redan befintliga verktyg via Skolinspektionen för att reagera på om det finns kommuner där de lokala målen är så omfattande, eller motstridiga gentemot de nationella målen, att detta påverkar elevernas måluppfyllelse negativt.

Mot denna bakgrund avstyrker Nacka kommun förslaget om en ny reglering gällande skolchefen.

Förslaget om en ny, regionbaserad statlig myndighet och en myndighetsöversyn (avsnitt 4)

Skolkommisionen föreslår en ny statlig skolmyndighet med regional närvaro som ska få en rad uppgifter. Intryck ges av att detta snabbt kan lösa många av de problem som kommissionen tycker finns i skolan idag. Nacka kommun delar inte den bedömningen utan ser risker med en övertro på vad en ny, statlig myndighet med regionala kontor kan åstadkomma. Risker för dubbelkommando och otydlig ansvarsfördelning analyseras inte i slutbetänkandet. Alternativet att staten, i delar där det finns behov, kan stärka stödet till huvudmännen inom ramen för de befintliga skolmyndigheterna analyseras inte heller utifrån att det kan ha fördelarna av att exempelvis vara mindre kostsamt, mindre tidskrävande och

åstadkomma mindre osäkerhet i skolor och för huvudmän om vilka förutsättningar som kommer att gälla de kommande åren.

Skolväsendets myndigheter har under de senaste åren gjorts om. Myndigheten IFAU utvärderar idag effekter av olika insatser och förändringar inom skolväsendet och tillför därmed en för den mål- och resultatstyrda skolan viktig kunskap som tidigare saknats inom ramen för exempelvis Skolverkets utvärderingsuppdrag. Den nya myndigheten Skolforskningsinstitutet har bildats i syfte att stärka undervisning på vetenskaplig grund och att främja relevant forskning för detta. Skolinspektionen har brutits ut från Skolverket för att separera statliga uppgifter gällande skolans regelverk och stödjandefunktioner från tillsynsrollen.

Att se över hela myndighetsstrukturen för skolan igen kommer med största sannolikhet att kräva mer resurser än att ändra befintliga myndigheters uppdrag där det finns sådana behov. Det kommer också att ta flera år att göra om myndighetsstrukturen kort tid efter att en ny sådan kommit på plats.

Nacka kommun avstyrker mot denna bakgrund Skolkommissionens bedömning om att inrätta en ny skolmyndighet samt förslaget att göra en ny myndighetsöversyn.

Nacka kommun instämmer däremot med Skolkommissionen om vikten av att fler indikatorer som fångar skolors kvalitet, exempelvis "value added"-mått, utvecklas. Detta är viktigt i en mål- och resultatstyrd skola. I Nacka kommun pågår ett utvecklingsarbete för att ta fram fler indikatorer som, tillsammans med annan information, kan bidra till att fånga skolors kvalitet. Det är ett viktigt underlag för en konstruktiv resultatdialog med rektorer och huvudmän verksamma i Nacka. Staten kan understödja huvudmännens utvecklingsarbete på ett viktigt sätt genom att exempelvis via Skolverket och SCB bidra med statistik och metodutveckling. Detta kräver dock inte en flerårig omorganisation av skolväsendets myndigheter, så som Skolkommissionen föreslår, utan kan startas redan nu. Huvudmän som har större behov av metodstöd bör också kunna få det redan nu, genom exempelvis Skolverket. Att Skolkommissionen stödjer det tidigare utredningsförslaget att ta bort dagens obligatoriska nationella prov i årskurs 3 motverkar möjligheterna att utveckla value added-mått i de tidigare årskurserna på ett sätt som är jämförbart för samtliga huvudmän. Staten skulle kunna bidra till ökad likvärdighet genom att behålla och kvalitetssäkra de obligatoriska nationella proven i årskurs 3.

Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör

2017-06-07

TJÄNSTESKRIVELSE
UBN 2017/114

Utbildningsnämnden

Förslag till yttrande gällande SOU 2017:35 ”Samling för skolan. Nationell strategi för kunskap och likvärdighet”

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden föreslår kommunstyrelsen att anta förslaget till yttrande gällande remissomgång två av SOU 2017:35, ”Samling för skolan. Nationell strategi för kunskap och likvärdighet”, enligt bilagan till tjänsteskrivelsen.

Sammanfattning

I denna tjänsteskrivelse beskrivs kortfattat några av förslagen i slutbetänkandet samt utbildningsenhetens kommentarer gällande dessa. Förslag till yttrande bifogas tjänsteskrivelsen.

På grund av den korta beredningstiden omfattar tjänsteskrivelsen med tillhörande förslag till yttrande inte slutbetänkandets samtliga förslag och bedömningar. Av de förslag och bedömningar som tas upp i denna tjänsteskrivelse är utbildningsenhetens bedömning att förslaget som avser aktivt skolval bör tillstyrkas och övriga avstyrkas. Utbildningsenheten föreslår i några av de senare fallen alternativa förslag som i förslaget till yttrande framgår i avsnittet om Nacka kommuns överväganden.

Ärendet

Bakgrund

Regeringen har remitterat Skolkommissionens slutbetänkande SOU 2017:35 ”Samling för skolan. Nationell strategi för kunskap och likvärdighet.” Nacka kommun är inte med på remisslistan, men har möjlighet att yttra sig.

Remissvar gällande alla delar i slutbetänkandet utom kapitel 8.2, som har en kortare svarstid, ska vara inkomna till Utbildningsdepartementet senast den 1 september 2017. Vad avser kapitel 8.2 ”Ökat nationellt ansvar för skolans finansiering”, med tillhörande

förordningstext, bilagor och konsekvensanalys, så har den behandlats i en tidigare tjänsteskrivelse med tillhörande förslag till yttrande (KFKS 2017/473), eftersom senaste svarsdatum i den delen är den 5 augusti 2017.

Denna tjänsteskrivelse och bifogade förslag till yttrande avser enbart den del av slutbetänkandet vars sista svarsdatum är den 1 september. På grund av den korta beredningstid som har funnits till förfogande har denna tjänsteskrivelse och det bifogade förslaget till yttrande inte kunnat omfatta samtliga förslag och bedömningar i slutbetänkandet. Det som täcks in är huvudsakligen de delar som avser förslag till förändringar i skollagen respektive läroplanen och som har bäring på skolans uppdrag och organisation, skolval och styrning av elevsammansättningen mellan och inom skolor.

Slutbetänkandet innehåller därutöver också många förslag, ibland uttryckta som bedömningar, där Skolkommissionen skissar på förändringar de anser behövs. I de fallen kan förslagen i slutbetänkandet avse att regeringen bör tillsätta nya utredningar. Ett sådant exempel gäller en ny statlig myndighetsorganisation för skolan. Ett annat exempel gäller en mer genomgripande översyn av gymnasieskolans lokalisering, dimensionering och finansiering.

En länk till slutbetänkandet, där Skolkommissionens samtliga förslag och bedömningar framgår återfinns sist i tjänsteskrivelsen.

Förslaget om ändring i skollagen: aktivt skolval (avsnitt 10.6.2)

En ny reglering i skollagen föreslås, som anger att en skolplacering i förskoleklass och grundskola vid en kommunal skola ska grunda sig på en ansökan från elevens vårdnadshavare.

Bestämmelsen innebär att ansökan ska lämnas till hemkommunen och vara undertecknad av samtliga vårdnadshavare. Om ingen ansökan görs så ska hemkommunen vara skyldig att erbjuda en skolplacering på rimligt avstånd från hemmet.

Skolkommissionen menar att en reglering om att en ansökan ska föregå skolplacering, i kombination med en reglering av skyldigheten att informera om skolvalet, bör bidra till att stärka vårdnadshavares reella möjligheter att göra informerade val.

Skolkommissionen menar vidare att genom att valet av skolenhet förutsätts vara ”obligatoriskt” – genom att en ansökan om önskemål av skola ska lämnas – så kan detta i kombination med utökad information om skolvalet bidra till att fler vårdnadshavare gör aktiva val. I formell mening blir dock inte skolvalet obligatoriskt, eftersom det inte går att tvinga en vårdnadshavare att lämna en ansökan och för att en skolplacering måste göras för en skolpliktig elev även om en ansökan inte lämnats.

Skolkommisionen menar att förbättrad information till vårdnadshavare i kombination med aktivt skolval kommer att leda till att fler väljer bort skolor i segregerade skolmiljöer med låg soicoekonomisk status. Effekten bedöms som helhet blir ett mindre segregerat skolsystem. Samtidigt konstateras att närhetsprincipen gör det omöjligt för de flesta elever som inte bor nära en populär kommunal skola att få en placering där. Skolkommisionen framhåller samtidigt att om huvudmännen inte också genomför åtgärder som skapar mer likvärdiga förutsättningar att faktiskt få sitt val tillgodosett finns risken att det aktiva skolvalet får låg legitimitet.

Förslaget om ändring i skollagen respektive läroplanen: en allsidig social sammansättning av elever (avsnitt 10.6.1)

I slutbetänkandet föreslås att 1 kap 9§ skollagen, som anger att utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig oavsett var i landet den anordnas, ska få ett tillägg som anger att huvudmannen aktivt ska verka för en allsidig social sammansättning av eleverna på skolenheter. Därutöver föreslås att det i läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, under avsnittet om rektors ansvar, förs in att rektor aktivt ska verka för en allsidig social sammansättning av undervisningsgrupperna.

Förslagen till ändringar i skollagen gällande regler för placering vid skolenheter med kommunal huvudman (avsnitt 10.6.3)

Skolkommisionen föreslår att det vid en urvalssituation till en kommunal skola när det gäller årskurserna 7-9 ska vara möjligt att frångå närhet som urvalsprincip. Istället ska urvalet kunna ske genom lottning. Det ska framgå i skollagen att syftet i ett sådant fall är att främja en allsidig social sammansättning av elever. En elev som på grund av sina personliga förhållanden har särskilda skäl att tas emot på en skolenhet i skäligen närhet till hemmet ska dock alltid ha rätt till en sådan placering.

Förslaget om ändrade regler för mottagande vid skolenhet med enskild huvudman (avsnitt 10.6.4)

Skolkommisionen föreslår att urvalsprincipen kötid ska ersättas av lottning. De föreslår också att istället för att fristående huvudmän själva får avgöra vilken av urvalsprinciperna syskonförtur, geografisk närhet, verksamhetsmässigt samband eller lottning som ska användas, så är det Skolinspektionen som ska besluta om vilka grunder för urval som får användas. Om en fristående huvudman vill ändra grunderna för urval krävs, enligt Skolkommisionens förslag, att Skolinspektionen godkänner en sådan ändring.

Syftet med att ersätta urvalsgrunden kötid med lottning är, enligt Skolkommisionen, att det förra främjar ökad segregation mellan skolor när det gäller elevsammansättningen. Skolkommisionen menar också att kötid som urvalsgrund kan vara orättvist utifrån att vissa får minskad chans att hamna högt i kön till de mest populära fristående skolorna, exempelvis barn födda sent under året eller barn som invandrat till Sverige.

Förslaget gällande gemensam antagning (avsnitt 10.7)

I slutbetänkandet föreslås att en utredning bör tillsättas i syfte att ta fram ett system för gemensam antagning av elever till skolenheter inom förskoleklass och grundskola med kommunal respektive enskild huvudman. Utredningen bör enligt Skolkommisionen, få till uppgift att utreda gemensam antagning dels utan begränsningar av antalet skolval under skoltiden, dels med sådana begränsningar.

Skolkommisionen menar att det nuvarande decentraliserade systemet där varje huvudman ansvarar för antagningen till sina skolor kan innebära risker för att alla elever inte behandlas lika eller i enlighet med skollagens placeringsbestämmelser. Skolkommisionen menar att det kan vara frestande för kommunala eller enskilda huvudmän och skolenheter att undvika mottagande av elever i behov av särskilt stöd och att det inom kommissionen har framförts uppfattningar om att rektorer eller huvudmän tänjer på regelverket.

Förutom vikten av ett rättssäkert förfarande anger Skolkommisionen att en gemensam antagning kan vara bra för att det bidrar till en allsidig och fullständig information om skolvalet. Detta menar Skolkommisionen är särskilt viktigt i och med deras förslag att införa bestämmelsen om att vårdnadshavare ska ansöka om skolplacering ("aktivt val"). Aktiva val skulle underlättas av ett gemensamt ansökningstillfälle inför varje termin eller läsår, med en gemensam sista ansökningsdag för alla skolor i en kommun. Detta måste dock kompletteras med möjlighet att ansöka om skolbyte. Skolkommisionen anser samtidigt att skolvalsbyten utanför den vanliga skolvalsperioden kan vara problematiska och att utredningen ska föreslå också ett system där antalet byten begränsas

Förslaget om att ändra formuleringen om skolans uppdrag i läroplanen för förskoleklassen, grundskolan och fritidshemmet respektive i läroplanen för gymnasieskolan (avsnitt 9.3.2)

Skolkommisionen föreslår att skolans hälsouppdrag ska skrivas fram tydligare i avsnittet "Skolans uppdrag" i läroplanen för förskoleklassen, grundskolan och fritidshemmet samt i gymnasieskolans läroplan. Det föreslås ske genom följande tillägg: "Skolan ska bedriva ett aktivt hälsofrämjande arbete för att understödja elevers hälsa och välbefinnande."

Förslaget om att införa en reglering i skollagen av skolchefens ansvar (avsnitt 4.1.9)

I slutbetänkandet föreslås att det ska införas en ny reglering i skollagen som definierar att en skolchef ska finnas och att denna aktivt ska verka för att de nationella regelverket följs. Motiveringen är att lokala mål inte ska ta över de nationella målen för skolväsendet.

Förslaget om en ny, regionbaserad statlig myndighet och en myndighetsöversyn (avsnitt 4)

I slutbetänkandet gör Skolkommisionen bedömningen att en nationell skolmyndighet med regional närvaro ska ha till uppgift att stödja och stärka huvudmännen (avsnitt 4.1). Exempel på uppgifter som myndigheten ska ha är resultatdialoger med huvudmännen, stödjande skolgranskningar samt att främja en vetenskapligt förankrad kompetensutveckling. Myndigheten ska samverka med huvudmän, lärosäten och arbetsliv

för att skapa starka utvecklingsmiljöer för kompetens och undervisningskvalitet. Samverkan mellan skolhuvudmän och skolor ska främjas liksom med näringslivet. Den regionala planeringen av gymnasieskolan ska stödjas. Skolkommissionen anger också utgångspunkter för en myndighetsöversyn i syfte att bland annat förtydliga den statliga styrningen och i högre grad än idag betona stödjande uppgifter (avsnitt 4.3).

Utbildningsenhetens bedömning

Övergripande kommentarer

Det främsta syftet med förändringarna och den röda tråden i slutbetänkandet är ökad likvärdighet. Ökad måluppfyllelse för eleverna framstår däremot inte som ett genomgående tema eller något som framträder lika tydligt som syfte med de föreslagna reformerna. Nacka kommuns bedömning är dock att ökad likvärdighet kräver att elevernas måluppfyllelse – kunskapsresultaten – ständigt står i fokus. Ökad likvärdighet kan annars lika gärna innebära att alla skolor är dåliga skolor, som att alla skolor är bra skolor.

Det är också viktigt att nu på alla sätt understödja den förbättring av kunskapsresultat som de internationella mätningarna TIMSS och PISA från år 2015 visat på, och som kunde ses första gången redan för årskurs 4-eleverna i TIMSS 2011, så att en positiv utveckling inte stoppas av att skolsystemet ska reformeras om igen. Det perspektivet är dock inte framträdande i slutbetänkandet.

Det är svårt att få en helhetsbild av hur elevernas reella möjligheter att framöver lyckas med att utvecklas maximalt och nå utbildningens mål, när förutsättningarna för lärare, rektorer och huvudmän för lång tid framöver kommer vara osäkra om de reformer som Skolkommissionen drar ut riktlinjerna för ska genomföras. Ett snabbt ikraftträdande anges för de få skarpa förslag som läggs fram, redan nästa år. Det ges dock ingen övergripande bild av vad som är rimligt att förvänta sig i reformtid för alla de andra förändringar som bedöms behövas. Då ska det också tas i beaktande att det tar tid innan de beslutade formella ändringarna når fram till eleverna, eftersom det kräver att skolans verksamhet först hinner förändras och anpassas. Utöver Skolkommissionens förslag finns också flera andra utredningars förslag till förändringar som redan remitterats – skolkostnadsutredningen, utredningen om det nationella provsystemet och gymnasieskoleutredningen för att nämna några. Vad alla dessa föreslagna förändringar i praktiken kommer att innebära är oklart. Så här nära inpå en mycket intensiv reformperiod för skolan borde det dock vara särskilt viktigt att prioritera bland ytterligare reformer.

Att gripa sig an så stora delar som Skolkommissionen gjort har fått till konsekvens att djupare analyser av förslagen inte har kunnat göras, eller ens en övergripande uppskattning av vilka kostnader de förändringar i skolsystemet som föreslås innebär. Det är en brist, med tanke på de många och ofta stora förändringar som förordas, antingen genom skarpa förslag eller genom att ange ett behov av fortsatta reformer och en inriktning för de kommande utredningar som i så fall behövs.

Förslaget om ändring i skollagen: aktivt skolval (avsnitt 10.6.2)

Nacka kommun har lång erfarenhet av att tillämpa obligatoriskt skolval, det vill säga att alla vårdnadshavare gör aktiva val och att dessa är utgångspunkten vid placering. Erfarenheterna är positiva. Utbildningsenhetens bedömning är att när alla gör aktiva val så bidrar det till ett konstruktivt och viktigt fokus på att alla skolor i kommunen behöver vara bra skolor – och bort från ett primärt synsätt att det är elevernas bakgrund som avgör om en skola ska klara sitt uppdrag eller inte. Utbildningsenhetens bedömning är att förslaget i slutbetänkandet främjar det fria skolvalet genom att förtydliga att aktiva skolval ska vara huvudprincip och föreslår därför att förslaget tillstyrks.

Utbildningsenheten håller också med Skolkommisionen om vikten av att vårdnadshavarna garanteras relevant, jämförbar information om samtliga skolor i kommunen, oavsett huvudmannaskap. Det är självklart också viktigt att kommuner ger reella valmöjligheter, det vill säga att det finns en förmåga och vilja att successivt anpassa skolorganisationen.

Utbildningsenhetens bedömning är också att ett förtydligande från lagstiftaren om vad som gäller om någon eller några vårdnadshavare inte gör aktiva val skulle vara positivt. I förarbetena till det regelverk som finns för när urval behöver göras till en kommunal skola anges att om en vårdnadshavare inte har gjort ett aktivt val så ska samtliga vårdnadshavare vid urval betraktas som att ingen gjort något val. Legitimiteten för aktiva skolval kan dock riskeras om det räcker att vårdnadshavare till en elev inte gjort ett aktivt val för att kommunen vid placering då ska behöva betrakta samtliga vårdnadshavare som att de inte har gjort något aktivt val. Här anser utbildningsenheten att det skulle vara bra med ett förtydligande kring att kommuner vid placering då urval är aktuellt bör göra en helhetsbedömning utifrån dels att så många som möjligt ska få ett så högt skolval tillgodosett som möjligt, dels att ingen elev ska få orimligt långt till skolan.

Förslaget om ändring i skollagen respektive läroplanen: en allsidig social sammansättning av elever (avsnitt 10.6.1)

Den nya regel som föreslås tas in i skollagen innebär att en skyldighet införs för kommunala och fristående huvudmän att arbeta systematiskt och framåtsyftande för att uppnå en jämn social sammansättning av elever mellan skolor.

Utbildningsenhetens föreslår att såväl den föreslagna ändringen av 1 kap 9§ skollagen som av läroplanen avstyrks av flera skäl, som anges nedan.

Förslaget som avser huvudmännen

Det föreslagna tillägget i skollagen som avser styrning av elevsammansättningen mellan skolor är svårförenlig med en mål- och resultatstyrd skola. Att det är en strävansbestämmelse spelar i det sammanhanget mindre roll, eftersom fokus i vilket fall kommer att behöva flyttas från skolornas måluppfyllelse till elevsammansättningen.

Förslaget leder till ökad risk för att det blir vanligare med låga förväntningar på vissa elever och skolor samt för ökad spridning av ett synsätt som bygger på att det är elevernas bakgrund, snarare än otillräckliga insatser och förutsättningar från skolans respektive huvudmannens sida, som gör att skolor inte klarar sitt uppdrag.

En sådan bestämmelse är även svårförenlig med en huvudregel som innebär att det är vårdnadshavarna som väljer skola och inte kommunen som placerar elever.

Givet mål- och resultatstyrningen av skolan samt det fria skolvalet så har skolhuvudmännen i praktiken inte verktyg till förfogande för att utjämna skillnader i social sammansättning mellan skolor. Skolkommissionen anger att bestämmelsen på sikt förväntas bidra till ökad likvärdighet genom dess förmodade påverkan på bostadsplaneringen eller samhällsplaneringen som sker i övrigt för att komma till rätta med segregationen. Det är dock verktyg som inte har med skolan att göra och därför heller inte borde föras in i skollagen.

Bestämmelsen är tänkt att omfatta även de fristående huvudmännen, men utan att det närmare anges hur bestämmelsen är tänkt att tillämpas i praktiken eller att konsekvenserna analyseras. Bostads- och samhällsplanering är inte något som de fristående skolhuvudmännen råder över. De fristående skolorna har också krav på sig att vara öppna för alla elever. Det verktyg som står fristående huvudmän till buds skulle möjligen vara i vilka områden eller kommuner de väljer att etablera skolor. Det i sin tur riskerar leda till en mindre mångfald av skolor, utan att det har någon koppling till vilken kvalitet den nyetablerade skolan kan erbjuda eller om den är efterfrågad av vårdnadshavare och elever. Det kan också finnas en risk att förslaget kan leda till en form av kommunalt veto mot nyetablering av fristående skolor. En kommun som inte vill ha konkurrens från fristående huvudmän kan i sitt yttrande när en fristående huvudman ansöker om godkännande anföra att etableringen inte leder till en "allsidig social sammansättning" av elever mellan skolor, trots att begreppet inte är definierat och att ett sådant påstående är svårt att påvisa att det stämmer.

Förslagen väcker också flera andra frågor, som inte analyseras eller besvaras av betänkandet. En sådan fråga är i vilken grad den föreslagna bestämmelsen riskerar stå i motsatsförhållande till diskrimineringslagstiftningen. En annan fråga är vad som egentligen avses med "en allsidig social sammansättning" av elever. I slutbetänkandet anges enbart att innebörden är tänkt att vara avhängig av de lokala förhållandena. Här kommer alltså finnas stor utrymme för lokala diskussioner om vad som är en "bra" respektive "dålig" elevbakgrund på skolor, snarare än vilka insatser som krävs för att alla skolor ska hålla hög kvalitet. Det kan ifrågasättas om det leder till långsiktigt positiva effekter för skolan och samhället i stort. En annan fråga är om svaret på vad som är en "allsidig social sammansättning" är detsamma för en huvudman vars skolor har hög och jämn måluppfyllelse jämfört för en huvudman vars skolors måluppfyllelse varierar mycket? Hur

ska fördelningen av elever mellan skolor värderas om den är ett resultat av vårdnadshavarnas aktiva val?

Förslaget som avser rektors ansvar

Även när det gäller det föreslagna tillägget i läroplanen uppstår frågor som slutbetänkandet inte besvarar. Vad är en rimlig tolkning av ”allsidig social sammansättning” inom skolan? Är den inte avhängig av måluppfyllelsen i undervisningsgrupperna? Varför ska rektor ta särskild hänsyn till elevernas sociala bakgrund framför deras faktiska behov och förutsättningar? Hur ska rektor få tillgång till social bakgrundsinformation om elever? Är det lämpligt att skolor ska behöva samla in sådan information?

Svårt att se fördelar med att fokusera på social bakgrund istället för måluppfyllelse

Givet frågetecknen ovan är det svårt att se att de föreslagna bestämmelserna kommer att bidra till en positiv utveckling i skolan. Istället för att bidra till låga förväntningar på vissa elever och skolor bör staten inta en ”no-excuse”-hållning gentemot skolor och huvudmän. Det är skolans respektive huvudmannens ansvar att säkerställa förutsättningar för att skolan ska klara sitt uppdrag, utifrån elevers olika individuella behov. Det är otillräckliga insatser från skolor och huvudmäns sida, snarare än elevers bakgrund, som skapar likvärdighetsproblem. Om staten avser att i skollag respektive läroplan framhålla likvärdigheten ytterligare vore det i så fall mer förenligt med en ”no-excuse”-signal att i en sådan bestämmelse ta sikte på en hög måluppfyllelse i skolor och i undervisningsgrupper, snarare än en allsidig social sammansättning av elever.

Förslagen till ändringar i skollagen gällande regler för placering vid skolenheter med kommunal huvudman (avsnitt 10.6.3)

Det är oklart om lottning kan bli en urvalsgrund som betraktas som legitim av vårdnadshavare, som ofta har flera för dem starka skäl för att välja en viss skola. Om urvalsgrunden betraktas som orättvis, blir det också svårare att uppnå legitimitet för att aktivt välja skolor.

Förslaget innefattar också att det i skollagen skrivs in att syftet med att välja en viss urvalsgrund är att främja en allsidig social sammansättning av elever. Även om detta kan vara ett syfte med lottning som urvalsgrund, så är utbildningsenhetens bedömning att det finns en rad nackdelar förknippade med att i skollagen fokusera på sammansättningen av elever utifrån deras sociala bakgrund (se avsnittet ovan, gällande förslagen i avsnitt 10.6.2). Det vore mindre problematiskt att ange att det handlar om en strävan efter att kommunens skolor ska vara öppna för alla elever, oavsett var de bor eller vilken bakgrund de har.

Utbildningsenhetens bedömning är mot denna bakgrund att Skolkommisionens författningsförslag vad gäller urvalsförfarande till kommunala skolenheter bör avstyrkas.

Ett alternativ vore istället att regeringen låter utreda bestämmelsen vid urvalsförfarande till kommunala skolor mer grundligt. Kravet på närhet till hemmet behöver enligt

utbildningsenhetens bedömning ses över utifrån huvudregeln att vårdnadshavare aktivt väljer skola, och då ofta också anger flera önskemål av skolor än ett. Erfarenheten i Nacka är att många vårdnadshavare uttrycker närhet till hemmet som en viktig faktor när de väljer skola. Det är dock inte självklart att det alltid är den närmaste skolan som väljs, ens när tre önskemål om skolor framförs. Med barnets stigande ålder ökar benägenheten att välja en annan skola än den i närområdet. En utredning skulle också kunna bidra till att lagstiftningen blir tydligare kring att "närhet" kan betyda helt olika saker beroende på om det handlar om exempelvis glesbygd eller storstadsområde. En utgångspunkt för en sådan utredning bör vara att kommuner ges ett tydligt handlingsutrymme som möjliggör att lokala skillnader kan beaktas.

Förslaget om ändrade regler för mottagande vid skolenhet med enskild huvudman (avsnitt 10.6.4)

Att ersätta kötid med lottning kan bidra till mer likvärdiga möjligheter att komma in på en mycket populär fristående skola, vilket i så fall vore en positiv effekt. Dock är det tveksamt om lottning kommer att betraktas som en legitim urvalsgrund av vårdnadshavare. Det är i så fall, enligt utbildningsenhetens bedömning, en stor nackdel med förslaget. Andra urvalsgrunder, såsom syskonförtur, kan också motverka den minskning av "skolsegregationen" som Skolkommissionen vill uppnå genom att ersätta kötid med lottning.

Förslaget om att Skolinspektionen ska ange urvalsgrunderna för varje enskild huvudman och att varje ändring ska kräva beslut av Skolinspektionen innebär ökad byråkrati och mindre flexibla möjligheter för enskilda huvudmän att samverka med kommuner, jämfört med idag.

Mot denna bakgrund bedömer utbildningsenheten att förslaget om ändrade regler för mottagande vid skolenheter med enskild huvudman bör avstyrkas.

Förslaget gällande gemensam antagning (avsnitt 10.7)

Det kan finnas fördelar med gemensam antagning till förskoleklass och grundskolan. Det kan förenkla för vårdnadshavare om kommunal och fristående skolor har samma antagningssystem och samma antagningsperiod. Det främjar aktiva skolval och säkerställer att alla kommuner informerar om samtliga skolor, oavsett huvudman. Det finns dock också svårigheter, som inte Skolkommissionen diskuterar eller indikerar vad utredningen ska få för direktiv kring.

En nackdel är att förutsättningar för fristående skolor att etablera sig kan bli mer beroende av om lägeskommunen är välvilligt inställd till fristående alternativ eller inte, eftersom kommunerna blir ansvariga för ett gemensamt antagningssystem. Det innebär ökade skillnader i utbud av skolor för eleverna, beroende på var de bor. Att kommuner övertar fristående huvudmäns ansvar för antagningen innebär också att principen om lika villkor frångås. Därtill försvårar de olika krav fristående och kommunala huvudmän har vad gäller

mottagande av elever. Fristående skolor ska exempelvis vara öppna för alla elever, oavsett i vilken kommun de bor.

En statlig utredning har också helt nyligen utrett frågan (den så kallade "Skolkostnadsutredningen") och utifrån sina analyser av för- och nackdelar dragit slutsatsen att ett system med gemensam antagning inte bör införas.

Skolkommissionen anser också att skolvalsbyten utanför den vanliga skolvalsperioden kan vara problematiska och att utredningen ska föreslå också ett system där antalet byten begränsas. Utbildningsenheten håller inte med om att begränsning av möjligheten att ansöka om skolbyte är positivt. Om många skolbyten utgör ett problem i en kommun, så kan det vara ett tecken på kvalitetsbrister i skolor. Lösningen är då att huvudmannen åtgärdar detta – inte att tvinga elever att gå kvar i skolor där de inte trivs eller tycker att de får en bra utbildning.

Mot denna bakgrund är utbildningsenhetens bedömning att slutbetänkandets förslag om utredning av system för gemensam antagning bör avstyrkas. Om en sådan utredning ändå tillsätts, anser utbildningsenheten att det i så fall är viktigt att klargöra dels att ett sådant system inte får leda till att principen om lika villkor oavsett huvudman frångås, dels att det inte begränsar vårdnadshavares möjlighet att byta skola.

Förslaget om att ändra formuleringen om skolans uppdrag i läroplanen för förskoleklassen, grundskolan och fritidshemmet respektive i läroplanen för gymnasieskolan (avsnitt 9.3.2)

Alla barn går i skolan och de gör det under många år. Det är därför lätt hänt att i all välmening ge skolan ansvar för det mesta som är viktigt för barn. Varje nytt uppdrag eller ytterligare betoning på andra uppgifter än kunskapsuppdraget har dock en kostnad. Det minskar utrymmet för lärares, rektorers och skolhuvudmännens möjligheter att fokusera på förutsättningarna för att alla elever ska nå utbildningens mål och utvecklas så långt möjligt.

Förslaget innebär att skolans uppdrag får en ökad tyngdpunkt mot sådant som huvudsakligen ligger utanför vad lärare och rektorer har möjlighet att påverka. Skolan kan inte lösa alla samhällets problem. Inte minst vårdnadshavare, men också andra delar i samhället såsom socialtjänst och landsting behöver ta ansvar för sina delar när det gäller barns hälsa och att samverka kring detta med skolan när det behövs.

Utbildningsenhetens bedömning är därför att förslaget om att ändra formuleringen om skolans uppdrag bör avstyrkas.

Förslaget om att införa en reglering i skollagen av skolchefens ansvar (avsnitt 4.1.9)

Utbildningsenhetens bedömning är att det inte behövs en särskild statlig reglering om skolchefen. Huvudmannens ansvar är redan tydligt i lagstiftningen. Det är sedan huvudmannens och inte statens ansvar hur skolorganisationen ska se ut.

Skolkommisionens förslag frångår denna ansvarsfördelning utan att närmare diskutera konsekvenserna av förslaget eller för det kommunala självstyret. Risken finns också att en sådan reglering kan uppfattas som att ytterligare en nivå förs till, över skolan.

Förutom de redan befintliga statliga kraven i regelverket för skolan som innebär att huvudmännen har att följa de nationella målen förstärks denna styrning också av bland annat de obligatoriska nationella proven i årskurserna 3, 6 och 9, betygen med nationella betygskriterier samt Skolinspektionens tillsyn och kvalitetsgranskningar. När läroplanen Lgr11 infördes innebar det också att de nationella målen förtydligades.

Det är utbildningsenhetens bedömning att det också är viktigt att framhålla att staten kan använda sina redan befintliga verktyg via Skolinspektionen för att reagera på om det finns kommuner där de lokala målen är så omfattande, eller motstridiga gentemot de nationella målen, att detta påverkar elevernas måluppfyllelse negativt.

Mot denna bakgrund bedömer utbildningsenheten att förslaget om en ny reglering gällande skolchefen bör avstyrkas.

Förslaget om en ny, regionbaserad statlig myndighet och en myndighetsöversyn (avsnitt 4)

Skolkommisionen föreslår en ny statlig skolmyndighet med regional närvaro som ska få en rad uppgifter. Intryck ges av att detta snabbt kan lösa många av de problem som kommissionen tycker finns i skolan idag. Utbildningsenheten delar inte den bedömningen utan ser risker med en övertro på vad en ny, statlig myndighet med regionala kontor kan åstadkomma. Risker för dubbelkommando och otydlig ansvarsfördelning analyseras inte i slutbetänkandet. Alternativet att staten, i delar där det finns behov, kan stärka stödet till huvudmännen inom ramen för de befintliga skolmyndigheterna analyseras inte heller utifrån att det kan ha fördelarna av att exempelvis vara mindre kostsamt, mindre tidskrävande och åstadkomma mindre osäkerhet i skolor och för huvudmän om vilka förutsättningar som kommer att gälla de kommande åren.

Skolväsendets myndigheter har under de senaste åren gjorts om. Myndigheten IFAU utvärderar idag effekter av olika insatser och förändringar inom skolväsendet och tillför därmed en för den mål- och resultatstyrda skolan viktig kunskap som tidigare saknats inom ramen för exempelvis Skolverkets utvärderingsuppdrag. Den nya myndigheten Skolforskningsinstitutet har bildats i syfte att stärka undervisning på vetenskaplig grund och att främja relevant forskning för detta. Skolinspektionen har brutits ut från Skolverket för att separera statliga uppgifter gällande skolans regelverk och stödjandefunktioner från tillsynsrollen.

Att se över hela myndighetsstrukturen för skolan igen kommer med största sannolikhet att kräva mer resurser än att ändra befintliga myndigheters uppdrag där det finns sådana behov.

Det kommer också att ta flera år att göra om myndighetsstrukturen kort tid efter att en ny sådan kommit på plats.

Utbildningsenhetens sammantagna bedömning är därför att slutbetänkandets bedömning om att inrätta en ny skolmyndighet samt förslaget om att göra en ny myndighetsöversyn bör avstyrkas.

Utbildningsenheten gör samma bedömning som Skolkommissionen vad gäller vikten av att fler indikatorer som fångar skolors kvalitet, exempelvis "value added"-mått, utvecklas. Detta är viktigt i en mål- och resultatstyrd skola. I Nacka kommun pågår ett utvecklingsarbete för att ta fram fler indikatorer som, tillsammans med annan information, kan bidra till att fånga skolors kvalitet. Det är ett viktigt underlag för en konstruktiv resultatdialog mellan utbildningsenheten och rektorer respektive huvudmän som är verksamma i Nacka. Staten kan understödja huvudmännens utvecklingsarbete på ett viktigt sätt genom att exempelvis via Skolverket och SCB bidra med statistik och metodutveckling. Detta kräver dock inte en flerårig omorganisation av skolväsendets myndigheter, så som Skolkommissionen föreslår, utan kan startas redan nu. Huvudmän som har större behov av metodstöd bör också kunna få det redan nu, genom exempelvis Skolverket. Att Skolkommissionen stödjer det tidigare utredningsförslaget att ta bort dagens obligatoriska nationella prov i årskurs 3 motverkar möjligheterna att utveckla value added-mått i de tidigare årskurserna på ett sätt som är jämförbart för samtliga huvudmän. Staten skulle kunna bidra till ökad likvärdighet genom att behålla och kvalitetssäkra de obligatoriska nationella proven i årskurs 3.

Ekonomiska konsekvenser

I slutbetänkandet görs i princip inga kostnadsberäkningar, vilket är en stor brist. De ekonomiska konsekvenserna för kommuner kommer dock att behöva preciseras i de framtida utredningar som kan bli följden av Skolkommissionens förslag och bedömningar.

De förslag till författningsändringar som kommenteras i denna tjänsteskrivelse och förslag till yttrande bör enligt utbildningsenhetens bedömning inte innebära några betydande ekonomiska konsekvenser för Nacka kommun. Aktiva skolval är exempelvis något som redan tillämpas i kommunen sedan tidigare.

Konsekvenser för barn

Det är svårt att bedöma vad konsekvenserna av slutbetänkandets samtliga förslag och bedömningar slutligen kan komma att innebära för barn. Skolkommissionens intention är naturligtvis att konsekvenserna ska vara positiva för barn. Utbildningsenhetens bedömning är dock att det är svårt att få en helhetsbild av vad förslagen de facto kommer att innebära. Genomförande av slutbetänkandets samtliga förslag och bedömningar kommer att ta mycket lång tid innan de i alla delar har kunnat omformas till skarpa förslag som implementerats fullt ut i skolorna – och det är först då förändringarna når fram till eleverna.

Bilagor

1. Förslag till yttrande gällande SOU 2017:35 ”Samling för skolan. Nationell strategi för kunskap och likvärdighet” (delar som remitterats med sista svarsdatum 1 september 2017).
2. Länk till SOU 2017:35:
<http://www.regeringen.se/498092/contentassets/e94a1c61289142bfbcfdf54a44377507/samling-for-skolan---nationell-strategi-for-kunskap-och-likvardighet-sou-201735.pdf>

Lotta Valentin
Enhetschef
Utbildningsenheten

Åsa Arnell
Utbildningsexpert
Utbildningsenheten

15 augusti 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 97

Dnr KFKS 2017/493

Kvalitet i välfärden - bättre upphandling och uppföljning, SOU 2017:38

Yttrande till regeringen

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen antar stadsledningskontorets förslag till yttrande över SOU 2017:38; kvalitet i välfärden – bättre upphandling och uppföljning.

Ärende

Den statliga Valfärdsutredningen har arbetat med frågor om kvalitet i välfärden och vinster i välfärden. I ett delbetänkande som kom under 2016, lade utredningen förslag om begränsning av vinster i välfärden. I slutbetänkande läggs huvudsakligen två lagförslag; ett om privata anordnare för bland annat uppföljning och utvärdering ska kunna lämna personuppgifter till den kommunala huvudmannen utan hinder av sekretess och ett om att även kommunen, i välfärdsverksamhet som bedrivs i kommunal regi, ska anmäla ändringar till Inspektionen för vård och omsorg. Det som anförs i slutbetänkandet om kvalitet och fristående aktörer innehåller dock ett antal slutsatser som rimmar illa med den verklighet som kommunen lever i. Förslag till yttrande omfattar därför till stor del kritik mot ett antal påståenden/slutsatser i betänkandet, även om arbetsutskottet föreslår att kommunen förhåller sig positiv till båda lagförslagen.

Handlingar i ärendet

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 3 augusti 2017

Förslag till yttrande

Sammanfattning av SOU 2017:38

Beslutsgång

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade i enlighet med stadsledningskontorets förslag.

Khashayar Farmanbar (S) meddelade att Socialdemokraterna inte deltar i beslutet.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

2017-08-03

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2017/493

Kommunstyrelsen

Kvalitet i välfärden - bättre upphandling och uppföljning, SOU 2017:38

Yttrande till regeringen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar stadsledningskontorets förslag till yttrande över SOU 2017:38; kvalitet i välfärden – bättre upphandling och uppföljning.

Sammanfattning

Den statliga Valfärdsutredningen har arbetat med frågor om kvalitet i välfärden och vinster i välfärden. I ett delbetänkande som kom under 2016, lade utredningen förslag om begränsning av vinster i välfärden. I slutbetänkande läggs huvudsakligen två lagförslag; ett om privata anordnare för bland annat uppföljning och utvärdering ska kunna lämna personuppgifter till den kommunala huvudmannen utan hinder av sekretess och ett om att även kommunen, i välfärdsverksamhet som bedrivs i kommunal regi, ska anmäla ändringar till Inspektionen för vård och omsorg. Det som anförs i slutbetänkandet om kvalitet och fristående aktörer innehåller dock ett antal slutsatser som stadsledningskontoret ser rimmar illa med den verklighet som kommunen lever i. Stadsledningskontorets förslag till yttrande omfattar därför till stor del kritik mot ett antal påståenden/slutsatser i betänkandet, även om stadsledningskontoret föreslår att kommunen förhåller sig positiv till båda lagförslagen.

Ärendet

Den så kallade Valfärdsutredningen har tidigare lagt fram ett delbetänkande, SOU 2016:78 – ordning och reda i välfärden, med ett förslag om begränsning av vinster i välfärden och ny lag om valfrihetssystem. Kommunstyrelsen antog yttrande över de förslagen den 13 februari 2017, § 76. Kommunstyrelsen avstyrkte förslagen om vinstbegränsning och krav på tillstånd för att bedriva välfärdsverksamhet. När det gällde förslaget om ny lag om valfrihetssystem ifrågasatte kommunstyrelsen varför lagen ska begränsa sig till vissa typer av välfärdstjänster,

när EU-rätten tillåter auktorisationssystem, som kundval kallas på EU-juridikspråk, generellt.

Ärendet nu handlar om att Nacka kommun ska yttra sig över Valfärdsutredningens slutbetänkande kallat "Kvalitet i välfärden - bättre upphandling och uppföljning", trots att inte mycket i betänkandet handlar om förutsättningar för det. I slutbetänkandet läggs huvudsakligen två lagförslag; 1) att privata anordnare ska lämna ut de personuppgifter som huvudmannen för verksamheten behöver för kvalitetssäkring, administration, uppföljning och utvärdering och 2) att kommun och landsting ska anmäla ändringar i vissa välfärdsverksamheter till Inspektionen för vård och omsorg. I det föreslagna yttrandet tillstyrker Nacka kommun det första förslaget och har inga principiella invändningar mot det andra.

Även om det därmed inte finns så mycket att yttra sig över när det gäller de konkreta lagförslagen så innehåller slutbetänkandet ett antal påståenden om kvalitet i välfärdsverksamhet som stadsledningskontoret ser rimmar illa med den verklighet som Nacka kommun verkar i. Stadsledningskontorets förslag till yttrande omfattar därför i stora delar argumentation mot de felslut som görs i utredningen.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget till yttrande har i sig inga ekonomiska konsekvenser. De lagförslag som läggs i detta slutbetänkande medför kostnader om de beslutas, men de kostnaderna kan hanteras inom nämndernas budgetar.

Konsekvenser för barn

De lagförslag som läggs i slutbetänkandet tar inte direkt sikte på barns situation och kan därför inte sägas ha några påtagliga konsekvenser för barn. En effektivare kommunal verksamhet är i sig alltid bra för barn.

Bilagor

Förslag till yttrande

Sammanfattning av SOU 2017:38

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Helena Meier
Stadsjurist

Yttrande över Kvalitet i välfärden - bättre upphandling och uppföljning, SOU 2017:38

Den så kallade Valfärdsutredningen lägger i sitt slutbetänkande, SOU 2017:38 huvudsakligen enbart två lagförslag; 1) att privata anordnare ska lämna ut de personuppgifter som huvudmannen för verksamheten behöver för kvalitetssäkring, administration, uppföljning och utvärdering och 2) om att kommun och landsting ska anmäla ändringar i vissa välfärdsverksamheter till Inspektionen för vård och omsorg. Nacka kommun tillstyrker det första förslaget och har inga principiella invändningar mot det andra, det är rimligt att samma förutsättningar ska gälla oavsett driftform. Förslaget om en sekretessbrytande uppgiftsskyldighet kommer att förenkla och förbättra uppföljningen i kommuner som, liksom Nacka, har många privata anordnare samt spara tid för anordnarna som inte behöver sekretessmarkera dokumentation som ska granskas.

Kommunen vänder sig dock starkt mot bakgrundsbeskrivningar som görs och slutsatser som dras i betänkandet. Nacka kommun har 30 års bevisad erfarenhet av att kvalitetsstyrning baserad på kundvals-system ger medborgarna en god offentligt finansierad verksamhet. Det går att ställa mätbara kvalitetskrav och det går att bygga in uppföljning som en metod i att driva verksamheten mot ytterligare förbättrad kvalitet, vilket Nacka kommer att visa i detta yttrande. Nacka kommun beklagar att ideologi ställer sig i vägen för ett fruktbart arbete som syftar till att definiera kvalitet och mäta att verksamheten levererar kvalitet till medborgarna – likaväl i kommunalt driven verksamhet som när fristående anordnare bidrar i uppdraget att utveckla välfärden. Hela utredningen blir skev när den har som utgångspunkt att kvalitet i välfärdstjänster bara behöver definieras och mätas om det finns privata anordnare.

Valfärdsutredningen ställer på sidan 33 i betänkandet effektivitet och produktivitet mot rättssäkerhet och demokrati. Kundval bygger på rättssäkerhet och demokrati, att få vara med själv och göra val i frågor som är väsentliga i ens liv; vilken förskola/vill jag att mina barn ska gå i som grund för sina liv, vilken äldreomsorg vill jag ha när min ork och hälsa tryter mot slutet av mitt liv. Det är riktig demokrati och det är rättssäkerhet.

Nacka kommun kommenterar inte utredningens genomgång av New Public Management, NPM, men finner en viss ironi i hur utredaren i betänkandet skriver att *”Reformidéerna inom NPM lanserades i många sammanhang som en universallösning på existerande eller tänkta problem inom offentlig sektor, utan hänsyn till den stora variation av tjänster som ryms inom de offentliga verksamheterna”*¹. Detta sagt av en utredare som anser att hela frågan om hur man ska definiera och mäta kvalitet bäst löses genom vinstbegränsning - för då *”vet man att pengarna används i verksamheten”*². Utredaren redovisar själv i betänkandet att det var det 1980-talets kritik om en ineffektiv och dyr verksamhet som var alltför dålig på att möta brukares, elevers och patienters önskemål, som banade väg för NPM³.

Utredaren framhåller tillitsbaserad styrning som ett alternativ mot NPM. Beskrivningen för tankarna till Gustav Vasa; regeringen lyfter tillitstyrningen som ett sätt att ge större frihet till professionernas kunskap, kompetens, erfarenhet och yrkesetik – med förbigående av det kommunala självstyret. Det framgår tydligt på sidan 39 i utredningen hur den statliga styrningen och tillsynen ska stärkas genom tillitsstyrning, där staten styr i förhållande till professionen. Nacka kommun drivs av en grundläggande värdering om tillit och förtroende för människors kunskap och förmåga och tillämpar därmed äkta tillitstyrning omfattande både medborgare och medarbetare.

Utredningen går i kapitel 8 igenom mätmetoder för *”att mäta det svårsmätbara”*, som är kapitelrubriken. Det finns en antydning till rimlig slutsats i sista stycket i delkapitel 8.4⁴: Man måste kombinera olika mätmetoder och man måste dra slutsatser utifrån en analys av de resultat de olika mätmetoderna ger. Detta förts dock av delkapitel 8.5, *”...sammanfattande diskussion”*. Där tycks utredaren komma fram till att det finns en på något sätt känd *verklighet* (utredarens ord) att ställa *uppmätt kvalitet* (utredarens ord) mot. *”Följden av att inte mäta rätt saker kan bli att mätningarna ger en felaktig bild av utvecklingen genom att den uppmätta ’kvaliteten’ visar på förbättringar, medan den verkliga kvaliteten i verksamheten kan ha försämrats.”*⁵ Om man nu vet vad som är den *”verkliga kvaliteten”*, då har man väl rimligen mått och mätningar på den? Hur kan man annars komma fram till att den uppmätta kvaliteten ger en felaktig bild?

På sidan 166 i utredningen tycks det vara en utgångspunkt att man kan mäta den medicinska kvaliteten om verksamheten bedrivs av landstinget självt men inte om den bedrivs privat. Det man kan mäta kan man mäta oberoende av vem som bedriver verksamheten.

Skatteverket har i sin utveckling använt begreppet *”kundens fokus”*. Det säger mycket mer om vad det handlar om än det i utredningen använda begreppet *”personcentrerad välfärd”*⁶.

¹ SOU 2017:38 sid. 34

² SOU 2017:38 sid. 14

³ SOU 2017:38 sid 31

⁴ SOU 2017:38 sid 142

⁵ SOU 2017:38 sidan 143

⁶ SOU 2017:38 kapitel 9.2

Om ordet ”kund” stör kan man byta till ”personens fokus”. Begreppet ”personcentrerad” utvisar att det fortfarande handlar om att som bredvidstående titta på en persons behovs, inte titta på behoven med personens ögon. Med ett annat än det gängse förhållningssättet till hur man säkerställer att personuppgifter inte används på ett felaktigt sätt, skulle det gå att utveckla alldeles utomordentliga IT-verktyg som stödjer ”personens fokus”. Nacka kommun välkomnar därför förslagen i kapitel 11.3.1 om att i regeringens arbete med e-förvaltning bör ändamålsenliga regleringar och IT-system som stödjer arbetet där enskilda individer prioriteras. Nacka kommun hoppas att det stundande ikraftträdandet av den europeiska dataskyddsförordningen inte medför fortsatt handlingsförklarning på ett område där IT-verktyg skulle kunna göra underverk för den enskilda personen – om man tog och tittade på frågan (=löste problemet) med personens fokus.

Kapitel 9.4 om en jämlik välfärd speglar den bedrövliga uppfattningen att det tycks vara godtagbart att en del skolor ger en sämre utbildning. Både denna utredning och andra fokuserar på hur fler ska ha möjlighet att gå vid vissa skolor, i stället för att på att alla skolor ska vara så bra att möjligheten till en bra utbildning inte är beroende på var man bor eller att man ställer barnet i kö så snart man håller i ett positivt graviditetstest. Möjligheten att välja skola ska inte handla om att välja bort dåliga skolor eller hoppas på lotten, valet ska göras utifrån att inriktningar i verksamheten passar en som person bättre.

Det ska inte råda något tvivel om att Nacka kommun delar utredningens uppfattning om att välfärden ska ges jämlikt och fördelas efter behov. Men sjukvården blir inte ojämlig om de som vill det väljer att bekosta en del sjukvård via försäkringar. Slutsatsen på sidan 155 att en ökad privat finansiering i vården medför ytterligare en risk för att jämlikheten i systemet urholkas, är felaktig på en systemnivå.

”Till skillnad mot mer tekniska verksamheter som t. ex. byggnation och sophämtning, där det viktiga är vad som görs, är det avgörande inom vård, skola och omsorg hur det görs.”⁷ Det är uppenbart att utredaren aldrig hört talas om till exempel det komplicerade entreprenadområde som kallas ändring, tillägg och avgående, det vill säga ÄTA-arbeten – eller om byggfusk. Kvaliteteten på ett hus är i högsta grad avgörande av hur det byggs, inte att det kan definieras som ett hus. På vilket sätt skulle den vinstdrivkraft, som utredaren på sidan 161 säger är mycket stark och kräver en detaljerad kontroll för att inte överordnas andra mål i verksamheten, vara svagare inom det tekniska området? Det inledningsvis citerade argumentet torde vara en följd av att utredaren tillåter vinst inom alla andra delar av välfärden än själva givandet av vården och genomförandet av undervisningen. Kvalitet i välfärden förutsätter väl byggda hus (vinster tillåtna), en god förvaltning av byggnaderna (vinster tillåtna) och en kvalitativ verksamhet (vinster inte tillåtna i utredarens värld).

Om vi förtroendevalda i Nacka inte tar vårt ansvar för att medborgarna får kvalitet i välfärden ska vi bli bortröstade, oavsett om de som utför välfärdstjänsterna är kommunalt

⁷ SOU 2017:38 sid 156

eller privat anställda. Det är vi som anger målen, det är vi som beslutar om finansieringen, det är vi som ansvarar för uppföljningen. Vad som anförs i kapitel 9.5 om skillnader i medborgarnas möjligheter att ställa ansvariga till svars är direkt felaktigt. Det är vi förtroendevalda som är ansvariga, vem som än utför tjänsten. Att våra styrmedel är olika beroende på om det är verksamhet i egen regi eller genom privata anordnare ändrar inte vem som är ansvarig för leveransen till medborgarna. Att specificera tjänsten så att alla får ett bra boende och en bra omsorg utifrån att olika individer kan ha skilda behov och önskemål (sidan 165) är lika nödvändigt när kommunen driver verksamheten själv som när den drivs av en privat anordnare.

Det är en grundtes för utredaren att kommunen/landstinget alltid vet hur verksamheten ska utformas och genomföras om den bedrivs i egen regi. Men om man ska upphandla den så har man inte alltid den detaljerade kunskap som behövs, kommer utredaren fram till på sidan 166. Det är lite underligt vilken uppfattning utredaren har om vad medarbetarna kan och inte kan, beroende på vilken arbetsuppgift de får av sin arbetsgivare.

Förslagen om vinstbegränsning i betänkandet Ordning och reda i välfärden (SOU 2016:78) har med all rätta bemötts med en omfattande kritik. Utredaren försvarar sig i kapitel 9.7 mot den kritiken med att kvalitetskrav inte är ett alternativ till vinstreglering. De resonemang som förs omfattar inte bara tidigare argumentation om svårigheten att definiera kvalitet utan också att det blir för detaljerade krav och förutsätter nationella krav. Hur man nu kan veta det när man säger att man inte kan definiera kvalitet. Nacka kommun instämmer i utredarens träffsäkra uttalande om att *"en vinstreglering innebär inte i sig någon garanti för att verksamheten får en bättre kvalitet"*⁸. Där borde utredaren ha stannat, den formuleringen sammanfattar på kornet hela frågan om vinster i välfärden.

Kommuner och landsting har ett grundlagsfäst självstyre. Det är ovärdigt en statlig utredare att, som sker i kapitel 11.2.3, säga till dem att de ska överväga noggrant när valfrihetssystem ska användas. Det är upp till vardera kommunen att utifrån det mandat medborgarna ha gett den, besluta om valfrihetssystem ska användas eller inte. Det gamla hederliga uttrycket "vet hut" definierar väl Nacka kommuns uppfattning om denna rekommendation.

I den del av utredningen som blickar framåt föreslås i kapitel 10.5 att det ska tas fram en definition av vad som utgör enheter inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten. Det är en bra ambition men den är svår att realisera utan att bli en papperstiger eftersom enhet är ett begrepp som kan ha väldigt olika innebörd. Rent ekonomiskt är det mer lämpligt att följa upp på en högre nivå exempelvis företag eller verksamhetsdel/förvaltning, för att få med mer av alla de kostnader som bör medräknas. Annars kan till exempel gemensamma funktioner och liknande slå fel, som kan organiseras på en mängd sätt. Tydliga utgångspunkter för att följa upp är bra men det måste ske på rätt nivå. På området ordning och reda föreslår utredaren att Myndigheten för vård- och omsorgsanalys, i samverkan med

⁸ SOU 2017:38 sid 178

Sveriges Kommuner och Landsting, Socialstyrelsen och andra relevanta aktörer, ska få i uppdrag att göra en kartläggning av behov av data inom socialtjänsten och vilka brister som enkelt kan åtgärdas genom ändrad statistikinsamling, förtydliganden och mer samverkan⁹. Nacka kommun tillstyrker detta förslag, det bidrar också till underlag för att mäta kvaliteten.

Nacka kommun är försiktigtvis positiv till förslaget att ta fram kriterier för vad som är en idéburen organisation men vänder sig mot den eventuella tanken att de därmed skulle kunna särbehandlas som leverantör av välfärdstjänster. De ska omfattas av samma kvalitetskrav och samma uppföljning som andra som bedriver välfärdsverksamhet. Driftsformen är irrelevant och ekonomin måste gå ihop sig även för den som är idéburen. Detsamma gäller förslaget om att redovisa statistik uppdelat på idéburen sektor respektive vinstsyftande företag¹⁰. Om man som i Nacka redovisar varje verksamhet för sig, oavsett driftform, är detta inte nödvändigt.

Som känt är har Nacka kommun utvecklat kvaliteten i välfärdstjänsterna genom kundval sedan 1985. En viktig ingrediens för det framgångsrika arbetet är att ha en tydlig spelplan med tydliga roller, ett starkt samspel och stor uthållighet. I det ingår att aldrig vara nöjd utan att ständigt våga prova nytt och jobba med höga förväntningar och krav. Den tydliga spelplanen utgår från visionen och den grundläggande värderingen. Visionen är öppenhet och mångfald, vilket innebär att det redan från början är tydligt uttalat att det ska finnas en mångfald av anordnare och att öppenheten kring verksamheternas resultat är transparent. Den grundläggande värderingen visar hur kommunen ser på rollerna och förtydligar för alla aktörer att kommunen sätter målen och de professionella ansvarar för hur vägen dit ser ut. Att skilja på huvudmannansansvaret för välfärdstjänsterna och ansvaret för finansiering, uppföljning och utvärdering gör att kommunen har samma spelregler och samma synsätt på alla anordnare av välfärdsverksamhet i kommunen – oavsett om det är en kommunal eller privat driven verksamhet. Finansieringen sker självklart också utifrån att det ska vara lika villkor.

Som utredaren har kommit fram till finns det inte en enhetlig definition på kvalitet och kvalitet mäts inte med ett och samma verktyg på ett enhetligt sätt. Nacka kommun har anfört ovan att måste man kombinera olika mätmetoder och att man måste dra slutsatser utifrån en analys av de resultat de olika mätmetoderna ger. Som exempel på det så har Nacka sedan länge kvalitetssystem med flera olika verktyg som ger en mångfacetterad bild av kvaliteten. Kommunen använder resultaten till dialog med anordnare, kommunala som privata. Det är viktigt att det finns en uthållighet i kvalitetssystemet – att undersökningar upprepas för att följa vad som händer. Detta förenas också med utveckling av systemet och särskilda fördjupningar. Vi ser att det vi sätter ljuset på i kvalitetssystemet, där sker en utveckling. Bilden nedan illustrerar helheten i detta tillvägagångssätt.

⁹ SOU 2017:38 kapitel 10.4

¹⁰ SOU 2017:38 kapitel 10.6

Avslutningsvis vill kommunen lyfta Inspektionens för vård och omsorg (IVO) tillsynsverksamhet och föreslaget att avskaffa frekvenstillsynen helt till förmån för en metod baserad på riskanalys¹¹. Idag ska IVO göra minst en inspektion per år på hem för vård eller boende (HVB), stödboenden som tar emot barn eller unga och viss verksamhet enligt LSS. Nacka är positivt till detta förslag då det ger ett ökat driv att se helheten på boendet. Dock bör även framöver insatser för barn och unga vara prioriterade i tillsynen. I dag är det reglerat att inspektioner ska ske minst en gång per år men verkligheten är en annan för IVO. Nacka kommun föreslår därför att riskanalysen ska regleras inom en lägsta nivå, exempelvis att den inte får gå längre än två år mellan varje inspektion.

Nacka dag som ovan

Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör

¹¹ SOU 2017:38 kapitel 10.3

Sammanfattning

Att definiera och mäta kvalitet i välfärden är komplicerat

Det är svårt att definiera alla aspekter av kvalitet i välfärden. Till skillnad från mer tekniska verksamheter som t.ex. byggnation och sophämtning, där det viktiga framför allt är *vad* som görs, är det avgörande inom vård, skola och omsorg *hur* det görs. Tillförlitliga kvalitetsmätningar inom dessa sektorer blir därför svårare att genomföra och det är inte en enkel sak att formulera tydliga kvalitetskrav eller följa upp verksamheternas kvalitet. Välfärdstjänsterna kännetecknas också av att de ofta kräver individuell anpassning. Forskningen har visat att marknadsstyrning genom privata utförare passar bäst för tjänster som är enkla, lätta att specificera och mäta och som inte kräver särskilda investeringar. För välfärdstjänster har det däremot visat sig komplicerat att skriva kontrakt som upprätthåller och utvecklar kvaliteten.

Det finns i dag också stora brister vad gäller register och annan information som är nödvändigt för att utveckla statistik och andra kunskapsunderlag i välfärden.

Utgångspunkter för utvecklade kvalitetskrav

Det är viktigt att inte underskatta svårigheterna med att formulera tydliga och klara kvalitetskrav. Utredningen anser dock att det finns vissa utgångspunkter som bör vara vägledande för att utveckla kvaliteten i välfärden.

- Välfärden behöver bli mer personcentrerad. Huvudmän och andra aktörer måste bli bättre på att samverka runt individen för att kvaliteten inom välfärden ska förbättras.

- Jämlikhet är ett centralt värde i välfärden och en viktig aspekt av kvalitet.
- Medarbetare med rätt kompetens är välfärdens viktigaste resurs och en förutsättning för en välfärd av god kvalitet.
- När verksamhet överlämnas till privata utförare har kommuner och landsting kvar sitt ansvar som huvudmän för hälso- och sjukvården och socialtjänsten. Det går inte att enbart förlita sig på brukarens val för att uppnå en god kvalitet. Att utforma bra och tydliga krav och ha en fungerande uppföljning är centralt för huvudmännen. Insyn måste säkerställas även hos privata utförare.
- Staten har ett övergripande ansvar för välfärden genom sin roll som tillstånds- och tillsynsmyndighet. Tillsynen måste fungera väl. Detta är av avgörande betydelse för att kontrollera att verksamheten uppfyller de lagstadgade kvalitetskraven. Staten har också en viktig roll i att bidra med kunskap genom exempelvis nationella riktlinjer.

Vinstbegränsning är viktigt ur kvalitetsynvinkel

Det är enligt utredningens mening inte möjligt att ersätta en vinstbegränsning med utökade kvalitetskrav. Sådana krav riskerar att bli allt för detaljerade och medför en stor administrativ börda på professionen. Genom införande av vinstbegränsning finns förutsättningar för en mer tillitsbaserad styrning eftersom man då vet att pengarna används i verksamheten. En vinstreglering kan också i sig bidra till en bättre kvalitet genom att mer resurser finns tillgängliga för en bättre vård, skola och omsorg.

Förbättrad tillsyn och uppföljning

Generellt bedömer utredningen att tillsynsmyndigheterna har de rättsliga befogenheter som krävs för att utföra en bra tillsyn. Vad gäller Inspektionen för vård och omsorgs tillsyn anser utredningen att kravet på frekvenstillsyn ska avskaffas i syfte att möjliggöra mer risk- och väsentlighetsbaserad tillsyn.

Bestämmelser om tystnadsplikt hos privata vårdgivare och enskilda verksamheter inom socialtjänsten begränsar i dag landstings

och kommuners möjlighet att följa upp privata utförare verksamhet. Utredningen föreslår bestämmelser om undantag från tystnadsplikten för att personuppgifter ska kunna lämnas till den offentliga huvudmannen för bl.a. uppföljning och utvärdering.

Vårdgivar- och omsorgsregistren hos Inspektionen för vård och omsorg är i dag inte kompletta. För att öka förutsättningarna att åstadkomma bättre register ska kommuner och landsting vara skyldiga att anmäla ändringar i befintlig kommunal verksamhet enligt socialtjänstlagen (2001:453) och lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, liksom om verksamheten läggs ned. Inspektionen för vård och omsorg ska kunna förelägga en vårdgivare vid vite att anmäla en ny eller ändrad verksamhet. Nuvarande straffbestämmelse om utdömande av böter avskaffas då denna påföljd inte visat sig vara effektiv.

För att förbättra möjligheten att följa insatser inom socialtjänsten bör Myndigheten för vård- och omsorgsanalys ges i uppdrag att kartlägga behovet av data inom socialtjänsten och vilka brister som enkelt kan åtgärdas genom exempelvis bättre samverkan.

Statskontoret bör ges i uppdrag att följa upp huvudmännens uppföljning och kontroll av privata utförare i välfärden.

Vid kvalitetsmätningar och uppföljningar bör även faktorer som samverkan och hur väl insatserna hållits ihop runt de enskilda personerna utvärderas. De kvalitetsmätningar och uppföljningar som görs inom välfärden bör i större utsträckning avspegla och följa upp jämlikhet och fördelning.

Det pågående arbetet med progressionsmått på skolområdet bör fortsätta. Ett arbete med att ta fram progressionsmått inom socialtjänsten bör övervägas.

Bättre förutsättningar att följa offentliga medel

En förutsättning för att det ska vara möjligt att kunna följa hur offentliga medel används är att det finns tydliga definitioner av begreppet enhet. E-hälsomyndigheten bör ges i uppdrag att, i samverkan med berörda myndigheter, ta fram sådana definitioner. När enhetsdefinitioner har tagits fram bör förutsättningarna för redovisning på enhetsnivå utredas. I detta sammanhang bör även utredas behovet av ett verksamhetsregister på enhetsnivå.

Idéburna aktörers roll behöver förtydligas och lyftas fram

Idéburna aktörer som drivs utan vinstintresse fyller en viktig roll i välfärden. För att göra deras roll tydligare bör Statens skolverk och Socialstyrelsen presentera sin statistik uppdelad så att idéburna aktörer redovisas särskilt. Statistiska centralbyrån behöver kvalitetssäkra den befintliga statistiken. Utredningen anser att det bör övervägas om idéburna aktörer ska kunna ges undantag från olika regelverk. För att undantag ska vara möjliga krävs dock en rättssäker definition av vilka aktörer som ska omfattas. En utredning bör tillsättas för att analysera förutsättningarna för detta.

Att göra upphandlingar och använda valfrihetsystem ställer krav

När verksamhet bedrivs i egen regi kan kommuner och landsting direkt styra verksamheten genom att formulera mål och bestämma hur dessa ska uppnås. När verksamhet överläts på privata utförare är styrmedlen annorlunda och mer indirekta eftersom mål och andra politiska viljeyttringar måste omformuleras till krav och villkor i avtal.

Att formulera bra krav i upphandlingar och valfrihetssystem är komplicerat och ställer höga krav. Många kommuner har begränsade resurser för detta viktiga arbete. Upphandlingsmyndigheten bör få ökade resurser för att stödja kommuner och landsting med bl.a. vägledning. Lagen (2008:962) om valfrihetssystem har fördelar genom att ett förfarande enligt lagen ger större utrymme för kontinuitet än vid upphandling enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling. Samtidigt finns nackdelar med valfrihetssystem genom att det finns risk för fragmentisering och en stor mängd utförare, vilket försvårar möjligheten till samordning, uppföljning och goda val för brukarna. Kommuner och landsting bör i varje enskilt fall noga överväga om fördelarna med konkurrensutsättning överväger nackdelarna.

Sammanhållna insatser för individen

Det är viktigt att sträva efter mer sammanhållna insatser för individen. Vid överväganden inför en eventuell konkurrensutsättning bör konsekvenserna för den enskilda individen och möjligheten att hålla ihop individens insatser beaktas.

Berörda myndigheter bör identifiera och utveckla modeller för arbetssätt som kan stödja och utveckla en mer personcentrerad välfärd med en god samverkan över olika huvudmanna- och specialiseringsgränser. Arbetet med förbättrad samverkan mellan huvudmän och verksamheter inom ramen för bl.a. regionala stödstrukturer bör intensifieras. De goda exempel som finns för samverkan, t.ex. genom en gemensam nämnd för hälso- och sjukvård och socialtjänst, bör spridas.

I regeringens arbete med e-förvaltning bör arbetet med ändamålsenliga regleringar och it-system som stödjer professionernas arbete runt enskilda individer inom välfärden prioriteras.

Stärkt jämlikhet

När konkurrens- och ersättningssystem utformas bör jämlikhets- och fördelningsaspekter beaktas. Offentligt finansierad hälso- och sjukvård som utförs av en privat aktör bör bedrivas i en separat juridisk person för att det ska vara möjligt att kontrollera att människovärdes-, behovs- och solidaritetsprinciperna inte åsidosätts.

15 augusti 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 98

Dnr KFKS 2017/693

Ds 2017:20; regionalt utvecklingsansvar i Stockholms, Kalmar och Blekinge län

Yttrande till regeringen

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen antar stadsledningskontorets förslag till yttrande över Ds 2017:20; regionalt utvecklingsansvar i Stockholms, Kalmars och Blekinge län.

Ärende

Utifrån att Stockholms läns landsting har ansökt om att ta över det regionala utvecklingsansvaret i länet som länsstyrelsen har idag, har regeringen tagit fram ett lagförslag om det. Förslaget innebär att *Region Stockholm* bildas och används som beteckning för landstingets verksamhet. Nacka kommun tillstyrkte att landstinget skulle lämna in sin ansökan men efterlyste en djupare analys vad det innebär för just det regionala området Stockholms län att ha ett på regionnivå samlat ansvar för

- användningen av statliga medel för regionalt tillväxtarbete
- uppföljning, utvärdering och rapportering av resultateten av det regionala utvecklingsarbetet
- hantering av uppgifter inom ramen för EU:s strukturfondsprogram.

Någon sådan analys är inte gjord, vilket Nacka kommun föreslås beklaga i det underlag för yttrande som tagits fram. Det föreslås också att kommunen ska betona att det är viktigt att regionbildningen inte accentuerar gränserna mot statliga myndigheter på regional nivå, där länsstyrelsen idag har en viktig funktion.

Handlingar i ärendet

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 3 augusti 2017

Förslag till yttrande

DS 2017:20

Beslutsgång

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade i enlighet med stadsledningskontorets förslag.

Khashayar Farmanbar (S) meddelade att Socialdemokraterna inte deltar i beslutet.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

2017-08-03

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2017/693

Kommunstyrelsen

Ds 2017:20; regionalt utvecklingsansvar i Stockholms, Kalmar och Blekinge län

Yttrande till regeringen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar stadsledningskontorets förslag till yttrande över Ds 2017:20; regionalt utvecklingsansvar i Stockholms, Kalmars och Blekinge län.

Sammanfattning

Utifrån att Stockholms läns landsting har ansökt om att ta över det regionala utvecklingsansvaret i länet som länsstyrelsen har idag, har regeringen tagit fram ett lagförslag om det. Förslaget innebär att *Region Stockholm* bildas och används som beteckning för landstingets verksamhet. Nacka kommun tillstyrkte att landstinget skulle lämna in sin ansökan men efterlyste en djupare analys vad det innebär för just det regionala området Stockholms län att ha ett på regionnivå samlat ansvar för

- användningen av statliga medel för regionalt tillväxtarbete
- uppföljning, utvärdering och rapportering av resultateten av det regionala utvecklingsarbetet
- hantering av uppgifter inom ramen för EU:s strukturfondsprogram.

Någon sådan analys är inte gjord, vilket Nacka kommun föreslår beklaga i det underlag för yttrande som stadsledningskontoret har tagit fram. Kontoret föreslår också att kommunen ska betona att det är viktigt att regionbildningen inte accentuerar gränserna mot statliga myndigheter på regional nivå, där länsstyrelsen idag har en viktig funktion

Ärendet

Stockholms läns landsting har hos regeringen ansökt om att ta över det regionala utvecklingsansvaret i Stockholms län, från länsstyrelsen och därigenom bilda *Region*

Stockholm, och som landstinget då kommer att betecknas som. Nacka kommun har fått det lagförslag som regeringen utifrån ansökan har tagit fram, på remiss.

Det finns en lag kallad *lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län*, som innehåller bestämmelser om regionalt tillväxtarbete genom att det bildas regioner. En region ansvarar enligt lagen för följande, som annars hanteras av staten eller genom kommunala samverkansorgan.

- Utarbeta och fastställa en strategi för länets utveckling och samordna insatser för genomförandet av strategin.
- Besluta om användningen av vissa statliga medel för regionalt tillväxtarbete.
- Följa upp, låta utvärdera och årligen till regeringen redovisa resultaten av det regionala tillväxtarbetet.
- Utföra uppgifter inom ramen för EU:s strukturfondsprogram.
- Upprätta och fastställa länsplaner för regional transportinfrastruktur.
- Samverka med länets kommuner, länsstyrelsen och övriga berörda statliga myndigheter samt med företrädare för berörda organisationer och näringslivet i länet.

Kommunen tillstyrkte den 22 februari 2016, § 106, landstingets beslut om själva ansökan. Kommunen lyfte dock att den ville se en djupare analys vad det innebär för just det regionala området Stockholms län att ha ett på regionnivå samlat ansvar för

- användningen av statliga medel för regionalt tillväxtarbete
- uppföljning, utvärdering och rapportering av resultatet av det regionala utvecklingsarbetet
- hantering av uppgifter inom ramen för EU:s strukturfondsprogram.

Någon sådan analys har inte gjorts i det nu remitterade förslaget. I det nu föreslagna yttrandet till regeringen beklagar Nacka kommun beklagar detta. I övrigt föreslår stadsledningskontoret att kommunen ska betona att det är viktigt att det landstingskommunala övertagandet av det regionala utvecklingsansvaret inte accentuerar gränserna mot andra statliga myndigheter med ansvar för infrastruktur, där länsstyrelsen idag har en viktig funktion som statlig beslutfattare på regional nivå.

Ekonomiska konsekvenser

Bildas Region Stockholm kommer det på olika sätt påverka ekonomiska frågor för kommunen. Det saknas dock skäl att beräkna dem särskilt i detta ärende.

Konsekvenser för barn

Ärendet har i detta läge inte några direkta konsekvenser för barn.

Bilagor

Förslag till yttrande
DS 2017:20

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

2017-06-16

KFKS 2017/

Regeringen
103 33 STOCKHOLM

Ds 2017:20; regionalt utvecklingsansvar i Stockholms, Kalmar och Blekinge län

Nacka kommun har tillstyrkt Stockholms läns landstings ansökan om att ta över det regionala utvecklingsansvaret i Stockholms län. Nacka kommun instämmer i det som lyfts fram i Ds 2017:20 om att det bli en tydligare demokratisk förankring av det regionala tillväxtarbetet att föra över det till landstinget, särskilt som Stockholms läns landsting redan har ett ansvar för regionplaneringen i länet.

I sitt yttrande över landstingets ansökan lyfte kommunen dock att den ville se en djupare analys vad det innebär för just det regionala området Stockholms län att ha ett på regionnivå samlat ansvar för

- användningen av statliga medel för regionalt tillväxtarbete
- uppföljning, utvärdering och rapportering av resultatet av det regionala utvecklingsarbetet
- hantering av uppgifter inom ramen för EU:s strukturfondsprogram.

Någon sådan analys har inte gjorts i det nu remitterade förslaget. Nacka kommun beklagar detta. Det blir ett viktigt åtagande för Stockholms läns landsting som region att göra denna analys i samverkan med kommunerna i länet.

Nacka kommun vill betona att det är viktigt att det landstingskommunala övertagandet av det regionala utvecklingsansvaret inte accentuerar gränserna mot andra statliga myndigheter med ansvar för infrastruktur, där Trafikverket med sitt ansvar för transportinfrastrukturen är en viktig spelare i regionens utveckling. Trafikverkets ansvar har hittills samspelat med länsstyrelsens ansvar för att ta fram länsplaner för den regionala transportinfrastrukturen. Länsstyrelsen har haft en viktig funktion som statlig beslutfattare på regional nivå, i detta.

Nacka dag som ovan

Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör

Regionalt utvecklingsansvar i Stockholms, Kalmar och Blekinge län

Ds 2017:20

Regionalt utvecklingsansvar i Stockholms, Kalmar och Blekinge län

SOU och Ds kan köpas från Wolters Kluwers kundservice.
Beställningsadress: Wolters Kluwers kundservice, 106 47 Stockholm
Ordertelefon: 08-598 191 90
E-post: kundservice@wolterskluwer.se
Webbplats: wolterskluwer.se/offentligapublikationer

För remissutsändningar av SOU och Ds svarar Wolters Kluwer Sverige AB på uppdrag av Regeringskansliets förvaltningsavdelning.
Svara på remiss – hur och varför
Statsrådsberedningen, SB PM 2003:2 (reviderad 2009-05-02).
En kort handledning för dem som ska svara på remiss.
Häftet är gratis och kan laddas ner som pdf från eller beställas på regeringen.se/remisser

Omslag: Regeringskansliets standard
Tryck: Elanders Sverige AB, Stockholm 2017

ISBN 978-91-38-24624-5
ISSN 0284-6012

Innehåll

1	Sammanfattning.....	2
2	Författningsförslag.....	3
3	Ärendet	6
4	Bakgrund.....	7
4.1	Det regionala utvecklingsansvaret	7
4.2	Det regionala utvecklingsansvaret i Stockholms, Kalmar och Blekinge län.....	11
5	Övertagande av det regionala utvecklingsansvaret	12
6	Ikraftträdande	14
7	Konsekvenser.....	15
8	Författningskommentar	17

1 Sammanfattning

Enligt lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län ansvarar landstingen i Uppsala, Östergötlands, Jönköpings, Kronobergs, Skåne, Hallands, Västra Götalands, Örebro, Västmanlands, Gävleborgs, Västernorrlands, Jämtlands och Norrbottens län samt Gotlands kommun för insatser för att skapa en hållbar regional tillväxt och utveckling samt för upprättande och fastställande av länsplaner för regional transportinfrastruktur.

Stockholms, Kalmar och Blekinge läns landsting har nu hos regeringen ansökt om att få överta det regionala utvecklingsansvaret i sina respektive län. I denna promemoria föreslås att lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län ändras så att lagen även omfattar dessa län. Förslaget innebär även att berörda landsting får besluta att landstingsfullmäktige och landstingsstyrelsen i stället ska betecknas regionfullmäktige respektive regionstyrelse. Vid val ska dock beteckningen landstingsfullmäktige alltjämt användas.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2019.

2 Författningsförslag

Förslag till lag om ändring i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län

Härigenom föreskrivs att 1, 3 och 4 §§ lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

I denna lag finns bestämmelser om regionalt tillväxtarbete och om länsplaner för regional transportinfrastruktur i Uppsala, Östergötlands, Jönköpings, Kronobergs, Gotlands, Skåne, Hallands, Västra Götalands, Örebro, Västmanlands, Gävleborgs, Västernorrlands, Jämtlands och Norrbottens län.

Föreslagen lydelse

1 §¹

I denna lag finns bestämmelser om regionalt tillväxtarbete och om länsplaner för regional transportinfrastruktur i *Stockholms*, Uppsala, Östergötlands, Jönköpings, Kronobergs, *Kalmar*, Gotlands, *Blekinge*, Skåne, Hallands, Västra Götalands, Örebro, Västmanlands, Gävleborgs, Västernorrlands, Jämtlands och Norrbottens län.

3 §²

Denna lag gäller för Uppsala läns landsting, Östergötlands läns landsting, Jönköpings läns

Denna lag gäller för *Stockholms läns landsting*, Uppsala läns landsting, Öster-

¹ Senaste lydelse 2016:945.

² Senaste lydelse 2016:945.

landsting, Kronobergs läns landsting, Skåne läns landsting, Hallands läns landsting, Västra Götalands läns landsting, Örebro läns landsting, Västmanlands läns landsting, Gävleborgs läns landsting, Västernorrlands läns landsting, Jämtlands läns landsting och Norrbottens läns landsting. Lagen gäller också, med undantag för 8 § 1, för Gotlands kommun. Det som sägs om ett landsting i 5–10 §§ gäller i sådant fall kommunen.

götalands läns landsting, Jönköpings läns landsting, Kronobergs läns landsting, *Kalmar läns landsting*, *Blekinge läns landsting*, Skåne läns landsting, Hallands läns landsting, Västra Götalands läns landsting, Örebro läns landsting, Västmanlands läns landsting, Gävleborgs läns landsting, Västernorrlands läns landsting, Jämtlands läns landsting och Norrbottens läns landsting. Lagen gäller också, med undantag för 8 § 1, för Gotlands kommun. Det som sägs om ett landsting i 5–10 §§ gäller i sådant fall kommunen.

4 §³

De landsting som avses i denna lag får besluta att landstingsfullmäktige och landstingsstyrelsen i stället ska betecknas regionfullmäktige och regionstyrelsen. Det som sägs i andra författningar om landstingsfullmäktige och landstingsstyrelsen gäller i sådant fall regionfullmäktige och regionstyrelsen.

Gotlands kommun får besluta att kommunfullmäktige och kommunstyrelsen i stället ska betecknas regionfullmäktige och regionstyrelsen. Det som sägs i andra författningar om kommunfullmäktige och kommunstyrelsen gäller i sådant fall regionfullmäktige och regionstyrelsen.

Vid genomförande av val enligt vallagen (2005:837) ska dock beteckningen landstingsfullmäktige användas vid val i Uppsala läns landsting, Östergötlands läns landsting, Jönköpings läns landsting, Kronobergs läns landsting, Skåne läns

Vid genomförande av val enligt vallagen (2005:837) ska dock beteckningen landstingsfullmäktige användas vid val i *Stockholms läns landsting*, Uppsala läns landsting, Östergötlands läns landsting, Jönköpings läns landsting, Krono-

³ Senaste lydelse 2016:945.

landsting, Hallands läns landsting, Västra Götalands läns landsting, Örebro läns landsting, Västmanlands läns landsting, Gävleborgs läns landsting, Västernorrlands läns landsting, Jämtlands läns landsting och Norrbottens läns landsting. Vid val i Gotlands kommun ska beteckningen kommunfullmäktige användas.

bergs läns landsting, *Kalmar läns landsting*, *Blekinge läns landsting*, Skåne läns landsting, Hallands läns landsting, Västra Götalands läns landsting, Örebro läns landsting, Västmanlands läns landsting, Gävleborgs läns landsting, Västernorrlands läns landsting, Jämtlands läns landsting och Norrbottens läns landsting. Vid val i Gotlands kommun ska beteckningen kommunfullmäktige användas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

3 Ärendet

Stockholms, Kalmar och Blekinge läns landsting har hos regeringen ansökt om att få överta det regionala utveckningsansvaret för respektive län enligt lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län (Fi2016/04651/SFÖ, Fi2016/01101/SFÖ respektive Fi2016/01223/SFÖ). I samtliga landsting har landstingsfullmäktige beslutat om ansökan. Besluten har föregåtts av ett remissförfarande i frågan, som omfattat kommunerna i respektive län. En majoritet av kommunerna har tillstyrkt landstingens förslag om att hos regeringen ansöka om att överta det regionala utvecklingsansvaret.

4 Bakgrund

4.1 Det regionala utvecklingsansvaret

Det regionala utvecklingsansvaret omfattar dels uppgifter i det regionala tillväxtarbetet, dels uppgiften att fastställa länsplaner för regional transportinfrastruktur.

Enligt lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län har landstingen i Uppsala, Östergötlands, Jönköpings, Kronobergs, Skåne, Hallands, Västra Götalands, Örebro, Västmanlands, Gävleborgs, Västernorrlands, Jämtlands och Norrbottens län det regionala utvecklingsansvaret i respektive län. I Gotlands län har Gotlands kommun samma ansvar. I Stockholms län har länsstyrelsen det regionala utvecklingsansvaret, medan olika former av samverkansorgan tilldelats ansvaret i Södermanlands, Kalmar, Blekinge, Värmlands, Dalarnas och Västerbottens län.

Med samverkansorgan avses en kommunal beslutande församling inom ett län vars uppgifter regleras i lagen (2002:34) om samverkansorgan i länen. Utöver de uppgifter som följer av det regionala utvecklingsansvaret kan samverkansorganens medlemmar tilldela organet kommunala uppgifter. Möjligheten för kommuner och landsting att bilda samverkansorgan har funnits sedan 2003. Samtliga kommuner i ett län måste ingå i samverkansorganet.

Regionalt tillväxtarbete

Målet för den regionala tillväxtpolitiken är att skapa utvecklingskraft i alla delar av landet med stärkt lokal och regional konkurrenskraft (prop. 2016/17:1 utg.omr. 19). Det regionala tillväxtarbete som utförs enligt lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län syftar till att uppfylla den regionala tillväxtpolitikens mål

och främja en hållbar regional tillväxt. Regionalt tillväxtarbete omfattar därmed insatser för att skapa hållbar regional tillväxt och utveckling. Inriktningen för den regionala tillväxtpolitiken har slagits fast i den nationella strategin för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020 (N2015/5297/RT). Strategin är vägledande för arbetet med hållbar regional tillväxt och attraktionskraft i hela landet fram till 2020. Vidare ska strategin bidra till att uppnå målet för den regionala tillväxtpolitiken, vilket regeringen anfört i bl.a. budgetpropositionen för 2017 (prop. 2016/17:1 utg.omr. 19). Strategin och dess prioriteringar ska även vara vägledande vid utvecklingen och genomförandet av regionala utvecklingsstrategier (även kallade regionala utvecklingsprogram) samt andra strategier och program inom det regionala tillväxtarbetet. Prioriteringarna ska också ligga till grund för de nationella myndigheternas medverkan i arbetet.

De landsting och samverkansorgan som omfattas av lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län respektive lagen om samverkansorgan i länen har till uppgift att utarbeta och fastställa en strategi för länets utveckling samt samordna insatser för genomförandet av strategin. Detsamma gäller Gotlands kommun. De får även besluta om användningen av vissa statliga medel för regionalt tillväxtarbete. Ansvarig aktör ska därutöver följa upp, låta utvärdera och årligen till regeringen redovisa resultaten av det regionala tillväxtarbetet. Enligt lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län får berörda landsting och Gotlands kommun även utföra uppgifter inom ramen för EU:s strukturfondsprogram. Lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län och lagen om samverkansorgan i länen innehåller även bestämmelser som ålägger berörda landsting och samverkansorgan att upprätta och fastställa länsplaner för regional transportinfrastruktur.

Det regionala tillväxtarbetet regleras även i bl.a. förordningen (2007:713) om regionalt tillväxtarbete, förordningen (2003:596) om bidrag för projektverksamhet inom den regionala tillväxtpolitiken, förordningen (2015:211) om statligt stöd till regionala investeringar, förordningen (2015:210) om statligt stöd för att regionalt främja små och medelstora företag och förordningen (2015:212) om statligt stöd inom Europeiska regionala utvecklingsfonden.

Det regionala tillväxtarbetet finansieras av flera aktörer, ofta genom olika former av medfinansiering. Anslaget 1:1 *Regionala tillväxtåtgärder* under utgiftsområde 19 Regional tillväxt används bl.a. för projektverksamhet och regionala företagsstöd. Fördelningen av medel och villkoren för anslaget användning regleras i anslagets regleringsbrev.

Det finns även skillnader mellan länen när det gäller vem som beslutar om de regionala företagsstöden. De landsting som omfattas av lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län samt Gotlands kommun och samverkansorganet i Kalmar län beslutar om regionala företagsstöd. Uppgiften omfattar även kommersiell service och de regionala serviceprogrammen. Nämnade aktörer kan även hantera stöd enligt förordningen (2008:81) om stöd till anläggning av kanalisation för att främja utbyggnad av infrastruktur för informationsteknik. I övriga län beslutar länsstyrelserna om de regionala företagsstöden. Lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län och lagen om samverkansorgan i länen ger regeringen samma möjligheter att fördela anslagsmedel till berörda landsting, Gotlands kommun och samverkansorgan för att besluta om användningen av vissa statliga medel för regionalt tillväxtarbete, inklusive de regionala företagsstöden.

Utöver de uppgifter som regleras i lag och förordning har de aktörer som har det regionala utvecklingsansvaret i länen genom särskilda regeringsbeslut fått uppgifter inom den regionala tillväxtpolitiken. Aktörerna har bl.a. fått i uppgift att upprätta regionala kompetensplattformar för att främja kompetensförsörjning och utbildningsplanering på kort och lång sikt samt att utarbeta och genomföra handlingsplaner för jämställd regional tillväxt (N2009/9378/RT respektive N2011/6562/RT).

Länsplaner för regional transportinfrastruktur

Trafikverket ansvarar enligt förordningen (2009:236) om en nationell plan för transportinfrastruktur för att upprätta en nationell och trafikslagsövergripande plan för transportinfrastruktur till ledning för fördelningen av statliga medel. Inom varje län ska det därutöver enligt förordningen (1997:263) om länsplaner för regional transportinfrastruktur upprättas en länsplan till led-

ning för fördelningen av medel för investeringar och förbättringsåtgärder. Länsplaner upprättas och fastställs av de landsting som utpekats i lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län eller av samverkansorgan enligt lagen om samverkansorgan i länen. I Stockholms län, som inte omfattas av någon av dessa lagar, har länsstyrelsen uppgiften.

Länsplanen ska upprättas med hänsyn till de samlade transportbehoven inom en region och omfatta de tolv närmaste åren. Planen ska bl.a. omfatta investeringar i statliga vägar som inte ingår i stamvägnätet och åtgärder som kan påverka transportefterfrågan och val av transportsätt samt åtgärder som ger effektivare användning av befintlig infrastruktur. Länsplanen får även avse investeringar och förbättringsåtgärder som Trafikverket ansvarar för enligt förordningen om en nationell plan för transportinfrastruktur.

Länsstyrelsernas roll

I Stockholms län har länsstyrelsen samma uppgifter som de landsting som omfattas av lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län samt Gotlands kommun och samverkansorganen. I Blekinge län har samverkansorganet Region Blekinge det regionala utvecklingsansvaret men delar av de regionala tillväxtmedlen fördelas genom länsstyrelsen.

Därutöver har länsstyrelserna i samtliga län uppgifter inom det regionala tillväxtarbetet och vid planeringen av transportinfrastruktur. Enligt 18 § 1 förordningen om regionalt tillväxtarbete ansvarar länsstyrelsen för att följa upp hur andra statliga myndigheter tillämpar det regionala utvecklingsprogrammet. Länsstyrelsen ska vidare enligt 18 § 2 samma förordning främja och samordna andra statliga myndigheters insatser för regional tillväxt i länet samt informera samverkansorganen, de landsting som omfattas av lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län och Gotlands kommun om andra statliga myndigheters insatser för regional tillväxt i respektive län.

I arbetet med planering av transportinfrastruktur har länsstyrelserna i samtliga län ett prövningsansvar kopplat till den fysiska planeringsprocessen. Detta innebär bl.a. att myndigheterna

ska godkänna upprättade miljökonsekvensbeskrivningar, avge yttrandet över arbetsplaner för vägar och järnvägar samt pröva vissa tillstånd enligt miljöbalken.

4.2 Det regionala utvecklingsansvaret i Stockholms, Kalmar och Blekinge län

I Stockholms län har, som ovan framgått, länsstyrelsen de uppgifter som ingår i det regionala utvecklingsansvaret. Stockholms läns landsting har dock, enligt lagen (1987:147) om regionplanering för kommunerna i Stockholms län, ett särskilt ansvar för kommunernas regionplanering. Det innebär att landstinget redan i dagsläget delvis har funktion som ett särskilt regionplaneorgan för länet.

I Kalmar län har sedan 2003 ett samverkansorgan det regionala utvecklingsansvaret. År 1997–2003 bedrev ett regionalt självstyrelseorgan samma verksamhet som en försöksverksamhet enligt lagen (1996:1414) om försöksverksamhet med ändrad regional ansvarsfördelning. Det regionala självstyrelseorganet övertog vid starten 1997 det regionala utvecklingsansvaret från länsstyrelsen i Kalmar län samt vissa verksamheter från landstinget och kommunförbundet i länet. Kommunförbundet integrerades helt i samverkansorganet den 1 januari 2003. Syftet med den förändrade ansvarsfördelningen var att utveckla nya former för en ökad demokratisk förankring av de regionala utvecklingsfrågorna.

I Blekinge län har sedan 2001 ett samverkansorgan det regionala utvecklingsansvaret. Samverkansorganet, Region Blekinge, ansvarar för att fördela delar av de regionala tillväxtmedlen, samt för regionala kulturfrågor och kollektivtrafik. Resterande delar av de regionala tillväxtmedlen hanteras av länsstyrelsen. Region Blekinge beslutar också om den regionala utvecklingsstrategin, Blekingestrategin, och ansvarar för att samordna insatser med koppling till denna.

5 Övertagande av det regionala utvecklingsansvaret

Promemorians förslag: Landstingen i Stockholms, Kalmar och Blekinge län ska överta det regionala utvecklingsansvaret i respektive län.

Skälen för promemorians förslag: Målet för den regionala tillväxtpolitiken är, som anförts i avsnitt 4.1, att skapa utvecklingskraft i alla delar av landet med stärkt lokal och regional konkurrenskraft. Regeringen har i budgetpropositionen för 2017 angett att det behövs en modern och aktiv politik för hela landet som inriktas på att regionerna ska ges möjligheter att växa och utvecklas efter sina särskilda förutsättningar. Detta gäller såväl städer och stadsregioner, tätorter och tätortsregioner av olika storlek som olika typer av landsbygd och landsbygdsregioner (prop. 2016/17:1 utg.omr. 19).

I propositionen Regionalt utvecklingsansvar i vissa län gjorde regeringen bedömningen att en ändrad ansvarsfördelning kunde ske i de län som bl.a. kunde uppvisa ett lokalt och regionalt initiativ att ta över vissa statliga uppgifter. De län som avsågs var Skåne och Västra Götalands län. Förutsättningarna för en ändrad ansvarsfördelning bedömdes också finnas i Hallands och Gotlands län. I propositionen framhölls vidare att förslaget om att berörda landsting och Gotlands kommun skulle få det regionala utvecklingsansvaret inte innebar att några nya organisationsformer skulle skapas. Det konstaterades dessutom att landstingen i huvudsak har hälso- och sjukvårdsuppgifter och att de uppgifter som följer av det regionala utvecklingsansvaret därför utgör en mindre del av landstingens verksamhet (prop. 2009/10:156 s. 16).

I propositionen Ändrat regionalt utvecklingsansvar i vissa län gjorde regeringen bedömningen att en överföring av det regionala utvecklingsansvaret från ett samverkansorgan i Uppsala län respektive länsstyrelserna i Västmanlands, Västernorrlands och Norrbottens län till landstingen i dessa län innebar att en tydligare och mer enhetlig organisation för dessa frågor uppnås (prop. 2015/16:176 s. 11).

Enligt lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län har numera det regionala utvecklingsansvaret ålagts 13 landsting och Gotlands kommun. I Stockholm har länsstyrelsen det regionala utvecklingsansvaret, i Kalmar respektive Blekinge län är det samverkansorgan som har detta ansvar.

Regeringen har tidigare framfört betydelsen av den demokratiska förankringen av det regionala tillväxtarbetet (prop. 2009/10:156 s. 15 och prop. 2015/16:176 s. 11). Om ansvaret för det regionala utvecklingsarbetet i de berörda länen förs över till landstingen blir den demokratiska förankringen för dessa uppgifter tydligare. Vidare är det viktigt att en ändrad ansvarsfördelning i länen vilar på ett lokalt och regionalt initiativ. De tre ansökningar som behandlas i denna promemoria är att betrakta som sådana initiativ och i samtliga fall har en majoritet av kommunerna inom respektive län uttryckt sig positivt om en överföring av ansvaret till landstinget.

Det bedöms mot denna bakgrund finnas skäl att, i enlighet med landstingens önskemål, även för de nu nämnda länen överföra det regionala utvecklingsansvaret till respektive landsting. Som anförts ovan har samverkansorgan enligt lagen om samverkansorgan i länen det regionala utvecklingsansvaret i Kalmar respektive Blekinge län. Ansvaret har således i dessa län till övervägande del redan förts över från staten till den kommunala nivån.

Sammanfattningsvis föreslås att Stockholms, Kalmar och Blekinge läns landsting, genom ändringar i lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län, ska överta det regionala utvecklingsansvaret. De aktuella landstingen bör, i likhet med de övriga landsting som har det regionala utvecklingsansvaret, få använda beteckningarna regionfullmäktige och regionstyrelse. Vid allmänna val ska dock fortfarande beteckningen landstingsfullmäktige användas.

6 Ikraftträdande

Promemorians förslag: Ändringarna i lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län ska träda i kraft den 1 januari 2019.

Promemorians bedömning: Det saknas behov av övergångsbestämmelser.

Skälen för promemorians förslag och bedömning: Landstingen i Stockholms, Kalmar och Blekinge län har i sina ansökningar anfört att de vill överta ansvaret för regionala utvecklingsfrågor fr.o.m. den 1 januari 2019.

Regeringen anser att det är viktigt att förslag av det aktuella slaget lämnas och beslutas i god tid innan de ska träda i kraft. De aktuella ändringarna bör lämpligen träda i kraft vid ett årsskifte. Med hänsyn till detta, och med beaktande av den tid för planering som de aktuella landstingen kan behöva, bör de aktuella ändringarna träda i kraft den 1 januari 2019.

Några övergångsbestämmelser bedöms inte behövas.

7 Konsekvenser

Promemorians bedömning: Promemorians förslag medför inte några konsekvenser utifrån sociala eller miljömässiga perspektiv eller ur ett jämställdhetsperspektiv. Förslagen medför inte heller behov av ytterligare medel. Förslagen innebär däremot en ändrad fördelning av medel mellan berörda länsstyrelser respektive samverkansorgan och landstinget. Vidare innebär förslagen konsekvenser för personalen på de berörda länsstyrelserna respektive samverkansorganen.

Skälen för promemorians bedömning: De aktuella överföringarna av det regionala utvecklingsansvaret innebär inte att några nya organisationsformer skapas. De berörda landstingen har själva ansökt om att få överta ansvaret, som innebär ett nytt åliggande och därmed en viss inskränkning i den kommunala självstyrelsen. Enligt 14 kap. 3 § regeringsformen får en inskränkning i den kommunala självstyrelsen inte gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till de syften som föranlett den. Syftet med att föra över ansvaret är att skapa ett större kommunalt inflytande i det regionala utvecklingsarbetet, vilket inte bedöms kunna uppnås på ett mindre ingripande sätt. Förslaget innebär också att ansvaret, sett till hela riket, fördelas på ett mer enhetligt sätt. Regeringen bedömer mot denna bakgrund att överföringen av ansvaret är en godtagbar inskränkning i den kommunala självstyrelsen.

I och med förslagen erhåller landstingen i Stockholms län, Kalmar län och Blekinge län nya uppgifter enligt lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län. Med hänsyn till att de uppgifter som omfattas av förslaget avser verksamheter som redan bedrivs i länen bedömer regeringen att en överföring av ansvaret till landstingen

inte innebär några konsekvenser utifrån sociala eller miljömässiga perspektiv, eller ur ett jämställdhetsperspektiv. Förslaget innebär inte heller att några nya uppgifter tillkommer i det regionala utvecklingsansvaret. Överföringen ryms därmed inom befintliga ekonomiska ramar. Den kommer dock att föranleda en omfördelning av medel från de länsstyrelser respektive samverkansorgan som tidigare haft det regionala utvecklingsansvaret till de landsting som övertar dessa uppgifter. Medel bör därför föras över till respektive landsting från anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* under utgiftsområde 1 Rikets styrelse. Överföringen av utvecklingsansvaret kommer även att föranleda en omfördelning av medel under anslaget 1:1 *Regionala tillväxtåtgärder* under utgiftsområde 19 Regional tillväxt. Det bör även fortsättningsvis vara en uppgift för regeringen att fördela medlen från dessa anslag och att utfärda de föreskrifter som behövs med anledning av det regionala utvecklingsansvaret. Utgångspunkten är att alla regioner kan och ska bidra till Sveriges hållbara tillväxt och utveckling.

Personella konsekvenser kommer att uppstå i och med att uppgifter förs över från länsstyrelserna respektive samverkansorganen till landstingen. Vid genomförandet av förändringen ska de berörda arbetsgivarna beakta 6 b § lagen (1982:80) om anställningskydd. Vid en övergång av en del av en verksamhet från en arbetsgivare till en annan övergår enligt denna reglering de rättigheter och skyldigheter, som på grund av de anställningsavtal och de anställningsförhållanden som gäller vid tidpunkten för övergången, på den nya arbetsgivaren.

Vidare kan landstingens övertagande av de aktuella uppgifterna påverka hanteringen av de allmänna handlingarna i respektive verksamhet. Landstingen och länsstyrelserna respektive samverkansorganet förutsätts, i god tid före övertagandet, inleda diskussioner om hur hanteringen av de allmänna handlingar som verksamheterna genererar bäst överförs till landstingen.

8 Författningskommentar

Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län

1 §

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.

I paragrafen läggs Stockholms, Kalmar och Blekinge län till i förteckningen över de län som omfattas av lagens bestämmelser.

3 §

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.

I paragrafen läggs Stockholms, Kalmar och Blekinge läns landsting till i förteckningen över de landsting som omfattas av lagens bestämmelser.

4 §

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.

I *tredje stycket* läggs Stockholms, Kalmar och Blekinge läns landsting till i uppräkningsdelen av landsting för vilka beteckningen landstingsfullmäktige alltjämt ska användas vid genomförande av val enligt vallagen (2005:837).

Ikraftträdandebestämmelse

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 6.

Bestämmelsen anger att lagen träder i kraft den 1 januari 2019.

Departementsserien 2017

Kronologisk förteckning

1. Elektronisk övervakning av kontaktförbud. Ju.
2. Åldersdifferentierat underhållsstöd och höjt grundavdrag för bidragsskyldiga föräldrar. S.
3. Genomförande av ICT-direktivet. Ju.
4. Sjukpenning i avvaktan på slutligt beslut. S.
5. Effektivare sanktioner i livsmedelskedjan m.m. N.
6. Förslag till lag om ersättning till personer som har fått ändrad könstillhörighet fastställd i vissa fall. S.
7. Kommunikation för vår gemensamma säkerhet. Uppdrag om en utvecklad och säker kommunikationslösning för aktörer inom allmän ordning, säkerhet, hälsa och försvar. Ju.
8. Kultursamverkan för ett Sverige som håller ihop. Framtida inriktning och utvecklingsmöjligheter för kultursamverkansmodellen. Ku.
9. Förstärkt rehabilitering för återgång i arbete. S.
10. ILO:s konvention om anständiga arbetsvillkor för hushållsarbetare. A.
11. Ändrade regler om retroaktivitet avseende efterlevandestöd. S.
12. Om förenklat beslutsfattande och särskilda boendeformer för äldre. S.
13. Skadeståndets bestämmande vid finansiell rådgivning. Fi.
14. Vissa ändringar i läkemedelslagen. S.
15. Ökat konsulärt skydd för unionsmedborgare och deras familjemedlemmar. Genomförande av direktiv (EU) 2015/637. UD.
16. Arbetsplatsinspektioner och höjd särskild avgift. Ju.
17. En ny lag om försäkringsdistribution. Fi.
18. Karensavdrag – en mer rättvis självrisk. S.
19. Anpassningar av de fastighetsrättsliga, associationsrättsliga, transporträttsliga och immaterialrättsliga författningarna till dataskyddsförordningen. Ju.
20. Regionalt utvecklingsansvar i Stockholms, Kalmar och Blekinge län. Fi.

Departementsserien 2017

Systematisk förteckning

Arbetsmarknadsdepartementet

ILO:s konvention om anständiga arbetsvillkor för hushållsarbetare. [10]

Finansdepartementet

Skadeståndets bestämmande vid finansiell rådgivning. [13]

En ny lag om försäkringsdistribution. [17]

Regionalt utvecklingsansvar i Stockholms, Kalmar och Blekinge län. [20]

Justitiedepartementet

Elektronisk övervakning av kontaktförbud. [1]

Genomförande av ICT-direktivet. [3]

Kommunikation för vår gemensamma säkerhet. Uppdrag om en utvecklad och säker kommunikationslösning för aktörer inom allmän ordning, säkerhet, hälsa och försvar. [7]

Arbetsplatsinspektioner och höjd särskild avgift. [16]

Anpassningar av de fastighetsrättsliga, associationsrättsliga, transporträttsliga och immaterialrättsliga författningarna till dataskyddsförordningen. [19]

Kulturdepartementet

Kultursamverkan för ett Sverige som håller ihop. Framtida inriktning och utvecklingsmöjligheter för kultursamverkansmodellen. [8]

Näringsdepartementet

Effektiva sanktioner i livsmedelskedjan m.m. [5]

Socialdepartementet

Åldersdifferentierat underhållsstöd och höjt grundavdrag för bidragsskyldiga föräldrar. [2]

Sjukpenning i avvaktan på slutligt beslut. [4]

Förslag till lag om ersättning till personer som har fått ändrad könstillhörighet fastställd i vissa fall. [6]

Förstärkt rehabilitering för återgång i arbete. [9]

Ändrade regler om retroaktivitet avseende efterlevandestöd. [11]

Om förenklat beslutsfattande och särskilda boendeformer för äldre. [12]

Vissa ändringar i läkemedelslagen. [14]

Karensavdrag – en mer rättvis självrisk. [18]

Utrikesdepartementet

Ökat konsulärt skydd för unionsmedborgare och deras familjemedlemmar. Genomförande av direktiv (EU) 2015/637. [15]

En departementspromemoria är en utredning som arbetats fram inom Regeringskansliet. Utredningen publiceras som en rapport i departementsserien, förkortad Ds.

15 augusti 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 100

Dnr KFKS 2017/548

Överenskommelse vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län

Yttrande till Storsthlm, KSL kommunerna i Stockholms län

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen antar yttrandet gällande överenskommelse vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län.

Ärende

Den tidigare överenskommelsen om bibehållet kostnadsansvar för utflyttningskommunen upphörde att gälla i samtliga kommuner i länet vid årsskiftet 2013/2014. Socialtjänstlagen (SoL) ger den enskilde rätt att ansöka om särskilt boende till annan kommun enligt 2a kap. 8 § SoL. Det innebär att den kommun som får ansökan utreder, fattar beslut, bekostar och ansvarar för insatsen. Den föreslagna nya överenskommelsen innebär ett avsteg från ansvarsfördelningen enligt SoL. Den skulle innebära att utflyttningskommunen fattar biståndsbeslut och behåller ett långsiktigt ansvar för både kostnad och myndighetsutövning så länge den enskilde har behov av insatsen. Antalet äldre personer i Stockholmsregionen ökar, därmed ökar behoven av särskilt boende. År 2016 bodde nästan 16 000 personer över 65 år på särskilt boende i Stockholms län. År 2015 var det nästan 400 personer som sökte plats på ett särskilt boende med heldygnsomsorg från en kommun i länet till en annan av länets kommuner. Under 2016 inkom i Nacka 75 ansökningar om särskilt boende från kommuner utanför kommunen. 33 av ansökningarna kom från kommuner inom länet och 10 av dessa ansökningar bifölls. Varje beviljad plats innebär en årlig kostnad på cirka 600 000 kronor för äldrenämnden. Hittills under 2017 har 34 ansökningar inkommit varav 14 från kommuner inom länet och 3 ansökningar har hittills bifallits.

Aktuell ansvarsfördelning innebär svårigheter för kommunen att planera för utbyggnad för särskilda boendeplatser såväl som för budgetering av kostnader för särskilt boende.

Handlingar i ärendet

Äldrenämnden den 14 juni 2017 § 47

Äldrenhetens tjänsteskrivelse den 7 juni 2017

Förslag till yttrande

Remiss från Storsthlm SKL om förslag till överenskommelse

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

15 augusti 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Förslag - Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län.

Ärendets tidigare behandling

Beslut i äldrenämnden den 14 juni 2017 § 47

Äldrenämnden föreslog kommunstyrelsen att anta yttrandet gällande överenskommelse vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län

Beslutsgång

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade i enlighet med äldrenämndens förslag.

Khashayar Farmanbar (S) meddelade att Socialdemokraterna inte deltar i beslutet.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

14 juni 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Äldrenämnden

§ 47

ÄLN 2017/86

Förslag till yttrande över överenskommelse vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län

Beslut

Äldrenämnden föreslår kommunstyrelsen att anta yttrandet gällande överenskommelse vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län

Ärendet

Äldrenämnden har beretts möjligheten att yttra sig över överenskommelse vid inflyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län. Äldrenämnden ställer sig bakom yttrandet med de föreslagna svaren på de frågor som efterfrågats.

Den tidigare överenskommelsen om bibehållet kostnadsansvar för utflyttningkommunen upphörde att gälla i samtliga kommuner i länet vid årsskiftet 2013/2014. Socialtjänstlagen (SoL) ger den enskilde rätt att ansöka om särskilt boende till annan kommun enligt 2a kap. 8 § SoL. Det innebär att den kommun som får ansökan utreder, fattar beslut, bekostar och ansvarar för insatsen. Den föreslagna nya överenskommelsen innebär ett avsteg från ansvarsfördelningen enligt SoL. Den skulle innebära att utflyttningkommunen fattar biståndsbeslut och behåller ett långsiktigt ansvar för både kostnad och myndighetsutövning så länge den enskilde har behov av insatsen. Antalet äldre personer i Stockholmsregionen ökar, därmed ökar behoven av särskilt boende. 2016 bodde nästan 16 000 personer över 65 år på särskilt boende i Stockholms län. År 2015 var det nästan 400 personer som sökte plats på ett särskilt boende med heldygnsomsorg från en kommun i länet till en annan av länets kommuner. Under 2016 inkom i Nacka 75 ansökningar om särskilt boende från kommuner utanför kommunen. 33 av ansökningarna kom från kommuner inom länet och 10 av dessa ansökningar bifölls. Varje beviljad plats innebär en årlig kostnad på cirka 600 000 kronor för äldrenämnden. Hitills under 2017 har 34 ansökningar inkommit varav 14 från kommuner inom länet och 3 ansökningar har hittills bifallits.

Aktuell ansvarsfördelning innebär svårigheter för kommunen att planera för utbyggnad för särskilda boendeplatser såväl som för budgetering av kostnader för särskilt boende.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad 2017-06-07

Bilaga 1: Remiss Förslag till överenskommelse vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län.

Bilaga 2. Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

14 juni 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Äldrenämnden

Bilaga 3. Yttrande över förslag till överenskommelse vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län.

Yrkanden

Monica Brohede Tellström (L) yrkade bifall till enhetens förslag.

Beslutsgång

Äldrenämnden beslutade i enlighet med Monica Brohede Tellströms yrkande.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

2017-06-07
Justerad 2017-08-17

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr ÄLN 2017/86

Äldrenämnden

Förslag till yttrande över överenskommelse vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län

Förslag till beslut

Äldrenämnden föreslår kommunstyrelsen att anta yttrandet gällande överenskommelse vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län.

Sammanfattning

Äldrenämnden har beretts möjligheten att yttra sig över överenskommelse vid inflyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län, bilaga 1 och 2.

Nämnden ställer sig bakom yttrandet med de föreslagna svaren på de frågor som efterfrågats, bilaga 3.

Ärendet

Den tidigare överenskommelsen om bibehållet kostnadsansvar för utflyttningkommunen upphörde att gälla i samtliga kommuner i länet vid årsskiftet 2013/2014.

Socialtjänstlagen (SoL) ger den enskilde rätt att ansöka om särskilt boende till annan kommun enligt 2a kap. 8 § SoL. Det innebär att den kommun som får ansökan utreder, fattar beslut, bekostar och ansvarar för insatsen. Den föreslagna nya överenskommelsen innebär ett avsteg från ansvarsfördelningen enligt SoL. Avsteget innebär inte någon inskränkning för den enskilde när det gäller rätten att flytta enligt 2 kap 8 § SoL.

Överenskommelsen innebär endast en annan ansvarsfördelning när det gäller beslut, betalning och uppföljning.

Den skulle innebära att utflyttningkommunen fattar biståndsbeslut och behåller ett långsiktigt ansvar för både kostnad och myndighetsutövning så länge den enskilde har behov av insatsen.

Antalet äldre personer i Stockholmsregionen ökar, därmed ökar behoven av särskilt boende. 2016 bodde nästan 16 000 personer över 65 år på särskilt boende i Stockholms län. År 2015

var det nästan 400 personer som sökte plats på ett särskilt boende med heldygnsomsorg från en kommun i länet till en annan av länets kommuner.

Under 2016 inkom i Nacka 75 ansökningar om särskilt boende från kommuner utanför kommunen. 33 av ansökningarna kom från kommuner inom länet och 10 av dessa ansökningar bifölls. Varje beviljad plats innebär en årlig kostnad på cirka 600 000 kronor för äldrenämnden. Hittills under 2017 har 34 ansökningar inkommit varav 14 från kommuner inom länet och 3 ansökningar har hittills bifallits.

Aktuell ansvarsfördelning innebär svårigheter för kommunen att planera för utbyggnad för särskilda boendeplatser såväl som för budgetering av kostnader för särskilt boende.

Ekonomiska konsekvenser

Föreslagen överenskommelse skulle innebära att kostnaderna minskar för länets utomkommunala kunder.

Konsekvenser för barn

Föreslagen överenskommelse innebär inga konsekvenser för barn.

Bilagor

1. Remiss Förslag till överenskommelse vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län.
2. Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län.
3. Yttrande över förslag till överenskommelse vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län.

Anna-Lena Möllstam
Enhetschef
Äldreenheten

2017-06-07

FÖRSLAG TILL YTTRANDE

KFKS 2017/548

ÄLN 2017/86

Kommunstyrelsen

Yttrande över förslag till överenskommelse vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län

Äldrenämnden har beretts möjlighet att yttra sig över förslag till överenskommelse vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län. Nämnden ställer sig positiv till en överenskommelse och svarar enligt följande på ställda frågor i remissen.

- **Är er kommun principiellt intresserad av/ser behov av en överenskommelse mellan kommunerna avseende flytt till särskilt boende i annan kommun?**

Äldrenämnden är principiellt intresserad av/ser behov av en överenskommelse.

Nacka kommun är en inflyttningkommun, det gäller även utomkommunala ansökningar om plats på särskilt boende där vi ser ett ökande antal ansökningar. Under 2016 inkom 75 ansökningar om särskilt boende från kommuner utanför Nacka. 33 av ansökningarna kom från kommuner inom länet och 10 av dessa ansökningar bifölls. Hittills i år har 34 ansökningar inkommit varav 14 från kommuner inom länet och 3 ansökningar hittills bifallits.

Aktuell ansvarsfördelning innebär svårigheter för kommunen att planera för utbyggnad för särskilda boendeplatser såväl som för budgetering av kostnader för särskilt boende.

- **KSL:s kansli har med stöd av en arbetsgrupp tagit fram bifogade förslag till överenskommelse. Är överenskommelsen relevant för er kommun? Har ni förslag på ändringar eller tillägg i någon/några av överenskommelsens paragrafer?**

Äldrenämnden anser att överenskommelsen är relevant för Nacka kommun.

Punkt 6 i förslaget till överenskommelsen angående ansvarsfrågor. Där står att inflyttningkommunen utser ansvarig MAS, detta bör förtydligas. MAS ansvaret ligger på inflyttningkommunen i enlighet med deras avtal med utförare vilket innebär att MAS ansvaret även kan ligga på ett privat företag.

- **Har ni andra synpunkter/förslag rörande samverkan om särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län?**

I förslaget till överenskommelse föreslås att det ska finnas en kontaktperson i varje kommun. Vårt förslag är att det oavsett överenskommelse ska finnas motsvarande

kontaktperson i varje kommun där KSL, Kommunförbundet Stockholms Län, är sammanhållande. Syftet med ett sådant nätverk är att arbeta fram en gemensam hållning när det gäller flytt mellan kommunerna.

- **Kommentar kring Nacka kommuns behov av strategi för utbyggnad av SÄBO.**

Äldrenämnden antog 2016-12-14 Prognos för äldres behov av bostäder 2017-2030. Där sammanfattas att det är svårt att bedöma hur Nacka kommuns ökade befolkningstäthet kommer att påverka behovet av bostäder för äldre. Det ökade behovet av särskilt boende har sannolikt ett ganska svagt samband med befolkningstillväxten. Prognosen gör ett försök att ge en ram för en möjlig behovsökning utifrån demografi och inflyttning från andra kommuner. För närvarande bor cirka 1 % av alla personer mellan 65 och 79 år, 10 % av alla personer mellan 80 och 89 år och 31 % procent av personer 90 år och äldre på särskilt boende. Om trenden består kommer ytterligare cirka 500 personer att ha behov av särskilt boende 2030. Det pågår en planering för ytterligare 10 särskilda boenden och en tillbyggnad av två av de befintliga vilket innebär ett tillskott med 642 platser. Nacka beräknas få tillgång till 65 % av platserna vilket skulle innebära ett tillskott med 420 platser. I nuläget är det inte klart hur många bostäder som kan komma att byggas på samtliga ställen inom kommunen vilket innebär att ytterligare platser kan tillkomma.

Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör

Förslag till överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län

KSL:s styrelse beslutade den 25 februari 2016 att uppdra till KSL:s kansli att redovisa hur en överenskommelse gällande äldres flyttning till särskilt boende (SÄBO) mellan kommunerna skulle kunna utformas. Syftet ska vara att kommunerna kan köpa platser av varandra och den placerande kommunen behåller ett långsiktigt betalningsansvar. Detta som en del i att kunna klara den utbyggnad av särskilt boende som behövs och därmed också öka valfriheten för de äldre.

En arbetsgrupp med representation från KSL, Solna, Stockholm, Vallentuna, Botkyrka och Nacka har med hjälp av en konsult som anlåtats av KSL tagit fram ett förslag till en överenskommelse.

KSL:s styrelse skickar nu ut förslaget till överenskommelse på remiss till kommunstyrelserna i alla länets kommuner. I slutet av dokumentet finns några frågor som vi vill att ni besvarar i remissvaret.

Bakgrund

Tidigare fanns en liknande överenskommelse i länet om bibehållet ansvar för ursprungskommunen vid flytt till särskilt boende i annan kommun. Överenskommelsen upphörde att gälla i samtliga kommuner i länet vid årsskiftet 2013/2014.

Antalet äldre personer i Stockholmsregionen ökar, och därmed ökar behoven av särskilt boende. 2016 bodde nästan 16 000 personer över 65 år på särskilt boende i Stockholms län. År 2015 var det närmare 400 personer som sökte plats på ett särskilt boende med heldygnsvård från en kommun i länet till en annan av länets kommuner. Det är svårt för kommunerna att planera för och budgetera. Detta gör att det finns ett behov av en utökad samverkan mellan kommunerna i denna fråga.

Innehåll och målgrupp

Målgruppen för överenskommelsen är personer som bor i en kommun i länet (i ordinärt boende eller i särskilt boende) och vill ansöka om plats i särskilt boende i en annan av länets kommuner.

Socialtjänstlagen ger den enskilde rätt att ansöka om särskilt boende till annan kommun enligt 2a kap. 8 § SoL. Det innebär att den kommun som får ansökan utreder, fattar beslut och ansvarar för insatsen.

Den föreslagna nya överenskommelsen innebär ett avsteg från ansvarsfördelningen enligt SoL. Den skulle innebära att utflyttningsskommunen fattar biståndsbeslut, samt behåller ett långsiktigt ansvar både för kostnad och myndighetsutövning så länge den enskilde har behov av insatsen.

Inflyttningsskommunen förmedlar sedan plats på samma villkor som om den sökande var kommuninvånare, dvs platser som förmedlas till sökande från utflyttningsskommunen är de som drivs i inflyttningsskommunens egen regi eller som

inflyttningskommunen upphandlat enligt lagen om valfrihetsssystem (LOV) eller lagen om offentlig upphandling (LOU).

Idag finns en möjlighet att begära överflyttning av ansvaret enligt socialtjänstlagen (2 kap. 10 a §) från utflyttningskommunen till inflyttningskommunen om den enskilde till exempel väljer att folkbokföra sig i den nya inflyttningskommunen. Med denna överenskommelse skulle denna möjlighet avtalas bort.

Frågor att besvara

Nedan följer de frågor som vi ber er besvara i denna remiss:

- Är er kommun principiellt intresserad av/ser behov av en överenskommelse mellan kommunerna avseende flytt till särskilt boende i annan kommun?
JA/NEJ

Motivera gärna svaret

- KSL:s kansli har med stöd av en arbetsgrupp tagit fram bifogade förslag till överenskommelse. Är överenskommelsen relevant för er kommun? Har ni förslag till ändringar eller tillägg i någon/några av överenskommelsens paragrafer?
- Har ni andra synpunkter/förslag rörande samverkan om särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län?

För det fortsatta arbetet inom detta område är vi tacksamma om ni tar er tiden att utveckla era svar och gärna kommentera kommunens behov av och strategi för, utbyggnad av SÄBO.

Svarsperiod

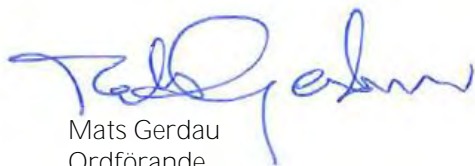
KSL önskar få kommunernas svar senast den 31 augusti 2017 till registrator@ksl.se

Frågor och information

Frågor med anledning av detta besvaras av Anna Nerelius, anna.nerelius@ksl.se

Med vänlig hälsning

KOMMUNFÖRBUNDET STOCKHOLMS LÄN

Mats Gerdau
Ordförande

Madeleine Sjöstrand
Förbundsdirektör

Bilaga

Förslag till överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län

Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län

1. Inledning

1.1 Sammanfattning av överenskommelsen

Personer i behov av särskilt boende med heldygnsomsorg har rätt att ansöka om plats i annan kommun enligt 2a kap. 8 § socialtjänstlagen (SoL). Kommunen dit personen önskar flytta utreder ansökan och fattar beslut.

Denna överenskommelse innebär ett avsteg från SoL. När en person ansöker om plats i annan kommun i länet, fattar utflyttningkommunen beslut och behåller ansvaret så länge den enskilde behöver insatsen. Kommunerna förbinder sig att, vid flyttning enligt överenskommelsen, inte begära överflyttning av ansvaret från utflyttningkommunen till inflyttningkommunen enligt 2a kap 10 § SoL.

De personer som söker plats i särskilt boende med heldygnsomsorg i annan kommun i länet ska informeras om båda sökvägarna, men kommunerna ska verka för att flyttningar sker enligt överenskommelsen. Den enskilde erbjuds samma kvalitet i handläggning och insats vid ansökan enligt överenskommelsen, som vid en ansökan enligt 2 a kap 8 § SoL.

1.2 Parter

Parter i denna överenskommelse är kommunerna i Stockholms län.

1.3 Målgrupp

Målgruppen är personer som bor i en kommun i länet (i ordinärt boende eller i särskilt boende) och vill ansöka om plats i särskilt boende med heldygnsomsorg i en annan av länets kommuner.

1.4 Bakgrund

Antalet äldre personer i Stockholmsregionen ökar, och därmed ökar behoven av särskilt boende. Närmare 400 personer sökte 2015 plats på särskilt boende med heldygnsomsorg från en kommun i länet till en annan av länets kommuner. Det är svårt för kommunerna att planera för och budgetera. Detta gör att det finns ett behov av en utökad samverkan mellan kommunerna i denna fråga.

1.5 Syfte

Syfte med överenskommelsen är att

- underlätta flyttning mellan kommunerna i Stockholms län för personer i behov av särskilt boende
- kommunerna ska kunna möta behov av boendeplatser
- öka mångfalden av boenden i länet
- bidra till att platserna används rationellt

- minska den ekonomiska risken för kommunerna att starta nya boenden
- minska konkurrensen mellan kommunerna om platsbrist uppstår i regionen
- förenkla för den sökande att ansöka till en annan kommun i länet

1.6 Definitioner

Utflyttningskommun – den kommun där personen är bosatt när hen gör sin ansökan om särskilt boende i annan kommun och är bosatt fram till flytten.

Inflyttningskommun – den kommun dit personen ansöker om att flytta eller har flyttat.

Särskilt boende– boende (enligt 5 kap. 5 § 2 st SoL) som är bemannat dygnet runt, kan också kallas vård- och omsorgsboende.

2. Överenskommelsens grundförutsättningar

Socialtjänstlagen ger den enskilde rätt att ansöka om särskilt boende med heldygnsomsorg till annan kommun enligt 2a kap. 8 §. Det innebär att den kommun som får ansökan utreder, fattar beslut och ansvarar för insatsen. Denna överenskommelse innebär ett avsteg från ansvarsfördelningen enligt SoL.

Överenskommelsen innebär att utflyttningskommunen fattar biståndsbeslut, samt behåller ett långsiktigt ansvar både för kostnad och myndighetsutövning så länge den enskilde har behov av insatsen.

Kommunerna förbinder sig att avstå från att begära överflyttning av ansvaret från utflyttningskommun till inflyttningskommun enligt 2a kap 10 § SoL så länge den enskilde, som fått beslut enligt överenskommelsen, behöver insatsen. Detta gäller oavsett folkbokföring.

Om överenskommelsen skulle sägas upp av någon part kvarstår ansvaret för individbeslut fattade enligt överenskommelsen så länge den enskilde behöver insatsen.

Kommunerna ska verka för att flyttning sker enligt överenskommelsen.

Anpassningar av kommunernas handlägningsrutiner, riktlinjer, verksamhetssystem samt avtal med leverantörer/boenden kan behöva göras för att överenskommelsen ska fungera på det sätt som avses.

3. Processen

3.1 Ansökan och handläggning

Den enskilde och/eller närstående informeras muntligt och skriftligt om de båda sökvägarna och skälen för överenskommelsen. Om en ansökan görs direkt till inflyttningskommunen hänvisas till utflyttningskommunen enligt överenskommelsen.

I informationen till sökande ingår att den sökande bör vara fortsatt folkbokförd i utflyttningskommunen. Därigenom kommer utflyttningskommunen, som har det fortsatta ansvaret, uppbära skatt och statsbidrag. Överenskommelsen gäller dock oavsett folkbokföring.

När utflyttningskommunen bifallit ansökan tar handläggaren kontakt med inflyttningskommunen och begär plats.

3.2 Förmedlande av plats

När en erbjuden plats har accepterats av den sökande skriver utflyttnings- och inflyttningskommunen ett individavtal. I individavtalet ska framgå kostnad för platsen samt vad som gäller ansvarsfördelning mellan kommunerna.

Inflyttningskommunen förmedlar plats på samma villkor som vid en ansökan till kommunen enligt 2a kap 8 § SoL, dvs på motsvarande sätt som om sökande vore kommuninvånare.

Inflyttningskommunen förmedlar plats enligt sina rutiner. Om inflyttningskommunen tillämpar valfrihet enligt LOV i särskilt boende gäller valfriheten på samma sätt för den enskilde när plats har begärts enligt överenskommelsen.

3.3 Verkställighet

Utflyttningskommunen, som fattat biståndsbeslutet, har ansvar för verkställigheten och rapporterar i förekommande fall ej verkställt beslut till Inspektionen för vård och omsorg, IVO.

Om sökande endast vill ha plats i sökt kommun och erbjudande om plats dröjer meddelas detta i samband med rapportering till IVO. Det medför inte vite i och med att sökande avstår från erbjudande om plats i utflyttningskommunen.

Om sökande behöver plats i särskilt boende omgående och inte kan vänta på ledig plats i sökt kommun erbjuder hemkommunen plats inom den egna kommunen. Sökande kan fortsätta vänta på önskad plats och byta boende när plats erbjuds.

4. Platser i särskilt boende

4.1 Platser som omfattas

Platser som förmedlas till sökande från utflyttningskommunen är de som drivs i inflyttningskommunens egen regi eller som inflyttningskommunen upphandlat enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) eller lagen om offentlig upphandling (LOU). Profilboenden för t ex språk, religion, kultur omfattas av överenskommelsen om de är upphandlade enligt LOV eller LOU eller drivs i egen regi av inflyttningskommunen.

4.2 Platser som inte omfattas

Om ansökan gäller plats på särskilt boende där utflyttningskommunen har LOV-platser i särskilt boende i den önskade inflyttningskommunen är inte denna överenskommelse tillämplig. Ansökan hanteras då enligt utflyttningskommunens LOV- rutin.

Boende för specifika behov där kommunerna idag köper enstaka platser ingår inte i överenskommelsen. Vid behov av sådana platser får utflyttningskommunen avtala direkt med boendet om köp av plats. Det kan exempelvis handla om personer med frontallobsdemens, psykisk sjukdom eller yngre somatiskt sjuka.

5. Ersättningar och avgifter

Utflyttningskommunen ersätter inflyttningskommunens kostnad för plats enligt samma villkor som inflyttningskommunen ersätter boendet genom sina avtal eller intern ersättning.

Utflyttningskommunen har det fortsatta myndighetsansvaret och debiterar den enskilde avgift enligt utflyttningskommunens regler.

Om inflyttningskommunen tillämpar nivågraderad ersättning gör utflyttningskommunen nivåbedömning i samråd med inflyttningskommunen, så att bedömningen blir gjord enligt inflyttningskommunens regler.

6. Ansvarsfrågor

Inflyttningskommunen ansvarar för krav och villkor för kvalitet och innehåll i boendet i samband med upphandling eller på annat sätt.

Inflyttningskommunen ansvarar för verksamhetsuppföljning/tillsyn av boendet.

Utflyttningskommunen ansvarar för myndighetsutövning och följer upp det individuella beslutet för den person som flyttat.

Inflyttningskommunen utser ansvarig MAS.

Inflyttningskommunen har ansvar för avvikelshanteringen enligt gällande lagar och föreskrifter.

Inflyttningskommunen ska informera utflyttningskommunen om avvikelser som gäller en person som utflyttningskommunen har myndighetsansvar för.

Utflyttningskommunen ansvarar för färdtjänstutredningar och riksfärdtjänst.

7. Kontaktperson

Varje kommun/stadsdel i Stockholms stad utser en kontaktperson för överenskommelsen som är särskilt insatt i överenskommelsen och kan råda och informera berörda handläggare och chefer.

Kontaktpersonen tar emot information kring överenskommelsen och ansvarar för att sammanställa uppföljning av överenskommelsen. Se punkt 9.

8. Giltighetstid

Denna överenskommelse börjar gälla den 1 januari 2018 och gäller till dess att överenskommelsen sägs upp eller omförhandlas.

Kommunens beslut om antagande är att likställas med undertecknande av överenskommelsen. Protokollsutdrag skickas till KSL.

Uppsägningstiden är på sex månader från att uppsägning inkommit. Uppsägning av överenskommelsen görs skriftligt till KSL som snarast meddelar övriga kommuner.

9. Uppföljning av överenskommelsen

Erfarenheter från överenskommelsen följs upp en gång per år av KSL i samarbete med kommunerna.

Kommunerna ska framförallt lämna uppgifter om:

- Antalet ansökningar som kommer till kommunen från länets övriga kommuner både enligt överenskommelsen och enligt SoL 2 a kap 8 §.
- Från vilka kommuner ansökningarna inkommit
- Hur många platser som förmedlats
- Hur många beslut som fattats enligt överenskommelsen

15 augusti 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 101

Dnr KFKS 2017/692

Informationssäkerhet vid outsourcing

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen noterar informationen om hur kommunen hanterar informationssäkerhet vid outsourcing.

Ärende

Med anledning av diskussionen om informationssäkerhet vid outsourcing beskrivs i ärendet hur kommunen hanterar denna fråga. Kommunen har ingen egen drift av IT-system. I de fall kommunen skulle kunna haft det har driften av tjänsterna outsourcats. Kommunen har kravställt att driften ska ske i Sverige med personal anställd i Sverige. En del system köps som tjänst där ägaren av system även sköter om driften. Ett av de större system är det som används inom det sociala området. Även här sker driften i Sverige med personal anställd i landet. Oavsett om man outsorcar driften eller köper system som tjänst ska det finnas personuppgiftsbiträdesavtal. Kommunen har sådana avtal med leverantörer i de fall personuppgifter hanteras. Vidare sker ett kontinuerligt arbete med att utveckla informationssäkerheten och höja kunskapen inom området.

Handlingar i ärendet

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 7 augusti 2017

Beslutsgång

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade i enlighet med stadsledningskontorets förslag.

Protokollsanteckningar

Mats Gerdau (M) lät anteckna följande för moderaternas arbetsutskottsgrupp. I protokollsanteckningen instämde Hans Peters (C) för Centerpartiets arbetsutskottsgrupp.

”Som redovisas i ärendet är Nackas informationssäkerhet av mycket hög och god klass. Känslig information hanteras i Sverige av säkerhetsklassad personal och särskilda avtal för att trygga säkerheten finns. Anledningen till att Nacka upphandlar IT-driften är att få moderna och kostnadseffektiva lösningar av hög kvalitet. Kommunen kan inte själv ha de experter som krävs för att ligga i framkant. Beslutet att upphandla IT-driften var för övrigt enigt i kommunstyrelsen i januari 2016.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

15 augusti 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Utifrån detta finner vi det mycket anmärkningsvärt att oppositionsföreträdare till media påstår att Nacka, liksom Transportstyrelsen, förvarar känslig information utomlands och utan säkerhetskrav och att de varnat för säkerhetsbrister. Antingen får de medvetet med osanning eller så har de ingen aning om vad de påstår. Oavsett vilket, är det allvarligt att de inte drar sig för något för att försöka skylla över S-MP-regeringens haveri med att Transportstyrelsen utsatt både landet och enskilda människor för stora risker. Det är ett lågvattenmärke som endast smutskastar Nacka och skadar politiken i stort.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

2017-08-07

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2017/692

Kommunstyrelsen

Informationssäkerhet vid outsourcing

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen noterar informationen om hur kommunen hanterar informationssäkerhet vid outsourcing.

Sammanfattning

Med anledning av diskussionen om informationssäkerhet vid outsourcing beskrivs i ärendet hur kommunen hanterar denna fråga. Kommunen har ingen egen drift av IT-system. I de fall kommunen skulle kunna haft det har driften av tjänsterna outsourcats. Kommunen har krävställt att driften ska ske i Sverige med personal anställd i Sverige. En del system köps som tjänst där ägaren av system även sköter om driften. Ett av de större system är det som används inom det sociala området. Även här sker driften i Sverige med personal anställd i landet. Oavsett om man outsorcar driften eller köper system som tjänst ska det finnas personuppgiftsbiträdesavtal. Kommunen har sådana avtal med leverantörer i de fall personuppgifter hanteras. Vidare sker i ett kontinuerligt arbete med att utveckla informationssäkerheten och höja kunskapen inom området.

Ärendet

Under sommaren har frågan om informationssäkerhet vid outsourcing av IT diskuterats en hel del. Med anledning av detta vill stadsledningskontoret förtydliga hur kommunen hanterar frågorna om informationssäkerhet vid outsourcing.

Kopplat till händelserna på Transportstyrelsen måste man vara klar över att det finns två lagar som styr hanteringen av information. Det är säkerhetsskyddslagen och personuppgiftslagen. Det lagbrott som gjorts på Transportstyrelsen är kopplat till säkerhetsskyddslagen och den styr ännu hårdare just vem som får hantera data och var det får lagras. I kommunen

hanterar vi ytterst lite data kopplat till säkerhetsskyddslagen (då det oftast är kopplat till rikets säkerhet) men vi har stora mängder data som lyder under personuppgiftslagen. Information som omfattas av denna lag får lagras inom EU och hanteras av personal som inte är svenska medborgare, men de ska då lyda under ett personuppgiftsbiträdesavtal.

Kommunen har sedan 2010 ingen egen organisation för drift av IT-system. De system som kommunen använder köps antingen som tjänst eller att driften av system görs av kommunens upphandlade leverantör. När man köper ett system som tjänst så ansvarar företaget som tillhandahåller systemet både driften av det och support och utveckling av själva systemet. I det andra fallet sköts driften av själva system av en leverantör medan företaget som äger systemet ansvarar för support och utveckling. Det är i det senare fallet som man kan välja att ha drift av system i egen regi.

Kommunen har beslutat att ha som strategi att inte ha drift i egen regi. Inför den andra upphandlingen av IT-drift tog kommunstyrelsen den 11 januari 2016 beslut om att dela upp det tidigare avtalet i fyra delar (sk multisourcing) med specialiserade företag för respektive del. Avsikten detta vara att få avtal med de som är bäst inom sitt område till bästa pris.

I september samma år var upphandlingarna klara och avtal slöts för drift med Basefarm. Basefarm är ett norskt företag med ett svenskt dotterbolag som har stor verksamhet i Sverige. I kravställningen hade kommunen begärt att serverdriften skulle utföras i Sverige, helst geografiskt nära kommunen. Så är också fallet idag. Kommunen använder två av Basefarms serverhallar, båda lokaliserade i Stockholm. Driften sköts av Basefarms personal anställda i Sverige och hanteringen av informationen är reglerat i ett personuppgiftsbiträdesavtal, utformat av kommunens juridik- och kanslienhet i enlighet med gällande lag.

Kommunen har upphandlat en särskild leverantör för tjänster kopplade till informationssäkerhet. Kommunen har avtal med ett av landets mest välrenommerade IT-säkerhetsföretag, Certezza. Designen av kommuns driftsmiljö är framtagen i samverkan med Basefarm och Certezza. Driften av systemen finns i flera säkerhetszoner där systemen placeras efter informationens säkerhetsklassningsnivå. Kommunen har på detta sätt en miljö som säkerhetsmässigt är av mycket hög och god klass. Det kan noteras att Basefarm även ansvarar för driften av Ineras system, bland annat 1177 vilket är ett av Sveriges system med högst säkerhetsklassning gällande personuppgifter.

Ett av de större system som kommunen köper som tjänst är Combine som används inom det sociala området. Det finns personuppgiftsbiträdesavtal och att driften sköts av Pulsen i Borås med säkerhetsklassad personal anställd av Pulsen.

Kommunen driver sedan ett kontinuerligt och långsiktigt arbete med att höja kunskapen och medvetenheten om informationssäkerhet. Det är inte minst viktigt kopplat till det nya dataskyddsdirektivet inom EU som träder i kraft i den 25 maj nästa år. I arbetet ingår att säkerställa att kommunens verksamheter har system med korrekta avtal och att informationen

är klassad på rätt sätt. Vidare ingår även utbildningsinsatser då den största risken alltid är den egna personalens hantering av riskklassat data.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnader för system kopplat till informationssäkerhet, avtal med leverantörer och kompetensutveckling hanteras inom beslutad budget.

Konsekvenser för barn

Att information hanteras på ett säkert sätt är lika viktigt för alla, barn som vuxna.

Mats Bohman
Administrativ direktör
Stadsledningskontoret